50 руб.

Ac P
6448

فرهنگ روسی بخاری آذربایجانی

РУССКО-БУХАРСКИЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ
ЛУГАТ
РУССКО-БУХАРСКО-АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ
СЛОВАРЬ

ИНСТИТУТ
ЯЗЫКА
ЛИТЕРАТУРЫ
АН АЗЕРБ. ССР

АЗЕРБАИДЖАНСКИЙ ФИЛИАЛ АКАДЕМИИ НАУК СССР
ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ И ЯЗЫКА ИМ. НИЗАМИ

КРАТКИЙ РУССКО-ПЕРСИДСКО-АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ СЛОВАРЬ

☆

فرهنگ مختصر

روسی بفارسی و آذربایجانی

☆

РУСЧА-ФАРСЧА-АЗӘРБАЙЧАНЧА МҮХТӘСӘР ЛҮҒӘТ

Под редакцией:
АЛИЗАДЕ М., АСКЕРЛИ М. Р., ГАНБАРОВА А., МИРБАБАЕВА Ю.

ИЗДАТЕЛЬСТВО АЗЕРБАЙДЖАНСКОГО ФИЛИАЛА
АКАДЕМИИ НАУК СССР
Баку — 1944

EB_1944_AKS_1164

ССРИ Элмләр Академиясынын Азәрбайчан филиалы рәясәт һәй'әтинин сәрәнчамы илә чап әдилмишдир.

Напечатано по распоряжению президиума Азербайджанского Филиала Академии Наук СССР.

Лүғәтин тәртибиндә иштирак әдәнләр:
Бабаев Ф., Бабазадә Ә., Әләскәрзадә Ә., Әскәрли М. Р., Мирбабаев Ю., Миргасымов М. Г., Сеидов Ф.

В составлении словаря приняли участие:
Алескерзаде А., Аскерли М. Р., Бабаев Ф., Мирбабаев Ю., Мир-Касимов М. К., Сеидов Ф.

А

А	ولی، اما، لیکن	Исә, лакин, амма.
Абажур	حباب چراغ، آباژور	Абажур, лампа өртүйү.
Абиссиния	حبشه	Һәбәшистан.
Абонемент	اشتراك، آبونمان	Абунә.
Аборт	سقط‌جنین، سقط، بچه‌انداختن	Аборт; ушаг салма, ушаг салдырма.
Абрикос	زردآلو، قیصی	Әрик; гайсы.
Абсолютизм	سلطنت مطلقه	Мүтләгиййәт.
Абсолютный	۱) مطلق؛ ۲) کامل	1) Мүтләг; 2) там, мүкәммәл.
Абсурд	مزخرفات، بی‌معنی، مهمل	Бош сөз, мә'насыз фикир.
Абсурдный	مهمل، نامعقول، نامربوط	Бош, мә'насыз.
Абхазец	آبخازی، اهل آبخاز	Абхазиялы, абхаз.
Абхазская АССР	جمهوری خود مختار شوری سوسیالیستی آبخازستان	Абхазия Автоном Совет Социалист Республикасы.
Авангард	پیشدار، پیش‌رو	Авангард; габагчыл, габагда кедән.
Аванпост	صف جلو، طلیعه	Аванпост; габаг пост.
Аванс	پیش پرداخت، پیشکی، بیعانه	Аванс, пешин.
Авантюра	ماجرا	Фырылдаг, кәләк.
Авантюрист	ماجراجو	Фырылдагчы, кәләкбаз.
Авария	صدمه، خرابی، شکست	Авария; фәлакәт, бәдбәхт һадисә, тоггушма.
Август	ماه اوت	Август, август айы.
Авиабомба	بمب هوا پیمائی، بمب طیاره	Авиабомба; аэропландан атылан бомба.
Авиаматка	کشتی هوا پیمابری (طیاره بری)	Авиаматка; аэроплан дашыян кәми.
Авианосец	мр. *авиаматка*	Б а х авиаматка.
Авиаполк	فوج هوا پیمائی	Авиаполк; авиация полку.
Авиапочта	پست هوائی	Авиапочта; һава почтасы.
Авиатор	هوا نورد، طیاره‌چی	Авиатор; 1) авиация мүтәхәссиси; 2) пилот, аэроплан сүрән.

Авиационный	هوا نوردی، هوا پیمائی، کارخانهٔ هوا پیما سازی، *авиационная промышленность*	Авиация; *авиационная промышленность* авиация сәнаен.
Авиация	هوا نوردی، آسمان پیمائی، هوا پیمائی	Авиация; учучу аппаратлар.
Авось	شاید	Бәлкә, әһтимал ки, олсун ки, ола билсин ки.
Австралия	استرالیا	Австралия.
Австрия	أطریش	Австрия.
Автобиография	گذارش شخص، ترجمهٔحال شخصی	Тәрҷүмейи-һал.
Автобус	اتوبوس	Автобус.
Автозавод	کارخانهٔ اتوموبیل‌سازی	Автомобил заводу.
Автомат	اتومات، خودکار	Автомат.
Автоматический	خودکار، اتوماتیك	Автоматик.
Автомобиль	اتوموبیل	Автомобил.
Автономия	خود مختاری	Автономия, мухтарийәт.
Автор	نگارنده، نویسنده، مؤلف	Автор; әсәр язан; ‖ әдиб, язычы.
Авторитет	نفوذ، صلاحیت، اقتدار	Нүфуз, э'тибар, һөрмәт.
Автотранспорт	وسایل‌حمل و نقل موتوردار	Автомобил нәглийяты.
Агент	اگنت، عامل، وکیل، جاسوس	Агент; 1) мүвәккил, вәкил, нүмайәндә; 2) амил.
Агентство	اگنتگری، آژانس، خبرگذاری، وکالتگری	Агентлик, нүмайәндәлик.
Агентура	۱) نمایندگی، وکالتگری ۲) عمال، جاسوسی	Агентлик; ‖ агентләр.
Агитатор	مبلغ	Агитатор, тәблиғатчы, тәблағат апаран.
Агитация	تبلیغات	Агитация, тәблиғат.
Агитировать	تبلیغات نمودن	Агитация апармаг, тәблиғат апармаг, тәблиғ этмәк.
Аграрный	ارضی، زراعتی، زمینی، فلاحتی	Аграр.
Агрессия	تجاوز، تعرض	Агрессия, гәсбкарлыг.
Агрессор	مهاجم، تجاوزکار، تجاوزکننده، متجاوز	Агрессор, гәсбкар.
Агроном	مهندس کشاورز، متخصص فلاحت	Агроном.
Ад	دوزخ، جهنم	Чәһәннәм.
Адвокат	وکیل، وکیل مرافعه	Вәкил.
Аджарец	اهل آجارستان	Ачар, ачарыстанлы.
Аджарская АССР	جمهوری خود مختار شوروی سوسیالیستی آجارستان	Ачарыстан Автоном Совет Социалист Республикасы.

Административный	اداری	Административ.
Администрация	اداره	Администрация, мүдириййәт.
Адмирал	دریا سالار، امیرالبحر	Адмирал.
Адмиралтейство	دریا سالاری، امیرالبحری	Адмираллыг.
Адрес	آدرس، عنوان، نشان	Адрес; 1) үнван; 2) тәбрикнамә; 3) мүрачиәтнамә.
Адресовать	۱) عنوان نوشتن، ۲) فرستادن، ارسال داشتن	1) Адресини көстәрмәк; 2) көндәрмәк, йолламаг.
Адриатическое море	دریای آدریاتیك	Адриатик дәнизи.
Адъютант	اجودان	Адютант.
Азарт	احتراص	Гызышма.
Азбука	الفبا، کتاب‌الفبا	Әлифба, әлифба китабы.
Азербайджанец	آذربایجانی، اهل آذربایجان	Азәрбайчанлы.
Азербайджанская ССР	جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان	Азәрбайчан Совет Социалист Республикасы.
Азиатский	آسیائی	Асиялы.
Азия	آسیا	Асия.
Азнефть	آذنفط (اتفاق صنایع نفط آذربایجان)	Азнефт.
Академик	عضو آکادمی	Академик.
Академия	فرهنگستان، آکادمی، انجمن دانش	Академия.
Аккредитив	اعتبارنامه، ورقهٔ اعتبار	Аккредитив; э'тибар вәрәгәси, э'тимаднамә.
Аккуратный	۱) منظم، مرتب ۲) خوشحساب؛ ۳) تمیزکار، بادقت	1) Сәлиғәли, диггәтли; 2) тәмиз, тәмизкар; 3) һесабыны вахтында өдәйән.
Акт	۱) عمل، فعل؛ ۲) آکت، صورت‌مجلس؛ ۳) پرده (تیاتر)	Акт; 1) иш, һәрәкәт, әмәл; 2) рәсми документ; 3) пәрдә.
Актёр	بازیگر، بازیکن، اکتر، هنرپیشه	Актйор.
Актив	۱) دارائی، موجودی؛ ۲) فعال	Актив.
Активный	کارکن، جدی، فعال، کاری	Актив, чалышган, фәал.
Актриса	اکتریس	Актриса.
Актуальный	آنی، فعلی	Актуал, вачиб, мүһүмм, лазымлы.
Акушерка	ماما، قابله	Мама.
Акцепт	پذیرش، قبولی	Акцепт.
Акционер	صاحب سهم	Сәһм саһиби.

Алгебра	جبر و مقابله	Алгебра, ҷәбр.
Алименты	نفقه	Алимент; доланачаг хәрҷи.
Алкоголь	الکل	Алкоһол.
Аллея	خیابان، مشجر	Аллея, хиябан.
Алмаз	الماس	Алмаз.
Алфавит	الفبا	Әлифба.
Алый	لعلی، عقیقی، سرخ	Ал, ал-гырмызы.
Алюминий	آلومینیوم	Алюминиум.
Амбар	انبار	Амбар.
Амбулатория	شفاخانه، مریضخانه	Амбулатория, мүалиҷә-хана.
Америка	امریکا	Америка.
Американец	امریکائی، اهل امریکا	Америкалы, американ.
Амнистировать	عفو کردن، عفو همه گانه دادن	Амнистияя салмаг, әфв-үмумийә салмаг;‖бағышламаг, тагсырындан кечмәк.
Амнистия	عفو، عفوهمه گانی	Амнистия, әфв-үмуми.
Амортизация	استهلاك	Амортизация.
Аму-Дарья	رود جیحون	Чейһун чайы.
Амуниция	لوازم جنگی، مهمات جنگی	Амуниция.
Анализ	تجزیه، تحلیل	Анализ, тәһлил.
Аналогичный	متشابه، شبیه، نظیر، مانند	Охшаян, охшар, бәнзәр.
Аналогия	شباهت، قیاس	Аналогия, охшайыш, бәнзәйиш.
Анархия	آنارشی، هرج و مرج، بی نظمی	Анархия; гарышыглыг, һәрҷ-мәрҷлик, өзбашыналыг.
Анатомия	علم تشریح	Анатомия.
Ангар	آشیانهٔ هواپیمائی، هوا پیماخانه، آشیانهٔ طیاره، طیاره‌خانه	Ангар.
Ангина	درد گلو، گلودرد	Ангина.
Англичанин	انگلیس	Инкилис.
Англия	انگلستان، انگلیس	Инкилтәрә.
Анекдот	حکایت مضحك، لطیفه	Анекдот; ләтифә, күлмәли һекайә, мәзһәкәли нағыл.
Анкара	آنگارا	Ангара.
Анкета	پرسشنما، ورقهٔ سوالیه	Анкета.
Аннексировать	الحاق کردن، ضمیمه کردن	Аннексия этмәк; гәсб этмәк, зәбт этмәк, зорла бирләшдирмәк.

Аннексия	الحاق، انضمام	Аннексия; зәбт, зорла бирләшдирмә.
Аннулировать	الغا کردن، لغو کردن، منسوخ کردن	Ләғв этмәк.
Анонс	اعلام، اعلان، آگهی	Анонс; билдириш, э'лан.
Антанта	ائتلاف	Антанта, иттифаг.
Антенна	آنتن	Антенна.
Антирелигиозный	ضد مذهبی، مخالف مذهب	Динә зидд.
Антисанитарный	غیر صحی	Антисанитар; санитария тәләбләринә зидд, сәһһиййә тәләбләринә зидд.
Антисемит	ضد یهود	Антисемит, йәһуди дүшмәни.
Антисоветский	ضد شوروی	Антисовет; совет һакимиййәтинә зидд.
Антифашистский	ضد فاشیستی	Антифашист; фашизмә зидд.
Антракт	آنتراکت، تنفس	Антракт; фасилә, тәнәффүс.
Аорта	آورتی	Аорта.
Апеллировать	استیناف دادن	Апелляция вермәк; 1) шикайәт вермәк; 2) истинад этмәк, гәт'и рә'й ахтармаг.
Апелляция	استیناف	Апелляция, шикайәт.
Апельсин	پرتقال، نارنج	Портағал.
Аплодировать	کف‌زدن، دست‌زدن	Алгышламаг, әл чалмаг.
Аплодисменты	کف‌زدنی، دست‌زدنی	Алгыш, алгышлар, әл чалма.
Аппарат	۱) دستگاه؛ ۲) جهاز	Аппарат; 1) аләт, 2) идарә, мүәссисә; || мүәййән идарә вә я мүәссисә ишчиләри.
Аппетит	اشتها	Иштаһ.
Апрель	ماه آوریل	Апрел, апрел айы.
Аптека	داروخانه، دوا خانه	Аптек, дәрманхана.
Арбитр	حکم	Арбитр, мүнсиф.
Арбитраж	حکمیت	Арбитраж, мүнсифләр мәһкәмәси.
Арбуз	هندوانه	Гарпыз.
Аргумент	دلیل، برهان	Дәлил, сүбут.
Арена	عرصه، میدان	Мейдан, саһә.

Аренда	كرايه، اجاره	Ичарә, кирә; ‖ ичарә һаггы, кирә һаггы.
Арест	توقيف، حبس	Һәбс; ‖ гадаған.
Арестовать, арестовывать	توقيف كردن، حبس كردن	Һәбс этмәк, дустаг этмәк, тутмаг.
Арифметика	علم حساب	Һесаб, һесаб элми.
Ария	آهنگ، آواز، نوا	Ария; операда оркестрлә бирликдә тәк охунан һава.
Арктика	نواحى قطب شمالى	Арктика; шимал поляр области.
Армейский	أرتشى، قشونى	Орду, ордуя аид; әскәри.
Армия	أرتش، قشون، سپاه (سپه)	Орду.
Армянин	ارمنى	Эрмәни.
Армянская ССР	جمهورى شوروى سوسياليستى ارمنستان	Эрмәнистан Совет Социалист Республикасы.
Аромат	عطر، رايحه	Әтир, көзәл ий.
Арсенал	قورخانه	Чәббәхана.
Артель	آرتل، شركت	Артел.
Артиллерист	توپچى	Топчу.
Артиллерия	توپخانه	1) Топхана; 2) топчу дәстәси.
Артист	۱) هنرپيشه، آرتيست؛ ۱) بازيگر، مقلد، اكتر	1) Артист; 2) кәләкбаз, һийләбаз.
Артистка	هنرپيشه زن، آكتريس	Артист (гадын).
Архив	آرشيو، نوشتجات واسناد، ضبط كل	Архив.
Архитектор	معمار	Архитектор.
Архитектура	ساختمان، معمارى	Архитектура.
Арьергард	عقبدار، عقبه	Ар'ергард; гошунун арха дәстәси.
Ассигновать	وجه‌را اختصاص دادن، وجه‌را تعيين كردن	Пул бурахмаг, пул айырмаг.
Ассигновка	حواله	Ассигновка; пул бурахылмасы һаггында сәнәд.
Ассимилировать	متجانس گردن، متشابه كردن	Өзүнә охшатмаг.
Ассортимент	جور، انتخاب	Ассортимент; чешид.
Асфальт	اسفالت، قير	Асфалт, гыр.
Атака	حمله، هجوم	Һәмлә, һүҷум.
Атаковать	حمله كردن، هجوم آوردن	Һәмләйә кечмәк, һүҷум этмәк.
Атлас	اطلس	Әтләс.

Атмосфера	هوا، جو، آتمسفر	Атмосфера; 1) һава; 2) мүһит; шәраит.
АТС	مرکز تلفن اتومات	АТС (автомат телефон станциясы).
Атташе	وابسته، آتاشه	Атташе.
Аттестат	۱) دانشنامه؛ ۲) شهادتنامه، تصدیق نامه	Аттестат; шәһадәтнамә, вәсигә.
Аудитория	۱) اطاق کنفرانس، اطاق‌درس؛ ۱) حضار، مستمعین	Аудитория; 1) лекция, мә'рузә, митинг вә с. отағы; 2) гулаг асанлар, динләйәнләр.
Афганец	افغانی، اهل افغان	Әфганлы.
Аферист	منفعتجو، منفعت‌طلب	Аферист; фырылдагчы, кәләкбаз.
Афиша	آگهی، اعلان دیواری	Афиша; билдириш; ‖ театр программасы.
Африка	افریکا	Африка.
Ахнуть	۱) آه کشیدن؛ ۲) زدن	1) Аһ чәкмәк; 2) вурмаг.
Аэродром	فرودگاه، میدان طیاره	Аэродром.
Аэроплан	هواپیما، طیاره، آئروپلان	Аэроплан, тәйярә.
Аэропорт	بندر هوائی	Аэропорт.
Аэростат	بالون	Аэростат; һава шары.

Б

Баба	۱) زنیکه؛ ۲) چکش	1) Арвад; 2) асма чәкич.
Бабочка	پروانه، شب‌پره	Кәпәнәк.
Бабушка	مادربزرك	Нәнә, бөйүк нәнә.
Багаж	اسباب سفر، اشیای سفر	Йүк, сәфәр шейләри.
База	۱) تکیه‌گاه، مرکز؛ ۲) اساس	1) Мәркәз; 2) әсас, бинөврә.
Базар	بازار	Базар.
Базироваться	اتکا کردن بچیزی، مبنی‌بودن (بر)	Әсасланмаг, архаланмаг.
Бак	پیت حلبی، مخزن آب	Бак, чән.
Бакалея	اجناس بقالی	Баггалийә, баггал малы.
Бактерия	میکروب	Бактерия, микроб.
Бал	مجلس رقص	Бал, рәгс мәчлиси.
Баланс	ترازنامه، بیلان، میزان، موازنهٔ حساب	Баланс.
Балансировать	موازنه کردن، تراز کردن	Таразлыг сахламаг.

Балет	بالت، نمایش، رقص	Балет; рәгсдән ибарәт театр тамашасы.
Балка	تیر	Тир.
Балкон	ایوان	Балкон, эйван.
Балласт	۱) وزنه؛ ۲) شن ریزی	Балласть; 1) гурса; 2) шпаллар арасына төкүлән чынгыл вә гум.
Баллистика	بالستیك، علم توپ اندازی	Баллистика; топ күлләсинин учушундан бәhc эдән элм.
Баллон	بالون	Балон.
Баллотироваться	کاندید شدن	Сәсә гоюлмаг, сечилмәк.
Баллотировка	اخذ آراء، رأی گرفتن	Сәсә гойма, сәсә гоюлма; сечмә, сечилмә.
Баловать	لوس کردن، ناز پروردن (کسی‌را)	Әзизләмәк, назламаг.
Баловаться	شیطانی کردن	Надинчлик эләмәк; дәчәллик эләмәк.
Банда	دستهٔ رهزن	Гулдур дәстәси.
Бандероль	نوارچسب، باندرول، تمبر	Бандерол.
Бандит	رهزن، قاطع الطریق	Гулдур, сойғунчу.
Бандиты	رهزنان، اشرار	Гулдурлар, сойғунчулар.
Банк	۱) بانك؛ ۲) بانك گذاشتن (درقمار)	Банк.
Банка	۱) ظرف؛ ۲) بادکش	Банка, бәрни.
Банкет	ضیافت، مجلس ضیافت	Банкет; тәнтәнәли гонаглыг.
Банкнота	اسکناس	Банкнот, кағыз пул.
Банкротство	ورشکستگی، افلاس	Мүфлис, сыныг чыхма.
Банщик	۱) حمامی، گرمابه‌دار؛ ۲) دلاك، کیسه‌کش	Һамамчы; кисә чәкән, дәлләк.
Баня	گرمابه، حمام	Һамам.
Барабан	۱) طبل، دهل؛ ۲) استوانه	1) Барабан, тәбил; 2) ичи бош цилиндр.
Барабанщик	طبال	Барабанчы, тәбилчи, тәбил чалан.
Барак	۱) بنای چوبی موقتی؛ ۲) سربازخانه	1) Барак; 2) мүвәггәти тахта казарма.
Баран	گوسفند، قوچ	Гоюн, гоч.
Барин	ملاك، آقا، صاحبکار	Ағa, мүлкәдар.
Баржа	بارج	Баржа.
Барометр	میزان‌الهوا	Барометр.

Баррикада	سنگر	Баррикада; күчә сәнкәри.
Бархат	مخمل	Мәхмәр.
Бархатный	مخملی	Мәхмәр, ‖ зәриф, юмшаг.
Барыш	سود، فایده، نفع، منفعت	Газанч, мәнфәәт, файда.
Барьер	۱) سد؛ ۲) مانع، محظور	1) Дивар; 2) манеә, сәдд.
Басня	افسانه	Басня; һекайә; әфсанәви һекайә.
Бассейн	۱) حوض؛ ۲) حوضه	1) Һовуз; 2) һөвзә.
Батальон	گردان	Баталйон.
Батарея	آتشبار	Батарея.
Батрак	مزدور، اجیر	Муздур.
Башкирец	باشقر	Башгырд.
Башкирская АССР	جمهوری خود مختار شوروی سوسیالیستی باشقرستان	Башгырдыстан Автоном Совет Социалист Республикасы.
Башмак	کفش	Башмаг, аяггабы.
Башня	برج	Гүллә, бүрч, гала.
Бдительность	بیداری، مواظبت، هشیاری سروقتی	Сайыглыг, айыглыг.
Бдительный	سروقت، بیدار، هشیار	Сайыг, айыг.
Бег	دو، دویدن	Гачма, йүйүрмә, гачыш.
Бега	اسب دوانی	Ат чапма.
Бегать	۱) دویدن؛ ۲) گریختن، فرار کردن	1) Йүйүрмәк; 2) гачмаг.
Беглец	گریزان؛ فراری	Гачаг, гачгын.
Бегство	فرار؛ *обратить в бегство* منهزم ساختن	Гачма, гачһагач.
Беда	بدبختی، بلا، مصیبت	Фәлакәт, мүсибәт, бәдбәхтлик, дәрд, бәла.
Бедность	تنگدستی، فقر، نداری، بی‌چیزی	Йохсуллуг, касыблыг.
Бедный	۱) بیچاره، مسکین؛ ۲) بی‌چیز، فقیر	1) Йохсул, касыб; 2) язык, бәдбәхт.
Бедняк	بی‌چیز	Йохсул, касыб.
Бедро	ران، پهلو	Омба, буд.
Бедствие	بدبختی، مصیبت، بلا	Фәлакәт, бәдбәхтлик, мүсибәт.
Бежать	گریختن، دویدن، دوزدن	Гачмаг, йүйүрмәк.
Беженец	ترك میهن، مهاجر	Гачгын.
Без	بدون، بی، بلا؛ *без меня* درغیاب من	Сыз, сиз, суз, сүз; *без денег* пулсуз.
Безбожник	خدا ناشناس، بی‌دین	Аллаһсыз, динсиз.

Безболезненный	۱) بیدرد؛ ۲) بدون زحمت	Ағрысыз; асан, зәһмәтсиз.
Безвластие	هرج و مرج	Башсызлыг.
Безводье	بی آبی	Сусузлуг, гураглыг.
Безвозвратный	غیر قابل اعاده، بدون اعاده	Гайытмаян, гайтарылмаян, дөнмәз.
Безвозмездно	مجانی	Пулсуз, һавайы, мәччани.
Безвредный	بی‌ضرر	Зәрәрсиз, зиянсыз.
Безвыходный	علاج ناپذیر	Чарәсиз, чыхылмаз.
Безграмотность	بی‌سوادی، نادانی	Савадсызлыг.
Безграничный	بی‌پایان، بی‌حد	Һәдсиз, нәһайәтсиз.
Бездарный	بی‌استعداد، بی‌قابلیت	Габилиййәтсиз, бачарыгсыз.
Бездействие	بی‌فعالیت، از کار افتاده	Һәрәкәтсизлик, фәалиййәтсизлик.
Безделье	بی‌کاری، معطلی	Бикарлыг, аваралыг, ишсизлик.
Бездельничать	بی‌کاره بودن	Бош-бикар кәзмәк.
Бездорожье	بی‌راهی	Йолсузлуг.
Бездушный	بی‌عاطفه، بی‌حس	Рәһмсиз, инсафсыз.
Безжалостный	بی‌رحم، غدار	Рәһмсиз, залим.
Безжизненный	بی‌جان، بی‌روح، مرده	Чансыз, өлү, руһсуз.
Беззаботный	لاابالی، بی‌قید	Гайғысыз, гәмсиз.
Беззащитный	بی‌پناه، بی‌چاره، بی‌دفاع، مظلوم	Архасыз, көмәксиз, ачиз.
Безмерный	بی‌اندازه، بی‌پایان	Бөйүк, өлчүйә кәлмәз, һәдсиз.
Безнадежный	۱) ناامید، بی‌امید، یاس آور؛ ۲) علاج ناپذیر	1) Умудсуз; 2) чарәсиз.
Безобидный	بی‌آزار	Зәрәрсиз, зиянсыз.
Безобразие	بد ترکیبی، زشتی	1) Биабырчылыг; 2) эйбәчәрлик, чиркинлик.
Безоговорочный	بدون‌شرط، نامشروط، بلاشرط	Сөзсүз, данышыгсыз.
Безопасность	بی‌خطری، امنیت	Тәһлүкәсизлик, горхусузлуг.
Безопасный	بی‌خطر، امن	Горхусуз, тәһлүкәсиз; әмин, саламат.
Безосновательный	بی‌اساس، پوچ	Әсассыз, сүбутсуз, дәлилсиз.
Безответственный	غیرمسئول	Мәс'улиййәтсиз.
Безработица	بی‌کاری، معلقی	Ишсизлик.
Безработный	بی‌کار، معلق، منتظرخدمت	Ишсиз.
Безразличие	لاقیدی، بی‌قیدی، بی‌علاقگی	Гейдсизлик, э'тинасызлыг, лагейдлик.

Безразличный	بی‌علاقه، بی‌قید، بدون‌فرق	Гейдсиз, э'тинасыз, лагейд.
Безрезультатный	بی‌نتیجه، بی‌ثمر	Нәтиҗәсиз.
Безукоризненный	بی‌عیب، ملامت‌نکردنی	Эйбсиз, нөгсансыз.
Безумие	دیوانگی، جنون	Дәлилик, ағылсызлыг.
Безусловно	البته، مسلم‌است، بدون تردید	Гәт'и, йәгин, һөкмән, данышыгсыз.
Безуспешный	بی‌نتیجه، بی‌فایده، بی‌ثمر	Нәтиҗәсиз, файдасыз, сәмәрәсиз.
Белка	سنجاب	Мишовул.
Беллетристика	ادبیات	Бәдии әдәбийят.
Белок	سفیده، آلبومین	Зүлал.
Белорус	بلوروس، روس‌سفید	Белорус.
Белорусская ССР	جمهوری شوروی سوسیالیستی بلوروس	Белорусия Совет Социалист Республикасы.
Белошвейка	پیراهن دوز	Дәйишәк тикән гадын.
Белуга	بلوگا	Ағ балыг.
Белый	سفید، سفیدرنگ	Ағ.
Бельё	رخت سفید *белье нижнее* زیرجامه	Алт палтар, дәйишәк, туман-көйнәк.
Бельмо	لك چشم	Титә; көз ләкәси.
Бензин	بنزین	Бензин.
Берег	ساحل، لب، کنار	Саһил, кәнар.
Берегись	خبر، خبردار!، بپا!	Хәбәрдар!, айыг ол!
Береговой	ساحلی	Саһил; *береговая линия* саһил хәтти.
Бережливый	۱) صرفه‌جو؛ ۲) پس‌انداز	1) Гәнаәтчи; 2) пул гәдри билән.
Бережный	احتیاطکار	Әһтиятлы.
Берёза	خلنج	Тоз ағачы.
Беременная	زن‌باردار، آبستن، زن‌حامله	Һамилә, икичанлы.
Беречь	نگاهداری کردن، حفظ کردن	Сахламаг, горумаг, мүһафизә этмәк.
Беседа	گفتگو، صحبت	Данышыг, сөһбәт.
Беседка	کوشك، آلاچیق	Талвар, көшк.
Бесклассовый	غیرصنفی، بدون طبقاتی	Синифсиз.
Бесконечный	بی‌پایان، بی‌حد، بی‌نهایت	Нәһайәтсиз, сонсуз, һәдсиз.
Бесконтрольный	بدون کنترول	Контролсуз.
Беспартийный	بی‌طرف، خارج‌ازحزب	Партиясыз.
Беспаспортный	بی‌شناسنامه	Паспортсуз.

Бесперебойный	بی‌وقفه، بی‌توقف، بی‌درنك	Арасы кәсилмәдән, фасиләсиз.
Беспечность	لاأبالی گری	Гейдсизлик, гайғысызлыг.
Бесплатно	مجانا	Пулсуз, һавайы, мүфтә, мәччани.
Бесплатный	بی پول، مجانی	Пулсуз, һавайы, мүфтә, мәччани.
Бесплодие	نازائی، عقم، عقامت	1) Ушағы олмама, доғма; 2) мәһсулсузлуг.
Беспокоить	۱) ناراحت کردن، مضطرب کردن؛ ۲) زحمت‌دادن	1) Нарәһат этмәк, әзаб вермәк; 2) зәһмәт вермәк.
Беспокоиться	نگران بودن، مضطرب بودن، ناراحت بودن	Нарәһат олмаг, никаран галмаг, әзаб чәкмәк.
Беспокойный	ناراحت، بی‌قرار	Рәһатсыз, динчлик билмәйән.
Беспокойство	نگرانی، بیقراری، ناراحتی، اضطراب	Рәһатсызлыг, әзиййәт.
Бесполезный	بی‌فایده، بی‌بهره	Файдасыз, хейирсиз, сәмәрәсиз.
Беспомощный	بیچاره، ضعیف، علاج ناپذیر	Чарәсиз, зәиф.
Беспорядок	بی ترتیبی، بی نظمی، شلوغ	Низамсызлыг, гарышыглыг, сәлигәсизлик.
Беспошлинный	بدون کمرك، معاف از کمرك	Көмрүксүз.
Беспощадный	بی امان، بیرحم	Рәһмсиз, амансыз.
Бесправие	بی حقوقی	Һүгугсуз.
Беспрепятственный	بدون مانعه، بلامانع	Манеәсиз, әнкәлсиз.
Беспрерывный	پیدرپی، متصل، بلافاصله	Арасы кәсилмәз, фасиләсиз, далбадал.
Беспризорный	بی‌سرپرست، بی باعث	Саһибсиз, бахымсыз.
Беспримерный	بیمانند، بی عوض، بی نظیر	Мисилсиз, тайы-бәрабәри олмаян.
Беспринципный	فاقد اصول معین	Принципсиз, әсассыз.
Беспристрастный	بیغرض، بیطرف	Гәрәзсиз, тәрәфкирлик этмәйән.
Беспроволочный	بی سیم	Симсиз, телсиз.
Беспроцентный	بدون‌تنزیل، بی فرع، بدون‌فرع	Фаизсиз.
Бессвязность	بی ربطی، عدم ارتباط	Рабитәсизлик, әлагәсизлик.
Бессильный	ناتوان، بی قوت، ضعیف	Зәиф, гүввәтсиз, күчсүз.
Бесследный	بی رد، بی اثر	Изсиз, әсәр-әламәтсиз.
Бессмертный	ابدزنده، لایموت	Өлмәз, даими, әбәди.

Бессмысленный	بی معنی، مهمل	Мә'насыз, бош, дүшүнчәсиз.
Бессовестный	بی وجدان	Вичдансыз.
Бессодержательный	بی مضمون، بیمعنا، پوچ	Мәзмунсуз, мә'насыз.
Бессознательный	۱) بی شعور، بی فهم، ۲) بی اختیار	1) һушсуз, дүшүнчәсиз, шүурсуз; 2) һиссиз.
Бессоница	بی خوابی	Юхусузлуг.
Бесспорный	بی گفتگو، غیرقابل اعتراض	Шәксиз, шүбһәсиз; мүбаһисәсиз.
Бесстрашный	بی باك، بی ترس، بی پروا، شجاع	Горху билмәз, чәсарәтли, үрәкли, шүчаәтли.
Бесхозяйственный	بی‌ترتیب، بی نظم، بی سروسامان	Бачарыгсыз, низамсыз.
Бесценок	مفت؛ مفت‌خریدن *купить за бесценок*	Чох учуз, мүфт.
Бесцеремонный	بی‌رو در بایستی، بی‌تکلف	Тәклифсиз, һөрмәт көзләмәйән.
Бесчеловечный	نامرد، غیرانسانی، بی‌رحم	Рәһмсиз, залим.
Бесчисленный	بی‌شمار	Һәдсиз, гәдәрсиз.
Бесчувствие	بی‌هوشی، بی‌حسی	Һиссизлик, һушсузлуг.
Бетон	بتون	Бетон.
Бетонировать	بتونه کردن	Бетонламаг.
Бетонный	بتونی	Бетон; бетондан гайрылмыш; *бетонный пол* бетон дөшәмә.
Бешеный	۱) هار (سك)؛ ۲) شدید، تند	1) Гудурмуш, гудуз; 2) һирсли, ачыглы; гызғын.
Библиотека	کتابخانه	Китабхана.
Бивак	سرمنزل، اتراق	Дүшәркаһ.
Биение	طپش	Дөйүнмә.
Билет	بلیط؛ اسکناس *кредитный билет*	Билет; *кредитный билет* кағыз пул.
Бинокль	دوربین	Бинокл, дурбин.
Бинт	بند، نوار	Бинт, тәнзиф.
Биография	ترجمهٔ‌حال، شرح‌حال	Тәрчүмейи-һал.
Биплан	هوا پیمای (طیارهٔ) دوباله	Биплан; һәртәрәфиндә ики ганады олан тәйярә.
Биржа	بورس	Биржа.
Битва	جنك، رزم، نبرد	Дөйүш, вуруш, мүһарибә.
Бить	۱) زدن، ضربه زدن؛ ۲) جفتك زدن	Вурмаг, дөймәк.

Биться	۱) کوشش کردن، سعی کردن؛ ۲) مبارزه کردن ۳) زدن (قلب)	1) Вурушмаг, дөйүшмәк; 2) чалышмаг, әлләшмәк; 3) дөйүнмәк (гәлб).
Бич	۱) شلاق؛ ۲) بلا، آفت	1) Гырманч, шаллаг; 2) бәла, мүсибәт, фәлакәт.
Благо	۱) نیکوئی، خیر؛ ۲) نعمت، فیض	1) Хошбәхтлик; 2) не'мәт, файда.
Благодарить	تشکر کردن، شکر کردن	Тәшәккүр этмәк, разылыг этмәк.
Благодарность	تشکر، شکر، امتنان	Тәшәккүр, разылыг.
Благодаря	بواسطه، نظر به، درسایهٔ	Сайәсиндә, нәтичәсиндә, көрә.
Благодушие	خوش‌حالی، خاطرجمعی، آسوده خاطری	Хошhаллыг, хатирчәмлик.
Благополучно	بسلامت	Саламатлыгла: сағ-саламат.
Благополучный	سالم	Сағ-саламат.
Благоприятный	مساعد، مساعدت آمیز	Әлверишли, ярарлы.
Благоразумие	دل‌روشنی، عقل‌سلیم	Ағыллылыг, камаллылыг.
Благоразумный	خردمند، عاقل، با احتیاط	Ағыллы, камаллы.
Благородный	نجیب، خیرخواه	Нәчиб, әсил, аличәнаб.
Благосостояние	خوش‌بختی، سعادت، خوش گذرانی	Мүлк, мал, дөвләт; ‖ яхшы күзәран, хош яшайыш.
Благоустроенный	آباد	Абад.
Блаженство	رفاه، خوشی، سعادت	Хошбәхтлик; ләззәт, зөвг.
Бланк	کاغذ مارکدار، اوراق	Бланк.
Бледнеть	فسردن، رنگ باختن، رنگ پریده‌شدن	Рәнки гачмаг, саралмаг, солмаг.
Бледный	فسرده، رنگ پریده، رنگ باخته	Рәнки гачмыш, саралмыш, солмуш.
Блеск	۱) تابش، درخشندگی، برق؛ ۲) شکوه، جلوه	1) Парылты, ишылты, шәфәг; 2) шән, шөhрәт, дәбдәбә.
Блестеть	درخشیدن، برق زدن، تابیدن	Парылдамаг, ишылдамаг, шәфәг вермәк.
Блестящий	درخشان، درخشنده	Парлаг, ишыглы.
Ближайший	نزدیکترین	Ән яхын.
Ближе	نزدیکتر	Даhа яхын.
Ближний	نزدیک، مجاور	Яхын.
Близкий	نزدیک، قریب	Яхын.
Близко	نزدیك	Яхында, яхындан.

Близорукий	۱) نزدیك بین؛ ۲) کوتاه بین	1) Яхындан көрән; 2) кәләчәйи көрмәйән.
Близость	نزدیکی، قرابت	Яхынлыг.
Блиндаж	سنگ روپوش پناهگاه	Блиндаж, зирәһли сипәр.
Блок	۱) قرقره؛ ۲) ائتلاف، اتحاد	1) Блок, гаргара; 2) иттиһад, э'тилаф.
Блокада	محاصره	Мүһасирә.
Блокировать	محاصره کردن	Мүһасирә этмәк, мүһасирәйә алмаг.
Блокнот	اوراق یادداشت	Блокнот, чиб дәфтәри.
Блоха	کیك	Бирә.
Блуза	نیم‌تنه، بلوز	Үст көйнәйи.
Блюдо	۱) بشقاب، دوری؛ ۲) خوراك	1) Дөври, ири нимчә; 2) емәк, хөрәк.
Блюдце	نعلبکی	Нәлбәки.
Блюсти	رعایت کردن، مراعات کردن	Көзләмәк, горумаг, риайәт этмәк.
Боб	باقلا	Пахла; пахлалы битки.
Бог	خدا، الله	Аллаһ.
Богатство	دارائی، مکنت، ثروت	Дөвләт, сәрвәт, зәнкинлик.
Богатый	دارا، پولدار، غنی، مالدار	Дөвләтли, сәрвәтли, зәнкин.
Богатырь	پهلوان، بهادر	Пәһливан.
Бодрый	چابك، جلد، زنده‌دل	Күмрәһ, дирибаш, мөһкәм
Боевой	مردکارزار، جنگی	Мүбариз, дөйүшкән.
Боеприпасы	مهمات جنگی	Мүһарибә ләвазиматы.
Боеспособный	قابلیت جنگ	Мүбаризә бачарығы олан. дөйүшә яраян.
Боец	سلحشور، مبارز، سرباز	Дөйүшчү, әскәр.
Бойцы	سلحشوران، سربازان	Дөйүшчүләр, әскәрләр.
Бой	۱) جنگ، نبرد؛ ۲) شماطه (درساعت)	1) Дөйүш, мүһарибә, вурушма, дава; 2) вуруш.
Бойкий	زرنگ، چابك	Зирәк, чәлд.
Бойкот	بایکوت، تحریم	Бойкот.
Бойкотировать	بایکوت کردن، تحریم کردن	Бойкот этмәк.
Бойня	کشتارگاه، سلاخخانه	Саллагхана.
Бок	پهلو، طرف	Бөйүр, ян, тәрәф.
Бокал	ساغر، قدح، باده، گیلاس	Гәдәһ, бадә.
Боковой	پهلوئی، بغلی، پهلودار	Бөйүрдән, яндан.
Более	بیش، زیاده؛ *более или менее* کم یا بیش	Даһа чох, даһа артыг; *более или менее* гисмән, мүәййән дәрәчәйә гәдәр.

EB_1944_AKS_1164

Болезнь	ناخوشی، بیماری، مرض	Азар, хәстәлик, нахошлуг.
Болеть	۱) درد کردن؛ ۲) ناخوش بودن، بیمارشدن	1) Ағрымаг; 2) хәстәләнмәк, нахошламаг.
Болото	باطلاق	Батаглыг.
Болт	میخ پیچی	Болт.
Болтать	۱) پرحرفی کردن، پرگوئی کردن، پرچانکی کردن؛ ۲) مر. *взбалтывать*	Чалхаламаг, гарышдырмаг, чалмаг.
Болтаться	۱) آویزان‌بودن؛ ۲) وقترا بیهوده گذرانیدن؛ ۳) پرسه‌زدن	1) Елләнмәк, салланмаг; 2) вейл-вейл кәзмәк; 3) чалхаланмаг, гарышмаг.
Болтовня	پرحرفی، پرچانگی، پرگوئی	Бош данышмаг, мә'насыз данышыг.
Болтун	۱) پرگو، پرچانه، پرحرف، یاوه‌گو؛ ۲) تخم مرغ ضایع	1) Бошбоғаз, чох данышан, чәрәнчи; 2) лах юмурта.
Боль	درد؛ اذیت کردن *причинить боль*	Ағры; гәм, гүссә.
Больница	بیمارستان، مریضخانه	Хәстәхана.
Больно	درد میاید؛ دردم میاید *мне больно*	1) Ағрыйыр, ағрыдыр; 2) әзиййәтли, ағыр, чәтин.
Больной	بیمار، مریض، ناخوش	Хәстә, нахош, азарлы.
Больше	بیش، زیادتر، بیشتر، بزرگتر	Даһа, даһа чох, даһа артыг, даһа бөйүк.
Большевизм	بلشویزم	Болшевизм.
Большевик,-чка	بلشویك	Болшевик; болшевик гадын.
Большевистский	بلشویکی *Большевистская партия* حزب بلشویك	Болшевик; *большевистская партия* болшевик партиясы.
Большинство	اکثریت، اغلب، قسمت عمده	Әксәриййәт, чохусу, чох һиссәси.
Большой	بزرگ، زیاده	Бөйүк, чох.
Бомба	بمب	Бомба.
Бомбардировать	بمباران کردن، گلوله‌باران کردن	Бомбардман этмәк.
Бомбардировка	بمباران	Бомбардман этмә.
Бомбовоз	بمب‌انداز	Бомбардманчы тәйярә.
Бомбомет	بمب افکن، بمب‌انداز	Бомба атан, бомба салан.
Бомбометание	بمب‌اندازی	Бомба атма, бомба салма.
Бомбомётчик	بمب‌انداز	Бомба атан, бомба салан.
Борец	کشتی‌گیر، مبارز	Мүбариз, пәһливан.
Бормотать	زیرلب گفتن، بلغور کردن	Мыртылдамаг.

Борный	بوریك	Борат; *борная кислота* борат туршусу.
Борода	ریش	Саггал.
Бородавка	زگیل	Зийил.
Бородатый	ریشدار، ریشو	Саггаллы.
Борозда	۱) شیار شخم؛ ۲) شیار	Шырым.
Борона	شانه، شن کش	Мала
Бороться	۱) مبارزه کردن؛ ۲) مقاومت کردن؛ ۳) کشتی گرفتن	1) Мүбаризә этмәк, вурушмаг; 2) мүгавимәт көстәрмәк; 3) күләшмәк, гапышмаг, гуршаг тутмаг.
Борт	لبه، کنار، حاشیه	Борт, ян, кәнар.
Борьба	مبارزه، زد و خورد	1) Мүбаризә, вурушма; 2) күләшмә, гапышма, гуршаг тутма.
Босиком	پابرهنه	Аягялын.
Босоногий	پابرهنه	Ялынаяг.
Ботинки	پوتین	Чәкмә.
Бочёнок	پیت کوچك	Кичик бочка.
Бочка	پیت، چلیك، بشکه	Бочка, чәлләк.
Боязнь	ترس، بیم، هراس	Горху.
Бояться	ترسیدن، بیم داشتن، هراس کردن	Горхмаг.
Брак	۱) نکاح، ازدواج؛ ۲) وازده	1) Кәбин, никаһ, эвләнмә; 2) брак, хараб шей.
Браковка	وازدگی	Брак этмә, хараба чыхартма.
Бранить	۱) فحش دادن، دشنام دادن (بکسی)؛ ۲) مذمت کردن (کسی را)	1) Сөймәк; 2) данламаг, мәзәммәт этмәк.
Браслет	دست بند، بازوبند، النکو، دستینه	Голбаг, биләзик.
Брат	برادر، اخوی	Гардаш.
Братанье	۱) برادر شدن، عهداخوت؛ ۲) آشتی	Гардаш олма, гардашлыг иттифагы бағлама.
Братский	برادرانه	Гардашчасына, достчасына.
Братство	برادری، اخوت	Гардашлыг, достлуг, йолдашлыг.
Брать	گرفتن، برداشتن، بردن	Алмаг, тутмаг, көтүрмәк.
Браться	بردن، شروع کردن، مشغول شدن	Алынмаг, тутулмаг, көтүрүлмәк.
Бревно	تیر چوب	Тир.
Бред	هذیان	Сайыглама, сәрсәмләмә.

Брезгливый	رمنده، نفور، نفرت کننده	Ийрәнән; ийрәнч, мурдар.
Брезент	برزنت، کرباس قیراندود	Брезент.
Бремя	بار، حمل	Йүк, ағырлыг.
Брешь	رخنه، شکاف، ثلمه	Ярыг, дешик.
Бригада	۱) تیپ؛ ۲) بریگاد	Бригада.
Бригадир	رئیس بریگاد	Бригадир, бригада рәһбәри.
Бритва	تیغ تراش؛ *безопасная бритва* تیغ خودتراش	Үлкүч.
Бритый	تراشیده (صورت)	Гырхылмыш.
Брить	تراشیدن	Гырхмаг.
Бриться	تراشیدن، صورت خودرا تراشیدن	Гырхылмаг.
Бровь	ابرو	Гаш.
Брод	گذار، گذرآب	Чай кечиди, даяз ер.
Бродить	۱) ول گردیدن؛ ۲) ترش‌شدن، جوش (غلیان) زدن	1) Авара кәзмәк, вейлләнмәк; 2) гычгырмаг, туршумаг.
Брожение	۱) جوش، تخمیر؛ ۲) جنبش	1) Гычгырма, туршума; 2) һәйәчан.
Броневик	اتوموبیل زره پوش	Зирехли автомобил.
Бронепоезд	قطار زره‌پوش	Зирехли гатар.
Бронза	مفرغ، برنز	Тунч.
Бронированный	زره‌پوش	Зирехли.
Бронхит	ذات‌القصاب، نزلهٔ قصبهٔ‌ریه	Бронхит.
Броня	زره، جوشن	Зирех.
Бросать, бросить	۱) انداختن، پرت کردن، پرتاب کردن؛ ۲) ترك کردن	1) Атмаг, тулламаг; 2) тәрк этмәк.
Бросаться, броситься	۱) حمله کردن؛ ۲) خودرا انداختن، خودرا پرت کردن	1) һүчум этмәк; 2) атылмаг, тулланмаг.
Брошюра	کتابچه، جزوه، رساله	Китабча.
Брутто	وزن باظرف، وزن غیرخالص	Брутто, малын ерилә чәкиси.
Брызгать	پاشیدن، ترشح کردن	Сәпмәк, сәпәләмәк; сычратмаг.
Брюки	شلوار	Шалвар.
Брюхо	شکم	Гарын.
Брюшной	اشکمی	Гарын; *брюшной тиф* гарын яталагы.
Бубен	دف، دایره، چنك	Дәф, гавал.
Будильник	ساعت بیدارکن، ساعت شماطه	Зәнкли саат.
Будить	بیدارکردن	Оятмаг, айылтмаг.

Будка	۱) اطاق کوچك؛ ۲) برج دیده‌بان	Будка, кешикчи дамы.
Будни	ایام کار	Иш көнләре.
Будто	مثل اینکه، گویا	Куя, санки, әлә бил.
Будущий	آینده، آتی	Кәләчәк.
Буйвол	گاومیش	Кәл.
Буйный	تند، شدید (باد)	Гызгын, чошгун, шиддәтли.
Букашка	حشره، هوام	Чүчү.
Буква	حرف	Һәрф.
Буквально	کلمه بکلمه، تحت‌اللفظی	Һәрфбәһәрф, һәрфи һәрфинә, әйнән.
Букварь	کتاب الفبا	Әлифба китабы.
Букет	دستهٔ گل، طبق گل	Күл дәстәси.
Буксир	یدك کش، کشتی یدك کش	Едәк.
Булава	چماق، گرز	Чомаг, топпуз, күрз.
Булавка	سنجاق	Санчаг.
Булка	نان کوچك سفید	Булка.
Булочная	نانواخانه، دکان نانوائی	Булка дүканы.
Булочник	نانوا، نان فروش	Булкачы, булка сатан.
Бульвар	خیابان، بلوار	Булвар, шәһәр бағы.
Бульон	آب گوشت، آب‌جوجه	Әт сую.
Бумага	۱) کاغذ؛ ۲) نامه؛ ۳) نخ	1) Кағыз; 2) мәктуб; 3) иплик, сап.
Бумажник	کیف، بغلی	Бумажник, пул кисәси.
Бумажный	۱) کاغذی؛ ۲) پنبه‌ای، نخی	1) Кағыз; *бумажные деньги* кағыз пуллар; 2) памбыг; *бумажная материя* памбыг парча.
Бунт	شورش، اغتشاش	Гыям, ыгтышаш.
Бунтовать	یاغی‌شدن، عصیان	Гыям этмәк, ыгтышаш салмаг.
Бурав	مته	Бурғу.
Бурак	چغندر	Чуғундур.
Бурдюк	خیك	Тулуг.
Бурение	حفر، کندن	Газма, бурма, дәлмә, дешмә.
Буржуазия	بورژوآزی	Буржуазия.
Бурильщик	حفار، کان کن	Газмачы, буруғ фәһләси.
Бурный	۱) طوفانی؛ ۲) تندوتیز، پر سرو صدا؛ ۳) شورانگیز	1) Чошгун, курултулу, һәйәчанлы; 2) шиддәтли; 3) ити, сүр'әтли.
Буровая скважина	چاه نفط	Нефт гуюсу, буруғ.

Бурый	خرمائی	Гонур, боз.
Буря	طوفان، کولاك برف	Фыртына, туфан.
Бурято-монгольская АССР	جمهوری شوروی سوسیالیستی خود مختار مغول-بوریات	Бурят-Монгол Автоном Совет Социалист Республикасы.
Бутерброд	ساندویچ	Бутербурод, яг-чөрәк.
Бутылка	بطری، شیشه	Бутулка, шүшә.
Буферный	مملکت پوشالی *буферное государство*	Буфер; *буферное государство* буфер дәүләт.
Буфет	۱) بوفه؛ ۲) قفسهٔ جای ظروف	1) Буфет; 2) габ-гачаг шкафы.
Буфетчик,-ца	شربتدار	Буфетчи; буфетчи гадын.
Бухгалтер	دفتردار، حسابدار	Бухгалтер, мүһасиб.
Бухгалтерия	دفترداری، حسابداری	Бухгалтерия, мүһасибат.
Бухта	خلیج کوچك	Бухта, кичик көрфәз.
Бывалый	۱) گذشته؛ ۲) دنیادیده، سرد و گرم چشیده	1) Олмуш, кечмиш; 2) дүня көрмүш, тәҗрүбәли.
Бывать, быть	بودن، رفتن	Олмаг, кетмәк.
Бывший	گذشته، سابق	Олмуш. кечмиш.
Бык	۱) گاونر؛ ۲) پایهٔ پل	1) Буга; 2) көрпү өзүлү.
Быстро	۱) تند؛ ۲) فوری، زود، زودتر	Тез, ити, ейни, чәлд, сүр'әтли.
Быстрота	زودی؛ سرعت	Сүр'әт, ейинлик, чәлдлик.
Быстроходный	تندرو؛ سریع‌السیر	Сүр'әтлә кедән, ити кедән.
Быстрый	۱) تند، سریع؛ ۲) فوری	Бах *быстро*.
Быт	زیست، طرز زندگانی	Яшайыш, күзәран, доланачаг.
Бытие	۱) بودنی؛ ۲) زندگانی، زیستن	1) Варлыг; 2) яшайыш, доланачаг.
Бытовой	زندگانی؛ وضعیت زندگانی *бытовые условия*	Яшайыш; *бытовые условия* яшайыш шәраити.
Бюджет	بودجه	Бүдҗет.
Бюллетень	۱) بولتن؛ ۲) تعرفه (درانتخابات)؛ ۳) اعلاغیه؛ ۴) مجله، ژورنال	1) Бюллетен; 2) сечки варәгәси; 3) гыса рәсми мә'лумат; 4) мәҗәлләе.
Бюро	۱) میزتحریر؛ ۲) دفتر؛ اداره؛ *справочное бюро* دفتراطلاعات	1) Язы мизи; 2) мүәссисә, идарә.
Бюрократ	بوروکرات	Бюрократ, сүрүндүрмәчи.

В

В	۱) در؛ درشهر_*в городе* ۲)تو، توی؛توی‌اطاق_*в комнате*؛ ۳) به؛ به‌مسکو_*в Москву*؛ ۴) با؛ بالباس‌سفید_*в белом платье*؛ ۵) لای؛ کاغذ لای کتاب است_*письмо в книге*؛۶)درظرف،درعرض؛ درعرض چهار روز_*в четы ре дня*؛۷) دربین؛دربین‌راه_*в дороге*؛ ۸) روز؛ روز دوشنبه_*в понедельник*؛ ۹) من؛ من جمله_*в том числе*؛ ۱۰) ثالثا_*в-третьих*	1) Да, дә; 2) ә, а, йә, я; 3) ла, лә, илә; 4) ли, лы, лү, лу; 5) чи, чы, чү, чу.
Вагон	واگون	Вагон.
Вагоновожатый	رانندهٔ واگون	Вагонсүрән.
Важничать	افاده کردن، پزدادن	Иддәа сатмаг, ловғаланмаг.
Важный	۱) مهم، عمده؛ ۲) متکبر، متشخص	1) Әһәмиййәтли, мүһүмм; кейфиййәтли, яхшы; 2) тәшәххүслү; ловға.
Ваза	ظرف، ظرف شیرینی، شیرینی خوری، میوه خوری	Ваза.
Вакансия	محل خالی	Вакансия, бош ер.
Вакантный	خالی	Вакант, бош.
Валенки	موزهٔ نمدی، چکمهٔ نمدی	Кечә чәкмә.
Валить	افکندن، زمین انداختن؛ توده کردن_*валить в кучу*، از دحام کردن_*валить валом*	1) Ерә төкмәк; йыхмаг; 2) бир-биринин үстүнә төкмәк; 3) өзкәсинин үстүнә йыхмаг; 4) издиһамла кәлмәк; 5) гүчаг-гүчаг чыхмаг (түстү); 6) топа-топа яғмаг (гар).
Валовой	غیرخالص	Үмуми, хәрчи чыхылмамыш.
Валюта	اسعار، والیوت	Валюта.
Валять	۱) انداختن؛ ۲) خمیر کردن، سرهم بندی کردن؛ ۳) نمد مالی کردن	1) Дийирләтмәк, килләтмәк; 2) йоғурмаг, юмруламаг; 3) дөймәк, басмаг (юн, кечә).
Ванна	طشت، لگن بزرگ (برای شست و شو)	Ванна, тәшт.

Варвар	بربر، وحشی	Барбар, вәһши.
Варёный	پخته	Бишмиш.
Варенье	مربا	Мүрәббә.
Варить	۱) پختن؛ ۲) جوشاندن؛ ۳) هضم کردن	1) Биширмәк; 2) гайнатмаг; 3) һәзм этмәк.
Вас	شمارا	Сизи.
Вата	پنبه	Памбыг.
Вахта	وقت نوبه	Нөвбә, вахта.
Вахмистр	گروهبان سواری	Вахмистр.
Ваш	شما؛ پدرشما ـ *ваш отец*	Сизин.
Вбегать	دویدن بطرف تو (اندرون)	Йүйүрмәк, йүйүрүб кирмәк (ичәри).
Вбивать, вбить	کوبیدن، فرو کردن	Гахмаг, вурмаг.
Вбирать	فروبردن، مکیدن، جذب کردن	Сормаг, һопмаг, ичәри чәкмәк.
Вблизи	درنزدیکی	Яхында, яхынлыгда.
Вброд	به گذار	Даяз ердән, даяз еридән.
Введение	۱) پیشنامه، مقدمه، دیباچه؛ ۲) تطبیق، وضع	1) Кириш, башлангыч; 2) тәтбиг, тәтбиг этмә.
Вверить, вверять	سپردن، امانت گذاشتن، واگذار کردن	Инанмаг, тапшырмаг, ихтиярына вермәк.
Вверх	به‌بالا، روبالا، به‌فراز	Юхары, үзү юхары.
Ввести, вводить	۱) داخل کردن، وارد کردن؛ ۲) معرفی کردن؛ به اشتباه انداختن - *ввести в заблуждение*	Салмаг, дахил этмәк, еритмәк; *ввести в заблуждение* алдатмаг.
Ввиду	بنابه... نظریه...	Она көрә, о сәбәбдән, нәзәрә алараг.
Ввоз	ورود، واردات	Кәнардан кәтирилән мал, импорт, идхалат.
Ввозить	وارد کردن، داخل کردن	Кәтирмәк, дашымаг, дахил этмәк.
Вдали	دور، بفاصلهٔ زیاد	Узагда, узагларда.
Вдвое	دوبرابر	Ики дәфә, ики гат.
Вдвоем	دونفری	Икиликдә, ики нәфәрликдә.
Вдова, вдовица	بیوه‌زن	Дул гадын.
Вдовец	بیوه مرد	Дул киши.
Вдоволь	زیاد، فراوان، کافی	Доюнча, истәйән гәдәр.
Вдогонку	دنبال، عقب	Далынча, ардынча, архасынча.
Вдоль	به‌سرتاسر، بطول، درطول	Узунуна; боюнча.

Вдохновение	الهام	Илһам, тәб.
Вдохнуть	۱) نفس‌تو کشیدن؛ نفس‌فروبردن: ۲) تلقین کردن، القا کردن	1) Нәфәс алмаг, һава алмаг; 2) руһландырмаг, илһам вермәк, тә'сир этмәк.
Вдребезги	۱) خرد، تیکه تیکه؛ ۲) بکلی	1) Хынчым-хынчым, тикә-тикә; 2) лап, тамамилә.
Вдруг	ناگاه، ناگهان، یکدفعه	Бирдән, гәфләтән, бирдән-бирә.
Вдыхать	مر. *вдохнуть*	Бах *вдохнуть*.
Ве́дение	صلاحیت	Билмә, идарә этмә; сәрәнчам, сәлаһиййәт.
Веде́ние	نگاهداری، اداره	Чәкмә, апарма.
Ведомость	صورت، صورت دخل وخرج	Сияһи, чәдвәл, ма'лумат.
Ведомство	اداره	Идарә, мүәссисә.
Ведро	سطل	Ведрә.
Ведущий	۱) عمده؛ ۲) اداره کننده	1) Габагда кедән; мүһүмм, габагчыл; 2) апаран, идарә эдән, һәрәкәтә кәтирән.
Ведь	۱) ولی؛ ۲) که، آخر	Ахы, ки, мәкәр.
Веер	بادزن	Елпик.
Вежливость	تمکین، ادب	Әдәб, нәзакәт.
Вежливый	با أدب، مؤدب	Әдәбли, нәзакәтли.
Везде	هرجا، همه‌جا	Һәр ердә, һәр тәрәфдә, һәр янда.
Везти	بردن، آوردن، حمل‌ونقل کردن	Апармаг, дашымаг, кәтирмәк (миник).
Век	۱) عصر، قرن؛ ۲) عمر	1) Әср, йүз ил; 2) өмүр.
Веко	پلك	Көз гапағы.
Велеть	فرمودن، امر کردن، حکم کردن، سپردن	Буюрмаг, әмр этмәк, һөкм этмәк.
Великан	نهنك‌آسا، عظیم الجثه	Нәһәнк, ири адам, екә, бөйүк.
Великий	مهین، بزرگ، عظیم، کبیر	Бөйүк.
Великобритания	بریتانیای کبیر	Бөйүк Британия.
Великодушие	پردلی، بلند همتی، سخاوت	Рәһм, мәрһәмәт, сәхавәт.
Великолепный	باشکوه	Олдугча көзәл, парлаг, э'ла.
Величайший	مهین ترین، بزرگترین	Ән бөйүк.
Величина	اندازه، مقدار، کمیت	Мигдар, кәмиййәт, бөйүклүк.
Велосипед	دوچرخه	Велосипед.

Вена	۱) رگ، ورید؛ ۲) وین، وینه(شهر)	1) Вена, ган дамары; 2) Вена шәһәри.
Венгрия	مجارستان، هنگری	Мачарыстан.
Венерический	میزه‌راهی؛ بیمارهای میزه‌راهی *венерические болезни*	Зөһрәви, венерик.
Венок	تاج گل	Чичәк тач, иклил, чолонк.
Вентилятор	بادبزن	Вентилятор.
Вентиляция	تهویه	Вентиляция.
Вера	۱) دین، اعتقاد، ایمان؛ ۲) اعتماد	1) Дин, э'тигад, иман; 2) э'тибар.
Верблюд	شتر	Дәвә.
Вербовать	استخدام کردن، جلب نمودن	Йыгмаг, топламаг; чолб этмәк.
Вербовка	جلب، استخدام	Йыгма, топлама; ә чолб этмә.
Верёвка	ریسمان، طناب	Ип, кәндир.
Верить	۱) باور کردن، اطمینان داشتن؛ ۲) اعتقاد داشتن	1) Инанмаг, э'тибар этмәк, бел бағламаг; 2) иман этмәк, э'тигад этмәк.
Верно	۱) درست است، صحیح؛ ۲) ظاهراً، گویا	1) Дүздүр, догрудур; 2) ола биләр, йәгин ки.
Верность	۱) درستی؛ ۲) پاداری، صداقت، وفاداری	1) Дүзлүк, догрулуг; 2) сәдагәт, вәфа.
Вернуть	۱) پس‌دادن، عودت دادن، مسترد کردن؛ ۲) گردانیدن	1) Гайтармаг; 2) кери дөндәрмәк.
Верный	۱) درست، صحیح، مسلم؛ ۲) با وفا	1) Дүз, догру, һәгиги; 2) садиг, вәфалы; мүтләг.
Вероломный	عهدشکن، خائن	Вәфасыз, әһди позан, әһдә вәфа этмәйән.
Вероятно	احتمال میرود، احتمال دارد	Йәгин (ки), әһтимал (ки).
Вероятность	احتمال، امکان	Йәгинлик, әһтимал.
Версия	روایت	Рәвайәт, шайиә.
Вертеть	گردانیدن، چرخانیدن	Һәрләтмәк, фырлатмаг.
Вертикальный	عمودی	Әмуди, вертикал.
Верфь	کارخانهٔ کشتی سازی	Верф, кәми гайрылан ер.
Верх	۱) بالا، سر؛ ۲) رویه (درپوشش)	1) Үст, юхары һиссә; 2) үз (палтарда).
Верхний	بالائی، فوقانی	Юхарыки, юхарыдаки, үст, баш.
Верховный Совет СССР	شورای عالی اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی	ССРИ Баш Совети.
Верховой	۱) سواری، سوار؛ ۲) اسب‌سوار	1) Атлы, сүвари; 2) миник.

Верховье (реки)	قسمت علیای (رود)	Мәнбә, чай башы.
Верхом	سواره	Атлы, ат белиндә.
Вершина	قله، سر، ذروه	Тәпә, уч, баш, зирвә.
Вес	۱) وزن؛ ۲) حرمت، قیمت و نفوذ	1) Чәки, ағырлыг; 2) нүфуз, һөрмәт.
Веселить	خوشحال کردن، بفرح آوردن، بنشاط آوردن	Әйләндирмәк, севиндирмәк, фәрәһләндирмәк, шад этмәк.
Веселиться	شادی کردن، خوشحالی کردن	Әйләнмәк, севинмәк, шадланмаг; вахтыны хош кечирмәк.
Весёлый	خوشحال، شادمان، بشاش، مسرور	Севинч, шад, шән.
Веселье	شادمانی، خوشحالی، مسرت	Шадлыг, әйләнчә.
Весенний	بهاری	Яз; *весенний день* яз күнү.
Весить	۱) وزن داشتن؛ ۲) وزن کردن، کشیدن	1) Чәкмәк (тәрәзидә); 2) кәлмәк (чәкидә).
Веский	۱) سنگین؛ ۲) محترم، صاحب نفوذ؛ ۳) مدلل، باثبوت	1) Ағыр; 2) һөрмәтли, нүфузлу; 3) әсаслы, тутарлы.
Весло	پارو	Авар, күрәк.
Весна	بهار	Яз, баһар.
Весной	(در) وقت بهار	Язда, баһарда.
Весовщик	ترازودار، قپاندار	Тәрәзичи, гапанчы.
Вести	بردن، بلدی کردن؛ زندگانی خوشحال گذرانیدن *вести весёлую жизнь* مکاتبه، مصاحبه‌داشتن - *вести переписку* دوستی کردن - *вести дружбу*	Апармаг, кәздирмәк, бәләдчилик этмәк; *вести веселую жизнь* шән һәят сүрмәк; *вести переписку* язышмаг; *вести дружбу* достлуг этмәк.
Вестибюль	سر سرا	Вестибюл.
Вестник	نویدرسان، نویدبر، قاصد	Хәбәр кәтирмәк, хәбәр верән.
Вестовой	فرمانبر	Хәбәр апаран.
Весы	ترازو، قپان	Тәрәзи, гапан.
Весь	۱) تمام، همه؛ ۲) بکلی	1) Тамам; 2) һамы; 3) һамылыгла.
Весьма	بسیار، خیلی، نهایت	Олдугча, артыг дәрәчәдә, сон дәрәчәдә.
Ветвь, ветка	شاخه، شعبه	Будаг; гол.
Ветер	باد	Күләк, ел.
Ветеринар	دام پزشك، بیطار	Байтар, мал һәкими.
Ветеринария	دام پزشکی، بیطاری	Байтарлыг.

Ветхий	باستانی، قدیم، کهنه	Көhнә, гәдим.
Вечер	۱) شب، غروب؛ ۲) شب نشینی	1) Ахшам; 2) мүсамирә, шәнлик кечәси.
Вечерний	شبانه	Ахшам; *вечерняя газета* ахшам газети.
Вечером	هنگام غروب، عصری	Ахшам, ахшам үстү, ахшам чагы, ахшам вахты.
Вечный	جاودانی، سرمدی، ابدی	Әбәди, һәмишәлик, данми, өмүрлүк.
Вешалка	چوب رخت، چوب لباس، لباس آویز	Палтара сан.
Вешать	۱) آویختن، معلّق کردن، نصب کردن، آویزان کردن؛ ۲) وزن کردن، کشیدن	1) Асмаг; 2) чәкмәк, чәкисини билмәк.
Вещественный	مادی	Мадди.
Вещество	ماده	Маддә.
Вещь	چیز، شی	Шей, чисим.
Веять	۱) باد دادن؛ ۲) وزیدن	1) Совурмаг; 2) әсмәк; 3) елләнмәк; яхынлашмаг, әсәри көрүнмәк.
Взаимный	متقابل، مشترك	Гаршылыглы.
Взаимодействие	عمل متقابل	Гаршылыглы тә'сир; әлбирлик.
Взаимоотношение	مناسبات متقابله	Гаршылыглы әлагә.
Взаимопомощь	کمك متقابله، تعاون	Гаршылыглы ярдым.
Взаймы	قرضاً، بطور قرض	Борч олараг.
Взамен	بجای، عوض	Әвәзинә, әвәзиндә, еринә.
Взбалтывать, взболтать	تکان دادن	Чалхаламаг, чалхамаг.
Взбираться	بالا رفتن	Дырмашмаг, чыхмаг.
Взвод	۱) رسد، دسته؛ ۲) چقماق را بلند (در تفنك)	1) Взвод, тагым; 2) аяг (силаһда).
Взволновать	۱) مضطرب کردن، مشوش کردن؛ ۲) بهم زدن؛ ۳) دردناك کردن	1) Һәйәчана кәтирмәк, тәшвишә салмаг; 2) әсәбиләшдирмәк, чошдурмаг; 3) гәмләндирмәк.
Взгляд	نگاه، نظر، نظریه، نظر اجمالی	Бахыш, нәзәр; нөгтейинәзәр.
Вздор	مزخرف، بیمعنی، حرفهای مفت، حرفهای پوچ	Бош сөз, уйдурма, ялан.
Вздорожание	ترقی قیمت	Баһаланма, баһалашма.
Вздумать	خیال کردن، بخیال افتادن	Фикир этмәк, фикрә дүшмәк, истәмәк.

Взимать	گرفتن، اخذ کردن	Алмаг, йығмаг, топламаг.
Взлом	شکست	Гырма, сындырма, ярма.
Взнос	قسط، پرداخت؛ حق عضویت	Пай, үзвлүк һаггы.
Взор	نگاه، نظر	Бахыш, нәзәр.
Взрослый	بالغ، بزرك شده، کبیر	Бөйүк, яшлы.
Взрыв	انفجار	Партлайыш; курултy.
Взрывать, взорвать	۱) منفجر کردن، آتش زدن، ترکانیدن؛ ۲) غضبناك کردن، بغیظ آوردن	1) Партлатмаг, дағытмаг; 2) һирсләндирмәк, гәзәбләндирмәк.
Взрываться, взорваться	۱) ترکیدن، منفجر شدن؛ ۲) غضبناك شدن، بغیظ آمدن	Партламаг, дағылмаг; һирсләнмәк, гәзәбләнмәк.
Взрывчатый	قابل انفجار	Партлайыҷы.
Взыскание	۱) دریافت، اخذ؛ ۲) تنبیه، مجازات	1) Тәләб этмә; ҷәримә этмә; 2) ҷәримә, тәнбиһ.
Взыскать, взыскивать	۱) گرفتن، اخذ کردن؛ ۲) جریمه کردن؛ جزادادن، تنبیه کردن	1) Тәләб этмәк; 2) ҷәримә этмәк; ҷәза вермәк, тәнбиһ этмәк.
Взятие	۱) گرفتن، اخذ؛ ۲) تصرف، پس گرفتن	Көтүрмә, көтүрүлмә; алма, алынма.
Взятка	رشوه	Рүшвәт.
Взяточник	رشوه خور	Рүшвәтхор.
Взять	گرفتن، برداشتن	Алмаг, көтүрмәк.
Вид	۱) ظاهر؛ ۲) منظره؛ ۳) جلوه دادن؛ ۴) حالت؛ ۵) نوع؛ ٦) نظر	1) Көрүнүш; 2) мәнзәрә; 3) тәһәр; 4) көстәриш; 5) һаләт; 6) нәзәр.
Видеть	دیدن	Көрмәк.
Видимо	ظاهراً	Көрүнүр (ки).
Видимый	آشکار، مرئی، ظاهر	1) Көрүнән; ашкар, айдын; 2) заһири.
Видоизменение	تغییر شکل	Шәкил дәйишмә.
Видоизменять	تغییر شکل دادن	Шәклини дәйишдирмәк.
Виза	جوازعبور، پروانه	Виза, ичазә.
Визировать	۱) پروانه دادن، جواز دادن؛ ۲) بهدف راست کردن	1) Виза вермәк, ичазә вермәк; 2) тушламаг.
Визит	حضور بهم رساندن، زیارت، بازدید	Визит, көрүш.
Вилка	چنگال	Чәнкәл.
Вина	گناه، تقصیر	Тагсыр, күнаһ.
Винегрет	۱) وینه گرت؛ ۲) فکر مغشوش، مسئلهٔ مغشوش	1) Винегрет (емәк); 2) гарышыглыг, долашыглыг.

Винить	تهمت زدن، مقصر کردن	Тагсырландырмаг.
Вино	شراب، می	Чахыр, шәраб.
Виноват	ببخشید، عذرمیخواهم	Бағышлайын, әфв эдин, үзр истәйирәм.
Виноватый	گناه‌کار، مقصر	Мүгәссир, күнаһкар, тагсыркар.
Виновник	۱) مقصر؛ ۲) سببکار	1) Мүгәссир, күнаһкар, тагсыркар; 2) сәбәбкар.
Виноград	انگور	Үзүм.
Виноградник	تاکستان، باغ انگور	Үзүмлүк, үзүм бағы.
Винокур	عرقکش	Араг чәкән.
Винт	میخ پیچ	Винт.
Винтовка	تفنگ، تفنك جنگی	Түфәнк.
Виселица	دار	Дар, дар агачы.
Висеть	آویخته شدن، آویزان بودن	Асылмаг, салланмаг.
Висок	دردسر، شقیقه	Кичкаһ; бирчәк.
Витрина	قفسه	Витрина.
Вихрь	تندباد	Бурулған, бураған.
Вишня	آلوبالو	Албалы, вишнә.
Вклад	۱) پس انداز، امانت، ودیعه؛ ۲) دفینه	1) Әманәт; 2) дәфинә, гиймәтли һәдиййә.
Вкладывать	پس انداز نمودن، گذاشتن	Гоймаг; сәрф этмәк.
Включать, включить	داخل کردن، وارد کردن	Дахил этмәк, ерләшдирмәк; ишә салмаг.
Включительно	داخل حساب، درحساب	Дахил олараг, дахил эдиләрәк, дахил эдилмәклә, дахил олмаг шәртилә.
ВКП (б)	حزب کمونیست (بولشویکان) اتحاد کل جماهیر شوروی	ҮИК(б)П; Үмум Иттифаг Коммунист (болшевикләр) Партиясы.
Вкратце	بطور مختصر، مختصراً، بطریق اختصار، خلاصه	Гысача, мүхтәсәрчә.
Вкус	سلیقه، مزه، طعم	Дад, ләззәт; зөвг, сәлигә.
Владелец	ارباب، مالك، صاحب	Йийә, саһиб, саһибкар.
Владеть	۱) دارا بودن، صاحب بودن، درتصرف‌داشتن؛ ۲) تصاحب، دارائی	1) Йийәлик этмәк, саһиблик этмәк, малик олмаг; 2) билмәк.
Влажный	مرطوب، تر	Рүтубәтли; яшармыш.
Власть	حکومت، قدرت، قوه، اقتدار	Һөкумәт; һакимийәт; ихтияр, күч.

Влево	دست چپ، سمت چپ	Сола, солда.
Влезать, влезть	۱) بالارفتن؛ ۲) تورفتن؛ ۳) جاگیر شدن، جاگزین‌شدن	1) Дырмашмаг; 2) сохулмаг; 3) ерләшмәк.
Вливать, влить	۱) ریختن؛ ۲) توریختن، داخل کردن	1) Төкмәк; 2) дахил этмәк; еритмәк.
Влияние	نفوذ، اثر، تأثیر	Нүфуз, тә'сир.
Влиять	نفوذ داشتن (در)، اثر کردن(در)	Тә'сир этмәк.
ВЛКСМ	اتفاق جوانان کمونیستی لیننی اتحاد کل جماهیر شوروی	ҮИЛКҚИ (Үмум Иттифаг Ленин Коммунист Кәнчләр Иттифагы).
Вложить	گذاشتن؛ مصرف نمودن	Гоймаг; сәрф этмәк.
Влюбиться	عاشق شدن، خاطرخواه‌شدن	Севмәк, ашиг олмаг, вурулмаг, бәнд олмаг, мәфтун олмаг.
Вместе	باهم، معاً، همراه	Бир ердә, бирликдә, бәрабәр.
Вместить, вмещать	۱) گنجایش‌داشتن؛ ۲) جادادن	1) Тутмаг; 2) ерләшдирмәк, долдурмаг.
Вместо	بجای، عوض	Әвәзинә, әвәзиндә, еринә.
Вмешательство	مداخله (در)، دخالت	Ишә гарышма, мүдахилә этмә.
Вмещаться	جاگیر شدن، جاگرفتن	Ерләшмәк.
Внаймы, внаём	به‌کرایه، به اجاره	Кирайәйә, ичарәйә.
Вначале	در ابتداء، در اول، درآغاز	Әввәлчә, әввәлдә, башда.
Вне	اندر، بیرون، خارج	Кәнарда, харичдә; кәнар, харич.
Внедрить, внедрять	معمول داشتن، جایگیر ساختن، تطبیق نمودن	Еритмәк, көкләшдирмәк, тәтбиг этмәк.
Внезапно	ناگهان، بغتتاً، یکدفعه	Бирдән, гәфләтән.
Внезапный	ناگهانی	Бирдән-бирә олан, көзләнилмәйән, гәфләтән олан.
Внеочередной	خارج از نوبت	Нөвбәдән харич.
Внеплановый	خارج از نقشه	Пландан харич, пландан кәнар.
Внести, вносить	۱) آوردن (تو)، داخل کردن، وارد کردن، درج کردن، تعبیه کردن، پرداخت کردن؛ ۲) تقدیم کردن، دادن؛ ۳ تکلیف کردن	1) Кәтирмәк, дахил этмәк; 2) өдәмәк, вермәк; 3) тәгдим этмәк, тәклиф этмәк.
Внешний	خارج، ظاهر، خارجی، سطحی	Харичи, заһири; сәтһи.
Внешность	صورت ظاهر	Үз, заһир, заһири көрүнүш.
Внештатный	غیررسمی	Штатдан харич, штатдан кәнар.

Вниз	پایین، سرازیر	Ашағы.
Внизу	پایین، درپایین، زیر	Ашағыда, алтда; алт мәртәбәдә.
Внимание	توجه، دقت، اعتنا	Диггәт; фикир, мараг.
Внимательно	۱) بادقت؛ ۲) باتوجه، با التفات	1) Диггәтлә, фикир верә-верә; 2) илтифатла, мehрибан-мehрибан.
Внимательный	۱) دقیق، بادقت، مواظب، متوجه؛ ۲) مهربان، مشفق	1) Диггәтли, фикир верән; 2) илтифатлы, мehрибан.
Вновь	دوباره، مجدداً، یکبار، دیکر	Енидән, тәзәдән, бир даha.
Внук	نواده، نبیره (پسر)	Нәвә (оғлан).
Внутренний	درونی، داخلی، باطنی	Ич, дахили.
Внутри	درداخل، درداخله، تو	Ичиндә, ичәридә, дахилиндә, дахилдә.
Внучка	نواده، نبیره (دختر)	Нәвә (гыз).
Внушение	تلقین، القا	Тәлгин, инандырма.
Внушительный	مؤثر، معتبر	Инадырычы, тә'сирли, нүфузлу; бөйүк, көркәмли.
Внушить	تلقین کردن، القا کردن	Тәлгин этмәк, өйрәтмәк; инандырмаг.
Внятный	واضح، قابل فهم	Ачыг, айдын, анлашылан.
Вовлекать, вовлечь	داخل کردن، جلب کردن	Чәкмәк, чәлб этмәк, дахил этмәк.
Во-время	دروقت، درآن، درزمان، بموقع	Вахтында, өз вахтында.
Вовсе	بکلّی، أبداً، هیچ، اصلا	Билмәррә, heч, гәт'ийyән.
Во-вторых	دوم، ثانیاً	Икинчиси.
Вода	آب	Су.
Водворение	برقرار کردن، ساکن کردن، ساکن گردیدن، برپا کردن	Көчүртмә, көчүрүлмә; сакин этмә, сакин эдилмә; ерләшдирмә, ерләшдирилмә; бәрпа этмә, бәрпа эдилмә.
Водитель	راننده، اداره کننده	Сүрән, идарә эдән.
Водить	بردن، راندن	Апармаг, кәздирмәк; сүрмәк.
Водка	عرق، وتکا	Араг.
Водник	کارکن نقلیهٔ آبی	Су нәглийяты ишчиси.
Водный	آبی	Су; *водный транспорт* су нәглийяты.
Водовоз	سقا	Сучу, су дашыян.
Водоём	آب انبار، مخزن آب، حوض	Һовуз, су амбары.

Водокачка	تلمبه، استاسیون آب	Су чыхардан машын, су станциясы.
Водолаз	دریاگرد، غواص	Далғыч.
Водолечение	به‌کرد با آب	Су мүалиҗәси.
Водонос	سقا	Су дашыян.
Водопад	آبشار، شلاله	Шәлалә.
Водопой	آبخور	Нахыр булағы, суват.
Водопровод	لوله‌کشی آب، لولهٔ آب	Су кәмәри.
Водораздел	مقسم آب	Су айрыҗы.
Водород	هیدرژن	Һидроген.
Водохранилище	آب انبار، مخزن آب	Су амбары.
Воевать	جنگیدن، جنگ کردن؛ || غوغا، عربده	Мүһарибә этмәк; || вурушмаг, далашмаг.
Военачальник	فرمانده جنگی، رئیس‌قشون	Гошун бөйүйү, гошун башчысы.
Военком	کمیسر قشون	Һәрби комиссар.
Военкомат	کمیسری قشونی	Һәрби комиссариат.
Военкор	خبرنگار جنگی	Һәрби мүхбир.
Военнообязанный	وظیفهٔ خدمت قشونی	Әскәрлик яшына чатмыш, әскәрлик этмәли олан.
Военнопленный	اسیر جنگ	Һәрби әсир.
Военнополевой суд	دادستان قشونی	Һәрби сәһра мәһкәмәси.
Военный	جنگی، قشونی	1) Һәрби, әскәри; 2) һәрби хидмәтчи.
Вожатый	۱) راهبر؛ ۲) بلد؛ ۳) راننده	1) Башчы, дәстә башчысы; 2) бәләдчи; 3) сүрән.
Вожделение	حرص، شهوت، آرزوی شدید	Шиддәтли истәк, шиддәтли арзу.
Вождь	قائد، پیشوا	Рәһбәр.
Вожжи	دهار، مهاری	Чилов.
Воз	گاری	Араба.
Возбудить, возбуждать	۱) تهییج کردن؛ ۲) تحریك کردن، تولید کردن؛ ۳) بهیجان آوردن	1) Оятмаг, ояндырмаг, төрәтмәк; 2) галдырмаг (мәсәлә); 3) һәйәҗанландырмаг, һәвәсә кәтирмәк.
Возведение	ساختمان، بناکردن	Гурма, дикәлтмә, йүксәлтмә, тикмә.
Возврат	پس‌دادن، استرداد	Гайтарма, гайытма, гайтарылма.
Возвратить, возвращать	مسترد کردن، عودت دادن، رد کردن، برگردانیدن	Гайтармаг.

EB_1944_AKS_1164

Возвысить	بلند کردن، زیاد کردن	Йүксәлтмәк, үчалтмаг.
Возвышенность	بلندی، ارتفاع	Һүндүрлүк, тәпәлик.
Возвышенный	مرتفع، عالی	Үча, үчалмыш, йүксәк.
Возглавить, возглавлять	ریاست کردن	Башчылыг этмәк, идарә этмәк.
Воздействие	تاثیر (در)، نفوذ	Тә'сир.
Воздержаться, воздерживаться	خودداری کردن (از)، پرهیز کردن، امتناع کردن، احتراز کردن، اجتناب کردن (از)	Өзүнү сахламаг, чәкинмәк; || сәс вермәмәк, боюн гачыртмаг.
Воздух	هوا	Һава.
Воздухоплавание	هوانوردی، آسمان پیمائی	Һавада үчма, аэронавтика.
Воздушный	هوائی	Һава; *воздушный флот* һава флоту.
Воззвание	بیانیه	Мүрачиәтнамә.
Возить	بردن، حمل کردن، حمل و نقل کردن، آوردن	Дашымаг (миниклә).
Возлагать, возложить	محول کردن، واگذار کردن، (واگذاشتن)	Тапшырмаг, һәвалә этмәк.
Возле	دم، پهلو، نزدیك، مجاور، نزدیکی	Янында, яхынында, яхынлығында.
Возместить, возмещать	تلافی کردن، جبران کردن	Әвәзини вермәк, ерини долдурмаг, өдәмәк; || әвәз этмәк.
Возмещение	جبران، تلافی	Әвәз.
Возможно	شاید، ممکن است	Ола билсин (ки), ола биләр (ки).
Возможность	احتمال، وسیله، إمکان	Мүмкүнлүк, мүмкүнат, имкан.
Возмутительный	نفرت انگیز	Биабырчы, пис, ярамаз.
Возмущать, возмутить	۱) برهم زدن؛ ۲) یاغی کردن؛ ۳) متغیر ساختن، متنفر کردن	1) Һәйәчана кәтирмәк; 2) гияма тәһрик этмәк; 3) ачыгландырмаг, нифрәтләндирмәк.
Вознаграждение	۱) پاداش؛ جبران؛ ۲) اجرت، مزد؛ ۳) انعام	1) Әвәз, мүкафат; 2) һarr, музд; 3) бәхшиш.
Возникать	حاصل‌شدن، بروز کردن، تولیدشدن، بوجودآمدن، (از چیزی)، ناشی‌شدن	Баш вермәк, мейдана кәлмәк, төрәмәк, әмәлә кәлмәк, яранмаг.
Возня	۱) دست‌وپازدن، کوشش؛ ۲) کار بی ثمر	1) Әлләшмә, вурнухма; 2) файдасыз иш.
Возобновить, возобновлять	تجدید کردن؛ || برپا نمودن	Енидән башламаг, тәзәләмәк; || бәрпа этмәк.

Возражать	مخالفت کردن (با)، اعتراض کردن (برعلیه)	Э'тираз этмәк, разы олмамаг.
Возражение	اعتراض (برعلیه)، مخالفت (برعلیه)	Э'тираз.
Возраст	سال، سن	Яш, синн.
Возрождение	تجدید حیات، احیا	Йүксәлиш, чичәкләнмә, тәрәгги, ренессанс.
Возчик	گاریچی، عرابه‌چی	Арабачы.
Воин	سرباز	Әскәр, дөйүшчү.
Воинский	قشونی	Әскәри, һәрби.
Вой	زوزه	Улама; ‖ выйылты.
Войлок	نمد	Кечә.
Война	جنك	Мүһарибә, дава.
Войско	قشون	Гошун.
Войти, входить	واردشدن، داخل‌شدن	Кирмәк.
Вокзал	ایستگاه راه‌آهن	Вагзал.
Вокруг	دور، گرد، گرداگرد	Әтрафына, әтрафында.
ВОКС	انجمن روابط مدنی اتحاد شوروی با ممالك خارجه	Харичи өлкәләрлә мәдәни әлагә сахлаян үмумиттифаг чәмииййәти.
Вол	گاو	Өкүз.
Волк	گرك	Гурд, чанавар.
Волна	موج، موجه	Далға, ләпә.
Волнение	۱) موجه‌داری؛ ۲) اضطراب، هیجان؛ ۳) اغتشاش، شورش	1) Далғаланма, ләпәләнмә; 2) һәйәчан, вәлвәлә, тәлаш; 3) гарышыглыг, ығтишаш.
Волновать	۱) موجه‌دار کردن؛ ۲) آشفتن، متهیج کردن؛ ۳) مضطرب کردن	1) Далғаландырмаг; 2) ығтишаш салмаг; 3) һәйәчанландырмаг, әсәбиләшдирмәк.
Волокита	۱) تأنی؛ ۲) لاسی	1) Сүрүндүрмә; 2) гадын дүшкүнү.
Волонтер	داو طلب	Көнүллү.
Волос	مو	Түк, сач.
Волчья яма	چالهٔ گرك	Гую; дибиндә ити газыглар басдырылмыш дәрин чала.
Вольный	آزاد، گستاخ	Азад, сәрбәст.
Воля	۱) اراده، میل، اختیار؛ ۲) آزادی	1) Ирадә; ‖ ихтияр; 2) истәк, арзу; 3) азадлыг, сәрбәстлик.
Вон	بیرون!	Рәдд ол, байыра чых!

Вонзать, вонзить	فرو زدن، فرو کردن	Сохмаг, санчмаг, батырмаг.
Вонь	بوی‌بد، گندیدگی، تعفن	Үфунәт, пис ий.
Вонять	بوی بددادن، گندیدن	Пис ий вермәк, ийләнмәк.
Воображать, вообразить	۱) تصور کردن، خیال کردن؛ احتمال دادن؛ ۲) بالیدن، غره شدن	1) Тәсәввүр этмәк; ‖ әһтимал этмәк, күман этмәк, хәял этмәк; 2) өйүнмәк, ләвгаланмаг.
Воображение	تصور، خیال	Тәсәввүр, хәял.
Вообще	بطورکلی، عموماً، رویهم رفته	Үмумиййәтлә.
Воодушевление	تشویق، غیرت، ترغیب	Үрәкләнмә, үрәкләндирмә, үрәкләндирилмә.
Вооружать, вооружить	۱) مسلح کردن، تجهیز کردن؛ ۲) تحریك به قیام	1) Силаһландырмаг; 2) әлейһинә галдырмаг, дүшмән этмәк.
Вооружение	۱) سلاحگیری، تجهیز؛ ۲) مهمات جنگی، اسلحه	1) Силаһланма, силаһландырма, силаһландырылма; 2) силаһ, әслиһә.
Вооруженный	مسلح	Силаһланмыш, силаһлы, мүсәлләһ.
Во-первых	اولا	Әввәлән.
Воплощение	تجسم	Тәчәссүм.
Вопреки	برخلاف، به‌رغم، برعکس	Бахмаяраг, әксинә, зиддинә.
Вопрос	۱) پرسش، سؤال؛ ۲) موضوع، مسئله	1) Суал; 2) мәсәлә.
Вор	دزد	Оғру.
Воробей	گنجشك	Сәрчә.
Воровать	دزدیدن، دزدی کردن، سرقت کردن	Оғурламаг.
Ворона	کلاغ	Гарға.
Ворота	درب ورود، دروازه	Дарваза, алагапы, ‖ гапы.
Воротник	یقه (یخه)	Яхалыг, палтар боюну.
Ворчать	خورخور کردن، غرغر کردن، لندلند کردن	Донгулданмаг, дейинмәк.
Восемнадцатый	هجدهم	Он сәккизинчи.
Восемнадцать	هجده	Он сәккиз.
Восемь	هشت	Сәккиз.
Восемьдесят	هشتاد	Сәксән, һәштад.
Восемьсот	هشتصد	Сәккиз йүз.
Воск	موم	Мум.
Воскресенье	یکشنبه	Базар күнү, екшәнбә.

Воспаление	التهاب، تورم، ورم	Һов чәкмә, илтиһаб.
Воспитание	تربیت، ادب	Тәрбийә, әдәб.
Воспитать, воспитывать	۱) تربیت‌دادن، ادب آموختن؛ ۲) بزرك کردن، پروردن	1) Тәрбийә вермәк, әдәб өйрәтмәк; 2) бәсләмәк, бөйүтмәк.
Воспользоваться	استفاده کردن، بهره‌مند شدن، غنیمت شمردن	Истифадә этмәк.
Воспоминание	خاطره، خاطرات	Хатирә, хатират.
Воспретить, воспрещать	قدغن کردن، ممانعت کردن، منع کردن	Гадаған этмәк, йол вермәмәк.
Воспрещение	قدغن، منع، ممانعت	Гадаған, гадаған этмә.
Восприимчивый	تأثیرپذیر، مستعد، فهیم	Зәкалы, гавраян, ганан, тез баша дүшән.
Восставать	عصیان کردن، قیام کردن	Галхышмаг, үсян этмәк.
Восстанавливать, восстановить	۱) تجدید کردن، دوباره بر قرار کردن، تجدید ساختمان کردن، احیا کردن، برپا کردن؛ ۲) بخاطر آوردن؛ ۳) استرداد	1) Бәрпа этмәк; 2) яда салмаг, чанландырмаг; 3) гайтармаг; 4) галдырмаг, дирчәлтмәк.
Восстание	قیام، عصیان	Үсян.
Восток	خاور؛ خاورزمین	Шәрг; ‖ шәрг өлкәләри.
Восторг	حظ، مسرت، شعف	Вәчд; ‖ һәзз.
Восточный	خاوری	Шәрг, шәрги.
Востребование	مطالبه	Тәләб этмә, истәйиб алма.
Восхищение	تحسین، تمجید، ستایش	Һейрәт, тәһсин, афәрин.
Восход	۱) طلوع؛ ۲) خاور، شرق	1) Доғма, түлу; 2) күнчыхан, күндоған, шәрг.
Восьмой	هشتم	Сәккизинчи.
Вот	اینست	Будур.
Вошь	شپش	Бит.
Впадать	۱) ریختن، جاری‌شدن؛ ۲) فرو رفتن؛ ۳) افتادن	1) Ахмаг, төкүлмәк; 2) чөкмәк, чухура дүшмәк; 3) дүшмәк (шүбһәйә вә с.).
Впервые	نخستین‌بار، دفعهٔ اول	Илк дәфә, биринчи дәфә.
Вперед	۱) جلو، پیش؛ ۲) قبلا، پیشگی، درآتیه، ازاین‌ببعد	1) Ирәли; 2) әввәлчә, габагча.
Впереди	درجلو، درپیش	Ирәлидә, габагда, кәләчәкдә.
Впечатление	تأثیر، تأثیرات	Тә'сир.
Впитать	بخود کشیدن، جذب کردن؛ تصاحب، تملك	Һопдурмаг, чанына чәкмәк; ‖ мәнимсәмәк.

Вплотную	نزدیك، متصل بهم	1)Кип, сых; 2)чидди, яхындан, лазым кәлдиһи ки-ми.
Вплоть	تاخود، تا...	Лап... чән, лап... дәк.
Вполне	کاملا، بکلی	Тамамилә, там, лап.
Впору	۱) در وقت، مناسب؛ ۲) مناسب قدوجسد	1) Вахтында; 2) боюна көрә, бәдәнинә көрә; ‖ ярар, мүнасиб.
Впоследствии	در آتیه، بعدها، انجام کار	Нәтичәдә, ахырда, сонра.
Вправо	دست‌راست، سوی‌راست	Саға, саға догру, саг тәрәфә.
Впредь	پس‌ازاین، ازاین‌ببعد، من‌بعد، تا...	Кәләчәкдә, бундан сонра; ‖ ...дәк ...чән.
Впрочем	ولی، اما، باوجوداین	Лакин, буна бахмаяраг, бунунла белә.
Впрыскивание	تزریق، انژکسیون	Еритмә, ийнә вурма.
Впускать, впустить	راه‌دادن	Бурахмаг (ичәри).
Впустую	بیجا	Бош ерә, бош-бошуна.
Враг	دشمن، عدو، خصم	Дүшмән, яғы.
Вражда	دشمنی، خصومت، عداوت	Дүшмәнчилик, әдавәт.
Вразрез	بر خلاف، مغایر	Зиддинә, әксинә, әлейһинә.
Врасплох	دست پاچگی، بطور ناگهان	Гәфләтән, көзләнилмәдән.
Врастать, врасти	ریشه‌دواندن، ریشه‌بستن	Көк салмаг, көкләшмәк, битиб кетмәк.
Врать	دروغ گفتن	Ялан демәк, ялан данышмаг.
Врач	پزشك، طبیب، حکیم	Һәким.
Врачебный	پزشکی، طبی؛ *врачебное свидетельство* شهادتنامهٔ پزشکی	Мүаличә, һәким; *врачебное свидетельство* һәким шәһадәтнамәси.
Вращать	گردانیدن، چرخانیدن	Һәрләндирмәк, фырландырмаг.
Вращаться	گردیدن، دور زدن	1) Һәрләнмәк, фырланмаг; 2) доланмаг, олмаг.
Вращающийся	چرخ زن، دورزن	1) Һәрләнән, фырланан; 2) доланан.
Вред	ضرر، صدمه، اذیت، زیان	Зәрәр, зиян.
Вредитель	۱) مضر (حشرات)؛ ۲) زیانکار، مخرب	1) Зәрәр верични (һәшәрат); 2) зиянчы, зиянкар.
Вредительство	خراب کاری، زیانکاری	Зиянчылыг, зиянкарлыг.

Вредить	ضرر واردآوردن، صدمه زدن	Зиян вурмаг, зиянчылыг этмәк, зиянкарлыг этмәк.
Вредный	مضر، موذی	Зәрәрли, зәрәр етирән.
Временный	آنی، موقتی	Мүвәггәти.
Время	وقت، زمان، موقع	Вахт, заман, зәманә, мүддәт.
Вроде	مثل، شبیه‌به، ازقبیل	Охшар, кими.
Врозницу	خرده فروشی	Хырда, тәк-тәк.
Вручение	تسلیم، واگذاری، تحویل	Вермә, верилмә; тәһвил вермә, тәһвил верилмә; ‖ тапшырма, тапшырылма; э'тибар этмә, э'тибар эдилмә.
Вряд ли	مشکل است، تصور نمیکنم	Чәтин ола билсин, чәтин (ки), күман этмирәм.
Всадник	سواره، سوار	Атлы, сүвари.
Все	همه، تمام	Һамы, һамысы.
Всё	۱) همیشه، متمادیاً؛ ۲) تا اکنون؛ ۳) تنها؛ ۴) لکن، اما؛ ۵) رفته‌رفته؛ ٦) باز، نیز	1) Даима, һәмишә; 2) индийәдәк, инди дә, һәлә дә; 3) ялныз; 4) лакин, анчаг; 5) кетдикчә, кеткедә; 6) енә, енә дә.
Всевозможный	از هر قبیل، همه‌جور	Һәр чүр, чүрбәчүр.
Всегда	همیشه، پیوسته، همواره	Һәмишә, һәр вахт, һәр заман.
Всего	۱) همه، مجموع؛ ۲) فقط، تنها	1) Чәми, екуну; 2) анчаг, ялныз.
Вселять, вселить	وارد کردن، منزل دادن	Көчүртмәк, ерләшдирмәк.
Всемирный	عمومی، عالمگیر، جهانشمول، بین المللی	Үмуми, үмумдүня.
Всенародный	بین‌الخلقی	Үмумхалг; ‖ үмуми.
Всеобщий	همگانه، عمومی	Үмуми.
Всесоюзный	کل اتحادی، همهٔ اتفاق	Үмумиттифаг.
Всё-таки	بااین همه، باوجود این، بازهم، مع‌ذلك	Енә дә, һәр һалда, буна бахмаяраг.
Всецело	تماماً، بکلّی، کاملاً	Тамамилә, бүсбүтүн, башдан-баша.
Вскакивать, вскочить	جستن، برجستن، ازجاپریدن	Атылмаг, сычрамаг; ‖ атылыб минмәк.
Вскипать, вскипеть	۱) بجوش آمدن؛ (۲ عصبانی شدن	1) Гайнамаг; 2) гайнамаға башламаг; ‖ чошмаг, һирсләнмәк.
Вскипятить	جوشاندن	Гайнатмаг.

Вскользь	بطور سطحی، ضمناً	Өтәри, сәтһи, үздән, йүнкүлчә.
Всколыхать, всколыхнуть	بحرکت‌در آوردن، تکان‌دادن	Тәрпәтмәк, һәрәкәтә кәтирмәк.
Вскоре	بزودی	Тезликлә, бир аз кечәндән сонра.
Вскрывать, вскрыть	۱) باز کردن؛ ‖ افشا کردن؛ ۲) تشریح نمودن (لاشه)	1) Ачмаг, ‖ ифша этмәк; 2) ярмаг (мейит).
Вскрытие	۱) باز کردن، بازشدن ‖ افشا کردن، افشاشدن؛ ۲) تشریح کردن، تشریح‌شدن	1) Ачма, ачылма; ‖ ифша этмә, ифша эдилмә; 2) ярма, ярылма (мейит).
Вслед	پشت‌سر، درتعقیب، از عقب	Далынча, архасынча.
Вследствие	درنتیجه، بجهت، بسبب	Көрә ,үчүн, нәтичәсиндә, олдуғундан.
Вслепую	کورکورانه	Кор-коруна, бахмадан,
Вслух	باصدای بلند	Учадан, бәркдән.
Всмятку	تخم مرغ نیم پز (نیم گرم)، تخم مرغ نیم بند	Илыг (юмурта).
Вспахивать, вспахать	شخم کردن، شخم زدن	Шумламаг, сүрмәк.
Вспашка	شخم‌کاری؛ ‖ شیار	Шумлама; ‖ шум.
Вспоминать, вспомнить	یاد کردن، بیاد آوردن	Яда салмаг, хатирә кәтирмәк, хатырламаг.
Вспомогательный	امدادی	Көмәкчи, ярдымчы.
Вставать, встать	۱) بلند شدن، برخاستن، پاشدن، بیدارشدن؛ ‖ صحت یافتن؛ ۲) قیام؛ ۳) ایستادن؛ ۴) فرود آمدن (ازاسب)	1) Галхмаг, аяға дурмаг; ‖ оянмаг, ятагдан галхмаг, ‖ сағалмаг, хәстәликдән дурмаг; 2) галхышмаг; 3) дурмаг, даянмаг; 4) дүшмәк, энмәк (миникдән).
Вставить	گذاشتن، انداختن	Салмаг, салдырмаг.
Встревоженный	مضطرب، نگران	Тәшвишә дүшмүш, никаран, никаран олмуш.
Встретить, встречать	پیشواز کردن، استقبال کردن، تلقی کردن	Раст кәлмәк, тәсадүф этмәк; ‖ гаршыламаг, габагына чыхмаг.
Встреча	۱) پیشواز؛ ۲) استقبال، ملاقات	1) Көрүш; ‖ йығынчаг; 2) гаршылама, гаршылашма.
Встречный	متقابل؛ مخالف	Гаршыдан кәлән; ‖ гаршылыглы.
Вступать, вступить	۱) وارد شدن، داخل شدن؛ ۲) کسب اهمیت کردن	1) Кирмәк, дахил олмаг; 2) киришмәк, гарышмаг; 3) минмәк (гүввәйә).

Вступаться	۱) طرف کسیرا گرفتن؛ ۲) شروع کردن، دخل و تصرف نمودن	1) Көмәк этмәк, горумаг, тәрәф сахламаг; 2) киришмәк, гарышмаг.
Вступительный	ورودی، دخولی	Кириш, башланғыч.
Вступление	۱) ورود، دخول: ۲) مداخله؛ ۳) کسب اهمیت؛ ٤) دیباچه	1) Кирмә, дахил олма; 2) киришмә, гарышма; 3) минмә (гүввәйә); 4) кириш, башланғыч.
Всюду	همه‌جا، درهرجا، درهرطرف	Һәр ердә, һәр тәрәфдә.
Всякий	هر کس، هر، هریکی، همه	Һәр кәс, һәр етән, һәр адам, һәр.
Всяческий	همه‌جور، ازهر قبیل	Чүрбәчүр, мүхтәлиф, һәрчүр.
Втереть, втирать	مالش، مالیدن، فرو کردن	Сүртмәк, чәкмәк, нүфуз этдирмәк.
Втихомолку	درخفا، پنهانی، خلوتی	Сәссиз-сәмирсиз, хәлвәтчә, кизличә.
Вторжение	تعرض، تهاجم	Сохулма.
Вторичный	دومین بار	Икинчи, икинчи дәфә олан, тәкрар.
Вторник	سه‌شنبه	Сәшәнбә, тәк күнү, хас күнү.
Второй	دوم	Икинчи, икинчи дәрәчәли; ‖ икинчиси.
Второстепенный	درجهٔ دوم، فرعی؛ ‖ میانه	Икинчи дәрәчәли; ‖ орта, бабат, миянә.
Втрое	سه‌برابر، سه‌مقابل	Үч дәфә; ‖ үч гат, үч дәфә артыг.
Втроём	سه‌باهم، سه‌نفری	Үчлүкдә, үчү бир ердә.
Втягивать, втянуть	۱) جلب کردن، ۲) جذب کردن، داخل کردن؛ ۳) گرفتار کردن	1) Чәкмәк, дартмаг; 2) сызмаг, чанына чәкмәк; 3) чәлб этмәк.
ВУЗ	مدرسهٔ عالی، دانشکده	Али мәктәб.
Вулкан	کوه آتشفشان	Янар дағ, вулкан.
Вульгаризм	اصطلاح عوامانه، اصطلاح‌بازاری	Вулгаризм, кобуд сөз, кобуд ифадә.
Вход	درآمد، ورود، دخول	Гапы, кириш.
Входить	درآمدن، واردشدن، داخل‌شدن	1) Кирмәк; ‖ сығмаг, ерләшмәк; 2) минмәк (гүввәйә)
ВЦСПС	شورای مرکزی اتحادیه های همکاری جماهیر شوروی	ҮҺИМС (Үмумиттифаг Һәмкарлар Иттифагларынын Мәркәзи Совети).
Вчера	روز گذشته ،دیروز	Дүнән, кечән күн.
Вчерашний	دیروزی	Дүнәнки.

Вчетвером	چهار نفری، چهار باهم	Дөрдлүкдә, дөрд нәфәрликдә.
Въезд	ورود، دخول	Кириш, кирәчәк.
Въезжать, въехать	واردشدن (سواره)؛ || بالارفتن؛ روبه‌بالارفتن (سواره)	Кирмәк, дахил олмаг (миниклә); || чыхмаг, үзү юхары кетмәк (миниклә).
Вы	شما	Сиз.
Выбегать	بیرون دویدن	Гачмаг, йүйүрмәк (байыра).
Выбирать, выбрать	سواکردن، انتخاب کردن، کنار گذاشتن	Сечмәк.
Выбор	گزید، انتخاب، اختیار	Сечмә, сечилмә; || чешид.
Выборный	برگزیده، انتخابی	1) Сечилмиш; 2) сечки; *выборная кампания* сечки кампаниясы.
Выборы	انتخاب، انتخابات	Сечки, сечкиләр.
Выбрасывать, выбросить	دورانداختن، انداختن	Атмаг.
Выбывать, выбыть	برآمدن، خارج‌شدن	Чыхмаг, харич олмаг.
Вывезти, вывозить	ارسال داشتن، صادر کردن، خارج کردن	Дашымаг, апармаг, чыхартмаг (миниклә); || харичә көндәрмәк, експорт этмәк.
Вывернуть, выворачивать	۱) کندن، ازجای برکندن؛ ۲) درآمدن؛ ۳) پشت و رو کردن	1) Буруб чыхартмаг; 2) чыхартмаг, бурхутмаг (голу вә с.); || ганырмаг, бурмаг; 3) чевирмәк (тәрсинә).
Вывесить, вывешивать	۱) آویزان کردن، آویختن؛ ۲) گستردن	1) Асмаг; 2) сәрмәк.
Вывеска	تابلو	Лөвһә.
Вывести, выводить	۱) آوردن، خارج کردن، ازمیان بردن؛ ۲) کستن؛ || پاك کردن؛ ۳) رهائی دادن؛ ۴) نتیجه‌در آوردن؛ || تفسیر و ایضاح	1) Чыхартмаг; || көчүртмәк; 2) гырмаг; || тәмизләмәк; 3) гуртармаг (бәладан, хатадан); 4) нәтичә чыхартмаг; || изаһ этмәк.
Вывих	دررفتن استخوان، خلع استخوان	Чыхыг; || чыхыг ери.
Вывод	۱) استنباط، استنتاج؛ ۲) نتیجه	1) Чыхартма, чыхарылма; 2) нәтичә, хүласә.
Вывоз	صدور، صادرات	Апарма, апарылма; дашыма, дашынма (миниклә); || экспорт.
Вывозить	صادر کردن، خارج کردن، اخراج کردن (به‌خارجه)	Дашымаг, апармаг, чыхартмаг (миниклә); || харичә көндәрмәк, експорт этмәк.

Выглядеть, выглядывать	۱) نگاه کردن، نظر انداختن؛ ۲) بنظر آمدن	1) Бахмаг, көз кәздирмәк; 2) көрүнмәк.
Выгнать, выгонять	۱) بیرون کردن، اخراج کردن، خارج کردن؛ ۲) تقطیر کردن؛	1) Говмаг, чыхартмаг; 2) чәкмәк (араг, чөвһәр).
Выговаривать	۱) ادا کردن، تلفظ کردن؛ ۲) سرزنش کردن، توبیخ کردن	1) Демәк, сөйләмәк, тәләффүз этмәк; 2) данламаг, төһмәтләмәк, мәзәммәтләмәк.
Выговор	۱) تلفظ، لهجه؛ ۲) ملامت، سرزنش، توبیخ	1) Данышыг, шивә, тәләффүз; 2) төһмәт, мәзәммәт.
Выгода	فائده، منفعت، نفع، سود	Газанч, файда, мәнфәәт, хейир.
Выгодный	سودمند، پرمنفعت	Газанчлы, файдалы, мәнфәәтли, хейирли, сәрфәли.
Выгружать, выгрузить	بارانداختن	Бошалтмаг, эндирмәк, дүшүрмәк (йүкү).
Выгрузиться	تخلیه‌شدن؛ ‖ بارنهادن	Бошалмаг; ‖ йүкүнү бошалтмаг.
Выгрузка	بارأندازی، تخلیه	Бошалтма, бошалдылма.
Выдавать, выдать	دادن، صادر کردن، تحویل‌دادن، ‖ افشا کردن، لودادن، خیانت کردن	Вермәк; тәслим этмәк; ‖ ашкар этмәк, мә'лум этмәк, гәләмә вермәк, әлә вермәк.
Выданный	صادرشده، داده‌شده، تسلیم‌شده؛ ‖ افشاشده؛ به‌لوداده‌شده	Верилмиш; тәслим эдилмиш; ‖ ашкар эдилмиш, гәләмә верилмиш, әлә верилмиш.
Выдача	پرداخت، تأدیه، صدور، تسلیم	Вермә, верилмә; тәслим этмә, тәслим эдилмә; ‖ ашкар этмә, ашкар эдилмә; гәләмә вермә, гәләмә верилмә, әлә верилмә.
Выдающийся	۱) برجسته، پیش آمده؛ ۲) معروف، مشهور	1) Ирәли чыхан, көрүнән; 2) мәшһур, көркәмли.
Выдвигать, выдвинуть	بیرون کشیدن، پیش کشیدن، جلو انداختن	Габаға чәкмәк, ирәли чәкмәк; ‖ кәтирмәк, көстәрмәк, гоймаг (сүбут, дәлил).
Выдвиженец	پیش کشیده شده	Ирәли чәкилмиш адам.
Выдвижение	پیش کشیدن	Ирәли чәкмә, ирәли чәкилмә.
Выделять, выделить	۱) تشخیص دادن، جدا کردن، ۲) تراوش کردن، ترشح کردن	1) Айырмаг, айырд этмәк; сечмәк, танымаг; 2) ифраз этмәк.

Выдержанный	محکم، متین؛ کهنه؛ || مؤدب، باوقار	Мөһкәм, мәтин; ‖ тәрбийәли, әдәбли, тәмкинли; *выдержанное вино* көһнә чахыр.
Выдержать, выдерживать	بردباری، تحمل کردن؛ از آزمون گذشتن	1) Давам кәтирмәк, дөзмәк, таб кәтирмәк; 2) верә билмәк, чыхмаг (имтаһандан, сынагдан).
Выдержка	۱) قسمتی از تحریر و یا تقریر؛ ۲) خودداری؛ ۳) وقت پوز	1) Чыхарыш; 2) мәтанәт, давам, дөзүм; 3) мүддәт.
Выдумка	۱) اختراع؛ ۲) افسانه، دروغ؛ || افترا	1) Ихтира; 2) уйдурма, ялан; ‖ ифтира.
Выдумывать, выдумать	۱) اختراع کردن؛ ۲) دروغ بافتن	1) Ихтира этмәк, иҹад этмәк; 2) уйдурмаг, дүзәлтмәк.
Выдыхать	نفس بیرون کشیدن	Нәфәс вермәк.
Выезд	حرکت، عزیمت	1) Кетмә; 2) чыхылан ер, чыхаҹаг, дарваза.
Выезжать, выехать	رفتن، عازم شدن، حرکت کردن، خارج شدن، سوار شدن	Кетмәк, йола дүшмәк, чыхмаг (миниклә).
Выждать, выжидать	منتظر بودن	Көзләмәк.
Выживать, выжить	صحت یافتن، زنده ماندن	Сағалмаг, сағ галмаг, яшамаг.
Выжимать, выжать	فشردن، چلانیدن، شیره گرفتن	Сыхмаг, сыхыб суюну чыхартмаг.
Вызвать, вызывать	۱) خواستن، دعوت کردن، صدا کردن؛ ۲) سبب شدن	1) Истәмәк, чағырмаг, һарайламаг; 2) сәбәб олмаг, төрәтмәк.
Выздоравливать, выздороветь	شفایافتن، بهبودی یافتن	Сағалмаг.
Выздоравливающий	بهبودی یافته	Сағалан.
Вызов	۱) دعوت، احضار؛ ۲) درخواست	1) Чағырыш; 2) мейдан охума.
Вызывающий	۱) صدا کننده؛ ۲) دعوت کننده؛ ۳) باعث؛ ۴) حرکت گستاخانه	1) Чағыран; 2) мейдан охуян; 3) сәбәб олан; 4) әдәбсиз һәрәкәт.
Выиграть, выигрывать	۱) بردن، فائده بردن؛ ۲) فاتح شدن، چیره شدن	1) Удмаг, апармаг; ‖ газанмаг; 2) үстүн кәлмәк, галиб чыхмаг.
Выигрыш	۱) برده؛ || فائده، سود؛ ۲) غلبه، چیرگی	1) Удуш; ‖ газанч, файда; 2) үстүнлүк.
Выигрышный	۱) فائده؛ ۲) بهره‌ور، فائده دار، سودمند	1) Удуш, удулмуш; ‖ удушлу, удуш верән; 2) файдалы.

Выйти, выходить	خارج شدن، بیرون‌شدن، (بیرون) رفتن، درآمدن (از چاپ) *выходить за-муж* شوهربردن	Чыхмаг; ‖ кетмәк; *выходить замуж* әрә кетмәк.
Выказать, выказывать	نشان‌دادن، ظاهر کردن، ابراز کردن	Көстәрмәк.
Выкачать, выкачивать	تلمبه‌زدن، در آوردن	Чәкмәк, бошалтмаг; ‖ көтүрмәк.
Выкидывать, выкинуть	۱) دورانداختن؛ ۲) بچه‌انداختن	1) Атмаг, тулламаг; 2) ушаг салмаг.
Выкипеть, выкипать	تبخیرشدن، جوشیدن	Гайнамаг, гайнайыб чәкилмәк.
Выключатель	کلید (چراغ برق)	Ачар (электрик чәрәяныны дөврәдән чыхармаг үчүн).
Выключать, выключить	۱) خارج کردن، استثنا کردن؛ ۲) قطع کردن (جریان ایلکتریك)	1) Чыхартмаг, ачмаг, кәсмәк, айырмаг; 2) даяндырмаг, сахламаг.
Выковать, выковывать	کوفتن، کوبیدن؛ ‖ بوجود آوردن، ایجاد کردن	Гайырмаг, дөйүб дүзәлтмәк; ‖ яратмаг, етишдирмәк.
Выкопать	۱) اززمین بیرون آوردن، کندن (زمین)؛ ۲) یافتن	1) Газымаг, газыб чыхартмаг, чыхартмаг; 2) тапмаг.
Выкорчевать, выкорчёвывать	۱) در آوردن؛ ۲) ریشه کندن، محو و نابود کردن، ازبن‌انداختن	1) Чыхартмаг; тәмизләмәк; 2) көкүнү кәсмәк, тамамилә йох этмәк.
Выкрасить	رنگ کردن، رنگ‌زدن	Рәнкләмәк, боямаг.
Выкройка	ألگو	Үлкү, бичим.
Выкуп	بازخرید، پس‌خرید	Азад этдирмә, азад эдилмә (пулла); ‖ азад этмә пулу, фидйә.
Выкупать, выкупить	بازخریدن، پس‌خریدن	Азад этдирмәк, гуртармаг (пулла).
Вылазка	خروج (دشمن)	Чыхыш, һәрәкәт.
Вылезать, вылезти	۱) بیرون آمدن؛ ۲) ریختن (موم)	1) Сүрүнүб чыхмаг (байыра); 2) төкүлмәк (түк).
Вылечивать, вылечить	بهبودی بخشیدن، علاج کردن، معالجه کردن؛ ‖ به‌ترك وادار کردن	Сағалтмаг; ‖ тәрк этдирмәк.
Выливать, вылить	ریختن، دورریختن	Төкмәк, бошалтмаг.
Вымазать	مالیدن، چرك کردن، کثیف کردن	Сүртмәк, сувамаг; ‖ буламаг, батырмаг.
Вымереть	مردن، تلف شدن	Өлмәк, тәрк олмаг.
Вымерить	اندازه گرفتن، اندازه تعیین کردن	Өлчмәк, өлчүсүнү тә'йин этмәк.

Вымогательство	غصبکاری	Зоракылыг.
Вымогать	غصب کردن	Зоракылыгла алмаг.
Вымысел	خیال، افسانه	Әфсанә, хәял; ‖ уйдурма, гондарма.
Вымыть	شستن، شستشو کردن	Юмаг.
Вынести, выносить	۱) بیرون بردن؛ ۲) تکلیف نمودن؛ ۳) طاقت آوردن، تحمل کردن	1) Чыхартмаг, дашымаг, апармаг (байыра); 2) гөймаг, тәклиф этмәк (мүзакирәйә); 3) дөзмәк, давам кәтирмәк, таб этмәк.
Вынимать, вынуть	گرفتن، برداشتن، در آوردن، بیرون آوردن	Чыхартмаг, байыра чыхартмаг.
Вынос	انتقال، حرکت، اخراج، نقل	1) Атма, атылма; ‖ ирәлиләтмә, ирәлиләдилмә; 2) көтүрмә, галдырма.
Выносливый	بردبار، باطاقت، متحمل	Дөзүмлү, даваамлы, таблы.
Вынудить, вынуждать	مجبور کردن، وادار کردن	Мәчбур этмәк, вадар этмәк.
Выпадать, выпасть	افتادن، ریختن؛ ‖ باریدن	Дүшмәк, төкүлмәк; ‖ яғмаг.
Выпечка	پخت، پخت‌شده	Биширмә, биширилмә.
Выписать	۱) استخراج کردن؛ ۲) درخواستن (کتاب، متاع)	1) Язмаг, языб көчүрмәк; ‖ языб кәтиртмәк.
Выписка	۱) نوشته، نوشته‌شده؛ ۲) درخواست	1) Чыхарыш; 2) язма, язылма; 3) языб истәмә.
Выпить	نوشیدن، سر کشیدن	Ичмәк.
Выплата	پرداخت، تأدیه	Вермә, верилмә; өдәмә, өдәнмә.
Выплатить, выплачивать	پرداختن، تأدیه کردن	Вермәк, өдәмәк.
Выполнение	اجراء، أنجام	1) Ичра; еринә етирмә, еринә етирилмә; 2) долдурма, долдурулма.
Выполнить, выполнять	۱) أنجام دادن، اجرا کردن، وفا کردن؛ ۲) پرداختن	1) Ичра этмәк, еринә етирмәк; 2) долдурмаг.
Выпуск	خروج، صدور، انتشار	Бурахма, бурахылма; ‖ бурахылыш.
Выпускать, выпустить	۱) رها کردن، آزاد کردن؛ ۲) منتشر کردن؛ ۳) بیرون دادن، خارج کردن	1) Бурахмаг, бошалтмаг; 2) яймаг, 3) харичә чыхармаг.
Вырабатывать, выработать	۱) عمل آوردن، ساختن؛ ۲) تهیه کردن؛ ۳) عایدی داشتن، نفع برداشتن	1) Гайырмаг; 2) hасил этмәк; 3) газанмаг.

Выработка	محصول	Һасилат, мәһсул.
Выравнивать, выровнять	درردیف شدن، رج کشیدن	Дүзәлтмәк, һамарламаг; ‖ дүзләндирмәк.
Выражать, выразить	اظهار کردن، بیان کردن، افاده کردن	Демәк, сөйләмәк, билдирмәк, ифадә этмәк; ‖ көстәрмәк.
Выражение	اظهار، عبارت، جمله	Ифадә, ибарә, сөз.
Выразительный	مبین، واضح، مؤثر	Мә'налы, ифадәли, тә'сирли.
Вырастать, вырасти	بزرگ‌شدن، انبساط یافتن، نمو کردن	Бөйүмәк, етишмәк, битмәк.
Вырастить, выращивать	تربیت کردن، بعمل آوردن، پروردن، نشوونمادادن	Етишдирмәк, бечәрмәк; ‖ бөйүтмәк, бәсләмәк.
Вырвать, вырывать	حفر کردن، کندن، در آوردن	Чыхартмаг, газымаг, гопартмаг, чәкмәк; ‖ зорла алмаг.
Вырезать, вырезывать	۱) بریدن؛ ۲) قلم‌زدن، کندن؛ ۳) حکاکی کردن؛ ٤) تراشیدن	1) Кәсмәк; 2) һәкк этмәк нәгш этмәк; 3) йонмаг.
Вырезка	۱) بریده؛ ۲) حك‌شده، قلم‌شده	1) Кәсмә, кәсилмә; 2) һәкк этмә, һәкк эдилмә; нәгш этмә, нәгш эдилмә
Вырождение	۱) قلب ماهیت؛ ۲) تغییرنژاد	1) Дегенерация, позғунлуг; 2) нәслин позулмасы, чырлашма.
Выручить, выручать	خلاص کردن، حاصل کردن، رهائی‌دادن	1) Гуртармаг, хилас этмәк; 2) пул чыхартмаг (сатышдан).
Вырыть, вырывать	مر. به *вырвать*	Бах *вырвать*.
Высадка	۱) پایین آمدن، پایین آوردن؛ ۲) جابجا کردن (گل)	Дүшмә, дүшүрүлмә; энмә, эндирилмә; 2) ерләшдирмә (чичәк).
Выселить, выселять	تبعید کردن، خارج کردن	Чыхармаг, көчүртмәк.
Высказать	اظهار کردن، بیان کردن	Демәк, сөйләмәк.
Выслать, высылать	فرستادن ارسال کردن، تبعید کردن	Көндәрмәк, йолламаг; ‖ сүркүн этмәк.
Выследить, выслеживать	رد شکاررا گرفتن	Изләмәк, изләйиб тапмаг (ову).
Выслушать, выслушивать	گوش‌دادن، استماع کردن	Динләмәк, гулаг асмаг.
Высморкать	دماغ تمیز کردن	Бурун силмәк.

Высокий	۱) بلند قد، بلند قامت؛ ۲) مرتفع، جای مرتفع؛ ۳) عالی، رتبهٔ عالی	1) Уҥа, йүксәк, һүндүр; 2) ә'ла; 3) али, бөйүк рүтбә.
Высота	بلندی، ارتفاع	Һүндүрлүк, йүксәклик, уҥалыг.
Высохнуть	خشك شدن	Гурумаг.
Выспаться	ازخواب سیر شدن	Юхусуну алмаг, ятыб доймаг.
Выставить, выставлять	۱) بمعرض نمایش گذاشتن؛ ۲) بیرون گذاشتن؛ ۳) بیرون کردن؛ ۴) کاندید کردن	1) Гоймаг; ‖ ирәли сүрмәк; 2) чыхартмаг; 3) вермәк (кандидат).
Выставка	نمایشگاه	Сәркы.
Выстрел	تیر، صدای سلاح	Атыш; ‖ күллә сәси, силаһ сәси, топ сәси.
Выстрелить	تیرانداختن، تیرخالی کردن، شلیك کردن	Атмаг.
Выступать, выступить	۱) برجستگی داشتن؛ ۲) ظاهر شدن؛ ۳) اظهار عقیده؛ ۴) حرکت کردن، نهضت کردن	1) Чыхмаг; ‖ ишләмәк; 2) көрүнмәк; 3) чыхыш этмәк; 4) еримәк, һәрәкәт этмәк.
Выступление	حرکت، نهضت	Чыхыш; һәрәкәт.
Высушивать, высушить	خشکانیدن	Гурутмаг.
Высший	۱) بلندتر؛ ۲) اعلا، عالی؛ ۳) اعیان، کبار	1) Ән уҥа, ән йүксәк, ән һүндүр; 2) ә'ла; 3) али; ‖ ә'ян.
Высылка	ارسال؛ ‖ تبعید	Сүркүн; ‖ көндәрмә, көндәрилмә; йоллама, йолланма.
Высыпать	۱) ریختن، بیرون ریختن؛ ۲) پاشیدن؛ ۳) با از دحام آمدن	1) Төкмәк, бошалтмаг; ‖ дағытмаг; 2) сәпмәк; 3) ахышмаг, төкүлүшмәк.
Высыхать	خشك شدن، پژمرده شدن	Гурумаг.
Вытаскивать, вытащить	کشیدن، درآوردن، بیرون آوردن	Чыхартмаг; ‖ гуртармаг, хилас этмәк.
Вытекать, вытечь	۱) بیرون ریختن، جاری شدن؛ ۲) ناشی شدن، بوجود آمدن	1) Ахмаг; 2) нәтичәси олмаг, чыхмаг, мейдана кәлмәк.
Вытереть, вытирать	۱) پاك کردن، گردگیری کردن؛ ۲) زدودن و پاك کردن	1) Силмәк; ‖ гуруламаг; 2) сүртүб йыртмаг.
Вытеснять	بواسطهٔ فشار بیرون انداختن	Сыхышдырыб чыхартмаг.
Вытолкнуть	تکان دادن، بزور خارج کردن	Итәләйиб чыхартмаг.
Выучить	یادگرفتن، یاد دادن	Өйрәнмәк; ‖ өйрәтмәк.

Выхватить	ربودن	1) Әлиндән алмаг, гапмаг; 2) сыйырмаг.
Выход	۱) خروج، حرکت، انتشار؛ ۲) راه برآمد، چاره، علاج	1) Чыхма, чыхыш; 2) чарә, әлаҷ.
Выходка	حرکت بی‌ادبانه، حرکت دشمنانه	Әдәбсиз һәрәкәт; ‖ дүшмәнчәсинә һәрәкәт.
Выходной день	روزآسودن، روزتعطیل	Истираһат күнү.
Вычёркивать, вычеркнуть	قلم کشیدن، قلم زدن، محو کردن	Позмаг, гараламаг.
Вычесть, вычитать	کسر کردن، تفریق کردن، وضع کردن	Чыхмаг; ‖ тутмаг.
Вычет	کسر، وضع، تفریق	1) Чыхма, чыхылма; ‖ тутма, тутулма; 2) чыхылан пул, тутулан пул.
Вычисление	حساب، حساب کردن، برآورد	Һесаб, һесаблама.
Вычислить, вычислять	برآورد کردن، حساب کردن	Һесабламаг.
Вычитание	تفریق	Чыхма.
Вычищать, вычистить	۱) پاك کردن، تمیز کردن؛ ۲) خارج کردن	1) Тәмизләмәк; 2) чыхартмаг, кәнар этмәк.
Выше	۱) بلندتر، بالاتر؛ ۲) مافوق	1) Даһа йүксәк, даһа һүндүр, даһа уча; 2) юхарыя; юхарыда.
Вышестоящий	فوق‌ایستاده	Юхары, юхарыдаки.
Вышеуказанный	فوق‌الذکر، مذکور، مزبور، سابق‌الذکر	Юхарыда көстәрилән.
Вышивать, вышить	گلدوزی کردن، قلاب دوزی کردن، زر دوزی	Нахыш чәкмәк, нахыш тикмәк.
Вышивка	گلدوزی، قلاب دوزی، زر دوزی، برودری (فر)	Нахыш; ‖ нахыш чәкмә, нахыш тикмә.
Вышина	بلندی، ارتفاع	Йүксәклик, һүндүрлүк, учалыг.
Вышка	۱) برج؛ ۲) منجنیق حفر	1) Гүллә; 2) буруг, вышка.
Выявить, выявлять	آشکار کردن، ظاهر کردن، بظهور رساندن	Ашкар этмәк, заһирә чыхартмаг, айдынлашдырмаг.
Выяснить, выяснять	معلوم کردن، تحقیق کردن	Айдынлашдырмаг.
Вьюга	کولاك، بوران	Боран, човғун.
Вьюк	بار، عدل، لنگه	Йүк, тай.
Вьючный	بارکش	Йүк; *вьючное животное* йүк һейваны.
Вязать	۱) بستن؛ ۲) بافتن؛ ۳) قبض کردن	1) Бағламаг; 2) тохумаг; 3) бәнд этмәк.

Вязнуть	فرو رفتن (به گل)	Батмаг (палчыга); ‖ илишиб галмаг.
Вялый	سست، شل، بیحال، پلاسیده، پژمرده	Сүст, өлүвай, чансыз; ‖ солмуш.
Вянуть	پژمرده شدن، پلاسیدن	Солмаг; ‖ сүстләшмәк, чансызлашмаг.

Г

Гаага	لاهه	Гаага.
Гавань	بندر، بندرگاه، لنگرگاه	Лиман.
Гад	خزنده، حشره	Һәшәрат.
Гадать	۱) طالع دیدن، فال گرفتن؛ ۲) احتمال دادن، گمان بردن، غیب گفتن	1) Фал ачмаг, фала бахмаг; 2) әһтимал этмәк, күман этмәк.
Гадкий	کثیف، زشت، بد، منفور، نفرت انگیز، نفرت‌آور	Пис, мурдар, мәнфур, ийрәнч, нифрәтәнкиз, нифрәт оядан.
Гадюка	افعی	Күрзә, әф'и илан.
Газ	گاز، بخار	Газ.
Газета	روزنامه، جریده	Гәзет.
Газетчик	روزنامه‌چی، روزنامه فروش	Гәзетчи, гәзет сатан.
Газовый	گازی، گازدار	Газ.
Газопровод	مجرای گاز، لولهٔ گاز	Газ кәмәри, газ борусу.
Гайка	مهره، پیچ‌ماده	Гайка.
Галантерейный	خرازی	Галантерия, хәрәзи.
Галантерея	خرازیجات، کالای‌خرازی	Галантерия, хәрәзи малы.
Галлерея	ایوان، گالری	Галлерея, шүшәбәнд.
Галоп	تاخت، چهار نعل	Дөрдаяг, дөрдаяг ериш (атларда).
Галоша	گالش	Галош.
Галстук	فوکول، دستمال گردن	Галстук, боюнбагы.
Гамак	گهوارهٔ آویزان، تنو	Гамак, тор нәнни.
Гараж	گاراژ	Гараж.
Гарантия	تامین، ضمانت	Гарантия, зәманәт, заминлик.
Гардероб	صندوقخانه، جای‌پوشش، جای رخت	Гардероб; палтар шкафы; ‖ палтар сахланан ер.
Гардина	حائل، پرده	Пәрдә.

Гармония	توافق‌الحان، تناسب اصوات، هارمونی	Һармония; аһәнк, уйғунлуг.
Гарнизон	پادگان، ساخلو	Гарнизон.
Гасить	(آتشرا) کشتن، نشاندن، خاموش کردن	1) Сөндүрмәк, кечиртмәк; 2) боғмаг, сусдурмаг.
Гаснуть	۱) نشانده شدن، خاموش شدن؛ ۲) ضعیف‌شدن، بی‌تاب شدن	1) Сөнмәк, кечмәк; 2) зәифләмәк, күчдән дүшмәк.
Гастрономия	خوش خوراکی	Гастрономия.
Гауптвахта	۱) محل توقیف افراد قشون؛ ۲) پاسدار خانه	Гауптвахта; 1) һәрби гуллугчулар үчүн дүстагхана; 2) гаравулхана (галада).
Гвардия	گارد؛ گارد سرخ *Красная гвардия*	Гвардия; *красная гвардия* гызыл гвардия.
Гвоздика	میخك، قرنفل، گل میخك	Михәк; гәрәнфил.
Гвоздь	میخ	Мых, мисмар.
Где	کجا	Һарада.
Где-либо	هر کجا ئیکه باشد	Һарада олса, һарада истәсән.
Где-нибудь	یك جائی، هر کجائیکه باشد	Һәр һансы бир ердә.
Гегемония	پیشدستی، حاکمیت، حکمرانی، تفوق	Һөкмранлыг.
Гектар	هکتار	Һектар.
Геморрой	بواسیر	Бабасил.
Генерал	سرتیب، ژنرال	Генерал.
Генеральный	ژنرال قنسول *г. консул* ژنرالی منشی کل *г. секретарь*	Баш, әсас, үмуми; *г. консул* баш консул; *г. секретарь* баш катиб.
Гениальный	داهی، نابغه، ژنی	Даһи, даһиянә.
Гений	داهی، نابغه، ژنی	Даһи.
Генштаб	ستاد مهین، ارکان حرب کل‌قشون	Баш штаб.
География	جغرافیا	География.
Геология	زمین شناسی، علم طبقات‌الارضی، معرفة‌الارض	Геология.
Геометрия	هندسه	Геометрия, һәндәсә.
Герб	نشان	Герб.
Гербовый	تمبر	Гербли; ‖ герб.
Германия	آلمان	Германия.
Герметически	کیپ	Кип, мөһкәм.
Героизм	دلیری، قهرمانی	Гәһраманлыг.

Героиня	دلیره‌زن، قهرمانه‌زن	Гәһрәман (гадын).
Герой	دلاور، دلیر، زبردست، قهرمان	Гәһрәман.
Гетры	روکفشی، گیتر	Гетр.
Гибель	انهدام، مرگ، هلاك	Һәлак олма, һәлакәт, фәлакәт.
Гибельный	هلاك‌آور، نابودکننده، مهلك	Һәлак эдичи; фәлакәтли.
Гибкий	۱) نرم، کش‌دار؛ ۲) چالاك	1) эластики; 2) зирәк, чәвик
Гибнуть	نابودشدن، محوشدن، تلف‌شدن، هلاك شدن	Һәлак олмаг, мәһв олмаг, батыб кетмәк.
Гигант	جسیم، عظیم‌الجثه، عظیم، نهنگ‌آسا	Гигант, нәһәнк.
Гигиена	حفظ‌الصحه، بهداشت	Гигиена.
Гид	۱) باد؛ ۲) رهنما، دفتر رهنما	1) Бәләдчи; 2) сораг китабчасы (туристләр үчүн).
Гидроавиация	هواپیمائی دریائی	Һидроавиация, су авиациясы.
Гидроплан	هواپیمای‌دریا، هیدروپلان	Һидроплан.
Гидростанция	ایستگاه دریائی، ستاسیون‌هیدرو	Һидростанция.
Гиена	کفتار	Кафтар, корәшән.
Гильза	پوکهٔ (فشنگ)، پوکه، گلز (سیگار)	Гилза.
Гимн	نغمه، سرود	Гимн; рәсми нәгмә, рәсми марш.
Гимнастёрка	پیراهن دو، بلوز	Гимнастйорка.
Гимнастика	ژیمناستیك، ورزش	Гимнастика, бәдән тәрбийәси.
Гипноз	تنویم، هیپنوز	Һипноз.
Гипс	گچ	Гипс.
Гиря	سنگ ترازو	Даш, чәки дашы, тәрәзи дашы.
Глава	۱) رئیس؛ ۲) باب، فصل، بخش	1) Рәһбәр, башчы; 2) фәсл.
Главарь	پیشرو، سردسته	Башчы, дәстәбашы.
Главная квартира	ستاد کل ،قرارگاه کل	Баш гәрарқаһ.
Главнокомандующий	فرماندهٔ کل	Баш командан.
Главный	کل، اصل، عمده	Баш, әсас, башлыча, мүһүмм.

Глагол	فعل (دردستورزبان)	Феил.
Гладить	۱) صاف کردن؛ ۲) اطو کردن، اطوکشی کردن؛ ۳) ناز کردن، نوازش کردن	1) Үтүләмәк, үтү чәкмәк; 2) һамарламаг; 3) сығалламаг, тумарламаг.
Гладкий	۱) صاف، ساده، راکد، ساکن؛ ۲) روان، هموار	1) Һамар, дүз; ‖ сая; 2) рәван, сакит.
Глаз	چشم، دیده	Көз.
Гланда	غدّه	Бадамчыг вәзиси.
Гласить	اخبارداد، اشعاردادن، حاکی بودن	Хәбәр вермәк; демәк, сөйләмәк.
Гласный	مشهور، مصوّت (*гр.*)؛ ‖ معروف	Сәсли, саит (*гр.*); ‖ мә'лум, бәлли, ашкар.
Глина	خاك رس (رست)، گل	Кил.
Глиняный	گلی	Кил, килдән гайрылмыш.
Глотать	بلع کردن، غورت‌دادن	Удмаг.
Глотка	گلو، حلق	Боғаз.
Глоток	جرعه، غورت	Удум, гуртум.
Глубина	گودی، عمق، ژرف، ته	Дәринлик, диб, тәк.
Глубокий	گود، عمیق، عمیقانه	Дәрин.
Глупеть	ابله‌شدن، احمق‌شدن، سفیه‌شدن	Сәфеһләшмәк, ахмаглашмаг, сарсаглашмаг.
Глупость	سفیهی، بی‌عقلی، حماقت، سفاهت ابلهی	Сәфеһлик, ахмаглыг, сарсаглыг.
Глупый	احمق، ابله، کستاخ، سفیه	Сәфеһ, ахмаг, сарсаг.
Глухой	کر	Кар.
Глушить	۱) خفه کردن؛ ۲) خاموش کردن، کر کردن	1) Боғмаг, габағыны алмаг; 2) сусдурмаг, сәсини боғмаг.
Глядеть	نگاه، (نگه) کردن، تماشا کردن	Бахмаг.
Глянец	جلاء برق، صیقل	Шәфәг, парылты, чила.
Гнать	۱) دواندن، راندن، تعاقب دنبال کردن؛ ۲) عرق کشیدن	1) Говмаг, изләмәк; 2) чөвһәрини чәкмәк.
Гнев	غضب، خشم	Ачыг, гәзәб, һирс, һиддәт.
Гнедой	سمند، کهر	Кәһәр.
Гнездо	لانه، آشیانه	Ювa.
Гнёт	۱) تضییق، فشار؛ ۲) غم، اندوه، عذاب	1) Зүлм, тәзйиг, 2) әзаб, гәм, гүссә.
Гнилой	پوسیده، گندیده	Чүрүк; ‖ ийимиш, гохумуш.
Гнить	گندیدن، پوسیدن، فاسدشدن، متلاشی‌شدن	Чүрүмәк; ‖ позулмаг, дағылмаг.

Гнусный	نفرت انگیز، مکروه، شنیع، کریه ‖ رذیل، دنی	Нифрәтли, ийрәнҷ, чиркин; ‖ пис, алчаг, гәбиһ, рәзил, мурдар.
Гнуть	تاکردن، خم کردن (دوتاکردن)	Әймәк, бүкмәк, гатламаг.
Говорить	حرف‌زدن، گفتن	Данышмаг, демәк, сөйләмәк.
Говядина	گوشت گاو	Мал әти.
Год	۱) سال؛ ۲) سن	1) Ил; 2) яш.
Годиться	۱) بکارآمدن، بدردخوردن؛ ۲) اندازه بودن	1) Ярамаг; 2) өлчүйә кәлмәк.
Годичный	ساله، سالگی، سالیانه	Иллик, бир иллик.
Годный	قابل‌استعمال، مناسب، قابل	Ярарлы, лазымлы.
Годовой	سالیانه، یکساله، سالگی	Иллик.
Годовщина	جشن‌سالیانه	Илдөнүмү.
Голландия	هلند	Һолландия.
Голова	۱) سر، رأس؛ ۲) رئیس	1) Баш; 2) башчы, рәһбәр.
Головка	۱) سر؛ ۲) روه (درپوتین)	1) Баш; 2) чәкмәнин боғазы.
Головокружение	سرگیجه، گیجی	Башкичәлләнмә, башкичәлләнмәси.
Голод	۱) گرسنگی؛ ۲) قحطی؛ ۳) کمی، کمیابی	1) Ачлыг; 2) гәһәтлик, гытлыг; 3) аз тапылма.
Голодать	گرسنگی کشیدن، گرسنه‌بودن، گرسنگی خوردن	Ач галмаг, ачлыг чәкмәк.
Голодающий	قحطی‌زده، گرسنگی کشیده	Ач, ач галан, ачлыг чәкән.
Голодный	گرسنه	Ач.
Голодовка	ازخوردو خوراك امتناع کردن	Ачлыг э'ланы.
Голос	۱) آواز، صوت، صدا؛ ۲) رأی	Сәс, сәда.
Голосование	رأی گرفتن، اخذ رأی	Сәс вермә, сәсә гоймa.
Голосовать	رأی‌دادن	Сәс вермәк, сәсә гоймаг.
Голубой	آبی‌رنگ، آبی	Абы, көй, мави.
Голубь	کبوتر	Көйәрчин.
Голый	۱) لخت، عریان؛ ۲) بی‌اساس، بی‌اصل	1) Лут, чылпаг; 2) әсассыз' бош.
Гонение	زجر، جور، اذیت	Тә'гиб, тә'гиб этмә, зүлм.
Гонка	۱) راندن؛ ۲) عجله، تلاش؛ ۳) عرق کشی	1) Говма, говулма; 2) тәлаш, гача-гов; 3) дестиллә; чәкмә (араг, чөвһәр).
Гонорар	حق‌تألیف	Гонорар, зәһмәт һаггы.
Гончар	سفال‌ساز، کوزه گر	Дулусчу.

Гончарный	سفال‌سازی، کوزه‌گری	Дулусчулуг.
Гора	کوه، جبل	Дағ.
Гораздо	خیلی، بیش، بیشتر، بمراتب، زیادتر	Даһа, даһа да.
Горб	۱) قوز؛ ۲) کوهان (اشتر)	1) Гоз, донгар; 2) жүвән, һөркүч.
Горбатый	دوتاپشت، قوزپشت، قوزی	Гозбел; донгарлы.
Горбушка	کنارهٔ (نان)، قوزك	Чөрәк гырағы.
Гордиться	مغرور بودن، افتخار نمودن، بالیدن	Фәхр этмәк, ифтихар этмәк.
Гордость	تکبر، غرور، افتخار	Мәғрурлуг, вүгар.
Гордый	بالنده، متکبر، مغرور	Мәғрур, вүгарлы, мүтәкәббир.
Горе	غم، حزن، اندوه	Дәрд, гәм, гүссә, кәдәр.
Горевать	غم خوردن، غصه خوردن، اندوه کشیدن	Дәрд чәкмәк, гәм чәкмәк, гүссә чәкмәк, кәдәрләнмәк.
Горелка	سرپیچ (چراغ)، سرپیچ‌لامپ	Лампа башы.
Горелый	سوخته	Янмыш, яныг.
Горец	کوه‌نشین، کوهستانی	Дағлы, дағ әһли.
Горечь	تلخی	Ачылыг, ачы тәм.
Горизонт	۱) افق، تراز، خط افق؛ ۲) درجهٔ معلومات	1) Һоризонт, үфүг; 2) билик дәрәчәси, билик даирәси, мә'лумат.
Горизонтальный	افقی، ترازی	Һоризонтал.
Гористый	کوهستانی، کوهساری	Дағлыг.
Горком	کمیتهٔ شهر	Шәһәр комитети.
Горло	گلو، حلق، گردن	Боғаз, хиртдәк.
Горлышко	گردن	Боғаз.
Горн	۱) کوره؛ ۲) شیپور	1) Күрә; 2) шейпур.
Горнист	شیپورچی	Шейпурчу, шейпур чалан.
Горничная	خدمتکار، پیشخدمت (زن)، کلفت	Гуллугчу, отаг хидмәтчиси (гадын).
Горнорабочий	کارگرمعادن، کارگرکان کوهستانی	Мә'дән фәһләси.
Горный	کوهستانی، کوهی	Дағ, дағлыг.
Горняк	معدنچی، کارگرکان	Мә'дән ишчиси, мә'дән фәһләси.
Город	شهر، شهرستان	Шәһәр.
Городской	شهری، بلدی، شهرستانی	Шәһәр, шәһәрә аид.
Горожанин	شهری، شهرنشین، شهرستانی	Шәһәрли, шәһәр әһли.

Горох	نخود	Нохуд.
Горсовет	شورای شهر	Шәһәр Совети.
Горчица	خردل	Хардал.
Горький	تلخ	Ачы.
Горьковатый	تلخ‌مزه، مایل‌بتلخی	Ачы төһәр.
Горючее	سوخت (موتور)	Яначаг.
Горючий	قابل‌سوخت، قابل احتراق	Янар, янан.
Горячий	۱) گرم؛ ۲) داغ	1) Гызғын, аловлу, атәшин; 2) исти, гайнар.
Госаппарат	ادارهٔ دولتی، بنگاه دولتی	Дөвләт аппараты.
Госбанк	بانگ دولتی	Дөвләт Банки.
Госзаём	استقراض دولتی	Дөвләт истигразы.
Госконтроль	کنترل دولتی، بازرس دولتی	Дөвләт контролу.
Госпиталь	بیمارستان سیار، بیمارستان، مریضخانه	Һоспитал, бөйүк һәрби хәстәхана.
Госплан	کمسیون طرح ریزی دولتی	Дөвләт План Комиссиясы.
Господин	ارباب، جناب، آقا، سرکار	Ага, чәнаб.
Господство	حکمفرمائی، تسلط	Агалыг, һөкмранлыг.
Господствовать	حکمفرما بودن، تسلط داشتن	Агалыг этмәк, һөкмранлыг этмәк.
Господствующий	حکمفرما، مسلط	Һаким, агалыг эдән, һөкмранлыг эдән.
Госпожа	خانم، بانو	Ханым.
Гостеприимный	مهماندوست، مهمان پذیر، مهمان نواز	Гонаг севән, гонагчыл, гонагпәрәст.
Гостиная	سالون، اطاق‌مهمان	Гонаг отағы.
Гостиница	مهمان‌خانه	Меһманхана, отел.
Гость	مهمان	Гонаг.
Государственный	دولتی، مملکتی	Дөвләт.
Государство	دولت، مملکت	Дөвләт, дөвләтә аид.
Готов	مهیا، حاضر، آماده	Һазыр.
Готовить	مهیانمودن، حاضر کردن، آماده کردن	1) Һазырламаг; 2) биширмәк.
Готовность	۱) مهیا بودن، حاضر بودن؛ ۲) آمادگی، تهیه، تدارك	1) Разылыг, разы олма; 2) һазырлыг, һазыр олма.
Готовый	۱) مهیا، حاضر، آماده؛ ۲) راضی	1) Һазыр, һазырланмыш; 2) разы.
Грабёж	غارتگری، راهزنی، غارت	Сойгунчулуг, гулдурлуг; гарәт, талан.
Грабитель	راهزن، غارتگر	Сойгунчу, гулдур.

Грабить	راهزنی‌نمودن، غارت کردن	Соймаг, гарәт этмәк, талан этмәк, таламаг, чалыб-чапмаг.
Грабли	شن کش	Дырмыг, чәнк.
Гравюра	محصول حکاکی، گراور	Гравюра.
Град	تگرگ	Долу.
Градус	درجه (هوا)	Градус, дәрәчә.
Гражданин	تبعه، شهرنشین، شهری	Вәтәндаш.
Гражданский	۱) کشوری: ۲) عرفی، مدنی، ملکی جنگ داخلی *гражданская война* ادارات کشوری *гражданские учреждения*	1) Вәтәндаш, вәтәндашлыг; *гражданская война* вәтәндаш мүһарибәси; 2) мүлки; *гражданское учреждение* мүлки идарә.
Гражданство	تابعیت	Вәтәндашлыг.
Грамм	گرام	Грамм.
Грамматика	صرف و نحو، دستورزبان	Грамматика.
Грамота	۱) سواد؛ ۲) فرمان، سند، ورقهٔ افتخار؛ استوارنامه *верительная грамота*	1) Савад; 2) грамота; мүкафат вәрәгәси. *Верительная грамота* э'тибарнамә.
Грамотность	باسوادی، سواد	Савад, савадлылыг.
Грамотный	باسواد	Савадлы.
Гранат	انار	Нар.
Граната	نارنجك، گرانات، بمب دستی	Гумбара.
Гранатомёт	بمب‌انداز، نارنجك‌انداز	Гумбара атан.
Грандиозный	جسیم، بزرگ، عظیم	Бөйүк, издиһамлы, тәнтәнәли.
Гранит	سنگ‌سماق، سنگ‌خارا	Гранит.
Граница	حد، سرحد، مرز	Сәрһәдд, һүдуд.
Граничить	مجاوربودن، هم‌حدودبودن هم‌جواربودن، همسایه‌بودن	Һәмһүдуд олмаг, һәмсәрһәдд олмаг; гоншу олмаг.
Графа	ستون	Сүтун.
График	جدول، گرافیك	График, чәдвәл.
Графин	تنگ	Графин.
Графить	خط کشیدن، خط کشی کردن	Чызыгламаг, сүтунлара бөлмәк.
Гребень	۱) شانه؛ ۲) تاج (درمرغ)؛ ۳) قله، ذروه	1) Дараг; 2) ял (дағда); 3) пипик.
Гребешок	شانهٔ‌زلف	Дараг.
Грелка	گرم‌دار	Гыздырычы (прибор).
Греметь	طنین اندازشدن، غریدن	Курулдамаг.

Грести	پاروب‌زدن، پارو کردن	Аварламаг, авар чәкмәк; күрәк чәкмәк.
Греть	گرم کردن	Гыздырмаг, иситмәк.
Грех	تقصیر، معصیت، گناه	Күнаһ, тагсыр, гүсур.
Гречанка	زن یونانی	Юнан гадыны, юнан гызы.
Гречиха	گندم‌سیاه، قره‌باش	Гарабашаг.
Грешный	مقصر، گناهکار، جرمی	Күнаһкар, күнаһлы, тагсырлы.
Гриб	قارچ	Көбәләк.
Грива	یال (دراسب)	Ял.
Гривенник	ده گوپك، دوشاهی	Онгәпиклик, икишаһылыг.
Грипп	گریپ (طبی)	Грип (хәстәлик).
Гроб	تابوت	Табут, өлү гутусу.
Гробница	مقبره، آرامگاه	Сәрдаба, гәбир, мәгбәрә.
Гроза	۱) رعد و برق؛ ۲) هده	1) Туфан; 2) һәдә, дәһшәт, горху.
Грозить	هده کردن، تهدید کردن، ترساندن	Һәдәләмәк, горхутмаг, горху яратмаг.
Грозный	۱) تهدیدآمیز، مهیب؛ ۲) غضبناك متهور	1) Горхунч, горхулу, дәһшәтли; 2) һейбәтли, ачыглы.
Гром	رعد	Көй курултусу.
Громадный	جسیم، بزرگ، عظیم‌الجثه	Екә, зорба, чох бөйүк, нәһәнк.
Громить	تارومارنمودن؛ || تاراج کردن	Дағытмаг, дармадағын этмәк; || талан этмәк, соймаг.
Громкий	بلند، بلند صدا، پرصدا	Бәрк, уча, кур, курултулу.
Громкоговоритель	دستگاه‌صدا بخش کن	Репродуктор.
Громоздкий	جسیم، عظیم	Екә, ири, ағыр, чох ер тутан.
Громоотвод	برق گیر	Илдырым сипәри.
Громче	بلندتر	Бәркдән, учадан; даһа бәрк, даһа уча.
Грот	مغاره، غار	Магара, зага.
Грохот	صدای‌بلند	Курултү, партылты.
Грубить	خشونت‌نمودن، فحش‌دادن	Габалыг этмәк, кобудлуг этмәк.
Грубиян	خشن، ناتراشیده	Габа, кобуд, габарәфтарлы адам, кобудһәрәкәтли адам.
Грубый	بی‌ادب، خشن، ناتراشیده، درشت	Габа, кобуд.

Груда	تل، کومه، توده	Йыгын, галаг, топа.
Грудной	۱) سینه‌ئی؛ ۲) ترسو *грудной ребенок* بچهٔ شیرخوار	1) Дөш; 2) ағчийәр; 3) сүдәмәр.
Грудь	سینه، پستان	Дөш, синә.
Груз	بار، حمل	Йүк, ағырлыг.
Грузин	گرجی	Күрҷү.
Грузинская ССР	جمهوریت شوروی سوسیالیستی گرجستان	Күрҷүстан Совет Социалист Республикасы.
Грузить	حمل کردن، بار کردن	Йүкләмәк, йүк вурмаг.
Грузовик	اتوموبیل بارکش	Йүк машыны, йүк автомобили.
Грузовой	باری، بارکشی	Йүк, йүк дашыян.
Грузоотправитель	فرستندهٔ بار، حمل کننده	Йүк көндәрән, мал көндәрән.
Грузоподъёмность	بارگیری (قابلیت)	Йүк көтүрмә габилийәти.
Грузчик	بارکش، حمال	Йүк вуран, мал йүкләйән.
Грунт	خاك سخت، خاك	Грунт, торпаг, бәрк торпаг.
Группа	طبقه، گروه، دسته، عده، گروپ	Группа, дәстә.
Группировка	۱) طبقه‌بندی، دسته‌بندی؛ ۲) طبقه، دسته	1) Группалара бөлмә, группалашдырма; 2) группа, дәстә.
Групповой	گروهی، طبقه‌گی، دسته‌ئی	Группа, дәстә.
Грустный	محزون، غمگین، دل‌افسرده، دلتنگ	Гәмли, гүссәли, дәрдли, кәдәрли.
Груша	امرود، گلابی	Армуд.
Грыжа	ورم فتق	Йыртыг, грыжа.
Грызть	جویدن، خائیدن	Кәмирмәк, чыртламаг, сындырмаг (дишлә).
Грызун	جونده	Кәмиричи (hейван).
Грядка	۱) گرد، گرده؛ ۲) رشته کوه	1) Ләк, кәрди; 2) дағ силсиләси.
Грядущий	آتیه، آینده	Кәлән, кәләчәк, көзләнән, гаршыдаки.
Грязелечение	بهبودی با گل کانی (معدنی)	Палчыгла мүаличә, палчыг мүаличәси.
Грязный	کثیف، چرك، ناتمیز، گل‌آلود	1) Чирк, натәмиз, кирли, палчыглы, 2) зибилли.
Грязь	چرك، گل، کثافت	1) Палчыг, лил; 2) чирк, кир; 3) зибил.

ГСО	برای دفاع صحی حاضر هستم	Санитар мүдафиәсинә hазырам.
ГТО	برای کار و دفاع حاضر هستم	Әмәк вә мүдафиәйә hазырам.
Губа	۱) لب؛ ۲) خلیج	1) Додаг; 2) көрфәз.
Губить	تلف کردن، محو کردن، هلاك کردن	Тәләф этмәк, мәһв этмәк, корламаг.
Губка	اسفنج، ابر	Сүнкәр.
Губной	لبی، شفوی	Додаг, додага анд,
Гудеть	وز وز کردن، بوق زدن	1) Уғулдамаг; чиңкилдәмәк, 2) фит вермәк.
Гудок	بوق	Фит, фит сәси, уғулту.
Гужевой	حمل و نقل چرخی اسب کشی	Ат-араба.
Гулянье	خوش گذرانی، سیر و صفا، گردش	Кәзмәк, кәзинти.
Гулять	گردش کردن	Кәзмәк, кәзишмәк.
Гуманизм	انسانیت پروری	Инсанпәрвәрлик, hуманизм.
Гуманист	انسانیت پرور، انسانی	Инсанпәрвәр, адам севән, hуманист
Гуманный	انسانیت پروری، انسانی	Инсанпәрвәр, адамсевән, адам дәрдинә галан.
Гумно	خرمن گاه	Хырман
Гуртом	همگی، توده‌ئی	Бир ердә; дәстә илә.
Гусеница	حشرات، کرم، صدپایه، زنجیره چرخ	Тыртыл.
Гусеничный	باچرخ زنجیری	Тыртыллы.
Густеть	۱) غلیظ شدن؛ ۲) انبوه گشتن	1) Галынлашмаг, сыхлашмаг; 2) гәлизләшмәк, гатылашмаг, бәркләшмәк.
Густой	۱) غلیظ؛ ۲) انبوه	1) Сых, галын; 2) гаты, гәлиз, бәрк.
Густота	۱) غلیظی، غلظت؛ ۲) انبوهی	1) Сыхлыг, галынлыг; 2) гатылыг, гәлизлик, бәрклик.
Гусь	قاز	Газ.
Гуща	۱) درد؛ ۲) لای؛ ۳) میان، اندرون *гуща леса* انبوهی جنگل	1) Хылт, торта; 2) галынлыг, сыхлыг; *гуща леса* мешәнин галын (сых) ери; 3) орта, ич, ара.

Д

Да	۱) بلی، آری؛ ۲) مگر، لکن، اما. *Да здравствует* زنده‌باد	1) Бәли, һә; 2) лакин, амма. *Да здравствует* яшасын.
Давать	دادن	Вермәк.
Давить	۱) فشاردن (افشردن) ،فشار دادن؛ ۲) زدن	1) Әзмәк, сыхмаг, басмаг; 2) вурмаг.
Давка	ازدحام	Басабас.
Давление	۱) فشار؛ ۲) تضییق	1) Тәзйиг; 2) әзмә, сыхма, басма.
Давно	دیریست، مدتی‌است، خیلی‌وقت پیش	Чохдан, чохдан бәри.
Давность	دیری، مرورزمان	Вахт, мүддәт.
Дагестанская АССР	جمهوری خود مختار شوروی سوسیالستی داغستان	Дағыстан Автоном Совет Социалист Республикасы.
Даже	هم، بلکه، حتی	Һәтта.
Далее	بالاخره، پس‌ازاین، دورتر	Сонра, ондан сонра, даһа узаг.
Далёкий	دور، بعید، دوردست	Узаг, яд.
Далеко	دور، بعید	Узаг, узагда.
Дальневосточный	خاوردوری، شرق‌اقصائی (مخصوص خاور دور، اهل خاوردور)	Узаг шәрг; *Дальне-Восточная Армия* Узаг Шәрг Ордусу.
Дальнейший	آینده، آتی	Кәләчәк, сонраки.
Дальний	دور، بعید	Узаг, узагда олан.
Дальнобойный	دور انداز، دور زن	Узаг вуран, узаға атан.
Дальний восток	خاور دور، شرق اقصی	Узаг Шәрг.
Дальнозоркий	دوربین، دور اندیش	Узаг көрән, узагдан көрән.
Дальность	دوری، بعد *Д. выстрела* بردتیر	Узаглыг.
Дальше	دورتر، جلوتر	Даһа узаг, сонра.
Дама	خانم، بانو	Ханым; ‖ әрли арвад.
Дамба	سدّ	Бәнд.
Дамский	زنانه	Гадын; *дамский портной* гадын дәрзиси.
Данный	۱) داده‌شده؛ ۲) این، همین	1) Верилмиш; 2) бу, һәмин, индики.
Данные	۱) دلائل، مدارك؛ ۲) ارقام، معلومات	1) Мә'лумат, рәгәм; 2) әсас, сүбүт, дәлил.

Дар	۱) بخشش، اعطاء، هدیه؛ ۲) استعداد، قابلیت	1) Һәдиййә, бәхшиш; 2) бачарыг, габилиййәт, исте'дад.
Дармоед	مفت خور	Мүфтәхор.
Даровать	بخشیدن، اعطا کردن، تلطیف نمودن	Бағышламаг, һәдиййә этмәк.
Даром	مفت، مجانی	Пулсуз, һавайы, мүфтә.
Дата	تاریخ	Тарих.
Датировать	تاریخ گذاشتن	Тарих гоймаг.
Дача	۱) ییلاق؛ ۲) دادن	1) Яйлаг, бағ; 2) вермәк.
Два	دو	Ики.
Двадцатый	بیستم	Иjирминчи.
Двадцать	بیست	Иjирми.
Дважды	دوباره، دودفعه، دومرتبه، دوتا	Тәкрар, ики дәфә.
Двенадцатый	دوازدهم (دوانزدهم)، دواز_ دهمین، دوانزدهمین	Он икинчи.
Двенадцать	دوازده (دوانزده)	Он ики.
Дверь	در، درب	Гапы.
Двести	دویست	Ики jүз.
Двигатель	ماشین محرك، ماتور	Мүһәррик, мотор.
Двигать	تکان دادن، حرکت دادن	Һәрәкәтә кәтирмәк, һәрәкәт вермәк, тәрпәтмәк.
Движение	۱) حرکت؛ ۲) نهضت	1) Һәрәкәт; 2) һәрәкат, чыхыш.
Движимый	۱) منقول؛ ۲) متحرك	1) Һәрәкәтә кәтирилән, 2) һәрәкәтә кәтирилә билән.
Движущий	محرك، قوهٔمحرکه	Һәрәкәт верични, һәрәкәт этдирични.
Двинуть	تکان دادن، حرکت دادن، جنبانیدن	Һәрәкәтә кәтирмәк, һәрәкәт вермәк, тәрпәтмәк.
Двое	دوتفر	Ики нәфәр,
Двоеточие	دوتقطه	Ики нөгтә.
Двойной	دوبرابر، دوباره، مضاعف	Икигат.
Двойня	دوغلو، یك‌تنی	Экиз.
Двойственный	دوطرفی، دوروئی	Икили, икитәрәфли; икиүзлү.
Двор	حیاط	Һәйәт.
Дворец	کاخ، قصر، سرا (ی)	Сарай.
Дворник	دربان	Даландар.

Двоюродный	پسرعمو (عموزاده)، پسردائی (خالوزاده)، پسرخاله (خاله زاده)، پسرعمه (عمه‌زاده)	Әми оғлу, әми гызы; дайы оғлу, дайы гызы; биби оғлу, биби гызы; хала оғлу, хала гызы.
Двоякий	دوگانه	Ики чүр, ики нөв.
Двуколка	دوچرخه (عرابه)	Икитәкәрли араба.
Двурушник	شخص‌دورو، خائن، ریاکار	Икиүзлү адам, риякар, хайин.
Двусмысленность	ایهام	Икимә'налылыг, икимә'-налы сөз, иһам.
Дебаты	گفتگو، مذاکرات	Мүзакирә, мүбаһисә.
Девать, деть	گذاشتن	1) Гоймаг, кизләтмәк; 2) ербәер этмәк.
Девиз	۱) شعار؛ ۲) طغرا	1) Девиз; 2) герб язысы.
Девица	دختر، دوشیزه	Гыз, чаван ғыз.
Девочка	دختر کوچك، دخترك	Кичик гыз, гыз ушағы.
Девушка	دختر	Гыз.
Девчонка	دخترك	Кичик гыз, гыз ушағы.
Девяносто	نود	Дохсан.
Девятнадцатый	نوزدهم، نوزدهمین	Он доггузунчу.
Девятнадцать	نوزده	Он доггуз.
Девятый	نهم، نهمین	Доггузунчу.
Девять	نه	Доггуз.
Девятьсот	نهصد	Доггуз йүз,
Дёготь	قطران	Гатран.
Дед	نیا، پدر بزرك، جد	Баба.
Дедушка	نیا، پدربزرگوار، جد	Баба.
Дежурить	کشیك کشیدن	Кешик чәкмәк, нөвбәдә дурмаг.
Дежурный	پاسدار، کشیك، کشیکچی	Нөвбәтчи.
Дежурство	پاسداری، کشیك کشی	Нөвбәтчилик, нөвбә.
Дезертир	سرباز فراری، فراری	Әскәрликдән гачан, гачгын.
Дезертировать	فرار کردن	Әскәрликдән гачмаг.
Дезертирство	فرار از کار (ازخدمت)	Әскәрликдән гачма.
Дезинфекция	دفع‌عفونت، ضدعفونت	Дезинфекция.
Дезорганизация	اختلال‌امور، بی‌ترتیبی، بی‌نظمی	Позғунлуг, интизамсызлыг.
Действие	۱)عملیات؛ ۲) اقدام؛ ۳) رفتار؛ ۴) اثر؛ ۵) تأثیر؛ ٦) پرده (درتیاتر)	1) Иш, әмәл, әмәлийят, һадисә; 2) бир ишә киришмә; 3) рәфтар; 4) әсәр; 5) тә'сир; 6) пәрдә (театр).

Действительно	حقیقتاً، درواقع؛ واقعاً	Һәгигәтән, доғрудан да.
Действительность	۱) حقیقت، واقعیت؛ ۲) اعتبار	1) Һәгигәт, керчәклик; һәгигилик; 2) әʼтибар.
Действительный	۱) حقیقی، واقعی؛ ۲) معتبر، دارای اعتبار	1) Һәгиги; 2) әʼтибарлы, ишә кечән.
Действовать	۱) عمل کردن، کار کردن؛ ۲) رفتار کردن؛ ۳) اثر کردن؛ ۴) اقدام نمودن	1) Иш көрмәк; 2) фәалиййәт көстәрмәк; тәʼсир этмәк; 3) рәфтар этмәк; 4) ишә кирмәк.
Действующий	مؤثر، عامل، حرکت کننده	Иш көрән, һәрәкәтдә олан; фәалиййәт көстәрән; тәʼсир эдән.
Декабрь	دسامبر	Декабр.
Декада	دهه، ده‌روزه	Декада, онкүнлүк.
Декламация	انشاد	Декломация.
Декларация	بیانیه، اظهارنامه، آگهی	Декларация; бәяннамә; рәсми эʼлан.
Декорация	دکور، دکوراسیون	Декорация; сәһнә бәзәйи.
Декрет	حکم، فرمان	Декрет, һөкм, фәрман.
Делать	کردن، کار کردن	Этмәк, эләмәк, иш көрмәк.
Делаться	واقع‌شدن، اتفاق افتادن	Олмаг, әмәлә кәлмәк, баш вермәк,
Делегат, делегатка	نماینده، گزیده	Нүмайәндә.
Делегация	هیئت اعزامی، نمایندگی	Нүмайәндәләр һейʼәти.
Делегировать	نماینده‌فرستادن، نماینده‌اعزام کردن	Нүмайәндә көндәрмәк; нүмайәндә сечмәк.
Деление	تقسیم، درجه (میزان‌الحراره)	Бөлмә; бөлкү, айырма.
Деликатный	باناز اکت	Әдәбли, нәзакәтли, зәриф.
Делить	تقسیم کردن	Бөлмәк; айырмаг.
Дело	کار، عمل	Иш, мәшғәлә, сәнәт, пешә.
Деловой	کاری، کارکن، عملی	Ишкүзар, бачарыглы; әмәли.
Делопроизводитель	دفتردار	Каркүзар.
Делопроизводство	دفترداری	Каркүзарлыг.
Дельный	کاری، کارکن	Иш билән, бачарыглы, чалышган.
Демагог	دماگوك، لاف‌زن، عوام‌فریب	Бошбоғаз.
Демаркационный	خط فاصل (درمرز) *Демаркационная линия*	Демаркация; сәрһәдди айырма; *демаркационная линия* сәрһәдди айырма хәтти.

Демисезонный	دمی‌سزون، دوموسمی، دوفصلی	Яй-пайыз.
Демобилизация	ترخیص‌قشون، انحلال‌قشون	Һәрби гуллугдан азад олма (этмә); сәфәрбәрликдән азад олма (этмә).
Демократ	دموکرات	Демократ.
Демократия	دموکراسی	Демократия.
Демонстрация	نمایش	Нүмайиш.
Демпинг	دمپینگ (فروش‌امتعه به بهای ارزان در بازار)	Демпинг.
Денежный	پولی	Пул; *денежный вопрос* пул мәсәләси.
День	روز، یوم	Күн.
Деньги	پول	Пул.
Депеша	تلگراف فوری	Телеграмма.
Депо	انبار، لوکوموتیوخانه، اعمالاتخانهٔ تعمیر لوکوموتیو *паровозное депо*	Депо; паровоз вә вагонларын тә'мир ери.
Депутат	مبعوث، نماینده، وکیل	Нүмайәндә.
Дёргать	کشیدن، کندن (دندان)	Дартмаг, чәкмәк.
Деревенский	دهاتی، روستائی	Кәндли.
Деревня	ده، قریه	Кәнд.
Дерево	درخت	Ағач.
Деревообделочная промышленность	صنایع نجاری	Ағач шейләр гайыран сәнае.
Деревянный	چوبی	Тахта; *деревянная дверь* тахта гапы.
Держава	دولت	Дөвләт, дөвләт һакимийәти.
Держать	نگاه داشتن (نگه داشتن)	Тутмаг, сахламаг.
Дерзкий	گستاخ، ستیزه روی	Әдәбсиз, габа, кобуд.
Дёрнуть	کشیدن، ازدست کشیدن	Дартмаг, чәкмәк.
Десант	دسانت، پیاده کردن‌قشون، فرود آوردن‌قشون	Десант; гошун чыхартма.
Десна	لثه، گوشت‌دندان	Диш әти.
Деспот	مستبد، ستمکار	Залим, зүлмкар, мүстәбидд.
Десяток	ده‌تا	Он дәнә.
Десятый	دهم، دهمین	Онунчу.
Десять	ده	Он.
Деталь	جزء	Һиссә.
Детдом	خانهٔ کودکان، خانهٔ اطفال	Ушаг эви.

Дети	بچه‌ها، اطفال، کودکان	Ушаглар, эвладлар.
Детский	بچه‌گانه	Ушаг; *детский сад* ушаг бағчасы.
Детство	بچگی، طفولیت	Ушаглыг, ушаглыг дөврү.
Дефект	نقص، عیب	Нөгсан, эксиклик, айыб.
Дефицит	کسر، کسرعائدی	Кәср, чатмама, эксик кәлмә.
Дефицитный	کم‌یاب، کسردار	Аз тапылан, чатышмаян.
Дешеветь	ارزان‌شدن	Учузланмаг, учузлашмаг.
Дешевизна	ارزانی	Учузлуг.
Дешевле	ارزانتر	Даһа учуз.
Дешевый	ارزان	Учуз.
Дешифрировать	کشف کردن، رمزرا کشف کردن	Шифр ачмаг.
Дешифровка	کشف‌رمز، استخراج‌رمز	Шифр ачма.
Деятель	مردسیاسی، خادم‌سیاسی	Хадим.
Деятельность	فعالیت	Фәалиййәт, иш.
Диалектика	دیالیئکتیك	Диалектика.
Диамат	ماتریالیزم دیالیئکتیك	Диалектик материализм.
Диаметр	قطردائره	Диаметр.
Диван	۱) نیمکت؛ ۲) دیوان (تألیفات)	1) Диван; 2) күллиййат.
Диверсия	دیوه‌رسی، تخریبکاری	Диверсия.
Диверсант	تخریبکار	Диверсант, диверсиячы.
Дивизион	گردان (سواری یا توپی)	Дивизион, топчу бөлмәси.
Дивизия	لشکر، لشکرسواره‌نظام، لشکر پیاده‌نظام	Дивизия; сувари дивизиясы; пияда дивизиясы.
Диета	پرهیز	Пәрһиз.
Дизентерия	اسهال، اسهال‌خونی، ذوسنطاریا	Ичал; ганлы ичал.
Дикарь	وحشی	Вәһши.
Дикий	وحشی، وحشیانه	Вәһши.
Диктант	دیکته	Диктант, имла.
Диктатура	دیکتاتوری، حاکمیت	Диктатура, һакимиййәт.
Диктовать	۱) دیکته کردن؛ ۲) حکم‌دادن	1) Диктант яздырмаг, имла яздырмаг; 2) әмр этмәк.
Диктор	سخنران، دیکتور	Диктор.
Динамит	دینامیت	Динамит.
Динамо-машина	دینامو	Динамомашын.
Диплом	دانشنامه، دیپلم، تصدیق‌نامه	Диплом, вәсигә.
Дипломатический	دیپلوماتی، سیاسی	Дипломатик.

Дипломатия	دیپلوماسی	Дипломатия.
Директива	دستور، تعلیمات	Директива, сәрәнҷам.
Директор	مدیر، رئیس	Директор, мүдир.
Дирижабль	دیریژابل، کشتی‌هوائی	Дирижабл, һава кәмиси.
Дирижёр	رئیس‌موسیقی، رئیس‌موزیك	Дирижйор.
Диск	قرص (خورشید)	Диск, ясты даирәви нөвһә.
Дискредитировать	سلب اعتبار کردن	Һөрмәтдән салмаг, э'тибардан салмаг.
Дискуссия	بحث، مباحثه، مشاجره	Мүбаһисә.
Дислокация	۱) صورت‌تقسیمات (جابجا شدن قشون در داخلهٔ کشور)؛ ۲) تغییر و تبدیل‌طبقات‌خاکی جای‌خودرا	Дислокация.
Диспансер	مریضخانه، بیمارستان	Диспансер, мүаличәхана.
Диспут	مباحثهٔ‌علمی، مباحثه	Диспут; элми мүбаһисә.
Дистанция	مسافت، فاصله	Дистанция, мәсафә, ара.
Дисциплина	۱) انتظام، دیسیپلین، انضباط؛ ۲) علم	1) Интизам, гайда; 2) элм, фәнн.
Дисциплинарный	انتظامی، انضباطی	Интизамлы, инзибатлы.
Дитя	بچه، طفل، کودك	Ушаг, бала.
Дичь	۱) شکار، صید (پرنده)؛ ۲) مزخرف	1) Ов, ов гушлары, ов һейванлары; 2) бош шейләр, кәрәксиз.
Длина	درازی، طول	Узунлуг, бой.
Длинный	دراز، بلند، طولانی	Узун.
Длительный	درازی، طولانی	Узун сүрән, узун мүддәтли.
Длиться	ادامه‌داشتن، طول کشیدن	Узун чәкмәк, узанмаг.
Для	برای، بجهت	Үчүн, өтрү, көрә.
Дневальный	نوبتچی	Нөвбәтчи.
Дневник	دفتریادداشت، یادداشت‌یومیه	Күндәлик, хатирә дәфтәри.
Дневной	روزانه	Күндүз; күндәлик; *дневной спектакль* күндүз тамашасы; *дневной заработок* күндәлик газанч.
Днём	روز، هنگام‌روز	Күндүз, күндүз вахты.
Дно	ته، ژرف، کف، قعر	Диб, алт.
До	۱) تا، الی؛ ۲) پیش (از)، قبل (از)	1) Дәк, чән, чан; 2) әввәл, габаг.
	До сих пор تاحال، تاکنون	

Добавление	علاوه، اضافه، ضمیمه	Әлавә, әлавә этмә, артырма.
Добавлять	علاوه کردن، اضافه کردن، افزایش کردن، تکمیل‌نمودن، ضمیمه کردن	Әлавә этмәк, артырмаг.
Добавочный	اضافی، ضمیمه	Әлавә.
Добиваться, добиться	نائل‌شدن، موفق گشتن، سعی کردن، در نتیجهٔ کوشش بچیزی نائل‌شدن	Әлдә этмәк, муваффәг олмаг, наил олмаг үчүн чалышмаг.
Доблесть	شجاعت، دلیری	Шүчаәт, икидлик, мәрдлик.
Добро	۱) خوبی، نیکوئی؛ ۲) دارائی	1) Яхшылыг; 2) мал, шеј.
Доброволец	داوطلب	Көнүллү.
Добродушный	مهربان، خوش‌قلب	Хошгәлб, мећрибан, рәћмли.
Доброкачественный	مرغوب، خوب (جنس)	Әʼла, яхшы кејфијјәтли.
Добросовестный	درستکار، باوجدان	Вичданлы, инсафлы, дүз, доғру.
Доброта	نیکوئی، مهربانی، خوبی	Яхшылыг, мећрибанлыг.
Добрый	مهربان، خوب، خوش‌رفتار	Мећрибан, хошхасијјәт, мәрћәмәтли; ‖ яхшы.
Добывать	بدست آوردن، گیرآوردن، تحصیل‌نمودن	Тапмаг, әлдә этмәк; ‖ газанмаг.
Добывающий	استخراج کننده، کندن (معدن)	Чыхардан, истећсал әдән, ћасил әдән.
Добыча	۱) محصول، غنیمت؛ ۲) تحصیل، استخراج (معدن)	1) Ћасилат, гәнимәт; 2) чыхарма (мәʼдән).
Доведение	رساندن، به‌انجام‌رساندن، به‌پایان آوردن	Өтүрмә, апарма, баша вурма.
Доверенность	وکالت، وکالت‌نامه	Әʼтибарнамә, вәкаләтнамә; вәкаләт.
Доверенный	وکیل، امین، معتمد	Инанылмыш, вәкил әдилмиш, вәкил.
Доверие	اعتماد، اطمینان	Әʼтибар, инам.
Доверить, доверять	اعتماد نمودن، اطمینان داشتن	Инанмаг, вәкил этмәк, әʼтибар этмәк.
Доверху	تا بالا، تا لب	Ағзына гәдәр, ағзынадәк.
Доверчивый	زودباور، خوش‌باور	Тез инанан, ћәр шејә инанан.
Довершение	انجام، اتمام، تکمیل	Тамамлама, баша чатдырма, битирмә.
Довести	مر. *Доводить*	Бах *доводить*.

Довод	دلیل	Дәлил, сүбут.
Доводить	رساندن	Өтүрмәк, апармаг.
Довоенный	پیش (قبل) ازجنگ	Мүһарибәдән әввәлки, мүһарибәдән габагкы.
Довольно	۱) بقدر کافی، بقدر کفایت، بقدر کفاف؛ ۲) کافیست، بس است	1) Хейли, олдугча, дедикчә; 2) бәсдир, етәр.
Довольный	راضی، خوشحال، خوشوقت، شاد	Разы, кифайәтләнмиш; хошһал, шад.
Довольствие	رضایت، راحتی، خوشنودی	Азугә, емәк-ичмәк.
Догадаться, догадываться	پی‌بردن، فرض، حدس‌زدن	Анламаг, баша дүшмәк, ганмаг.
Догадливый	تیزهوش، زیرك	Ганачаглы, тез баша дүшән, фәһмли.
Догнать	ازپی‌رسیدن، ازعقب‌رسیدن،	Етишмәк, говуб чатмаг.
Договаривать, договариваться	حرف‌را تمام کردن، مذاکره نمودن، بسازش آمدن	Данышыб гуртамаг; разылашмаг, сазишә кәлмәк.
Договор	قرارداد، پیمان، عهدنامه، معاهده	Мүгавилә, сазиш, разылашма.
Догонять	مر. *Догнать*	Бах *догнать*.
Доделать	چیزناتمام‌را بانجام‌رساندن	Көрүб гуртармаг, тамамлайыб гуртармаг.
Доезжать, доехать	رسیدن (به...)، رفتن و رسیدن (به)	Кәлиб чыхмаг, кәлиб чатмаг.
Доесть	تمام خوردن	Ейиб гуртармаг.
Дождаться	انتظار کشیدن، منتظربودن	Көзләмәк, ахырадәк көзләмәк.
Дождь	باران	Яғыш.
Дозволять	رخصت‌دادن، اجازه‌دادن، اذن دادن	Рүхсәт вермәк, ичазә вермәк, изин вермәк.
Дознание	رسیدگی، بازپرسی، بازرسی	Сорғу-суал, истинтаг.
Дозор	گشتی، طلیعه	Дозор; кичик кәшфийят дәстәси.
Дозорный	دیدوار	Көзәтчи.
Доить	دوشیدن	Сағмаг.
Дойти	رسیدن، آمدن و رسیدن	Чатмаг, кәлмәк, кәлиб чыхмаг.
Док	کارخانهٔ تعمیر کشتی	Док; кәми тә'мир олунан ер.
Доказательство	اثبات، دلیل	Сүбут, дәлил, исбат.
Доказать, доказывать	ثابت کردن، بثبوت‌رساندن	Сүбут этмәк, исбат этмәк.

Доклад	پیشنهاد، راپرت	Мә'рузә; мә'лумат.
Докладчик	راپرت‌دهنده	мә'рузәчи, мә'лумат верән.
Докладывать	عرض کردن، راپرت‌دادن	Мә'рузә этмәк; мә'лумат вермәк.
Доктор	پزشك، طبیب، حکیم، دکتر	Һәким.
Документ	سند، وثیقه	Сәнәд, вәсигә.
Долг	۱) قرض؛ ۲) نسیه - *в долг*؛ ۳) وظیفه	1) Борч; 2) нисйә; 3) вәзифә.
Долгий	دراز، طولانی، مدید	Узун, узун сүрән.
Долговременный	متمادی، مدت‌مدید	Узун мүддәтли.
Должник	بده‌کار، مرهون، مدیون	Борчлу.
Должно	باید	Лазымдыр, кәрәкдир.
Должное	استحقاق، لیاقت	Лазыми, лайикли.
Должность	مأموریت، شغل	Вәзифә, гуллуг.
Долина	دشت، جلگه، دره	Дәрә, вади.
Доложить	مر. *Докладывать*	Бах *докладывать*.
Долой	دورباد، مرده‌باد	Рәдд олсун, мәһв олсун, йох олсун.
Долото	قلم‌آهنی، اسکنه	Искәнә, гәләм.
Дольше	بیش ازاین، دیگر، بعد ازاین، پس ازاین	Бундан сонра, артыг.
Доля	۱) قسمت، سهم؛ ۲) نصیب، بخت، سرنوشت	1) Пай, һиссә; 2) гисмәт, тале.
Дом	۱) خانه؛ ۲) خانوار، سلاله	1) Эв; 2) аилә, сүлалә.
Домашний	خانگی	1) Эв, *домашнее хозяйство* эв тәсәррүфаты.
Домашнее хозяйство	خانه‌داری	
Домна	کوره	Домна, домна очағы.
Домоуправление	ادارهٔ خانه	Эв идарәси.
Домохозяин	کدخانه، صاحب خانه	Эв саһиби.
Домработница	کلفت	Эв хидмәтчиси; хидмәтчи гадын.
Донесение	راپرت	Мә'лумат, хәбәр.
Донести, доносить	راپرت دادن	Мә'лумат вермәк, хәбәр вермәк.
Донос	راپرت، خبرچینی	Хәбәрчилик, чугуллуг.
Доплата	بقیهٔ پول	Әлавә пул.
Доплатить	بقیهٔ پول‌را دادن	Пулун артыгыны вермәк.
Дополнение	تتمه، اضافه، علاوه	Әлавә, тамамлыг.
Дополнительный	اضافی، متم	Әлавә.

Дополнить, дополнять	اضافه کردن، تکمیل کردن	Әлавә этмәк, тамамламаг.
Допрашивать, допросить	پرسش نمودن، استنطاق کردن	Истинтаг этмәк, сорушуб билмәк.
Допрос	پرسش، استنطاق	Сорғу-суал, истинтаг, диндирмә.
Допускать, допустить	۱) گذاشتن، اجازهٔدخول، قبول کردن؛ ۲) فرض کردن، گمان کردن	1) Ичазә вермәк, гәбул этмәк; 2) фәрз этммәк, эһтимал этмәк.
Дореволюционный	قبل از انقلاب	Революциядан әввәлки, революциядан габагки.
Дорога	راه، جاده	Йол.
Дорого	گران	Баһа.
Дороговизна	گرانی	Баһалыг.
Дорогой	۱) گران، قیمتی، سنگین؛ ۲) عزیز، گرامی	1) Баһа, баһалы; 2) әзиз.
Дорожать	گران شدن، به ارزش خود افزودن	Баһаланма.
Дороже	۱) گرانتر؛ ۲) عزیزتر، گرامی‌تر	1) Даһа баһа; 2) даһа әзиз.
Дорожка	۱) راه کوچك؛ ۲) کناره، حاشیه	1) Кичик йол, энсиз йол, чығыр; 2) һәшйә (хал-ча вә с.)
Дорожный	سفری	Сәфәри.
Досада	حیف، یأس، حسرت، ناامیدی	1) Гүссә, гәм; 2) һейф; 3) ачыг, һирс.
Доска	تخته، تابلو *Классная д.* تختهٔ سیاه	Тахта, лөвһә
Дословно	کلمه به کلمه، تحت‌اللفظی	Сөз—сөзүнә; һәрфи-һәрфинә.
Досрочный	قبل‌ازوقت، پیش‌ازوقت	Вахтындан габаг.
Доставать, достать	۱) بدست آوردن، بگیر آوردن ۲) برداشتن، بیرون آوردن؛ ۳) کفایت کردن؛ ۴) رسیدن	1) Әлдә этмәк, тапмаг; 2) көтүрмәк, чыхармаг; 3) кифайәтләнмәк; 4) әл чатмаг.
Доставка	رساندن (مال‌را)، توزیع (پست‌را)	Етирмә, чатдырма.
Доставить	۱) رساندن، حمل کردن، تحویل دادن؛ ۲) وسیله، بدست دادن؛ ۳) فراهم آوردن	Етирмәк, чатдырмаг, дашымаг, апармаг; 2) имкан яратмаг 3) топламаг.
Достаточно	بقدر کفایت، کافیست، بس است	1) Лазымынча, кифайәт гәдәр; 2) бәсдир, етәр.

Достаточный	۱) کافی، مکفی؛ ۲) باندازهٔ کفایت، بقدر کفایت	1) Кафи; 2) лазыми гәдәр, бол.
Достигать, достигнуть	۱) رسیدن (به)، باوج رسیدن؛ ۲) بالغ شدن، بحد رشد رسیدن؛ ۳) نائل‌شدن (به)، موفق‌شدن	1) Чатмаг, етишмәк; 2) наил олмаг, мувәффәг олмаг.
Достижение	موفقیت، حصول	Мувәффәгиййәт, наиллиййәт.
Достоверность	صحت، صحت‌خبر	Йәгинлик, догрулуг.
Достоверный	صحیح، صریح، موثق	Йәгин, догру.
Достоинство	برازندگی، اهلیت، مقام، قابلیت، عزت نفس	Ләягәт, гәдр-гиймәт.
Достойный	برازنده، قابل، لایق، مستحق، سزاوار	Лайиг, ләягәтли.
Достопамятный	مرکوز خاطر، نقش خاطر، نیکو	Көзәл, унудулмаз.
Достопримечательность	اشیای‌نادره، قابل‌تماشا، نوادر	Диггәтә лайиг бир шей, көрмәли ер, көрмәли шей, надир шей.
Достояние	دارائی، دسترسی، مکنت، توانائی	Дөвләт, мал, варидат.
Достраивать, достроить	ساختمانرا باتمام (بانجام) رساندن	Тикиб гуртармаг, тикдириб гуртармаг.
Доступ	دخول، ورود، آمدورفت، اجازهٔ ورود، حق ورود (دخول)	Йол, кечмә, имкан.
Доступный	۱) دست‌رس، سهل‌الوصول؛ ۲) مناسب، قابل‌فهم	1) Әлверишли, асан; 2) мүмкүн, мүнасиб.
Досуг	فراغت، فرصت	Бош вахт, асудә вахт.
Досыта	تابسیری، سیر و پر	Доюнча, дояна гәдәр.
Дотация	یاری خرج، کمك خرج	Дотация, пул көмәйи.
Дотрагиваться, дотронуться	دست‌زدن (به)، لمس کردن	Тохунмаг, дәймәк.
Дохлый	مرده، ضعیف، سقط شده	Өлмүш, мурдар олмуш.
Доход	درآمد، بهره، عائدی، دخل	Кәлир, мәдахил.
Доходить	رسیدن، بالغ شدن	Чатмаг.
Доходный	با درآمد، بابهره، بامنفعت	Кәлирли, мәдахилли.
Дочитать, дочитывать	تاآخر خواندن	Охуюб гуртармаг, ахырына кими охумаг.
Дочь	دختر	Гыз.
Дошкольный	تا بمکتب (تربیه)، تابه‌سن مکتب	Мәктәбә гәдәр; *дошкольное воспитание* мәктәбә гәдәр тәрбийә.

Доярка	(زن) دوشنده، شیردوش	Сүд саған гадын.
Драгоман	ترجمان، مترجم (دروظیفهٔدولتی)	Тәрҷүман, дилманҷ.
Драгоценный	پربها، گرانبها، ذی‌قیمت	Баһалы, баһа гиймәтли.
Дразнить	بغیظ آوردن، غضبناك کردن	Ачыгландырмаг, һирсләндирмәк.
Драка	زدوخورد، کتك کاری	Вурушма, савашма, дава, дөйүш.
Драма	۱)درام؛ ۲) سانحه	1) Драма; 2) ағыр һадисә.
Драматический	دراماتیك	Драматик.
Драп	پشمینه، ماهوت	Драп, галын маһуд.
Драть	۱) پاره کردن؛ ۲) کندن؛ ۳) کتك زدن	1) Чырмаг, һарчаламаг; 2) дидмәк, гопартмаг; 3) шаллагламаг, көтәкләмәк.
Драться	۱) کتك کاری کردن، زدوخورد کردن؛ ۲) مبارزه و رقابت	1) Савашмаг, вурушмаг; 2) мүбаризә этмәк, дөйүшмәк.
Древесина	گوشت‌چوب	Одунҷаг
Древний	کهنه، قدیم، باستانی، دیرین، دیرینه	Гәдим, көһнә.
Дредноут	ناو زره‌پوش	Дредноут, зирәһли һәрб кәмиси.
Дрезина	درزین	Дрезина
Дрейфовать	لغزیدن	Дрейф этмәк, сүрүшмәк.
Дремать	چرت‌زدن، پینگی‌زدن	Мүркүләмәк.
Дремучий	انبوه	Галын, сых, кечилмәз.
Дрессировать	آموختن، تعلیم‌دادن	Өйрәтмәк, тә'лим вермәк.
Дробь	۱) کسر (حساب)؛ ۲) ساچمه (برای تفنك)	1) Кәср; 2) сәчмә, гырма.
Дрова	هیزم، هیمه	Одун.
Дровосек	درخت‌افکن، هیزم‌شکن	Одунчу, одун доғраян.
Дрогнуть, дрожать	۱) تکان خوردن، لرزیدن؛ ۲) ترسیدن، منهزم‌شدن	1) Тәрпәнмәк, титрәмәк, әсмәк; 2) горхмаг.
Дрожжи	خمیرمایه	Мая, хәмирмая.
Друг	یار، دوست	Дост.
Другой	دیگر	Башга, өзкә, дикәр.
Дружба	دوستی، مودت	Достлуг, меһрибанлыг, сәмимийәт.
Дружеский, дружественный	دوستانه، مودت‌آمیز	Достҷасына, дост кими.
Дружно	۱) دوستانه، دست‌بهم؛ ۲) بطور موافق، بدستیاری	1) Достлугла; 2) биркә, әлбир.

Дружный	موافق، دوستانه	Меһрибан, сәмими, дост-ҷасына.
Дряблый	۱) شل، نرم؛ ۲) سست‌رأی، ضعیف‌المزاج	1) Сүст, солғун; 2) зәиф ирадәли.
Дрянь	پست، بد، کثافت	Зирзибил, ярамаз шеј, пис шеј.
Дряхлый	کهن‌سال، سالخورده، علیل، عاجز	Гоча, зәиф, ачыз.
Дуб	درخت‌بلوط	Палыд ағаҷы.
Дубильщик	دباغ	Даббағ.
Дубликат	نسخه، نسخهٔ دوّم	Сурәт, копия.
Дуга	قوس، فلکه	Гөвс; әјмә.
Дудка	نی، نای	Түтәк.
Дуло	دهنه	Лүлә ағзы.
Дума	۱) خیال، فکر؛ ۲) شورای شهر — *Городская д.*	1) Фикир, дүшүнҷә; 2) Дума; *городская дума* шәһәр думасы.
Думать	فکر کردن، درفکرچیزی‌بودن	Дүшүнмәк, фикирләшмәк.
Дурак	ابله، احمق	Сәфиһ, ахмаг.
Дурацкий	ابلهانه، احمقانه	Сәфиһяна, ахмагҷасына.
Дурнеть	زشت شدن، بدشکل شدن، بدترکیب شدن	Чиркинләшмәк, писләшмәк.
Дурной	۱) بد؛ ۲) زشت، بدهیئت؛ ۳) سفیه، احمق، نادان، کودن	1) Пис, ярамаз; 2) чиркин, ијрәнҷ; 3) сарсаг, сәфиһ.
Дуть	۱) وزیدن، دمیدن؛ ۲) پف کردن	1) Әсмәк (күләк); 2) үфүрмәк.
Дух	۱) روح، جان؛ ۲) بوی؛ ۳) جرأت؛ ۴) ازاین‌قبیل... ۵) نفس، دم؛ ٦) جن	1) Руһ, ҷан; 2) гоху; 3) ҷәсарәт; 4) бу сырадан; 5) нәфәс; 6) ҷин.
Духи	عطر	Әтир.
Духовенство	روحانیون، علما	Руһанилик, руһаниләр.
Духота	هوای‌خفه، گرفتگی‌هوا	Бүркү, ағыр һава.
Душ	دوش	Душ.
Душа	جان، روح	Руһ, үрәк, ҷан.
Душевнобольной	مجنون، دیوانه	Дәли.
Душистый	خوش‌بو، معطر، رایحه‌دار	Әтирли, хош ијли.
Душить	۱) خفه کردن؛ ۲) عطرزدن	1) Боғмаг; 2) әтир вурмаг.
Душный	خفه‌کننده، خفه	Бүркүлү, ағыр һавалы.
Дым	دود	Түстү.
Дымиться	دود کردن	Түстүләнмәк, түстү әләмәк.

Дымоход	دودکش	Түстү бачасы, түстү йолу.
Дыня	خربزه	Говун, емиш.
Дыра	سوراخ	Дешик.
Дыхание	نفس، تنفس، نفس کشیدن	Нәфәс, тәнәффүс.
Дышать	نفس کشیدن	Нәфәс алмаг
Дышло	مال‌بند	Дишлә, чиллә
Дюжина	دوازده عدد، دوجین	Дүжүн, он ики әдәд.
Дюйм	اینچ	Дүйүм (25 *м/м*-лик өлчү вahиди).
Дядя	۱) عمو؛ ۲) دائی (خالو)	1) Әми; 2) дайы.

Е

Еврей	۱) یهودی؛ ۲) موسوی	Йәhуди.
Европа	اروپا	Европа.
Европеец	اروپایی، فرنگی	Европалы.
Египет	مصر	Мисир.
Его	اورا، او	Онун; ону.
Еда	خوراك، غدا	Емәк, ейинти, хөрәк.
Едва	۱) یك کمی، نزدیك بود؛ ۲) بسختی، بزحمت	1) Кими, анчаг, анчаг—анчаг; 2) чәтинликлә, күчлә.
Единение	۱) اتحاد؛ ۲) موافقت	1) Мүттәфиглик, бирлик; 2) hәмрә'йлик, әлбирлик
Единица	واحد	Бир, вahид.
Единичный	۱) نادر؛ ۲) فردی	1) Тәк олан, тәк-тәк раст кәлән; 2) тәк, фәрди.
Единогласие	اتفاق آرا	Hәмрә'йлик, hәмфикирлик.
Единогласный	باتفاق آرا	Hәмрә'й, hәмфикир.
Единоличный	انفرادی، فردی	Тәк, фәрди.
Единомышленник	۱) همفکر، همعقیده؛ ۲) شریك	1) Hәмфикир, мәсләкдаш; 2) әлбир.
Единоначалие	رؤسای یگانه	Вahид рәhбәрлик, тәкбашчылыг.
Единообразный	یك شکل، یك جور	Бир чүр, әйни шәкилли, әйни формалы.
Единство	یگانگی، وحدت	Бирлик, тәклик, вәhдәт.
Единый	یگانه، واحد، متحد	Бир, тәк, вahид.

Едкий	۱) خورنده، اکال؛ ۲) تند	Ашындырычы; ‖ яндырычы, кәскин, ачы.
Едок	نانخور، فردعائله	Ейнчи, ейән, аилә үзвү.
Ее	اورا (زنرا)	Онуң, оңу (гадын һаггында).
Еж	خارپشت	Кирпи.
Ежегодник	سالنامه (تقویم، مجموعه، و سائره)	Иллык (журнал вә с.).
Ежегодный	سالیانه	Иллык, һәр илки.
Ежедневно	هرروز، همه‌روز، روزبروز	Һәр күн, күндә бир.
Ежедневный	روزانه، یومیه، یومی	Күндәлик, һәр күнкү.
Ежемесячно	ماهیانه، همه‌ماه، ماه‌بماه	Һәр ай, айда бир.
Еженедельно	هرهفته، هفته بهفته	Һәр һәфтә, һәфтәдә бир.
Езда	سواری	Кетмә, кәлмә (миниклә).
Ездить	۱) رفتن، آمدن؛ ۲) سواره رفتن؛ ۳) سفر کردن، مسافرت کردن	1) Кетмәк, кәлмәк (миниклә), 2) сүрә билмәк, минә билмәк, минмәк, сүрмәк; 3) сәфәр этмәк.
Ей	به‌او (درخصوص زن)	Она (гадын һаггында).
Ездок	سوار، اسب سوار	Атлы, миничи.
Еле	۱) فقط؛ ۲) بزحمت، بسختی	1) Анчаг, кими, анчаг-анчаг; 2) күчлә, чәтинликлә
Елка, ель	کاج	Күкнар.
Емкость	گنجایش، آبگیری، ظرفیت	Тутум, һәчм.
Ему	به‌او (دربارهٔ مرد)	Она.
Ерунда	پوچ، یاوه، مزخرف	Бош сөз, мә'насыз сөз; ‖ бош шей, мә'насыз шей.
Если	اگر، هرگاه، چنانچه	Әкәр, һәркаһ.
Естественный	۱) طبیعی؛ ۲) عادی	1) Тәбиийят; тәбиийята анд олан; 2) тәбии,ади.
Есть[1]	۱) خوردن؛ ۲) غذا خوردن	1) Емәк; 2) яндырмаг, ашындырмаг.
Есть[2]	است، هست	Вар, вардыр; баш үстә, олду.
Ефрейтор	سرجوقه	Ефрейтор, онбашы.
Ехать	رفتن، آمدن، سواره بودن	Кетмәк, кәлмәк (миниклә).
Еще	۱) دیگر، بازهم، باز، هنوز؛ ۲) تاآکنون	1) Енә, даһа, бир дә, бундан башга; 2) һәлә, бу вахта гәдәр.

Ж

Жаба	۱) وزغ؛ ۲) درد گلو، گلودرد	1) Гурбаға; 2) ангина (хәстәлик).
Жаворонок	کاکلی (مرغ)	Торагай.
Жадничать	۱) حریص بودن؛ ۲) خسیسی کردن	1) Ачкөзлүк этмәк, тамаһкарлыг этмәк; 2) хәсислик этмәк.
Жадность	۱) طمع، حرصی، پرخوری؛ ۲) خست، خسیسی	1) Ачкөзлүк, тамаһкарлыг; 2) хәсислик; 3) һәрислик.
Жажда	۱) تشنگی، عطش؛ ۲) آرزوی سخت، نیاز شدید	1) Әтәш, үрәк янгысы, сусузлуг; 2) шиддәтли арзу.
Жалеть	۱) تأسف کردن، متأسف بودن؛ ۲) رحم کردن، دلسوزی کردن	1) Һейфсиләнмәк, тәәссүф чәкмәк; 2) язығы кәлмәк, рәһми кәлмәк.
Жалкий	۱) رقت انگیز، تأسف انگیز؛ ۲) بیچاره، مسکین	1) Языг, бәдбәхт, һейфсиләнмәли; 2) ачиз.
Жалко	۱) أفسوس؛ ۲) حیف است	1) Языг, һейф; 2) языгдыр, һейифдир.
Жало	نیش	Нештәр (арыда вә с.); ‖ илан дили.
Жалоба	گله، شکایت، گلایه	Шикайәт.
Жалобный	حزن آور *жалобная книга* دفتر شکایات	Гәмкин, һәзин; ‖ *жалобная книга* шикайәтдәфтәри.
Жалованье	مواجب، حقوق	Мааш, әмәк һаггы.
Жаловать	۱) بخشیدن؛ ۲) اظهار محبت کردن، اظهار لطف کردن	1) Бағышламаг, тәлтиф этмәк; 2) гиймәт вермәк, һөрмәт бәсләмәк.
Жаловаться	شکایت کردن، گله کردن	Шикайәт этмәк, наразылыг этмәк.
Жалость	دلسوزی، شفقت، رحم	Рәһм.
Жаль	حیف است، حیف	Языг; һейф, тәәссүф.
Жандарм	ژاندارم	Жандарм.
Жар	۱) گرمی، حرارت، گرما؛ ۲) تابش، تاب؛ ۳) آتش؛ ٤) أخکر	1) Исти; 2) һәрарәт, гызғынлыг; 3) гыздырма; 4) көз.
Жара	گرما، گرمی هوا	Исти, исти һава.
Жаргон	زبان (مخصوصی، سری)	Жаргон.
Жарить	سرخ کردن، بریان کردن، برشته کردن، کباب کردن	1) Гызартмаг, говурмаг; 2) яндырмаг, гыздырмаг.

Жаркий	گرم *жаркий бой* جنگ سخت	Исти, гызғын; *жаркий бой* гызғын дөйүш.
Жаркое	گوشت سرخ شده، گوشت بریان شده	Гызартма, бозартма.
Жатва	۱) خرمن، محصول؛ ۲) حاصل	1) Бичин; 2) мәч., кәлир, бол кәлйр.
Жать	۱) دروکردن؛ ۲) فشاردادن، زدن	1) Бичмәк; 2) әзмәк, сыхмаг, басмаг.
Жгучий	۱) سوزان، سوزناك؛ ۲) شدید، سخت	1) Яндырычы; 2) кәскин, тә'сирли, шиддәтли, ачы.
Ждать	منتظر بودن، انتظار کشیدن، انتظار داشتن، صبر کردن	Көзләмәк.
Же, ж	۱) ولی، پس؛ ۲) که	1) Исә; 2) ки.
Желание	آرزو، میل، نیت	Арзу, диләк, истәк, хаһиш.
Желательно	مقتضی است، خوب است	Яхшы оларды, арзу эдиләрди, истәниләрди.
Желательный	مطلوب، مقصود	Арзу олунан, истәнилән.
Желать	خواستن، آرزو داشتن، میل داشتن، مایل بودن، اشتیاق داشتن	Арзу этмәк, истәмәк.
Железа	غده	Вәзи.
Железный	آهنی *железная дорога* راه‌آهن	Дәмир; *железная дорога* дәмир йол.
Железо	آهن	Дәмир.
Железобетон	بتون مسلح	Дәмирбетон.
Желтеть	زرد شدن، أفسردن	Саралмаг; саралыб солмаг.
Желтоватый	مایل بزردی	Сарымтыл, сарытәһәр.
Желток	زردهٔ تخم مرغ	Юмурта сарысы.
Жёлтый	زرد	Сары.
Желудок	شکم، معده	Мә'дә.
Желудочный	معده‌ای، معدوی	Мә'дә, мә'дәйә анд олан.
Жёлчь	زرداب، صفرا	Өд.
Жемчуг	مروارید، در	Мирварид, инчи.
Жена	زن، عیال، خانم	Арвад, ханым.
Женатый	زندار، متأهل، عیالدار	Эвли.
Женить	زن گرفتن (برای کسی)	Эвләндирмәк.
Женитьба	ازدواج، عروسی	Эвләнмә.

Жениться	زن گرفتن، متأهل‌شدن، داماد شدن	Эвләнмәк.
Жених	خواستگار، داماد	Нишанлы, адахлы (оғлан).
Женский	زنانه، نسوانی	Гадын, гадынлар; *женские болезни* гадын хәстәликләрн; *женское движение* гадынлар һәрәкаты.
	امراض زنانه *женские болезни*	
	نهضت زنان *женское движение*	
Женщина	زن	Гадын.
Жеребёнок	کره (اسب)	Дайча, дайлаг, гулан.
Жеребец	اسب	Айғыр.
Жертва	قربان، قربانی، اعانه	Гурбан; ‖ иянә.
Жертвовать	بخشیدن، عطا کردن، قربان کردن	1) Иянә вермәк, көмәк этмәк; ‖ бағышламаг; 2) гурбан этмәк.
Жест	حرکت دست، اشاره با دست، ژست	Жест, һәрәкәт, әл һәрәкәти, баш һәрәкәти.
Жесткий	سفت، زبر	Бәрк, сәрт, габа, кобуд.
Жестокий	۱) بی‌رحم، ظالم؛ ۲) سخت، شدید	1) Рәһмсиз, амансыз, гәддар; 2) бәрк, сәрт, габа, кобуд.
Жесть	حلبی	Тәнәкә, аҕ дәмир.
Жетон	مدال، نشان	1) Медал; 2) металл нишан, металл марка.
Жечь	سوزانیدن، خوردن	Яндырмаг, одламаг.
Жжёный	سوخته	Янмыш, яндырылмыш; ‖ говрулмуш; *жжёное кофе* говрулмуш гәһвә.
	قهوهٔ بوداده *жженое кофе*	
Живо	۱) زود، فوری؛ ۲) زود باش	1) Тез, чәлд, тәләсик; 2) бәрк, чох бәрк.
Живой	جاندار، زنده، ذیروح، چالاك، چست	Дири, чанлы, яшаян.
Живописец	نقاش	Рәссам, нәггаш.
Живопись	نقاشی	Рәссамлыг, нәггашлыг.
Живот	شکم، بطن	Гарын.
Животноводство	دامانداری، حیواندارى	Һейвандарлыг.
Животное	جانور، حیوان، چهارپا (چارپا)	Һейван.
Жидкий	آبگونه، آبگی، مایع، رقیق	Мае, дуру.
Жидкость	آبگونه، مایع (مایعات)	Мае, дуру шей.
Жизненный	زندگی، حیاتی	Һәяти.
Жизнерадостный	خوشحالی، خوشنودی، خوشوقتی	Шән, шад, күләр үзлү.

Жизнеспособный	قابل زندگی	Яшамага габил олан, бачарыглы.
Жизнь	زندگانی، زندگی، حیات، عمر، جان	Һәят, яшайыш, күзәран, мәишәт, өмүр.
Жила	رگ، وريد	Дамар, ган дамары.
Жилет	جلیقه	Жилет.
Жилец	ساکن، مقیم، کرایه‌نشین	Кирайәнишин, һәмхана; сакин.
Жилище	آرامرو، مسکن، منزل، محل اقامت	Мәнзил, әв, юрд.
Жилой	قابل سکونت، قابل سکنی، مسکون	Яшайыш, яшайыш үчүн олан, адам яшаян.
Жилплощадь	ساحهٔ قابل سکونت	Мәнзил саһәси.
Жир	چرب، چربی، روغن، پیه	Яг, пиј.
Жирный	چاق، چربی، روغنی، پیه‌دار	Яглы, пијли.
Житель	ساکن، اهل	Яшаян, сакин олан, сакин, әһл.
Жительство	اقامت، سکنی، مکان	Сакин олма, бир ердә яшама.
Жить	زیستن، زیست کردن، زندگی کردن، زنده بودن	Яшамаг, доланмаг, күзәран кечирмәк, кечинмәк.
Житьё	زندگانی، هستی، حیات	Яшайыш, доланачаг, күзәран.
Жмых	کنجاله	Чәчә.
Жнец	درو گر، حصاد	Бичинчи.
Жолоб	ناودان	Нов, новалча.
Жолудь	بلوط	Палыд гозасы, гоза.
Жрать	کوفت کردن، خوردن	Емәк, ашырмаг, кәвәләмәк, тыхмаг.
Жребий	قرعه، قسمت، نصیب	Пүшк, гүр'ә, чөп; гисмәт.
Жук	خزوك، کرم	Бөчәк.
Жулик	دزد، جیب‌بر، جیب گیر	Хәспуш, чибкир.
Журавль	گلنك، درنا	Дурна.
Журнал	۱) ژورنال؛ ۲) مجله، مجلات؛ ۳) دفتر	1) Журнал; 2) дәфтәр.
Журналист, журналистка	روزنامه نویس، جریده نگار	Журналист, мәтбуат ишчиси.
Журчать	شرشر کردن	Шырылдамаг, шырылты илә ахмаг.
Жуткий	هولناك، مخوف	Горхунч, дәһшәтли.
Жюри	هیئت منصفه	Жюри.

З

За	پس‌از، بعده، ازپی، برای، درراه	Соңра ондан соңра, далынча.
Забавный	خوشمزه، مضحك، خنده‌آمیز	Әйләндиричи, мәзәли, күлмәли.
Забайкалье	ناحیهٔ ماوراء دریاچهٔ بایکال	Байкал көлү далында олан ерләр.
Забастовать	اعتصاب کردن، تعطیل کردن، گرو کردن	Тә'тил этмәк, иши даяндырмаг.
Забастовка	اعتصاب، تعطیل، گرو	Тә'тил, иши даяндырма.
Забвение	فراموش، نسیان	Яддан чыхартма, унутма, ядырғама.
Забивать	کوبیدن، فرو کردن	Вурмаг, чалмаг, чахмаг; тыхамаг; басмаг, кечмәк, өтмәк.
Забирать, забрать	گرفتن	Тутмаг, көтүрмәк.
Заблаговременно	دروقت‌مساعد، قبلا، درموقع‌خود	Габагчадан, әввәлчәдән, вахтында.
Заблудиться	راه راگم کردن	Азмаг, йолу итирмәк.
Заблуждаться	اشتباه کردن، خطا (سهو) کردن	Сәһв этмәк, янылмаг.
Заблуждение	اشتباه، سهو	Сәһв, янлыш фикир; нөгсан.
Забой	نقب	Мә'дән чыхарылан ерин диби (шахтада).
Забойщик	نقب‌زن، کان‌کن	Газмачы.
Заболевание	بیماری، ناخوشی	Хәстәлик, азар.
Заболеть	بیمار شدن	Хәстәләнмәк, азарламаг.
Забор	۱) دیوار، حصار؛ ۲) خرید اجناس	1) Һасар, чәпәр; 2) алынмыш мал.
Забота	۱) مواظبت؛ ۲) پرستاری	Гайғы, гейд; *заботиться* гейдинә галмаг.
Забраковать	وا زدن	Брак этмәк, ярамаз һесаб этмәк, хараба чыхартмаг.
Забрасывать, забросить	انداختن، پرتاب کردن	Атмаг, түлламаг.
Забронировать	اختصاص‌دادن، نگهداشتن	1) Габагчадан тутмаг; 2) зиреһләмәк, зиреһ чәкмәк.
Забывать, забыть	فراموش کردن	Яддан чыхартмаг, унутмаг.
Заваривать, заварить	دم کردن	Дәмләмәк.
Заведение	مؤسسه، اداره، بنگاه	Мүәссисә, идарә.

Заведомо	عمداً، دانسته	Гәсдән, биләрәкдән.
Заведующий	رئیس، مدیر	Идарә башчысы, мүдир.
Завезти, завозить	وارد کردن، داخل کردن	Апармаг, кәтирмәк, көндәрмәк.
Заверение	اطمینان، تصدیق	Инандырма; тәсдиг этмә.
Заверить	اطمینان دادن، تصدیق کردن	Инандырмаг; тәсдиг этмәк.
Завернуть	پیچیدن	Бүкмәк, сарымаг.
Завершать, завершить	انجام دادن، بانجام رساندن، تکمیل دادن	Гуртармаг, тамамламаг, баша чатдырмаг.
Завершение	انجام، تکمیل	Гуртарма, тамамлама, баша чатдырма.
Заверять	اطمینان دادن، تصدیق کردن	Инандырмаг; тәсдиг этмәк.
Завести, заводить	کوك کردن، بکار انداختن	Гурмаг, дүзәлтмәк.
Завет	وصیت	Вәсиййәт.
Завещать	وصیت کردن، بعارث گذاشتن	Вәсиййәт этмәк.
Завивать, завить	فرزدن، فرساختن	Һөрмәк; бурүг-бурүг этмәк.
Завиваться	موی خودرا فرزدن	Һөрүлмәк, бурулмаг; сачыны бурдурмаг.
Завивка	فر	Һөрмә, һөркү; бурма, бурдурма.
Завидовать	حسد بردن، حسودی کردن	Пахыллыг этмәк, һәсәд апармаг, көзү көтүрмәмәк.
Зависеть	بسته بودن، مربوط بودن	Табе олмаг, асылы олмаг.
Зависимость	بستگی، مطیعی	Табе'лик, асылылыг.
Зависть	حسودی، حسد، غبطه	Пахыллыг, һәсәд.
Завком	کمیتهٔ کارخانه‌ای	Завком; завод комитети.
Завлекать	فریفتن	Товламаг, товлайыб чәлб этмәк, тәшвиг этмәк, һәвәсләндирмәк.
Завод	کارخانه	Завод.
Заводоуправление	ادارهٔ کارخانه	Завод идарәси.
Заводскиӥ	کارخانه‌ای	Завод.
Завоевание	فتح، استیلا، تسخیر	Алма, истила этмә, фәтһ этмә, гәләбә чалма.
Завоевать	فتح کردن، مسخر کردن، استیلا کردن	Алмаг, истила этмәк, фәһт этмәк, гәләбә чалмаг.
Завоз	ورود، واردات	Апарма, кәтирмә, көндәрмә.

Завтра	فردا	Сабаһ.
Завтрак	چاشت، ناشتا، صبحانه	Сәһәр емәйи.
Завтракать	چاشت کردن، ناشت خوردن	Сәһәр емәйи емәк.
Завхоз	مباشر	Тәсәррүфат мүдири.
Завязать	۱) بستن، گره‌زدن؛ ۲) فرو رفتن	1) Бағламаг, дүйүнләмәк; сарымаг; 2) батмаг.
Завязка	بند، گره	Сарыг, бәнд, дүйүн.
Загадка	معما، لغز، چیستان	Тапмача.
Загадочный	معمائی، رمزی، مرموز	Мүәммалы, сирли, анлашылмаз.
Загар	سوختگی	Күн яндырмасы.
Загибать	خم کردن، تا کردن	Әймәк, гатламаг, бүкмәк.
Заглавие	سرنوشت، عنوان	Сәрлөһә, башлыг.
Заглаза	۱) درغیاب، غیابا؛ ۲) فراوان درپس	1) Гияби, көздән ирагда; 2) артыгламасилә, тамамилә.
Заглохнуть	خفه شدن، خاموش شدن	Явашымаг, сәси батмаг.
Заглядывать	نظرانداختن، نگاه کردن	Өтәри бахмаг, көз етирмәк; баш чәкмәк, дәймәк.
Загнуть	تا کردن، خم کردن	Әймәк, гатламаг, бүкмәк.
Заговаривать	۱) شروع بصحبت کردن؛ ۲) جادو کردن، افسون کردن، گول‌دادن	1) Данышмаға башламаг; 2) овсунламаг, тилсимә салмаг.
Заговор	۱) سؤقصد، توطئه؛ ۲) جادوگری، افسونگری	1) Гәсд, суи-гәсд; дилбирлик, әлбирлик; 2) овсун, тилсим.
Заговорщик	سؤقصد کننده، توطه کننده	Гәсд әдән, суи-гәсдчи.
Заголовок	سرنوشت، عنوان	Сәрлөһә; башлыг.
Загон	محوّطه، حصار	Ағыл, һасар
Загораживать	راه‌را مسدود کردن، جلوگرفتن	Һасар чәкмәк, габағыны түтмаг, габағыны кәсмәк.
Загорать	سوختن، سیاه شدن	Күндән янмаг, күндән гаралмаг.
Заготовить, заготовлять	خریداری کردن، تهیه کردن	Һазырламаг, тәдарүк этмәк.
Заготовка	تدارك، تهیه	Тәдарүк, һазырлыг.
Заграждение	سد، مانع	Һасар, чәпәр, манеә.
Заграничный	خارجی	Харичи.
Загромождать	مسدود کردن، جاتنگ کردن	Һәддән артыг долдурмаг, йүкләмәк.
Зад	پشت، عقب	Дал, арха, кери.

Задание	۱) دستور، دستورالعمل؛ ۲) درس؛ ۳) وظیفه، پیغام	1) Тапшырыг, вәзифә; 2) дәрс.
Задаток	پیشگی، بیعانه	Бең.
Задача	۱) مسئله؛ ۲) مقصود، وظیفه	1) Мәсәлә; 2) мәгсәд.
Задвижка	کلون، لولا	Сүркү, сөйөртмә.
Задевать	برخوردن	Тоҳунмаг, илишмәк, дөймәк.
Задержание	دستگیر، توقیف، تأخیر	Юбанма, ләнкимә; ләнкитмә, сахлама, мане олма.
Задержать, задерживать	۱) نگاه داشتن، معطل کردن؛ ۲) دستگیر کردن، توقیف کردن	1) Юбатмаг, сахламаг, ләнкитмәк, мане олмаг; 2) тутмаг, һәбс этмәк.
Задержка	تأخیر، معطلی، تعویق	Ләнкимә, юбанма, мане олма.
Задний	عقب، عقبی	Дал, далдакы, кеидәки.
Задолго	خیلی وقت پیش	Габагчадан, габагдан.
Задолженность	بدهی، قرض، وام	Борч, бөрчлулуг.
Задохнуться, задыхаться	خفته شدن	Боғулмаг; тәнкинәфәс олмаг.
Задумать	بخیال افتادن، بفکرافتادن، قصد داشتن	Фикирләшмәк, фикирдә сахламаг.
Задумчивый	متفکر	Фикирли, далғын; гәмкин, гүввәли, кәдәрли.
Задушевный	صمیمی، صمیمانه، قلبی	Сәмими, мәһрибан.
Задушить	خفه کردن	Боғмаг.
Задыхаться	خفه شدن	Боғулмаг.
Заезжать, заехать	سرزدن، وارد شدن	Доланыб кәлмәк, кирмәк.
Заём	وام، استقراض، قرضه	Займом, истиграз.
Зажарить	بریان کردن، کباب کردن سرخ کردن	Гызартмаг, говурмаг, кабаб эләмәк.
Зажечь, зажигать	افروختن، روشن کردن، آتش کردن، سوختن	Яндырмаг, алышдырмаг, одламаг.
Заживать	خوب شدن، فربه شدن	Сағалмаг, яхшы олмаг, битишмәк.
Зажигательный	آتشزا، محترق، آتشی	Яндырычы, алышдырычы, одлайычы.
Зажигать	мр. *зажечь*	Вах *зажечь*.
Зажим	فشار، گیره	Сыхычы, гысгач.
Зажиточный	مالدار، بااستطاعت	Варлы.
Заикаться	لکنت کردن	Пәлтәкләмәк, пәлтәк данышмаг.

Заимообразно	نسیه	Нисйә.
Заимствование	اقتباس	Әхз этмә, алма, көтүрмә.
Заимствовать	اقتباس کردن	Әхз этмәк, алмаг, көтүрмәк.
Заинтересовать	علاقه مند کردن، بمیل آوردن	Марагландырмаг, һәвәсләндирмәк.
Зайти, заходить	پایین رفتن؛ ‖ غروب کردن	Кирмәк; кәлмәк, дәймәк, баш чәкмәк ‖ батмаг.
Закадычный	صمیمی، دوست‌صمیمی	Сәмими, дост.
Заказ	سفارش	Сифариш, тапшырыг.
Заказать, заказывать	سفارش کردن، سفارش‌دادن	Сифариш этмәк, тапшырмаг.
Заказчик	سفارش دهنده، مشتری	Сифаришчи.
Закалить, закалять	خشکه کردن، محکم کردن	Бәркитмәк, мөһкәмләтмәк.
Заканчивать, закончить	تمام کردن، باتمام‌رساندن، انجام دادن، خاتمه‌دادن	Гуртармаг, тамамламаг, баша чатдырмаг.
Закидывать	انداختن	1) Атмаг, салмаг; 2) ашырмаг.
Закипать, закипеть	بجوش آمدن	Гайнамаг.
Закладка	۱) پی‌ریزی، افکندن پی، بناء شالوده‌بندی؛ ۲) اسب بندی	1) Йығыб долдурма, таламa; өзүл гойма; 2) ат гошма.
Заклеймить	۱) داغ کردن؛ ۲) بدنام کردن	1) Дамғаламаг, дамға вурмаг; 2) бәднам эләмәк; 3) лә'нәтләмәк, лә'нәт этмәк.
Заклеивать, заклеить	چسپاندن	Япышдырмаг, япышганламаг.
Заключать	۱) خاتمه دادن، انجام دادن؛ ۲) نتیجه گرفتن، استنباط کردن؛ ۳) قرار داد بستن	1) Тамамламаг, гуртармаг; 2) нәтичә чыхартмаг; 3) бағлашмаг.
Заключение	۱) خاتمه، انجام؛ ۲) انعقاد، استنباط، نظریه؛ ۳) تصمیم؛ ۴) حبس، توقیف	1) Тамамлама, гуртарма; 2) нәтичә, рә'й, фикир, гәрар; 3) бағламаг; 4) һәбс, дустаг.
Заключенный	زندانی، محبوس	Дустаг.
Заключительный	قطعی، اختتامی	Гәт'и, сон, ахыр.
Закон	قانون	Ганун.
Законодательный	تقنینی	Ганунверичи, ганунверичилик.
Законопроект	طرح قانونی، لایحهٔ قانونی	Ганун проекти, ганун лайиһәси.

Законтрактовать	کنترات کردن	Контракт бағламаг, контрактла тә'мин этмәк.
Закрепить, закреплять	۱) محکم کردن؛ ۲) اختصاص دادن؛ ۳) پیوست آوردن	1) Бәркитмәк, мөһкәмләтмәк; 2) тәһким этмәк.
Закричать	داد زدن، فریاد کردن، بانك‌زدن	Гышгырмаг, бағырмаг, чығырмаг.
Закрывать, закрыть	بستن، پیش کردن، خاتمه‌دادن، پوشیدن	Бағламаг, өртмәк, юммаг.
Закупить	خریدن، خریداری کردن	Алмаг, сатын алмаг.
Закупка	خرید	Алма, сатын алма.
Закупщик	خریداری	Алычы.
Закуривать, закурить	آتش‌زدن	Яндырыб чәкмәк (папиросу).
Закусить, закусывать	۱) ته‌بندی کردن، خوردن؛ ۲) لب‌را گزیدن، لب‌را گاز گرفتن	1) Азча емәк, гәляналты эләмәк; 2) дишләмәк, дишлә тутмаг.
Закуска	مزه	Мәзә, гәляналты.
Закутать, закутывать	پیچیدن	Сарымаг, бүрүмәк.
Закутаться	خودرا پیچیدن	Сарынмаг, бүрүнмәк.
Зал	تالار، سالون	Зал, салон.
Залежалый	جنس بنجل، تهماندهٔ دکان	1) Ятыб галмыш, истифадәсиз галмыш; 2) галыб хараб олмуш.
Залив	خلیج	Көрфәз.
Заливать	۱) ریختن؛ ۲) طغیان کردن	Сөкмәк; басмаг.
Залог	گرو، رهن	Киров, рәһн.
Залп	شلیك	Яйлым атәши, яйлым.
Замазывать, замазать	چرك (کثیف) کردن *З. известкой* آهك‌مالی کردن	1) Чиркләндирмәк; 2) дәлик-дәшийи тутмаг.
Замалчивать	مسکوت، نگاه‌داشتن	Кизләтмәк, ашкара чыхартмамаг, үстүнү ачмамаг.
Замаскировать	مستور کردن	Үстүнү өртмәк, кизләтмәк.
Замашка	عادت	Адәт, шакәр, әда.
Замедление	درنگ، تأخیر، تعویق، معطلی	Явашыма, явашытма; тә'хирә салма.
Замена	عوض، تبدیل	Дәйишдирмә, әвәз этмә; әвәз, бәдәл.
Заменить	عوض کردن، تبدیل کردن	Дәйишдирмәк, әвәз этмәк.

Замерзать	یخ‌بستن، یخ کردن	Донмаг, бузламаг, буз бағламаг.
Заместитель	جانشین، کفیل	Әвәз әдән; мүавин.
Заместить, замещать	جانشین‌شدن	Әвәз этмәк.
Заметить, замечать	دیدن، مشاهده کردن	Көрмәк, мүшаһидә этмәк; нәзәр етирмәк.
Заметка	یادداشت، مقاله	Мәгалә, мә'лумат.
Заметный	واضح، محسوس، مرئی	Көрүнән, көзә чарпан; көркәмли, мәшһур, мә'лум.
Замечание	۱) ملاحظه، نظریه؛ ۲)سرزنش، ملامت	1) Ирад; 2) нәсиһәт, төһмәт.
Замечательный	فوق‌العاده، قابل‌توجه	Чох көзәл, чох яхшы; гәрибә, әчайиб, тәәчүблү.
Замешательство	دست‌پاچگی، پریشانی، بی‌نظمی	Позғунлуг, гарышыглыг.
Замещение	جانشینی	Әвәз этмә, әвәз әдилмә.
Замóк	قفل	Килид, гыфыл.
Зáмок	قصر	Гәср, сарай; гала.
Замолкать	خاموش‌شدن، ساکت‌شدن	Сусмаг, сәсини кәсмәк, сакит олмаг.
Замораживать	یخ‌بندنمودن، منجمد کردن	Дондурмаг.
Замужняя женщина	زن‌شوهردار	Әрли арвад.
Замыкать	بستن	Бағламаг, гапамаг; килидләмәк, гыфылламаг.
Замысел	نیت، قصد، عزم، خیال	1) Фикир, ниййәт; 2) кәләк, һийлә.
Занавес	پرده	Пәрдә, өртүк.
Занимательный	قابل‌دقت، قابل‌توجه، تماشائی	Мараглы, мәзәли, әйләнчәли.
Занимат, занять	۱) قرض گرفتن؛ ۲) مشغول داشتن؛ ۳) اشغال کردن	1) Борч алмаг, борч этмәк; 2) тутмаг, ишғал этмәк, зәбт этмәк.
Заносить	آوردن، قید کردن، داخل کردن	1) Кәтирмәк, апармаг; 2) гейд этмәк; язмаг, дахил этмәк.
Занятие	شغل، کار، مشغولیت	Иш, зәһмәт; мәшғәлә, мәшғулиййәт.
Занятый	مشغول	Ишләйән, мәшғул олан.
Заодно	باهم، مشترکاً، متفقاً	Бирликдә, биркә, бир ердә; эйни заманда.

Заострить	تیز کردن	Итиләмәк, кәскинләшдирмәк.
Заочный	غیابی	Гиябн.
Запад	باختر، مغرب، غرب	Күнбатан, гәрб.
Запаздывать	دیر کردن، دیر آمدن	Кечикмәк, юбанмаг, ләнкимәк.
Запас	پس‌انداز، احتیاط، ذخیره	Әһтият.
Запасать, запасти	ذخیره کردن، جمع کردن، پس‌انداز کردن	Әһтият көрмәк, тәдарүк этмәк.
Запасный	احتیاطی	Әһтият.
Запах	بو، عطر	Ии, гоху.
Запереть, запирать	بستن	Бағламаг.
Запечатать	مهر کردن	Мөһүрләмәк.
Записать, записывать	نوشتن، یادداشت کردن	Язмаг, гейд этмәк.
Записка	رقعه، مراسلهٔ کوچك	Кағыз, кичик мәктуб.
Запись	۱) ثبت؛ ۲) اسم‌نویسی	1) Язма, гейд этмә, гейд; 2) сиһһи.
Заповедник	قوروق	Горуг.
Заподозрить	سؤظن پیدا کردن، ظنین شدن	Шүбһәләнмәк, шүбһә этмәк.
Запоздать	دیر کردن، دیر آمدن	Кечимәк, юбанмаг, ләнкитмәк.
Заполнить	پر کردن	Долдурмаг.
Запоминать	بخاطر آوردن، بخاطر سپردن	Ядда сахламаг.
Запонка	دگمه	Дүймә.
Запор	۱) قفل، کلون؛ ۲) یبوست	1) Гыфыл, килид, чәфтә, рәзә; 2) гәбиз, гәбиз, олмаг (хәстәлик).
Запрашивать запросить	۱) استعلام کردن؛ ۲) استیضاح کردن	Сорушмаг, истәмәк; тәләб этмәк.
Запретить, запрещать	قدغن کردن	Гадаған этмәк.
Запрещение	قدغن، منع	Гадаған этмә, мән' этмә.
Заприходовать	بحساب دین گذاشتن	Кәлирә язмаг, мәдахилә язмаг.
Запродажа	پیش فروشی	Габагчадан сатма, һазыр олмадан сатма.
Запрос	بازپرسی، کسب اطلاع	Сорғу; тәләбат.
Запруда	سد، بند	Бәнд, дәһнә.
Запрягать	اسب بستن	Гошмаг.
Запускать	۱) انداختن؛ ۲) واگذاشتن، ترك کردن	1) Атмаг; 2) башлы-башына бурахмаг.

Запутанный	درهم، پیچیده، مغشوش	Долашдырылмыш, долашыг салынмыш, илишик салынмыш.
Запутывать, запутать	درهم برهم کردن، بهم پیچیدن	Долашдырмаг, долашыг салмаг, илишик салмаг.
Запущенный	واگذاشته، متروك	Бахылмамыш, башлы-башына бурахылмыш.
Занятая	ویرگول	Веркүл.
Заработать	تحصیل کردن، عایدی داشتن	Газанмаг.
Заработная плата	حقوق، اجرت، مزد	Әмәк haггы.
Заработок	درآمد، دخل، عایدی	Газанч, музд, haгг.
Заражать, заразить	سرایت کردن، مبتلا کردن	Йолухдурмаг, азары башгасына кечиртмәк.
Зараженне	۱) سرایت مرض؛ ۲) مسموم کردن	Йолухдурма, йолухма.
Зараза	واگیری، سرایت	Микроб, эпидемия.
Заранее	قبلا، پیش (از)	Габагчадан, әввәлчәдән.
Зарево	شفق	Шәфәг.
Зарегистрировать	ثبت کردن	Гейд этмәк, сияһиjә алмаг.
Зарезать	کشتن، ذبح کردن	Өлдүрмәк; кәсмәк.
Заржаветь	زنك (ژنك)، زدن	Паслаймаг, пас атмаг!
Зародыш	نطفه، جنین	Эмбрион, дөл, рүшейм.
Зарплата	مر. *заработная плата*	Бах *заработная плата*.
Зарубежный	خارجی	Харичи, әчнәби; сәрһәдд хариччиндәки.
Зарывать	زیرخاك کردن، زیرخاك نشاندن	Басдырмаг, гуйламаг.
Заря	شفق	Шәфәг.
Заряд	فشنگ	Күллә, патрон.
Зарядить, заряжать	پر کردن	Долдурмаг.
Зарядка	پر کردن	Долдурма.
Засада	کمین، کمین گاه	Пусгу.
Засадка	نشاندن	Әкмә.
Засевать, засеять	تخم کاشتن، بذر افشاندن	Әкмәк, сәпмәк.
Заседание	جلسه	Иччлас.
Заселить	معمور کردن، مسکون کردن	Ерләшдирмәк, тутмак, мәскән салмаг.
Заслуга	خدمت	Хидмәт.
Заслуженный	لایق، افتخاری	Әмәкдар.
Заслуживать	سزاوار بودن، لایق بودن	Лайиг олмаг, газанмаг, әлдә этмәк.

Заснуть	بخواب رفتن، خوابیدن	Ятмаг, юхуя кетмәк.
Засорить	پرخاکروبه کردن	Бағламаг, зибилләмәк, чиркләндирмәк.
Застава	حایل، دروازه	Шәһәр гапысы; бәнд.
Заставить	وادار کردن، مجبور کردن	Вадар этмәк, мәҷбур этмәк.
Застать	پیدا کردن	Тапмаг, кәлиб көрмәк, үстүнә чыхмаг.
Застёгивать	دگمه بستن، دگمه انداختن	Дүймәләмәк, илкәкләмәк, бағламаг; бәнд этмәк.
Застенок	سیاه چال	Әзаб ери, ҷәза ери.
Застенчивый	خجل، کم‌رو	Утанчаг.
Застой	وقفه، کسادی	Дурғунлуг; сүстлүк.
Застрелить	تیرزدن، تیرەباران کردن	Вурмаг, күлләләмәк.
Застрельщик	تشبث، داوطلب	Мүтәшәббис, тәшәббүс көстәрән.
Заступать	عوض کردن، جانشین‌شدن	Ерини тутмак, әвәз этмәк.
Засуха	خشکی، خشکسالی	Гураглыг.
Засыпать	۱) خوابیدن، بخواب رفتن؛ ۲) پر کردن	1) Ятмаг, юхуя кетмәк; 2) долдурмаг, төкмәк.
Затаенный	پنهان، مخفی	Кизли, мәхфи; кизләдилмиш, мәхфи сахланмыш.
Затвор	قفل، کلون	Сүркү, ҷәфтә, рәзә.
Затворить	بستن	Бағламаг, гапамаг, өртмәк.
Затевать	قصد کردن، طرح کردن، بنا کردن	Тәшкил этмәк, дүзәлтмәк.
Затем,	بعد، پس‌ازاین، بعد ازاین	Сонра, ондан сонра.
Затерять	گم کردن	Итирмәк.
Затея	خیال	1) Әмәл, нийәт; 2) оюн, кәләк.
Затихать	آرام شدن، خاموش شدن، ساکت شدن	Сусмаг, сакит олмаг.
Затишье	آرامی، سکوت	Сакитлик, сәссизлик.
Затмевать, затмить	درسایه گذاشتن، جلوشرا گرفتن	Габағыны кәсмәк, габағыны тутмаг, өртмәк.
Затмение	کسوف (آفتاب)، خسوف (ماه)	Күн тутулма, ай тутулма.
Затоваривание	وفور کالا	Малын йығылыб галмасы, касадлыг.
Затормозить	ترمز کردن، بتأخیر انداختن	Тормозламаг; кеҷикдирмәк, юбатмаг, ләнкитмәк.

Затрагивать	برخوردن، بحث کردن	1) Тохунмаг, дәймәк; 2) мәч., данышмаг, бәһс чтмәк.
Затрата	خرج، صرف	Хәрч.
Затруднение	اشکال، مضیقه	Чәтинлик, манеә, әнкәл.
Затруднить	زحمت‌دادن، مانع‌شدن، مشکل کردن	Чәтинләшдирмәк, чәтинлийә салмаг.
Затылок	پشت گردن، قفا	Пейсәр, боюн арды.
Затягивать	۱) تنگ بستن؛ ۲) بتأخیر (تعویق) انداختن	1) Чәкмәк, дартмаг, бәркитмәк; 2) узатмаг, юбатмаг, ләнкитмәк.
Затяжка	۱) تاخیر، تعویق؛ ۲) فرو بردن دود	1) Узанма, узун чәкмә; 2) гуллаб вурма, дөшә чәкмә.
Зафрахтовывать	کشتی کرایه کردن	Кирайә этмәк, ичара этмәк (кәмини).
Захват	تصرف، اشغال	Зәбт этмә, истила этмә, ишғал этмә.
Захватить	اشغال‌نمودن، متصرف شدن، تصرف کردن	Зәбт этмәк, истила этмәк, ишғал этмәк.
Захворать	ناخوش شدن، کسالت‌پیدا کردن	Азарламаг, нахошламаг, хәстәләнмәк.
Захлопывать	محکم بستن، با صدا بستن	Өртмәк, чырпмаг; чырпыб өртмәк.
Заход	۱) افول؛ ۲) غروب؛ ۳) ورود	1) Кирмәк; 2) батма; 3) сөнмә.
Заходить	۱) غروب کردن؛ ۲) ازپی کسی آمدن	1) Кирмәк; кәлмәк; батмаг (ай, күн).
Зацепить	گیر کردن، باقلاب گرفتن	Илишдирмәк, гармаглamаг; илишмәк тохунмаг.
Зачастую	اکثرا، اغلب	Чох вахт тез-тез.
Зачаток	ابتدا نخست	1) Башланғыч; 2) эмбрион, рушейм.
Зачем	چرا، برای چه	Нә үчүн, нә сәбәбә, нәдән өтрү.
Зачёт	آزمون، امتحان	Йохлама, имтаһан.
Зачинщик	محرك، مسبب	Башлаян, баис, тәшәббүсчү.
Зачислить	محسوب داشتن	Һесабына язмаг, аягына язмаг.
Зашивать	دوختن، بخیه کردن	Тикмәк, бәхйәләмәк.
Защита	دفاع، مدافعه، حمایت، پناه	Мүдафиә, һимайә.
Защитить, защищать	مدافعه کردن، حمایت کردن	Мүдафиә этмәк, мүһафизә этмәк, һимайә этмәк.

Защитник	حامی، مدافع	Мүдафиә эдән, мүһафизә эдән; һами; вәкил.
Защитный	۱) دفاعی؛ ۲) خاکی (رنك)	1) Горуючу, мүдафиә эдичи, мүһафизәчи; 2) *защитный цвет*: хаки рәнк.
Защищенный	محفوظ	Мүһафизә эдилмиш, мүдафиә эдилмиш.
Заявить, яаявлять	اظهار داشتن، اظهار کردن	Билдирмәк, мә'лумат вермәк, хәбәр вермәк, демәк.
Заявка	درخواست، تقاضا	Әризә; сифариш, тәләбнамә.
Заявление	اظهارات، تقاضانامه	Әризә; хәбәр, мә'лумат.
Заяц	خر گوش	Довшан.
Звание	رتبه، مقام، منصب	1) Силк, тәбәгә; 2) рүтбә, дәрәчә; вәзифә; 3) ад.
Звать	صدا (زدن) کردن،خواندن، خواستن	Чағырмаг, дә'вәт этмәк.
Звезда	ستاره	Улдуз.
Звенеть	زنك زدن	Чинкилдәмәк, зәнк вурмаг.
Звено	حلقهٔ زنجیر؛ ‖ گروه	Һалга, зәнчир һалгасы; һиссә.
Зверинец	باغ وحش	Һейванхана.
Зверский	وحشیانه	Һейванчасына, һейван кими.
Зверство	وحشیگری	Вәһшилик, йыртычылыг.
Зверь	حیوان، بهیمه	Вәһши; вәһши һейван, йыртычы һейван.
Звон	طنین، صدای زنگ	Чинкилти; зәнк сәси.
Звонить	زنگ زدن	Зәнк чалмаг.
Звонкий	صدادار	Кур сәсли, уча сәсли.
Звонок	زنگ	Зәнк.
Звук	صدا، صوت	Сәс, сәда.
Звуковой	صوتی، صدادار	Сәс; сәсли.
Здание	بنا، عمارت	Бина, тикили.
Здесь	اینجا	Бурада.
Здешний	انجائی، محلّی	Бурадаки; ерли.
Здороваться	درود گفتن، سلام کردن	Саламлашмаг.
Здорóво	سلام	Салам, хош көрдүк!
Здóрово	۱) سخت؛ ۲) آفرین!	1) Чох бәрк; 2) афәрин!

Здоровый	تندرست، سالم، سالم‌المزاج	Сағлам, саламат.
Здоровье	تندرستی، صحت، سلامتی	Сағламлыг, ҷан сағлығы.
Здравоохранение	بهداشت، صحیه	Сәһиййә тәдбирләри.
Здравствуйте	خوش‌باشید! بشما سلام	Салам; салам әлейкүм.
Зевать	دهن دره کردن	Әснәмәк.
Зелёный	سبز، نارس، کال	Яшыл, кал.
Зелень	سبزه، سبزیجات	Көй, көйәрти, тәрәвәз.
Земельный	زمینی	Торпаг.
Земледелец	برزگر، روستا، دهقان، زارع	Әкинчи.
Земледелие	کشاورزی، زراعت	Әкинчилик.
Землемер	مساح	Ерөлчән.
Землетрясение	زلزله	Зәлзәлә.
Земля	۱) خاك؛ ۲) زمین ارض	Ер, ер шары.
Земляк	همقریه، هموطن، همشهری	Бирйерли, һәмйерли, һәмвилайәт.
Земляника	توت‌فرنگی	Чийәләк.
Земной	زمینی، دنیوی	Ер; *земной шар* ер шары.
Зенитный	ضد هوائی	Зенит; *зенитное орудие* зенит топу.
Зеница	مردمك چشم	Бәбәк, көз бәбәйи.
Зеркало	آبگینه آبینه	Күзкү, айна.
Зернистый	دانه‌دانه	Дән-дән, дәнәли.
Зерно	غلّه، دانه	Тохум, дән; дәнә.
Зернохранилище	سیلو، ابتار غلّه	Тахыл амбары.
Зигзаг	پیچ وخم	Әйри-үйрү.
Зима	زمستان	Гыш.
Зимой	درفصل زمستان	Гышда, гыш вахты.
Злак	گیاه	Дәнли биткиләр.
Злейший	غدار	Ән гәддар, ән залим.
Злить	متغیر کردن، خشمناك کردن	Һирсләндирмәк, ачыгландырмаг.
Зло	بدی، شر	Пис иш, шәр иш, шәр.
Злоба	کینه، خشم	Һирс, ачыг, кин, гәзәб.
Злобный	کینه‌ور، خشمناك، شریر	Һирсли, ачыглы, гәзәбли.
Зловещий	بد، مشؤم	Пис, нәһс, уғурсуз.
Злодей	بزه‌کار، شرور، جانی	Чинайәткар, ҷани.
Злодейство	بزه‌کاری، جنایت	Чинайәткарлыг, ҷанилик.
Злой	بدخلق، کج طبع	Пис; гәддар, залим.
Злонамеренный	بدخواه، بداندیش	Пис фикирли, пис ниййәтли.

Злостный	بدخلق، کج طبع	1) Пис; гәддар; 2) йола кәлмәз, дөзүлмәз.
Злоумышленник	مفسد، بدنیت	Чәни, чинайәткар.
Злоупотребить	سؤ استفاده کردن	Суи-истифадә этмәк.
Злоупотребление	سؤ استفاده	Суи-истифадә.
Змей	اژدها	Илан; әждаһа.
Змея	مار	Илан.
Знак	علامت، نشان	Нишан, әламәт, ишарәт.
Знакомить	آشنا کردن، معرفی کردن	Таныш этмәк; мә'лумат вермәк, өйрәтмәк.
Знакомство	آشنائی	Танышлыг; таныш-лар.
Знакомый	آشنا	Таныш.
Знаменатель	مخرج	Мәхрәҷ.
Знаменитый	مشهور، معروف	Мәшһур, мәһарәтли, мүһүмм.
Знаменосец	پرچم کش، بیرقدار، علمدار	Байрагдар, байрагчы.
Знаменщик	مر *знаменосец*	Бах *знаменосец*.
Знамя	بیرق، علم، رایت، لوا، پرچم	Байраг.
Знание	دانش، معرفت	Идрак, билик, мә'лумат.
Знатный	شهیر، نجیب، مشخص	Адлы-санлы; нәчиб.
Знаток	متخصص، اهل‌خبره	Билән, таныян, мүтәхәссис.
Знать	۱) دانستن، اطلاع داشتن؛ ۲) اعیان و اشراف	1) Билмәк, анламаг, танымаг; 2) ә'ян.
Значение	معنی، اهمیت	1) Мә'на; 2) әһәмиййәт.
Значительный	مهم، عمده	Әһәмиййәтли, мүһүмм.
Значить	معنی داشتن	Мә'насы олмаг, әһәмиййәти олмаг.
Значок	نشان، علامت	Нишан.
Зной	حرارت، گرمی	Бәрк исти, бүркү.
Зоб	۱) چینه‌دان (مرغ)؛ ۲) ورم غدهٔ درقی	1) Чинәдан; 2) ур.
Зов	صدا، دعوت	Чағырыш, дә'вәт.
Зодчий	معمار، موجد	Ме'мар, архитектор.
Зола	خاکستر	Күл.
Золовка	خواهر شوهر	Балдыз.
Золото	زر، طلا	Гызыл.
Золотой	زرین، طلائی	Гызыл.
Зона	منطقه، محوطه	Зона, гуршаг.
Зонт	چتر	Чәтир, күнлүк.
Зоопарк	باغ وحش	Зоопарк, һейванлар паркы

Зоркий	هشیار، دوربین، تیزبین	Ити көзлү, ити көрән.
Зрачок	مردمك چشم	Бәбәк, көз бәбәйи.
Зрелище	تماشا، نمایش	Тамаша.
Зрелость	رشد، حدبلوغ	Етишкәнлик, еткинлик.
Зрелый	رسیده، بالغ، رشید	1) Етишмиш, дәймиш; 2) етишкән, еткин; һәддi-бүлуға чатмыш.
Зрение	بینائی	Көрмә.
Зритель	تماشاچی	Тамашачы.
Зря	عبث، بی‌بهره، بی‌خود، بی‌فائده	Бош ерә, әбәс ерә, нahar ерә.
Зуб	دندان	Диш.
Зубило	اسکنه	Гәләм, искәнә.
Зубной	دندانی	Диш; *зубной врач* диш һәкими.
Зубоврачебный	دندان‌سازی	Диш мүаличәси; диш һәкимлийи.
Зубрить	ازبر کردن	Әзбәрләмәк.
Зубчатый	دندانه‌دار	Дишли, диш-диш.
Зуд	خارش	Кичишмә.
Зябнуть	یخ‌بستن، سرما گرفتن	Бәрк үшүмәк, донмаг.
Зять	داماد، شوهردختر، شوهرخواهر	1) Күрәкән; 2) езнә; 3) бачанаг.

И

И	۱) و؛ ۲) هم؛ ۳) حتی	1) Вә, дә, да; 2) һәм, һәм дә, амма, амма да, илә; 3) һәтта.
Nбо	زیرا، زیراکه، چونکه، برای اینکه؛ ‖ بدین منظور	Чүнки, ондан өтрү ки,
Ива	بید	Сөйүд.
Игла, иголка	۱) سوزن، میل، چوالدوز؛ ۲) خار	1) Ийнә, гыйыг, мил; 2) тикан.
Игнорировать	بی‌اعتنائی کردن، حذف‌نمودن	Саймамаг, әһәмиййәт вермәмәк, мәһәл гоймамаг.
Иго	*фашистское иго* یوغ. فشار فاشیستی	Зүлм, әсарәт; боюндуруг.
Игра	بازی، قمار	Ойнама, чалма; оюн, гумар.

Игристый	کفدار	Көпүкләнән, көпүрән, көпүклү.
Игрок	بازیکن	1) Оюнчу; чалғычы; 2) гумарбаз.
Игрушка	بازیچه، اسباب بازی	Оюнчаг.
Идеал	ایده‌آل	Идеал, йүксәк арзу, йүксәк мәгсәд.
Идейный	عقیده‌ای، مسلکی	Идеялы, әгидәли, мәһкәм әгидәли мәһкәм мәсләкли.
Идеология	ایده‌ئولوژی	Идология; ичтиман шүур.
Идея	فکر، عقیده ایده	Идея; фикир, ниййәт.
Идиот	احمق، ابله	Сәфиһ, кич, ахмаг, сарсаг ағылсыз.
Иждивенец	حمایه پذیر	Аилә үзвү, башгасынын өһдәсиндә олан.
Иждивение	*наиждивении* – بخرج	1) Өһдәдә сахлама; пул, хәрч, вәсаит.
Из	۱) از؛ ۲) با *из Москвы* – ازمسکو *сделать* – باچوب ساختن *из дерева*	1) Дән, дан; 2) илә; *изо всех сил* вар күчү илә.
Изба	خانهٔ دهقانی	Кома, дахма.
Избавить	رها کردن، خلاص کردن، نجات دادن، رهائی دادن	Хилас этмәк, гуртармаг, азад чтмек.
Избегать	خودداری کردن، پرهیز کردن، اجتناب کردن	1) Чәкинмәк, боюн гачырмаг; 2) хилас олмаг, чаныны гуртармаг.
Избежание	*во избежание ошибок* برای احتراز ازاشتباه	*Во избежание лишних расходов* артыг хәрч олмасын дейә.
Избиение	کشتار، قتل‌عام، کتك خوردن، کتك‌زدن	1) Дөймә; 2) мал вә һейван кәсмә.
Избиртаель	انتخاب کننده، رأی دهنده	Сечичи, сечән.
Избирательный	انتخاباتی، انتخابی، رأی گیری	Сечки, *избирательный закон* сечки гануну.
Избирать, избрать	انتخاب کردن، برگزیدن، اختیار کردن، رأی‌دادن	Сечмәк.
Избитый	۱) کتك‌خورده؛ ۲) همه‌جائی، مبتذل	1) Дөйүлмүш, әзишдирилмиш; 2) көһнәлмиш, чейнәнмиш.

Избрание	انتخاب	Сечмә.
Избранный	منتخب، برگزیده	Сечилмиш, сечмә.
Избыток	۱) فراوانی، وفور؛ ۲) زیادتی، زیادی	1) Боллуг, чохлуг; 2) артыг, артыглыг, галыг.
Известие	خبر، اطلاع	Хәбәр, мә'лумат.
Известить, извещать	خبر کردن، خبردادن، اطلاع دادن	Хәбәр вермәк, мә'лумат вермәк, билдирмәк.
Известно	معلوم است، واضح است	Мә'лумдур; әлбәттә, сөз йох ки.
Известный	معلوم، مشهور، معروف	1) Мә'лум; мүәййән; 2) танынмыш, мәшhур.
Известь	آهك	Әhәнк.
Извещение	اطلاع، اعلام، اخطار، آگهی	Хәбәр, мә'лумат, билдириш.
Извилина	پیچ، پیچیدگی، خم	Киринти-чыхынты, әйриүйрү; гырышыг.
Извинение	عذر، معذرت، عذر خواهی، عذر خواستن	1) Бағышланма, күнаһындан кечмә; 2) үзр истәмә, үзр.
Извинить	بخشیدن، معذور داشتن	1) Бағышламаг, күнаһындан кечмәк; 2) үзрлү саймаг, һаглы чыхартмаг.
Извлекать	استخراج، کشیدن، کندن	1) Чыхартмаг, һасил этмәк; 2) алмаг.
Извлечение	۱) استخراج؛ ۲) مستخرجه	1) Чыхартма, чыхардылма, һасил этмә; 2) алма, алынма, көтүрмә, көтүрүлмә.
Извне	ازبیرون، ازخارج	Байырдан, харичдән, кәнардан.
Извозчик	درشکه‌چی	Файтончу, арабачы.
Извратить	غلط تعبیر کردن، غلط معنی کردن، تحریف نمودن	1) Позмаг, корламаг; 2) тәһриф этмәк.
Изгладить	محو کردن	Йох этмәк, мәһв этмәк, һамарламаг
Изгнание	اخراج، تبعید، نفی بلد	1) Говма, сүркүн этмә; 2) сүркүн этмәк (шәһәрдән).
Изгнать, изгонять	اخراج کردن، تبعید کردن، نفی‌بلد نمودن	1) Говмаг, сүркүн этмәк; 2) узаглашдырмаг.
Изголовье	بالش، بالین	1) Баш тәрәф; баш; 2) ястыг, балыш.
Изготовлять	ساختن، درست کردن، تهیه کردن	Гайырмаг, һазырламаг.

Издавать, издать	طبع کردن، طبع و نشر کردن، انتشار دادن، چاپ کردن	1) Чап этмәк, нәшр этмәк; 2) э'лан этмәк, яймаг.
Издалека	ازدور	Узагдан, узаг ердән.
Издание	چاپ، طبع	Нәшр, чап, тәб.
Издатель	ناشر	Нәшр эдән, нашир, чап эдән.
Издательство	شرکت نشریات، ادارهٔ نشریات	Нәшрийят, нәшрийят идарәси.
Издевательство	مسخره، تمسخر، دست اندازی	Истеһза, әлә салмаг, мәсхәрә этмә.
Издеваться	مسخره کردن، استهزا کردن، ریشخند کردن، دست‌انداختن	Истеһза этмәк, әлә салмаг, мәсхәрәйә гоймаг.
Изделие	مصنوعات، محصولات	Мә'мулат; мал, мәһсул, шейләр.
Издержка	خرج، هزینه	Хәрч, мәсрәф.
Изжарить	سرخ کردن، برشته کردن، بریان کردن، کباب کردن	Говурмаг, гызартмаг, биширмәк, кабаб эләмәк.
Изживать	ازبین بردن	Хилас олмаг, арадан галдырмаг, көкүнү кәсмәк.
Из-за	۱) برای، نظربه، درنتیجهٔ؛ ۲) ازپشت سر	1) Дан, дән; *выскочить из-за угла* тиндән чыхмаг; 2) далындан; *встать из-за стола* столун далындан дурмаг.
Излагать	بیان کردن، شرح‌دادن، اظهار کردن	Анлатмаг, баша салмаг; изаһ этмәк.
Излечивать	شفادادن، معالجه کردن، بهبودی بخشیدن	Мүаличә этмәк, сағалтмаг.
Излишек	اضافه، زیادت، مازاد	Артыг, галыг; һәддән артыг.
Излишний	زائد	Артыг, кәрәксиз, лазым олмаян.
Изложение	شرح، شرح و بسط، خلاصه، تفصیل	1) Анлатма, изаһ этмә, шәрһ этмә; 2) үслуб.
Измена	خیانت	Хәянәт.
Изменение	۱) تغییر، تبدیل؛ ۲) اصلاح؛ ۳) تحریف	Дәйишмә, дәйишдирмә; дәйишиклик, дүзәлтмәк.
Изменник	خائن	Хаин.
Изменять, изменить	۱) تغییردادن، عوض کردن، تبدیل دادن، اصلاح کردن؛ ۲) خیانت کردن	1) Дәйишдирмәк; 2) хәянәт этмәк; үз дөндәрмәк, дүзәлтмәк.
Измерение	۱) اندازه گیری، مساحی؛ ۲) بعد	Өлчмә; өлчү.

Измерять	اندازه گرفتن، اندازه گیری، مقیاس کردن	Өлчмәк, өлчүсүнү тә'йин этмәк.
Измучить	اذیت کردن، بستوه آوردن، کوفته کردن، بسیار خسته کردن	Инчитмәк, әзиййәт вермәк; йормаг, әлдән салмаг.
Измять	کنفت کردن، مچاله کردن، کیس کردن	Әзмәк, юмшалтмаг.
Изнанка	پشت، وارونه، پشت ورو	Астар; тәрси, ич үз.
Изнасиловать	هتك ناموس کردن، بی‌سیرت کردن	Зорламаг, намусуна тәчавүз этмәк.
Изнашивание	مندرس شدن، مستعمل شدن، مندرس کردن، مستعمل کردن	Кейилиб көhнәлтмә, ишләниб көhнәлмә, кейиб көhнәлтмә.
Изнурять	ضعیف کردن، بی‌قوت کردن، خسته کردن، تحلیل بردن، عاجز کردن	Йормаг, үзмәк, тагәтдән салмаг.
Изнутри	ازداخل، ازتو	Ичәридән, дахилдән.
Изобилие	فراوانی، وفور	Боллуг, чохлуг.
Изобличать	۱) تقصیر کسی را مدلل ساختن؛ ۲) تکذیب کردن، افشا کردن، رسو اساختن	Ашкара чыхартмаг, ифша этмәк, ялан сатмаг.
Изображать, изобразить	۱) نقش کردن، مصور ساختن؛ ۲) وصف کردن؛ ۳) نشان دادن؛ ۴) تقلید درآوردن	1) Тәсвир этмәк; 2) көстәрмәк, ифадә этмәк, нәгшини чәкмәк, сурәтини чәкмәк.
Изображение	عکس، تصویر، صورت	Шәкил, сурәт, тәсвир, хәял.
Изобразительный	صنایع مستظرفه، فنون ظریفه *Изобразительное искусство*	Тәсвири, тәсвири инчәсәнәт, нәфис сәнәтләр.
Изобретатель	مخترع	Ихтирачы, ичад әдән.
Изобретение	اختراع، ابداع	Ихтира, ичад.
Изолированный	منفرد، جدا، عائق	1) Изолә эдилмиш; 2) айрылыб тәкләнмиш, hәбсә алынмыш; 3) айрылмыш, узаглашдырылмыш.
Изоляция	۱) جدائی، انفراد، عائق کردن انزوا؛ ۲) حبس مجرد	Изоляция; айырма, изолә этмә, hәбс этмә, тәкләмә.
Изорвать	دریدن، پاره کردن	Парчаламаг, йыртыб дағытмаг, чырмаг.
Из-под	اززیر	Алтындан; *из-под стола* столун алтындан.
Израсходовать	خرج کردن، بمصرف رساندن	Хәрчләмәк, сәрф этмәк.

Изредка	کم، کمتر، بندرت، بعضی اوقات، گاه گاه	Арабир, һәрдәнбир, бә'зән.
Изувер	متعصب، تعصبکش	Мөвһуматчы, фанатик.
Изумительный	عجیب، شگفت آمیز، بهت آور، واله کننده	Тәәччүблү, һейрәтләндиричи, гәриб.
Изумить	واله کردن، متعجب ساختن، شیداساختن، متحیر ساختن	Тәәччүбләндирмәк, һейрәтә салмаг.
Изуродовать	بد شکل ساختن، چلاق کردن، معوج ساختن	Әйбәчәр этмәк; корламаг.
Изучать	بررسی، درس‌خواندن، تحصیل کردن، یادگرفتن، مطالعه کردن، تتبع	Өйрәнмәк, тәдгиг этмәк; танымаг.
Изъявить	اظهار کردن، بیان کردن، ابراز داشتن	Билдирмәк, изһар этмәк, бәян этмәк.
Изъян	۱) عیب، نقص؛ ۲) ضرر، خسارت، زیان	1) Зәдә, нөгсан, әйб; 2) зәрәр; зиян.
Изъятие	۱) اخراج، جمع آوری، ضبط کردن	1) Арадан көтүрмә, ләғв этмә, кәнар этмә;
Изъять	خارج کردن، جمع آوری کردن، ضبط کردن، بیرون آوردن	Арадан көтүрмәк, ләғв этмәк, кәнар этмәк.
Изыскание	تحقیق، اکتشاف، تتبع	1) Ахтарма, ахтарыш, арашдырма; 2) тәдгигат.
Изюм	کشمش	Кишмиш; мөвүч.
Изящный	ظریف، نفیس، زیبا	Зәриф, көзәл, нәфис, лә-тиф.
ИККИ (Исполнительный Комитет Коммунистического Интернационала)	کمیتهٔ اجرائیهٔ بین‌الملل کمونیست	Коммунист Интернационалынын Иҹраийә Комитети.
Икота	سکسکه	Ығчығырыг.
Икра[1]	ماهیچه	1) Балдыр.
Икра[2]	تخم ماهی، خاویار	2) Күрү.
Ил	لجن، لای	Лил
Или	۱) یا، ۲) مگر؛ ۳) یااینکه	1) Я, вә я, я инки; 2) йохса, мәкәр.
Иллюзия	خیال، عقیده، وهم، خیال باطل	Иллюзия, пуч хәял, мөв-һумат.
Иллюстрация	۱) تصویر؛ ۲) نمونه	1) Тәсвир, рәсм, шәкил; 2) нүмунә.
Им	۱) ازطرف او، بتوسط او؛ ۲) بانها، بایشان	Онлара, онун тәрәфин-дән.
Имбирь	زنجبیل	Зәнҹәфил.

Имение	ملك	Мүлк, маликанә.
Именно	۱) بعینه، درست؛ ۲) یعنی، محض	Әлә, мәһз, йә'ни, һаман, әлбәттә.
Именной	اسمی، با اسم	Адлы, ад язылмыш.
Именовать	نامیدن، خطاب کردن، خواندن، نام‌دادن	Адландырмаг, ад вермәк, чағырмаг.
Иметь	دارا بودن، داشتن	1). Олмаг; имканы олмаг, васитәси олмаг; көрмәк.
Имеющий	دارا، دارنده	Олан, вары олан.
Иммиграция	معاودت	1)Мүһаҹирәт, көчүб кәлмә; 2) мүһаҹирләр.
Империализм	امپریالیسم، جهانگیری	Империализим.
Империалист	امپریالیست، جهانگیر	Империалист.
Империя	امپراطوری، شاهنشاهی	Империя; ири монархия дөвләти.
Импорт	واردات	Импорт; харичдән мал кәтирмә.
Импортный	ورودی	Импорт; харичдән кәлән мал.
Импотентность	ناتوانی، ضعف قوهٔباه، سستی کمر	Кишиликдән дүшмә, кишилийи итирмә.
Импульс	تحریك	1) Импульс; тәкан, сәбәб; 2) истәк, арзу.
Имущество	دارائی، مال، ملك	Мүлк, әмлак; мал, вар.
Имя	اسم، نام	Ад.
Иначе	۱) طور دیگر، قسم دیگر؛ ۲) والا، ورنه، وگرنه	1) Өзкә чүр, башға чүр; 2) йохса, әкс тәгдирдә.
Инвалид	معلوم، ناقص‌العضو، شکسته، معلول، علیل	Әлил, шикәст.
Инвентарь	۱) صورت اثاثیه؛ ۲) اثاثیه	1) Инвентар; аваданлыг; 2) аваданлыг сияһиси.
Индивидуальный	فردی، انفرادی	Шәхси, фәрди, хүсуси.
Индивидуум	فرد	Чанлы организм; шәхс, фәрд.
Индиго	نیل	Индиго, сүрмейи бояг.
Индиферентный	بی‌علاقه، لاقید	Саймаз, сайғысыз, лагейд.
Индус	هندی	Һинд, һиндли.
Индустриализация	سازمان صنایع، صنعتی کردن، صنعت	Сәнаеләшдирмә.
Индустрия	صنایع، صناعت	Сәнае..
Иней	قرو، شبنم	Гыров.
Инертный	۱) بی‌حرکت؛ ۲) عاطل، وارفته	Сүст, тәнбәл; һәрәкәтсиз.

Инженер	مهندس	Инженер, мүһәндис.
Инициатива	ابتکار	Тәшәббүс.
Иногда	گاه‌گاه، گاه‌گاهی، بعضی‌اوقات	Бә'зән, һәрдәнбир, арабир.
Иногородный	ساکن شهردیگر	Өзкә шәһәрдә олан; өзкә ерлн.
Иной	دیگر، این کار دیگراست	1) Өзкә, башга; 2) гейри.
Иностранец	خارجی، اجنبی	Ачнәби, харичи өлкәдән кәлән.
Иностранный	خارجی، اجنبی	Ачнәби, харичи.
Иноходь	یرقه	Йорга, йорга ат.
Инспектировать	تفتیش کردن، رسیدگی کردن، بازرسی	Тәфтиш этмәк. Бохламаг.
Инспектор	مفتش، بازرس	Инспектор.
Инспекция	۱) تفتیش؛ ۲) هیئت تفتیشیه، هیئت بازرسان	1) Йохлама, тәфтиш; 2) инспектор назарәти.
Инстанция	مقام، مرحله، سلسلهٔ مراتب	Дәрәчә, пилә.
Институт	دانشکده، انستیتو	Институт.
Инструктаж	تعلیمات	Тә'лимат.
Инструктировать	تعلیم‌دادن، دستوردادن، آموختن	Тә'лимат вермәк, йол көстәрмәк.
Инструктор	دستوردهنده، مربی، مشاق، آموزگار	Тә'лиматчы, йол көстәрән.
Инструкция	دستور، دستورالعمل، تعلیم	Тә'лимат, көстәриш.
Инструмент	آلت، ابزار	Инструмент, алат.
Интеллект	هوش، ادراك، عقل، قوهٔ مدرکه	Идрак, агыл, һуш.
Интеллигентный	منورالفکر، روشن‌فکر	Интеллигент, зыялы.
Интеллигенция	منورین، روشن فکران	Интеллигенция, зыялылар.
Интендант	مباشر، کارپرداز	Интендант.
Интендантство	ادارهٔ مباشرت ارتش، کارپردازی ارتش	Интендантлыг.
Интенсивный	شدید، جدی، متمرکز	Кәркин, шиддәтли.
Интервал	فاصله	Интервал, ара, фасилә.
Интервенция	مداخلهٔ مسلحانه، مداخلات، استیلا، تجاوز خارجی	Интервенция, силаһлы мүдахилә.
Интервью	مصاحبه، بیانات	Интервю; мүсаһибә; иҗтимаи элм хадими илә сөһбәт.
Интерес	۱) علاقه، علاقه مندی، توجه، رغبت؛ ۲) منفعت، فائده	1) Мараг; әһәммийәт; 2) файда; 3) мәнфәәт.
Интересный	جالب‌توجه، قابل‌توجه، تماشائی، گیرنده	Мараглы, көзәл, гәшәнк.
Интересовать	جلب توجه کردن	Марагландырмаг.

Интересоваться	علاقه مند بودن، علاقه‌داشتن، رغبت داشتن، توجه‌داشتن	Марагланмаг.
Интернационал	۱) بین‌الملل؛ ۲) سرود بین‌المللی	1) Интернационал; 2) бүтүн дүня пролетариатының гимни.
Интернациональный	بین‌المللی	Интернационал.
Интимный	صمیمی، یگانه	Мәһрәм, ән яхын.
Интонация	لحن، آهنگ (صدا)	Интонация, сәс хүсусийәти, аһәнк.
Интрига	دسیسه، آنتریك	Фитнә, фәсад.
Интриган	دسیسه‌کار، آنتریکچی	Фитнәчи, фәсадчы.
Информатор	مخبر، راپرتچی، خبرگذار، کارآگاه	Информация верән, мә'лумат верән, хәбәр верән.
Информация	اطلاع، خبر	Информация; мә'лумат, хәбәр.
Информировать	خبردادن، اطلاع دادن، مطلع ساختن	Мә'лумат вермәк, информация вермәк, хәбәр вермәк.
Инцидент	واقعه، اتفاق، حادثه، پیش‌آمد	Һадисә; тоггушма.
Иод	ید	Йод.
Ипподром	میدان اسب دوانی	Ипподром, чыдыр мейданы.
Иприт	گاز خردل	Иприт, иприт газы.
Иранец	ایرانی	Иранлы.
Ирландия	ایرلند	Ирландия.
Ирония	طعنه، استهزاء، ریشخند	Истеһза, ришхәнд.
Ирригация	آبیاری	Ирригация; сүни суварма.
Иск	دادخواهی، ادعا، دعوی	Иддиа, тәләб.
Искажать, искажение	بدشکل کردن، تغییردادن، سؤ تعبیر کردن، تحریف کردن	Тәһриф этмәк; корламаг, дәйишдирмәк,. тәһриф, тәһриф этмә.
Искание	جستجو، تحقیق، تفحص	Ахтарма, тәһгиг этмә.
Искать	عقب چیزی گشتن، جستن، جستجو کردن	Ахтармаг, тәһгиг этмәк.
Исключать, исключить	خارج کردن	1) Чыхартмаг, говмаг, кәнар этмәк; 2) истисна этмәк.
Исключение	۱) اخراج؛ ۲) استثناء	Харич этмәк, истисна.
Исключительный	استثنائی، فوق‌العاده	Мүстәсна; хүсуси, гейриади.
Ископаемое	۱) معدنی؛ ۲) فوسیل	1) Мә'дән, газынты һалында тапылан; 2) фоссил.

Искоренить	از ریشه کندن، ازبن انداختن، ریشه کن ساختن	Көкүнү кәсмәк, мәһв этмәк, арадан галдырмаг.
Искра	شراره، جرقه	Гыгылчым.
Искренний	صمیمی، صادق	Сәмими, һәгиги, үрәкдән.
Искривление	کج کردن، معوج ساختن	Әйилмә; әйрилик.
Искривлять	کج کردن، منحنی کردن	Әймәк, әзиб-бүзмәк.
Искупать	۱) کفاره دادن، ۲) شستشو دادن	1) Багышламаг; әвәзини чыхартмаг; 2) чимдирмәк.
Искусный	زبردست، ماهر، تردست	Маһир, габил, бачарыглы.
Искусственный	مصنوعی، ساختگی	Сүни, гондарма, гайырма.
Искусство	۱) صنعت؛ ۲) مهارت، زبردستی	1) Сәнәт, инчәсәнәт; 2) мәһарәт, усталыг, бачарыг.
Искушение	۱) آزمایش؛ ۲) وسوسه	1) Йолдан чыхма, азма, алданма; 2) истәк, арзу.
Испанец	اسپانیولی، اسپانیائی	Испаниялы.
Испания	اسپان، اسپانیا	Испания.
Испарение	تبخیر، بخار شدن	Бухарланма.
Испарина	عرق (بدن)، بخار	Тәр.
Испариться	تبخیرشدن	Бухарланмаг.
Испачкать	چرك کردن، کثیف کردن، آلوده کردن	Ләкәләмәк, батырмаг, чирклəндирмәк.
Исповедь	اعتراف؛ ‖ توبه	1) Төвбә; 2) э'тираф этмә, күнаһларыны бойнуна алма.
Исполком	کمیتهٔ اجرائیه	Ичраийә комитети.
Исполнение	اجرا، انجام	Ичра этмә, әмәл этмә.
Исполнитель	ایفاء کننده، اجرا کننده	Ичра эдән, әмәл эдән.
Исполнительный	۱) مواظب؛ ۲) اجرائی	1) Ичра эдән, ичрачы; 2) өз ишини вахтында көрән.
Исполнить	اجرا کردن، بموقع اجرا گذاردن	Ичра этмәк, әмәл этмәк, еринә етирмәк.
Использование	استفاده	Истифадә этмә, ишләтмә.
Использовать	استفاده کردن، فائده بردن	Истифадә этмәк, ишләтмәк.
Испортить	۱) خراب کردن، ضایع کردن؛ ۲) فاسد کردن	Корламаг, хараб этмәк; позмаг, пуч этмәк.
Испорченный	فاسد، ضایع، گندیده، خراب	1) Корланмыш, хараб олмуш; позулмуш; 2) әхлагсыз.
Исправительный	تأدیبی	Ислаһ эдичи, дүзәлдичи.

Исправить, исправлять	۱) اصلاح کردن، تصحیح کردن؛ ۲) تعمیر کردن، تادیب کردن	Ислаһ этмәк, дүзәлтмәк, гайырмаг.
Исправление	۱) اصلاح، تصحیح؛ ۲) تعمیر؛ ۳) تڕذیب	Ислаһ этмә, дүзәлтмә; гайырма, гайрылма.
Исправный	۱) درست، بی‌عیب؛ ۲) سالم	1) Саз, нөгсансыз; 2) сә'йли, пүргуллуг.
Испуг	بیم، ترس، هراس، وحشت	Горху, ваһимә.
Испугаться	بیم کردن، ترسیدن، متوحش شدن، هراسیدن	Горхмаг, диксинмәк.
Испытание	آزمایش، آزمون، امتحان، تجربه	1) Сынаг, тәчрүбә; 2) йохлама, имтаһан.
Испытанный	امتحان‌شده، به‌تجربه رسیده، آزموده	Сынанмыш, сынагдан чыхмыш, тәчрүбәдән чыхмыш, имтаһандан чыхмыш.
Испытать	۱) آزمودن، امتحان کردن، تجربه کردن؛ ۲) احساس کردن، حس کردن	Сынамаг, тәчрүбә этмәк, йохламаг, имтаһан этмәк.
Исследование	رسیدگی، تحقیق، مطالعه، تتبع، بازرسی	1) Арашдырма, тәдгиг этмә; 2) тәдгигат, мүайинә.
Исследователь	محقق، مدقق	Тәдгигатчы.
Исследовать	رسیدگی کردن، تحقیق کردن، مطالعه کردن، بازرسی نمودن	1) Арашдырмаг, тәдгиг этмәк; 2) мүайинә этмәк, йохламаг.
Истекать	۱) جریان داشتن، سرازیرشدن؛ ۲) گذشتن، منقضی شدن؛ ۳) ته کشیدن	1) Ахмаг, ахыб төкүлмәк; 2) кечмәк, битмәк, тамам олмаг.
Истекший	گذشته	Кечмиш, кечән, өтән.
Истерика	حملهٔ عصبانی	Истерика; әсәби хәстәлик, өзүндән кетмә.
Истечение	۱) جریان، سیلان؛ ۲) انقضاء	1) Ахма, ахыб төкүлмә; 2) битмә, сон, нәһайәт.
Истина	حقیقت	Һәгигәт, доғрулуг.
Истинный	حقیقی، واقعی، صحیح	Һәгиги, доғру.
Исток	منبع، سرچشمه	Мәнбә; чайын башланғычы.
Истолковать	تفسیر کردن، تعبیر کردن	1) Изаһ этмәк, айдынлашдырмаг; 2) анламаг, баша дүшмәк.
Историк	تاریخ‌دان، مورخ	Тарихчи.
Исторический	تاریخی	Тарихчи.
История	تاریخ	Тарих.
Источник	سرچشمه، منبع	Булаг, чешмә, гайнаг, мәнбә.

Истощать	۱) بته رساندن، باخر رساندن، تمام کردن؛ ۲) بی‌قوت کردن، ضعیف کردن	1) Арыглатмаг, зәнфләтмәк, үзмәк; 2) түкәндирмәк.
Истратить	۱) بمصرف رساندن، خرج کردن؛ ۲) وقت را تلف کردن	Сәрф этмәк, хәрчләмәк.
Истребитель	مخرب، ناوشکن، شکاری (هواپیما)	Гырычы (аэроплан).
Истреблять	معدوم ساختن، ازبین بردن، قلع و قمع کردن، منهدم کردن، نابود کردن	Гырмаг, мәһв этмәк, таләф этмәк; йох этмәк.
Истязание	شکنجه	Әзаб, әзийәт, нишанчә.
Исход	۱) اتمام؛ ۲) نتیجه؛ ۳) پایان	1) Чыхыш, чыхма; 2) нәтичә; сон.
Исходный	اولی، ابتدائی، بدوی	Башлангыч, илк, әсас.
Исходящий	صادره	Баш верән; әсасланан.
Исхудать	لاغرشدن، ضعیف‌شدن	Арыламаг, зәнф олмаг.
Исчезать	ازبین‌رفتن، ازمیان‌رفتن، غائب شدن، ناپدیدشدن	Йох олмаг, итмәк; кетмәк, көздән итмәк.
Исчерпывающий	کامل، جامع	Әтрафлы, мүкәммәл, тамам, әсаслы.
Исчисление	حساب، شمارش، برآورد	Һесаблама, сайма, сай.
Италия	ایتالیا	Италия.
Итальянец	ایتالیائی (اهل ایتالیا)	Италян, италиялы.
Итальянский	ایتالیائی	Италян.
Итог	۱) جمع کل، جمع؛ ۲) نتیجه	1) Екун, чәм; 2) нәтичә.
Итти	۱) رفتن، راه‌رفتن؛ ۲) آمدن؛ ۳) گذشتن	1) Кетмәк, йол кетмәк; 2) кәлмәк; 3) кечмәк.
Ищейка	سك پلیس	Ахтарычы ит; ‖ хәфийә.
Июль	ژوئیه	Июл.
Июнь	ژوئن	Июн.

К

К, Ко	۱) به، پیش، نزد؛ بطرف، *Пойти к кому либо:* - بسمت پیش (نزد) کسی رفتن - *Пойти к дому:* سمت (بطرف) خانه رفتن - *К тому же:* علاوه، گذشته ازاین -	1) Дөгрү, яхын, янына; *к новым победам* яңы гәлибәләрә дөгрү; *к дому* өйнә янына; *к вечеру* ахшама яхын; 2) а, ә; я, йә; *к обеду* наһара; 3) дәр; *к вопросу* мәсәләйә дәр; 4) дән, дан; *к счастью*

	К вечеру طرف شب *пойти* — سمت پنجره رفتن *к окну*; ۲) برای؛ برای (صرف) نهار دعوت کردن — *Пригласить к обеду;* ۳) به عموم زحمتکشان — *Ко всем трудящимся;* *Лицом к лицу* — رو به رو *К тому времени* — تاآنوقت *К сожалению* — متأسفانه	хошбәхтликдән; 5) ки; *к сожалению* тәссүф ки; 6) чән, дәк; *к тому времени* о вахтадәк.
Кабала	اسارت، بردگی	1) Гәбалә; 2) әсарәт, зүлүм.
Кабан	گراز، خوك وحشی	Габан.
Кабачок	۱) کدو؛ ۲) میخانه	I) Куду, габаг; 2) мейхана.
Кабель	کابل، شاهسیم، سیم غلافدار	Кабел.
Кабина	اطاق، نشیمن (خلبان)	Кабина, отаг.
Кабинет	۱) اطاق، اطاق کار؛ ۲) کابینه	I) Кабинет, иш отағы, мәшғәлә отағы; 2) министрләр һеј'әти.
Каблук	پاشنه	Дабан (аяггабыда).
Кавалерист	سوار	1) Сүвари, атлы; 2) тәчрүбәли миничи, яхшы ат сүрән.
Кавказ	قفقاز	Гафгаз.
Кадр	کادر	Кадр.
Каждый	هر، هریك، هرکدام، همه، هرکس	Һәр, һәр кәс, һәр бир.
Казак	قزاق	Казак.
Казарма	سربازخانه	Казарма.
Казаться	بنظرآمدن، نمودن	1) Көрсәнмәк, көрүнмәк; 2) зәнн олунмаг, күман әдилмәк.
Казахская АССР	جمهوری خود مختار شوروی سوسیالیستی قزاقستان	Казахстан Автоном Совет Социалист Республикасы.
Казна	خزانه	Хәзинә; ‖ дөвләт.
Казначей	خزانه‌دار، صندوقدار، تحویلدار	Хәзинәдар.
Казначейство	خزانه‌داری	Хәзинә.
Казнить	اعدام کردن	Э'дам этмәк.
Казнь	اعدام	Э'дам.
Кайма	حاشیه، سجاف، لبه	Һашийә.

Как	۱) چه‌طور، چه‌گونه، چه؛ ۲) هرقدر، مثل، مانند، بطوری که، چنانچه، همانطور که، تا کی، چقدر — *Как долго* — *Как же* — یقین، چگونه	1) Нә, нечә, нә тәһәр, нә чүр; 2) кн; 3) кими.
Какао	۱) کاکائو؛ ۲) درخت کاکائو	1) Какао; 2) какао агачы.
Как-будто	مثل اینکه، گویا	Элә бил, дейәсән.
Как-нибудь	۱) یك وقتی؛ ۲) درهم - برهم؛ ۳) یك طوری، بیك نحوی	1) Нә тәһәр олса, һәр нә чүр олса; 2) бир тәһәр, бир нөв; 3) һәр нечә кәлди, нечә олду.
Какой	چه، کدام	Һансы, нечә.
Как-раз	درست، بعینه	Лаң, там.
Как-то	۱) روزی، یك‌روز؛ ۲) ازقبیل	1) Бир нөв; 2) бир дәфә; 3) мәсәлән.
Калека	چلاق، لنگ	Чолаг, шикәст.
Календарь	تقویم، گاهنامه	Календар.
Калитка	در، در کوچك	Кичик гапы.
Каллиграфия	خوش نویسی، رسم‌الخط	Каллиграфия, хәттатлыг сәнәти.
Калоша	گالش	Галош.
Калька	کاغذ کالك	Калка.
Калькуляция	حساب، برآورد	Калкуляция.
Кальсоны	زیرشلواری	Алт туман.
Каменный уголь	ذغال سنگ — *Камен. уголь. копи* کانهای ذغال سنگ	Даш көмүр; *каменноугольные копи* даш көмүр мә'дәнләри.
Каменотес	سنگتراش	Даш йонан.
Каменщик	بنّا	Бәнна.
Камень	سنگ، حجر	Даш.
Камера	۱) اطاق، اطاق محبس؛ ۲) دوربین عکاسی؛ ۳) رزین توئی، لاستیك توئی	1) Камера; 2) отаг; 3) резин бору.
Камин	بخاری، بخاری دیواری	Бухары.
Кампания	۱) لشکرکشی، جنگ؛ ۲) تبلیغات	1) Сәфәр, йүрүш; 2) тәблиғат.
Камфора	کافور	Кафур.
Камыш	نی	Гамыш.
Канава	آبگذر، مجری (مجرا) نهر	Ганов, эңсиз арх.
Канал	۱) کاریز، قنات؛ ۲) نهر، مجری؛ ۳) ترعه، کانال	1) Канал, арх; 2) боғаз, дәниз кечиди; 3) ганов, нов; 4) бору, боручуг.

Канализация	مجاری فاضل آب	Канализация.
Канарейка	قناری	Сары бүлбүл, канаря гушу.
Канат	طناب	Канат, йоғун ип.
Кандалы	پابند	Кандал, бухов.
Кандидат	نامزد، داوطلب، عضو علی‌البدل	Намзәд, кандидат.
Кандидатура	نامزدی، داوطلبی، کاندید	Намзәдлик, кандидатлыг, кандидатура.
Каникулы	أیام تعطیل	Тә'тил (мәктәбләрдә).
Канонада	توپ اندازی	Канонада, арасы кәсилмәйән топ атәши.
Канонерка	توپ دار، ناوچه	Канонер гайығы.
Канун	شب (قبل)، دی	Әрәфә, байрам ахшамы.
Кануть	غائب شدن، مفقودالاثر شدن، فرورفتن	1) Батмаг; 2) итмәк, йох олмаг.
Канцелярия	دفتر، کابینه	Дәфтәрхана, канцелярия.
Капать, капнуть	۱) چکیدن، چکه کردن؛ ۲) چکانیدن	1) Дамчыламаг, даммаг, ахмаг; 2) дамчылатмаг.
Капитал	مایه، سرمایه	Сәрмайә, мая.
Капитализм	سرمایه‌داری، کاپیتالیزم	Капитализм.
Капитальный	اساسی	Әсас, әсаслы, мүһүмм.
Капитан	۱) سلطان، سروان؛ ۲) ناخدا، ناوسروان، کشتیبان	Капитан.
Капитуляция	۱) تسلیم؛ ۲) کاپیتولاسیون	1) Капитуляция, тәслим, тәслим олма; ‖ күзәштә кетмә; 2) хәянәт.
Капля	قطره؛ چکه، قطرهٔ آب — *к. воды*	Дамла, дамчы.
Каприз	۱) عناد؛ ۲) عشوه، ناز؛ ۳) لوسگری	Шылтаг, наз; ‖ тәрслик, инад.
Капсюль	چاشنی (فشنگ)	Капсул.
Капуста	کلم	Кәләм.
Караван	کاروان، قافله	Карван.
Каракуль	پوست بخارا	Бухара дәриси.
Карандаш	مداد	Карандаш.
Карантин	قرانطینه	Карантин.
Карательный	تنبیهی، جزائی	Чәза; *карательные органы* чәза органлары.
Карать	تنبیه کردن، مجازات کردن	Чәзаландырмаг, чәза вермәк.
Караул	۱) قراول، گارد، پاسداران؛ ۲) هرای	Гаровул, силаһлы кешикчи.

Караулить	نگهبانی کردن، پاسبانی کردن	Гаровул чәкмәк, кешик чәкмәк, горумаг.
Карболовая кислота	آسید فنیك	Фенол, карбол туршусу.
Карета	کالسکه	Карета.
Карикатура	کاریکاتور	Карикатура, күлмәли шәкил.
Карман	جیب	Чиб.
Карниз	گیلویه، گیلوئی	Гәриз.
Карта	۱) نقشه؛ ۲) ورق (گنجفه)	1) Хәритә; 2) гумар кағызы.
Картечь	چهار پاره	Картеч, ири гырма, чарпара.
Картина	۱) تصویر، صورت، عکس، پردهٔ نقاشی؛ ۲) منظره؛ ۳) حال، وضعیت	1) Шәкил, тәсвир; 2) мәнзәрә, көрүнүш; 3) вәзийәт, hал.
Картограф	نقشه بردار، نقشه کش	Картограф.
Картон	مقوا	Картон.
Картофель	سیب زمینی	Картоф, картофел.
Карточка	کارت	1) Шәкил; 2) карточка.
Карьера	کاریر، مقام، جاه	1) Шөhрәт, мәнсәб; 2) сәнәт, мәшгәлә.
Карьерист	منصب پرست، جاه طلب، مقام طلب	Шөhрәтпәрәст, мәнсәбпәрәст.
Касаться	۱) مربوط بودن (به)، راجع (به)؛ ۲) دست زدن، لمس کردن؛ ۳) ذکر کردن	1) Тохунмаг, дәймәк; 2) аид олмаг, дәхли олмаг; 3) әл атмаг, данышмаг.
Каска	کلاه‌خود	Каска, дәмир папаг.
Каспийское море	بحرخزر، دریای مازندران	Хәзәр дәнизи.
Касса	۱) صندوق، گیشه؛ ۲) گاسه، گارسه	Касса.
Кассация	تمیز، فرجامی	Тәмйиз, кассация.
Кассир	صندوقدار	Кассир.
Касторка	روغن کرچك	Кәнәкәрчәк, кәнәкәрчәк ягы.
Кастрюля	دیگ، دیگچه	Газанча.
Катастрофа	بلیه، فاجعه	Фәлакәт, бәдбәхтлик, фаҗиә.
Категорический	مطلقاً، قطعاً، اکیداً	1) Гәти; 2) мүтләг, шәртсиз.
Категория	طبقه، نوع	Дәрәҗә, категория.
Катить	غلطانیدن، چرخانیدن	Дийирләтмәк, килләтмәк.

Катушка	قرقره، بوبین	Гаргара, магара; сап чархы.
Каучук	کائوچو	Каучук.
Кафедра	کرسی‌خطابه، منبر	Кафедра.
Качать	۱) جنباندن؛ ۲) حرکت دادن، تکان دادن، تاب دادن، نوسان دادن؛ ۳) تلمبه زدن، پر کردن (باآب و یا هوا)	1) Елләтмәк, йырғаламаг; ‖ тәрпәтмәк, һәрләтмәк, силкәләмәк; 2) атыб тутмаг; 3) вурмаг, чәкмәк, долдурмаг (су, һава).
Качество	صفت، کیفیت، جنس، جنس‌اعلا — *высшее качество*	1) Кейфиййәт; 2) сифәт, *высшее качество* ә'ла чинс.
Качка	تلاطم	Йырғаланма, валайланма.
Каша	آش شوربا، شوروا، شیربرنج	Сыйыг, сыйыг аш.
Кашлять	سرفه کردن	Өскүрмәк.
Кашне	کاشکل، شال گردن	Шәрф, боюн шәрфи.
Каштан	شاه‌بلوط	Шабалыт.
Каюта	اطاق کشتی	Каюта; айрыча отаг (кәмидә).
Квадрат	چهارگوش، مربع	Квадрат.
Квалификация	تخصص، مهارت	Ихтисас.
Квалифицированный	متخصص، ماهر	Ихтисаслы, тәчрүбәли, һазырлыг көрмүш.
Квартал	۱) کوی، محله، ناحیه؛ ۲) سه‌ماهه، ربع سال	1) Мәһәллә, наһийә; 2) илин дөрддә бири.
Квартира	منزل، آپارتمان	1) Мәнзил; 2) гәраркаһ.
Квартирант	کرایه‌نشین	Кирәнишин.
Квартплата (квартирная плата)	کرایهٔ منزل	Мәнзил кирәси, әв кирәси.
Квасцы	زاج سفید	Зәй.
Квитанция	قبض، قبض رسید، قبض وصول	Гәбз.
Кворум	عدّهٔ کافی (مکفی) برای مذاکرات، حدّ نصاب	Әксәриййәт.
Керосин	نفت،	Нефт, ағ нефт, керосин.
Керосинка	اجاق نفتی، کورهٔ نفتی	1) Нефтлә янан машын; 2) нефт габы.
Кивать	سرتکان دادن	Баш эндирмәк; ‖ башы илә көстәрмәк.
Кидать	انداختن، پرت کردن، پرتاب کردن	Атмаг, тулламаг.
Кизил	ذغال اخته	Зоғал.
КИМ	بین‌الملل جوانان کمونیست	Коммунист Кәнчләр Интифагы.

Кинематография	سینماتوگرافی	Киноматография.
Кинжал	خنجر، قمه	Хәнҗәр.
Кино	سینما	Кино.
Кипарис	سرو، سروناز (درخت)	Сәрв агачы.
Кипеть	جوش‌زدن، جوشیدن	1) Гайнамаг; 2) гайнашмаг; 3) чошмаг, гызмаг, ашыб дашмаг.
Кипятить	جوشاندن	Гайнатмаг.
Кипяток	آب‌جوش	Гайнар су, гайнанмыш су.
Кипячёный	جوشیده	Гайнанмыш.
Кирка	کلنگ	Күлүпк.
Кирпич	آجر، خشت	Кәрпич.
Кислота	آسید، ترشی	1) Туршу; 2) туршлуг.
Кислый	۱) ترش، ترش مزه؛ ۲) ترش‌رو	1) Турш; 2) туршумуш, гычгырмыш; 3) тутгун, өвгаты тәлх.
Кисточка	۱) فرچه؛ ۲) خوشه؛ ۳) منگوله؛ ۴) قلم مو	1) Кичик фырча; 2) кичик салхым; 3) готаз.
Кисть	۱) قلم مو؛ ۲) مچ، دست؛ ۳) خوشه	1) Фырча, түк гәләм; 2) биләк; 3) салхым.
Кит	نهنك	Балина, кит.
Китаец	چینی (اهل‌چین)	Китай, чинли.
Китай	چین	Китай, чин.
Китаянка	زن‌چینی	Китай гадын, чинли гадын.
Кишечник	روده‌ها، أمعاء	Бағырсаглар.
Кишка	۱) معاء، روده؛ ۲) لوله‌لاستیکی (آتش‌نشانی)	1) Бағырсаг; 2) бору.
Клавиш	جا انگشتی، پرده (پیانو)	Дил, тохмагчыг (чалғыда)
Клад	گنج، دفینه	Хәзинә, дәфинә.
Кладбище	قبرستان، گورستان	Гәбристан.
Кладовая	انبار، صندوق‌خانه	Амбар.
Кладь	بار	Йүк.
Кланяться	۱) سلام کردن، سلام رساندن؛ ۲) تعظیم کردن	1) Салам вермәк, саламлашмаг; 2) баш әймәк.
Клапан	دریچه، سرپوش، سوپاپ	Гапаг, клапан.
Класс	۱) طبقه، صنف، نوع؛ ۲) دانشپایه؛ ۳) کلاس، اطاق درس؛ ۴) رتبه	1) Синиф; 2) дәрәчә.
Классификация	طبقه بندی	Классификация.
Классовый	صنفی، طبقاتی	Синфи.

Класть	۱) گذاشتن، گذاردن، نهادن؛ ۲) قرار دادن	1) Гоймаг, салмаг; 2) ерләшдирмәк, дүзәлтмәк.
Клевать	۱) نوك زدن؛ ۲) دندان زدن، چرت زدن — *К. носом*	1) Дәнләмәк; 2) димдикләмәк; 3) тилова кәлмәк (балыг).
Клевета	افتراء، تهمت، بهتان	Бөһтан, ифтира, шәрр.
Клеёнка	مشمع	Мүшәмбә.
Клеить	چسپانیدن، سریش زدن	Япышдырмаг, япышганламаг.
Клей	چسپ، سریش، سریشم	Япышган.
Клеймить	۱) داغ کردن، نشان گذاشتن؛ ۲) رسواء کردن	1) Дамғаламаг, дамға басмаг; 2) бәабыр этмәк, ләкәләмәк.
Клеймо	داغ، نشان	Дамға, мөһүр.
Клетка	۱) قفس؛ ۲) خانه (در شطرنج)؛ ۳) حجره، سلول	1) Гәфәс; 2) хана, дама; 3) һүчейрә.
Клетчатый	۱) خانه ـ خانه، شطرنجی؛ ۲) سلولی	1) Дама-дама, хана-хана, көз-көз; һүчейрәли.
Клещи	گاز، گازانبر	Кәлбәтин.
Клиент	مراجعه کننده، موکل، مشتری	Мүштәри.
Клизма	اماله، تنقیه	Ималә.
Клика	دسته، گروه	Дәстә, күрүһ.
Климат	آب و هوا	Иглим, аб-һава.
Клин	۱) شکاف؛ ۲) گویه، پارس؛ ۳) خشتك (درلباس)	1) Паз; 2) хиштәк.
Клиника	درمانگاه، کلینیك	Клиника.
Клинок	تیغه	1) Тийә; 2) кичик паз.
Клич	جار، صدا	Чағырыш, дә'вәт, нида.
Клоп	ساس	Тахтабити.
Клочок	پاره، تکه، قطعه	Тикә, парча, чәнкә.
Клубника	توت فرنگی	Бағ чийәләйи, чийәләк.
Клумба	تپهٔ گل	Чичәк ләки, чичәк кәрдиси.
Клюква	مرجانی	Мәрчаны, гушүзүмү.
Ключ	۱) کلید؛ ۲) چشمه؛ ۳) گوشی (موسیقی)	1) Ачар; 2) булаг, чешмә.
Клясть	لعنت کردن، نفرین کردن	Лә'нәтләмәк, нифрин этмәк.
Клятва	سوگند، قسم	Анд.
Книга	۱) کتاب؛ ۲) دفتر	1) Китаб; 2) дәфтәр.

Книжка	۱) کتابچه؛ ۲) دفترچه	1) Китабча; 2) дәфтәрчә.
Кнопка	۱) دگمه؛ ۲) شستی	1) Басма дүймә; 2) басма мых.
Кнут	شلاق، تازیانه، قنوط	Гамчы, гырманч.
Коалиция	ائتلاف، اتحادیه	Иттифаг, коалиция.
Кобура	قاب‌طپانچه، جلد	Тапанча габы.
Кобыла	۱) مادیان؛ ۲) خرك	1) Мадян; 2) эшшәк (спорт үчүн).
Коварный	حیله‌باز، مکار، محیل	Һийләкә хаин, мәкрли.
Ковать	۱) آهنکوبی کردن، حدادی نمودن، کوفتن؛ ۲) نعل کردن	1) Дөймәк (дәмир); 2) наллямаг.
Ковёр	قالی، فرش	Халы.
Ковка	۱) حدادی، آهنگری؛ ۲) نعل بندی	1) Дөймә, дөйүлмә (дәмир); 2) наллама, наллапма.
Коврик	قالیچه	Халча.
Ковш	چمچه، ملاقه	1) Тайгулп, парч; 2) дәнлик, сәлсәлә.
Ковырять	باك کردن، کندو کو کردن (دندان و غیره)	Гурдаламаг.
Когда	۱) کی، چه‌وقت؛ ۲) وقتیکه، هنگامی که، در حینی که، درموقعی که	1) Һачан, нә вахт, нә заман; ‖ вахт, заман; 2) каһ.
Коготь	چنگ، چنگال، ناخن	Чайнаг; ‖ пәнчә.
Кодекс	مجمع‌القوانین، مجموعهٔ قوانین	Мәчәллә, кодекс.
Кожа	پوست، جلد، چرم	Дәри, мешин; ‖ көн.
Кожевенный завод	کارخانهٔ چرم سازی	Көн заводу.
Кожевник	چرم ساز، دباغ	Даббаг.
Кожица, кожура	پوست (میوه)	Габыг.
Коза	بزماده	Кечи, дишн кечи.
Козёл	۱) بزنر؛ ۲) خرك	Кечи, эркәк кечи; 2) эшшәк (спорт үчүн).
Козлёнок	بزغاله	Чәпиш, оглаг, кечи баласы.
Козлы	۱) خرك، چاتمه (تفنگ)؛ ۲) نشیمن (درشکچی)	1) Гозла, шаһиншин; 2) чатма.
Козырёк	لبه (کلاه)	Күлүк, шапка габаглыгы.
Козырь	۱) آتو؛ ۲) دلیل، برهان	1) Баш хал (гумар кагызында); 2) әсас, дәлил, васитә.

Койка	۱) تخت‌خواب؛ ۲) ننو	1) Чарпайы, тахт; 2) асма ятаг (кәмиләрдә).
Кокетливый	عشوه‌گر، باعشوه، لوس	Шух, ишвәкар, ишвәли.
Кокетничать	عشوه کردن، لوسگری	Ишвә вермәк.
Кокон	پیله، پیلهٔ ابریشم	Барама.
Кокс	ذغال کوك	Кокс.
Колбаса	قورمه، کالباس	Колбаса.
Колебание	۱) اهتزاز، نوسان، جنبش؛ ۲) تغییر؛ ۳) تردید	1) Рәгс, титрәйиш; 2) тәзйиг; тәрәддүд, гәрарсызлыг, шүбһә.
Коленкор	چلوار (پارچه)	Коленкор (парча).
Колено	۱) زانو؛ ۲) پشت (نسل)؛ ۳) پیچ (رودخانه)	1) Диз; 2) дирсәк, бәнд, буғум; 3) нәсл будағы.
Колесо	چرخ	Чарх, тәкәр.
Колечко	حلقهٔ کوچك	Үзүк, кичик үзүк.
Колея	ردّ، ردکالسکه، خط (راه‌آهن)	1) Тәкәр изи; 2) дәмир йолу.
Количество	اندازه، مقدار، عدّه، کمیت، چندی	Мигдар, сай, кәмиййәт.
Коллега	همکار، هم‌قطار	Пешә йолдашы; сәнәт йолдашы, мәктәб йолдашы.
Коллегия	هیئت، مجمع	Коллегия.
Коллектив	جمعیت، هیئت، کولکتیو	Коллектив.
Коллективизация	اشتراکی نمودن، کولکتیوی‌زاسیون	Коллективләшмә, коллективләшдирмә, коллективләшдирилмә.
Коллективный	دست جمعی، عمومی، اشتراکی	Коллектив.
Колодец	چاه	Гую.
Колодка	۱) قالب کفش، قالب چکمه؛ ۲) کنده (برای زندانی)	1) Күндә; 2) гәлиб.
Колокол	ناقوس، زنگ	Зәнк.
Колониальный	استعماری، مستعمراتی، مستملکاتی	Колониал, колонияя аид олан; ‖ колониясы олан, мүстәмләкәси олан.
Колонизация	استعمار	Колонизация.
Колония	مستعمره، کانی	Колония, мүстәмләкә.
Колонна	ستون	1) Сүтун; 2) дәстә, чәркә, сыра.
Колос	خوشه	Сүнбүл.
Колотить	۱) زدن، کوبیدن؛ ۲) کتك زدن، چوب زدن؛ ۳) شکستن	1) Вурмаг, дөймәк, көтәкләмәк; чырпмаг, дөйәчләмәк; 2) сындырмаг, гырмаг.

Колотый	کلوخه (قند خردشده) *Колотые дрова* - هیزم شکسته	Дөгранмыш.
Колхоз	کولخوز (کشاورزی اشتراکی)	Колхоз; коллектив тәсәрруфаты.
Колхозник	عضو کولخوز، کولخوزی	Колхозчу, колхоз үзәү.
Колхозница	زن کولخوزی	Колхозчу, колхоз үзәү (гадын).
Колоть	۱) زدن، سوراخ کردن؛ ۲) نیش زدن، طعنه زدن؛ ۳) کاردزدن، ذبح کردن؛ ۴) شکستن	1) Дөграмаг, ярмаг; 2) санчмаг, батырмаг; 3) нейләйиб өлдүрмәк.
Колыбель	۱) گهواره، مهد؛ ۲) میهن	1) Бешик, нәнин; 2) вәтән, ана юрду.
Кольцо	۱) حلقه؛ ۲) انگشتر	1) Һалга; 2) үзүк.
Колючий	خاردار، نیشدار	1) Тиканлы; ‖ батан; 2) ачы, зәһәрли (тә'нә, сөз).
Ком	کلوخ، کلوخه	Парча, юмру, көсәк.
Команда	۱) فرمان؛ ۲) دسته	1) Команда; 2) һәрби һиссә, дәстә.
Командир	فرمانده	Командир.
Командировка	۱) اعزام؛ ۲) مأموریت	Э'заминййәт.
Командование	فرماندهی	1) Команда вермә; 2) команда һейә'әти.
Командующий	فرمانده	Командан.
Комар	پشه	Агчаганад, һүүү.
Комбайн	کومباین	Комбайн.
Комбат, командир батальона	فرمانده گردان	Комбат, баталйон командири.
Комедия	کمدی، مضحکه	Мәзһәкә, комедия.
Комендант	دژبان	Комендант.
Комендатура	دژبانی	Комендатура.
Комета	ستارهٔ دنباله‌دار، ذوذنب	Гуйруглу улдуз, комета.
Коминтерн	بین‌الملل کمونیستی	Коминтерн (Коммунист Интернационалы).
Комиссар	۱) کمیسر؛ ۲) کلانتر	Комиссар.
Комиссариат	۱) کمیساریا؛ ۲) کلانتری	Комиссариат.
Комиссия	۱) کمیسیون؛ ۲) امانت؛ ۳) حق‌العمل، دلالی	1) Комиссия; 2) тапшырыг.

Комитет	كميته	Комитет.
Комический	خنده‌دار، مضحك، كميك	Күлмәли, мәзһәкәли.
Комментарий	تفسير، حاشيه	Изаһ, шәрһ.
Коммерция	بازرگانی، تجارت	Тичарәт.
Коммуна	كمون	Коммуна.
Коммунальный	شهری، بلدی	Коммунал.
Коммунизм	كمونيزم	Коммунизм.
Коммуникация	ارتباط، مواصله	Рабитә, әлагә.
Коммунист	كمونيست	Коммунист.
Коммунистический	كمونيستی؛ *Комму* - حزب كمونيستی *нистическая партия*	Коммунист; *коммунистическая партия* коммунист партиясы.
Коммутатор	كموتاتور	Коммутатор.
Коммюнике	اعلاميهٔ رسمی	Комюнике, һөкүмәтин рәсми мә'луматы.
Комната	اطاق	Отаг.
Комод	گنجهٔ كشودار، كمود	Комод.
Компактный	جمع، يكپارچه	Йыгчам, кип, сых.
Компания	۱) شركت، كمپانی، جمعيت؛ ۲) معاشرت	1) Компания, чәмийәт, дәстә; 2) танышлыг; 3) ширкәт.
Компартия	حزب كمونيست	Коммунист партиясы.
Компас	قطب‌نما	Компас.
Компенсация	جبران، تلافی	Компенсация.
Компетентный	۱) سررشته‌دار؛ ۲) صلاحيتدار، ذی‌صلاحيت	1) Сәриштәли, э'тибарлы; 2) сәлаһиййәтли.
Комплект	دست، مجموعه	Комплект, дәст.
Композитор	مؤلف موسيقی، كمپزيتور	Композитор.
Компрометировать	بدنام كردن، رسوا كردن، مفتضح كردن	Э'тибардан салмаг, нүфуздән салмаг.
Компромисс	مصالحه، راه‌حل	Компромисс, разылашма, узлашма.
Комсомол	اتفاق جوانان كمونيست	Комсомол (Коммунист Кәнчләр Иттифагы).
Комсомолец	عضو اتفاق جوانان كمونيست	Комсомолчу, комсомол үзвү.
Комсостав	صاحب منصبان، افسران	Команда һей'әти, командирләр.
Комфортабельный	راحت	Рahат.
Конвейер	كنوير	Конвейер.

Конвенция	پیوندنامه، مقاوله‌نامه، سازش (بین‌دول)، پیمان	Мүгавилә, конвенция (дөвләт арасында).
Конверт	پاکت	Конверт, пакет.
Конвоир	مستحفظ، پاسدار، مشایع	Конвоир, мүһафизә әскәри; ‖ мүһафизә көмиси.
Конвой	قراول، مستحفظین، پاسداران	Конвой, мүһафизә дәстәси.
Конгресс	کنگره	Конгресс.
Кондитерский	شیرینی فروشی، قنادی	Гәнаты, ширни.
Кондуктор	ممیز، بلیت فروش، مباشرقطار	Кондуктор.
Конец	۱) پایان، انتها، سر؛ ۲) آخر، خاتمه، ختم؛ ۳) عاقبت، نتیجه	1) Сон, ахыр, гуртарачаг; 2) уч; баш; 3) нәтичә.
Конечно	البته، یقیناً، محققاً، مسلماً	Әлбәттә, шүбһәсиз, тәбии.
Конечности	دست و پا	Әтраф, әл-аяг.
Конечный	آخری، نهائی	1) Сон, соңунчу, ахыр, ахырынчы; 2) соңу олан, ахыры олан.
Конка	واگون اسبی	Конка.
Конкретный	معین، واضح، صریح	Гәт'и, мүәййән.
Конкуренция	رقابت	Рәгабәт, чәкишмә.
Конкурс	مسابقه	Мүсабигә.
Конница	سواره نظام	Сувари дәстәси, атлы гошун.
Конный	اسبی	1) Атлы; 2) ат; *к. завод* ат заводу.
Конопля	شاهدانه	Чәтәнә.
Консерватор	محافظه‌کار	Консерватор.
Консерватория	دانشگاه موسیقی	Консерватория.
Консервировать	حفظ کردن، کنسرو کردن	1) Консервләшдирмәк; 2) сахламаг, мүһафизә этмәк; 3) дәяндырмаг.
Консилиум	مشاورهٔ طبی	Консилиум, һәким мүшавирәси.
Конспект	خلاصه، مجمل	Конспект.
Констатировать	تصدیق کردن، خاطرنشان کردن	Тәсдиг этмәк, э'тираф этмәк.
Конституция	قانون اساسی، مشروطه	Конституция, әсас ганун.
Конструкция	۱) ساختمان؛ ۲) ترکیب	Гурулуш, конституция, структура.
Консул	کنسول	Консул.
Консульство	کنسولگری، کنسولخانه	Консулхана; ‖ консуллуг.

Консультант	مشاور، رایزن	Консултант, мәсләһәтчи.
Консультация	رایزنی، مشورت، مشاوره	Консултация, мәсләһәт.
Контингент	اندازه، مقدار، عده، کنتژان، سهمیه	Һей'әт, мигдар, контингент.
Континентальный	بری، قاره‌ای	Континентал.
Контора	اداره، دفتر، کانطور، شعبه	Контор, идарә.
Контрабанда	قاچاق	1) Гачагчылыг; 2) гачаг мал.
Контрабандист	قاچاقچی	Гачагчы.
Контракт	قرار داد، کنترات	Мүгавилә, бағлашма, сазиш, контракт.
Контратака	حملهٔ متقابله	Әкс-һүҗум.
Контрибуция	غرامت	Контрибуция.
Контролёр	بازرس، مفتش، ممیز	Контролйор, көз, көзәтчи.
Контроль	نظارت، بازرسی، تفتیش، ممیزی، کنترول	Контрол, нәзарәт.
Контрразведка	ضد جاسوسی، جاسوسی	Контрразведка.
Контрреволюция	ضد انقلاب	Контрреволюция.
Контузия	صدمه	Зәдә, шикәстлик.
Конференция	کنفرانس	Конференция.
Конфета	شیرینی، کانفت	Конфет.
Конфиденциально	محرمانه	Кизли, мәхфи.
Конфискация	ضبط، باز داشت، توقیف	Мүсадирә, конфискация.
Конфликт	اختلاف، نزاع	Мүбаһисә, мүнагишә, тогтушма.
Концентрация	تمرکز	Топлама, топланма, концентрация.
Концерт	کنسرت	Концерт.
Концессия	امتیاز	Концессия.
Кончать	پایان دادن، تمام کردن، به اتمام رساندن، ختاتمه دادن، ختم کردن	Гуртармаг, тамамламаг.
Кончаться	۱) تمام شدن، با تمام رسیدن، به پایان رسیدن، خاتمه یافتن، منقضی شدن؛ ۲) در گذشتن، تمام کردن (مردن)	1) Гуртармаг, тамам олмаг; 2) өлмәк.
Кончик	نوك	Уч.
Конъюнктура	وضع، وضعیت	Конюнктура, вәзиййәт.
Конь	اسب	Ат.
Конюх	مهتر	Мehтәр.
Конюшня	طویله، اصطبل	Төйлә.

Кооператив	کوئوپراتیف، شرکت تعاونی	Кооператив.
Кооперация	۱) تعاون؛ ۲) کوئوپراسیون شرکت تعاونی	Кооперация, кооператив.
Копать	کندن، حفر کردن، بیل زدن	1) Газмаг; 2) белләмәк.
Копаться	۱) جستجو کردن، زیرو رو کردن؛ ۲) تأخیر کردن	1) Гурдаланмаг, эпләнмәк, әлләшмәк; 2) ахтармаг.
Копейка	کوپك (پول روسی)	Гәпик.
Копировальный	کپیه بر کردان؛ *Копиро-вальная бумага* کاغذ کاربن (کپیه)	Копия чыхартмаг үчүн ишләдилән; *копировальная бумага* копия кағызы.
Копить	جمع کردن، پس‌انداز کردن	Йығмаг, топламаг.
Копия	رونوشت، سواد، کپیه	Үз, сурәт, копия.
Копоть	دوده	Ince, гурум, дуда.
Коптить	۱) دود زدن؛ ۲) دود دادن	1) Ince әләмәк; 2) Ince вермәк (әти, балығы).
Копчёный	دودی	Ince верилмиш, Ince ilə гурудулмуш.
Копыто	سم	Дырнаг.
Копь, копи	کان، معدن	Газмалар.
Копьё	نیزه	Низә, мызраг, чида.
Кора	پوست درخت، قشر	Габыг.
Кораблестроение	کشتی سازی	Кәми гайырма.
Корабль	ناو، کشتی، جهاز	Кәми.
Коралл	مرجان	Мәрчан.
Коренной	۱) اساسی، اصلی؛ ۲) بومی	1) Ерли; 2) әсас, әсаслы, башлыча. *Коренной зуб* азы диши.
Корень	۱) ریشه، بیخ، بن؛ ۲) منبع *Квадратный к.* — جذر	1) Көк; 2) әсас, бинөврә, башланғыч.
Корешок	۱) ریشه کوچك؛ ۲) ته (چك، کتاب)	1) Көкчүк; 2) көтүк (дәфтәрдә, китабда).
Корзина	سبد، زنبیل	Сәбәт.
Коридор	راهرو، دالان، دهلیز	Коридор.
Корица	دارچین	Дарчын.
Коричневый	قهوه‌ای رنگ	Дарчыны, гәһвәйи.
Корка	پوست	Габыг; көз, гартмаг.
Корм	علیق، قصیل، علوفه	Ем.
Корма	عقب کشتی	Кәминин дал тәрәфи.
Кормилица	دایه	Дая.

Кормить	۱) غذا دادن، خوراندن؛ ۲) شیردادن	1) Едиртмәк, әмиздирмәк; 2) емләмәк, бәсләмәк.
Коробка	قوطی، جعبه	Гуту.
Корова	گاو، گاوماده	Инәк.
Королева	ملکه	Краличә.
Король	شاه، پادشاه	Крал.
Корона	تاج	Тач.
Коронация	تاجگذاری	Тачкүзар, тач гойма мәрасими.
Коронка	روپوش دندان	Диш гапағы, диш тачы.
Короткий	کوتاه، قلیل، مختصر	Гыса, көдәк, мүхтәсәр.
Коротко	مختصراً، اجمالاً، بطور خلاصه	Гысача, мүхтәсәр сурәтдә.
Корпус	۱) بناء، عمارت؛ ۲) بدن؛ ۳) گرد آرمه، سپاه؛ ۴) بدنه، تنه؛ *К. Корабля* - تنهٔ (کشتی)	1) Бина, имарәт; 2) көвдә, бәдән; 3) чанаг (кәми); 4) корпус.
Корректировать	تصحیح کردن، غلط گیری کردن	Тәchnh этмәк, дүзәлтмәк.
Корректный	مؤدب	Әдәбли, тәрбийәли.
Корректор	مصحح	Корректор, корректура охуян.
Корреспондент	۱) خبرنگار، مخبر؛ ۲) طرف معامله	Мүхбир, корреспондент.
Корреспонденция	مراسلات، مکاتبات	Корреспонденция; мәктублар; мүхбир мәгаләләри.
Коршун	لاشخور	Чалаған.
Корыстный, корыстливый, корыстолюбивый	باغرض، طمعکار، آزمند	Тамаһкар, ачкөз.
Корыто	طشت رخت شوئی	Тәкнә, чанаг.
Корь	سرخک	Гызылча.
Коса	۱) گیس؛ ۲) داس شمشیری؛ ۲) دماغه (جغرافیا)	1) Һөрүк; 2)дәряз, кәрәнти; 3) дил, бурун (геогр.).
Косвенный	غیرمستقیم	Васитәли.
Косить	۱) علف چیدن، درو کردن؛ ۲) لوچ بودن، چپ نگاه کردن	1) Чалмаг, бичмәк; 2) гырыб төкмәк, мәһв этмәк; 3) чәп бахмаг, әймәк (көзүнү).
Коснуться	مر. *Касаться*	Бах *касаться*.
Косо	کج، اریب، بطور اریب، بطور کج، مورب	Чәп, чәпинә, әйри-әйри.

Косоглазый	لوچ، احول، چپ	Чәпкөз, әйрикөз.
Косой	۱) کج، مورب، اریبی؛ ۲) لوچ، چپ، احول	1) Әйри, чәп, гиҗгач; 2) чәпкөз, әйрикөз.
Костёр	آتش، خرمن آتش	Тонгал.
Косточка	۱) استخوان کوچك؛ ۲) هسته؛ *Перемывать* - غیبت کردن - *косточки*	1) Хырда сүмүк; 2) чәйирдәк; 3) аныг (чөткәдә). *Перемывать косточки* гәйбәт әләмәк.
Кость	۱) استخوان؛ ۲) طاس	1) Сүмүк; 2) зәр; 3) аныг (чөткәдә).
Костюм	لباس، کت و شلوار	Костюм.
Косынка	چارقد	Ләчәк.
Кот	گربهٔ نر	Әркәк пишик.
Котёл	دیك	Газан; ‖ тиян.
Котёнок	بچهٔ گربه	Пишик баласы.
Котировка	نرخ گذاری	Гиймәт тәʼйин этмә.
Котлета	کتلت	Катлет.
Который	۱) که، کدام؛ ۲) چند	1) Һансы, һансы бири 2) нечәнчи.
Кофе	قهوه	Гәһвә.
Кофейник	قهوه‌ریز، قهوه جوش	Гәһвәдан.
Кофта	نیم تنه، بلوز	Кофта.
Кочан	کلهٔ کلم	Баш, бир баш (кәләм).
Кочевать	کوچ کردن	Көчмәк.
Кочевник	کوچ نشین، بادیه نشین، چادر نشین	Көчәри.
Кочевой	ایلیاتی، چادرنشین	Көчәри.
Кочегар	تون تاب، سوخت انداز	Очагчы, күлханчы, очаг яндыран.
Кочерга	سیخ بخاری	Атәшкеш.
Кошелёк	کیف پول	Пул кисәси.
Кошка	گربه	Пишик.
Кошмар	کابوس	Дәһшәт, гарабасма.
Краеведение	کشور شناسی	Өлкәшүнаслыг.
Кража	دزدی، سرقت	Оғурлуг.
Край	۱) کنار، طرف، لب، لبه، حاشیه؛ ۲) انتها، غایت؛ ۳) سر زمین، کشور؛ ۴) ایالت، ناحیه، منطقه	1) Гыраг, кәнар; ‖ һашийә; 2) өлкә.
Крайне	خیلی، فوق‌العاده، بی‌نهایت، به منتها درجه	Чох, сон дәрәчә, ифрат дәрәчә.

Крайний	۱) منتها، منتها درجه، انتهائی؛ ۲) اقصی، دور، بیشترین، افراطی؛ ۳) کناری	1) Гырагдаки, кәнардаки; ‖ чох узаг; 2) чох, сон дәрәчә; ‖ ифрат.
Кран	۱) شیر (لولهٔ آب)، جر اثقال - *Подъемный к.*: ۲) قران (پول)	Кран; лүләк.
Красавец	مرد خوشگل	Көзәл, көйчәк, гәшәнк (киши, оғлан).
Красавица	زن خوشگل	Көзәл, көйчәк, гәшәнк (гадын, гыз).
Красивый	قشنگ، زیبا، خوشگل	Көзәл, көйчәк, гәшәнк.
Красильня	رنگرزی، صباغخانه	Боягхана.
Красильщик	رنگرز، صباغ	Боягчы.
Красить	رنگ کردن، رنگ زدن	1) Боямаг, рәнкләмәк; 2) бәзәмәк.
Краска	رنگ	1) Бояг, рәнк; 2) гызарты.
Краснеть	قرمز شدن، سرخ شدن	Гызармаг; ‖ утанмаг.
Красноармеец	سرباز سرخ	Гызыл әскәр.
Красноватый	قرمز رنگ	Гырмызымтыл.
Красноречивый	فصیح، فصیح و بلیغ	1) Көзәл данышан; 2) мә'-налы, ифадәли.
Красный	قرمز، سرخ، احمر	Гырмызы.
Красота	قشنگی، خوشگلی، زیبائی، جمال، وجاهت	Көзәллик, көйчәклик, гә-шәнклик.
Красть	دزدیدن، سرقت کردن، دزدی کردن	Оғурламаг.
Краткий	مختصر، کوتاه، قلیل	1) Гыса, көдәк, мүхтәсәр.
Кратко	مختصراً، اجمالاً، خلاصه	Гысача, мүхтәсәрчә.
Краткосрочный	کم مدت، قلیل‌المدّه	Гыса мүддәтли.
Крах	ورشکستی، افلاس	1) Ифлас, сыныг чыхма; 2) мүвәффәгиййәтсиз-лик.
Крахмал	شاسته، آهار	Нишаста.
Кре́дит	طلب (محاسبات)	Кредит, алачаглы.
Креди́т	نسیه، اعتبار	1) Нисйә; 2) э'тибар.
Кредитоспособ-ный	معتبر، دارای اعتبار	Мө'тәбәр, борчуну өдәйә билән.
Крейсер	کرو ازر، رزم ناو	Крейсер.
Кремень	چخماق (سنگ)	Чахмаг дашы.
Крепить	۱) محکم کردن، تقویت کردن، قوت دادن؛ ۲) قبض کردن (شکم)	1) Мөһкәмләндирмәк, бәркитмәк; 2) бағламаг; ‖ гәбз этмәк.

Крепкий	۱) قوی، پرقوت، نیرومند؛ ۲) محکم، بادوام؛ ۳) تند، پررنگ، پرمایه	1) Мөһкәм, дәвамлы, бәрк; 2) саглам, говраг; 3) түнд.
Крепостной	مملوك، کشاورز وابسته بزمین	Крепостной кәндли.
Крепость	۱) قوه؛ ۲) استحکام، استواری، محکمی، دوام؛ ۳) تندی؛ ۴) قلعه، دژ	1) Мөһкәмлек, дәвамлылык, бәрклек; 2) саглам, говраглы; 3) түнлүк; 4) гала.
Кресло	صندلی دسته‌دار، صندلی دو دسته	Кресло.
Крест	صلیب، خاچ	Хач.
Крестьянин	کشاورز، دهقان، زارع، دهاتی	Кәндли.
Крестьянство	کشاورزان، دهاقین	1) Кәндлиләр; 2 кәндли сыйфаты; 2) әкиячилек, кәндчилек.
Кривизна	کجی، انحنا	Әйрилек.
Криво	کج، بطور کج، بطرز متمایل	Әйри, чәп.
Кривой	کج، منحنی، کج شده	1) Әйри; 2) тайкөз, тәкәкөз.
Кризис	بحران	Бөһран.
Крик	صدا، فریاد، جیغ، جار	Чыгырты, гыжгырык, багырты, сәс.
Кристалл	بلور	Биллур.
Критика	انتقاد، تنقید	Тәнкыйд.
Кричать	صدا کردن، صدا زدن، بانگ زدن، فریاد کردن، دادزدن	1) Чыгырмак, гыжгырмак, багырмак; 2) чакырмак.
Кров	خانه، مسکن، ملجأ	1) Дам; 2) юрд, эв, мәскән, сыгыначак.
Кровь	خون	Кан.
Кровавый	خونی، خونین	Канлы, ал-кана боянмыш.
Кровать	تخت‌خواب	Чарпайы.
Кровля	بام، شیروانی	Дам.
Кровожадный	خونخوار	Кан ичән, залим, рәһмсез.
Кровообращение	دوران خون	Кан дәвраны.
Кровопролитие	خونریزی	Гырғын, кан төкмә.
Кровотечение	جریان خون، نزف‌الدم	Кан ахмасы.
Кровяной	خونی، خونین	1) Кан; 2) ал гырмызы.
Кроить	بریدن (لباس)	Бичмәк, кәсмәк (палтар).
Кройка	برش (لباس)	1) Бичмә, кәсмә (палтар); 2) үлкү, бичим.
Крокодил	تمساح	Тимсаһ.
Кролик	خرگوش خانگی	Эв довшаны.

Кроме	بجز، غیراز، سوا (ی)، به استثنا (ی)	Башга, савайы.
Крот	موش کور، خلد	Көстәбәк.
Кронить	۱) خورد کردن، ریز ریز کردن؛ ۲) نابود کردن	1) Овмаг, хырда-хырда доғрамаг; 2) гырыб гатмаг.
Крошка	۱) خورده، خورده نان؛ ۲) کوچولو	1) Гырынты; 2) көрпә, бала.
Круг	۱) دائره، حلقه، دوره؛ ۲) میدان ۳) محفل، محافل	1) Даирә. чеврә; 2) һәдд, чәрчивә; 3) дост-ашна.
Круглый	گرد، مدوّر، کروی	1) Юмру, дәйирми, кирдә; 2) там, тамам 3) тәхмини, орта.
Круговой	چرخی (حرکت)، دوری، دورانی (حرکت)	Даирәви, дөври.
Кругозор	۱) منظره، چشم انداز؛ ۲) افکار	1) Көрүш саһәси; 2) сәвиййә, билик дәрәчәси.
Кругом	۱) گرد، دور، گرداگرد، ۲) دورا دور؛ ۳) بکلی، کاملا؛ ۴) چپ گرد (نظامی)	1) Һәрләнәрәк, дөврә вурараг; 2) һәртәрәфли, тамам.
Кружево	تور، توری	Тор, шәбәкә, кружева.
Кружить	۱) چرخانیدن، چرخ دادن؛ ۲) گردانیدن	1) һәрләтмәк, фырлатмаг; 2) һәрләнмәк, доланмаг.
Кружиться	۱) چرخیدن، چرخ خوردن؛ ۲) گیج خوردن	Һәрләнмәк, фырланмаг.
Кружка	لیوان، فنجان	Парч, бирәлли, су габы.
Кружок	۱) حلقه، دائرهٔ کوچك؛ ۲) محفل	1) Даирәчик; 2) дәстә; 3) дәрнәк.
Крупа	بلغور	Ярма, крупа.
Крутить	۱) چرخانیدن؛ ۲) تابیدن (ابریشم)؛ ۳) پیچیدن (سیگار)	1) Бурмаг; ‖ әшмәк; 2) һәрләтмәк; 3) доламаг.
Крутой	۱) تنده، سراریزی‌تند، سراشیب؛ ۲) سخت (انضباطی)	1) Дик, сылдырым; 2) кәскин, гәт'и, сәрт; 3) бәрк.
Крушение	خرابی، شکستگی، حادثهٔ قطار	Фәлакәт, гәза, тоггушма.
Крылатый	بالدار، پردار	1) Ганадлы; 2) сәрбәст.
Крыло	۱) بال؛ ۲) گلگیر (اتوموبیل)؛ ۳) جناح (ارتش)؛ ٤) پره	1) Ганад; 2) чинаһ.
Крыльцо	سرپوشیده، ایوان سرسرا	Балкон, сәки.
Крыса	موش صحرائی	Сичовул.

Крыть	پوشیدن، پوشانیدن	1) Өртмәк; 2) уз чәкмәк.
Крыша	بام، شیروانی	Ләм.
Крышка	در (درب)، سر، سرپوش، سرپیچ	Гапаг.
Крючок	چنگك، قزن قفلی، دگمه انداز (برای پوتین)	1) Балача гармак, тилов; 2) чәфтә.
Кстати	۱) بجا، بموقع، بامناسبت؛ ۲) ضمناً	1) Ерн көлмешкән, вакты икән; 2) бупула барабәр.
Кто	۱) که، کی؛ ۲) هر که	1) Ким; 2) кимсә, һәркәс.
Куб	مکعب، توان‌سوم	Куб, мүкәәб.
Кубок	جام	Бөйүк гәдәһ, пияләә.
Кувшин	کوزه، سبو	Күпә, бардак.
Куда	۱) کجا، بکجا؛ ۲) جائی که، هرجاکه، هرکجاکه	1) Һарая, һара; 2) нә үчүн, ниңә.
Кудрявый	مجعّد	1) Гыврымсач, бургысач; 2) гыврымлы, бургы.
Кузнец	آهنگر، حداد، نعلبند	Дәмирчи.
Кузница	آهنگرخانه، دکان حدادی	Дәмирчихана.
Кузов	اطاق (کالسکه، اتوموبیل)	1) Зәнбил, сәбәт; 2) бан.
Кукла	عروسك	Кәлин, кукла (оюнчак).
Кукуруза	ذرت	Гарғыдалы, нейгәмбәри.
Кукушка	کوکو، فاخته	Гугу гушу.
Кулак	۱) مشت؛ ۲) کولاك (دهقان متمول)	1) Юмруг; 2) голчомак.
Кулинария	آشپزی، طباخی	1) Ашпазлык сәнәти; 2) емәкләр, хөрәкләр.
Культура	۱) تمدن؛ ۲) زراعت؛ ۳) نباتات فنی (صنعتی)؛ ۴) تربیت	1) Мәдәнийәт; 2) бесәрмә, бесәрилмә; 3) бесәрилән биткн.
Культурный	مدنی، متمدن	1) Мәдәни; 2) бесәрилән.
Купать	آب تنی دادن، استحمام دادن	Чимдирмәк.
Купаться	آب تنی کردن، استحمام کردن	Чимәк.
Купе	اطاق (راه‌آهن)	Купе.
Купец	بازرگان، تاجر	Тажир.
Купить	خریدن، ابتیاع	Алмак, сатын алмак.
Купол	گنبد	Күпбә, түбә.
Курить	کشیدن (سیگار، چپق، عرق و غیره)	Чекмәк (папирос, араг вә с.).
Курица	مرغ، ماکیان	Тавык.

Курок	ماشه، چخماق تفنگ	Чахмаг.
Куропатка	کبك	Кәклик.
Курорт	کوروورت، آبهای معدنی، آبهای گرم، ییلاق	Курорт.
Курс	۱) خطسیر، خطمشی؛ ۲) دوره، کلاس؛ ۳) مظنه، نرخ؛ *Быть в курсе* درجریان امر بودن	1) Йол, сәмт, истигамәт, 2) курс; 3) мәзәннә. *Быть в курсе* хәбәри олмаг.
Курсив	حروف‌خوابیده، حروف کج، حروف برجسته	Курсив.
Курсировать	سیر کردن	Ишләмәк, кедиб кәлмәк.
Курсы	کلاس، کور (آموزشگاه)	Курслар.
Курьёзный	عجیب، عجیب و غریب، مضحك	Күлүнч, гәрибә, мараглы.
Курьер	چاپار، قاصد، فراش	Кур'ер, гасид, чапар.
Курящий	سیگار کش، استعمال کنندهٔ دخانیات	Түтүн чәкән, папирос чәкән.
Кусать	گزیدن، گاز گرفتن، نیش زدن	1) Дишләмәк; ‖ гапмаг; 2) чалмаг, санчмаг (илан вә с.).
Кусок	تیکه، قطعه، پاره، لقمه	Парча, тикә; дилим, фал.
Куст	بوته	Кол.
Кустарный	دستی، یدی	Кустар, әлдә гайрылма.
Кустарь	صنعتکار	Кустар, хырда сәнәткар.
Кутёж	عیاشی	Эйяшлыг, эйш-ишрәт.
Кухарка	آشپز (زن)	Ашпаз (гадын).
Кухня	آشپزخانه	Мәтбәх
Куча	توده، کومه، تل	1) Йыгын, галаг; 2) дәстә.
Кучер	کالسکه‌چی، درشکه‌چی	Арабачы, файтончу.
Кучка	تودهٔ (کومهٔ) کوچك	1) Кичик йыгын, кичк галаг; 2) кичик дәстә.
Кушак	کمربند	Гуршаг.
Кушанье	خوراك، غذا	Емәк, хөрәк.
Кушать	خوردن، غذا خوردن	Емәк.
Кушетка	نیم‌تخت، تخت	Тахт.

Л

Лаборант	دستیار	Лаборатория ишчиси; лаборатория рәһбәри.
Лаборатория	لابوراتوار، دستیارخانه	Лаборатория.
Ладно	خوب، بلی، چه‌عیب دارد	Яхшы; разыям, әйби йохдур.

Ладонь	کف دست	Овуч ичи.
Ладья	۱) زورق، قایق، کرجی، لتکه؛ ۲) رخ (شطرنج)	1) Бөйүк гайыг; 2) топ (шаһматда).
Лазарет	مریضخانه، بیمارستان نظامی	Кичик һәрби хәстәхана.
Лазурь	لاجورد، رنگ نیلی	Мави рәнк, ачыг көй рәнк.
Лазутчик	جاسوس	Һәрби шпион, һәрби часус.
Лай	پارس، عوعو، وقوق	Һүрүш, ит һүрмәси.
Лак	روغن جلا، رنگ برقی، رنگ برقدار، لاك إلكل	1) Лак (бояг); 2) парлагыч.
Лакей	پیشخدمت، نوکر	Нөкәр.
Лакомый	لذیذ، گوارا	Тәтлы, ләззәтле.
Лампа	چراغ، لامپ	Лампа.
Ландшафт	چشم انداز، دورنما	Мәнзәрә, күренеш.
Лапа	پنجه، چنگال (حیوانات درنده)	Пәнчә, аяг (һейваннарда).
Лапша	رشته	Эрштә, хәмираштысы.
Ларёк	دکانچه، تخته پوش	Ларёк; кичик алвер будкасы.
Ласка	ناز، نوازش	1)Охшама, назлама, әзизләмә; 2) мәрһәмәт, илтифат.
Ласкать	نوازش کردن	1) Охшамак, назламак, әзизләмәк; 2) мәрһәмәт этмәк, илтифат көстәрмәк.
Ласковый	مهربان	Мehрибан, әзиз, нәвазишли.
Ласточка	پرستو، پرستوك، چلچله	Гарабүгә.
Латунь	برنج، مفرغ	Бүрүнч.
Лафет	عرادهٔ توپ، پایهٔ توپ	Лафет; топ алтлыгы.
Лачуга	کلبه	Лахма, күшә.
Лаять	پارس کردن، عو-عو کردن، وق-وق کردن	Һүрмәк.
Лгать	دروغ گفتن	Ялан данышмак.
Лгун	دروغگو، کذاب	Яланчы.
Лебедь	قو	Гу.
Лев	۱) شیر؛ ۲) برج اسد (نجوم)	Аслан, шир.
Левый	چپ، پشت (درقماش)	Сол.
Легальный	علنی، قانونی، رسمی، آشکار	Ганүни, ачыг, ашкар.
Легенда	۱) افسانه؛ ۲) خط سکه	1) Әфсанә; үйдурма; 2)сиккә язысы.

Легендарный	افسانوی	Әфсанәви.
Лёгкий	۱) سبك؛ ۲) آسان، ساده، سهل؛ ۳) جزئی	1) Йүнкүл; 2) асан;3) кичик, балача.
Легко	۱) به آسانی، بسهولت؛ ۲) مختصر، جزئی	1) Асан, асандыр; 2) мүхтәсәр.
Лёгкое	شش، ریه	Аҕчийәр.
Легкомысленный	سبك، سبك وضع، سبك‌مغز	Йүнкүлхасиййәт,елбейин.
Легче	۱) آسانتر، سهلتر؛ ۲) سبك‌تر، ۳) آهسته‌تر، یواش	Даһа йүнкүл, даһа асан.
Лёд	یخ	Буз.
Леденеть	یخ بستن	Бузламаг, буз бағламаг; донмаг.
Ледник	یخچال	Бузлаг.
Ледокол	کشتئی یخ شکن	Бузгыран, бузсындыран.
Лежать	۱) دراز کشیدن، خوابیدن؛ ۲) واقع بودن، ماندن؛ ۳) (برعهدهٔ کسی) بودن	1) Узанмаг, ятмаг; 2) ятыб галмаг; 3) өһдәсинә алмаг.
Лежащий	۱) دراز کشیده؛ ۲) واقع	Ятмыш, узанмыш.
Лезвие	تیغه، تیغ	Тийә, тиләт.
Лезть	۱) بالارفتن؛ ۲) مزاحم شدن، سربسر گذاشتن؛ ۳) ریختن (مو)؛ ٤) خودرا داخل کردن	1) Чыхмаг, дырмашмаг; 2) сохулмаг, кирмәк; 3) төкүлмәк(түк); 4) кәлмәк, олмаг.
Лейка	آب پاش	Су сәпән, баҕ сулаян.
Лейтенант	ستوان	Лейтенант.
Лекарство	دوا (دواجات)، دارو	Дәрман, дава.
Лексикография	لغت نویسی، فرهنگ نویسی	Лексикография.
Лексический	لغوی، فرهنگی	Лексикографик.
Лектор	کنفرانس دهنده، درس دهنده	Лектор, лекция охуян.
Лекция	کنفرانس، درس	Лекция, мә'рузә, дәрс.
Лён	کتان	Кәтан.
Ленинград	لنینگراد	Ленинград.
Ленинец	پیرو لنین، لنینیست	Ленинчи, ленинизм тәрәфдары.
Ленинизм	لنینیزم	Ленинизм.
Лента	نوار، روبان	Лента, золаг.
Лентяй	تنبل، کاهل، بیکاره	Тәнбәл.
Лень	تنبلی، کاهلی، بیکارگی	Тәнбәллик.
Лепесток	برگ گل	Ләчәк, күл ярпағы.
Лепёшка	۱) کوکه؛ ۲) حب	1) Гоҕал; 2) һәбб.
Лепить	ساختن(آشیانهٔ مرغ)، چسبانیدن، گچ بری کردن	Япмаг, тикмәк (гуш ювасы).

Лес	۱) جنگل؛ ۲) چوب، إلوار، چوب بست	1) Мешә; 2) тахта-шалбан.
Лесистый	جنگلدار، پرجنگل	Мешәлн, мешәси бол.
Лесопилка	اره کش‌خانه، کارخانهٔ تخته‌بری، کارخانهٔ اره کشی	Тахта-шалбан заводу.
Лестница	پله‌کان، نردبان	Нәрдиван, пилләкән.
Лесть	تملق، چاپلوسی	Ялтаглыг.
Лета	سن، سال	Яш, сини.
Летать	۱) پریدن، پرواز کردن، طیران؛ ۲) باسرعت زیاد رفتن	1) Учмаг; 2) сүр'әтлә кетмәк.
Лётный	هوا پیمائی، پرواز کننده	Учуш; учуш үчүн әлверишли.
Лето	تابستان	Яй.
Летом	درفصل تابستان، تابستان	Яйда.
Летопись	تاریخ، سرگذشت	Тарих.
Летучий	۱) پرنده، پرواز کننده؛ ۲) فرار (شیمی)	Учучу.
Лётчик	خلبان، هوا نورد، طیاره‌چی	Пилот, аэроплан сүрән, тәйярәчи.
Лечебница	درمانگاه	Мүаличәхана.
Лечение	معالجه	Мүаличә.
Лечить	معالجه کردن	Мүаличә этмәк.
Лечь	مر. *Ложиться*	Бах *ложиться*.
Лещ	ماهی سیم	Чапаг (балыг).
Лжец	دروغگو، کذاب	Яланчы, ялан данышан.
Лживый	دروغ، دروغی، کذب	Яланчы, ялан.
Ли	مگر، آیا	Ми; *не стыдно ли* айыб дейилми.
Либерал	آزاد یخواه	Либерал, барышдырычы.
Либерализм	آزادی خواهی، لیبرالیزم	Либерализм, барышдырычылыг.
Либо	یا، *Кто-либо* — کسی *Что-либо* — چیزی	Я, я да, вә я, яхуд.
Ливень	رگبار	Күчлү яғыш.
Лига	جمعیت، جامعه	Чәмийәт.
Лидер	لیدر، هادی، رهبر	Лидер, башчы, рәһбәр.
Лизать	لیسیدن	Яламаг.
Ликвидация	برچیدن، تصفیهٔ امور	Ләғв, ләғв этмә.

Ликвидировать	برچیدن، ازبین بردن، تصفیه کردن (حساب)، تفریغ کردن	Ләғв этмәк; һагг-һесабы чүрүтмәк.
Ликовать	وجد کردن، شادی نمودن	Шадлыг этмәк, шәнлик этмәк.
Лилия	گل زنبق	Занбаг (күл).
Лимит	حد، آخرین قیمت	Лимит, һәдд.
Лимон	لیمو	Лиму.
Лингвист	زبان شناس	Лингвист, дилчи, дилшүнас.
Линейка	خطکش، سطرآرا	Линейка, хәткәш, сәттарә.
Линия	خط (خطوط)	Хәтт, чызыг.
Линкор	رزم ناو	Линкор; хәтти һәрб кәмиси.
Линять	۱) پرریختن (مرغ)، تولك رفتن (حیوانات)؛ ۲) رفتن (رنگ پارچه)	1) Түләмәк, түк төкмәк, габыгдан чыхмаг; 2) солмаг, бозармаг.
Липа	زیرفون	Чөкә (агач).
Липкий	چسپناك	Япышыг, япышган, япышганлы.
Лирика	غزلیات، تغزل	Лирика, һисси поэзия, һәйәчан оядан һәср.
Лиса	روباه	Түлкү.
Лист	۱) برگ؛ ۲) ورق (کاغذ)، فرم (چاپخانه)	1) Ярпаг; 2) вараг; 3) тәбәгә.
Листовка	انتباهنامه، شبنامه	Интибаһнамә.
Литва	لیتوانی	Литва.
Литейщик	ریخته گر	Төкмәчи, металл төкән фәһлә.
Литера	حرف (حروف)	Металл һәрф.
Литератор	ادیب	Әдәбийятчы, язычы, әдиб.
Литература	ادبیات	Әдәбийят.
Литературный	ادبی	Әдәби.
Литография	۱) چاپ سنگی؛ ۲) مطبعهٔ سنگی؛ ۳) باسمه (شکل و خریطه)	1) Литография; даш басма; 2) даш басма чапханасы.
Лить	ریختن، گداختن	Төкмәк, ахытмаг.
Лифт	آسانسور، بالارو	Лифт, галдырычы машын.
Лихорадить	تب کردن	Гыздырмаг, титрәтмәк.
Лихорадка	تب	Гыздырма, титрәтмә.
Лихорадочный	تبدار، مج. معجل	Гыздырмалы, титрәтмәли.

Лицевой	روئی، وجهی، شخصی	Үз; *лицевая сторона* үз тәрәфи.
Лицемерие	دو روئی، سالوسی	Икеүзлүлек, ришкарлык.
Лицензия	جواز	Нчаза.
Лицо	۱) رو (ی)، صورت، چهره، سیما، قیافه؛ ۲) شخص؛	1) Сифәт, үз; 2) сима, шәхс.
Лично	شخصاً، حضوراً	Шәхсән.
Личность	شخصیت، هویت	Шәхсиййәт.
Личный	شخصی، خصوصی	Шәхси, хүсуси.
Лишать	محروم کردن	Мәһрум этмәк, әлиндән алмаг.
Лишение	محرومیت، سلب (حقوق)	1) Мәһрум этмә, мәһрум олма; 2) йохсуллуг, касыблык.
Лишний	۱) زائد، زیادی؛ ۲) یدکی	Артык, әлавә.
Лишь	۱) فقط؛ ۲) بمحض اینکه، همینکه، بمجرد اینکه	Ялныз, анчаг, фәгәт.
Лоб	پیشانی	Алын.
Ловить	گرفتن، گیرآوردن، بدست آوردن، شکار کردن، صید کردن	Тутмаг, овламаг.
Ловкий	چابك، تردست، ماهر، زبردست	Чәлд, бачарыглы, маһир.
Ловля	گرفتن، صید، شکار	Ов.
Ловушка	تله، دام	Тәлә, дузаг.
Логика	منطق	Логика, мәнтиг.
Лодка	گرجی، قایق، زورق	Гайык, колаз.
Лодырь	بیکاره، ولگرد	Тәнбәл, авара.
Ложа[1]	لژ، غرفه	Ложа.
Ложа[2]	قنداق تفنگ	Гундаг (түфәнкдә).
Ложиться	خوابیدن، دراز کشیدن، عهده دارشدن	Узанмаг, ятмаг.
Ложка	قاشق	Гашык.
Ложь	دروغ، کذب	Ялан.
Лозунг	شعار	Шүар.
Локаут	بیرون کردن دسته جمعی کارگران ازطرف سرمایه دار (واکنش اعتصاب)	Локаут.
Локон	طرهٔ زلف	Бирчәк, һөрүк.
Локоть	آرنج	Дирсәк.

Лом	۱) آهن پاره؛ ۲) دیلم (ابزار)	1) Гырынты, парча; 2) линк.
Ломать	شکستن، خرد کردن، خراب کردن	1) Гырмаг, сындырмаг; 2) позмаг,корламаг.
Ломаться	۱) شکستن، شکسته شدن؛ ۲) خرد شدن، خراب شدن؛ ۳) ناز کردن	1) Гырылмаг, сынмаг; 2) дағылмаг, хараб эдилмәк, корланмаг; 3) наз этмәк.
Ломбард	بنگاه رهنی، بانگ رهنی	Ломбард.
Ломка	شکست، شکستن، استخراج (سنك)	Гырма, сындырма.
Ломкий	شکستنی	Тез сынан, көврәк, давамсыз.
Лондон	لندن	Лондон.
Лопата	بیل	Күрәк, бел.
Лопатка	۱) بیلچه، بیل؛ ۲) کتف	1) Кичик күрәк, бел; 2) күрәк (анат.).
Лопнуть	۱) ترکیدن؛ ۲) پاره شدن (ریسمان و غیره)	1) Сынмаг, партламаг, чатламаг; 2) гырылмаг, чырылмаг.
Лосось	ماهی آزاد	Гызыл балыг.
Лотерея	لاطار، بخت آزمائی	Лотерея.
Лоток	طبق	Табаг.
Лоточник	دست فروش	Хырдаватчы, хырдават сатан.
Лоханка	لگنچه	Ләйән.
Лохань	طشت چوبی، لگن	Ләйән.
Лохматый	ژولیده، پشم‌آلود	Түклү, юнлу.
Лохмотья	لباس کهنه و پاره، ژنده	Чындыр палтар.
Лоцман	لسمان، سکاندار کشتی	Лоцман.
Лошадь	اسب	Ат.
Лояльный	موافق، باوفا، صادق	Лойял; садиг олан, садиг.
Луг	چمن، مرغزار	Чәмән.
Лудильщик	سفیدگر	Галайчы.
Лудить	سفید کردن، سفیدگری	Ағартмаг, галайламаг.
Лужа	کو دال آب، چالهٔ آب	Көлмәч, hollyp.
Лук[1]	کمان (سلاح)	Яй, каман.
Лук[2]	پیاز	Соған.
Лука	قاچ زین	Йәһәр гашы.
Лукавый	مذور، حیله‌گر	Һийләкәр, кәләкбаз, фәндкир.

Луна	ماه، قمر	Ай.
Лупа	ذره‌بین	Зәррәбин.
Лупить	۱) کتك‌زدن؛ ۲) پوست کندن	1) Дөймәк, көтәкләмәк; 2) соймаг, габыгыны чыхартмаг.
Луч	شعاع، پرتو	Шуа; ишыг.
Лучше	بهتر	Даһа яхшы, даһа көзәл.
Лучший	بهترین، اعلا	Яхшы; лап яхшы, э'ла.
Лыжа	اسکی	Аяг хизәйи.
Лысый	طاس، بی‌مو	Даз, түкү төкүлмүш.
Льгота	تخفیف، امتیاز	Күзәшт, имтияз.
Льдина	قطعهٔ یخ، تختهٔ یخ	Ири буз парчасы.
Льноводство	کتان‌کاری، کشت کتان	Кәтанчылыг.
Льстец	متملق	Ялтаг.
Льстить	تملق گفتن، مداهنه کردن	Ялтагланмаг, ялтаглыг этмәк.
Любезный	مهربان، بامحبت، حاضرخدمت، مؤدب	Күләр үзлү, лүтфкар, илтифатлы.
Любимец	دوست، محبوب	Севкили, истәкли.
Любимый	دلخواه، محبوب، مطلوب	Севимли, истәкли, әзиз.
Любитель	عاشق، مایل، طالب	Һәвәскар.
Любить	دوست داشتن، عاشق بودن، مهر ورزیدن، خاطرخواه‌بودن	Севмәк, истәмәк.
Любоваться	تماشا کردن، نگاه کردن، لذت بردن	Тамаша этмәк, сейр этмәк.
Любовь	عشق، مهر، خاطرخواهی، محبت	Севки, мәһәббәт, эшг.
Любой	هر، هر کدام، هریك	Һәр һансы, һансы олурса олсун.
Любопытный	۱) کنج‌کاو؛ ۲) عجیب و غریب، شگفت، جالب توجه، خوش مزه	Мараглы, марагланан.
Люди	مردم، مردمان، اشخاص، خلق	Адамлар, инсанлар; чамаат, халг.
Людоед	آدمخوار	Адамйейән.
Люлька	۱) ننو، گهواره؛ ۲) چپق	1) Бешик, нәнни; 2) гәлян, чубуг.
Лютый	۱) درنده، سبع؛ ۲) سخت، شدید (سرما)، طاقتفرسا (کرسنگی)	1) Гәддар, залым, ганичән; 2) ағыр, әзаблы.
Люцерна	شبدر	Гара йонча.

Лягать	لگد زدن، لگد انداختن، جفتك زدن	Шыллаг атмаг, тәпик атмаг.
Лягушка	غوك، قورباغه	Гурбаға.
Ляпис	سنگ جهنم	Чәһәннәм дашы.
Ляпсус	سهو، اشتباه	Сәһв.

М

Мавзолей	مقبره؛ *Мавзолей* - مقبرهٔ لنین *Ленина*	Мәғбәрә; *Мавзолей Ленина* Ленин мәгбәрәси.
Магазин	۱) دکان، مغازه؛ ۲) انبار؛ ۳) خزانهٔ فشنك	1) Магазин, бөйүк дүкан; 2) амбар; 3) сандыг (түфәнкдә).
Магистраль	شاهراه، خطاصلی، مجرای عمده	Магистрал; әсас хәтт.
Магнит	آهن ربا، مقناطیس	Магнит, аһәнрүба.
Магнитный	مقناطیسی، آهن ربائی	Магнит, магнитли.
Магометанство	اسلام	Ислам, исламиййәт.
Мазать	۱) اندودن، آلودن، مالیدن؛ ۲) کثیف کردن، لکه‌دار کردن	1) Яхмаг, чәкмәк, сүртмәк; 2) чиркләндирмәк, батырмаг, ләкәләмәк.
Мазаться	۱) چرك شدن، کثیف شدن، ۲) سرخاب سفید آب کردن	1) Өзүнү буламаг, үстбашыны батырмаг; 2) яхылмаг, сүртүлмәк.
Мазут	نفت سیاه، مازوت	Мазут, гара нефт галығы.
Мазь	روغن، مرهم	1) Мәрһәм; 2) яғ; 3) сүртмә дәрманы.
Май	ماه، مه	Май.
Майка	پیراهن و رزش، پیراهن عرق گیر	Майка; голсуз яй көйнәйи.
Майор	سر گرد	Майор.
Мак	خشخاش	Хашхаш.
Макароны	ماکارونی، رشته فرنگی	Макарон.
Маклер	دلال	Дәллал.
Максимальный	اکثر، حد اکثر، بیشینه	Максимал, ән бөйүк, ән чох.
Максимум	حد اکثر، بیشینه	Максимум; ән бөйүк мигдар, ән чоху.
Макушка	۱) نوك‌سر، فرق‌سر؛ ۲) قله	Тәпә, әмкәк.

Малейший	کمترین، کوچکترین، اقل	Ән чүз'и, ән кичик, ән хырда.
Маленький	۱) کوچك، کم، مختصر؛ ۲) بچه، کودك	1) Кичик, хырда, балача; 2) ушаг.
Малина	تمشك	Моруг.
Мало	کم، کمتر	Аз, азчыг.
Малограмотный	کم سواد، تحصیل نکرده	Аз савадлы, кәмсавад.
Малодушный	جبون، بزدل، ترسو	Агчийәр, горхаг, чәсарәтсиз.
Малоземельный	کم زمین	Аз торпаглы.
Малокровие	کم خونی	Ган азлыгы, гансызлыг.
Малолетний	خردسال، صغیر	Аз яшлы, ушаг.
Маломощный	بیزور، کم قوت، ناتوان	Зәиф, күчсүз.
Малоопытный	کم تجربه	Аз тәчрүбәли.
Малочисленный	کم مقدار	Кичик, сайча аз.
Малый	کوچك، صغیر	Кичик, балача, хырда.
Мальчик	۱) پسر، پسربچه؛ ۲) شاگرد	1) Ушаг, оғлан ушагы; 2) шакирд.
Мальчуган	پسربچه	Оғлан, ушагчыгаз.
Маляр	نقاش	Рәнксаз.
Малярия	تب نوبه، مالاریا	Титрәтмә-гыздырма, ситмә.
Мама	ننه، مادر	Ана.
Мандарин	۱) درخت نارنگی؛ ۲) نارنگی (میوه)	1) Мандарин ағачы; 2) мандарин, нарынкы.
Мандат	اعتبارنامه، استوارنامه	Мандат; вәсигә.
Мандолина	ماندولین (ساز)	Мандалина.
Манёвр.	تدبیر، مانور	Маневр; тәдбир, һийлә.
Маневрировать	مانور کردن	Маневр этмәк.
Манера	طریقه، طرز، وضع، روش	Әда, үсул, гайда, рәфтар.
Манжета	سردست	Манжета, голчаг.
Маникюр	توالت ناخن، مانیکور	Маникүр.
Манифест	بیانیه، بیاننامه	Манифест, бәяннамә.
Манифестация	نمایش	Манифестация; күтләви нүмайиш.
Мануфактура	۱) کارخانه، کارخانهٔ دست بافت؛ ۲) اجناس ذرعی، اجناس فطوره	1) Мануфактура; капиталист сәнае мүәссисәси; фабрика; 2) парча, аршын малы.
Марать	کثیف کردن، لکه دار کردن، چرك کردن	Чирклəндирмәк, буламаг; ләкәләмәк.

Мараться	كثيف شدن، چرك شدن، لكه دار شدن	Чирклəнмək, буланмаг; ləкələнmək.
Марганец	مانگانز، مانگان	Манган.
Мариад	ترشی	Туршу, туршуя гоюлмуш шей.
Мариновать	۱) ترشی گذاشتن؛ ۲) مج. بتأخیر انداختن	1) Туршуя гоймаг; 2) мəч. гəсдəн ləнкитмək, юбатмаг, кечикдирмək.
Марка	۱) علامت، نشان، مارك؛ ۲) تمبر	1) Марка, əламəт, нишан; 2) сорт, кейфиййəт.
Марксизм	مارکسیزم	Марксизм.
Марксист	مارکسیست	Марксист; марксизм тəрəфдары.
Марксистский	مارکسیستی	Марксист; марксизм.
Марля	گارس (پارچه)	Тəнзиф, чүнайы.
Мармелад	مارملاد	Мармелад.
Мародёр	غارتگر	Сойғунчу, таланчы.
Март	ماه مارس	Март, март айы.
Марш	۱) مارش، راه پیمائی؛ ۲) مارش، سرود	1) Марш, йүрүш; 2) йүрүш нəғмəси, йүрүш мусигиси.
Маршал	مارشال	Маршал.
Маршировать	راه پیمائی نمودن، قدم زدن	Еримək, ериш этмək.
Маршрут	خط سیر، خط حرکت، طرح سفر	Маршрут; йол планы, йүрүш планы.
Маска	ماسك	Маска; үзлүк, мүгəвва.
Маскарад	بال ماسکه	Маскарад; *бал-маскарад*.
Маскировать	۱) ازدید پنهان کردن، تغییرشکل دادن؛ ۲) مستور نمودن	Кизлəтмək; пəрдələмək; үстүнү өртмək.
Маскировка	استتار	Кизлəтмə; пəрдələмə; үстүнү өртмə.
Маслёнка	کره‌دان، ظرف کره، روغندان	Яғдан, яғ габы.
Маслина	۱) درخت زیتون؛ ۲) زیتون	1) Зейтун ағачы; 2) зейтун.
Масло	روغن	Яғ.
Маслобойня	کارخانه روغن گیری	Яғ заводу.
Масса	۱) توده؛ ۲) خمیر؛ ۳) زیاد؛ ۴) جرم (فیزیك)	1) Күтлə; 2) чохлуг; чох, күлли.
Массаж	مالش، مشت و مال ماساژ	Овма, овушдурма, сиғаллама.
Массивный	توپر (توی‌پر)، یك پارچه، جسیم، سنگین	Ағыр, чəсим, ири.

Массовый	توده ای	Күтләви.
Мастер	استاد، سرعمله	Уста, сәнәткар, устад.
Мастеровой	کارگر	Фабрика-завод фәһләси.
Мастерская	کارخانه	Э'малатхана.
Мастерски	استادانه، ماهرانه	Маһирәнә, усталыгла, бачарыгла.
Мастика	مصطکی	Мастика.
Масть	۱) رنگ مو، جنس: ۲) رنگ ورق، خال (گنجفه)	1) Рәнк, түк рәнки; 2) нишан.
Масштаб	مقیاس	Мигяс, өлчү.
Мат	مات، شاه مات	1) Мат, донуглуг; 2) һәсир, дөшәк.
Математика	علم حساب، حساب	Математика, риязийят.
Материал	۱) ماده، مواد؛ ۲) مدارك؛ ۳) پارچه	1) Хам мал; 2) вәсаит; 3) парча, аршын малы.
Материализм	مادیت، ماتریالیزم، فلسفهٔ مادّی	Материализм.
Материальный	مادی	Мадди.
Материк	قاره	Материк, гит'ә, гуру, континент.
Материнский	مادری	Ана *материнская любовь* ана мәһәббәти.
Материя	۱) ماده؛ ۲) پارچه	1) Маддә; 2) парча, гумаш.
Матовый	تار، برفی، بی‌جلا، مات، کدر	Тутгун, донуг.
Матрац	دوشك، تشك	Дөшәк.
Матрица	قالب	Гәлиб.
Матрос	دریائی، ناوی، ملوان	Матрос; 1) кәми ишчиси; 2) һәрби дәниз флоту әскәри.
Матч	مسابقه	Мүсабигә, спорт ярышы.
Мать	مادر، والده	Ана.
Махать	تکان دادن	1) Әл-гол илә һәрәкәт этмәк; 2) елләмәк, тәрпәтмәк; 3) әл эләмәк, ишарә этмәк.
Мачеха	نا مادری، زن پدر	Өкей ана, аналыг.
Мачта	دگل، دگل (کشتی)	Дор, дирәк.
Машина	ماشین	Машын.
Машинизация	ماشینی نمودن	Машынлашдырма.
Машинист	ماشینچی، ماشینیست، رانندهٔ لوکوموتیو	Машынсүрән.

Машинистка	ماشین نویس	Машинистка, машында язан гадын.
Машинка	۱) ماشین تحریر؛ ۲) ماشین موزنی؛ ۳) چرخ خیاطی	Кичик машын.
Маяк	چراغ دریائی، فانوس دریائی، دیدبان	Маяк, дәниз фәнәри.
Маятник	فندول، پاندول	Рәггаc; назим чарх.
Мгла	مه غلیظ	Думан, чән; гаранлыг.
Мгновение, миг	لحظه، دم	Ан, көз гырпымы.
Мебель	مبل	Мебел.
Мебельщик	مبل‌ساز، مبل فروش	Мебел устасы, мебел гайыран.
Меблированный	مبله، با مبل	Мебелли, аваданлылыгла тәчһиз эдилмиш.
Мёд	عسل، انگبین	Бал.
Медаль	مدال، نشان	Медал, нишан.
Медведь	خرس	Айы.
Медвежонок	بچهٔ خرس	Айы баласы.
Медикамент	دارو، دوا	Медикамент, дәрман.
Медицина	پزشکی، طب	Тибб.
Медленно	آهسته، یواش، آرام	Аста, яваш; ағыр.
Медленный	آهسته، یواش، کند	Бах *медленно.*
Медлить	دیر کردن، تأخیر کردن، تأنی، درنگ، معطل شدن	Ләнкитмәк, юбатмаг, кечикдирмәк.
Медник	مسگر	Мискәр.
Медный	مسی، مسین، مسدار	Мис; *медная посуда* мис габ.
Медовый	عسلی، انگبینی	Бал; баллы.
Медь	۱) مس، برنج (زرد)؛ ۲) پول سیاه	1) Мис; 2) мис пул, гара пул.
Межа	حدّ، مرز	Мәрз, сәрһәдд.
Между	بین، مابین، میان، درمیان درحالیکه، و حال آنکه - *Между тем как*	Арасында; *между тем как* һалбуки.
Междугородный	بین شهرها	Шәһәрарасы.
Международный	بین‌المللی	Бейнәлхалг.
Межевать	مساحی، زمین پیمائی	Мәрз гоймаг, мәрз чәкмәк.
Мел	گل سفید، گچ، تباشیر	Тәбашир.
Мелиорация	اصلاحات فلاحتی، بهبودی کشاورزی	Мелиорация.

Мелкий	۱) خرد، کوچك، ریزه؛ ۲) جزئی: ۳) کم عمق؛ ۴) مج. پست	1) Хырда, кичик, балача; 2) Чүз'и, әһәммиййәтсиз; 3) мәч., алчаг
Мелодия	آهنگ، مقام	Мәгам, һава, аһәнк.
Мелочный	۱) خرده‌گیر، تنگ نظر؛ ۲) بی معنا	1) Хырадчы; 2) хырда, мә'насыз, әһәммиййәтсиз.
Мелочь	چیزجزئی، جزئیات، چیزناقابل؛ *Мелкие деньги* — پول‌خرد	1) Хырда, хырда шей; 2) хырда пул; 3) әһәммиййәтсиз шей, мә'насыз шей.
Мель	محل کم عمق	Сай, даязлыг, даяз ер.
Мелькать	۱) چشمك زدن (نور)، ازنظر گذشتن؛ ۲) لرزیدن؛ ۳) خطور کردن	1) Яныб сөнмәк, бәлирмәк; 2) титрәмәк; 3) мәч; фикрә кәлмәк.
Мельник	آسیابان	Дәйирманчы.
Мельница	آسیاب، آسیا	Дәйирман.
Мельчайший	کوچکترین، ریزترین	Ән хырда, ән чүз'и.
Мембрана	پرده، غشاء	Мембрана.
Меморандум	یادداشت	Меморандум, дипломатик нота.
Мемуары	سرگذشت، یادداشتهای شخصی، خاطرات	Хатират.
Мена	معاوضه، مبادله	Дәйишмә, әвәз этмә; хырдалама.
Менее	کمتر؛ *не менее* — اقلا	Даһа аз.
Меньше	۱) کوچکتر؛ ۲) کمتر	Даһа аз, даһа кичик.
Меньшинство	اقلیت	Азлыг.
Меню	صورت غذا	Меню; емәк сияһиси.
Менять	۱) تغییر دادن، عوض کردن؛ ۲) خرد کردن (پول)؛ ۳) معاوضه، مبادله	1) Дәйишмәк, әвәз этмәк; 2) хырдаламаг.
Мера	۱) اندازه، مقیاس؛ ۲) اقدام؛ ۳) حد، حدود	1) Өлчү; 2) тәдбир; 3) һәдд, һүдүд.
Мерзкий	نفرت‌انگیز، تنفرآور، خبیث، کثیف، شنیع، دون	Ийрәнч, чиркин; шис, алчаг.
Мёрзнуть	منجمدشدن، یخ کردن، یخ‌بستن	Донмаг, буз бағламаг.
Мерить	اندازه گرفتن	Өлчмәк.
Мерка	اندازه	Өлчү.

Мероприятие	تدبیر، اقدام، اقدامات	Тәдбир, өлчү; бинакүзарлыг.
Мертвец	مرده، میت	Өлү, мейит, чәназә.
Мертвый	مرده، میت، بیروح	Өлү; чансыз.
Мести	جاروب کردن، روفتن	1) Сүпүрмәк; 2) совурмаг.
Местком	کمیتهٔ محلی اتحادیه	Ерли комитет.
Местность	زمین، محل، ناحیه	Ер; район, өлкә.
Местный	محلی، بومی	Ерли.
Место	۱) جا، محل، مکان، نقطه؛ ۲) مقام	Ер.
Местожительство	محل اقامت، محل سکونت	Яшайыш ери.
Месть	انتقام، خونخواهی، قصاص	Интигам, гисас.
Месяц	ماه، قمر	Ай.
Месячный	ماهیانه، یك ماهه	Айлыг.
Металл	فلز، فلزات	Металл; мә'дән.
Металлист	کارگار فلزساز	Металлист; металл сәнаеи фәһләси.
Металлургия	فلز سازی	Металлургия; метал сәнаеи.
Метать	۱) پرت کردن، پرتاب کردن، انداختن؛ ۲) تخم پاشیدن (ماهی)	Атмаг, тулламаг.
Метель	کولاك برف، بوران	Боран, човғун.
Метельщик	جاروب کش	Сүпүркәчи.
Метеор	شهاب	Метеор.
Метить	۱) نشان کردن، علامت گذاشتن؛ ۲) هدف کردن، قراول رفتن	1) Нишанламаг, дамғаламаг; 2) нишанәйә алмаг, нишанәйә көтүрмәк.
Меткий	سرراست، دقیق، صائب	Дүз вуран; дүз, сәрраст.
Метла	جاروب	Сүпүрмәк.
Метод	اسلوب، طریقه، اصول، متد، رویه، قاعده	Үсул, йол, гайда.
Метр	۱) متر؛ ۲) بحر، وزن (ادبیات)	Метр; 1) узунлуг өлчүсү; 2) шеир өлчүсү, вәзн.
Метрика	۱) علم عروض، عروض (ادبیات)؛ ۲) زایچه	1) Вәзн нәзәрииййәси; 2) яш кағызы.
Метро, метрополитен	راه‌آهن زیرزمینی، مترو	Метро, метрополитен.
Мех	۱) پوست (خز)؛ ۲) مشك، خیك؛ ۳) دم‌آهنگری	1) Хәз; 2) тулуг; 3) көрүк.

Мәханизация	مکانیکی نمودن	Механикләшдирмә.
Механик	مکانیك، مکانیسین	Механик; механика мүтәхәссиси.
Механика	علم مکانیك	Механика; физиканын һәрәкәт вә күввәт бәһси.
Механический	مکانیکی، ماشینی، خودبخود	Механики.
Меч	شمشیر، تیغ	Гылынч.
Мечта	خیال، آرزو، امل	Хәял, хуля; арзу.
Мечтать	آرزوی چیزی کردن	Хәяла гапылмаг; арзу этмәк.
Мешать	۱) بهم زدن؛ ۲) قاطی کردن، مخلوط نمودن؛ ۳) مانع شدن، مانع بودن، باز داشتن	1) Гарышдырмаг, гарышыг салмаг, сәһв салмаг; 2) мане олмаг.
Мешок	کیسه، جوال، گونی	Кисә, торба, чувал.
Мизерный	کم، قلیل، مختصر، ناچیز، ناقابل	Кичик, хырда, чүз'и
Мизинец	خنصر، انگشت کوچگ	Чәчәлә бармаг.
Микроб	میکروب، باکتری، انگل	Микроб.
Микроскоп	ذره‌بین، میکرسکپ	Микроскоп.
Микрофон	میکروفون	Микрофон.
Милитаризация	نظامی کردن	Милитаризация; һәрбиләшдирмә.
Милитаризм	میلیتاریزم	Милитаризм.
Милиционер	میلیسیونر، مامور انتظامات	Милиционер, милис нәфәри.
Милиция	میلیس، کلانتری	Милиция, милис идарәси.
Миллион	دو کرور، ملیون	Миллион.
Милостивый	مهربان، بالتفات، شفقت‌آمیز	Мәрһәмәтли, лүтфкар, илтифатлы.
Милостыня	صدقه	Сәдәгә.
Милость	التفات، مهربانی، مرحمت، لطف، محبت	Мәрһәмәт, илтифат; шәфгәт; э'тимад.
Милый	خوب، مهربان، عزیز، گرامی	Севимли, әзиз; севкили, истәкли.
Мимо	ازپهلو، ازجلو	Янындан, яндан; яхынындан, яхындан.
Мимолётный	زودگذر، گذرنده	Өтәри.
Мимоходом	سرراه، عبوراً	1) Сөзарасы; 2) өтәри, тәсадүфи.
Мина	۱) خمپاره، اژدر، ترپیل، مین؛ ۲) قیافه؛ ۳) چهره	1) Мина; 2) үз, сифәт.
Миндаль	بادام	Бадам.

Минерал	جسم معدنی، معدنی	Минерал; мә'дән.
Минимальный	حد اقل، کمترین	Минимал, ән аз.
Минимум	حد اقل، کمینه	Минимум; ән аз мигдар.
Министерство	وزارت، وزارتخانه	Министрлик; министрләр һей'әти.
Министр	وزیر	Назир, вәзир.
Миновать	۱) گذشتن، عبور کردن؛ ۲) تمام شدن، در رفتن، منقضی شدن؛ ۳) خلاص شدن	1) Янындан кечмәк; 2) яха гуртармаг, хилас олмаг; 3) кечмәк, гуртармаг, өтмәк.
Миномёт	خمپاره انداز، مین انداز	Миномйот, минаатан.
Миноносец	اژدر افکن، تربیود	Мина кәмиси.
Минувшее	گذشته	Кечмиш, өтмүш.
Минута	دقیقه	Дәгигә.
Мир	۱) صلح، آشتی، مسالمت؛ ۲) آسودگی؛ ۳) عالم، دنیا، گیتی، جهان	1) Сүлһ, барышыг; 2) динҷлик, сакитлик, асайыш; 3) дүня, каинат, аләм; бәшәрииййәт.
Мирный	۱) مسالمت آمیز، صلح جو، صلح طلبانه، صلح جویانه؛ ۲) راحت، آرام، بی آزار	1) Сүлһ, барышыг; 2) динҷ, сакит, асудә.
Мировоззрение	جهان بینی، نظریه	Дүнякөрүшү, дүнябахышы.
Мировой	۱) دنیائی، جهانی، عالمگیر؛ ۲) صلح بخش؛ *Мировой суд* - دادگاه بخش	1) Дүня, ҷаһан; 2) сүлһ; *мировой суд* сүлһ мәһкәмәси.
Миролюбивый	آشتی خواه، صلح جو، صلح طلب	Сүлһпәрвәр, динҷлик севән.
Миска	کاسه	Каса.
Миссия	۱) هیئت اعزامی، سفارت؛ ۲) مأموریت	1) Вәзифә, рол; 2) дипломатик һей'әт.
Митинг	میتینگ	Митинг; күтләви йығынҷаг.
Миф	افسانه، اساطیر	1) Әфсанә; 2) әсатир; уйдурма.
Мифология	(علم) اساطیر	Мифология; әсатир, әфсанәләр.
Мишень	هدف، نشان، سیبل	Һәдәф, нишан.
Младенец	طفل، کودک، بچه	Бала, ушаг, көрпә.
Младенчество	کودکی، طفولیت	Ушаглыг дөврү, көрпәлик дөврү.

Младший	کوچك، کوچکتر	Балача, кичик.
Млекопитающее	پستاندار (حیوانات)	Мәмәлиләр, мәмәли һейваилар.
Млечный путь	کهکشان	Ағ йол, кәһкәшан.
Мнение	عقیده، رای، نظریه، نظر	Фикир, рә'й, мүлаһизә.
Мнимый	۱) تصوری، خیالی؛ ۲) موهوم، فرضی	1) Хәяли, әсассыз; 2) уйдурма, ялан.
Многие	۱) خیلی، زیاد؛ ۲) بسیاری، خیلی ازاشخاص، خیلی ازمردم، خیلی‌ها	Чохлары, бир чохлары.
Много	خیلی، زیاد، بسا، بسیار	1) Чох, чохлу, хейли; 2) чохдур, артыгдыр.
Многозначительный	پرمعنی، بامعنی	Чох әһәммийәтли.
Многократный	متعدد، زیاد، مکرر	Тәкрар, чох дәфә, дөнәдөнә.
Многоцветный	الوان، رنگا-رنگ	Чох рәнкли, рәнк-бәрәнк, әлван.
Многочисленный	بسیار، متعدد، زیاد، بیشمار	Чох, чохлу, сайсыз-һесабсыз.
Множество	بیشمار، مقدارزیاد، کثرت، کثیر	Чохлу, күлли миқдар.
Множить	ضرب کردن	Вурмаг, артырмаг, чохалтмаг.
Мобилизация	تهیه، تجهیز، بسیج؛ *Мобилизация войск* - بسیج ارتش	Сәфәрбәрлик.
Мобилизовать	تجهیز کردن، بسیج نمودن	Сәфәрбәрлийә алмаг.
Могила	گور، قبر	Гәбр, кор.
Могильщик	گورکن، قبرکن	Гәбр газан.
Могучий	مقتدر، توانا	Күчлү, гүдрәтли, игтидарлы.
Могущественный	مقتدر، توانا	Гүдрәтли, гүввәтли, игтидарлы.
Могущество	اقتدار، توانائی	Гүдрәт, гүввәт, игтидар.
Мода	رسم، عادت، طرز، مد؛ *входить в моду* - متداول شدن، مدشدن	Мода, дәб; адәт.
Модель	نمونه، مدل	Нүмунә, гәлиб.
Модный	معمول، متداول، مد	Модая уйгун, дәбә уйгун.
Может быть	شاید، ممکن است	Бәлкә, ола билән, ола билсин.
Можно	ممکن است، میشود، میتوان	Олар, мүмкүндүр.
Мозг	مغز، دماغ	Бейин, илик.

Мозолистый	پینه خورده	Габарлы.
Моноплан	هوا پیمای یك باله	Моноплан; һәр тәрәфдә бир ганады олан тәйярә.
Монополия	انحصار	Монополия; инһисар.
Монотонный	یك آهنك، یك نواخت	Биртонлу, екнәсәг.
Монтаж	سوار کردن ماشین آلات	Монтаж, гурашдырма.
Монтёр	ماشین ساز (استاد)، سیم کش	Монтйор.
МОПР	جمعیت بین‌المللی کمك به انقلابیون	МОПР.
Моральный	اخلاقی، معنوی، روحی	Мә'нәви.
Морда	پوزه، پوز	Үз, сифәт (һейванларда).
Море	دریا، بحر	Дәниз, дәря.
Мореплавание	دریانوردی، بحرپیمائی، کشتی رانی	Кәмичилик, новигация.
Мореплаватель	دریانورد، بحرپیما	Дәнизчи, дәниз сәйяһы.
Морить	۱) گرسنگی دادن؛ ۲) ازبین بردن (حیوانات مضره)، نابود کردن، معدوم کردن	1) Өлдүрмәк; 2) инчитмәк, әзаб вермәк.
Морковь	زردك، هویج	Көк, ер көкү.
Мороженое	بستنی	Морожна, дондурма.
Мороз	سرما، یخ بندان	Шахта, дон.
Морской	دریائی، بحری؛ *Морской берег* ـ لب‌دریا، کرانهٔ دریا	Дәниз; *морской берег* дәниз кәнары.
Морщина	چروك، چین، چین خوردگی، کیس	Гырыш, гырышыг.
Морщить	۱) چین دادن، چروك کردن، چین خوردن	1) Гырышдырмаг, бүрүшдүрмәк; 2) бүзмәк.
Моряк	دریائی، ملاح‌ناوی	Дәнизчи; дәниз сәйяһы.
Москва	مسکو	Москва.
Мозоль	میخچه، پینه	Габар, дөйәнәк.
Мой	مال من؛ *Это мое* ـ این مال من است	Мәним, мәнимки.
Мокнуть	ترشدن، خیس شدن، نمدارشدن	Исланмаг.
Мокрота́	تری، رطوبت	Нәмишлик.
Мокро́та	بلغم، خلط سینه	Бәлғәм.
Мокрый	تر، خیس	Яш, нәм, рүтубәтли.
Молва	شایعه، شهرت	Шайиә, данышыг.

Молитва	نماز، دعا	Дуа, ибадәт.
Молить	التماس کردن	Ялвармаг, ялварыб-яхармаг.
Молиться	دعاکردن، نماز خواندن	Дуа этмәк.
Молния	برق	Илдырым.
Молодёжь	جوانان، برنایان	Кәнчләр, чаваннар.
Молодеть	جوان شدن	Кәнчләшмәк, чаваннашмаг.
Молодец	آفرین، مرحبا، احسن، چست و چالاك	1) Гочаг; 2) афәрин!
Молодой	۱) جوان، برنا؛ ۲) نو، تازه	1) Кәнч, чаван; 2) көрпә, тәзә, тәр.
Молодость	جوانی، برنائی	Кәнчлик, чаваннык.
Молоко	شیر	Сүд.
Молот	چکش	Күрз, бөйүк чәкич.
Молотилка	خرمن کوب	Тахылдөйән машын.
Молотить	کوبیدن (خرمن)	Дөймәк (тахылы).
Молоток	چکش، میخ کوب	Чәкич.
Молоть	آسیاب کردن، آرد کردن، خرد کردن	Үйүтмәк.
Молотьба	خرمن کوبی	1) Тахыл дөймә; 2) хырман вахты.
Молочная	دکان شیرفروشی	Сүдхана; гәһвәхана.
Молочный	شیری	Сүдлү.
Молча	بسکوت، بخاموشی، باسکوت	Диннмәз-сөйләмәз, сәссиз-сәмирсиз.
Молчание	سکوت، خاموشی	1) Сусма, диннмәмә; 2) сакитлик, сәссизлик.
Молчать	۱) ساکت بودن، خاموش بودن؛ ۲) صبر کردن؛ ساکت کردن، خاموش کردن - *Заставить молчать*	1) Сусмаг, диннмәмәк, данышмамаг; 2) дөзмәк, сәбр этмәк.
Моль	بید	Күвә.
Мольба	التماس	Ялварма, хаһиш, рича.
Момент	۱) لحظه، موقع؛ ۲) نکته	1) Вахт; 2) шәраит, вәзийәт.
Моментально	فورا	Ани, бир анда.
Монархизм	سلطنت طلبی	Монархизм.
Монархия	سلطنت مطلقه	Монархия; мүтләгийәт.
Монета	پول، سکه	Сикко, пул.
Монограмма	طغرا	Монограмма.

Монокль	عینك یك چشم	Монокл; тәк көзлүк.
Монолит	سنگ یك پارچه	Бүтөв, ири даш.
Москвич	اهل مسکو	Москвалы.
Мост	پل	Көрпү.
Мостить	سنگ فرش کردن	Дөшәмәк.
Мостовая	سنگ فرش، درشکه رو	Дөшәмә, дөшәмә йол.
Мотив	۱) علت، موجب، سبب، جهت، دلیل؛ ۲) آهنگ، مقام	1) Сәбәб, әсас, сүбут, дәлил; 2) hава, мәгам (мусигидә).
Мотивировка	اقامه دلیل، استدلال	Сәбәб, әсас, сүбут, дәлил.
Моток	کلاف	Кәләф, юмаг.
Мотор	موتور	Мотор.
Моторизация	موتوریزه کردن، موتوری‌ساختن، موتوریزاسیون	Моторлашдырма.
Моторизованный	موتوریزه	Моторлашдырылмыш.
Моторный	موتوردار، موتوری	Моторлу.
Мотоциклет	موتوسیکلت	Мотоциклет.
Мотыга	کلنگ	Кәрки, тоха.
Мотылёк	پروانه؛ *Ночной м.* — شب پره	Кәпәнәк, пәрванә.
Мох	خزه	Мамыр.
Мочалка	لیف	Лиф.
Мочить	۱) تر کردن؛ ۲) خیس کردن	Ислатмаг, суя гоймаг.
Мочиться	۱) خیس شدن، تر شدن؛ ۲) شاشیدن، ادرار کردن	1) Исладылмаг, суя гоюлмаг; 2) ишәмәк, сидик самлаг.
Мочь	توانستن، قادر بودن	Күчү чатмаг, бачармаг.
Мошенник	متقلب، کلاه‌بردار	Фырылдагчы, дәләдуз, доландырычы.
Мошенничать	تقلب کردن	Фырылдаг кәлмәк, дәләдузлуг этмәк, доландырычылыг этмәк.
Мощёный	سنگ فرش شده	Дөшәнмиш.
Мощность	توانائی، قوت، قوه، قدرت	Күч, гүввәт.
Мощный	توانا، قوی	Күчлү, гүввәтли; мөһкәм.
Мощь	قدرت، اقتدار، قوه، قوت، توانائی	Күч, гүввәт, гүдрәт.
Мрак	تاریکی، ظلمت	Гаранлыг, зүлмәт.
Мрамор	مرمر	Мәрмәр.
Мрачный	تاریك، تیره، گرفته	Бах *мрак*.

Мстить	انتقام کشیدن، قصاص کشیدن	Интигам алмаг, гисас алмаг.
МТС	استاسیون ماشین و تراکتوری	МТС; машын трактор станциясы.
Мудрец	حکیم، دانا، دانشمند	Мүдрик, мүтәфәккир, алим.
Мудрость	حکمت، دانش، خرد	Мүдриклик, мә'рифәт, мүтәфәккирлик.
Мудрый	عاقل، خردمند، حکیمانه، عاقلانه	Мүдрик, алим, фазил.
Муж	۱) شوهر؛ ۲) مرد	1) Әр; 2) киши.
Мужик	دهاتی، روستائی	Кәндли.
Мужской	مردانه، مذکر (صرف)	Киши; *мужской костюм* киши костюму.
Мужчина	مرد	Киши.
Музей	موزه	Музей.
Музыка	موسیقی، موزیك	Мусиги.
Музыкант	موسیقی‌دان، سازنده	Мусигишүнас; чалгычы.
Мýка	عذاب، شکنجه، درد، محنت، ألم	Әзаб, әзияйәт, ишкәнчә.
Мука́	آرد	Ун.
Мул	استر، قاطر	Гатыр.
Мундир	لباس رسمی، لباس نظامی	Мундир.
Мундштук	۱) دهنه (دراسب)؛ ۲) سرسیگار، چوب سگار	Мүштүк.
Муниципалитет	ادارهٔ شهرداری، بلدیه	Муниципалитет; шәһәр идарәси (буржуа өлкәләриндә).
Муравей	مورچه، مور	Гарышга.
Муравейник	خانهٔ مورچه، چال مورچه	Гарышга ювасы.
Мускул	عضله	Мускул; әзәлә.
Мускулистый	پرعضله، عضله‌ای	Мускуллу; әзәләли.
Мускус	مشك	Мүшк.
Мусор	خاك روبه، آشغال، زباله	Зибил.
Мусорный	زباله؛ *Мусорный ящик* — زباله‌دان	Зибил; *мусорный ящик* зибил ешийи.
Мутный	تیره، گل‌آلوده	Буланыг, тутгун, донуг.
Муха	مگس	Милчәк; чибин.
Мучение	آزار، عذاب، اذیت، آزردگی	Әзияйәт, әзаб, зүлүм.
Мучить	عذاب دادن، اذیت کردن	Әзияйәт вермәк, әзаб вермәк, зүлүм этмәк.
Мучиться	۱) عذاب کشیدن؛ ۲) زحمت کشیدن	Әзияйәт чәкмәк, әзаб чәкмәк.

Мушка	۱) خال (چهره)؛ ۲) مگسك	1) Арпачыг; 2) япышдырма хал.
Мчаться	تاخت کردن، به‌سرعت رفتن، دویدن	Сүр'әтлә кетмәк, чапараг кетмәк.
Мщение	انتقام، قصاص	Интигам, гисас.
Мы	ما	Биз.
Мыло	صابون	Сабун.
Мыловарение	صابون پزی، صابون سازی	Сабун бишрмә, сабун истеһсалы.
Мыльница	صابوندان، جای‌صابون	Сабунгабы.
Мыс	دماغه (جغرافیا)	Бурун (географияда).
Мысленно	درفکر، درذهن	Фикрән, зеһнән.
Мыслить	فکر کردن، خیال کردن، تصور کردن	Дүшүнмәк, фикирләшмәк.
Мысль	فکر، خیال، قصد، نیت	Фикир, дүшүнчә.
Мыть	شستن	Юмаг.
Мышеловка	تلهٔ موش	Сичан тәләсе.
Мышление	تفکر	Тәфәккүр, дүшүнчә.
Мышца	عضله	Мускул, әзәлә.
Мышь	موش؛ *Летучая мышь* - خفاش، شبپره	Сичан; *летучья мышь* кечә гушу, яраса, шәбпәрә.
МЮД	روز بین‌المللی جوانان	МЮД; бейнәлхалг кәнчләр күнү.
Мягкий	نرم، ملایم، حلیم، بامدارا	Юмшаг, мүлайим.
Мягкость	نرمی، ملایمت	Юмшаглыг, мүлайимлик.
Мякоть	گوشت لخم، گوشت (میوه)	Әт (мейвәдә).
Мясистый	گوشتدار، پر گوشت، گوشتی	Әтли, чанлы, көк.
Мясник	قصاب، گوشتفروش	Гәссаб.
Мясо	گوشت	Әт.
Мясорубка	چرخ گوشت	Әтчекән машын.
Мята	نعناع	Нанә.
Мятеж	شورش، اغتشاش	Гиям.
Мятежник	شورشی	Гиямчы.
Мять	کنفت کردن، مچاله کردن	1) Әзмәк, әзишдирмәк; 2) сыхмаг, тапдаламаг.
Мяться	۱) چین خوردن؛ ۲) تردید داشتن	1) Әзилмәк; 2) пәртләшмәк.
Мяч, мячик	توپ (بازی)	Кос, топ.

Н

На	۱) رو. روی میز - *на столе* ۲) در. درآفتاب - *на сол-* ۳) سر. سردرس - *на* ...*нце*؛ ۴) بر. برمن - *на* ...*уроке*؛ ۵) رو، بالا، بطرف. روی آتش گذاشتن - *поста-* ...*вить на огонь*؛ بالای درخت - *на дерево*؛ بطرف باختر - *на запад*؛ ٦) بر، به، از، برای. برعصا - *на* ...*палку*؛ بهزبان روسی - *на* ...*русский (язык)*؛ ازروی وزن - *на вес*؛ برای زمستان *на зиму*	1) Үстүнә, үзәринә, үстүндә, үзәриндә; 2) да, дә, ә, а, йә, я; *на заседание* иҹласда; *на дому* евдә; *на дом* евә; *на завод* завода.
Набавка, надбавка	اضافه، ازدیاد	Әлавә этмә, үстүнә кәлмә, артырма; әлавә, изафә.
Набег	تاخت و تاز، تهاجم، هجوم	Басгын, һүҹум.
Набело	تمیز، پاك	Тәмиз, сәлиғәли.
Набережная	اسکله، کنار دریا، کنار رودخانه، لب دریا	Дәниз гырағы, дәниз кәнары, чай кәнары.
Набивать, набить	پر کردن، چپاندن	Долдурмаг; тыхамаг, басмаг.
Набирать	۱) جمع کردن؛ ۲) استخدام کردن	1) Йығмаг, топламаг; 2) дүзәлтмәк тәшкил этмәк.
Наблюдатель	ناظر، مشاهده کننده، دیدبان	Бахычы, мүшаһидәчи.
Наблюдать	۱) تماشا کردن، مشاهده کردن، ملاحظه کردن؛ ۲) نظارت کردن، مراقبت کردن	1) Бахмаг, тәшкил этмәк; мүшаһидә этмәк; 2) нәзарәт этмәк, көз етирмәк, күдмәк.
Наблюдение	۱) مشاهده، نظارت، دیدبانی؛ ۲) مراقبت، مواظبت	1) Бахма, тамаша этмә; мүшаһидә этмә; 2) нәзарәт этмә; көз етирмә; 3) мүшаһидә; нәзарәт.
Набойщик	۱) پر کننده	1) Долдуручу; 2) тохучу сәнаен ишчиси.
Набор	۱) جمع آوری، استخدام، سرباز گیری؛ ۲) دست، دسته؛ ۳) حروف چینی	1) Йығма, топлама; 2) комплект, дәст; 3) набор, дүзмә (һәрф, ширифт).
Наборщик	حروف چین	Мүрәттиб.

Набросить, набрасывать	۱) انداختن؛ ۲) طرح کردن	1) Атмаг; 2) гарасына чәкмәк.
Набухать	باد کردن، ورم کردن	Шишмәк.
Наваливать	توده کردن، کومه کردن، روی هم انباشتن، بار کردن	Йүкләмәк, галамаг, бир-бириниң үстүнә йығмаг.
Наверное, наверняка	۱) یقیناً، محققاً، قطعاً، بطور قطع؛ ۲) گویا	1) Шүбһәсиз, йәгин; гәтийән, мүтләг; 2) көрүнүр ки.
Наверх	بالا، بطرف بالا	Юхары, үстә.
Навести, наводить	۱) رهنمائی کردن؛ ۲) قراول رفتن، نشانه گرفتن	1) Йол көстәрмәк, апармаг; 2) тушламаг, нишан алмаг.
Навестить, навещать	بدیدن کسی رفتن، بعیادت رفتن، عیادت کردن، سرزدن	Йохламаг, баш чәкмәк.
Навигация	کشتی‌رانی، بحر پیمائی، دریا نوردی	Навигация; кәмичилик; кәми сәфәри.
Наводка	۱) رهنمائی، رهبری؛ ۲) نشانه روی	1) Йол көстәрмә, апарма; 2) тушлама, нишан алма.
Наводнение	طغیان آب، سیل	Дашгын; су басма, сел басма.
Наводчик	نشانه‌رو	1) Бәләдчи; 2) нишанчы.
Навоз	پهن، کود	Пейин.
Наволочка	روی بالش	Балыш үзү, ястыг үзү.
Навсегда	برای همیشه، تابد	Һәмишәлик, әбәди, даими.
Навстречу	بطرف، باستقبال، به‌پیشواز	Гаршысына, габағына.
Навык	۱) ورزیدگی؛ ۲) عادت	1) Вәрдиш; бачарыг; 2) адәт.
Навьючивать	بار کردن	Йүк тутмаг.
Навязать, навязывать	۱) تحمیل کردن؛ ۲) بگردن نهادن	1) Сарыйыб бағламаг, бәркитмәк; 2) бойнуна гоймаг.
Нагибать, нагнуть	خم کردن	Әймәк.
Наглость	گستاخی، وقاحت، دریدگی	Һаясызлыг, абырсызлыг.
Наглухо	محکم، کیپ	Кип, мөһкәм, бәрк.
Наглый	گستاخ، دریده	Һаясыз, абырсыз.
Нагой	لخت	Чылпаг, лүт.
Нагорный	کوهستانی	Дағлыг; дағүстү.
Наготове	حاضر، مهیا	Һазыр, амадә.
Награда	جایزه، پاداش، عطا، بخشش	Мүкафат, бәхшиш.
Наградить, награждать	پاداش دادن، اجر دادن، تلافی کردن، جبران کردن، اعطا کردن	Мүкафатландырмаг, телтиф этмәк.

Награждение	پاداش، اعطا، بخشش	Мүкафатландырма, тәлтиф этмә.
Нагревать, нагреть	گرم کردن، حرارت دادن	Гыздырмаг, иситмәк.
Нагромождать, нагромоздить	روی هم جمع کردن، انباشتن	Галамаг; сәлигәсиз төкмәк.
Нагружать, нагрузить	بار کردن	Йүкләмәк, йүк вурмаг.
Нагрузка	۱) بارگیری؛ ۲) بار؛ ۳) کار اجتماعی	1) Йүкләмә; 2) йүк; ‖ ичтимаи иш.
Над	بالای، بر	Үстүндә, үстүндән.
Надвигаться	نزدیك شدن، نزدیك آمدن، سررسیدن	Яхынлашмаг, яхына кәлмәк.
Надевать, надеть	پوشیدن، پوشاندن	Кейдирмәк; кеймәк.
Надежда	امید، امیدواری، توقع، چشم داشت	Умуд.
Надёжный	معتبر، طرف اعتماد، قابل اعتماد، امین	Э'тибарлы; әмин.
Надел	قسمت، حصه، سهم	Пай; һиссә.
Надеяться	امید داشتن، امید وار بودن، چشم داشتن، توقع داشتن	Архайын олмаг, умуд этмәк, бел бағламаг.
Надзиратель	ناظر	Нәзарәтчи, көзәтчи.
Надзор	نظارت، مراقبت، سرکشی	Бахма, көз етирмә; нәзарәт этмә, нәзарәт.
Надлежать	بایستن، لازم بودن	Лазым олмаг, лазым кәлмәк.
Надлежащий	لازم، مناسب، مقتضی	Лазыми, лазым олан.
Надменный	متکبر، باتخوت، مغرور	Ловға, дикбаш, тәкәббүрлү.
На-днях	دراین چند روز، اخیراً	Бу күнләрдә; бир нечә күн бундан габаг.
Надо, нужно	لازم است، باید	Лазымдыр, кәрәкдир.
Надобность	احتیاج، حاجت، ضرورت، لزوم	Әһтияҹ, зәрурәт.
Надобный	لازم، ضروری، واجب	Лазымлы, кәрәкли, зәрури.
Надоедать, надоесть	بتنگ آوردن، اذیت کردن، خسته کردن، بستوه آوردن	Тәнкә кәтирмәк, зәһлә апармаг, усандырмаг.
Надпись	کتیبه	Язы.
Надругаться	توهین کردن، بی‌احترامی کردن	Тәһгир этмәк, һөрмәтсиз этмәк.
Надставить	تکه دادن، رفو کردن	Чаламаг, әлавә этмәк.
Надувать, надуть	۱) باد کردن، از باد پر کردن؛ ۲) فریب دادن، گول زدن، مغبون کردن	1) Һава илә долдурмагүфүрүб шиширтмәк; 2) алдатмаг, кәләк кәлмәк.

Надутый	۱) بادشده؛ ۲) گول خورده، مغبون؛ ۳) عبوس، ترشرو	1) Һава илә долдурулмуш, үфүрүлүб шишширдилмиш; 2) алдадылмыш, кәләйә дүшмүш; 3) мәғрур, ловға.
Надушить	عطرزدن	Әтирләмәк, әтир вурмаг.
Наедине	درخلوت، محرمانه، بطور خصوصی	Тәкликдә, хәлветдә.
Наездник	سوار	Атлы; миничи.
Наём	کرایه، اجاره	1) Муздла тутма; муздла; 2) кирә этмә, ичарәйә көтүрмә.
Наёмник	مزدور	Муздур; муздла тутулан фәһлә.
Нажать, нажимать	فشردن، فشارآوردن	Басмаг; сыхмаг, тәзйиг этмәк.
Наждак	سنباده	Сумбата.
Наживать	۱) منفعت بردن، فائده بردن	1) Газанмаг, йығмаг, топламаг; 2) яшамаг, һәят сүрмәк.
Нажим	۱) فشار؛ ۲) زور، قوت	1) Басма; сыхма, тәзйиг этмә; 2) тәзйиг, күч, зор.
Нажимать	فشار دادن، فشارآوردن، زور آوردن	Басмаг; сыхмаг, тәзйиг этмәк.
Назад	عقب، بعقب، پس	Дала, кери, керийә.
Название	اسم، عنوان	Ад.
Назвать, называть	۱) نامیدن، اسم گذاردن، اسم نهادن، اسم بردن؛ ۲) خواندن	1) Адландырмаг, ад вермәк; 2) чағырмаг, дә'вәт этмәк.
Назначать, назначить	۱) تعیین کردن، معین کردن، مقرر کردن؛ ۲) منصوب کردن	1) Тә'йин этмәк; 2) көстәрмәк, мүәййәнләшдирмәк.
Назначение	۱) تعیین، برقراری؛ ۲) مقصد؛ ۳) نصب، انتصاب	1) Тә'йин этмә; 2) тә'йинат; 3) вәзифә.
Назревать	رسیدن، نزدیك شدن	Етишмәк, дәймәк; вахты чатмаг.
Наивный	ساده، ساده دل، ساده لوح	Садә, садәдил, садәлөвһ.
Наивысший	بالاترین، بلند ترین، عالی‌ترین	Ән йүксәк, ән али, ән уча.
Наизнанку	پشت رو، وارونه، واژگون	Тәрсинә, тәрс үзүнә.
Наизусть	ازحفظ، ازبر	Әзбәр, әзбәрдән.

Наименование	اسم، تسمیه	Ад, адландырма.
Наименьший	کوچکترین، اقل	Ән кичик, ән балача, ән хырда.
Найти, находить	پیدا کردن، یافتن، کشف کردن، دانستن	Тапмаг, билмәк.
Наказ	۱) فرمان، حکم؛ ۲) دستور، دستورالعمل، تعلیم	1) Әмр, һөкм, буюруг; 2) тапшырыг.
Наказание	تنبیه، جزا، مجازات	Чәза, тәнбиһ.
Наказать, наказывать	۱) تنبیه کردن، مجازات کردن؛ ۲) سفارش دادن	1) Чәзаландырмаг, чәза вермәк, тәнбиһ этмәк; 2) тапшырмаг, тапшырыг вермәк.
Накануне	روز قبل	Әрәфәсиндә, бир күн әввәл.
Накапать, накапывать	چکانیدن	Дамчылатмаг.
Накидка	۱) بالاپوش، شنل؛ ۲) اضافه	1) Чийинә салынан голсуз үст палтары; 2) әлавә, үстәлик верилән шеј.
Накинуть, накидать	۱) انداختن؛ ۲) اضافه کردن	1) Атмаг, тулламаг; 2) әлавә этмәк.
Накипь	کف، ته‌گیری	Көпүк, кәф; әрп.
Накладная	بارنامه	Фактура; барнамә.
Накладной	*Накладные расходы* - هزینه اضافی	*накладной расход* әлавә хәрч.
Наклеивать	چسپانیدن	Япышдырмаг, япышдырыб гайырмаг.
Наклон	تمایل، سرازیری، نشیب	Маил, ятыг; әниш.
Наклонность	۱) تمایل؛ ۲) هوس، میل	1) Һәвәс, мејл; 2) хасијјәт, тәмајүл.
Наковальня	سندان	Зиндан.
Наконец	۱) بالاخره، آخر؛ ۲) درخاتمه	Нәһајәт, ахырда.
Накопление	جمع‌آوری، تراکم	Јығма, топлама; јығым, гәнаәт.
Накормить	غذادادن، خورانیدن	Емләмәк, ем вәрмәк, едиздирмәк.
Накрест	بشکل صلیب، چلیپاوار	Чарпаз, чарпазы.
Накрывать	۱) پوشیدن، پوشانیدن؛ ۲) مغبون کردن	1) Өртмәк; 2) тутмаг, яхалламаг.
Налагать, наложить	۱) وضع کردن، تحمیل کردن؛ ۲) پر کردن؛ ۳) تعیین کردن؛ ۴) مؤاخذه کردن	1) Үстә гоймаг, үстүнү өртмәк; 2) јығмаг, галамаг; 3) долдурмаг;

		4) тә'йин этмәк; 5) ағыр вәзиййәтә салмаг, әсарәт алтына алмаг.
Наладить, налаживать	۱) درست کردن، مرتب کردن؛ ۲) براه انداختن، بجریان انداختن	1) Тәшкил этмәк, дүзәлтмәк; 2) гайдая салмаг.
Налево	طرف چپ، دست چپ	Сола; солда, сол тәрәфдә.
Налет	تهاجم، تاخت و تاز، حمله، هجوم، غارت	Һүҷум, басгын.
Наливать, налить	ریختن، پر کردن	Төкмәк, долдурмаг.
Налицо	حاضر، موجود، آشکار	Һазырда, ортада, мейданда.
Наличие	وجود	Мөвҷуд, мөвҷуд олма; нағд.
Наличный	۱) نقد، نقدا؛ ۲) حاضر، موجود	Нағд; һазырда олан.
Налог	مالیات، باج	Верки.
Наложенный	*Наложенным* - بموجب‌بازداد *платежом*	Гиймәти верилрәк почтадан алынан көндәрилмиш шей.
Нам	بما	Бизә.
Наматывать, намотать	پیچیدن، کلاف کردن	Доламаг, сарымаг; кәләф гайырмаг, юмаг гайырмаг.
Намёк	اشاره، کنایه	1) Ишарә, әйһам; 2) из, әламәт.
Намереваться	قصد داشتن، قصد کردن	Нийәт этмәк. гәсд этмәк, фикриндә олмаг.
Намерение	قصد، مقصود، نیت	Нийәт, гәсд, мәрам, мәгсәд.
Намеренный	عمدی، قصدی	Гәсдән, билә-билә.
Наметить, намечать	۱) علامت گذاشتن، نشان کردن؛ ۲) طرح کردن، در نظر گرفتن	1) Нишанламаг, нишан вурмаг, нишан гоймаг; 2) гарасыны чәкмәк.
Нанимать	اجیر کردن، مزدور کردن، اجاره کردن	Ичарәйә көтүрмәк, кирә тутмаг.
Наносить	وارد کردن (ضربه)، (روی کاغذ) آوردن	Кәтирмәк; дашымаг.
Наоборот	برعکس، بالعکس	Тәрсинә, әксинә.
Наотрез	قطعا، بطور قطع	Гәти, билмәррә.
Нападать, напасть	۱) حمله کردن، هجوم آوردن؛ ۲) تصادف کردن	1) Һүҷум этмәк; 2) раст кәлмәк, тәсадүф этмәк.

Нападение	حمله، هجوم	Һүҷум әтмә, һүҷума кечмә; һүҷум.
Напев	آهنگ، مقام	Нәғмә, маһны, һава.
Напёрсток	انگشتانه	Оймак, үскүк.
Напечатать	۱) چاپ کردن، طبع کردن؛ ۲) مهرزدن	1) Чап әләмәк, чапа вермәк; 2) мөһүрләмәк, дамға вурмак.
Напильник	سوهان	Әйә, суван.
Написать	۱) نوشتن؛ ۲) نقاشی کردن	1) Язмак; 2) чәкмәк (шәкил).
Напиток	مشروب، آشامیدنی، نوشابه	Ички.
Напиться	سیراب شدن، مست شدن	1) Доюнча ичмәк; 2) кефләнмәк, сәрхош олмак.
Наплыв	تراکم	1) Йығынты; 2) кәф, әрп; 3) ахын.
Наповал	ازپای درآوردن (بیك‌ضربه)	Бир вурушла, бир күлләдә.
Наподобие	مثل، مانند، شبیه	Охшар, бәнзәр.
Напоить	۱) آب دادن، سیراب کردن؛ ۲) مست کردن	1) Ичирдиб доюрмак; ичирдиб кефләндирмәк.
Наполовину	نصف، نصفه، نیمه، نیمه‌کار	Ярысы, ярыядәк, ярсына гәдәр.
Напоминать	یادآوری کردن	Яда салмак, хатырламак.
Напор	فشار	1) Басгы, тәзйиг, күч, зор; 2) инад, мөһкәмлик.
Направить, направлять	۱) هدایت کردن، قراول رفتن؛ ۲) فرستادن، روانه کردن؛ ۳) تیز کردن	1) Йөнәлтмәк, истигамәт вермәк; 2) көндәрмәк; йолламак; 3) итиләмәк.
Направление	۱) جهت، سمت، طرف؛ ۲) ارجاع؛ ۳) فرستادن، عازم کردن	1) Истигамәт, йол, сәмт; 2) йөнәлтмә, истигамәт вермә; 3) көндәрмә, йоллама.
Направо	طرف راست، دست راست	Сағa, сағ тәрәфә; сағда; сағ тәрәфдә.
Напрасно	بی‌خود، بیهوده، بی‌فایده	Нahar ерә, әбәс ерә.
Например	مثلا	Мәсәлән, мисал үчүн.
Напротив	۱) روبرو، درمقابل؛ ۲) برعکس، برضد	1) Гаршыда, гаршысында, габағында; 2) әксинә, зиддинә.
Напрягать	۱) کشش دادن؛ ۲) سعی و کوشش کردن	1) Кәркинләшдирмәк; дартмак; 2) бүтүн күчүнү топламак.
Напугать	ترسانیدن، بوحشت انداختن	Горхутмак.

Наравне	مساوی، برابر	Бир, биркә, бәрабәр, тән.
Нарастание	۱) نمو، نشوونما؛ ۲) ازدیاد، توسعه	1) Битмә, көйәрмә; 2) йығылма, артма, чохалма.
Нарастать	۱) نمو کردن؛ ۲) توسعه یافتن، انبوه شدن	1) Битмәк, көйәрмәк; 2) йығылмаг, артмаг, чохалмаг.
Наркоз	بیهوشدارو	Наркоз, биһушдары.
Нарком, Народный Комиссариат	کمیسر ملی	Халг комиссары.
Наркомат	کمیساریای ملی	Халг комиссарлығы.
Народ	ملت، مردم، خلق	Халг; чамаат, әл.
Народность	۱) ملت؛ ۲) ملیت	Халг; милләт, миллиййәт.
Народный	ملی	1) Халг; *народный комиссариат* халг комиссариаты; 2) милли.
Нарождать	زائیدن، تولید کردن	Доғмаг, төрәтмәк.
Нарочно	۱) عمداً، قصداً، دستی؛ ۲) بشوخی	1) Гәсдән, биләрәкдән, билә-билә; 2) яландан.
Нарсуд, Народный суд	دادگاه ملی	Халг мәһкәмәси.
Наружность	صورت ظاهر، ظاهر، قیافه	Сима, көрүнүш; заһири көрүнүш.
Наружный	خارجی، بیرونی، ظاهری، صوری	Харичи, байыр; заһири.
Нарушать, нарушить	نقض کردن، شکستن، تخلف کردن؛ تجاوز کردن	Позмаг (гайданы).
Нарушение	نقض، تخلف	Позма (гайданы).
Нарыв	دمل	Иринләмә, иринлик; чибан.
Наряд	۱) لباس؛ ۲) حکم، دستور، پاس	1) Кейим, палтар, бәзәк; 2) әмр, тапшырыг; 3) дәстә.
Нарядить, наряжать	۱) آراستن؛ ۲) تعیین نمودن (پاس)	1) Кейиндирмәк, бәзәмәк; 2) тә'йин этмәк.
Наряду	تواماً، برابر، باهم	Бәрабәр, янашы олараг.
Насадить, насаждать	۱) نشاندن؛ ۲) غرس کردن؛ ۳) معمول کردن	1) Отуртмаг, ерләшдирмәк; 2) әкмәк, санчмаг, басдырмаг.
Насекомое	حشره	Һәшәрат.
Население	اهالی، نفوس، جمعیت، سکنه	Әһали, чамаат.
Населённый	آبادانی، پرجمعیت	Мәскун.
Насилие	تعدی، جور، زور، جبر	Зор, күч, чәбр.
Насиловать	اجحاف کردن، تعدی کردن، فشار وارد آوردن	Мәчбур этмәк, вадар этмәк.

Насилу	بزحمت، بسختی	Күчлә, зорла, чәтинликлә; нәһайәт, ахырда.
Насильно	بزور	Зорла, күчлә, мәҗбүрән.
Насколько	چقدر، تاچه اندازه	Нә гәдәр, нә дәрәҗәдә.
Наскоро	بعجله، ازروی شتاب	Тәләсик, әлүстү.
Наслаждение	تمتع، حظ، لذت	Ләззәт, зөвг, нәш'ә, һәзз.
Наследие, наследство	ارث، میراث، وراثت	Мирас; ирс.
Наследник	وارث	Вәрәсә.
Наследственный	ارثی، موروثی	Ирси.
Насмешка	استهزا، مسخره، ریشخند	Истеһза, мәсхәрә.
Насморк	زکام	Зөкәм, тимов.
Насос	تلمبه	Насос.
Наставление	نصیحت، پند، اندرز	Өйүд, нәсиһәт.
Настаивать, настоять	اصرار کردن، اصرار داشتن	Исрар этмәк, тә'кид этмәк.
Настежь	چهار طاق باز کردن (پنجره)	Тайбатай ачыг (пәнчәрә, гапы).
Настигнуть	رسیدن، فرا رسیدن	Чатмаг, говуб тутмаг, етишиб тутмаг.
Настойчивый	مصر، لجوج	Инадлы, сөзүнүн үстүндә дуран.
Настолько	به‌اندازه‌ای، اینقدر، بقدری	О гәдәр, о дәрәҗәдә.
Настольный	رو میزی	Мизүстү, столүстү.
Настоящий	۱) حاضر، کنونی، فعلی؛ ۱) اصل، حقیقی	1) Индики, һазырки, бу, һәмин; 2) әсли, һәгиги.
Настроение	۱) حال؛ ۲) حوصله	1) Һал, әһвал, кеф; 2) һәвәс, мейл, рә'йи.
Наступательный	تعرضی، حمله‌ای، تهاجمی	Һүҗүм; һәмләвәр.
Наступать, наступить	۱) تعرض، پیش‌آمدن، هجوم (حمله) کردن، جلورفتن، پیش‌رفتن؛ ۲) پاگذاشتن؛ ۳) رسیدن، آمدن، شدن	1) Һүҗүм этмәк, ирәлиләмәк; 2) аяг басмаг; 3) кәлмәк, чатмаг.
Наступление	۱) پیشروی، تعرض، حمله، هجوم؛ ۲) رسیدن، پیش آمدن	1) Һүҗүм, һүҗүм этмә, ирәлиләмә; 2) етишмә, чатма.
Насущный	ضروری، حیاتی، مبرم	Кәрәкли, мүһүмм, вачиблн.
Насыпь	خاکریزی	Торпаг төкүмү.
Насыщать	۱) سیر کردن، اشباع کردن (شیمی)؛ ۲) تامین و تجهیز کردن	1) Дойдурмаг; 2) тә'мин этмәк, тәчһиз этмәк.

Наталкивать	۱) تکان دادن، سوق دادن؛ ۲) وادار نمودن، مجبور کردن	1) Итәләмәк, сөвг этмәк; 2) тәһрик этмәк, вадар этмәк.
Натереть, натирать	۱) مالیدن، رنده کردن، زدودن؛ ۲) زدن	1) Сүртмәк; сүртүб тәмизләмәк; 2) сүртүб яра эләмәк.
Натиск	فشار، حمله، هجوم، تهاجم	Һүҷум, тәзйиг.
Натощак	درحال ناشتا (ناشته)	Аҷ гарына, наштаба.
Натура	طبیعت، فطرت	Тәбиәт, хасиййәт.
Натуральный	طبیعی، ذاتی، جنسی	Тәбии.
Натягивать, натянуть	کشیدن، سفت کشیدن	Дартмаг, кәрмәк, чәкмәк.
Наугад	حدساً	Дүшүнмәдән, һәр нә чүр кәлди.
Наука	۱) علم، معرفت، دانش؛ ۲) درس	1) Элм; 2) дәрс.
Научить	یاد دادن، آموختن	Өйрәтмәк.
Научный	دانشی، علمی	Элми.
Нахал	پرروء، بی‌حیاء گستاخ	Сыртыг, утанмаз, һаясыз.
Находиться	۱) یافت شدن؛ ۲) بودن، واقع بودن	1) Тапылмаг, көрүнмәк; 2) олмаг.
Находка	کشف، یافته	Тапынты, тапылан шей.
Находчивость	حاضر جوابی، حاضر ذهنی	Һазырчаваблыг, зирәклик, дирибашлыг.
Национализация	ملی نمودن	Миллиләшдирмә.
Национальный	ملی	Милли.
Нация	ملت	Милләт.
Начало	۱) سر، شروع، آغاز، بدو، ابتداء اول؛ ۲) اساس، ماخذ، اصل؛ ۳) منبع، منشاء	1) Башланғыч, әввәл; 2) маһиййәт, әсас; 3) мәнбә, мәншә.
Начальник	رئیس، فرمانده	Началник, башчы, мүдир.
Начальный	ابتدائی، مقدماتی	1) Баш, башланғыч; 2) илк, ибтидаи.
Начальство	اولیای امور، رؤسا	Башчылыг, мүдирлик, рәһбәрлик.
Начать, начинать	شروع کردن، آغاز کردن	Башламаг.
Начдив	فرماندهلشکر، سرلشکر - *начальник дивизии*	Дивизия начальники.
Начинание	۱) شروع کردن، آغاز نمودن؛ ۲) اقدام، تشبث	1) Башлама; 2 иш, тәшәббүс.
Начисто	۱) پاك؛ ۲) بکلی؛ ۳) صمیمی، آشکارا	1) Тәр-тәмиз; 2) тәмамилә, бүсбүтүн; 3) сәмими, ачыг-ачығына.

Нашествие	هجوم، استیلا	Һүҷум, басгын.
Нащупывать	۱) لمس کردن؛ ۲) مشخص نمودن	1) Әл илә йохламаг; 2) ашкар этмәк, мүәййән этмәк.
Не	*не беда!* ـ نه؛ عیبی ندارد *это не шутка* ـ این شوخی نیست *не слишком* ـ نه چندان	(Сөзлә бирликдә, әкс мә'насына кәлир) *я не иду* мән кетмирәм; *не бери* көтүрмә.
Неблагодарный	حق نشناس، ناشکر	Нашүкүр, нанкор.
Неблагоприятный	نامساعد	Пис, ярамаз; бәйәнилмәйән.
Небо	هوا، فضا، آسمان	Көй, сәма.
Нёбо	کام، سقف دهن، حنك	Дамаг.
Небольшой	کوچك، مختصر، کم	Кичик, балаҷа; әһәммийәтсиз.
Небоскреб	آسمان خراش	Чох уҷа әв; чох мәртәбәли әв.
Небрежный	غافل، مسامحه کار	Сәлигәсиз, диггәтсиз, пинти.
Небывалый	۱) بی‌سابقه، بی‌نظیر؛ ۲) ساخته، مغشوش، مزخرف	1) Көрүнмәмиш, мисилсиз; 2) уйдурма, сахта.
Небылица	افسانه، مزخرف	Уйдурма, ялан сөз.
Неважный	۱) بی‌اهمیت، ناقابل؛ ۲) بد	1) Әһәммийәтсиз, бикара; 2) пис, миянә.
Невежда	نادان، جاهل	Биликсиз адам, авам адам.
Невежество	۱) نادانی، جهل؛ ۲) بی‌تربیتی	1) Биликсизлик, ҷаһаләт, авамлыг; 2) тәрбийәсизлик, нәзакәтсизлик.
Невежливый	بی‌ادب	Әдәбсиз, кобуд.
Неверие	۱) عدم اعتماد؛ ۲) بدبینی، عدم اعتقاد	1) Инамсызлыг, э'тимадсызлыг; 2) атеизм.
Неверный	۱) نادرست، غلط؛ ۲) بی‌وفا، خائن؛ ۳) کافر	1) Сәһв, янлыш, сахта; 2) вәфасыз, сәдагәтсиз; 3) кафир.
Невероятный	باورنکردنی	Куман эдилмәйән, ағыла кәлмәйән.
Невеста	عروس	Кәлин.
Невестка	۱) عروس، زن پسر؛ ۲) زن برادر	1) Кәлин; 2) гардаш арвады; гайын арвады.
Невзначай	غفلتا، ناگهان	Гәфилдән.
Невидимый	نادیده، غیرمرئی	Көрүнмәйән, көзлә көрүнмәз.

Невинный	۱) بی گناه، بی‌تقصیر؛ ۲) بکر	1) Кунаһсыз, тагсырсыз; 2) бикр.
Невмешательство	عدم مداخله	Гарышмама; башга дәвләтин дахили ишләринә гарышмама.
Невнимательный	بی‌توجه، بی‌دقت، بی‌مواظبت	Диггәтсиз, э'тинасыз.
Невод	تور، تورماهی گیری	Тор; бөйүк балыг тору.
Невоздержанный	مفرط، افراط‌کار، بی‌اعتدال، ناپرهیزکار	Һеч бир шейдән чекинмәйән, өзүнү көзләмәйән; әһтиятсыз.
Невозможный	غیرممکن، محال	Мүмкүн олмаян.
Невольно	بی‌اختیار، بدون‌اراده	Истәмәдән; билмәдән, гейри-иради, ихтиярсыз.
Невообразимый	غیرقابل تصور	Тәсәввүр эдилмәйән.
Невооружённый	دست‌خالی، غیرمسلح	Силаһсыз.
Невоспитанный	بی‌تربیت	Тәрбийәсиз, әдәбсиз.
Невостребованный	درخواست نشده، مطالبه نشده	Тәләб олунмаян, истәнилмәйән.
Невредимый	سالم، بی‌عیب	Сағ, саламат.
Невыгодный	بی‌فائده، بی‌منفعت	Хейирсиз, файдасыз, зәрәрли.
Невыносимый	غیرقابل تحمل، طاقت فرسا	Дөзүлмәз, бәрк, шиддәтли.
Негде	۱) جا نیست؛ ۲) در هیچ جا؛ ۳) در جائی	1) Ер йоҳдур; 2) һеч ердә; 3) һарада исә.
Негодный	۱) بی‌مصرف، بی‌قیمت، غیرقابل استعمال؛ ۲) ناکس	1) Ярамаз, пис, алчаг; 2) ярамаз адам.
Негодование	تغیر	Гәзәбләнмә, ачыгланма.
Негодяй	بدذات	Ярамаз, алчаг, әчлаф.
Негр	سیاه، سیاه‌پوست، کاکا، کاکا سیاه	Зәнчи.
Неграмотный	بی‌سواد	Савадсыз; тәчрүбәсиз, бачарыгсыз.
Недавно	اخیرا، تازه، بتازگی	Бир аз әввәл, бу күнләрдә.
Недалеко	۱)نزدیك، نزدیکی؛ ۲)دور نیست	1) Яхында; 2) узаг дейил.
Недаром	بااساس، باسبب، بیخود نیست	Әсасыз олмаяраг, сәбәбсиз олмаяраг.
Недвижимый	غیرقابل حرکت، بی‌حرکت، غیرمنقول	Һәрәкәтсиз, ериндән тәрпәнмәйән, тәрпәдилмәз.
Недействительный	۱) بی‌اثر، غیرمؤثر؛ ۲) باطل، ازدرجه اعتبار ساقط، بی‌اعتبار	1) Тә'сирсиз, тә'сири олмаян; 2) доғру олмаян, гүввәдә олмаян, э'тибарлы олмаян.

Неделикатный	بی‌تراکت	Кобуд, әдәбсиз, нәзакәтсиз.
Неделимый	غیرقابل تقسیم، تقسیم ناپذیر	Бөлүнмәз.
Неделя	هفته	Һәфтә.
Недоброкачественный	نامرغوب، بدکیفیت	Пис, ярамаз, пис кейфийәтли.
Недобросовестный	نادرست، نادرستکار	Вичдансыз, инсафсыз.
Недоверие	عدم اعتماد، عدم اطمینان	Инамсызлыг, э'тибарсызлыг.
Недоверять	اطمینان نکردن، سؤظن داشتن، بدگمان بودن	Инанмамаг, э'тибар этмәмәк.
Недовольный	ناراضی	Наразы.
Недоимка	باقی، پس افت	Галыг, верки галыгы.
Недолговечный	کم عمر، بی‌دوام	Аз өмүрлү, даими олмаян; зәиф, давамсыз.
Недомогание	کسالت	Сустлүк, әзкинлик.
Недооценка	ارزش کافی ندادن	Лазыми гәдәр гиймәтләндирмәмә.
Недопечённый	نیم پخته	Ярым бишмиш, лазыми гәдәр бишмәмиш.
Недоразумение	۱) سوء تفاهم	1) Анлашылмазлыг, сәһв; 2) мүбаһисә, дейишмә, чәкишмә.
Недосмотр	سهو، اشتباه	Диггәтсизлик, көздән гачыртма.
Недоставать	کم‌آمدن، کسرآمدن، کم بودن، کسربودن	Әксик кәлмәк, чатмамаг.
Недостаток	۱) عدم، فقدان؛ ۲) نقص، عیب	1) Нөгсан, әйб; 2) азлыг, кәсир.
Недостаточный	غیرکافی	Аз, чатмаян, кифайәт этмәйән.
Недостача	کسر، کمیابی، کمبود	Әксик, әксик кәлмә, чатмама, кәсир.
Недостойный	ناقابل، نالایق	Дәйәрсиз, ләягәтсиз.
Недоступный	۱) غیرقابل حصول، خارج از دسترس	1) Әл чатмаз, мүмкүн олмаян, чәтин; 2) күзәштә кетмәйән, йола кәлмәйән.
Недоуздок	آب‌خوری، افسار	Нохта.
Недоумение	تحیر، تردید	Һейрәт.
Недочёт	۱) کسر؛ ۲) عیب	1) Әксик; 2) нөгсан, сәһв.
Недра	۱) قعر زمین، ته زمین؛ ۲) اندرون، عمق	1) Ерин тәкн, ер алты; 2) ич, дәринлик.

Неестественный	۱) غیرطبیعی؛ ۲) غیرعادی	1) Гейри-тәбии, сүн'и; 2) гейри-ади, мүстәсна.
Нежелательный	۱) نامطلوب؛ ۲) ناپسند، نامرغوب	1) Истәнилмәйән, арзу әдилмәйән; 2) хоша кәлмәйән, ярамаз.
Нежный	۱) مهربان، رقیق‌القلب، مشفق؛ ۲) نازك، ملایم، نرم، لطیف	1) Мећрибан, севимли; назлы; 2) зәриф, мәлаһәтли, ләтиф.
Незабвенный	فراموش نشدنی	Унудулмаз.
Независимость	استقلال	Сәрбәстлик, мүстәгиллик, асылы олмама.
Независимый	مستقل	Сәрбәст, мүстәгилл, асылы олмаян.
Незадолго	اندکی قبل	Бир аз әввәл, бир аз габаг.
Незаконный	خلاف قانون، غیر قانونی، نا مشروع، غیر مشروع	Ганунсуз; өзбашына.
Незаконченный	نا تمام	Битмәмиш, гуртармамыш.
Незаменимый	بی‌عوض، جبران نا پذیر	Әвәзсиз, әвәз олунмаз.
Незачем	لازم نیست	Лазым дейил, мә'насыздыр, әбәсдир.
Нездоровиться	کسالت داشتن، کسل بودن	Нахош олмаг, хәстә олмаг.
Нездоровый	۱) ناخوش، کسل؛ ۲) ناسالم، بدآب و هوا	1) Нахош, хәстә; зәиф; 2) зәрәрли, ярамаз.
Незнакомец	شخص ناشناس، غریب، بیگانه	Яд адам, өзкә адам.
Незнакомый	غریب، ناشناس	Танынмаян, яд, өзкә.
Незнание	نادانی، بی‌اطلاعی	Билмәмә, мә'луматы олмама.
Незначительный	جزئی، نا چیز	Чүз'и; әһәммиййәтсиз.
Незыблемый	پایدار، خلل نا پذیر	Давамлы, мөһкәм; сарсылмаз.
Неизбежный	ناگزیر، حتمی	Зәрури, лабүдд.
Неизвестный	۱) نا معلوم، غیر معلوم، گمنام؛ ۲) مجهول	1) Намә'лум, танынмамыш; 2) мәчһул.
Неизлечимый	غیرقابل علاج، علاج نا پذیر، بی‌درمان	Сағалмаз, мүаличәси олмаян.
Неизмеримый	بی‌اندازه، بیقیاس، بی‌حد	Өлчүйә кәлмәйән; сайсыз-һесабсыз.
Неимоверный	باور نکردنی	Гейри-ади, фөвгәладә, инанылмаз.
Нейтрализовать	خنثی کردن، بی‌اثر کردن	Нейтраллашдырмаг; зәрәрсиз һала салмаг.

Нейтралитет	بی‌طرفی	Нейтралитет, битәрәфлик.
Некий	شخص نا معلوم، یك کسی	Ким исә, бири, бириси.
Некогда	۱) وقتی، زمانی؛ ۲) وقت ندارم	1) Бир вахт, вахтилә; 2) вахт йохдур, мачал йохдур.
Некоторый	برخی، بعضی، پارهٔ	Бә'зи, бир нара.
Некрасивый	بدترکیب، زشت	Чиркин. кифир.
Некто	کسی، شخصی	Ким исә, бириси, бири.
Некуда	هیچ جا، جائی نیست	Ер йохдур, heч ерә.
Некультурный	غیرمتمدن	Мәдәнийәтсиз, мәдәни олмаян.
Нелегальный	غیرقانونی، غیرعلنی، مخفی	Гануни олмаян, кизли.
Нелепость	بی معنی، مزخرف	Мә'насызлыг, чәфәнкият.
Нельзя	ممکن نیست، نمیشود، ممنوع است	Олмаз, ярамаз.
Немедленно	فوراً، بلافاصله	Тез, дәрhал, тә'хирсиз олараг.
Немец	آلمانی	Немец.
Неминуемый	ناگزیر، حتمی، حتمی‌الوقوع	Мүтләг, hөкмән.
Немного	کمی، اندکی، قدری، مقداری، مختصر، یك خرده	Бир аз, бир гәдәр.
Немой	۱) لال، گنگ؛ ۲) ازگفتار مانده، غیرناطق	1) Лал, дилсиз; 2) динмәз.
Ненавидеть	نفرت کردن، نفرت داشتن، تنفر	Нифрәт этмәк, нифрәт бәсләмәк, зәhләси кетмәк.
Ненавистный	مکروه، منفور	Нифрәт ояндыран, әдавәт оядан.
Ненависть	تنفر، اکراه، نفرت، کین	Нифрәт, кин, гәрәз, әдавәт.
Ненадёжный	نا مطمئن، غیرقابل اعتماد	Э'тибарсыз, шүбhәли.
Ненападение	عدم تعرض	hүҷум этмәмә.
Ненастный	هوای بارانی، پرباران	Яғышлы, думанлы, союг.
Ненормальный	۱) غیرطبیعی، خارج ازطبیعت، غیرعادی؛ ۲) مجنون، دیوانه	1) Гейри-ади, нормал олмаян; 2) дәли, сәфиh.
Ненужный	غیرلازم، بی‌فایده	Кәрәксиз, лазымсыз.
Необходимый	لازم، ضروری، واجب	Кәрәкли, вачиб; чарәсиз, зәрури.
Необъяснимый	غیرقابل توضیح، غیرقابل وصف	Вәсфә кәлмәйән, изаh әдилмәйән.
Необыкновенный	غیرعادی، غیرمعمولی، فوق‌العاده	Гәриба, көрүлмәмиш, ади олмаян.

Неограниченный	غیرمحدود، نامحدود	Һәдсиз, һүдудсуз.
Неоднократно	مکرر، متوالی، پی در پی	Дәфәләрлә, тәкрарән, дөнә-дөнә.
Неодушевленный	بی‌روح، بیجان	Чансыз.
Неожиданно	غفلتا، ناگهان	Көзләнилмәдән, гәфләтән.
Неописуемый	وصف ناپذیر، تصویر ناپذیر	Тәсвир эдилә билмәйән, вәсфә кәлмәйән.
Неопределённый	غیرمعین، نامعین	Гейри-мүәййән, айдын олмаян.
Неопытный	بی‌تجربه، خام	Тәчрүбәсиз, нашы, хам.
Неосведомлённый	بی‌خبر، بی‌اطلاع	Хәбәрсиз, мә'лумат алмамыш.
Неосновательный	۱) بی اساس، بی اصل؛ ۲) سطحی، بی دلیل	1) Әсассыз, дәлилсиз; 2) сәтһи, чидди олмаян.
Неосторожность	بی احتیاطی، بی مبالاتی	Әһтиятсызлыг.
Неотложный	مبرم، فوتی، فوری	Тәләсик, тә'чили.
Неофициальный	غیر رسمی	Гейри-рәсми, рәсми олмаян.
Неохотно	بدون هوس، با بی‌میلی	Көнүлсүз, һәвәссиз.
Неплатёж	عدم پرداخت، عدم تأدیه	Борчу вахтында вермәмә.
Непобедимый	شکست ناپذیر، مغلوب نشدنی، قوی	Мәғлуб эдилмәз; күчлү.
Неповиновение	نافرمانی، عدم اطاعت، سرپیچی	Боюн әймәмә, табе олмама, итаәт этмәмә; итаәтсизлик.
Непогода	هوای بد	Пис һава; союг; күләк.
Неподвижный	بی‌حرکت، ثابت، غیرمتحرك	Тәрпәнмәйән, сабит.
Непоколебимый	ثابت، تزلزل ناپذیر، استوار	Сарсылмаз, мөһкәм, давамлы, дәянәтли.
Неполный	ناتمام، ناقص	Натамам, ярымчыг, нагис.
Непонимание	نفهمیدن	Анламама, баша дүшмәмә.
Непосильный	مافوق طاقت	Күч етмәйән, гүввә чатмаян.
Непосредственно	بطور مستقیم، مستقیماً، بلاواسطه	Билаваситә.
Непохожий	غیر متشابه، غیرشبیه	Охшамаян, бәнзәмәйән.
Неправда	دروغ، کذب، خلاف واقع	Ялан.
Неправильный	غیرصحیح، ناصحیح، غلط، خلاف قاعده	Дүзкүн олмаян, доғру олмаян, янлыш.
Непреклонный	ثابت، متین، تغییر ناپذیر	Мөһкәм, дәянәтли; фикриндән дөнмәйән, сарсылмаз.

Непременно	حکماً، حتماً	Һөкмән, гәт'иййән, мүтләг.
Непременный	ضروری	Вачиб, зәрури, гәт'и.
Непрерывный	۱) متصل، پی‌درپی، لاینقطع، بی‌تعطیل؛ ۲) مسلسل	1) Арасы кәсилмәдән, бир-бириниң ардынча; 2) далбадал.
Непригодный	بی مصرف، بی‌فائده	Ярамаз, ярамаян.
Неприкосновенный	مصون	Тохунулмаз.
Неприличный	ناشایسته، خارج از نزاکت، رکیك	Әдәбсиз, әйбли.
Непримиримый	صلح نا پذیر	Барышмаз.
Неприятель	حریف، دشمن، خصم	Дүшмән, яғы.
Неприятный	نامطبوع، ناگوار	Пис, нифрәт ояндыран, нийрәнч, ҳоша кәлмәйән.
Непромокаемый	رطوبت نا پذیر	Су кечмәйән, су бурахмаз.
Непроницаемый	غیرقابل نفوذ	Кечирмәйән, бурахмаян.
Непрочный	بی‌دوام، غیرثابت	Давамсыз, сабит олмаян.
Неработоспособный	از کار افتاده، غیر مستعد بکار	Иш бачарығыны итирмиш.
Неравномерный	نامتناسب	Бир өлчүдә олмаян, бәрабәр олмаян.
Неравный	نا مساوی، غیرمساوی	Бәрабәр олмаян, тән олмаян, бир олмаян.
Неразборчивый	نا خوانا، لایقرأ	Долашыг, гарышыг, чәтин охунан.
Неразлучный	جدانشدنی، یکتن	Айрылмаз, һәмишә бир ердә олан.
Нерв	پی، عصب	Нерв, әсәб.
Нервничать	عصبانی شدن	Әсәбиләнмәк, әсәбиләшмәк.
Нервный	عصبی، عصبانی	Әсәби.
Нерешительный	مردد، بی اراده	Гәрарсыз, тәрәддүд әдән.
Неровный	۱) ناهموار، پست و بلند؛ ۲) بی دوام	1) Дүз олмаян, һамар олмаян; 2) мүхтәлиф, тән олмаян, бәрабәр олмаян; 3) давамсыз.
Неряха	شلخته	Пинти.
Несгораемый	غیرقابل احتراق، نسوز	Янмаз, янмаян материалдан гайрылмыш.
Несколько	۱) قدری؛ ۲) چند	Бир нечә.
Несложный	ساده، غیر مرکب	Садә, асан.

Неслужебный	غیر اداری	Ишдән кәнар.
Неслыханный	نشنیده، ناشنیده، شنیده نشده	Эшидилмәмиш, ағыласығмаз.
Несмотря	صرف نظر، باوجود	Бахмаяраг.
Несовершеннолетний	نابالغ، صغیر	Аз яшлы, һәдди-бүлуға чатмамыш.
Несовместимый	ناموافق، ناسازکار، متضاد	Бир арая сығыша билмәйән.
Несокрушимый	شکست ناپذیر، متین	Сарсылмаз, мөһкәм, дәянәтли.
Несостоятельный	۱) ورشکست؛ ۲) بی‌بضاعت؛ ۳) غیرمکفی (دلیل)	1) Сыныг чыхмыш, мүфлис; 2) касыб, йохсул; 3) әсассыз, сүбутсуз.
Неспособный	۱) ناقابل، نالایق، بی‌استعداد	1) Габилиййәтсиз, бачарыгсыз; 2) ярамаз, чәтин.
Несправедливый	غیرعادل، بی‌انصاف	Әдаләтсиз, инсафсыз, инсафсызчасына.
Несравненный	بی‌نظیر، بی‌همتا، بیمثل، بیمانند	Мисилсиз, тайы-бәрабәри олмаян.
Нести	۱) بردن، آوردن؛ ۲) برداشتن، کشیدن؛ ۳) تخم گذاشتن (مرغ)	1) Апармаг, кәтирмәк, дашымаг; 2) чәкмәк; 3) юмуртламаг.
Нестроевой	خارج صف، غیر صفی	Сырадан кәнар, сырави олмаян.
Несудоходный	غیرقابل کشتی‌رانی	Кәми ишләйә билмәйән, кәми һәрәкәтинә ярамаян.
Несчастие	بدبختی	Бәдбәхтлик, уғурсузлуг.
Несчастный	بدبخت، بیچاره	Бәдбәхт, уғурсуз.
Несчётный	بی‌شمار	Сайсыз-һесабсыз.
Нет	۱) نه، نه‌خیر؛ ۲) نیست	1) Йох; 2) йохдур.
Нетерпеливый	بی‌حوصله، کم حوصله، بی‌صبر	Сәбирсиз, һөвсәләсиз.
Неточный	غیردقیق، ناصحیح	Дүзкүн олмаян, дүрүст олмаян.
Нетрезвый	مست، سرخوش	Кефли, сәрхош.
Нетрудовой	غیرزحمتکش	Зәһмәткеш олмаян, зәһмәт чәкмәйән.
Нетрудоспособный	ازکار افتاده، عاجز ازکار	Әмәк игтидары олмаян, әлил.
Нетто	وزن خالص، خالص	Нетто; халис чәки, габсыз чәки.
Неуважение	بی‌احترامی، بی‌حرمتی	Һөрмәтсизлик, әһтирамсызлыг.

Неувязка	عدم تناسب، عدم ارتباط	Уйғунсузлуг.
Неудача	عدم موفقیت	Мүвәффәгиййәтсизлик.
Неудачный	بی‌ثمر، بی‌نتیجه، بدبخت	Мүвәффәгиййәтсиз, нәтиҗәсиз, файдасыз.
Неудобный	ناراحت، نامناسب	Нарahат, рahат олмаян.
Неужели	واقعاً، راستی، حقیقتاً	Мәкәр.
Неумение	عدم مهارت، بی‌تجربگی، نابلدی	Биликсизлик, тәҗрүбәсизлик.
Неуместный	بیجا	Ерсиз.
Неурожай	قحطی، نیامد محصول	Гытлыг, мәһсулсузлуг.
Неустанный	خستگی نا پذیر	Йорулмаг билмәйән, йорулмаз.
Неустойка	جریمه، غرامت	Чәримә, дәббә пулу.
Неустойчивый	بی‌استحکام، غیرثابت، ناپایدار، تغییرپذیر	Мөһкәм олмаян.
Неутомимый	مر. *Неустанный*	Бах *неустанный*.
Нефтеналивной	کشتی نفتی - *Нефтеналивное судно*	Нефт; нефт дашыян; *нефтеналивное судно* нефт кәмиси.
Нефтеочистительный	پالشگاه نفت - *Нефтеочистительный завод*	Нефт тәмизләйән (завод).
Нефтеперегонный	کارخانهٔ تجزیهٔ نفت - *Нефтеперегонный завод*	Нефтайыран; *нефтеперегонный завод* нефтайыран завод.
Нефтепровод	لوله نفت	Нефт кәмәри.
Нефтепродукты	مواد نفتی	Нефт мәһсулаты.
Нефтепромышленность	صنایع نفت	Нефт сәнаеи.
Нефть	نفت	Нефт.
Нехватка	فقدان، کمی، کسری	Әксик, кәсир.
Нечаянно	سهواً، بدون قصد	Гәфләтән, гәфилдән, билмәдән.
Нечётный	طاق (برعکس زوج)	Тәк; *нечётные числа* тәк рәгәмләр.
Нечистокровный	دو رگ	Чинс олмаян.
Нечистоплотный	کثیف	Пинти, тәмизкар олмаян.
Нечистый	۱) کثیف، ناپاك؛ ۲) غیرخالص	1) Чиркли; 2) гарышыг, халис олмаян.
Нечто	چیزی	Бир шей, нә исә.
Нештатный	غیررسمی	Штатдан кәнар.
Неявка	غیبت، عدم حضور	Кәлмәмә.
Неясный	مبهم، غیرواضح	Анлашылмаз, айдын олмаян.

Нива	مزرعه، کشتزار	Тарла, шум, әкин ери.
Нигде	در هیچ جا، هیچ جا	Һеч бир ердә.
Ниже	۱) پایین‌تر، پست‌تر؛ ۲) زیر	1) Ашағы, ашағыда; 2) даһа алчаг; даһа ашағы.
Нижеподписавшийся	امضا کنندهٔ زیر	Ашағыда имза әдән.
Нижний	زیر، زیری، پائین، پائینی	Алт, ашағы; ашағыдаки.
Низ	قسمت پائین، زیر، ته	Ашағы; ашағы һиссә, алт мәртәбә.
Низвержение	زیروزبرنمودن، سرنگون کردن، خلع کردن	Девирмә, деврилмә; йыхма, йыхылма.
Низкий	پائین، پست، نازل، بم	Алчаг, ашағы.
Низложение	خلع	Һакимиййәтдән салма, йыхма.
Низость	پستی، رذالت	Алчаглыг, намуссузлуг.
Никак	بهیچ وجه، ابداً	Һеч бир вәчһ илә; һеч.
Никакой	هیچ، هیچ یك، هیچ کدام	Һеч бири.
Никогда	هیچوقت، هرگز، ابداً	Һеч вахт, һеч бир вахт.
Никто	هیچ کس	Һеч кәс, һеч бири.
Никуда	بهیچ جا	1) Һеч бир ерә; 2) һеч шейә, һеч нәйә.
Нипочем	۱) رایگان، مفت؛ ۲) آسان، سهل	1) Һавайы, чох учуз, мүфтә; 2) чох асан; 3) һамысы бирдир.
Нисколько	هیچ، بهیچوجه	Һеч; бир аз да олса.
Нитка, нить	نخ، رشته	Сап, тел.
Ничего	۱) هیچ، هیچ چیز؛ ۲) بدنیست	1) Һеч, һеч нә; 2) зәрәр йохдур, пис дейил.
Ничто	هیچ، هیچ چیزی	Һеч, һеч бир шей, һеч нә.
Ничтожный	جزئی، بی‌اهمیت، ناقابل، بیمعنی	Чүз'и, әһәммиййәтсиз, бош, мә'насыз.
Ниша	طاقچه	Чамәхудан, тахча.
Нищета	فقر	Диләнчилик, касыблыг.
Нищий	گدا، سائل	Диләнчи; касыб адам.
Но	ولی، اما، لیکن	Лакин, анчаг, амма.
Новейший	تازه ترین، جدید ترین	Эн ени, лап тәзә.
Новизна	تازگی، نوی	Енилик.
Новобранец	سرباز جدید	Ени әскәр; әскәрлийә ени алынмыш.
Нововведение	بدعت	Енилик, ени адәт, ени гайда.
Новогодний	نوروزی	Ени ил; *новогодний праздник* ени ил байрамы.

Новость	۱) تازگی؛ ۲) چیزتازه؛ ۳) خبر، خبرتازه	1) Енилик; 2) ени шей; 3) ени хәбер.
Новый	نو، تازه، جدید	Ени, тәзә.
Нога	پاء ساق	Аяг, гыч.
Ноготь	ناخن	Дырнаг.
Нож	چاقو، کارد	Бычаг.
Ножницы	قیچی، مقراض	Гайчы.
Ножны	غلاف، نیام	Гын, гилаф.
Ноздря	سوراخ دماغ، سوراخ بینی، منخر	Бурун дешийи.
Ноль, нуль	صفر	Сыфыр.
Номенклатура	صورت اسامی، اصطلاحات	Номенклатура, сияһи.
Номер	۱) نمره، شماره؛ ۲) اطاق (مهمانخانه)	1) Нөмрә; 2) отаг.
Номинальный	اسمی، صوری	Номинал.
Норвегия	نروژ	Норвегия.
Норма	میزان، قاعده	Норма; гайда. өлчү.
Нормальный	طبیعی، عادی، معمولی، متعارفی	Нормал, тәбии, ади.
Нос	بینی، دماغ	Бурун.
Носилки	خرك، خاك كش	Хәрәк.
Носильщик	حمال	Йүкдашыян, һамбал.
Носить	۱) بردن، حمل کردن؛ ۲) پوشیدن (لباس)	1) Апармаг, кәтирмәк, дашымаг, кәздирмәк; 2) кеймәк.
Нота	۱) یادداشت؛ ۲) نت، آهنگ	1) Нота; 2) тон, интонация.
Нотариус	مامور ثبت اسناد	Нотариус.
Ночевать	خوابیدن، شب را بسر بردن، شب ماندن	Кечәләмәк, кечәни кечиртмәк.
Ночь	شب	Кечә.
Ноша	بار	Йүк, шәлә.
Ноябрь	نوامبر	Ноябр.
Нрав	۱) خلق؛ ۲) عادت، رسم، آئین	1) Хасиййәт; 2) дәб, адәт.
Нравиться	خوش آمدن، پسندیدن	Хоша кәлмәк, бәйәнилмәк.
Нравы	عادات، رسوم	Адәтләр.
Нужда	۱) احتیاج، حاجت، ضرورت؛ ۲) تنگدستی، فقر	1) Эһтияҹ; 2) йохсуллуг.
Нужно	باید، لازم است	Кәрәкдир, лазымдыр, вачибдир.

Нужный	لازم، ضروری، واجب	Кәрәкли. лазыми, вачибли.
Нумератор	۱) ماشین شماره‌زنی	1) Нөмрә вуран машын; 2) кичик телефон коммутатору.
Нумерация	شماره گذاری، شماره‌زنی	Нөмрәләмә; нөмрәләр сырасы.
Нумеровать	شماره گذاردن	Нөмрәләмәк.
Ныне	اینك، اکنون، حالا، حالیه	Бу күн; һал-һазырда, инди.
Нынешний	کنونی، حالیه، جاری	Индики; бу күнкү.
Нырять	غوطه و رشدن، غوطه خوردن، سرفرو بردن، زیرآبی زدن	Баш вурмаг, чуммаг.
Нюхать	بو کردن، بو کشیدن، بوئیدن	Ийләмәк.
Няня	دایه	Дайә; ушаглара бахан.

О

О, об	۱) از، در بارهٔ، در باب، در خصوص، راجع به؛ ۲) پهلو بپهلو، دست بدست	1) Ә, йә, а; я; *бок о бок* яняна; *рука об руку* әләлә; 2) һаггында, барәсиндә; *об армии* орду һаггында.
Оба	هردو	Һәр икиси, икиси дә.
Обанкротиться	ورشکست شدن	Сыныг чыхмаг, мүфлис олмаг.
Обаятельный	دلکش، دلفریب، دلربا	Мәфтун әдичи, чазибәли, сәвимли, хош.
Обвал	فرو ریختگی، ریزش، بهمن	Учуг, учунту.
Обвешивать	کم فروشی، فریب دادن مشتری	Әксик чәкмәк, чәкидә алдатмаг.
Обвинение	اتهام	Тагсыр, иттиһам.
Обвинитель	خواهان، مدعی، متهم کننده، داد خواه	Тагсырландыран, иттиһамчы.
Обгонять	عقب گذاشتن، جلو افتادن	Өтмәк, кечмәк; өтуб кечмәк.
Обдумать	تفکر کردن، سنجیدن	Этрафлы дүшүнмәк.
Обед	نهار	Наһар, күнорта емәйи.
Обедать	نهار خوردن	Наһар этмәк.
Обеднеть	تهی دست شدن، بی‌چیزشدن، فقیرشدن	Йохсуллашмаг, касыблашмаг.

Обезвредить	دفع خطر کردن، بیخطر ساختن	Зәрәрсизләшдирмәк, зәрәрсиз этмәк.
Обезглавить	سربریدن، گردن زدن	1) Башыны кәсмәк, бойнуну вурмаг.
Обезличка	ازقوذ (اعتبار) انداختن	Мәс'улиййәтсизлик, симасызлыг.
Обезоруживать, обезоружить	خلع سلاح کردن	Тәрк-силаһ этдирмәк, силаһыны әлиндән алмаг.
Обезьяна	بوزینه، میمون	Меймун.
Обернуть	پیچیدن، وارو کردن	1) Бүкмәк, сарымаг, доламаг; 2) дөндәрмәк, чевирмәк.
Обёртка	لفاف، لفافه	1) Үз, габыг, чилд; 2) сарғы.
Обеспечение	تأمین، ضمانت	Тә'мин этмә, тә'минат.
Обесценивать, обесценить	از ارزش انداختن، کم ارزش کردن	Гиймәтдән салмаг.
Обещание	وعده، عهد	Вә'д, сөз вермә.
Обещать	وعده دادن	Вә'д этмәк, сөз вермәк.
Обжалование	استیناف، واخواهی	Шикайәт, шикайәт этмә.
Обжора	پرخور	Гарынгулу, ачкөз.
Обзор	بازدید، شرح اجمالی	1) Обзор; көздән кечирмә; 2) гыса мә'лумат.
Обида	رنجش، آزار، آزردگی	1) Инчиклик; 2) тәһгир.
Обидеть, обижать	رنجانیدن، آزردن	Инчитмәк, хатырына дәймәк.
Обидно	حیف است، تأسف دارد	Инчийирәм, үрәйим сыныр.
Обидный	برخورنده، رنجاننده، اهانت آمیز	Инчидән, үрәк сындыран.
Обилие	فراوانی، انبوهی، وفور	Боллуг.
Обитаемый	مسکون، قابل سکونت، مسکونی	Яшанылан; мәскун, яшамая габил.
Обитатель	ساکن، مقیم	Сакин, сакин олан.
Обиход	رسم، عادت، اشیاء متداول	1)Ади яшайыш гайдасы; 2) аваданлыг, әв шейләри.
Обиходный	معمولی، عادی، متداول	Кәрәк олан, һәр күн ишләдилән.
Облава	احاطه کردن، باز داشت کردن	Мүһасирә, әһатә; дөврәйә алма.
Обладать	دارا بودن، داشتن، در تصرف داشتن	Малик олмаг, сaһиб олмаг, йийәләнмәк.
Облако	ابر	Булут.

Область	استان، رشته	Област.
Облачный	ابری	Булутлу; тутғун.
Облегчать	سبك كردن، آسان كردن، تخفيف دادن	Йүнкүлләшдирмәк, асанлашдырмаг, садәләшдирмәк.
Обливать, облить	ريختن (مايع روی چيزی)	Төкмәк, ахытмаг.
Облигация	ورقهٔ استقراض	Облигация; дөвләт займу билети.
Облизать	ليسيدن، ليس‌زدن	Яламаг.
Облисполком	كميته اجرائيه استان	Област Иҹрайиййә Комитети.
Облицовка	روكش	Үз чәкмә; астарыны үзүнә чевирмә.
Обложение	۱) ماليات بندی؛ ۲) محاصره	1) Верки гойма, верки тә'йин этмә, верки; 2) мүһасирә этмә.
Обложка	لفاف، جلد	Чилд, үз.
Обломок	پاره، خرده، تكه	Гырынты, парча; тикә.
Обман	۱) فريب، گول؛ ۲) اغفال	1) Алдатма, алданма; ялан, кәләк, фырылдаг.
Обмануть, обманывать	فريب دادن، گول زدن	1) Алдатмаг; 2) товламаг, йолдан чыхартмаг.
Обмен	مبادله، معاوضه، درعوض	Мүбадилә; дейишмә, дәйишдирмә.
Обмолвка	لغزش زبان	Данышыг сәһви, сәһв дейилмиш сөз.
Обморок	غش، بيهوشی، بيهوش شدن	Өзүндән кәтмә, үрәк-кечмә.
Обмундирование	لباس نظامی، اونيفرم	Кейим, рәсми палтар.
Обнадёживать	خاطرجمع كردن، اميدوار كردن	Архайын этмәк, умудвар этмәк.
Обнажать	۱) برهنه كردن، لخت كردن؛ ۲) ازغلاف بيرون كشيدن (شمشير)؛ ۳) غير محفوظ گذاشتن (جناح)؛ ۴) كشف كردن (حقيقت)	1) Союндурмаг; 2) сыйырмаг, чәкмәк (гылынчы); 3) үстүнү ачмаг, ашкара чыхартмаг.
Обнародовать	انتشار دادن، اعلام نمودن	Э'лан этмәк, һамыя билдирмәк.
Обнаруживать	آشكار كردن، كشف كردن	Ашкара чыхартмаг; мүәййән этмәк.
Обнимать, обнять	درآغوش گرفتن، به‌آغوش در آوردن، بغل كردن	1) Гучагламаг, 2) чулгаламаг, әһатә этмәк.

Обнищание	بی‌چیز شدن، حقیر شدن، تهیدست شدن	1) Йохсуллашма, касыблашма, диләнчилийә дүшмә; 2) йохсуллуг, касыблыг.
Обновить	نو کردن، تازه کردن	Тәзәләмәк, енилəшдирмәк.
Обновление	تجدید	Тәзәләмә, енилəшдирмә.
Обобщать	یکی نمودن، متحد کردن	Үмумиләшдирмәк; бирләшдирмәк.
Обобществление	اجتماعی کردن، همگانی کردن	Ичтимаиләшдирмә, коллективләшдирмә.
Обобществлённый	همگانی شده، مشترك، اشتراکی شده	Ичтимаиләшдирилмиш, коллəктивləшдирилмиш.
Обогащать	متمول نمودن، دولتمند کردن	Варландырмаг;дөвлəтлəндирмәк; зәнкинləшдирмәк.
Обогревать	گرم کردن	Гыздырмаг, истиләшмәк.
Ободрить, ободрять	دل دادن، دلگرم کردن، جرئت دادن، تشویق کردن	Үрəкləндирмәк, үрəк вермәк, рyhландырмаг.
Обожать	پرستیدن، پرستش کردن	Пəрəстиш этмәк.
Обоз	بنه	1) Йүклү арабалар; 2) нəглийят васитələри.
Обозначать, обозначить	۱) علامت (نشان) گذاشتن؛ ۲) تخصیص کردن، تعیین کردن	1) Нишанламаг, ишан гоймаг; 2) көстəрмәк, ифадə этмәк.
Обозревать	بازدید کردن، معاینه کردن	1) Көздən кечирмәк; 2) арашдырмаг, тəдгиг этмәк.
Обои	کاغذ دیواری	Дивар кағызы.
Обойма	۱) شانهٔ فشنگ؛ ۲) چنبر	1) Дараг; патрон дарағы; 2) гуршаг, чəмбəр.
Обойти	۱) از کنار محلی گذشتن؛ ۲) حرکت دورانی، محلی‌را دورزدن؛ ۳) مسکوت گذاشتن، گول زدن	1) Доланмаг, дөвр этмәк; 2) архасына кечмәк; 3) яддан чыхартмаг; 4) алдатмаг; 5) габагламаг, үстүндən өтүб кечмәк.
Оболочка	۱) لفاف، لفافه، غلاف؛ ۲) تمشا	1) Габыг, гыша, гылаф; 2) пəрдə, өртүк.
Обоняние	شامه، بو کردن، بو کشیدن	Ийləмə, ийдилмə; гохулаша.
Оборвать	پاره کردن، قطع کردن	Гырмаг, парчаламаг.
Оборона	دفاع، مدافعه	Мүдафиə, горунма.

Оборонительный	دفاعی	Мүдафиә; *оборонительная линия* мүдафиә хәтти.
Обороноспособность	مستعد بەدفاع	Мүдафиә габилиййәти, мүдафиә бачарығы.
Оборонять	دفاع کردن، مدافعه نمودن	Мүдафиә этмәк, горумаг.
Обороняться	ازخود دفاع کردن	Мүдафиә эдилмәк, горунмаг.
Оборот	گردش، حرکت دوری، دوران	1) Дөвр; 2) тәдавүл, дөврийә; 3) чевирмә; 4) дөнкә, дөнүш.
Оборудование	تجهیزات، لوازمات	Аваданлыг, тәчhизат.
Оборудовать	تجهیز کردن، تهیهٔ لوازم کردن، تجهیز ساختن	Аваданлашдырмаг, тәчhиз этмәк.
Обоснование	استناد، دلیل	Әсасландырма; әсас.
Обострить	شدت دادن، برشدت افزودن، شدید کردن	Шиддәтләндирмәк, кәскинләшдирмәк, кәркинләшдирмәк.
Обрадовать	خوشنود کردن، خوشحال کردن	Шад эләмәк, севиндирмәк.
Образ	۱) صورت، شکل، سیما؛ ۲) طرز، ترتیب، روش	1) Сурәт, сима; 2) йол, үсул, гайда.
Образец	نمونه	Нүмунә.
Образование	۱) تحصیلات، دانش، فرهنگ؛ ۲) تشکیل دادن؛ ۳) بعمل آوردن	1) Маариф; тәhсил; 2) тәшкил этмә, тәшкил олунма; 3) әмәлә кәлмә, төрәмә.
Образованный	دانشمند، آموخته، باکمال، تحصیل کرده	Элмли, савадлы, охумуш.
Образовать, образовывать	۱) تشکیل دادن؛ ۲) بناکردن، بعمل آوردن	1) Әлә кәтирмәк; 2) дүзәлтмәк; тәшкил этмәк.
Образцовый	نمونه‌ای	Нүмунәви.
Обратно	وارون، برعکس، بالعکس	Кери, дала, әкс тәрәфә.
Обратный	پشت، وارونه، بازگشت	Арха, әкс, дал.
Обращать, обратить	۱) گردانیدن؛ ۲) تبدیل کردن؛ ۳) معطوف ساختن	Дөндәрмәк, йөнәлтмәк.
Обращаться, обратиться	۱) رجوع کردن، خطاب کردن؛ ۲) رواج داشتن؛ ۳) رفتار کردن	1) Мүрачиәт этмәк; хитаб этмәк; 2) тәтбиг эдилмәк; 3) рәфтар этмәк; 4) доланмаг.
Обращение	۱) گردش؛ ۲) رواج؛ ۳) رفتار؛ ٤) مراجعه؛ ٥) خطاب	1) Дөвр, дөврийә; 2) мүрачиәт, хитаб; 3) рәфтар.

Обрезать	بریدن، ختنه کردن	1) Кәсмәк; 2) сүннәт әләмәк.
Обрекать	محکوم کردن	Мәһкум этмәк, дучар этмәк.
Обременительный	سنگین، غیرقابل تحمل	Зәһмәтә салан, чәтинлийә салан.
Обрисовать, обрисовывать	طرح کردن، وصف کردن، تصویر نمودن	Тәсвир этмәк.
Обруч	چنبر	Чәнбәр, гармаг.
Обрушиться	فروریختن، حمله کردن	1) Йыхылмаг, сөкүлмәк, учмаг, дағылмаг; 2) үстүнә һүчум этмәк.
Обрыв	سرازیری، پرتگاه	Яраған, учурум.
Обрывать	۱) کندن؛ ۲) پاره کردن، بریدن؛ ۳) قطع کردن	1) Дибини долдурмаг (ағачын биткисини); 2) кәсмәк, будамаг (ағачы.)
Обряд	آئین، رسم، مراسم	1) Гайда, адәт; 2) мәрасим, айин.
Обсерватория	رصد خانه	Рәсәдхана.
Обследование	وارسی، بازرسی، معاینه	Йохлама, тәфтиш этмә.
Обставить, обставлять	۱) مبله کردن، از مخلفات پر کردن؛ ۲) تشکیل دادن؛ ۳) گول زدن، فریب دادن	1) Аваданлыг дүзмәк; безәмәк, сәлигәйә салмаг; дүзәлтмәк; 2) тәшкил этмәк; 3) алдатмаг, кәләк кәлмәк.
Обстановка	۱) اثاثیه، مبل؛ ۲) محیط، وضعیت	1) Мебел, әв аваданлыгы; 2) шәраит, вәзийәт, мүһит.
Обстоятельство	چگونی، وضعیت، حالت	Вәзийәт, шәраит.
Обстрел	تیراندازی	Атышма.
Обстреливать	شلیك کردن، بتوپ بستن، تیرخالی کردن	Топа тутмаг, күлләйә басмаг.
Обсуждать	مذاکره کردن، بحث کردن	Мүзакирә этмәк, тәһлил этмәк.
Обсуждение	مذاکره، بحث	Мүзакирә, тәһлил.
Обтереть	تمیز کردن، خشك کردن	1) Силмәк; 2) сүртмәк, сүртүб гурутмаг.
Обувать	پا کردن (کفش)	Аяггабы кейдирмәк.
Обувь	کفش، پاافزار	Аяггабы.
Обугливать	ذغال کردن، بذغال تبدیل کردن	Көмүрә дөндәрмәк.
Обуздать	جلوگیری کردن، رام نمودن	1) Чиловламаг, йүйәнләмәк; 2) рам этмәк.
Обусловливать, обусловить	مقید کردن، مشروط ساختن	Шәрт гоймаг, шәртләшдирмәк.

Обучать	آموختن، تعلیم دادن، درس دادن، یاد دادن	Өйрәтмәк, охумаг, тә'лим вермәк.
Обучение	آموزش، تعلیم، تدریس	Тә'лим, тәһсил.
Обход	گشت، گردش، دورزدن	Доланма, дөвр этмә, архасына кечмә.
Обходить	۱) دورزدن؛ ۲) گول زدن	Бах *обойти*.
Обширный	وسیع، پهن، پهناور	Кеңиш, бөйүк.
Обшлаг	سردست	Голчаг, гол ағзы.
Общедоступный	دسترس، همگانه، ساده	Әлверишли, мүнасиб.
Общежитие	محل زیست همگانی	Үмумн яшайыш эви, үмуми ятагхана.
Общение	معاشرت، اُنسیت	Әлагә, үнсийәт.
Общественность	جامعه، افکار عموم	Иҷтимаийәт, ҷамаат, эл.
Общественный	اجتماعی، عمومی	Иҷтимаи; эллик, үмуми.
Общество	جمعیت، انجمن	Ҷәмийәт.
Общий	همگانی	Үмуми, һамылыг.
Общительность	خوش معاشرتی، خوش رفتاری	Үнсийәт, меһрибанлыг.
Объединение	۱) متحد نمودن؛ ۲) اتحاد، سازمان	1) Бирләшмә; 2) тәшкилат, ҷәмийәт.
Объединить	یکی نمودن، متحد کردن	Бирләшдирмәк, топламаг.
Объект	مورد، موضوع، موضع	Об'йект, шей.
Объём	حجم، گنجایش	Һәҷм, тутум.
Объёмистый	جادار، بزرگ، جسیم، وسیع	Һәҷмли, тутумлу; бөйүк.
Объявить, объявлять	آگهی دادن، اعلام دادن	Билдирмәк, хәбәр вермәк, э'лан этмәк.
Объявление	آگهی	Билдириш, э'лан.
Объяснение	توضیح، شرح، تفسیر	1) Баша салма, изаһ этмә; 2) изаһ, изаһат.
Объяснить	ایضاح کردن، شرح دادن، تفسیر کردن، معنی کردن	Баша салма, анлатмаг, изаһ этмәк.
Объятие	آغوش، بغل	Гучаг, ағуш.
Обыватель	۱) ساکن؛ ۲) شخص تنگ نظر	1) Ерли; 2) иҷтимаи көрүшү олмаян адам.
Обыденный	معمولی، عادی، متداول	Ади, күндәлик.
Обыкновенный	متداول، عادی، معمولی	Ади.
Обыск	وارسی، تفتیش	Ахтарыш.
Обыскать	وارسی کردن، تفتیش کردن	Ахтармаг.
Обычай	عادت، رسم	Адәт, гайда, дәб.
Обычно	عادتاً	Ади гайда үзрә, адәт үзрә.
Обязанность	وظیفه، تکلیف	Вәзифә, мүкәлләфийәт.

Обязанный	مکلف، موظف، ملتزم	Борчлу.
Обязательно	حتماً، حکماً	Һөкмән, мүтләг.
Обязательство	التزام، تعهد	Илтизам, төәһһүд.
Обязать	مکلف کردن، وادار نمودن	1) Мәчбүр этмәк, өһдәсинә гоймаг; 2) миннәт гоймаг, миннәтдар этмәк.
Овёс	جو دوسر، جو صحرائی	Вәләмир.
Овладение	تصرف، تسلط، بدست‌آوردن	Әлә кечирмә, йиһәләнмәк.
Овладеть	درتصرف کردن، دردست کردن	Әлә кечирмәк, йиһәләнмәк.
Овод	خرمگس	Кикөвүн, мозалан, бүйәләк.
Овощь	سبزیجات، سبزوات	Тәрәвәз, көйәрти.
Овца	گوسفند، میش	Гоюн.
Овцеводство	گوسفندداری	Гоюнчулуг.
Оглавление	فهرست، سرنوشت	Мүндәричат.
Огласить	انتشار دادن، ابلاغ کردن، انشا کردن	1) Хәбәр вермәк, билдирмәк, э'лан этмәк; 2) һамыя яймаг.
Оглушать	کر کردن، خفه‌نمودن	1) Кар эләмәк; 2) кичәлләтмәк.
Оглядеть	سرپا نگاه کردن، نظر رساندن	Көз көздирмәк, нәзәр салмаг.
Оглядеться	بدور خود نگاه کردن	Бахынмаг, әтрафына бахмаг.
Оглянуться	به پشت سرنگاه کردن، رو برگرداندن	Дөнүб дала бахмаг.
Огнемёт	آتش افکن	Од сачан, од пүскүрән.
Огненный	آتشی	Аловлу, одлу, атәшин.
Огнетушитель	آتش نشان	Одсөндүрән.
Огнеупорный	نسوز	Ода давамлы.
Оговорка	قید، تصحیح	Гейд, дүзәлиш, тәсһһ.
Огонь	آتش	Од.
Огораживать	حصار کشیدن، چینه کشیدن	Һасарламаг, чәпәр чәкмәк.
Огород	جالیز، باغچهٔ سبزیکاری، بوستان	Бостан, хыр.
Огорчать, огорчить	غصه دادن، دلتنگ کردن، اوقات تلخ کردن	Дәрдләндирмәк, кәдәрләндирмәк; әһвалыны позмаг.
Огорчение	دلتنگی، غصه، اندوه، غم	Дәрд, гәм, гүссә, кәдәр.

Ограбить	غارت کردن، راهزنی کردن	Гарәт этмәк, таламаг, соймаг.
Ограда	حصار، محجر، پرچین، چینه	Чәпәр, hасар, дивар.
Ограничение	محدود کردن	Мәhдуд этмә, hәдд гойма.
Ограничить	محدود کردن، حد گذاشتن	Мәhдуд этмәк, hәдд гоймаг.
Огромный	بزرگ، جسیم	Бөйүк, ири, екә; кениш.
Огурец	خیار، گل بسر	Хияр, ерпәнәк.
Одарённый	با استعداد	Бачарыглы, габилиййәтли, зәкалы.
Одевать, одеть	پوشیدن، دربر کردن	1) кейдирмәк; 2) өртмәк, бүрүмәк.
Одежда	لباس، پوشش	Палтар, кейим.
Одеяло	لحاف، پتو	Әдял, йорған.
Один, одна, одно	یك	1) Бир; 2) тәк; ялныз, анчаг.
Одинаковый	یکسان، برابر	Охшар, бир чүр, бир-бирinин эйни.
Одиннадцатый	یازدهم، یازدهمین	Он биринчи.
Одиннадцать	یازده	Он бир.
Одинокий	۱) تنها؛ ۲) مجرد	1) Тәк, кимсәсиз, ялгыз; 2) субай.
Однажды	وقتی، هنگامی، روزی	Бир дәфә, бир кәрә; бир күн.
Однако	ولی، لیکن، باهمه این	Анчаг, лакин, амма, буна бахмаяраг, hалбуки.
Одновременно	دریك وقت، درعین حال، دریك موقع	Бир вахтда, бир заманда.
Однообразный	یك نواخت، یك رنگ	Екрәнк, бир чүрә.
Однородный	هم جنس	Бир чинсли.
Односторонний	یك طرفی	Бирүзлү, биртәрәфли.
Одноэтажный	یك طبقه‌ای، یك مرتبه‌ای	Бирмәртәбәли, бир мәртәбә.
Одобрение	تصویب، تحسین، پسند	Бәйәнмә, тәгдир этмә.
Одобрить	تصویب کردن، پسندیدن	Бәйәнмәк, тәгдир этмәк.
Одолевать	ازعهده‌اش برآمدن، غالب گشتن	Үстүн кәлмәк, галиб кәлмәк, өhдәсиндән кәлмәк.
Одолжать, одолжить	وام دادن، قرض دادن	Борч вермәк; миннәт гоймаг.
Одолжение	یاری، مرحمت، التفات، لطف کردن	Хидмәт, көмәк, лүтф, миннәт.

Одушевить, одушевлять	قویدل نمودن، تحریك کردن	Чанландырмаг; рүһландырмаг, үрәкләндирмәк.
Одышка	تنگی‌نفس، ضیق‌النفس	Төкнәфәслик, нәфәси тутулма.
Ожерелье	گردن بند	Боюнбагы, кәрдәнлик.
Ожесточённый	شدید	Амансыз, шиддәтли.
Оживление	احیاء، سرزندگی، جنب و جوش	Чанланма; һәрәкәт, тәрәнәшү.
Ожидать	منتظر بودن، انتظار داشتن	Көзләмәк; умуд бәсләмәк.
Ожог	سوختگی	Яныг; яныг ер.
Озабоченный	نگران، اندیشناك، دل واپسی گرفته، مضطرب	Гейдә галан, изтираблы, гәмли, кәдәрли.
Озеро	دریاچه	Көл.
Озимый	پائیزی، پائیزه	Пайызлыг.
Озлоблённый	خشمگین، غضبناك	Гәзәбли, гәзәбләнмиш, һирсли, һирсләнмиш.
Ознакомление	آشنائی، شناسائی، شناختن، آشنا شدن	Таныш олма.
Означенный	نامبرده، مذکور	Ады чәкилән, көстәрилән, мәзкур.
Озноб	لرز	Титрәтмә, үшүтмә, үшүмә.
Озябнуть	سرما خوردن؛ *я озяб* مرا سرماست	Үшүмәк, донмаг.
Оказия	فرصت، مجال	Мачал, фүрсәт.
Оканчивать	تمام کردن، به‌پایان رساندن، خاتمه دادن	Гуртармаг, тамамламаг, баша чатдырмаг.
Океан	اقیانوس	Океан.
Оккупация	اشغال	Ишгал этмә.
Оккупировать	اشغال کردن	Ишгал этмәк, зорла тутмаг.
Оклад	۱) ماهانه، مواجب؛ ۲) مالیات	1) Дөнлуг, мааш, мәвачиб; 2) верки, верки мигдары.
Окно	پنجره	Пәнчәрә.
Оковы	پابند، دست بند	Гандал, зәнчир; бухов, чидар.
Около	نزد، نزدیك، پهلو، تقریبا، تخمینا	1) Яхын, янында, яхынлыгында; 2) гәдәр, тәгрибән.
Окончание	پایان، اتمام، انجام، ختم	1) Нәһайәт, ахыр, сон; 2) нәтичә.

Окончательный	قطعی، آخرین	Гәт'и, сөзсүз.
Окоп	سنگر، خندق	Сәнкәр.
Окорок	ران کوسفند، ران خوك	Буд; гахач әдилмиш донуз вә я гоюн буду.
Окрайна	کنار، اطراف، اکناف	Кәнар, әтраф.
Окраска	رنگ، رنگ زنی	Рәнк; бәзәк.
Окрестность	حوالی، جوانب، اطراف	Учгар, әтраф, әтраф ерләр.
Округ	ولایت، حوزه، استان	Округ.
Окружать, окружить	محاصره کردن، احاطه کردن	Әтрафыны алмаг, дөврәләмәк, әһатә этмәк.
Окружение	محاصره، احاطه	1) Мүһасирә, әһатә әдилмә; 2) әтраф; мүһит.
Окружность	دایره، گرده	Чөврә; әтраф.
Октябрь	اکتبر	Октябр.
Окурок	ته سیگار	Папирос көтүйү.
Олень	گوزن	Марал.
Оливковый	زیتون؛ *оливковое масло* — روغن زیتون	Зейтун; *оливковое масло* зейтун яғы.
Олифа	روغن آلیف	Әлиф яғы.
Олицетворять	تجسم دادن، مجسم کردن	Чанландырмаг, тәчәссүм этдирмәк.
Олово	قلع	Галай.
Омерзительный	مکروه، نفرت انگیز	Ийрәнч, нифрәтли.
Омертветь	غانتاریاشدن، بی‌حس شدن	Кей олмаг, һиссини итирмәк.
Омолаживать	جوانی دادن، جوان کردن	Кәнчләшдирмәк, чаванлашдырмаг.
Он, она, оно	او، وی، آن	О.
Онеметь	لال شدن، گنگ شدن	Лал олмаг.
Опаздывать, опоздать	دیرآمدن، دیر کردن	Кечикмәк, юбанмаг, ләнкимәк.
Опасаться	بیم داشتن، هراس داشتن، ترسیدن	Горхмаг, әһтият әламәк.
Опасность	خطر، خوف	Горху, тәһлүкә, хәтәр.
Опасный	خطرناك	Горхулу, тәһлүкәли, хәтәрли.
Оперативный	عملیاتی، عملی	Чанлы, күндәлик.
Операция	عملیات، عمل	Операция, әмәлийат.
Опережать	جلو افتادن، سبقت جستن، عقب گذاشتن	Өтмәк, кечмәк, габагалмаг.

Опереться	تکیه کردن، استناد کردن	Сөйкәнмәк, даянмаг; 2) әсасланмаг.
Опечалить	محزون کردن، غمگین ساختن، دلگیر کردن	Дәрд вермәк, гүссә вермәк, кәдәрләндирмәк.
Опечатка	غلط، غلط چاپ شده	Сәһв, хәта, галәт.
Опилки	خاك اره، براده	Мишарасы, тахта кәпәйи.
Описание	شرح، توصیف، تعریف علمی	Тәсвир этмә; тәсвир, шәрһ.
Описать	شرح دادن، وصف کردن	Тәсвир этмәк; шәрһ этмәк.
Опись	سیاهی، صورت	Сияһы.
Опиум	تریاك، افیون	Тирйәк.
Оплакивать	ازبهر کسی گریه کردن	1) Охшайыб агламаг; 2) һейфсил эимәк, ачыма.
Оплата	پرداخت، اجرت، تأدیه، بازداد	Һагг, муздж.
Оплатить	پرداختن، تأدیه کردن، بازدادن	Һаггыны вермәк, муздуну вермәк; өдәмәк.
Оплошность	کوتاهی، تصور، اهمال	Сәһв, хәта, дигәтсизлик.
Оповестить, оповещать	آگهی دادن، مطلع نمودن	Хәбәр вермәк, хәбәрдар этмәк, билдирмәк.
Опоздание	دیر کردن، دیرآمدن	Кечикмә, юбанма, ләнкимә.
Опозорить	رسوا کردن، ننگین کردن	Ләкәләмәк, рүсваї этмәк, биабыр этмәк.
Ополчение	چریك؛ *народное ополчение* — چریك ملی	Әһтият гошун; гейри-низами гошун.
Опора	تکیه گاه	1) Сөйкәнәчәк, даяг, истинадкаһ; арха, көмәк.
Опорожнить, опоражнивать	خالی کردن، تخلیه کردن	Бошалтмаг.
Оппозиция	مخالفت، ضدیت	Мухалифат.
Оппортунизм	موقع طلبی	Оппортунизм.
Оправдание	برائت، عذر	Тәмизә чыхартма, доғрутма, бәраәт газандырма.
Оправдать	برائت دادن، تبرئه	Тәмизә чыхартмаг, доғрултмаг, бәраәт газандырмаг.
Определение	تعیین، تشخیص	1) Мүәйјән этмә; тә'ин этмә; 2) тә'јин, тә'риф.
Определённый	معین، صریح، قطعی	1) Мүәйјән әдилмиш, тә'јин әдилмиш; 2) мүәйјән; гәти.

Опровержение	تکذیب	Ялана чыхартма; тәкзиб-
Опрокидывать	برگرداندن، وارونه کردن، واژگون کردن	Чәвирмәк, дәвирмәк; йыхмаг.
Опрятность	تمیزی، پاکیزگی	Тәмизлик.
Опрятный	تمیز، پاکیزه	Тәмиз, сәлигәли.
Оптик	عینك ساز، دوربین ساز	Оптик приборлар гайыран уста.
Оптом	بطورکلی، بطور عمده فروش	1) Топдан; 2) бир ердә, һамасы бирликдә.
Опубликовать	اعلان کردن، انتشار دادن، نشر نمودن	Э'лан этмәк, борч этмәк, үмума билдирмәк.
Опускать	فرود آوردن، پائین کردن	1) Эндирмәк, салламаг, ашағы салмаг.
Опустошение	۱) خالی کردن؛ ۲) ویران کردن	Бошалтма; харабая дөндәрмә, вирана гойма.
Опухоль	ورم، آماس	Шиш.
Опыт	آزمایش، تجربه، امتحان	1) Тәчрүбә, сәриштә; 2) сынаг.
Опять	باز، دوباره	Енә, енә дә.
Оранжерея	گل‌خانه	Оранжерея.
Орать	داد زدن، فریاد کردن، عرعر کردن	Бағырмаг, чығырмаг, бәркдән гышгырмаг.
Орган	۱) آلت، اندام؛ ۲) ارگان، ناشرافکار اداره	1) Бәдәнин бир үзвү; 2) аләт; 3) идарә; 4) рәсми газет, журнал.
Оргӭн	عودك (آلت موسیقی)	Орган; (мусиги аләти).
Организатор	تشکیل کننده	Тәшкилатчы.
Организация	سازمان، تشکیلات	Тәшкилат; гурулуш, структура.
Организм	مجموع اعضاء اندام	Организм.
Организовать, организовывать	سازمان کردن، تشکیل دادن	Тәшкил этмәк, гурмаг, дүзәлтмәк.
Орден	نشان	Орден.
Орёл	عقاب	Гартал, гарагуш.
Орех	گردکان، گردو، فندق	Газ.
Оригинал	اصل	Оригинал, әсл.
Ориентироваться	چهار طرف خودرا تعیین کردن، پیش بینی کردن	Бәләд олмаг, бәләдләшмәк; сәмтләшмәк.
Ориентировочный	تخمین	Тәхмини, көзәяры.
Оркестр	ارکستر	Оркестр.
Орошение	آبیاری	Суварма.

Орудие	۱) آلت؛ ۲) توپ	1) Алət; 2) топ.
Оружие	اسلحه، سلاح، سازو برگ	Силаһ, яраг.
Орфография	املا	Орфография; имла.
Оса	زنبور زرد	Эшəкарысы.
Осада	محاصره	Мүһасирə.
Осадок	ته‌نشین، رسوب، درد، لای	1) Торта, хылт, чөкүнтү; 2) ягмур, ягынты.
Осаждать, осаживать	محاصره کردن، شهربند کردن	Мүһасирə этмək, əһатə этмək.
Осведомить, осведомлять	اطلاع دادن، مطلع ساختن، خبر دادن	Билдирмək, хəбəр вермək, мə'лумат вермək.
Освежать, освежить	خنك کردن، تازه کردن	Тəравəтləндирмək; тəзələмək.
Осветить, освещать	روشن کردن	Ишыгландармаг.
Освещение	روشنائی	1) Ишыгландырмаг; 2) ишыг.
Освидетельствование	معاینه کردن، گواهی‌دادن	Йохлама, мүайинə этмə.
Освободить, освобождать	آزاد کردن، خلاص دادن رها نمودن	Азад этмək, хилас этмək, гуртармаг.
Освобождение	رهائی، استخلاص، معافیت	Азад этмə, азад олма; хилас этмə, хилас олма.
Освоение	آموختن، بتصرف آوردن	Өйрəнмə; мəнимсəмə.
Оседлать	زین کردن	Йəһəрləмək.
Осёл	الاغ، خر، درازگوش	Эшмək.
Осень	پائیز	Пайыз.
Осетрина	آسترا	Нəрə балыгы эти.
Осколок	پاره، تکه	Гырыг, парча, гəлпə.
Оскорбить, оскорблять	تحقیر کردن، بی‌احترامی کردن	Təһгир этмək.
Оскорбление	تحقیر، توهین، بی‌احترامی	Təһгир.
Ослабеть	ضعیف شدن، ازطاقت افتادن	Зəифləшмək, күчдəн дүшмək.
Ослабить, ослаблять	ضعیف کردن، بی‌قوت کردن	Зəифləшмək, зəиф салмаг.
Осло́жнение	اشکالات، سختی، دشواری	Мүрəккəбləндирмək, чəтинləшдирмək, агырлашдырмаг.
Осматривать, осмотреть	بازدید کردن، معاینه کردن	1) Көз көздирмək, бахмаг; 2) йохламаг, мүайинə этмək.

Осмотр	بازدید، معاینه	1) Көз кәздирмә, бахма; 2) йохлама, мүайинә этмә.
Осмотрительный	ملاحظه کار، احتیاطکاری، احتیاط کننده	Әһтиятлы, диггәтли.
Основа	اساس، بنیه	Әсас.
Основание	تأسیس	1) Әсас, башланғыч; 2) өвзүл, бинөврә.
Основатель	مؤسس	Әсасыны гоян, бани.
Основательный	صحیح، با اساس، با دلیل	1) Әсаслы; 2) мөһкәм, давамлы.
Основной	اساسی، اصلی	Әсас; ән мүһүмм.
Осоавиахим	(آسوآویاخیم) یاری به نیروی تدافعی ساختمان هوا پیمائی و شیمیائی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	Осоавиахим.
Особа	شخصی	Шәхс, кимсә.
Особенно	بویژه، مخصوصا، خاصه	Хүсусилә, хүсусән, хүсуси олараг.
Особенность	ویژه، خصوصیت	Хүсусиййәт.
Особый	ویژه، علیحده	Хүсуси; айры.
Оспа	آبله	Чичәк; чичәк хәстәлийи.
Оспаривать	انکار کردن، تکذیب کردن	1) Мүбаһисә этмәк, һөчәт этмәк; 2) иддиа этмәк.
Оставаться	ماندن، باقی‌ماندن	Галмаг.
Оставить, оставлять	گذاشتن	1) Гоймаг, бурахмаг, тәрк этмәк, әл чәкмәк.
Остальной	بقیه، باقی	Галаны, ердә галаны.
Останавливать	نگهداشتن، وا ایستاندن، جلو گیری کردن	Даяндырмаг, сахламаг.
Останавливаться	وا ایستادن، توقف جستن	Даяндырылмаг, сахланылмаг.
Остановка	توقف، ایستگاه	Дуруш, дуруш ери.
Остаток	باقی مانده، بقیه	Галыг, артыг.
Остаться, оставаться	ماندن	Галмаг.
Остерегаться	حذر کردن، احتیاط کردن	Горунмаг, өзүнү көзләмәк, чәкинмәк.
Осторожность	احتیاط	Әһтият.
Осторожный	با احتیاط، احتیاطکار	Әһтиятлы, әһмаллы.
Остриё	نك، سر	1) Ити уч; 2) тийә.

Остров	جزیره	Ада.
Остроконечный	نکدار	Ити учлуг.
Острота	۱) تیزی؛ ۲) تندی، شدت	1) Итилик; 2) тундлук, кәскинлик.
Остроумный	۱) بانمك، تیز هوش؛ ۲) لطیفه گو	1) Һазырчанаб, ити ағыллы; 2) мәзәли.
Острый	تیز، تند، شدید	1) Ити; 2) тунд, кәскин.
Остывать	سرد شدن، خنك شدن	Союмаг.
Осудить, осуждать	۱) ملامت (سرزنش، توبیخ) کردن؛ ۲) محکوم کردن	1) Мәзәммәт этмәк, төһмәтләндирмәк; 2) мәһкум этмәк.
Осуждение	ملامت، سرزنش، توبیخ، محکومیت	1) Мәзәммәт, төһмәт; 2) мәһкумлуг.
Осуждённый	محکوم	Мәһкум; мәһкум эдилмиш.
Осушить	خشکانیدن، خشك کردن	Гурутмаг.
Осуществление	اجرا نمودن، ابراز داشتن، بعمل آوردن	Һәята кечиртмә, ерinә етирмә.
Ось	محور، میله	Ох.
От, ото	از	Дән, дан.
Отбивать	دفع کردن، رد کردن	Гайтармаг, рәдд этмәк.
Отбирать, отобрать	گرفتن، ازدست کسی گرفتن	Алмаг, әлиндән алмаг.
Отблеск	بازتاب، انعکاس	Парылты, ишылты.
Отбор	انتخاب، برگزیدن	Сәчмә, сечилмә.
Отбрасывать	دور انداختن، دفع کردن بەدورراندن	1) Кери отуртмаг; 2) атмаг, кәнара тулламаг.
Отбросы	فضولات، آشغال	Зир-зибил; тулланты.
Отбывать	۱) عازم (رهسپار) شدن؛ ۲) دورهٔ خدمترا بسربردن	1) Йола дүшмәк, кетмәк; 2) чәкиб гуртармаг, ифа эдиб гуртармаг.
Отвага	دلیری، شجاعت، رشادت	Гочаглыг.
Отважный	شجاع، دلیر	Чәсарәтли, шүчаәтли, чәсур, гочаг.
Отвезти	بردن	Апармаг.
Отвергать	رد کردن، قبول نکردن	Рәдд этмәк, гәбул этмәмәк.
Отвернуть	ناز کردن	Бурмаг, дөндәрмәк.
Отвернуться	برگرداندن، روگرداندن	1) Дөндәрилмәк; 2) үз дөндәрмәк, үз чевирмәк.
Отверстие	سوراخ، دهنه	Дешик, дәлик.

Отвёртка	آچار	Винтачан, винтбуран.
Отвесный	عمودی، سرازیری	Дик, вертикал.
Отвести	۱) بردن؛ ۲) رد کردن؛ ۳) تخصیص دادن	1) Апармаг, өтүрмәк; 2) рәдд этмәк; 3) истигамәтини дәйишдирмәк.
Ответ	پاسخ	Чаваб.
Ответить, отвечать	پاسخ دادن	Чаваб вермәк.
Ответственность	مسئولیت، مسئول بودن	Мәс'улийәт, чавабдеһлик.
Ответственный	مسئول، مسئولیتدار	Мәс'ул, чавабдеһ.
Отвлекать, отвлечь	۱) تجرید کردن؛ ۲) منحرف کردن	1) Яйындырмаг, сапдырмаг; 2) айырмаг.
Отвлечённый	تجرید شده، منحرف شده	Айрылмыш, узаг, абстракт.
Отвод	رد، واخواهی، اعتراض	Рәдд этмә, э'тираз.
Отворить	باز کردن	Ачмаг.
Отвращение	نفرت، کراهت	Нифрәт.
Отвыкать	ترك عادت کردن، فراموش کردن	Ядырғамаг, унутмаг.
Отговаривать	بهانه جوئی کردن	Фикриндән дашындырмаг.
Отгородить	حصار کشیدن، دفاع نمودن	Һасарламаг, чәпәрләмәк; айырмаг.
Отдавать, отдать	دادن	Вермәк.
Отдел	شعبه، قسمت، بخش	Шө'бә, һиссә.
Отделение	۱) شعبه؛ ۲) جوخه؛ ۳) پرده	1) Шө'бә; 2) көз.
Отделить, отделять	جدا کردن، تفکیك کردن	Айырмаг; сечмәк.
Отдельный	جداگانه، علیحده	Айры, тәк; әлаһиддә.
Отдохнуть, отдыхать	استراحت کردن، آسودن	Динчәлмәк, истираһәт этмәк,
Отдых	استراحت، آسایش	Истираһәт, динчәлмә.
Отец	پدر	Ата.
Отечественный	میهنی، وطنی	Вәтән; *отечественная война* вәтән мүһарибәси.
Отечество	میهن، وطن	Вәтән.
Отзыв	معرفی‌نامه، فراخوانی، احضار، شناسائی	1) Чаваб; әкс-сәда; 2) гиймәт, рә'й.
Отзывать, отозвать	فراخوانی، احضار کردن، بازخواستن	Чағырмаг; кери чағырмаг.
Отказ	خودداری، رد، امتناع	1) Рәдд; рәдд чаваб; 2) боюн гачыртма, имтина этмә.

Отказать	خودداری کردن، رد کردن، قبول نکردن، امتناع کردن	Рәдд этмәк, рәдд-чаваб вермәк; гәбул этмәмәк.
Откладывать	۱) بکنار گذاشتن؛ ۲) بتأخیر انداختن	1) Кәнара гоймаг; 2) тә'хирә салмаг.
Отклик	پاسخ، جواب ،انعکاس	Чаваб, сәс; сәс вермә.
Отклонение	رد، قبول نکردن	1) Рәдд этмә, гәбул этмәмә.
Отклонить	رد کردن، قبول نکردن	Рәдд этмәк, гәбул этмәмәк.
Откос	شیب، سرازیری	Ямач, эниш.
Откровенный	آشکار، راست‌گو، صادق	1) Сәмими, үрәйи ачыг; 2) айдын; ачыг, ашкар.
Открывать, открыть	آشکار کردن، باز کردن، وا کردن، کشف کردن	1) Ачмаг; 2) үстүнү ачмаг, ифша этмәк; 3) тапмаг, кәшф этмәк.
Открытие	۱) کشادن، افتتاح؛ ۲) کشف، اکتشاف	1) Ачма, ачылма, ачылыш; 2) тапма, тапылма; 3) кәшф, кәшф этмә.
Открытка	کارت پستال	1) Ачыг мәктуб; почта карточкасы.
Открыто	علناً، آشکار، فاش	Ачыг, айдын.
Откуда	از کجا	Һарадан.
Отливать	ریختن	Төкмәк, бошалтмаг.
Отличать	تشخیص دادن، تمیز دادن	Танымаг, фәргләндирмәк.
Отличаться	توفیرداشتن، فرق داشتن، تفاوت داشتن	Танынмаг, фәргләндирилмәк; фәргләнмәк.
Отличие	فرق، تفاوت	Фәрг, тәфавүт.
Отличный	اعلا، ممتاز، خیلی خوب	Чох яхшы, чох көзәл, э'ла.
Отлучка	غیبت، غایب بودن	Олмама, кетмә, өз ериндә олмама.
Отлынивать	طفره زدن	Бојун гачыртмаг, кәнара чәкилмәк, кириишмәмәк.
Отмена	نسخ، لغو، الغا	Ләғв этмә, кери көтүрмә.
Отменять	نسخ کردن، لغو کردن	Ләғв этмәк, кери көтүрмәк.
Отметить, отмечать	خاطر نشان کردن، یادداشت کردن، علامت گذاشتن	Гейд этмәк, ишаан гоймаг.
Отметка	یادداشت، قید	Гейд, ишаан, ишарә.
Отнимать	ربودن، بزور گرفتن، گرفتن، بریدن	Әлиндән алмаг. мәһрум этмә.

Относительно	نسبتاً، راجع، دربارهٔ	1) Нисбәтән; 2) барәсиндә, һаггында.
Относительный	نسبی	Нисби.
Относить	۱) بردن؛ ۲) بحساب کسی نوشتن؛ ۳) نسبت دادن، حمل کردن	1) Апармаг; 2) дахил этмәк; 3) анд этмәк.
Отношение	۱) رفتار، رویه؛ ۲) نسبت، أهمیت؛ ۳) ربط، رابطه، مناسبات، حیث	1) Әлагә, мүнасибәт; 2) нисбәт; 3) рәсми кағыз, тә'лигә.
Отнюдь	ابداً، بهیچ وجه	Һеч дә, әсла, гәтиййән.
Отовсюду	ازهمه‌جا، ازهرکجا، ازهرطرف	Һәр ердән, һәр тәрәфдән.
Отодвигать, отодвинуть	کنار کشیدن، بعقب کشیدن	Керийә чәкмәк, кәнара чәкмәк.
Отожествить	تطبیق نمودن، یکی کردن	Охшатмаг, эйниләшдирмәк.
Отойти	بکنار (بعقب) رفتن، دور شدن، عقب نشین کردن	Кери чәкилмәк; айрылмаг, узаглашмаг.
Оторвать	پاره کردن، کندن، حفر کردن، از کار باز داشتن	1) Гопартмаг, кәсмәк, үзмәк; 2) айырмаг.
Отослать, отсылать	فرستادن، ارسال کردن	Көндәрмәк, йола салмаг.
Отпереть	باز کردن	Ачмаг.
Отпечаток	۱) عکس؛ ۲) ردپا؛ ۳) اثر	1) Из, ләпир; 2) әсәр, тә'сир.
Отплатить, отплачивать	تلافی کردن، پاداش دادن، عوض دادن، تادیه نمودن	Әвәзини вермәк, әвәзини чыхмаг.
Отпор	مقاومت	Мүгавимәт.
Отправитель	فرستنده	Көндәрән, йола салан.
Отправить, отправлять	فرستادن، اعزام کردن	Көндәрмәк, йола салмаг.
Отправка	فرستادن، ارسال، اعزام	Көндәрмә, йола салма.
Отправление	حرکت، عزیمت	Көндәрилмә, йола салынма.
Отпуск	مرخص	Мә'зуниййәт.
Отпускать	آزاد کردن، رخصت دادن	Бурахмаг, азад этмәк.
Отрава	زهر، سم	Зәһәр, ағы.
Отравить	زهردادن، مسموم کردن	Зәһәрләмәк.
Отравляющий	زهردار، مسموم کننده	Зәһәрләйичи.
Отражать, отразить	۱) منعکس کردن؛ ۲) دفع کردن	1) Әкс этмәк, әкс этдирмәк; 2) дәф этмәк; гайтарма.

Отражение	۱) انعکاس، بازتاب؛ ۲) دفع	1) Әкс этмә, әкс этдирмә; 2) дәф этмә.
Отрасль	رسته، قسمت، شعبه	1) Сahә, шө'бә; 2) будаг, зог, гол.
Отрез	قواره، پارچه	Кәсик, парча.
Отрезать, отрезывать	بریدن، قطع کردن	Кәсмәк, айырмаг.
Отрезвить, отрезвлять	هشیار کردن، ازمخموری در آودرن	Айылтмаг (сәрхошлуг-дан).
Отрезок	تکه، قطعه	Парча, кәсик.
Отречение	۱) ترك؛ ۲) انکار	1) Әл чәкмә (тәхт-тачдан); 2) инкар этмә, данма.
Отрицание	انکار کردن، تکذیب، نفی	1) Данма; 2) инкар, инкар этмә.
Отрицательный	منفی	Мәнфи.
Отрицать	انکار کردن، رد کردن، تکذیب کردن	Данмаг, инкар этмәк.
Отряд	دسته	Дәстә.
Отсрочить	بتأخیر انداختن، مهلت دادن	1) Тә'хирә салмаг; 2) вахтыны узатмаг, мөһләт вермәк.
Отсрочка	تأخیر، تعویق، مهلت	1) Тә'хирә салмаг; 2) вахтыны узатмаг; мөһләт.
Отставать	عقب، ماند	Керидә галмаг, дала галмаг.
Отставка	استعفا، بازنشست	Исте'фа.
Отстаивать, отстоять	دفاع کردن، پافشاری نمودن	Мүдафиә этмәк, горумаг.
Отсталый	عقب مانده، و امانده	Керидә галмыш, инкишаф этмәмиш.
Отстёгивать	باز کردن، دکمه‌را باز کردن	Ачмаг, дүймәсини ачмаг.
Отстранение	عزل، انفصال، ازخدمت دور کردن	Кәнар этмә, рәдд этмә; узаглашдырма.
Отстранить, отстранять	معزول کردن، منفصل کردن، دور کردن	Кәнар этмәк, рәдд этмәк; узаглашдырмаг.
Отступать, отступить	عقب نشینی کردن، عقب نشستن	Кери чәкилмәк.
Отступление	عقب نشینی	Кери чәкилмә.
Отсутствие	۱) فقدان، نبودن؛ ۲) غیبت، عدم	1) Йох, йохлуг, олмама; 2) иштирак этмәмә, кәлмәмә.
Отсюда	ازاینجا	Брадан.
Оттенок	رنگ جزئی	Чаларлыг, рәнкә чалма.

Оттепель	هوای نرم	Юмшаг һава.
Оттиск	نمونه، رده	Нүмунә үчүн чап эдилмиш вәрәгәләр, чап листи, нүсхә.
Оттого	چونکه، بنابراین	Она көрә, онун үчүн, чүнки.
Оттолкнуть	تکان زدن	Итәләмәк.
Оттуда	ازآنجا	Орадан.
Отход	۱) حرکت؛ ۲) عقب نشینی	1) Иола дүшмә; 2) кәнара чәкилмә, кери чәкилмә.
Отходы	فاضلات	Төр-төкүнтү, тулланты.
Отчаиваться	ناامید شدن، مایوس شدن	Умудсуз олмаг, үмудуну итирмәк.
Отчасти	تا باندازهٔ، تا یك اندازه	Бир гәдәр, гисмән, бир аз.
Отчаяние	نومیدی، مایوس، ناامید شدن	Умудсузлуг.
Отчего	چرا، به سبب چه	Нә үчүн, нәдән, нә сәбәбә, нийә көрә.
Отчество	اسم پدر	Ата ады, атасынын ады.
Отчёт	گذارش، پیشنهاد، راپرت	Һесабат; һагг-һесаб.
Отчётливый	واضح، روشن	Айдын, ачыг, ашкар.
Отчётность	حسابداری، محاسبات	Һесабат; һесабат ишләри.
Отчим	شوهر مادر، ناپدری، پدر اندر	Аталыг; ананын әри.
Отчитаться	پیشنهاد نمودن	Һесабат вермәк; һагг-һесаб вермәк.
Отчуждать	جدا کردن، انتزاع دادن	Айырмаг, әлиндән алмаг.
Отъезд	عزیمت، رفتن، حرکت	Кетмә, йола дүшмә.
Отыскать, отыскивать	جستجو کردن، کشف کردن، جستجو	Ахтарыб тапмаг.
Офицер	افسر، صاحب منصب	Офицер, забит.
Официальный	رسمی	Рәсми.
Официант	پیشخدمت	Официант.
Официоз	نیم رسمی	Ярым рәсми.
Оформить	بصورت رسمی درآوردن	Рәсмийәтә салмаг, рәсмиләшдирмәк.
Охватить	فرا گرفتن	Бүрүмәк, әһатә этмәк.
Охладевать, охладеть	سرد شدن، خنك شدن	Союмаг, сәринләшдирмәк.
Охладить, охлаждать	سرد کردن، خنك کردن	Соютма, сәринләтмәк.
Охота	۱) شکار، صید؛ ۲) میل	1) Ов; 2) һәвәс, мейл.

Охотиться	شکار کردن، صید کردن	Овчулуг этмәк, ова чыхмаг, овламаг.
Охотник	۱) شکارچی، صیاد؛ ۲) داوطلب	1) Овчу; 2) һәвәскар.
Охотно	با رضائیت کلی، با کمال میل	Мәмнуниййәтлә, һәвәслә.
Охрана	۱) حفظ، حمایه، دفاع؛ ۲) قراول	1) Горума; 2) горугчу, кешикчи.
Охранение	مستحفظی	Горума, мүһафизә этмәк.
Охранять	محفوظ داشتن، نگاهداشتن	Горумаг мүһафизә этмәк.
Оценивать, оценить	۱) برآورد کردن، قیمت کردن، تقویم کردن؛ ۲) تقدیر کردن، قدر دانی کردن	Гиймәтләндирмәк, гиймәт пермәк.
Оценка	برآورد، تقویم، قیمت	Гиймәт, дәйәр.
Оцепить, оцеплять	محاصره کردن، دور گرفتن	Әһатә этмәк, дөврәйә алмаг.
Очаг	اجاق، منبع	1) Очаг; 2) мәнбә; 3) юрд.
Очарование	دلربائی، دلفریبی	Мәфтун этмә, чәзб этмә.
Очаровательный	دلکش، دلربا، فریبنده	Чәзб әдичи, мәфтун әдичи.
Очевидец	شاهد، گواه	Көзү илә көрән, шаһид.
Очевидно	واضحاً، واضح است	Йәгин ки, көрүнүр ки.
Очень	بسیار، خیلی، زیاد	Чох, олдугча.
Очередной	متناوب	Нөвбәти.
Очередь	نوبه	Нөвбә.
Очерк	شرح، رساله	Очерк, һекайә.
Очистить, очищать	تمیز کردن، پاك کردن	Тәмизлик, сафлашдырмаг.
Очки	عینك	Көзлүк, чәшмәк, әйнәк.
Очнуться	۱) بیدار شدن؛ ۲) بخود آمدن، بهوش آمدن	1) Айылмаг; 2) өзүнә кәлмәк, һуша кәлмәк.
Очная ставка	مواجهه، رو برو کردن	Үзләшдирмә, үзләшмә.
Очутиться	حاضر بودن	Гәфләтән кәлиб чыхмаг; көзләнилмәйән бир вәзийәтә дүшмәк.
Ошеломлённый	مبهوت، گیج	Һейрәтләндирилмиш, тәәччүбләндирилмиш, һейрәтдә бурахылмыш.
Ошибаться, ошибиться	سهو کردن، خطا کردن، اشتباه کردن	Янылмаг, сәһв этмәк.
Ошибка	سهو، غلط، اشتباه، خطا کردن	Янлыш, сәһв, хәта.
Оштрафовать, оштрафовывать	جریمه کردن	Чәримә этмәк.

Ощупать, ощупывать	لمس کردن، بامالش دست تشخیص دادن	Әлләмәк, әл илә йохламаг.
Ощутить, ощущать	حس کردن، احساس کردن	Дуймаг, һисс этмәк.
Ощущение	حس، احساس	Дуйгу, һисс.

П

Павильон	غرفه	Павил'он.
Павлин	طاوس	Товуз.
Павший	مقتول، کشته شده	Өлдүрүлмүш.
Пагубный	مهلك، هلاکت‌آور، مضر	Зәрәрли, зиянлы.
Падаль	لاشه، مردار	Чәмдәк, леш.
Падать, пасть	۱) افتادن، پرت شدن، سقوط کردن؛ ۲) ریختن؛ ۳) تنزل کردن؛ ۴) سقط شدن؛ ۵) تعلق گرفتن؛ ٦) پائین آمدن	1) Иыхылмаг, дүшмәк, төкүлмәк; 2) яғмаг (яғыш, гар); 3) әнмәк; 4) зәифләмәк, әһәммийәтини итирмәк; 5) өлмәк, кәбәрмәк.
Падёж	آفات حیوانی، آفات دامان	Мал-гара гырғыны.
Паёк	جیره	Әрзаг пайы.
Паз	کانه	Ярыг, чатлаг; оюг.
Пазуха	بغل	Гоюн, голтуг.
Пай	سهم (اسهام)	Пай, һиссә.
Пайщик	۱) صاحب سهم؛ ۲) شریك	1) Пайчы, пай саһиби; 2) шәрик, ортаг.
Пакет	۱) بسته، پاکت	1) Бағлама, бағлы; говлуг; 2) бағлы мәктуб.
Пакт	پیمان؛ *П. о не-нападении* پیمان عدم تعرض	Пакт; бағлашма, мүаһидә.
Палата	اطاق؛ *торговая п.* اطاق بازرگانی	1) Сарай; 2) отаг; *торговая палата* тичарәт палатасы.
	П. де-путатов مجلس نمایندگان	
Палатка	خیمه، چادر	Чадыр.
Палач	گردنزن، جلاد، میرغضب	Чәллад.
Палестина	فلسطین	Филистин.
Палец	انگشت	Бармаг.

Палка	عصا، چوب	Агач; чубуг.
Паломник	زائر، حاج، حاجی	Зуввар, зиярәтчи.
Палуба	سطحهٔ کشتی	Көйәртә.
Пальба	شلیك، تیراندازی	Атеш, атышма.
Пальма	درخت خرما، نخل	Палма, хурма агачы.
Пальто	پالتو، بالاپوش	Палто.
Памятник	۱) بنای یادگاری، مجسمه، سنگ قبر؛ ۲) اثر	1) Абидә; 2) ядкар; хатирә.
Память	۱) یاد، خاطر، حافظه؛ ۲) یادگار	1) Һафизә, яддан; 2) хатирә, хатират; 3) ядкар.
Паника	دست پاچگی، دهشت	Бәһимә, толаш; чахнашма.
Панорама	چشم انداز، منظره	Мәнзәрә, көрүнеш; шәкил.
Пансион	۱) مدرسهٔ شبانه روزی؛ ۲) پانسیون؛ ۳) خوراك و منزل	1) Пансион; гаиләсы орта мәктәб; 2) кирәйә верилә торган ашамлыклы мәнзил.
Панталоны	تنگه	Шалвар; дизлик, дарбалаг.
Папа	پدر، بابا	Ата.
Папироса	سیگار، سیگارت	Папирос.
Папка	۱) کارتن، جزوه‌دان؛ ۲) جلد مقوائی	1) Говлуг, чилд; 2) картон чилд.
Пар	۱) بخار؛ ۲) آیش	1) Бухар, буг; 2) һерик.
Пара	جفت، زوج، دست	Чүт.
Параграф	ماده، فقره، بند	Параграф.
Парад	سان	Парад, күмәйиш.
Паразит	۱) انگل؛ ۲) مفتخور	1) Паразит; 2) мүфтәхор.
Парализовать	فالج کردن، مفلوج کردن	Ифлич этмәк.
Паралич	فلج	Ифлич.
Параллель	موازی، متوازی	Параллел, мүвази.
Парашют	چترنجات، پاراشوت	Парашют.
Парашютист	چتربان، پاراشوتیست	Парашютчу.
Пари	مرج، شرط بندی	Мәрч.
Париж	پاریس	Париж.
Парик	گیس عاریه	Парик, сүн'и сач.
Парикмахерская	آرایشگاه	Дәлләк дукяны, бәрбәрхана.
Парк	پارك	Парк.
Парламент	پارلمان، مجلس	Парламент, мәҗлис.

Парной	تازه؛ *Парное мо-локо* — شیر تازه	Исти, тәзә сарылмыш *парное молоко* исти сүд.
Парный	۱) لنگه؛ ۲) دو اسبه	1) Гоша, чүт; 2) икиатлы.
Паровоз	لکوموتیف	Паравоз.
Паровой	بخاری؛ *П. котел* — دیك بخار	Бухар; *паровой котел* бухар газаны.
Пароль	اسم شب	Парол.
Пароход	کشتی بخار	Пароход, бухар кәмиси.
Пароходство	۱) کشتی‌رانی؛ ۲) ادارهٔ کشتی‌رانی	Кәмичилик; кәми идарәси.
Парта	میزو تیمکت	Парта.
Партбилет	بیلط حزب، ورقهٔ کار مندی حزب	Партия билети.
Партиец	کارمند حزب	Партиялы.
Партизан	پارتیزان، چریك، جنگجوی غیرمنظم	Партизан.
Партийный	۱) حزبی؛ ۲) کار مند حزب	Партиялы, партия үзвү.
Партия	۱) حزب، فرقه؛ ۲) پارتی؛ ۳) فقره، مقدار؛ ۴) دسته؛ ۵) دست	1) Партия; 2) дәстә, группа; 2) никаһ, әвләнмә; тай, баб.
Парус	بادبان، شراع	Елкән.
Парусина	کرباس	Елкән бези; галын кәтан парча.
Парусник	کشتی بادبانی، کشتی شراعی	1) Елкән кәмиси; 2) елкән тикән.
Парфюмерия	عطریات	Парфюмерия; әтрийят вә бәзәк маллары.
Парша	جرب، کچلی	1) Кечәллик; 2 хора; готурлуг.
Паспорт	شناسنامه، تذکره، گذرنامه	Паспорт.
Пассажир	سرنشین، مسافر	Сәрнишин, миник.
Пассив	قروض، بدهی	Пассив; верәчәк.
Пассивный	کاهل، غیرفعال	Пассив, тәнбәл.
Пастбище	چراگاه، علفچر	Отлаг.
Пасти	چراندن	Отармаг.
Пастись	چریدن	Отламаг.
Пастух	شبان، چوبان	Чобан, нахырчы.
Пасынок	پسرزن، پسرشوهر، ناپسری	Өкәй оғул, оғуллуг.
Патриот	میهن پرور، وطن پرست	Патриот, вәтәнпәрвәр.
Патрон	۱) حامی، رئیس؛ ۲) الگو، نمونه؛ ۳) فشنگ	1) Аға, саһиб; 2) һами, мүдафе; 3) күллә; 4) әндазә, үлкү.

Патруль	پاتروی، گزمه، گشتی	Патрул; көзән көзәтчи дәстәсе.
Паук	عنکبوت	Һөрүмчәк.
Паутина	تار عنکبوت	Һөрүмчәк тору.
Пахарь	شخم زن، زارع	Әкиәчи, рәнчбәр, чүпчү.
Пахать	شخم کردن	Шумламаг, сүрмәк (ери).
Пахнуть	بو دادن	Ни вермәк.
Пахота	کشت و زرع	Шумлама, сүрмә (ери).
Пациент	مریض، بیمار	Пациент; һәкимә көлән хәстә.
Пачка	بسته، یك‌بسته	Бағлы, дәстә.
Пачкать	۱) چرك کردن، کثیف کردن، ملوث کردن؛ ۲) لکه دار کردن	1) Чиркәтмәк, буламаг; 2) лекәләмәк.
Паюсная икра	خاویار فشرده	Пресләнмиш күрү.
Паять	لحیم کردن	Ленимләмәк.
П. В. О.	دفاع ضدهوا	Һава һүчүмүндән мүдафиә.
Певец	خواننده، آواز خوان	Охуән, хәнәндә.
Педагог	معلم، آموزگار	Педагог, мүәллим.
Пейзаж	دورنما، منظره	Мәнзәрә.
Пекарня	نانوائی، دکان خبازی	Чөрәкчихана.
Пекарь	نانوا، خباز	Чөрәкчи, шатыр.
Пелёнка	قنداق	Бәләк, ушаг әскиси.
Пена	کف	Көпүк, кәф.
Пение	آواز، آوازخوانی، سرود: *П. соловья* — چهچه بلبل	Охума, сәсләнмә.
Пенсия	مستمری، حقوق تقاعد	Пенсия, тәгаүд.
Пень	کندهٔ درخت	Көтүк.
Пенька	رشته‌های شاهدانه، الیاف شاهدانه	Кәндир лифи.
Пеня	جریمه	Чәримә.
Пепел	خاکستر	Күл.
Пепелище	کومهٔ خاکستر	Күллүк.
Пепельница	زیر سیگار	Күлгабы.
Первейший	بهترین، اعلی	Әң биринчи, әң әʼла.
Первенство	تقدم، سبقت	Биринчилик, үстүнлүк.
Первичный	ابتدائی، اولی	1) Илк, биринчи, ибтидаи; 2) әсас, әсл.
Первоисточник	منشأ، سرچشمه	Илк мәнбә.
Первоклассный	درجهٔ اول، اعلا	1) Биринчи дәрәчәли; 2) әʼла, танынмыш, мәшһүр.

Первоначальный	ابتدائی، مقدماتی	Биринчи, әввәлинчи.
Первый	یکم، اول، اولین، نخست، نخستین	Биринчи, әввәлинчи, илк.
Перебежка	خیز	Сычрама.
Перебивать, перебить	۱) شکستنی: ۲) کشتن: ۳) پوشانیدن (میل‌را)؛ ۴) قطع کردن؛ ۵) روی کسی رفتن	1) Чырмаг (юну); 2) тәзә үз чәкмәк; 3) өлдүрмәк, гырма; 4) сындырмаг.
Перебираться, перебраться	نقل مکان کردن، اسباب کشی کردن	Көчмәк.
Перебой	۱) وقفه؛ ۲) فاصله	1) Интизамсызлыг; 2) фасилә, ара.
Переброска	انتقال، اعزام	Көндәрмә, йоллама.
Перевал	گردنه، گدوك، کتل	Ашырым, дағ кечиди.
Переваривать	۱) هضم کردن، تحلیل بردن؛ ۲) تحمل کردن	1) Һәзм этмәк, һәлл этмәк; 2) давам кәтирмек, дөзмәк.
Перевезти, перевозить	بردن، حمل کردن، حمل و نقل کردن	Дашымаг, апармаг.
Перевернуть	۱) برگردانیدن؛ ۲) وارونه کردن، واژگون کردن؛ ۳) پشت رو کردن	1) Чевирмәк, дөндәрмәк; 2) пис һала салмаг; 3) буруб корламаг.
Перевес	۱) وزن زیادی؛ ۲) غالبیت، تفوق	1) Артыг чәки; 2) үстүнлүк.
Перевести, переводить	۱) ترجمه کردن؛ ۲) انتقال دادن؛ ۳) حواله دادن	1) Тәрчүмә этмәк, чевирмәк, 2) көчүртмәк, кечиртмәк; 3) көндәрмәк, бәрат этмәк.
Перевод	۱) ترجمه؛ ۲) انتقال؛ ۳) تغییر مأموریت؛ ۴) برات	1) Тәрчүмә; 2) көчүртмә, кечирмә; 3) исраф; 4) бәрат; бәрат кағызы.
Переводчик	مترجم	Тәрчүмәчи, тәрчүман.
Переворот	کودتا	1) Дәйишиклик; 2) деврилиш.
Перевыборы	ازنو برگزیدن، تجدید انتخابات	Ени сечки; сечки.
Перевыполнять	زیاده از میزان اجرا کردن (نقشه‌را)	Артыгламасы илә еринә етирмәк.
Перевязка	۱) زخم بندی، پانسمان؛ ۲) بستن	1) Сарыма, бағлама; 2 сарғы.
Перегиб	۱) پیچ، تاب؛ ۲) انحراف (سیاسی)	1) Әймә; әйинти; 2) бүкүш хәтти, гат.
Перегнать, перегонять	۱) جلو افتادن؛ ۲) راندن؛ ۳) تقطیر کردن، تصفیه کردن	1) Өтмәк, кечмәк; 2) говмаг, сүрмәк; 3) дестиллә этмәк.

Переговоры	مذاکرات	Данышыг.
Перегонка	۱) تقطیر، تصفیه؛ ۲) راندن	1) Дестиллә; 2) говма, сүрмә; 3) тәкрар өтүшмә.
Перегородка	جدار، تیغه	Аракәсмә; чәпәр, сөд.
Перед, перёд	۱) پیش، قبل؛ ۲) روبرو، در مقابل؛ ۳) قسمت جلو	1) Габаг, габаг тәраф; 2) гаршы.
Передавать	۱) دادن، واگذار کردن؛ ۲) تحویل دادن؛ ۳) نقل کردن؛ ۴) رساندن؛ ۵) رجوع کردن؛ ٦) منتشر کردن (بوسیلهٔ رادیو)	1) Вермәк, тәгдим этмәк; 2) тәһвил вермәк; 3) нәгл этмәк, демәк, хәбәр вермәк; 4) көндәрмәк, йолламаг; 5) өтүрмәк, етирмәк.
Передача	۱) انتقال، نقل؛ ۲) تحویل؛ ۳) رجوع؛ ۴) چرخ دندانه	1) Вермә, верилмә; тәһвил вермә, тәһвил верилмә; 2) хәбәр, нәгл этмә; 3) верилиш; 4) өтүрүчү механизм.
Передвижение	حرکت؛ *Средство* — وسائل نقلیه *передвижения*	Һәрәкәт; пропаганда; *средство передвижения* һәрәкәт васитәләри.
Переделка	تغییر، اصلاح، تعمیر	Дүзәлтмә, дәйишдирмә.
Передний	جلو، جلوئی، پیش	Габаг; өн.
Передник	پیش بند	Өнлүк, дөшлүк.
Передняя	پیش اطاقی، کفشکن	Дәһлиз.
Передовица	سرمقاله	Баш мәгалә.
Передовой	۱) مقدم، جلو افتاده، پیش‌رفته؛ ۲) ترقی کرده، متجدد	1) Иролидә кедән, башда кедән; 2) габагчыл; прогрессив.
Передок	۱) پیش ارابه؛ ۲) صندوق پیش قطار؛ ۳) روی کفش	1) Арабаның габағы; 2) тон арабасы; 3) чокмә үзү.
Передышка	تنفس	1) Нәфәс; 2) фасилә, ара.
Переезд	۱) عبور، مسافرت؛ ۲) نقل مکان؛ ۳) معبر	1) Кечмә; 2) көчмә; 3) кечид.
Переехать, переезжать	۱) گذشتن (از رود خانه)؛ ۲) زیر گرفتن؛ ۳) نقل مکان کردن، تغییر منزل دادن	1) Кечмәк; 2) басмаг; 3) көчмәк.
Переживать, пережить	۱) زنده ماندن، زیادتر عمر کردن؛ ۲) کشیدن (مصیبت)؛ ۳) مج. تحمل کردن	1) Яшамаг, өмүр сүрмәк; 2) чокмәк, көрмәк (гәм, гүссә); 3) мәч., дөзмәк, давам көтирмәк.
Пережитки	بقایا	Галыг.
Переименовать	تغییر نام دادن	Адыны дәйишдирмәк, тәзә ад гоймаг.

Перекись	پرو کسید	Перексид.
Перекладывать, переложить	۱) جابجا کردن؛ ۲) آهنك درست کردن	1) Башга ерә гоймаг; башга вахта кечирмәмәк; 2) тәзәдән йығмаг, тәзәдән дүзәлтмәк.
Перекличка	۱) حاضر و غایب کردن؛ ۲) صدا کردن	1) Адбаад йохлама; 2) hайлашма; чағрышма.
Перекрёсток	چهارراه	Йол айрычы.
Перелёт	۱) پرواز، مهاجرت؛ ۲) طیران	Учма, учуш.
Перелом	۱) شکستگی؛ ۲) انکسار؛ ۳) بحران	1) Сындырма, сынма; 2) сыныг, сыныг ери; 3) кәскин дөнүш, дәйишиклик.
Перемена	۱) تغییر، عوض؛ ۲) تنفس	1) Дәйишмә, дәйишдирмә; дәйишиклик; 2) тәнәффүс.
Переменить	تغییر دادن، عوض کردن	Дәйишмәк, дәйишдирмәк, әвәз этмәк.
Перемещение	انتقال، تغییر مأموریت	Ер дәйишмә; ери дәйишдирилмә.
Перемирие	متارکهٔ جنگ	Мүтарикә, мүвәггәти барышыг.
Перенести, переносить	۱) بردن، حمل کردن، نقل کردن، انتقال‌دادن؛ ۲) تحمل کردن، متحمل شدن	1) Данышмаг, апармаг, көчүртмәк; 2) дөзмәк, таб кәтирмәк.
Перенос	۱) نقل، حمل؛ ۲) انتقال	1) Дашыма, апарма; көчүрмә; 2) кечирмә ишарәси.
Переночевать	شب گذرانیدن، شب بسربردن	Кечәләмәк, кечәни кечирмәк.
Переодеваться, переодеться	لباسرا عوض کردن	Палтары дәйишдирмәк, башга палтар кеймәк.
Переписать, переписывать	استنساخ کردن، سواد برداشتن، پاکنویس کردن	1) Үзүнү көчүрмәк, үзүнү язмаг; 2) сияhийә алмаг.
Перепись	سرشماری	Сияhийә алма.
Переплёт	۱) جلد؛ ۲) شبکه	1) Чилд; 2) hөркү, тохума.
Переполох	شلوق، وحشت	Чахнашма, гарышыглыг; hәйәчан.
Переправа	۱) عبور؛ ۲) گذر، گذار، گذرگاه	1) Кечмә; 2) кечид.
Переправить, переправлять	۱) عبور دادن، گذراندن؛ ۲) اصلاح کردن، تصحیح کردن؛ ۳) حمل کردن	1) Кечиртмәк; көндәрмәк, йолламаг; 2) дүзәлтмәк.

Перепроизводство	استحصال اضافی، تولید اضافی	Һәддиндән артыг истеһсал.
Перерегистрация	تجدید آمار	Енидән гейд этмәк.
Перерыв	۱) قطع، انقطاع؛ ۲) تنفس	1) Зәдә, гырыг ер; 2) тәнәффүс.
Пересадка	نشاء جابجا کردن	Шитиләмә, башга ердә әкмә.
Пересекать	۱) تقاطع کردن؛ ۲) قطع کردن؛ ۳) گذشتن (از رویش)	1) Кәсмәк, ики бөлмәк; 2) йолуну кәсмәк; 3) шырымламаг, золагламаг.
Переселенец	کوچ نشین	Мүһаҗир.
Переселить, переселять	کوچ دادن، کوچانیدن	Көчүртмәк.
Переселиться	کوچیدن، کوچ کردن	Көчмәк.
Пересечение	تقاطع	Кәсмә, кәсилмә.
Пересмотр	تجدید نظر	Енидән бахма, тәкрар йохлама.
Перестановка	۱) تغییرجا؛ تبدیل	Ер дәйишмә, ерини дәйишмә.
Перестать, переставать	دست برداشتن، دست کشیدن، تمام شدن	1) Әлагәсини кәсмәк; әл чөкмәк; 2) даянмаг, дурмаг; сусмаг.
Перестрелка	تیر اندازی	Атышма.
Перестройка	ازنو تشکیل دادن، ازنوساختن، تجدید بنائی	Енидән тикмә, енидән гурма.
Пересылать, переслать	فرستادن، ارسال کردن، حمل کردن	Көндәрмәк.
Переулок	کوچه	Дөнкә.
Переход	۱) عبور، عبور و مرور؛ ۲) گذرگاه؛ ۳) تغییر؛ ۴) مسافت، منزل	1) Кечмә; 2) кечид; йол, далан; 3) мәнзил, мәсафә.
Переходить, перейти	۱) عبور کردن، گذشتن؛ ۲) وارد شدن؛ ۳) منتقل شدن	Кечмәк; өтмәк.
Перец	فلفل	Истиот, бибәр.
Перечень	صورت، فهرست	Сияһи.
Перечисление	۱) تعداد؛ ۲) انتقال	1) Сайма, һесаблама; 2) кечирмә, кечирилмә.
Перешеек	برزخ	Бәрзәх.
Переэкзаменовка	امتحان تجدیدی	Икмал, тәкрар имтаһан.
Период	۱) مدت؛ ۲) دوره	Дөвр, заман.
Перископ	لولهٔ ترصدگاه	Перископ.

Периферия	محیط دائره، تقاط دوردست	1) Периферия; чеврә; 2) әтраф.
Перламутр	صدف	Сәдәф.
Перманентный	دائمی	Мүтәмади, арасы кәсилмәйән.
Перо	۱) پر؛ ۲) سرقلم	1) Ләләк, түк; 2) гәләмучү.
Перочинный нож	قلمتراش	Чиб бычагы.
Перпендикуляр	عموم، قائم	Перпендикуляр.
Персик	۱) هلو؛ ۲) درخت هلو	1) Һулу, шафталы; 2) һулу ағачы, шафталы ағачы.
Персона	شخص	Шәхс, кимсә.
Персонал	پرسنل، اعضاء اجزا	Һәйәт; идарә ишчиләри.
Персонально	شخصاً	Шәхсән.
Перспектива	۱) آتیه، چشم داشت؛ ۲) چشم انداز؛ ۳) مناظر و مرایا	1) Кәләчәк; 2) узаг көрүнүш; мәнзәрә.
Перстень	انگشتر، خاتم	Үзүк.
Перхоть	کپك موی سر، شوره (سر)	Говаг, баш кәпәйи.
Перчатка	دستکش	Әлчәк.
Пёс	سگ	Ит, көпәк.
Песня	آواز، سرود	Нәғмә, маһны, шәрги.
Песок	۱) ماسه، شن، ریك؛ ۲) رمل (طبی)؛ ۳) شکر	1) Гум; 2) шәкәр тозу.
Пёстрый	رنگارنگ	1) Ала-бәзәк, әлван; 2) мухтәлиф, чүрбәчүр.
Петлица	جادگمه، مادگی	1) Илкәк, илмә; 2) палтар яхасына вурулан нишан.
Петля	۱) جادگمه، مادگی؛ ۲) پیچ، گره؛ ۳) لوله	1) Илкәк, илмә, 2) кәндир; 3) һәнчама, рәзә.
Петрушка	۱) جعفری؛ ۲) پهلوان کچل	1) Чәфәри; 2) оюнбаз, һоггабаз.
Петух	خروس؛ *Красный п.* — حریق	1) Хоруз; 2) *красный петух* янғын.
Петушок	بچهٔ خروس، جوجهٔ خروس	Хоруз.
Петь	آواز خواندان	Охумаг; банламаг.
Пехота	پیاده نظام	Пияда гошун.
Печаль	غصه، حزن، اندوه	Гәм, гүссә, кәдәр, дәрд.
Печатать	چاپ کردن، طبع کردن	Чап этмәк; нәшр этмәк.
Печатник	مطبعه‌چی	Чапчы.

Печать	۱) مهر؛ ۲) چاپ، طبع؛ ۳) مطبوعات	1) Мөһүр; 2) чап, тәб; 2) мәтбуат; нәшрийят.
Печенье	۱) پختن؛ ۲) نان قندی	1) Биширмә; бишмә; 2) печен'е.
Печь	۱) بخاری، اجاق؛ ۲) پختن، سوزاندن	1) Печ, очаг; 2) биширмәк, яндырмаг.
Пешеход	پیاده‌رو	Пияда йолчу, пиядачы.
Пеший	پیاده	Пияда.
Пещера	غار	Магара, каһа.
Пианист	پیانوزن	Пианист, пианино чалан.
Пивная	دکان آبجوفروش	Пивохана; пиво дуканы.
Пиво	آبجو	Пиво.
Пиджак	کت	Пәнчәк.
Пика	۱) نیزه؛ ۲) ورق تخماقی	1) Пизә; 2) гаратохмаг (көнчәфә кагызы).
Пикирование, пикировать	سرازیر آمدن (هواپیما)؛ *Пикирующий самолет* هواپیمائی شیرجه ـ	Шыгыма.
Пила	اره	Минар, бычгы.
Пилить	اره کشیدن، اره کردن	Минарламаг, бычгыламаг.
Пилот	خلبان، پیلت	Пилот, тәйярә сүрән.
Пилюля	حب	Һәбб.
Пионер	پیونر، پیش آهنگ	1) Пионер; 2) тәшәббүсчү.
Пир	ضیافت، سور، ولیمه	Бөйүк гонаглыг.
Пират	راهزن، دزد دریائی	Дәниз гулдуру.
Писарь	میرزا	Мирзә, язы язан гулдурчу.
Писатель	نویسنده، ادیب، مصنف	Язычы.
Писать	۱) نوشتن؛ ۲) نقاشی کردن	1) Язмаг; 2) шәкил чәкмәк.
Пистолет	طپانچه	Тапанча.
Пистон	چاشنی	Пистон.
Писчебумажный	*Писчебумажные принадлежности* کاغذ تحریر ـ لوازم تحریر ـ	Язы ләвазыматы; *писчебумажный магазин.* язы ләвазыматы магазыны.
Письменный	نوشته، کتبی، تحریری	Язылы, язы илә, язылы сүрәтдә.
Письмо	۱) کاغذ، مکتوب، مراسله، نامه؛ ۲) خط	1) Мәктуб; рәсми сәнәд; 2) язы, хәтт, транскрипция.

Питание	۱) تغذیه؛ ۲) خوراك	1) Емә, едирмә; гидаланма; 2) гида, хөрәк.
Питать	غذا دادن، تغذیه، خوراك دادن	1) Едирмәк; гидаландырмаг; 2) бәсләмәк; тә'мин этмәк.
Питаться	۱) غذا خوردن؛ ۲) تغذیه کردن	1) Емәк; гидаланмаг; 2) күзәран кечирмәк; тә'йин эдилмәк.
Питомец	پرورده	Етишдирмә, дәстпәрвәрдә
Питомник	۱) محل تربیت نباتات، قلمستان؛ ۲) محل تربیت حیوانات	Шитиллик.
Пить	آشامیدن، خوردن	Ичмәк.
Пишущий	نویسنده؛ *Пишущая машина* — ماشین تحریر	Язан; *пишущая машина* язы машыны.
Пища	غذا، خوراك	Емәк, хөрәк, гида.
Пищать	جیغ کشیدن	Чийилдәмәк; чиккилдәмәк.
Пищеварение	هضم، هاضمه	Һәзм, һәзм этмә.
Пиявка	زالو	Зәли.
Плавать	۱) شنا کردن؛ ۲) بحر پیمائی کردن؛ *П. в крови* — غرقخون بودن	1) Үзмәк; 2) сүзмәк; *плавать в крови* ганына булашмаг.
Плавить	گداختن، ذوب کردن، آب کردن	1) Әритмәк; 2) су илә ахытмаг.
Плавный	هموار، یکنواخت، روان	Йүнкүл, һамар, рәһәт.
Плакат	آگهی مصور، اعلان مصور	Плакат, тәблиғи шәкил.
Плакать	گریه کردن، گریستن	Ағламаг.
Пламенный	آتشین، آتشی، باحرارت	Аловлу, одлу; гызғын, атәшин.
Пламя	شعله	Алов, од.
План	۱) نقشه، طرح؛ ۲) زمینه؛ ۳) تدبیر	1) План; фикир, нийәт; 2) чәркә, сыра; 3) нөгтейи-нәзәр.
Планёр	هوا پیمای یدك کش، هوا پیمای بی موتور	Планер; моторсуз тәйярә.
Планета	۱) سیاره؛ ۲) مج. طالع، بخت	1) Планета; 2) мәч., бәхт, тале.
Планировать	طرح ریزی کردن	1) Тәдричән энмәк (тәйярә); 2) план дүзәлтмәк, плана салмаг, планлашдырмаг.
Пласт	طبقه	Лай, тә бәгә, гат.

Пластинка	صفحه	Лөвһә, лөвһәчик.
Плата	حق، پول، وجه	1) Муздж, һагг; 2) мукафат.
Платёж	پرداخت، تأدیه	Өдәмә, өдәнеш.
Платежеспособный	معتبر، قادر بتأدیهٔ قرضها	Өдәмә габилийәти олан.
Платина	طلای سفید، پلاطین	Платин; агтызыл.
Платить	پرداختن، پرداخت کردن، تأدیه کردن، ادا کردن	Вермәк, өдәмәк; пул вермәк.
Платный	غیر مجانی، پول بده	Пуллу.
Платок	شال، دستمال کردن؛ *Носовой п.* — دستمال	Јәсмал, јаўлык.
Платформа	۱) سکو؛ ۲) واگون روباز؛ ۳) پروگرام، مرام	Платформа; 1) сәки, мејданча; 2) үсту вә јанлары ачыг вагон; 3) сијаси партија программасы.
Платье	پوشش، لباس	Палтар, кејим.
Плац	میدان مشق	Плац; һәрби тә'лим мејданы.
Плацдарм	میدان جنگ	Плацдарт, мүһарибә мејданы.
Плач	گریه، زاری	Аглама; агламаг сәси.
Плачевный	اسفناك، رقت‌آور	Ачлар, аглашмалы; ачыначаг.
Плащ	بالاپوش، شنل	Плаш.
Плевательница	تفدان	Түпүрчәкгабы.
Плевать, плюнуть	تف انداختن، تف کردن	Түпүрмәк.
Племенной	ایلاتی، قبیله‌ای، نژادی	Гәбилә; тајфа, чинс.
Племя	طایفه، ایل، قبیله	Гәбилә, тајфа.
Племянник	۱) پسر برادر، برادرزاده؛ ۲) پسر خواهر، خواهرزاده	Гардаш оғлу, бачы оғлу.
Племянница	۱) دختر برادر، برادرزاده؛ ۲) دختر خواهر، خواهرزاده	Гарданш гызы, бачы гызы.
Плен	دستگیری، اسارت، اسیری	Әсирлик, әсарәт.
Пленник	دستگیر، اسیر	Әсир.
Пленум	جلسهٔ عمومی	Пленум, үмуми ичлас.
Плесень	کپك، کفك	Киф.
Плеск	شرشر آب	Шапылты; шырылты, шарылты.
Плесневеть	کپك زدن	Кифләнмәк, киф атмаг.
Плести	بافتن، تابیدن	Һөрмәк, тохумаг.
Плечо	شانه، دوش، کتف	Чијин.

Плешивость	طاس بیموئی	Дазлыг, кечәллик.
Плита	۱) سنگ؛ ۲) فر	1) Лай, сал, тава дашы; 2) очаг.
Плитка	تخته	Парча, тикә.
Пловец	شناور	Үзкүчү.
Плод	۱) میوه، ثمر، بار؛ ۲) جنین	1) Мейвә, бар, мәһсул; 2) эмбрион, рүшейм.
Плодотворный	بانتیجه، پرنتیجه	Мәһсулдар, сәмәрәли.
Пломба	مهرسربی، پلمب	Пломба; гуршун дамга.
Пломбировать	۱) مهرسربی کردن؛ ۲) پر کردن (دندانرا)	1) Пломбламаг, мөһүрләмәк; 2) дишә пломба гоймаг.
Плоский	۱) هموار، پهن، سطح؛ ۲) خنك، بیمزه	1) Ясты, дүз; 2) даяг; сәтһи.
Плоскогубцы	دم پهن	Әнбур, ястыағыз кәлбәтин.
Плоскость	۱) سطح؛ پهنی، همواری؛ ۲) بیمزگی	1) Мүстәви; дүз сәтһ; 2) ястылыг, дүзлүк; 3) садәлик, сәтһилик.
Плот	کلك	1) Сал; 2) кичик көрпү.
Плотина	سدّ	1) Бәнд; 2) мәч., әнкәл, маниә.
Плотник	نجار	Дүлкәр.
Плотный	۱) ضخیم؛ ۲) کثیف	1) Сых; галын; 2) бәрк, мөһкәм.
Плохой	بد	Пис, хараб; ярамаз.
Площадка	میدانچه، سکو، محوطه، صحن	Мейданча; сәки.
Площадь	۱) میدان؛ ۲) صحن	1) Мейдан, ачыглыг; 2) саһә.
Плуг	گاو آهن	Котан.
Плут	حیله‌باز، متقلب	Кәләкбаз, һийләкәр; фырылдагчы.
Плюс	۱) بعلاوه، باضافه؛ ۲) فایده، امتیاز	1) Әлавә, үстәлик; 2) мүсбәт кәмиййәт.
Плюш	مخمل کرکی	Узун ховлу мәхмәр.
Пляж	پلاژ	Пляж.
Пляска, пляс	رقص	Рәгс, танц.
По	۱) از، در؛ در راه — *По дороге* ازراه خشکی — *По суше* ۲) نظر به؛ نظر به ناخوشی — *По болезни* ۳) تا، الی؛ تا سر زانو — *По колено*	1) Илә, ла, лә, *по шоссе* шоссе илә; *по дороге* йолла; *по веревке* иплә; 2) көрә *по его словам* онун сөзүнә көрә; 3) гәдәр *по горло* боғаза гәдәр;

	۴) پس از؛ پس از ورود — *По прибытии*	4) кими *по прибытии* кәлән кими.
	۵) اقلا — *По меньшей мере*	
	٦) بروسی — *По русски*	
	۷) یوسف نام — *По имени Юсиф*	
Побег	۱) فرار؛ ۲) جوانه	1) Гачма; 2) чаван будаг.
Победа	غلبه، ظفر، فتح، فیروزی، (پیروزی)	Гәләбә, галибийәт.
Победитель	چیره، پیروز، غالب، فاتح	Галиб, галиб кәлән.
Победить, побеждать	فتح کردن، غالب شدن، چیره شدن، غلبه کردن، پیروز کشتن	Галиб кәлмәк, гәләбә чалмаг.
Победоносный	پیروزانه، فاتح، مظفرانه، غالبانه	Мүзәффәр, галибийәтли.
Побелка	سفیدکاری	Ағартма, ағардылма.
Побережье	ساحل، کنار	Сahил, сahил бою, дәниз кәнары.
Поблизости	درنزدیکی	Яхында, яхынлыгда.
Побоище	زدوخورد، کشتار، خونریزی	Гырғын, вурушма.
Побольше	بیشتر، زیادتر، بزرگتر	Даһа чох, даһа артыг.
Побочный	۱) اضافی: ۲) جنبی، پهلوئی	1) Әлавә, кәнар; 2) гейри—гануни доғулмуш (ушаг).
Побудить, побуждать	تشویق کردن، تحریك کردن	Тәшвиг этмәк, тәһрик этмәк.
Повар	آشپز، طباخ	Ашпаз.
Поведение	رفتار، رویه، سلوك	Әхлаг; рәфтар.
Поверенный	وکیل	Вәкил, мүвәккил, нүмайәндә.
Поверка	۱) رسیدگی، تحقیق؛ ۲) حاضری، حاضر و غایب	Йохлама.
Повернуть, повёртывать, поворачивать	گرداندن، چرخاندن	Чевирмәк, дөндәрмәк.
Поверхность	سطح	Сәтһ; үз.
Повесить	۱) آویختن، آویزان کردن؛ ۲) بدار زدن	Асмаг.
Повестка	آگهی نامه، اخطاریه، احضاریه	Дә'вәтнамә, чағырыш вәрәғәси.
Повидать, повидаться	ملاقات کردن، دیدن	Көрүшмәк.
Повидимому	ظاهراً	Әһтимал ки, көрүнүр ки.

Повинность	خدمت، وظیفه؛ *Воинская* — خدمت نظامی *n.*	Борч, вәзифә, мүкәлләфиййәт.
Повиноваться	اطاعت کردن، مطیع بودن	Итаәт этмәк, табе олмаг, боюн әймәк.
Повод	۱) بهانه؛ ۲) موجب، باعث؛ ۳) مهاری، مهار	1) Бәһанә, сәбәб; 2) чилов.
Повозка	عرابه، گاری	Араба.
Поворот	۱) گردش، برگشت؛ ۲) پیچ؛ ۳) مج. تغییر	1) Чевирмә, чәврилмә; 2) дөнмә; дөнкә; 3) дөнүш.
Повреждение	صدمه، لطمه	Зәдә, сыныг, шикәстлик.
Повседневный	روزانه، یومی	Күндәлик, һәр күнкү, адн.
Повстанец	یاغی، شورشی	Үсянчы.
Повсюду	همه‌جا	Һәр ердә.
Повторение	تکرار، تکرار کردن	Тәкрар; тәкрар этмә.
Повторить, повторять	تکرار کردن، ازسر گرفتن	Тәкрар этмәк.
Повысить, повышать	۱) بالابردن؛ ۲) ترقی دادن؛ ۳) بلند کردن؛ ۴) ترفیع دادن؛ ۵) زیاد کردن	1) Галдырмаг, йүксәлтмәк; 2) артырмаг, күчләндирмәк; 3) яхшылашдырмаг, тәкмилләшдирмәк; 4) бөйүк вәзифәйә тә'йин этмек.
Повышение	۱) ترقی؛ ۲) زیاد کردن؛ ۳) ترفیع رتبه	1) Галдырма, йүксәлтмә; 2) артырма, күчләндирмә; 3) яхшылашдырма, тәкмилләшдирмә; 4) бөйүк вәзифәйә тә'йин этмә.
Повязка	سربند، بازوبند، پیشانی بند	Сарыг, сарғы.
Погасить	۱) خاموش کردن؛ ۲) باطل کردن؛ ۳) پرداختن، تصفیه کردن	1) Сөндүрмәк, кечиртмәк; 2) өдәмәк.
Погашение	پرداخت، تصفیه	Өдәмә.
Поглотить, поглощать	۱) جذب کردن؛ ۲) خوردن؛ ۳) گرفتن	1) Һопдурмаг, чанына чәкмәк; 2) емәк, удмаг; 3) мәнимсәмәк.
Поговорка	مثل، ضرب‌المثل	1)Мәсәл, зәрби-мәсәл; 2) аталар сөзү; 3) данышыг, ләһчә.
Погода	هوا	Һава.
Поголовно	همگانه، عموماً	Башдан-баша, тамамән, тамамилә.

Погон	سردوشی، پاگون	Пагон.
Погонщик	شتربان، قاطربان	1) Сүрүчү; 2) чодар.
Пограничник	نظامی مرزی، مرزدار	Сәрһәдчи, сәрһәдд кешикчиси.
Погреб	زیرزمین، یخچال	Зирзәмин, мыхыд.
Погрешность	سهو، خطا، اشتباه، لغزش	Сәһв, галәт.
Погружать, погрузить	۱) فروبردن (درآب)، غوطه دادن، غوطه ورساختن؛ ۲) بارکردن	1) Салмаг, батырмаг, сыхмаг (суя, маеә); 2) йүкләмәк, йүк вурмаг.
Погрузка	بارگیری، بارکردن	Йүкләмә, йүкләнмә.
Погубить	هلاك کردن، تلف کردن	Мәһв этмәк, тәләф этмәк.
Под	۱) زیر، تحت؛ ۲) شب؛ *П. новый год* شب نوروز ۳) دراطراف؛ دراطراف *П. городом* شهر ۴) نزدیك؛ او نزدیك پنجاه سال دارد *Ему под 50 лет* ۵) برامی؛ عمارت برامی *Помещение под школу* آموز شگاه	1) Алтына, алтында; 2) яхын, габаг *под осень* пайыз габагы; *под утро* сәһәрә яхын; 3) охшар *окрасить под мрамор* мәрмәрә охшар рәнкләмәк.
Подавать, подать	دادن؛ *Подать телеграмму* تلگراف فرستادن	1) Вермәк; кәтирмәк; 2) көстәрмәк *подать пример* нүмунә көстәрмәк.
Подавить, подавлять	۱) خاموش کردن، سرکوبی کردن، خوابانیدن؛ ۲) جلو گیری کردن؛ *Подавленный* افسرده	1) Сыхмаг, әзмәк; 2) басмаг, тапталмаг; 3) богмаг, ятыртмаг.
Подавляющий	اکثریت	1) Ятырдан, боган; 2) артыг олан, үстүн олан.
Подальше	دورتر	Даһа узаг, даһа узага.
Подарок	بخشش، پیشکش، هدیه، ره آورد، سوقات	Бәхшиш, һәдиййә, пешкәш, совгат.
Податель	رساننده، حامل	Тәгдим эдән, верән, көтирән.
Пóдать	مالیات، باج	Верки, төйчү.
Подача	دادن، تسلیم	Вермә, кәтирмә.
Подбирать, подобрать	۱) برداشتن، جمع کردن، جمع آوری کردن؛ ۲) جمع	1) Көтүрмәк, галдырмаг; йығмаг, 2) апармаг, огурламаг; 3) сечмәк.

	وجور کردن، انتخاب کردن؛ ۳) بالازدن (لباسرا)	
Подбор	انتخاب	1) Йығма; 2) сечмә; тә'йин этмә.
Подбородок	زنخدان	Чәнә; бухаг.
Подвал	۱) زیرزمین؛ ۲) پاورقی (درروزنامه)	1) Зирзәми; 2) гәзетдә сәһифәнин ашағы һиссәси.
Подведомственный	تابع	Табеиндә олан.
Подвергать, подвернуть	درمعرض چیزی قرار دادن	Дучар этмәк; вермәк (чәза).
Подвергаться	دچارشدن، گرفتار شدن	Кирифтар олмаг.
Подвиг	شجاعت، عمل شجاعانه	Икидлик, гочаглыг, гәһрәманлыг.
Подвижной	۱) متحرك؛ ۲) چاپك	1) Һәрәкәт әдән, тәрпәнән; 2) дирибаш, чәлд.
Подвода	گاری، عرابه	Араба.
Подводить, подвести	۱) نزدیك آوردن؛ ۲) کشیدن؛ ۳) پایه نهادن؛ ۴) جمع‌زدن؛ ۵) فریب دادن	1) Кәтирмәк, яхынлашдырмаг; 2) чәкмәк; 3) олма гоймаг, алтына салмаг; 4) екун вурмаг, чәм әләмәк; 5) алдатмаг.
Подводный	زیرآبی، تحت‌البحری	Су алты.
Подвязка	بند جوراب	Чораббағы.
Подговаривать, подговорить	تحریك کردن	Өйрәтмәк, товламаг, йолдан чыхартмаг.
Подготовить, подготовлять	حاضر کردن، تهیه کردن، فراهم کردن، آماده کردن، تدارك کردن	Һазырламаг, һазырлашдырмаг.
Подготовка	تدارك، تهیه	Һазырлыг.
Подданный	تبعه	Тәбәә, вәтәндаш.
Подделка	۱) جعل؛ ۲) بدل	Гәлб, сахта шей.
Подделать, подделивать	جعل کردن، ساختن	Гәлб шей гайырмаг, сахта шей һазырламаг.
Поддержка	نگاهداری، پشتیبانی	1) Көмәк, ярдым; 2) даяг, истинад.
Подённый	روزانه، یومی	Күндәлик, күнәмузд.
Подёнщик	روزمزدی، مزدور	Күнәмузд фәһлә.
Подержанный	نیم‌دار، مستعمل	Нимдаш, кейилмиш, ишләнмиш.
Поджечь, поджигать	۱) آتش‌زدن؛ ۲) سرخ کردن	1) Яндырмаг, одламаг, алышдырмаг; 2) гызартмаг.
Поджидать	منتظر بودن، انتظار کشیدن	Көзләмәк.

Подземный	زیرزمینی، تحت‌الارضی	Ераллы.
Подкладка	آستر	Астар; алтлыг.
Подкладывать, подложить	زیر گذاشتن	Астар вурмаг; астар гоймаг.
Подкова	نعل	Нал.
Подковать, подковывать	۱) نعل کردن؛ ۲) آماده کردن؛ ۳) مج. فریب‌دادن	1) Налламаг, нал вурмаг; 2) hазырламаг, етиндирмәк; 3) мәч., алдатмаг, кәләк кәлмәк.
Подкоп	۱) نقب؛ ۲) توطئه	1) Лағым; 2) мәч., фитнә, фосад.
Подкрепление	۱) تقویت؛ ۲) نیروی امدادی	1) Мөhкәмләтмә, бәркитмә; 2) көмәк (hәрби).
Подкуп	رشوه، تطمیع	Рүшвәт, рүшвәтлә алдатма.
Подлежать	تابع بودن، قابل بودن، مشمول بودن	Анд олмаг, лайиг олмаг.
Подлец	بدذات، بدجنس	Алчаг, әчлаф.
Подливка	خورش، سوس	Хөрәк ширәси.
Подлинник	اصل	Әсл, оргинал.
Подлинность	اصلیت، سندیت	Әсллик, оргиналлыг.
Подлог	ساختگی، تقلب	Сахтакарлыг, гәлблик.
Подложный	جعلی، ساخته	Сахта, гәлб.
Подлость	پستی، رذالت، بدذاتی، بدجنسی	1) Алчаглыг, әчлафлыг; 2) алчаг hәрәкәт.
Подлый	بدجنس، رذیل، فرومایه	Алчаг, әчлаф.
Подменить, подменять	عوض کردن	Дәйишмәк, дәйишдирмәк.
Подметать, подмести	جاروب کردن	Сүпүрмәк.
Подмётка	نیمتخت کفش	Пәнчә.
Подмышка	زیر بغل	Голтуг; голтуг алты.
Подначальный	زیر دست	Табе олан.
Поднимать, поднять	۱) برداشتن؛ ۲) بلند کردن	1) Көтүрмәк, галдырмаг; 2) артырмаг; йүксәлтмәк, күчләндирмәк.
Подниматься, подняться	۱) بالارفتن، صعود کردن؛ ۲) بلند شدن؛ ۳) شورش کردن، یاغی شدن؛ ۴) ترقی کردن؛ ۵) ورآمدن (خمیر)	1) Галхмаг, дурмаг, оянмаг; 2) йүксәлмәк, артмаг; 3) галхышмаг, үсян этмәк; 4) никишаф этмәк; 5) көшмәк (хәмир).
Подножие	پایه، دامنه	1) Өтәк, ямач; 2) аягалты. пайәндаз.

Подножка	ركاب	Пиллә.
Поднос	سینی، مجمعه	Паднос, мәчмәйи.
Подносить, поднести	۱) آوردن، رساندن؛ ۲) تقدیم کردن	1) Яхынлашдырмаг; кәтирмәк; 2) тәгдим этмәк, вермәк.
Подобающий	شایسته، سزاوار، مناسب	Ярашан, лайиг олан.
Подобно	مانند، مثل	Кими.
Подобный	مشابه، شبیه، متشابه، مانند؛ وغیره — *И тому подобное*	Охшар, бәнзәр.
Подождать	مر. *ждать*	Көзләмәк.
Подозрение	ظن، سؤ ظن	Шүбһә.
Подозрительный	۱) بدگمان، ظنین؛ ۲) مظنون، مشکوك	1) Шүбһәли; 2) шүбһәләнән, э'тибар этмәйән.
Подойти, подходить	۱) نزدیك شدن، رسیدن، نزدیك آمدن؛ ۲) جور آمدن، خوردن (موافق)؛ ۳) مناسب بودن	1) Яхынлашмаг, янашмаг; 2) охшамаг, ярашмаг.
Подол	دامن	Әтәк.
Подорвать, подрывать	۱) از زیر نقب کردن؛ ۲) صدمه زدن، لطمه زدن؛ ۳) منفجر کردن	1) Чырмаг (алтдан); 2) партлатмаг, дағытмаг; 3) позмаг, корламаг.
Подоходный налог	مالیات برعایدات	Кәлирдән алынан; *подоходный налог* кәлир веркиси.
Подошва	۱) کف پا؛ ۲) تحت کفش؛ ۳) دامنه کوه	1) Алт, алтлыг (аяггабыда); 2) әсас; 3) дағын диби, дағын әтәйи.
Подписать, подписывать, подписаться	۱) امضا کردن؛ ۲) آبونه شدن، مشترك شدن	1) Гол чәкмәк, имзаламаг; 2) абунә я маг.
Подписка	۱) اشتراك، آبونمان؛ ۲) تعهد کتبی	1) Абунә язылмаг, абунә; 2) илтизамнамә.
Подписчик	مشترك، آبونه	Абунәчи.
Подпись	امضا	Имза, гол.
Подполковник	نائب سرهنگ	Подполковник.
Подпоручик	ستوان دوم	Подпоручик.
Подпрапорщик	استوار دوم	Подпрапоршик.
Подпольный	سری، مخفی	Кизли.
Подражание	تقلید، تأسی	Ямсылма, тәглид этмә.
Подразделение	۱) تقسیم جزء، تقسیم؛ ۲) شعبه، حصه	1) Бөлмә, hиссәләрә айырма; 2) шө'бә, hиссә.

Подробность	تفصیل، تفصیلات، جزئیات	Тәфсилат.
Подробный	مفصل، مشروح	Әтрафлы, мүфәссәл.
Подруга, подружка	دوست	Дост, йолдаш.
Подружиться	دوستی پیدا کردن (با کسی)	Достлашмаг, ашналашмаг.
Подряд	۱) مقاطعه؛ ۲) پشت سرهم	1) Подрат, көтүрә, көтүрәнш; 2) далбадал, бирбиринин ардынча.
Подрядчик	مقاطعه‌چی، مقاطعه‌کار	Подратчы, көтүрә ишлә мәшғул олан.
Подсвечник	شمعدان	Шамдан.
Подсказать, подсказывать	۱) بکسی رساندن؛ ۲) تلقین کردن	1) Кизлича сөйләмәк; 2) мәч., фикрина салмаг, тәлгин этмәк.
Подслушать, подслушивать	دزدگی گوش دادن، گوش استادن	Кизлича гулаг асмаг.
Подсобный	امدادی، فرعی	Көмәкчи; әлавә.
Подсолнечник, подсолнух	۱) گل آفتاب گردان؛ ۲) تخم آفتاب گردان	1) Күнәбахан; 2) күнәбахан туму.
Подставка	پایه، زیر	Даяг, дирәк, алтлыг.
Подстрекательство	تحریك	Тәһрикчилик.
Подсудимый	متهم	Мүһакимә олунан, мүгәссир.
Подсчёт	شمار، شمارش، برآورد	Һесаблама, екун.
Подтверждение	تأیید، تأکید، تصدیق	1) Тәсдиг этмә, тәсдиг; 2) сүбут, әсас, дәлил.
Подтягивать, подтянуть	۱) کشیدن، تنگ کردن ۲) دم کردن؛ ۳) محکم کردن	1) Чәкмәк, чәкиб бәркитмәк; 2) вакирлик; 3) артырмаг; мөһкәмләндирмәк.
Подтяжки	بند شلوار	Ашырма, чийинбағы.
Подушка	بالش، پشتی، ناز بالش	Ястыг, балыш.
Подхалим	متملق، چاپلوس	Ялтаг.
Подход	۱) طریق، طریقه؛ ۲) نقطهٔ نظر، نظریه	1) Янашма, яхынлашма; 2) әлагә, мүнасибәт.
Подходящий	مناسب، متناسب، درخور، سزاوار	Мүнасиб, әлверишли.
Подчас	گاهی، بعضی اوقات	Арабир, һәрдәнбир, бә'зән.
Подчеркнуть, подчёркивать	۱) خط کشیدن، (درزیر چیزی)؛ ۲) خاطر نشان کردن	1) Алтындан хәт чәкмәк; 2) гейд этмәк.

Подчинение	۱) تابع نمودن؛ ۲) تبعیت، زیر دستی، اطاعت	1) Табе этмә, табе олма; 2) табечилик, асылылыг.
Подчинить, подчинять	۱) مطیع کردن، تابع کردن؛ ۲) رام کردن	1) Рам этмәк; 2) табе этмәк, боюн әйдирмәк.
Подчиниться, подчиняться	۱) مطیع بودن، تابع بودن؛ ۲) تسلیم شدن	1) Табе олмаг, боюн әймәк; итаәт этмәк; 2) тәслим олмаг.
Подшефный	درتحت سرپرستی	Шефлийә алынмыш.
Подшипник	یاتاقان	Подшпник; ятаг.
Подъезд	درب ورود	Баш гапы; кириш йолу.
Подъём	۱) سربالائی؛ ۲) صعود؛ ۳) سینهٔ پا؛ ۴) حرارت، غیرت؛ ۵) پیشرفت، ترقی	1) Галхма, галдырма; 2) йохуш; 3)аяғын үзү; 4) һәйәҹан; 5) йүксәлиш.
Поезд	قطار راه آهن، ترن	Гатар.
Поездка	سفر، مسافرت	Сәфәр.
Поехать	رفتن، عازم شدن	Кетмәк, йола дүшмәк.
Пожаловать	۱) تشریف آوردن، سرافراز فرمودن؛ ۲) اعطا کردن	1) Тәшриф кәтирмәк; 2) мүкафатландырмаг.
Пожалуй	شاید، ممکن است	Дейәсән, бәлкә дә, олсун ки,.
Пожалуйста	بفرمایئد	Буюрун; зәһмәт чәкин, зәһмәт олмаса.
Пожар	حریق	Янғын.
Пожарник	آتش نشان	Янғынсөндүрән.
Пожать, пожимать	فشار دادن؛ شانه‌هارا بالا انداختن — *По-жать плечами*	Сыхмаг.
Пожелание	۱) آرزو؛ ۲) طلب	1) Арзу, истәк, диләк; 2) тәләб этмәк.
Пожелтеть	زرد شدن	Саралмаг.
Пожертвование	۱) اعطاء اهدا؛ ۲) هدیه	Көмәк, ианә.
Поживать	زندگی کردن؛ احوال شما چطوراست — *Как вы поживаете?*	Яшамаг, күзәран кечирмәк.
Пожизненный	دائم، مادام‌العمر، مادام‌الحیات	Өмүрлүк, һәмишәлик.
Пожилой	سالخورده، مسن	Яшлы, аһыл.
Пожитки	اسباب، اشیا	Әв шейләри, әв мүхәлләфаты.
Позавчера	پریروز	Сыраҕакүн.
Позади	درعقب، عقب	Далда, архада.

Позвать	۱) صدا کردن؛ ۲) دعوت کردن	Чағырмаг, дә'вәт этмәк.
Позволить, позволять	اجازه دادن	Изин вермәк, ичазә вермәк, разылыг вермәк.
Позвонить	۱) زنگ کردن؛ ۲) تلفن کردن	1) Зәнк чалмаг, зәнк вурмаг; 2) телефон этмәк.
Позвоночник	ستون فقرات	Бел сүтүнү, онурга.
Поздний	دیر، دیررس	1) Кеч, кечикмиш, 2) кәләчәк.
Поздравление	تبریك	Тәбрик.
Позиция	موقعیت، موضع	Позиция: 1) вәзийәт, мәвге; 2) дар чәбһә; 3) нөгтейи—позәр.
Познание	ادراك، قوهٔ مدرکه	1) Идрак; 2) билик, мә'лумат.
Позор	رسوائی، ننگ، بدنامی	Русвайчылыг, бинабырчылыг.
Поиски	جستجو، تفحص	Ахтарыш; кәшфийят.
Поить	آب دادن، خوراندن	Су вермәк, суламаг, ичиртмәк.
Поймать	گرفتن، گرفتار کردن، دستگیر کردن	Тутмаг, яхаламаг.
Пойти	۱) رفتن، راه رفتن؛ ۲) گرفتن؛ ۳) آغاز کردن	1) Кетмәк; 2) башламаг.
Пока	۱) تا، تا اینکه؛ ۲) فعلا، عجالتا	Һәләлик, һәлә ки.
Показ	تظاهر	Көстәриш.
Показание	شهادت	Шәһадәт; бәянат.
Показательный	۱) نمونه‌ای؛ ۲) عبرت آمیز	Нүмунәви, көстәришли, ибрәтли.
Показать, показывать	۱) نشان دادن، ابراز کردن؛ ۲) شهادت دادن	Көстәрмәк, көстәриш вермәк.
Покатость	سرازیری، نشیب	Эниклик, маиллик.
Покидать, покинуть	ترك کردن، ول کردن	Тәрк этмәк, атмаг.
Поклажа	بار	Йүк.
Поклон	سلام، تعظیم	1) Тә'зим, баш әймә; 2) салам.
Покой	راحتی، استراحت، آسایش	Сакитлик, асайиш, рahатлыг, динчлик.
Покойник	مرده، جنازه	Өлү, мейит.
Покойный	۱) راحت، با راحت؛ ۲) مرحوم	1) Сакит, динч; рahат; 2) мәрһүм, рәһмәтлик.

Поколение	نسل، پشت، نژاد	Нәсл.
Покончить	خاتمه دادن؛ انتحار کردن، خودکشی کردن — *П. с собой*	Гуртармаг, тамамламаг, битирмәк; *покончить с собой* өзуну өлдүрмәк.
Покорить, покорять	۱) تسخیر کردن، استیلا کردن؛ ۲) فتح کردن؛ ۳) مطیع کردن	1) Алмаг, истила этмәк; 2) фатһ этмәк; 3) өзүнә табе этмәк.
Покорность	اطاعت، انقیاد، تسلیم	Итаәт, боюн әймә.
Покорный	مطیع، فرمانبردار	Динч, сакит; итаәтли.
Покраснеть	سرخ شدن، قرمز شدن	Гызартмаг.
Покров	۱) پوشش؛ ۲) پناه	1) Өртүк; 2) һимайә.
Покровитель	سرپرست، حامی، مشوق	Һавадар, һами.
Покрывать, покрыть	۱) پوشیدن، پوشانیدن؛ ۲) طی کردن؛ ۳) جفت کردن	1) Өртмәк; 2) гәт этмәк (мәсафә); 3) чүтләштирмәк (һейваны).
Покрышка	۱) پوشش؛ ۲) سرپوش؛ لاستیك روئی — *Автомобильная п.*	1) Гапаг; 2) шин (автомобилдә).
Покупатель	خریدار، مشتری	Алычы, мүштәри.
Покупать	خریدن، خریداری کردن	Алмаг, сатын алмаг.
Покупка	خرید، خریداری	Алма, сатын алма.
Покушение	سوء قصد؛ قصد جان — *П. на жизнь*	1) Гәсд, гәсд этмә; 2) суи-гәсд.
Пол	۱) کف اطاق؛ ۲) جنس؛ ۳) نیم	1) Дөшәмә; 2) чинс, чинсийят; 3) ярым.
Пола	دامن	Әтәк.
Полагать	۱) خیال کردن، تصور کردن، گمان کردن؛ ۲) فرض کردن؛ ۳) دانستن، پنداشتن	Күман этмәк, зәнн этмәк.
Полагаться	۱) معمول، لایق بودن؛ ۲) طلب کسی بودن؛ ۳) اعتماد کردن	1) Архайын олмаг, бел бағламаг; 2) лазым олмаг, лайиг олмаг, ярамаг.
Полдень	ظهر	Күнорта.
Поле	۱) دشت، صحرا؛ ۲) میدان؛ ۳) حاشیه	1) Чөл, дүз, дүзән, сәһра; 2) саһә, мейдан; 3) гыраг, кәнар.
Полезный	مفید، بافائده	Хейирли, мәнфәәтли, файдалы.
Полемика	مباحثه، مناقشه	Мүбаһисә, мүнагишә.
Полёт	پرواز، طیران	Учуш.
Ползать	خزیدن	Сүрүнмәк, имәкләмәк.

Поливать	آب پاشیدن، آب پاشی کردن	Суламаг, су вермәк, сувармаг.
Поликлиника	درمان‌خانه، پلی‌کلینیك	Поликлиника, мүалиҹәхана.
Полировать	جلا دادن، صیقلی کردن، پرداخت کردن	Пардахламаг, чилаламаг.
Политика	سیاست	Сиясәт.
Политический	سیاسی	Сиркн.
Полиция	نظمیه، پلیس	Полис идарәси; полисләр.
Полк	هنگ، فوج	Полк.
Полка	۱) تختچه، قفسه؛ ۲) وجین (کشاورزی)	1) Рәф, ләмә, тахча; алаг, алағ этмә.
Полковник	سرهنگ	Полковник.
Полководец	سرکرده، سرلشکر	Сәркәрдә, гошун башчысы.
Полнеть	چاق شدن، فربه شدن	Көкәлмәк, говрагланмаг.
Полно	۱) پر؛ ۲) بس است	1) долу, долуча; 2) бәсдир, кифайәтдир, етәр.
Полномочие	اختیار	Ихтияр. вәкаләт, hүруг.
Полномочный	مختار	Сәлаһијјәтдәр, там ихтијарлы.
Полностью	بالتمام، تمام و کمال	Тамамилә, тамам-камал.
Полночь	نصف شب	Кечә ярысы, яры кечә.
Полный	۱) پر، مملو؛ ۲) کمال؛ ۳) تمام، کامل؛ ۴) جمع؛ ۵) چاق، فربه	1) Долу; 2) там, тамам; 3) долғун, көк.
Половина	نیم، نصف، نیمه	Ярым, яры.
Положение	۱) وضعیت، وضع، حال، اوضاع؛ ۲) مقام؛ ۳) نظامنامه، آیئن‌نامه؛ ۴) موقعیت؛ ۵) امر، قضیه؛ *Основное п.* — اساس	1) Вәзијјәт, hал; 2) гајда, әсаснамә, низамнамә; 3) тезис, әсас.
Положительный	۱) مثبت؛ ۲) مطلق	1) Мүсбәт; әсаслы; 2) гәти, шүбһәсиз.
Положить	۱) گذاشتن، گذاردن؛ ۲) فرض کردن	1) Гојмаг; салмаг; 2) күман этмәк, фәрз этмәк.
Полоса	۱) باریکه، قطعهٔ باریك، خط؛ ۲) راه؛ ۳) منطقه، حوضه؛ ۴) دور، زمان	1) Золаг, зол, шырым; 2) район; саһә; 3) дөвр, мүддәт.
Полоскание	۱) آب کشیدن؛ ۲) غرغره، مضمضه، دوای غرغره	1) Яхалама, суя чәкмә; 2) гаргара, гаргара дәрманы.

Полотенце	حوله	Үз дәсмалы.
Полотно	۱) کتان؛ ۲) خط (راه‌آهن)	1) Кәтән; 2) йол ятағы.
Полоть	وجین کردن	Алаҕ эләмәк.
Полпред	نمایندهٔ مختار، وزیر مختار	Сәлаһиййәтдар мүвәккил.
Полпредство	نمایندگی مختار	Сәлаһиййәтдар мүвәккиллик.
Полтинник	پنجاه کپك، نیم منات	Ярым манатлыг, әлли гәпиклик, он шаһылыг.
Полтора	یك و نیم	Бир ярым.
Полтораста	صد و پنجاه	Йүз әлли.
Полумесяц	هلال	Айпара.
Полуостров	شبه جزیره، نیم جزیره	Ярымада.
Полуфабрикат	اجناس نیم ساخته، مواد نیمه تهیه شده	Ярымфабрикат.
Получатель	گیرنده، وصول کننده، دریافت کننده	Алан; 2) гәбул әдән.
Получать, получить	۱) گرفتن، دریافت کردن، تحصیل کردن؛ ۲) بدست آوردن	1) Алмаг; 2) гәбул этмәк.
Получка	۱) دریافت، تحصیل؛ ۲) مواجب، حقوق	1) Алма; 2) гәбул этмә; 3) мааш, мәвачиб, донлуг.
Полушарие	نیم کره	Ярымшар.
Полчаса	نیم ساعت	Ярым саат.
Полый	مجوف	1) Ичи бош; 2) өртүлмәмиш.
Польза	سود، منفعت، فایده، نفع	Файда, хейир, мәнфәәт, газанч.
Пользование	۱) استفاده؛ ۲) معالجه	Истифадә; истифадә этмәк.
Польша	لهستان	Полша, Леһистан.
Полюс	قطب	Полюс, гүтб.
Поляк	لهستانی	Поляк, леһ.
Полярный	قطبی	Поляр; гүтб; *полярная звезда* гүтб улдузу.
Померанец	۱) نارنج ۲) درخت نارنج	1) Нарынч; 2) нарынч ағачы.
Поместить, помещать	۱) گذاشتن، جادادن، قرار دادن؛ ۲) برقرار کردن، درج کردن	1) Гоймаг, дүзмә; 2) ерләшдирмәк, ер этмәк.
Пометка	نشان، علامت	Ишарәт, әламәт.
Помешательство	دیوانگی، جنون	Дәлилик.

Помешать	۱) بهم زدن؛ ۲) مانع شدن	1) Гарышдырмаг, гурдаламаг; 2) дәйншик салмаг; 3) мане олмаг.
Помещаться	دیوانه شدن	Дәли олмаг, аглыны итирмәк.
Помещение	۱) گذاشتن، قرار دادن؛ ۲) محل، منزل، عمارت	1) Ерләшдирмә, ер әләмә; 2) бина, мәнзил.
Помещик	ملاك، مالك	Мүлкәдар.
Помидор	گوجهٔ فرنگی	Помидор.
Помиловать	بخشیدن، عفو کردن	Багышламаг, күнаһындан кечмәк.
Помимо	علاوه (بر)، گذشته (از)، غیراز، سوای	Башга, савайы; бахмаяраг.
Помириться	۱) آشتی کردن، صلح کردن؛ ۲) تحمل کردن، طاقت آوردن	1) Барышмаг, разылашмаг 2) давам көтирмәк.
Помнить	یادداشتن، بخاطر داشتن	Ядда сахламаг, унутмамаг, яддан чыхартмамаг.
Помножать, помножить	ضرب کردن	Артырмаг; вурмаг.
Помогать, помочь	۱) کمك کردن؛ ۲) اعانه کردن؛ ۳) اثر کردن	1) Көмәк эләмәк; 2) хейир вермәк.
Помои	گنداب، آب کثیف	Чиркаб, габ сую.
Помощник	معاون، نائب، کمك کننده، معین	Көмәкчи, ярдым эдән, комәк эдән.
Помощь	۱) کمك، مدد، مساعدت، همراهی؛ ۲) اعانه	Көмәк, ярдым.
Помпа	۱) تلمبهٔ آبکش، پمپ؛ ۲) شکوه، طنطنه، حشمت	1) Томпа, насос; 2) тәнтәнә, темтәраг, бүсат.
Поневоле	قهراً	Мәчбурән, истәр-истәмәз.
Понедельник	دوشنبه	Базар эртәси, дүшәнбә.
Понемногу	۱) کم کم؛ ۲) بتدریج	1) Аз-аз, хырда-хырда; 2) яваш, тдәричән.
Понижать, понизить	پائین آوردن، تنزل دادن	Алчалтмаг, эндирмәк, ашагы салмаг.
Понижение	تنزل	Тәнәззүл, алчалма.
Понимать, понять	فهمیدن، سردرآوردن، ملتفت شدن	Анламаг, ганмаг, баша дүшмәк.
Понос	اسهال	Исал
Понтон	پنتون، پل‌قایقی، جسر	Понтон.

Понятие	۱) مفهوم؛ ۲) خیال، عقیده؛ ۳) اطلاع	1) Мәфһум, анлайыш; 2) дәрракә, ганачаг, фәрасәт.
Понятно	۱) واضح؛ ۲) البته، مسلماً	Айдын, ашкбр; 2) әлбәттә.
Поочерёдно	بنوبت	Нөвбәли, ардычыл олараг кәлән.
Поощрение	تشویق، ترغیب	Һәвәсләндирмә, ширникдирмә, рәғбәтләндирмә.
Попадать, попасть	۱) خوردن، اصابت کردن؛ ۲) رفتن؛ ۳) افتادن؛ *Как попало* — درهم برهم	1) Дәймәк, вурмаг; 2) кирмәк кәлмәк; 3) дүшмәк.
Поперёк	از وسط	Әнинә көндәлөнә.
Попеременно	بنوبت، متناوباً	Нөвбә илә, биринин далынча.
Поперечный	عرضی	Әнинә, көндәләнинә
Пополнение	۱) تکمیل شده؛ ۲) تکمیل	1) Долма, тамамлама; тамамланма; 2) көклүк, долғунлуг.
Пополудни	بعداز ظهر	Күнортадан кечмиш.
Попона	جل، زین پوش	Чул, ат чулу.
Поправить, поправлять	۱) تعمیر کردن؛ ۲) تصحیح کردن؛ ۳) اصلاح کردن	1) Дүзәлтмәк, гайырмаг; 2) təchиh этмәк; 3) бәрпа этмәк, яхынлашдырмаг.
Поправиться	۱) خودرا تصحیح کردن؛ ۲) بحال آمدن؛ ۳) خوب شدن؛ ۴) بهتر شدن	1) Өз сәһвини дүзәлтмәк; 2) яхшы олмаг, яхынлашмаг.
Попрежнему	مثل سابق	Әввәлки кими, кечмишдәки кими.
Попросту	بی‌تکلف، بدون رو دروایسی	Садәчә, чәкинмәдән.
Попугай	طوطی	Туту гушу.
Популярность	۱) عمومیت؛ ۲) شهرت، مشهوریت؛ معروفیت؛ ۳) سادگی	1) Садәлик; 2) мәшһурлуг.
Популярный	۱) ساده، عوام فهم؛ ۲) مشهور	1) Садә; 2) мәшһур.
Попытка	کوشش، قصد، امتحان	Тәшәббүс; тәчрүбә, сынаг.
Пора́	۱) فصل، موسم، موقع؛ ۲) وقت؛ *До каких пор* — تاکی	1) Мөвсим, фәсил; 2) вахт, дөвр.
По́ра	منفذ، مسمه	Мәсафә, аралыг.
Порабощение	اسارت	Әсарәт, зүлм.

Поражать, поразить	۱) زدن (خنجر)، شکست‌دادن؛ ۲) متحیر ساختن؛ ۳) محروم کردن (ازحقوق)	1) Зәрбә эндирмәк; 2) һейрәтләндирмәк, һейрәтә салмаг; 3) һүгүгдан мәһрум этмәк.
Поражение	۱) شکست، مغلوبیت؛ ۲) سلب حقوق	1) Зәрбә, зәрбә эндирмә; 2) һүгүгдан мәһрум олма.
Поразительный	حیرت انگیز، عجیب و غریب	Һейрәтләндирички, һейран эдичи, тәәччүблү.
Порвать	۱) پاره کردن؛ ۲) قطع کردن	1) Чырмаг, йыртмаг; 2) кәсмәк, әлагәни позмаг.
Порицание	سرزنش، ملامت	Мәзәммәт, төһмәт,данлаг.
Порог	درگاه، آستان	Кандар, астана.
Порода	۱) نژاد؛ ۲) نوع	1) Чинс; 2) нәсл, әсл-нәчабәт; әсл-нәсәб; 3) сүхүр.
Породистый	اصیل	Чинс. яхшы чинсдән олан,
Порок	۱) عیب، نقص؛ ۲) فساد	1) Гүсүр, йөгсан; 2) әхлагсызлыг.
Поросёнок	خوك بچه	Чошга, донуз баласы.
Порох	باروت	Барыт.
Порошок	گرد	Тоз; тоз дәрман.
Порт	بندر	Лиман.
Портить	۱) خراب کردن، ضایع کردن؛ ۲) فاسد کردن، بهم زدن	Корламаг, хараб этмәк, позмаг.
Портиться	۱) خراب شدن، ضایع شدن؛ ۲) فاسد شدن، پوسیدن	Корланмаг, хараб олмаг, позулмаг.
Портмоне	کیف پول	Пул кисәси.
Портниха	خیاطه	Дәрзи гадын, гадын дәрзиси.
Портной	خیاط	Дәрзи.
Порто-франко	بندرآزاد	Порт-франко; порта көмрүкзүз мал апарыб кәтирмә һүгүгу.
Портрет	تمثال، عکس	Шәкил; сурәт әкс.
Портсигар	قوطی سیگار	Папиросгабы.
Португалия	پرتقال	Португиз.
Португез	بندشمشیر، حمایل	Хәнчәр, гайышы.
Портфель	کیف	Портфел.
Портьера	پرده	Портера; гапы пәрдәси.
Порука	ضمانت، کفیل	Замининк, зәманәт.
Поручать, поручить	سپردن، رجوع کردن	Тапшырмаг, э'тибар этмәк.

Поручение	پیغام، مأموریت، وکالت	Тапшырыг.
Поручитель	ضامن	Заминкар·
Поручительство	ضمانت	Бах *порука.*
Порция	پرس	Порция, пай.
Порча	۱) خرابی، ضایع شدن؛ ۲) فساد	Корлама, корланма, хараб олма.
Поршень	پیستون	Поршен, пистон.
Порядок	۱) ترتیب، نظم، انتظام؛ ۲) دستور؛ ۳) طرز، رژیم	1) Низам, интизам; 2) гайда, дәб; 3) режим, үсули-идарә.
Порядочный	۱) درست، درستکار: ۲) معتنابه	1) Хейли, чох, бөйүк; 2) яхшы, ярарлы 3) намуслу, вичданлы.
Посадить	۱) نشاندن؛ ۲) سوار کردن؛ ۳) حبس کردن	1) Әкмәк; отуртмаг, әйләшдирмәк; 2) дустаг этмәк; 3) ерләшдирмәк, сакин этмәк.
Посадка	۱) نشاندن، کشت، غرس؛ ۲) سوار شدن؛ ۳) پائین آمدن	1) Әкмә, әкилмә; 2) миндирмә, миндирилмә; 3) ердә отурма үсулу.
По-своему	بمیل خود	Өзү истәдийи кими.
Посвятить, посвящать	۱) وقف کردن، تقدیم کردن؛ ۲) تخصیص دادن؛ ۳) آگاه کردن	1) Һәср этмәк; 2) мә'лумат вермәк.
Посев	بذرکاری، کشت	Әкин.
Поселить, поселять	مقیم کردن، اقامت دادن، دەنشین	Сакин этмәк, ерләшдирмәк.
Посетитель	مهمان.	Кәлән, йохламаға кәлән.
Посетить, посещать	دیدنی کردن، بدیدن کسی رفتن	Кәлмәк, баш чәкмәк.
Посещение	دیدنی، ملاقات	Кәлмә, баш чәкмә; давам этмә.
Поскользнуться	لیزخوردن، لغزیدن	Сүрүшмәк.
Поскольку	چون، چونکه، حال که	Нәгәдәр, нечә, индики.
Посланник	وزیرمختار	Вәкил, дөвләт элчиси.
Послать, посылать	فرستادن، ارسال کردن	Көндәрмәк, йолламаг.
После	پس (از)، بعد (از)، سپس	Сонра.
Последний	۱) آخر، آخرین؛ ۲) مشارالیه	Ахырынчы, ахырдаки.
Последователь	طرفداری، تابع	Тәрәфдар, ардычыл.
Последовательный	۱) مسلسل، متوالی؛ ۲) منطقی	1) Ардычыл, систематик; 2 мәнтиги, әсаслы, сүбутлу.

Последствие	عاقبت، اثر، نتیجه	Нәтичә.
Последующий	آینده، آتی، آتیه، بعد	Сонраки, далдан кәлән.
Послезавтра	پس فردا	Әртәсн күн, бир күн сонра.
Пословица	مثل، ضرب‌المثل	Мәсәл, зәрби-мәсәл, аталар сөзү.
Послушный	مطیع، حرف شنو، حرف گوش کن	Сөзә бахан, итаәт әдән.
Пособие	اعانه، کمك‌خرج، مددخرج کتب تدریسی، کتب کلاسیکی — *Учебное п.*	1) Көмәк, пул; 2) дәрс әсвазиматы.
Посол	سفیر کبیر	Әлчи, вәкил, сәфир.
Посольство	سفارت، سفارتخانه	1) Сәфарәтхана, сәфарәт; 2) нүмайәндәләр.
Поспевать, поспеть	رسیدن؛ *Не поспеть* — دیر آمدن	1) Етишмиш, дәймәк; 2) кәлиб чатмаг, өзүнү етирмәк.
Посреди	دروسط	Ортасында, арасында.
Посредник	واسطه، میانچی	1) Дәллал, миянчы; 2) мунсиф.
Пост	۱) مقام؛ ۲) پست؛ ۳) روزه، پرهیز	1) Мәс'ул вәзифә; 2) пост, көзәтчи, нөвбәтчи; 3) пәһриз, оруҥлуг.
Поставить	۱) گذاشتن، نشاندن؛ ۲) نصب کردن، طرح کردن (مسئله‌را)	1) Гоймаг; 2) галдырмаг, 2) дикләтмәк; 3) тамашая һазырламаг.
Поставка	تهیه، تحویل	Тәдарүк этмәк, һазырлама, тәҥһиз этмә.
Поставщик	تهیه‌کننده، سورساتچی	Тәдарүкчү, мал верән.
Постановить, постановлять	تصویب نمودن، مقرر داشتن تصمیم گرفتن	Гәрара алмаг, кәсмәк, гәт этмәк.
Постановление	۱) تصمیم، تصویب؛ ۲) تصویب نامه، قطعنامه	1) Гурулуш, гөюлүш; 2) гәрар, гәтнамә.
Постель	رخت خواب، بستر	Ятаг, ятаҥаг, йорган-дөшәк.
Постепенно	رفته رفته، تدریجاً، بتدریج	Тәдриҥән, яваш-яваш.
Постилать, постлать	گستردن، پهن کردن، فرش کردن	Дөшәмәк, сәрмәк, салмаг.
Постой	۱) اقامت؛ ۲) نگاه دار، نگاه کن!	1) Дүшәркә; 2) кечәләмә, кечәни кечирмә.
Посторонний	بیگانه، غریب، خارجی	Өзкә, яд, кәнар.
Постоялый двор	کاروانسرا	Карвансара.

Постоянно	پیوسته، همیشه، دائما	Һәмишә, даима.
Пострадать	آسیب دیدن، صدمه دیدن، مصیبت دیدن	Чәкмәк, көрмәк.
Построить	مر. *Строить*	Бах *строить*.
Постройка	۱) بنا، عمارت؛ ۲) ساختمان؛ *П. дорог* — راه سازی	1) Тикмә; 2) тикинти, бина.
Поступать, поступить	۱) رفتار کردن؛ ۲) داخل شدن؛ ۳) رسیدن، واصل شدن	1) Һәрәкәт этмәк; 2) рәфдар этмәк, долмаг; 3) кирмәк, дахил олмаг.
Поступление	۱) دخول؛ ۲) وصول	1) Кирмә, дахил олма; 2) кәлир, мәдахил.
Поступок	رفتار، سلوك	Һәрәкәт, рәфтар.
Посуда	ظروف؛ *Посудный магазин* — مغازهٔ چینی فروش	Габ-гачаг.
Посылка	۱) ارسال؛ ۲) بسته؛ *Почтовая п.* — امانت پستی	1) Көндәрмәк, йолламаг; 2) бағлы, көндәрйлән шей.
Посыпать	پاشیدن	Сәпмәк.
Пот	عرق	Тәр.
Потворство	چشم پوشی، اغماض	Көз юмма, йол вермә.
Потеря	۱) فقدان؛ ۲) اتلاف؛ ۳) تلف، ضایعات	Итки;толәфат.
Потерять	گم کردن، مفقود کردن	Итирмәк.
Потеть	عرق کردن	Тәрләмәк.
Потихоньку	۱) آهسته، یواش، یواشکی؛ ۲) مخفیانه	1) Ағыр-ағыр, яваш-яваш; 2) сәссиз, кизлинчә.
Поток	سیل	Сел; ахын.
Потолок	۱) سقف؛ ۲) اوج (دربارهٔ هوا پیما)	Таван, чардаг; 2) учуш йүксәклили.
Потом	سپس، بعد	Сонра.
Потомство	اولاد، احفاد، اخلاف	Нәсл; әвлад.
Потому	باین جهت، چون، چونکه، برای اینکه	Онун үчүн, о сәбәбә, она көрә.
Потонуть, потопать	غرق شدن	Батмаг, гәрг олмаг; боғулмаг.
Потопить, потоплять	غرق کردن	Батырмаг, гәрг этмәк; боғулмаг,
Потребитель	مصرف کننده، مستهلك	Истеһлакчы, алычы.
Потребить, потреблять	مصرف کردن	Ишләтмәк, сәрф этмәк.

Потребность	احتیاج، حاجت	Әһтияҷ, тәләб.
Потрясение	۱) تکان، تزلزل؛ ۲) اضطراب	1) Сарсыты, сарсылмаз; 2) һәйәҷан, изтираб.
Потухать	خاموش شدن	Сөнмәк.
Потушить	خاموش کردن	Сөндүрмәк, кечиртмәк.
Похвала	تحسین، تمجید، آفرین	Тә'риф, тәгдир.
Поход	لشکرکشی، یوروش	1) Сәфәр, йүрүш; 1) мүһарибә.
Походка	راه رفتن	Еришь.
Похожий	شبیه، شباهت	1) Охшар, бәнзәр; 3) охшама, бәнзәмә.
Похороны	تشییع جنازه، دفن	Дәфн мәрасими.
Поцелуй	بوسه، ماچ	Өпүш.
Почва	۱) خاك، زمین؛ ۲) زمینه	1) Торпаг; 2) ер·
Почём	چند؛ من از کجا میدانم — *Почем я знаю*	Нечәйә; *почём знать* һарадан билмәк олар.
Почему	چرا	Нә үчүн, нийә көрә.
Почерк	خط، رسم‌الخط؛ خوش خط — *Человек с почерком*	Хәтт, язы.
Честь	احترام، احترامات، تشریفات	Һөрмәт, әһтирам; шәрәф.
Почёт, почтение	احترام	Һөрмәт, әһтирам.
Почётный	افتخاری	Һөрмәтли, әһтирамлы.
Почин	۱) سفته، دست‌لاف؛ ۲) تشبث، اقدام	1) Сифтә; 2) тәшәббүс.
Починка	تعمیر، مرمت	1) Яшама, тә'мир этмә, 2) тә'мир.
Почка	۱) جوانه؛ ۲) قلوه، کلیه	1) Тумурҷуг; 2) бөйрәк.
Почта	۱) پست؛ ۲) پستخانه؛ ۳) مراسلات	Почта.
Почтальон	موزع پست، فراش پست	Почталйон, почта апаран.
Почти	تقریباً، نزدیك	Тәгрибән, демәк олар ки.
Почтить	احترام کردن؛ با احترام کسی برخاستن — *П. память вставанием*	Һөрмәт әләмәк, әһтирам көстәрмәк.
Пошивка	دوخت	Тикиш; тикмә.
Пошлина	گمرك، حق	Көмрүк.
Пошлый	بی‌مزه، همه‌جائی، مبتذل	Әчлаф, алчаг; габа.
Пощада	رحم، امان	Аман, рәһм.
Пощёчина	سیلی، چك، کشیده	Силлә, шиллә, шапалаг.

Поэзия	شعر، اشعار، نظم، سخن سنجی	1) Поэзия; бәдии ярадычылыг габилиййәти; 2) шеир.
Поэма	منظومه	Поэма, мәнзум һекайә.
Поэт	سخنور، شاعر، سخن سنج	Шаир.
Поэтесса	سخنورزن، شاعره	Шаирә.
Поэтому	بنا براین، باین جهت	Буна көрә, бунун үчүн, бу сәбәбә.
Появиться, появляться	۱) پیدا شدن، ظاهر شدن، ۲) تولید شدن	1) Көрүнмәк, чыхмаг; 2) әмәлә кәлмәк, төрәмәк, мейдана чыхмаг.
Появление	پیدایش، بروز، ظهور، تولید	1) Көрүнмә; 2) төрәмә; мейдана чыхма.
Пояс	۱) کمربند؛ ۲) کمر؛ ۳) منطقه	1) Тогга, кәмәр; 2) бел; 3) гуршаг, мәнтәгә.
Пояснение	توضیح	Изаһат.
Поясница	کمر	Бел.
Правда	۱) راستی، حقیقت؛) ۲) واقع	1) Һәгитәт; 2) доғруданмы.
Правило	۱) قاعده (قواعد)؛ ۲) اصل (اصول)	Гайда, ганун, үсул.
Правильный	درست، صحیح	Дүзкүн, доғру, дүрүст.
Правительство	حکومت، دولت، کشور	Һөкумәт.
Править	۱) حکومت کردن، حکمرانی کردن، حکم راندن؛ ۲) اداره کردن	1) Һөкумәт сүрмәк; 2) идарә этмәк.
Правление	۱) حکومت، طرز حکومت — *Образ правления:* ۲) ادارهٔ مرکزی، هیئت مدیره	1) Идарә этмә; 2) идарә; ‖ идарә һеј'әти.
Правнук	نتیجهٔ پسری	Нәтичә, нәвәнин оғлу.
Право	حق، حقوق	Һүгуг, ихтияр; ‖ һагг. әсас.
Правописание	املا	Имла.
Правосудие	عدالت	Әдаләт; ‖ әдаләт мәһкәмәси.
Правый	۱) محق، ذیحق؛ ۲) راست	1) Доғру, дүзкүн, дүз, һаглы; 2) саг.
Прадед	۱) جد بزرگ، جد امجد؛ ۲) نیا	1) Улу баба; 2) әчдад, дәдә-баба.
Празднество	جشن	Тәнтәнә, шәнлик; ‖ байрам; ‖ гонаглыг.
Праздновать	عید گرفتن، جشن گرفتن	Байрам этмәк.
Праздник	عید	Байрам,

Практика	عمل، کار	Тәчрүбә.
Прапорщик	نائب سوم	Прапоршшик.
Прачечная	رختشوی خانه، رختشور خانه	Палтар ююлан ер.
Прачка	رختشور	Палтар юян.
Пребывание	توقف، اقامت	Олма, галма.
Превзойти, превосходить	برتری داشتن (بر)، تفوق داشتن (بر)، تجاوز کردن (از)	Өтмәк, өтүб кечмәк, үстүн кәлмәк.
Превратить, превращать	تبدیل کردن، مبدل کردن	Чевирмәк, дөндәрмәк.
Превратиться, превращаться	تبدیل شدن	Чеврилмәк, дөнмәк.
Превысить, превышать	بیشتر بودن، تجاوز کردن، متجاوز بودن	Өтмәк, кечмәк, һәддини ашмаг.
Преграда	سد، مانع	Сәдд, чәпәр; ‖ манеә, әнкәл.
Преданный	مخلص، صمیمی	Садиг, вәфалы.
Предатель	خائن، خیانتکار	Хаин, сатгын.
Предательство	خیانت	Хаинлик, хәянәт.
Предварительный	مقدماتی، قبلی	Габагчадан олан, әввәлчәдән олан.
Предвидеть	۱) پیش بینی کردن؛ ۲) تصور نمودن	1) Габагчадан дүймаг; 2) тәсәввүр этмәк.
Предел	۱) حد؛ ۲) خاتمه؛ ۳) منتها درجه	1) Һәдд; 2) сон; 3) сон мәрһәлә.
Предисловие	مقدمه	Мүгәддәмә.
Предлагать, предложить	۱) پیشنهاد کردن؛ ۲) دستور دادن	1) Тәгдим этмәк; 2) тәклиф этмәк.
Предлог	۱) بهانه، عذر؛ ۲) حرف (صرف)	1) Бәһанә; 2) сөзөнү.
Предложение	۱) پیشنهاد؛ ۲) دستور؛ ۳) جمله، قضیه؛ ۴) عرضه	1) Тәклиф; 2) мүһакимә, чүмлә; 3) әрз (әрз вә тәләб).
Предмет	۱) اشیاء شی؛ ۲) موضوع، مطلب؛ ۳) ماده، مواد؛ ۴) مورد	1) Чисим ‖ шей; 2) мөвзу; 3) дисциплина, дәрс; 4) мәгсәд.
Предназначать, предназначить	تخصیص دادن، اختصاص دادن	Иәличәдән тә'йин этмәк, габагчадан мүәййән этмәк,
Преднамеренный	عمدی	Гәсдли.
Предоставить, предоставлять	واگذار کردن	Вермәк, тәгдим этмәк.
Предосторожность	احتیاط	1) Әһтиятлылыг, әһтиятлы олма; 2) әһтият.

Предотвратить, предотвращать	جلوگیری کردن	Габағыны алмаг.
Предохранитель	محافظه، عایق	Горуючу.
Предохранить, предохранять	نگاهداری کردن، حفظ کردن، جلوگیری کردن	Горумаг, габағыны алмаг.
Предписание	۱) دستور، دستورالعمل؛ ۲) امر، حکم	1) Көстәриш; 2) әмр, һөкм.
Предполагать, предположить	۱) فرض کردن، تصور کردن، گمان کردن؛ ۲) درنظر داشتن	1) Күман этмәк, тәсәввүр этмәк, зәнн этмәк, әһтимал этмәк; 2) тәхмин этмәк.
Предположение	۱) فرض، تصور؛ ۲) احتمال	1) Күман, әһтимал, фәрзиййә; 2) фикир, мүлаһизә.
Предпоследний	ماقبل آخر	Ахырынчыдан габагкы.
Предпочтение	ترجیح، رجحان	Үстүнлүк, үстүн тутма; ‖ һөрмәт, диггәт.
Предприятие	۱) بنگاه، کارخانه؛ ۲) تشبث، اقدام	1) Мүәссисә; 2) иш.
Предрассудок	خیال واهی، موهومات	Зеһнииййәт, мөвһумат.
Председатель	رئیس	Сәдр.
Председательствовать	ریاست کردن	Сәдрлик этмәк.
Предсказание	پیشگوئی	Габагчадан хәбәр вермә.
Представитель	نماینده	Нүмайәндә, мүвәккил.
Представительство	نمایندگی	Нүмайәндәлик, мүвәккиллик.
Представить, представлять	۱) تقدیم کردن، تسلیم کردن؛ ۲) نمایش دادن؛ ۳) معرفی کردن؛ ۴) تصور کردن؛ ۵) نماینده بودن؛ ٦) اقامه کردن؛ ۷) نشان دادن	1) Вермәк, тәгдим этмәк; 2) көстәрмәк; 3) тәсвир этмәк; 4) тәсәввүр этмәк, дүшүнмәк; 5) тәмсил этмәк.
Представление	۱) تقدیم، تسلیم؛ ۲) نمایش؛ ۳) تصور کردن؛ ۴) معرفی؛ ۵) اقامه کردن؛ ٦) عریضه، راپرت؛ ۷) تماشا	1) Вермә, тәгдим этмә; тәгдим; 2) көстәрмә; 3) тәсәввүр этмә, тәсәввүр; 4) тәсвир этмә; 5) тәмсил этмә; тәмсил; 6) язылы әризә, язылы мә'рузә: 7) тамаша.
Предупредить, предупреждать	۱) قبلا خبردادن؛ ۲) جلوگیری کردن	1) Габагламаг, габағыны алмаг; 2) хәбәрдарлыг этмәк.
Предупреждение	۱) جلوگیری؛ ۲) اخطار	1) Габаглама, габағыны алма; 2) хәбәрдарлыг.

Предусматривать, предусмотреть	۱) پیش بینی کردن؛ ۲) منظور داشتن	1) Габагчадан көрмәк; 2) нәзәрә алмаг.
Предшественник	نیا، سلف	Сәләф.
Предъявитель	دارنده، حامل	Көстәрән, тәгдим эдән.
Предъявить, предъявлять	ارائه دادن، ابلاغ	Көстәрмәк, тәгдим этмәк.
Предыдущий	۱) قبل، قبلی؛ ۲) پیش، سابق	1) Габагкы, әввәлки; 2) кечмиш, сабыг.
Преемник	۱) جانشین، قائم مقام؛ ۲) وارث، خلف	1) Ерини тутан; ‖ давам этдирән, 2) варис, вәрәсә.
Прежде	سابقاً، قبلا، پیش	Әввәлләр, кечмишдә; габаг, әввәл; габагча, әввәлчә.
Преждевременный	پیش از وقت؛ ‖ بی هنگام	Вахтындан әввәл; ‖ вахтсыз.
Прежний	پیشی، سابق	Әввәлки, габагкы.
Президент	رئیس؛ *Президент республики* ـ رئیس جمهوری	Президент.
Президиум	هیئت رئیسه، هیئت مدیره	Президиум.
Презирать	۱) حقیر شمردن؛ ۲) بی‌اعتنائی کردن	1) Нифрәт этмәк; 2) әһәммийәт вермәмәк; ‖ горхмамаг.
Презрение	حقارت، تحقیر	Нифрәт.
Преимущество	۱) ترجیح، رجحان؛ ۲) مزیت، امتیاز	1) Үстүнлүк; ‖ артыглыг; 2) имтияз.
Прейскурант	کاتالوگ، صورت قیمت	Прейскурант, гиймәт сияһиси.
Прекрасно	بسیار خوب، خیلی خوب، بخوبی	Әʼлачасына, чох көзәлчә, чох яхшыча.
Прекрасный	قشنگ، زیبا، خوب؛ *В один п. день* ـ روزی	Әʼла, чох көзәл, чох яхшы, *в один прекрасный день* күнләрин бир күнү.
Прекратить, прекращать	۱) خاتمه دادن، تمام کردن؛ ۲) جلوگیری کردن؛ ۳) موقوف کردن؛ ۴) تعطیل کردن؛ ۵) قطع کردن	1) Гуртармаг; 2) сахламаг; 3) даяндырмаг; 4) тәʼтил этмәк.
Прелесть	۱) قشنگی، زیبائی؛ ۲) لطافت، رعنائی	1) Көзәллик, гәшәнклик; 2) ләтафәт, зәрифлик, инчәлик.
Премировать	مکافات دادن، جایزه دادن	Мүкафатландырмаг.
Премия	۱) جایزه؛ ۲) انعام، بخشش؛ *Страховая п.* ـ حق بیمه	1) Мүкафат; 2) бәхшиш, әнʼам.

Премьер-министр	نخست وزیر، رئیس‌الوزرا	Һөкумәт башчысы, баш вәзир, баш назир.
Пренебрегать, пренебречь	غفلت کردن، بی‌اعتنائی کردن، حقیر شمردن	Саймамаг, э'тина этмәмәк, мәһәл гоймамаг.
Прения	مذاکرات، مباحثات	Мүзакирә, мүбаһисә.
Преобладать	تفوق داشتن، غلبه داشتن	Үстүн олмаг.
Преобразовать, преобразовывать	۱) تغییر اساسی دادن؛ ۲) اصلاح کردن	1) Көкүндән дәйишмәк; 2) башга шәклә салмаг, чевирмәк.
Преодолевать, преодолеть	۱) مغلوب کردن؛ ۲) برطرف کردن، رفع کردن	1) Үстүн кәлмәк, галиб кәлмәк, өһдәсиндән кәлмәк; 2) рәдд этмәк, галдырмаг.
Препарат	ترکیب، ترکیبات	Препарат.
Преподаватель	آموزگار، دبیر، دانشیار	Мүәллим.
Преподавать	تعلیم کردن، تدریس کردن	Дәрс вермәк, охутмаг; ‖ мүәллимлик этмәк.
Препроводить, препровождать	فرستادن، ارسال کردن	Көндәрмәк, йолламаг.
Препятствие	مانع، ممانعت	Манеә, мүманиәт.
Прервать, прерывать	قطع کردن، منقطع کردن	Арасыны кәсмәк, сахламаг, даяндырмаг.
Пресекать, пресечь	قطع کردن، جلوگیری کردن (از)، محو و نابود کردن	Гәт этмәк, кәсмәк, арадан галдырмаг, мәһв этмәк.
Преследовать	۱) تعقیب کردن، تعاقب کردن؛ ۲) رنجانیدن، رنجه دادن	Тә'гиб этмәк, күдмәк, изләмәк; ‖ инчитмәк, әзиййәт вермәк.
Пресный	۱) شیرین، بی‌نمك؛ *Пресная вода* — آب شیرین ۲) فطیر	1) Ширин; ‖ дузсуз, шит; 2) маясыз, хәмрәсиз (чөрәк).
Пресс	منگنه	Мәнкәнә, пресс.
Пресса	مطبوعات	Мәтбуат, гәзет-журнал.
Престарелый	پیرانی، سالخورده، مسن	Чох гоча, пирани.
Престиж	حیثیت، شأن، نفوذ	Нүфуз, э'тибар, һөрмәт.
Престол	تخت، اورنگ	Тахт.
Преступление	۱) جنایت، جرم؛ ۲) تخلف	1) Чинайәт; 2) кечмә, позма.
Преступник	جانی، جنایتکار	Чинайәткар, чани.
Претензия	۱) ادعا؛ ۲) شکایت، گله	1) Иддиа; 2) шикайәт,
Преувеличивать, преувеличить	مبالغه کردن، اغراق کردن	Бөйүтмәк, шиширтмәк, мүбалиғә этмәк.
Преуменьшать, преуменьшить	۱) کم کردن؛ ۲) اعتنانکردن	1) Кичилмәк, азалтмаг; 2) саймамаг, әһәмийәт вермәмәк.

При	۱) در موقع، در وقت؛ در عهد؛ ۲) در حضور، همراه، همراه خود ـ *при себе*؛ ۳) با این، با این همه ـ *при всем этом*؛ ۴) با، با ـ *при этом*؛ لفاً ـ *при сем*	1) Янында, яхынлығында, әтрафында; 2) дә, да; вахтында, заманында, дөврүндә.
Прибавить, прибавлять	۱) علاوه کردن، اضافه کردن، افزودن؛ ۲) توسیع؛ ۳) توسع، فربه شدن	1) Әлавә этмәк; 2) кенәлтмәк, узатмаг; 3) кенәлмәк, көкәлмәк.
Прибавка	افزایش، اضافه، ضم	Әлавә, артым.
Прибегать, прибегнуть	متوسل شدن، متشبث شدن	Мүрачиәт этмәк, көмәк истәмәк.
Приближение	نزدیك شدن، نزدیکی	Яхынлыг, яхын олма, тәхмин.
Приблизительно	تقریباً، تخمیناً	Тәхминән, тәгрибән.
Прибор	دستگاه، اسباب	Аләт, прибор.
Прибывать, прибыть	۱) رسیدن، وارد شدن ۲) زیاد شدن	1) Кәлмәк; 2) артмаг, чохалмаг.
Прибыль	۱) سود، منفعت، نفع، فایده؛ ۲) افزایش	1) Кәлир, газанч, мәнфәәт; 2) артым.
Прибытие	رسیدن، ورود	Кәлмә.
Привал	اطراق	Дүшәркә.
Приверженец	طرفدار	Тәрәфдар.
Привести, приводить	۱) آوردن؛ ۲) فتح شدن؛ ۳) تحویل کردن؛ ۴) نقل کردن؛ مثال زدن ـ *Приводить пример*	1) Кәтирмәк; 2) нәтичәләндирмәк; 3) салмаг.
Привет	سلام	Салам.
Приветливый	خوش محضر، خوشرو	Меһрибан; хошрәфтар, хейирхаһ.
Прививка	۱) پیوند؛ ۲) تلقیح (طبی)	Чалаг, пейвәнд.
Привилегия	امتیاز	Имтияз, үстүнлүк.
Привлекательный	دلچسب، جاذب، دلربا	Чазибәдар, хоша кәлән.
Привлекать, привлечь	۱) جلب کردن؛ ۲) جذب کردن؛ *Привлекать к себе* بسوی خود کشیدن ـ	1) Чәкмәк, кәтирмәк; 2) чәзб этмәк.
Привоз	۱) آوردن؛ ۲) رسیده‌ها	1) Кәтирмә, кәтирилмә; 2) кәтирилмиш шеј.

Привозить	آوردن، وارد کردن	Кәтирмәк (миниклә).
Привыкать	عادت کردن، معتاد شدن	Өйрәшмәк, алышмаг, вәрдиш этмәк, адәт этмәк.
Привычка	عادت	Адәт, вәрдиш.
Привязать, привязывать	بستن، بند کردن	Бағламаг; бәнд этмәк.
Пригласить, приглашать	۱) دعوت کردن، وعده گرفتن (از)؛ ۲) استخدام کردن	Чағырмаг, дә'вәт этмәк.
Приглашение	۱) دعوت؛ ۲) استخدام	Чағырыш, дә'вәтнамә; ‖ дә'вәт (ишә).
Приговор	داور، حکم	Һөкм, гәрар.
Пригород	اطراف (شهر)، حوالی، حومه	Шәһәр әтрафы.
Приготовить, приготовлять	تهیه کردن، تهیه دیدن، حاضر کردن، فراهم کردن	Һазырламаг.
Придавать, придать	۱) دادن؛ ۲) اضافه کردن، قوت دادن؛ ۳) ملحق کردن	1) Вермәк; 2) әлавә этмәк; 3) бирләшдирмәк, гатмаг.
Придумать	تدبیر کردن، اختراع کردن	Дүшүнүб тапмаг, фикирләшиб тапмаг.
Приезд	ورود	Кәлмә, кәлиш (миниклә).
Приезжать, приехать	آمدن، وارد شدن	Кәлмәк (миниклә).
Приём	۱) پذیرائی، پذیرش، قبول، تحویل گرفتن؛ ۲) جرعه، لقمه، مقدار، خوراك (دارو)؛ ۳) دفعه، کره؛ ۴) طرز، اصول	1) Гәбул; ‖ тәһвил; 2) ичим, удум; 3) дәфә; 4) йол, үсул.
Приёмщик	تحویل گیرنده، گیرنده	Тәһсил алан, гәбул әдән (ишчи).
Приз	۱) جایزه؛ ۲) غنیمت	1 Мүкафат, бәхшиш; 2) гәнимәт.
Призвание	۱) دعوت، طلب؛ ۲) استعداد، ذوق	1) Дә'вәт; 2) исте'дад, бачарыг.
Приземление	فرود آمدن، فرونشستن	Энмә, ятма, ерә отурма.
Признавать, признать	۱) شناختن؛ ۲) دانستن؛ ۳) قبول داشتن، اقرار کردن	Э'тираф этмәк; 2) билмәк; 3) гәбул этмәк, тәсдиг этмәк.
Признак	علامت، نشانه	Әламәт, нишанә.
Признательность	امتنان، تشکر، سپاسگذاری	Разылыг, тәшәккүр; ‖ миннәтдарлыг.
Призрак	کابوس، واهمه	Хәял, көлкә, вәһимә, кабус.

Призыв	۱) احضار؛ ۲) دعوت؛ ۳) صدا، فریاد؛ *Призывной — سن سربازی возраст*	1) Чағырыш, дә'вәт; ‖ чығырты, сәс; 2) хаһиш, рича.
Прииск	کان، معدن	Мә'дән.
Прийти, приходить	۱) آمدن؛ ۲) رسیدن	1) Кәлмәк; 2) дүшмәк,
Приказ	حکم، امر، دستور، فرمان	Әмр, бүюруг, тапшырыг.
Приказать, приказывать	فرمودن، حکم دادن، امر کردن، دستور دادن، فرمان دادن	Әмр этмәк, бүюрмаг.
Приказчик	۱) شاگرد (دردکان)؛ ۲) مباشر	1) Сатычы; 2) хидмәтчи.
Приклад	تەقتداق	Гундаг.
Прикладывать	ضمیمه کردن، چسبانیدن	Гоймаг, япыштырмаг.
Приключение	سرگذشت، واقعه، حادثه	Мачәра, сәркүзәшт, hадисә.
Прикосновение	۱) لمس، تماس؛ ۲) علاقه	1) Тохунма, әл вурма; 2) әлагә.
Прикрепить, прикреплять	۱) بند کردن، بستن؛ ۲) محکم کردن	1) Вурмаг, бәнд этмәк; ‖ бағламаг; 2) тәһким этмәк.
Прикрывать, прикрыть	۱) پوشیدن، پوشانیدن، سرپوش گذاشتن؛ ۲) پرده پوشی کردن؛ ۳) مج. حمایت کردن	1) Өртмәк; 2) кизләтмәк, өрт-басдыр этмәк; 3) горумаг.
Прилавок	پیش خوان، پیش تخته	Пиштахта.
Прилежный	مواظب، ساعی	Сә'йлн, чалышган, гейрәтли.
Прилив	۱) حد؛ ۲) مج. پیشرفت، ترقی؛ *П. крови* — غلبهٔ (حملهٔ) دم	1) Мәдд; 2) йүксәлиш, тәрәгги; 3) артым.
Приличие	شایستگی، تزاکت، ادب	Әдәб, тәрбийә, ләягәт.
Приложение	ضمیمه	Әлавә.
Приманка	طعمه؛ ‖ طعمهٔ فریب (دردام)	Тәлә еми; ‖ алдадан шей, чәзб эдән шей,
Применение	۱) بکاربردن، استعمال؛ ۲) عملی کردن	1) Тәтбиг, тәтбиг этмә, тәтбиг эдилмә; 2) уйғунлашма, өйрәшмә.
Применительно	برطبق، مطابق	Әлагәдар олараг, мүтабиг олараг.
Пример	۱) مثل، مثال؛ ۲) عبرت، سرمشق	1) Нүмунә; 2) мисал.
Примерка	۱) امتحان، پرب (درلباس)؛ ۲) لباس نودوز، ناتمام	1) Кейиб өлчмә; 2) кейилиб өлчүләчәк палтар.

Примерно	۱) بخوبی؛ ۲)تقریباً	1) Нүмунәви сурәтдә; 2) тәхминән, тәгрибән.
Примерный	۱) نمونه‌ای، سرمشقی؛ ۲) تقریبی	1) Нүмунәви; 2) тәхмини, тәгриби.
Примета	علامت، نشانی	Әламәт, нишан.
Примечание	تبصره، حاشیه	Гейд, әлавә, һашийә.
Примирение	آشتی، صلح، مصالحه	Барышдырма, барышма; ‖ барышыг.
Примирить, примирять	۱) آشتی دادن، صلح دادن؛ ۲) موافق ساختن	Барышдырмаг, разылашдырмаг.
Примкнуть, примыкать	۱) متصل بودن، وصل بودن، مجاور بودن؛ ۲) ملحق شدن	1) Янашдырмаг; 2) яхынлашмаг; ‖ бирләшмәк, гошулмаг.
Принадлежать	۱) متعلق بودن، مال کسی بودن؛ ۲) بودن	1) Аид олмаг; 2) дахил олмаг.
Принадлежность	۱) متعلق؛ ۲) متعلقات، لوازم، اسباب	1) Аидлик, аид олма; 2) ләвазимат.
Принести, приносить	۱) آوردن؛ ۲) زائیدن (درحیوانات)	1) Кәтирмәк; 2) доғмаг, балаламаг (һейванда).
Принимать, принять	۱) قبول کردن، پذیرفتن؛ ۲) خوردن (دارو)؛ ۳) تصویب کردن؛ ۴) دریافت کردن	1) Гәбул этмәк, тәһвил алмаг; 2) ичмәк, дәрман; 3) бәйәнмәк; 4) алмаг.
Принудительный	اجباری، مجبوری	Иҷбари, мәҷбури.
Принудить, принуждать	مجبور کردن، وادار کردن، ملزم کردن	Мәҷбур этмәк, вадар этмәк.
Принцип	۱) اصل، اساس، پرنسیپ؛ ۲) ملاحظه، نقطهٔ نظر	1) Әсас, ганун, принцип; 2) нөгтейи-нәзәр.
Приобрести, приобретать	۱) بدست آوردن، تحصیل کردن، حاصل کردن؛ ۲) خریدن، خریداری کردن	1) Әлдә этмәк; ‖ алмаг, 2) газанмаг.
Приобретение	۱) تحصیل؛ ۲) خرید	1) Әлдә этмә; ‖ алма, газанма; 2) әлдә едилән шей.
Приостанавливать, приостановить	۱) موقوف کردن، معوق کردن؛ ۲) موقتاً توقیف کردن	1) Габағыны алмаг; 2) мүвәггәти сахламаг, даяндырмаг.
Припадок	صرعه	Тутма, үрәк кечмә.
Припасы	ذخیره، مهمات، سورسات؛ *Съестные п.* — آذوقه	Әһтият, азугә, сурсат.

Приписать, приписывать	۱) اضافه کردن؛ ۲) نسبت دادن، منسوب کردن؛ ۳) حمل کردن (چیزیرا برچیزی)	1) Әлавә этмәк; 2) гейд этмәк.
Приплод	نتاج	Бала (һейвандарлыг).
Приправа	۱) ادویه؛ ۲) چاشنی	1) Әдвиjjат; 2) хуруш.
Природа	۱) طبیعت؛ ۲) خلق، خوی، ذات	1) Тәбиәт; 2) хасиjjәт, маһиjjәт.
Природный	۱) طبیعی؛ ۲) فطری، ذاتی	1) Тәбии; 2) һәгиги.
Прирост	افزایش	Артым, чохалма.
Приручать, приручить	رام کردن، اهلی کردن	Әлә өjрәтмәк, әһлиләшдирмәк.
Присваивать, присвоить	۱) تصاحب کردن، اختلاس کردن؛ ۲) تخصیص دادن؛ ۳) اسم گذاشتن (اسم کسی را بروی چیزی)	1) Мәнимсәмәк, jыjыәләнмәк; 2) мәхсус этмә; 3) вермәк (ад).
Прискорбие	اندوه، حزن، تأسف	Дәрд, гәм, һүзн.
Прислать, присылать	فرستادن (برای کسی)	Көндәрмәк, jолламаг.
Прислуга	۱) پیشخدمت، کلفت؛ ۲) تفرات توپخانه	1) Эв гуллугчусу, нөкәр, 2) топчу командасы.
Прислушаться, прислушиваться	۱) گوش دادن (به)، گوش فرا دادن؛ ۲) منظور داشتن	1) Гулаг вермәк, диггәтлә гулаг асмаг; 2) диггәт вермәк, нәзәрә алмаг.
Присмотр	مواظبت، نظارت	Көз етирмә, көз-гулаг олма.
Присоединить, присоединять	۱) ملحق کردن؛ ۲) ضمیمه کردن، اضافه کردن	1) Бирләшдирмәк; ‖ гошмаг; 2) әлавә этмәк, гатмаг.
Приспособить, приспособлять	موافق کردن، وفق دادن، جور نمودن	Уjғунлашдырмаг, дүзәлтмәк.
Приспособление	۱) توافق، تطبیق؛ ۲) دستگاه، آلت	1)Уjғунлашдырма, уjғунлашма; 2) гурғу, механизм, аппарат, аләт.
Приставать, пристать	۱) بساحل رسیدن(آمدن)، بکنار رسیدن؛ ۲) چسبیدن؛ ۳) سرایت کردن؛ ۴) به‌تنگ آوردن؛ ۵) ملحق شدن؛ ٦) چسب شدن	1) Ятышма; 2) кечмәк (хәстәлик); 3) далынча дүшмәк; ‖ әл чәкмәмәк; 4) гошулмаг; 5) ян алмаг, янашмаг; 6) jараш маг.
Пристальный	دوخته (چشم، نگاه)	Диггәтли.
Пристань	۱) کرپی؛ ۲) اسکله، لنگرگاه	1) Көрпү; 2) сығынаҹаг, далдаланаҹаг.

Пристрастие	۱) تمایل؛ ۲) غرض، طرفگیری	1) Мейл, дүшкүнлүк; 2) тәрәфкирлик, үзкөрмәк.
Приступ	۱) حمله؛ ۲) اشتداد، صرعه (مرض)	1) Һүҷум; 2) тутма, хәстәлийин шиддәтләнмәси дөврү.
Приступать, приступить	شروع کردن، اقدام کردن، آغاز کردن	1) Яхынлашмаг, янашмаг; 2) Киришмәк, башламаг.
Присутствие	حضور، حاضر	Олма, һазыр олма.
Присутствовать	حاضر بودن، حضور داشتن، اشتراك کردن	Олмаг, һазыр олмаг, иштирак этмәк.
Присяга	سوگند، قسم	Анд.
Притворяться	بخود بستن، زدن (به بیماری، بنا فهمی)	Һийлә этмәк, өзүнү рәнкә салмаг.
Притеснение	۱) تعدی کردن، اذیت کردن؛ ۲) تعدی، ظلم، اذیت	1) Сыхышдырма, әзиййәт вермә, сыхынты, әзиййәт, зүлүм.
Приток	شعبهٔ رود، شاخهٔ رود	Гол (чайда).
Притрагиваться, притронуться	دست زدن؛ ‖ چشیدن	Тохунмаг, әл вурмаг; ‖ дадмаг.
Притягивать, притянуть	۱) جذب کردن؛ ۲) بخود کشیدن	1) Чәкмәк, дартмаг; 2) чәлб этмәк; чәзб этмәк.
Приурочивать, приурочить	مناسب موقعی کردن	Тутушдурма, вахтына салмаг.
Приучать	عادت دادن، معتاد کردن	Өйрәтмәк, алышдырмаг, вәрдиш этдирмәк.
Приход	۱) آمدن، ورود؛ ۲) دخل، درآمدن، عاید، محله؛ دفتر دخل و خرج — *Приходо-расходная книга*	1) Кәлмә, кәлиш; 2) кәлир; *приходо-расходная книга* мәдахил-мәхарич дәфтәри; 3) мәһәллә.
Прицел	نشان گری، قراول روی	Нишан, нишан алма.
Прицеливаться	قراول رفتن	Нишанламаг, нишан алмаг.
Причём	ضمناً، درضمن	Әлавә олараг; ‖ нәзәрә алмаг лазымдыр ки.
Причесать, причёсывать	شانه کردن، شانه زدن	Дарамаг.
Причёска	۱) شانه زدن؛ ۲) خواب مو، زلف	1) Дарама, даранма ;2) сач.
Причина	علت، سبب، جهت، باعث	Сәбәб.
Причинить, причинять	۱) سبب شدن، باعث شدن؛ ۲) وارد کردن، رسانیدن (ضرر)؛ ۳) دادن (اذیت)	1) Сәбәб олмаг; 2) вурмаг, етирмәк (зәрәр, зиян); 3) вермәк, этмәк (әзиййәт)

Причитаться	تعلق داشتن	Чатмаг (пул).
Причудливый	۱) عجیب و غریب؛ ۲) هوسی، عشوه کار	1)Гәрибә, әчаиб, гәшәнк, көзәл; 2) назлы, шылтагчы.
Приют	۱) پناه؛ ۲) پناهگاه	1) Юрд; 2) сыгыначаг.
Приятель	دوست، رفیق	Дост.
Приятный	خوشی، دلپسند	Хош, хоша кәләи.
Про	۱) راجع به، درخصوص، در باره؛ ۲) برای؛ *про себя* — باخود	1) Барәсиндә, һаггында, хүсусунда; 2) үчүн.
Проба	۱) امتحان، آزمون؛ ۲) چشیدن؛ ۳) نمونه؛ ۴) عیار	1) Сынама, тәчрүбә этмә; 2) дадма; 3) нүмунә; 4) әяр.
Пробел	۱) جای تهی، افتادگی؛ ۲) نقص	1) Ара, бош ер; 2) сәһв, нөгсан.
Пробивать, пробить	رخنه کردن، سوراخ کردن	Дәлмәк, дешмәк.
Пробка	چوب پنبه	Тыхач.
Проблема	مسئله	Мәсәлә, проблема.
Пробовать	۱) امتحان کردن، آزمایش کردن؛ ‖ چشیدن؛ ۲) عملی کردن	1) Сынамаг, йохламаг, тәчрүбә этмәк; ‖ дадмаг, 2) тәшәббүс этмәк.
Пробина	سوراخ، رخنه	Дешик, дәлик, ярыг.
Пробудить, пробуждать	بیدار کردن	Оятмаг, ояндырмаг, айылмаг.
Провалить	۱) برافکندن؛ ۲) رد کردن، محو کردن، خراب کردن	1) Учуртмаг; 2) корламаг, мәһв этмәк; ‖ рәдд этмәк.
Прованское масло	روغن زیتون	Зейтун ягы.
Проверка	۱) رسیدگی، تحقیق؛ ۲) امتحان، آزمون	Йохлама, сынама.
Проверить, проверять	۱) رسیدگی کردن، تحقیق کردن؛ ۲) امتحان کردن	Йохлама, сынамаг.
Провиант	آذوقه	Азугә, әрзаг.
Провинция	استان، ولایت، ایالت	Вилайәт, әяләт.
Провод	سیم	Мәфтил, сим.
Проводить, провожать, провести	۱) عبور دادن، گذراندن؛ ۲) اجرا کردن، ۳) عملی کردن؛ ۴) مشایعت کردن، رهنمائی کردن؛ ۵) ناقل بودن؛ ۶) کشیدن (راه‌آهن)؛ ۷) وارد کردن (دردفاتر)؛ ۸) گول زدن، فریب دادن	1) Кечирмәк, көчүрмәк, чәкмәк; 2) өтүрмәк, йола салмаг; 3) алдатмаг; 4) этмәк, әмәлә кәтирмәк.

Проводка	۱) سیم کش؛ ۲) سیم؛ ۳) وارد کردن (دردفاتر)	1)Кечирмә, чәкмә; 2) мәфтил; 3) кәздирмә.
Проводник	۱) رهنماء راهبر؛ ۲) مشایعت کننده؛ ۳) ناقل	1) Бәләдчи; 2) өтүрүчү; 3) кечиричи.
Проводы	مشایعت، مراسم مشایعت	Өтүрмә, йола салма.
Провозгласить, провозглашать	آگهی دادن، ابلاغ کردن	Билдирмәк, э'лан этмәк.
Провокатор	مفتن، محرص، مفسده جو	Фитнәкар.
Провокация	تحریص، تحریك	Фитнә, провокация.
Проволка	سیم، مفتول	Мәфтил, сим, тел.
Провоцировать	تحریك کردن، تحریص کردن	Тәһрик этмәк.
Программа	برنامه، مرامنامه، پروگرام	Программа.
Прогресс	ترقی، پیشرفتی	Тәрәгги, прогресс.
Прогул	طفره از کار	Прогул.
Прогулка	سیر، گردش	Кәзинти, кәзмә.
Продавать, продать	فروختن، بفروش رساندن	Сатмаг.
Продавец	فروشنده	Сатычы.
Продажа	فروش، بیع	Сатыш; сатма, сатылма.
Продвигать, продвинуть	۱) جلو بردن، حرکت دادن؛ ۲) ترفیع دادن	1) Һәрәкәт вермәк, габаға чәкмәк; ‖ еритмәк; 2) ирәлиләтмәк, ирәли чәкмәк.
Продвижение	پیشرفت	Ирәлиләмә, ирәлиләшмиш.
Продлить	تمدیددادن، امتداد دادن	Узатмаг.
Продовольствие	آذوقه، خواربار، غذا	Әрзаг, азугә.
Продолговатый	مستطیل	Узунсов.
Продолжать, продолжить	۱) ادامه دادن، مداومت دادن؛ ۲) دنبالهٔ چیزیرا گرفتن	1)Давам этдирмәк; 2) узатмаг.
Продолжение	۱) امتداد؛ ۲) دنباله، ادامه	1) Давам этдирмә, узатма; 2) мабә'ди, арды.
Продолжительный	۱) طولانی؛ ۲) متمادی	1) Узун мүддәтли, узун мүддәт давам эдән; 2) давамлы.
Продукт	۱) محصول؛ ۲) بهره، ثمره؛ ۳) خوار بار	1) Мәһсул; 2) сәмәрә, нәтичә; 3) әрзаг.
Продуктивность	۱) استحصالیت؛ ۲) محصولداری	1) Сәмәрәлилик, сәмәрәли олма; 2) мәһсулдарлыг.
Продукция	محصولات	Мәһсул.
Проезд	۱) عبور؛ ۲) گذرگاه، معبر	1) Кечмә, кетмә; 2) кечид; ‖ дөнкә.

Проект	لایحه، پروژه	Лайиһə, проект.
Проектировать	۱) طرح کردن، نقشه کشیدن؛ ۲) قصد کردن	1) Лайиһə тərтиб этмək, проект дүзəлтмək; 2) hазырлашмаг, бир ишин фикриндə олмаг.
Прожектор	نورافکن	Прожектор.
Проживать	۱) اقامت داشتن، ممکن داشتن، زندگی کردن؛ ۲) خرج کردن	1) Яшамаг; 2) сərф этмək, хərч этмək.
Прозвище	کنیه	Ləгəб.
Прозевать	۱) فرصترا ازدست دادن، فوت فرصت؛ ۲) دهن دره کردن، خمیازه	1) Фирсəти əлдəн вермək, фирсəти фөвт этмək; 2) əснəмək.
Прозодежда	لباس کار	Иш палтары.
Прозрачный	شفاف	Шəффаф.
Проиграть, проигрывать	باختن	Удузмаг, бахталамаг.
Произведение	۱) اثر؛ ۲) محصول؛ ۳) حاصل (ریاضی)	1) Əсəр; 2) məһсул, нəтиҹə; 3)hасил (мат.).
Произвести, производить	۱) کردن، عمل آوردن؛ ۲) تولید کردن، استحصال کردن؛ ۳) زائیدن؛ ۴) اشتقاق کردن	Этмək, иҹра этмək; 2) яратмаг, доғурмаг; истеһсал этмək; 3) доғмаг, төрətмək; 4) төрəмək.
Производительность	قوهٔ استحصال، استحصالیت، تولیدات، قوهٔ تولیدیه	Məһсулдарлыг, сəмəрəлилик.
Производственный	استحصالی، تولیداتی	1) Истеһсалат; *производственный план* истеһсалат планы; 2) истеһсал; *производственный процесс* истеһсал процесси.
Производство	۱) تولید، ساخت؛ ۲) صنایع، کارخانه	1)Истеһсал; 2) истеһсалат.
Произвол	۱) زور؛ ۲) استبداد	1) Өзбашыналыг, зоракилик; 2) истибдад; 3) əсассызлыг.
Произнести, произносить	اداکردن، تلفظ کردن، ایراد کردن	Төləффүз этмək, демək, сөйləмək.
Произношение	تلفظ	Төləффүз, данышыг.
Произойти, происходить	۱) واقع شدن، اتفاق افتادن؛ ۲) ناشی شدن، پیداشدن	1) Əмəлə кəлмək, баш вермək; 2) төрəмək.
Происхождение	۱) منشأ، مبدأ؛ ۲) اصل، نسب، نژاد؛ پیدایش	1) Мəншə; 2) əсл, нəсəб; 3) əмəлə кəлмə, төрəмə, сой.

Происшествие	پیش آمد، واقعه، حادثه	Һадисә.
Пройти	۱) گذشتن، رفتن، طی کردن؛ ۲) انتشار یافتن؛ ۳) باریدن	1)Кечмәк, кетмәк; 2) яйылмаг, дағылмаг; 3) яғмаг, дүшмәк (гар, яғыш).
Прок	سود، فایده	Файда, хейр.
Проказа	۱) جذام، مرض خوره؛ ۲) دغلی	1) Чүзам; 2) надинчлик, дәчәллик.
Прокат	کرایه	Бировуз.
Прокладка	۱) کشیدن، ساختمان؛ ۲) لائی	1) Чәкмә, салма (эв, юрд); 2) ара гаты.
Прокламация	بیانیه، شبنامه	Прокламация.
Проклинать	لعنت کردن، نفرین کردن	Лә'нәт этмәк, нифрин этмәк.
Проклятие	لعنت، نفرین	Лә'нәт, нифрин, гарғыш.
Прокол	۱) سوراخ کردن؛ ۲) سوراخ	1) Дешмә, дешик ачма; 2) дешик.
Прокуратура	دادستانی، مدعی‌العمومی	Прокурорлуг.
Прокурор	دادستان، مدعی‌العموم	Прокурор.
Пролетариат	پرولتاریات	Пролетариат.
Пролетарий	پرولتار	Пролетар.
Пролив	بغاز	Боғаз (geor.).
Проливать, пролить	۱) ریختن؛ ۲) باریدن	1) Төкмәк, дағытмаг; 2) яғмаг.
Промах	۱) نشان نزدن؛ ۲) خطاء سهو، اشتباه	1) Вура билмәмә, һәдәфә вурмама; 2) сәһв, янлыш.
Промедление	تأخیر، تعویق	Ләнкитмә, ләнкимә, тә'хир.
Промежуток	فاصله	Ара фасилә.
Промокать, промокнуть	۱) خیس شدن؛ ۲) تراویدن	1) Исланмаг, яш олмаг; 2) су бурахмаг, су кечирмәк.
Промтовары	مصنوعات، محصولات صنعتی	Сәнае маллары.
Промфинплан	نقشهٔ دارائی، پیشه و هنری	Сәнаеи-малийә планы.
Промывать	شستن، شستشو کردن	Юмаг.
Промысел	۱) پیشه، کسب؛ ۲) صنعت؛ ۳) کان	1) Сәнәт, пешә; 2) сәнае; 3) мә'дән.
Промышленность	پیشه و هنر، صنعت، صنایع	Сәнае, индустрия.
Пронзительный	تیز (فریاد)، جیغ	Кәскин (сәс, бахыш).
Пронзить, пронзать	سوراخ کردن	Вуруб дешмәк; ‖ сохмаг.
Проникать, проникнуть	نفوذ کردن، داخل شدن	Кечмәк; ‖ кирмәк.

Проницателный	بافراست، بصیر، تیز	Фәрасәтли, дәрин, дәрин дүшүнчәли; ‖ мә'налы, кәскин.
Пропаганда	تبلیغات، پروپاگاند	Тәшвигат, пропаганда.
Пропагандист	مبلغ	Тәшвигатчы, пропагандачы.
Пропадать, пропасть	۱) گم شدن، مفقود شدن؛ ۲) ازبین رفتن، غایب شدن	1) Итмәк, йох олмаг; 2) мәһв олмаг; ‖ хараб олмаг, корланмаг.
Пропеллер	ملخ، ملخ هوا پیمائی	Пропеллер.
Пропитание	اعاشه، معاش، زندگانی	Емәк, гида.
Проповедывать, проповедовать	موعظه کردن، وعظ کردن	Вә'з этмәк; ‖ мөв'изә әлә-мәк.
Пропорция	تناسب	Тәнасүб.
Пропуск	۱) عبور دادن؛ ۲) جواز، جواز عبور، پروانه؛ ۳) اجازهٔ دخول؛ ۴) افتادگی (ازقلم)؛ ۵) اسم شب	1) Бурахма; 2) кечирмә; ‖ ичазә вермә; 3) сәнәд (бир ерә кирмәк үчүн); 4) бурахылыш (нәзәр-дән); 5) парол.
Прорвать, прорывать	۱) پاره کردن؛ ۲) رخنه کردن	1) Йыртмаг, гырмаг; ‖ дешмәк; 2) ярмаг, ярыб кечмәк.
Пророк	پیغمبر	Пейгәмбәр, нәби.
Прорыв	۱) رخنه؛ ۲) اجرانکردن نقشه	1) Оюг, ярыг; 2) кәсир.
Просвещение	فرهنگ، معارف	Маариф.
Просить	۱) خواهش کردن، تقاضا کردن؛ ۲) خواستن، در خواست کردن؛ ۳) نیاز کردن، سوال کردن	1) Истәмәк, хаһиш этмәк; 2) чағырмаг, дә'вәт эт-мәк; 3) диләнмәк.
Прослойка	طبقه، لای	Тәбәгә; ‖ ара гаты.
Просматривать, просмотреть	۱) مطالعه کردن، مطالعهٔ سطحی کردن؛ ۲) ازنظر انداختن	1) Көздән кечирмәк; бах-маг; 2) көздән гачырт-маг.
Просмотр	۱) مطالعه؛ ۲) سهو	1) Көздән кечирмә, көз-дән кечирилмә; бахма, бахылма; 2) сәһв.
Проснуться, просыпаться	بیدار شدن	Оянмаг, айылмаг.
Просроченный	ازوعده گذشته	Вахты кечмиш, вахты ке-чирилмиш.
Простереть, протирать	دراز کردن، ادامه دادن	Узатмаг; ‖ йөнәлтмәк, сүрмәк.
Простить, прощать	بخشیدن، عفو کردن	Бағышламаг, тагсырын-дан кечмәк.
Просто	۱) ساده، بطور ساده، بسادگی؛ ۲) واضح؛ ۳) همین طور	1) Садәчә; 2) әләчә; 3) әлә белә

Простой	۱) ساده، بسیط؛ ۲) آسان؛ ۳) متعارفی، واضح؛ ٤) عوام، جاهل؛ ‖ ساده‌لوح	1) Бәсит; ‖ садә; 2) асан; 3) ади; ‖ тәбии; 4) авам; ‖ садә дил.
Простокваша	ماست	Маясыз гатыг.
Простор	فضا، فضای وسیع، وسعت	Кенишлик, ачыглыг.
Пространство	۱) فضا؛ ۲) فاصله؛ ۳) مساحت	1) Фәза; 2) бошлуг, мәсафә, ара, ер; 3) сahә.
Простуда	سرماخوردگی	Союгдәймә, союглама.
Простудиться, простужаться	سرما خوردن	Союгламаг, өзүнү союға вермәк.
Проступок	تقصیر، خطا، جنحه	Күнah, тагсыр, хәта.
Простыня	ملافه	Дөшәкағы.
Просыпать	افشاندن، ریختن	Сәпмәк, төкмәк, дағытмаг.
Просьба	خواهش، تقاضا، درخواست	Хahиш, рича.
Протекторат	حمایت	Протекторат.
Протест	واخواست، پروتست، اعتراض	Э'тираз, наразылыг, протест.
Протестовать	واخواستن، پروتست کردن، اعتراض کردن	Э'тираз этмәк, протест этмәк.
Против	۱) مقابل، روبرو؛ ۲) برخلاف، برضد؛ ۳) مخالف	1) Гаршы, габаг; 2) әкс, зидд; 3) мүгабилиндә, нисбәтән.
Противник	۱) مخالف؛ ۲) دشمن، حریف	1) Мүхалиф тәрәф (рәгиб); 2) дүшмән.
Противный	۱) مقابل، مخالف؛ ۲) تنفرانگیز	1) Әкс тәрәф; ‖ зидд; 2) дүшмән; 3) пис, ийрәнч.
Противовоздушный	دفاع ضد هوائی	Һава һүҷумуна гаршы.
Противогаз	ماسك ضدگاز	Әлейһгаз.
Противодействие	مخالفت، عکس عمل	Әкс тә'сир.
Противоположный	۱) متضاد، متقابل، مخالف، مقابل؛ ۲) معکوس، ضد	1) Гаршы, үзбәүз, мүгабил; 2) әкс, зидд.
Противоречие	تناقض، مخالفت، اعتراض	Зиддийәт, тәзад.
Протокол	۱) صورت مجلس؛ ۲) تشریفات	Протокол.
Протягивать, протянуть	۱) دراز کردن؛ ۲) کشیدن	Узатмаг, чәкмәк.
Протяжение	وسعت، امتداد	Узунлуг, мәсафә.
Профдвижение	نهضت اتحادیه های همکاری	Һәмкарлар һәрәкаты.
Профессия	حرفه، شغل، پیشه	Пешә, сәнәт, ихтисас.
Профессор	پروفسور، استاد	Профессор.

Профиль	نیم‌رخ، مقطع	Яндан көрүнүш, профил.
Профком	کمیتهٔ همکاری	Һәмкарлар комитети.
Профсоюз	اتحادیهٔ همکاری	Һәмкарлар иттифагы.
Прохладный	خنك، سردی (علاقه)	1) Сәрин; 2) союг (әлагә).
Проход	۱) گذرگاه، معبر؛ ۲) عبور	1) Йол; кечид.
Проходить	۱) رفتن، راه رفتن، طی کردن؛ ۲) گذشتن، رد شدن	1) Кечмәк, йол кетмәк; 2) өтүшмәк.
Прохожий	ره‌گذر، عابر	Йолдан кечән, йолдан өтән.
Процветание	رفاه، رفاهت، شکفتگی (حال)	Чичәкләнмә, тәрәгги этмә.
Процент	درصد، فرع، تنزیل	Фаиз.
Процесс	۱) سیر، پروسه؛ ۲) محاکمه، دادرسی	Процесс; мәһкәмә иши.
Прочесть	خواندن	Охумаг.
Прочий	دیگر، سایر	Башга, гейр, сайр.
Прочный	محکم، بادوام، ثابت	Мөһкәм, давамлы, бәрк; ‖ э'тибарлы.
Прошедший	گذشته، ماضی	Өтмүш, кечмиш.
Прошение	عریضه، عرضحال	Әризә, әрзһал.
Прошлый	گذشته، آخر	Кечмиш, кечән.
Прощай	خدا حافظ	Саламат гал, худаһафиз, әлвида.
Прощание	وداع، خدا حافظی	Айрылма, видалашма.
Прощаться	۱) خدا حافظی کردن، وداع کردن؛ ۲) عفوشدن	1) Худаһафизләшмәк, видалашмаг; ‖ айрылмаг; 2) әфв эдилмәк; бағышламаг.
Проявитель	دوای ظهور (درعکس)	Айдынлашдырычы (шәкил дәрманы).
Проявить, проявлять	۱) ظاهر کردن؛ ۲) اظهار کردن	1) Айдынлашдырмаг; 2) мейдана чыхартмаг, көстәрмәк.
Проявление	۱) ظهور؛ ۲) ابراز، اظهار؛ ۳) علامت	1) Айдынлашдырма; 2) мейдана чыхартма, көстәрмә; 3) әламәт.
Пруд	حوض، استخر	Көлмәчә, сүн'и көл.
Пружина	فنر	Яй.
Прыгать, прыгнуть	جستن، پریدن	Атланмаг, атылмаг, тулланмаг, сычрамаг.
Прыжок	پرش، جست	Атылма, тулланма, сычрайыш.
Прыщ	جوش، بثور	Сызаг, сызанаг.
Пряжа	۱) نخ؛ ۲) نخ ریسی	1) Иплик; 2) әйирмә.

Пряжка	حلقه، سگك	Тогга.
Прямо	۱) راست؛ ۲) یکسر؛ ۳) محض، صرف؛ ۴) درست، صحیح	1) Дүз; 2) бирбаша; 3) лап; 4) һәгиги; ‖ доғру.
Прямой	۱) راست، مستقیم؛ ۲) یکسر؛ ۳) بدون واسطه؛ ٤) واضح، آشکار؛ ٥) درست؛ ٦) حقیقی	1) Дүз; 2) бир баша; 3) васитәсиз; 4) ачыг; 5) доғру; тәмиз; 6) һәгиги.
Прясть	ریستن	Әйирмәк.
Прятать	پنهان کردن، قایم کردن، مخفی کردن	Кизләтмәк.
Псевдоним	تخلص، نام مستعار	Тәхәллүс.
Психология	روان شناسی، معرفت‌النفس، معرفةالروح، علم روح	Психология.
Птица	مرغ	Гуш.
Птицеводство	تربیت مرغان	Гушчулуг.
Публика	۱) حضار؛ ۲) جمعیت، توده	Чамаат, күтлә.
Публикация	۱) انتشار؛ ۲) آگهی	1) Нәшр, нәшр этмә; 2) билдириш, э'лан.
Публицист	روزنامه نویس، جریده نگار	Публицист.
Публичный	۱) علنی؛ ۲) عمومی	1) Ичтимаи, эллик; үмуми.
Пугать, пугнуть	ترسانیدن، وحشت دادن، تهدید کردن	Горхутмаг; ‖ һүркүтмәк.
Пугливый	ترسو، ترسناك، رموك (اسب)	Горхаг; ‖ һүркән, һүркәйән.
Пуговица	دگمه	Дүймә.
Пудра	پودر؛ *Сахарная п.* خاکهٔ قند ـ	Киршан, пудра.
Пудрить, пудриться	پودر زدن	Киршанламаг, пудраламаг.
Пузырь	۱) حباب؛ ۲) طاول؛ ۳) کیسه	1) Говуг; 2) габар, сулуг; 3) кисә.
Пулемёт	مسلسل	Пулемйот.
Пулемётчик	مسلسل انداز	Пулемйотчу.
Пульс	نبض	Нәбз.
Пуля	گلوله	Күллә.
Пункт	۱) نقطه، مرکز، پست؛ ۲) ماده	1) Мәнтәгә, нөгтә; 2) бәнд, маддә.
Пунктуальный	دقیق	Дәгиг, сәлигәли.
Пуп, пупок	ناف	Көбәк.

Пускать, пустить	۱) انداختن، پرتاب کردن؛ ۲) بکار انداختن؛ ۳) راه دادن؛ ٤) گذاشتن؛ ٥) مرخص کردن	1) Бурахмаг; 2) ишә салмаг; ‖ сүрмәк; 3) киләтмәк, дийдирәтмәк; 4) яймаг; 5) атмаг.
Пустой	۱) تهی، خالی؛ ۲) بیهوده، پوچ؛ ۳) بی اساس، عبث	1) Буш; 2) пуч, мә'насыз, әһәммиййәтсиз, мәзмунсуз; 3) файдасыз.
Пустыня	بیابان، بادیه، صحرا	Сәһра.
Пустяк	چیز بیهوده، چیز بی اهمیت	Бош шей, мә'насыз тай, әһәммиййәтсиз шей.
Путаница	پیچیدگی، درهم برهمی	Гарма-гарышыглыг, долашыглыг.
Путёвка	۱) اعزامیه؛ ۲) ورقهٔ بازپرسی (دربایلچی)	1) Вәсигә, йол вәсигәси; 2) йохлама вәрәгәси (кондукторларда).
Путеводитель	۱) راهنما؛ ۲) کتابچهٔ رهنما	1) Бәләдчи, рәһбәр; 2) мә'лумат китабчасы.
Путешественник	جهانگرد، مسافر، سیاح	Сәйяһ.
Путешествие	جهانگردی، سفر، مسافرت، سیاحت	1) Сәяһәт; 2) сәяһәтнамә.
Путь	راه، طریق؛ *Счастливый п.* — سفر بخیر	Йол.
Пух	کرك	Пәргу, тифтик.
Пушка	توپ	Топ.
Пушнина	پوستهای گرانبها، خز	Хәз; хәзлик дәри.
Пчела	زنبور عسل	Бал арысы.
Пшеница	گندم	Бугда.
Пшено	ارزن	Дары, дары крупасы.
Пыл	حرارت، غیرت	Һәрарәт, гызгынлыг.
Пыль	گرد، غبار	Тоз.
Пытка	شکنجه	Әзаб, әзиййәт, ишкәнчә.
Пышный	مجلل، باشکوه	Тәмтәраглы, дәбдәбәли, көзәл.
Пьеса	۱) پیس، نمایش؛ ۲) قطعه (موسیقی)	Пьеса.
Пьяница	شربی، شرابخور	Әйяш, сәрхош, чох ички ичән.
Пьянство	شرابخوری، مستی	Әйяшлыг, сәрхошлуг.
Пядь	وجب، شبر	Гарыш.
Пятидесятый	پنجاهم، پنجاهمین	Әллинчи.
Пятидневка	۱) هفتهٔ پنج روزه؛ ۲) سالنمای پنج روزه	1) Бешкүнлүк; 2) бешкүнлүк календар.

Пятилетка	۱) پنج ساله؛ ۲) نقشهٔ پنج ساله	1) Бешиллик; 2) бешиллик план.
Пятисотый	پانصد مین	Бешйүзүнчү.
Пятка, пята	پاشنه؛ *От головы до пяток* ازسرتاپا	Дабан *от головы до пяток* башдан аяғадәк.
Пятнадцатый	پانزدهم، پازدهم	Он бешинчи.
Пятнадцать	پازده، پانزده	Он беш.
Пятница	جمعه	Чүмә.
Пятно	لکه	Ләкә.
Пятый	پنجم، پنجمین	Бешинчи.
Пять	پنج	Беш.
Пятьдесят	پنجاه	Әлли.
Пятьсот	پانصد	Беш йүз.

Р

Раб	غلام، بنده، زرخرید، برده	Гул.
Работа	۱) کار، عمل؛ ۲) شغل؛ ۳) اثر	1) Иш; 2) гуллуг; 3) әсәр.
Работать	۱) کار کردن؛ ۲) وظیفه داری؛ ۳) ساختن، درست کردن	1) Ишләмәк; 2) вәзифә дашымаг; 3) гайырмаг.
Работник, работница	مستنحدم، کارکن، کارگرزن	Ишчи гадын.
Работоспособный	باپشت کار	Иш бачаран, чалышган.
Рабочий	۱) کارگر؛ ۲) کارگری؛ ۳) کار	1) Фәһлә, 2) иш.
Рабство	بندگی، بردگی	1) Гуллуг, бәндәлик.
Рабфак	دانشکده، کارگری	Фәһлә факултети.
Равенство	برابری، تساوی	Бәрабәрлик.
Равнение	نظام (ردیف)؛ *Р. на право* نظر براست	Дүзәлмә, дүзәлтмә (һәрб) саға дүзәл! (һәрб.).
Равнина	دشت، جلگه	Дүз, дүзән, ова.
Равновесие	تعادل، توازن، موازنه	Таразлыг, мүвазинәт.
Равнодушие	بی علاقگی، خون سردی	Гейдсизлик, саймазлыг.
Равномерный	۱) متساوی، متناسب؛ ۲) یك نواخت	1) Бәрабәр, рәван; 2) бир гәрарда олан.

Равноправие	تساوی‌ء حقوق، برابری حقوق	Һүгуг бәрабәрлиһи.
Равносильный	معادل، مساوی؛ ‖ یك مضمون	Бәрабәр күчлү, бәрабәр гүввәтли; ‖ эйни, бир мә'налы.
Равный	۱) مساوی، برابر، متساوی، معادل؛ ۲) نظیر	Бәрабәр, тән; ‖ бир, эйни.
Равняться	۱) مساوی بودن؛ ۲) برابری کردن؛ ۳) صف کشیدن	1) Бәрабәр олмаг; 2) тән олмаг, дүзәлмәк.
Рад	خوشحال، خوشوقت، شاد	Шад, севинчәк.
Радий	رادیوم	Радиум.
Радикальный	اساسی، اصلی	Әсаслы, там, мүкәммәл.
Радио	رادیو، بی سیم	Радио.
Радиовещательная станция	استاسیون ارسال خبرها	Радио станциясы.
Радиоприёмник	دستگاه اخذ (ضبط) خبرها	Радио гәбулэдичи аппарат.
Радиостанция	استاسیون بی سیم، استاسیون رادیو	Радио станциясы.
Радиус	شعاع	Радиус.
Радовать	خوشحال کردن، مسرور کردن	Шад элэмәк, севиндирмәк, шад олмаг, севинмәк.
Радоваться	خوشحال شدن، مسرور شدن	Шад олмаг, севинмәк.
Радостный	سرورآمیز، مسرت‌آور	Шад, севинчли, үрәкачан.
Радость	خوشحالی، شادی؛ شادمانی	Шадлыг, севинч, фәрәһ.
Радуга	قوس قزح	Көй гуршағы.
Радушный	صمیمی، مهربان، بامحبت	Күләрүзлү, яхшылыг истәйән.
Раз	۱) دفعه، یك مرتبه؛ ۲) اگر	1) Дәфә, бир дәфә; 2) әкәр, мадам ки.
Разбавить, разбавлять	مخلوط کردن، مشغول کردن	Су гатмаг, дурулашдырмаг, башыны гарышдырмаг.
Разбазаривать	۱) پوچ کردن، تلف کردن؛ ۲) مج. انتشار دادن	1) Пуч этмәк, дағытмаг, һечә-пуча сатмаг; 2) мәч., яймаг (хәбәри).
Разбираться	۱) تاراج شدن؛ ۲) جور گردیدن؛ ٤) تشریح شدن؛ ۳) فهمیده شدن	1) Алынмаг, тарач эдилмәк; 2) чешидләрә салынмаг; 3) тәһлил эдилмәк; 4) баша дүшүлмәк.
Разбить, разбивать	۱) شکستن، خرد کردن؛ تقسیم کردن؛ ۲) خرابه کردن، شکست دادن	1) Гырмаг, сындырмаг; парчаламаг; 2) бөлмәк; 3) дағытмаг.
Разбогатеть	دارا شدن، پولدار شدن	Варланмаг, дөвләтләнмәк.

Разбой	غارتگری، رهزنی	Гулдурлуг, йол кәсмә.
Разбойник	۱) غارتگر، رهزن؛ ۲) مج. ظالم، درنده	1) Гулдур, йолкәсән; 2) залим, йыртычы.
Разбор	۱) تشریح کردن، تشریح شدن؛ ۲) رسیدگی؛ ۳) جنس، نوع	1) Арашдырма, өйрәнмә; 2) айырма; 3) баша дүшмә.
Разборка	۱) جدا کردن؛ ۲) جور کردن	1) Һиссәләринә айырма; 2) чешидләмә.
Разборчивый	۱) (آدم) مشکل پسند؛ ۲) (خط) خوانا، واضح	1) Һәр шейә ирад тутан, чәтин бәйәнән; 2) айдын, ачыг.
Разбрасывать, разбросать	۱) انداختن؛ ۲) پراکنده کردن	1) Тулламаг, атмаг; 2) дағытмаг.
Разбудить	بیدار کردن	Оятмаг, айылтмаг.
Разваливать, развалить	۱) خراب کردن؛ ۲) توده ـ توده ریختن، کود ـ کود ریختن	1) Дағытмаг, хараб этмәк; 2) топа-топа төкмәк.
Разве	۱) مگر؛ ۲) اگر	1) Мәкәр, 2) әкәр.
Разведка	اکتشاف، مأمور اکتشاف، نفر اکتشاف	1) Ахтарыш, арама; 2) кәшфийят.
Разведчик	کشاف، مکتشف	1) Ахтарышчы, кәшфийятчы.
Разведывать, разведать	اکتشاف کردن، تجسس کردن، اطلاعات مقدماتی پیدا کردن	Ахтармаг, арашдырмаг.
Развернуть, развёртывать	۱) باز کردن، وا کردن؛ ۲) توسعه دادن، ترقی دادن	1) Ачмаг; 2) кенишләндирмәк.
Развёрстка	توزیع، تقسیم	1) Бөлмә, бөлүшдүрмә, пайлама.
Развести, разводить	۱) ازهم دور کردن، جدا کردن، ۲) ترتیب کردن، پرورش کردن، تولید کردن، محلول کردن	1) Айырмаг, араламаг; 2) бечәрмәк, етишдирмәк; 3) әритмәк, һәлл этмәк.
Развивать, развить	۱) توسعه دادن، ترقی دادن؛ ۲) باز کردن	1) Кенишләндирмәк, инкишаф этдирмәк; 2) алмаг.
Развитие	۱) توسعه، بسط، ترقی؛ ۲) رشد، تکامل	1) Артма, инкишаф.
Развитой	۱) بالغ، کامل؛ ۲) متمدن، مترقی، دانا	1) Артмыш, инкишаф этмиш, етишмиш; 2) мәдәни, биликли.
Развлечение	۱) تفریح؛ ۲) سرگرمی	1) Әйләндирмә; 2) әйләнчә, мәшғулиййәт.
Развод	طلاق	Бошама, бошанма.

Разврат	فساد اخلاق، فسق، هرزگی	Әхлагсызлыг.
Развратник	فاسدالاخلاق، فاجر	Әхлагсыз, азгын.
Развращать, развратить	اخلاق کسیرا ضایع (فاسد) کردن	Әхлагсызлашдырмаг, йолдан чыхартмаг.
Развязать, развязывать	۱) باز کردن، وا کردن؛ ۲) خلاص کردن، رها نمودن	1) Ачмаг; 2) азад этмәк.
Разгадать, разгадывать	۱) فهمیدن، حل کردن، تعبیر کردن	1) Фикирләшмәк, дүшүнмәк, 2) танмаг, йозмаг, һәлл этмәк.
Разгар	شدت، هنگام گرمی کار	Гызғынлыг, шиддәт.
Разговаривать	(باکسی) حرف زدن، صحبت کردن، گفتگو کردن	Данышмаг, сөһбәт этмәк.
Разговор	۱) صحبت، گفتگو، محاوره، مکالمه؛ ۲) غیبت	1) Сөһбәт, данышыг; 2) гейбәт, деди-году.
Разгораться, разгореться	شعله‌ورشدن، آتش گرفتن	Алышыб янмаг, алышмаг.
Разгорячиться	۱) گرم‌شدن؛ ۲) بهیجان آمدن، متغیرشدن	1) Гызышмаг, 2) һәйәчана кәлмәк, ачыгланмаг.
Разграбить	چپاول کردن، تاراج گردن	Соймаг, гарәт этмәк.
Разграничение	۱) تعیین حدود، تجدید حدود؛ ۲) فاصله گذاشتن	1) Сәрһәдд чәкмә; 2) айырма, айрылма.
Разгром	تاراج، چپاول، سرکوبی، شکست قطعی، برانداختن	Дағытма, дарма-дағын олма, дарма-дағын этмә, мәһв олма.
Разгрузить, разгружать	۱) خالی کردن، بار اندازی کردن، بار خالی کردن؛ ۲) کم باری کردن (از کار)	Йүкүнү бошалтмаг; 2) иши азалтмаг.
Разгрузка	بار اندازی	Йүк бошалма.
Раздавать, раздать	۱) بخش کردن، تقسیم کردن، توزیع کردن؛ ۲) دادن	1) Пайламаг; 2) вермәк.
Раздавить	له کردن، زیر کردن	Әзмәк.
Раздача	بخش، تقسیم، توزیع	Пайлама, вермә.
Раздевать	لخت کردن، لباس کندن، لباس درآوردن	Союндурмаг.
Раздел	۱) بخش، تقسیم؛ ۲) قسمت	1) Бөлмә, бөлүшдүрмә, бөлкү; 2) һиссә.
Разделить, разделять	۱) تقسیم، بخش کردن؛ ۲) هم عقیده بودن؛ ۳) جدا کردن	1) Бөлмәк; 2) шәрик олмаг; 3) айырмаг, бөлүб вермәк,
Раздор	نزاع، دعوا، اختلاف، تفرقه	Далашма, чәкишмә, нифаг.

Раздувать, раздуть	۱) دمیدن؛ ۲) مبالغه کردن	1) Үфүрмәк, көрүкләмәк, 2) шиширмәк, бөйүтмәк.
Раздумать, раздумывать	۱) ازخیال منصرف شدن، تغییررأی دادن؛ ۲) فکر کردن	1) Фикрини дәйишмәк, фикриндән дашынмаг; 2) дүшүнмәк, фикирләшмәк.
Разжаловать	از درجات نظامی مخلوع کردن	Вәзифәсини алчалтмаг, дәрәчәсини рүтбәсини алчалтмаг.
Разжёвывать, разжевать	جویدن	Чейнәмәк.
Разжёчь, разжигать	گیراندن، روشن کردن	Одламаг, алышдырмаг.
Разлагаться, разложиться	۱) تجرید شدن؛ ۲) فاسد شدن، خراب شدن	1) Айрылмаг, парчаланмаг; 2) дағылмаг, позулмаг, чүрүмәк.
Разлад	اختلاف، تفرقه، عدم توافق	Позғунлуг, йола кетмәмә.
Разлив	۱) طغیان آب، طغیان رودخانه؛ ۲) ریختن (ازطرف، بطرف)	1) Дашғын, сел; 2) габдан габа төкмәк.
Разливать, разлить	۱) ریختن؛ ۲) طغیان کردن	1) Төкмәк; 2) дашмаг, басмаг.
Различать, различить	تشخیص دادن، تمییز دادن	Айырд этмәк, фәрг гоймаг.
Различие	فرق، تفاوت	Фәрг, тәфавүт, айрылыг.
Различный	مختلف، متفرق	Чүрбәчүр, айры-айры, мүхтәлиф.
Разложение	۱) تجزیه، انحلال؛ ۲) فساد؛ ۳) تلاش	1) Айырма, айрылма; 2) позулма; 3) дағылма.
Разложить, разлагать, расскладывать	۱) تقسیم کردن، توزیع کردن؛ ۲) جابجا کردن	1) Бөлмәк; 2) ербәер этмәк.
Разлом	شکستگی	Сыныг(лыг), гырыг(лыг).
Разлука	جدائی، فراق	Айрылыг.
Разлюбить	(ازکس) زده شدن، دل سرد شدن	Союмаг, севмәмәк, әл чәкмәк.
Размах	۱) حرکت نوسانی؛ ۲) میدان نوسانی	1) Елләмә, йырғалама; 2) вүс'әт, кенишлик.
Размежевание	تعیین حدود	Сәрһәдд гойма, мәрз чәкмә.
Размен	۱) مبادله؛ ۲) خردکردن (پول)	1) Дәйишдирмә; 2) хырдалама, хырдаланма (пул).
Разменять	پول خرد کردن	Пул хырдаламаг.

Размер	۱) اندازه، میزان، وسعت، طول و عرض؛ ۲) بحر، وزن	1) Өлчү; 2) вәзн (шеир).
Разместить, размещать	جادادن، گذاشتن	Ерләшдирмәк.
Размножать	۱) زیاد کردن؛ ۲) تناسل کردن، تولید نمودن	1) Артырмаг, чохалтмаг; 2) доғуб төрәтмәк.
Размышление	تفکر، تأمل	Дүшүнмә, фикирләшмә.
Разнести, разносить, разнесть	۱) توزیع کردن، قید کردن؛ ۲) ثبت نمودن	1) Пайламаг; 2) гейд этмәк.
Разница	تفاوت، فرق، اختلاف	Тәфавүт, фәрг.
Разновидность	نوع (انواع)، اختلاف نوع	Мүхтәлиф нөвлүлүк, чүрбәчүрлүк.
Разногласие	اختلاف، اختلاف نظر، مغایرت (در)، تشتت آراء	Йола кетмәмә, никитирәлик, разылашмама.
Разнообразие	تنوع	Чүрбәчүрлүк.
Разнородный	مختلف‌الجنس، جور بجور، مختلف	Мүхтәлиф чинсли.
Разность	۱) اختلاف؛ ۲) تفاوت، باقی مانده (حساب)	Фәрг, тәфавүт.
Разноска	۱) توزیع؛ ۲) قید و تثبیت	Апарма, пайлама.
Разносчик	دست فروش، دوره گرد	Шей пайлаян, сәйяр сатычы.
Разноцветный	الوان، رنگارنگ	Әлван, рәнкбәрәнк, алабәзәк.
Разный	مختلف، متفرق، گوناگون	Чүрбәчүр, мүхтәлиф.
Разоблачать, разоблачить	پرده برداشتن (ازروی چیزی)، کشف کردن	Үзә чыхартмаг, ишинин үстүнү ачмаг, ифша этмәк.
Разобрать, разбирать	۱) جدا کردن، تکه‌ـتکه کردن؛ ۲) باز کردن، جور کردن؛ ۳) رسیدگی کردن؛ ۴) فهمیدن، ملتفت شدن؛ ۵) تجزیه کردن، تشریح کردن؛ ٦) انتخاب کردن	1) Сөкмәк; 2) дағытмаг, чәшидләрә айырмаг; 3) арашдырмаг; 4) анламаг, баша дүшмәк; 5) тәһлил этмәк; 6) сечмәк.
Разовый	یکبارگی	Бир дәфәлик.
Разогнать, разгонять	متفرق ساختن، پراکنده کردن	Говмаг, дағытмаг.
Разогреть, разогревать	گرم کردن	Гыздырмаг,
Разойтись, расходиться	۱) متفرق شدن؛ ۲) ازهم جدا شدن؛ ۳) اختلاف داشتن، مغایرت داشتن، مخالف بودن	1) Дағылмаг; 2) айрылмаг, кетмәк; 3) фикринә шәрик олмамаг, зидд кетмәк.

Разорвать, разрывать, разрыть	۱) پاره کردن؛ ۲) کندن، حفر کردن، زیر و رو کردن؛ ۳) قطع کردن	1) Парчаламаг; 2) газмаг, оймаг; алт-үст этмәк; 3) кәсмәк.
Разорить, разорять	۱) خراب کردن، ویران کردن؛ ۲) غارت کردن؛ ۳) ورشکست کردن، خانه خراب کردن	1) Дағытмаг, хараб этмәк; 2) вар-йохуну әлиндән алмаг; 3) мүфлис (банкрот) әләмәк.
Разоружение	خلع سلاح	Тәрки-силаһ.
Разочарование	نا امید، قطع امید، یأس	Умуду боша чыхма, һәвәсдән дүшмә.
Разрабатывать, разработать	۱) تهیه کردن؛ ۲) کشت کردن، زارعت کردن؛ ۳) تحت مطالعه کردن	1) Һазырламаг; 2) бечәрмәк; 3) тәдгиг вә мүталиә этмәк.
Разработка	۱) زراعت، کشت و زرع؛ ۲) مطالعه؛ ۳) استخراج، استخراج معادن	1) Бечәрмә, ишләмә; 2) мүталиә, тәдгиг этмә; 3) чыхартма (мә'дән).
Разрастание	توسعه، ازدیاد، رشد (نباتات)	Артма, айылма (битки).
Разрез	۱) بریدگی، چاك؛ ۲) قطع؛ ۳) مقطع	1) Кәсик, ярыг, йыртмаг; 2) кәс(ил)мә, яр(ыл)ма.
Разрешать, разрешить	۱) اجازه دادن؛ ۲) حل کردن؛ ۳) رفع کردن	1) Ичазә вермәк, изин вермәк; 2) һәлл этмәк; 3) галдырмаг (шүбһәни).
Разрешение	۱) اجازه؛ ۲) حل	1) Ичазә, изин; 3) һәлл этмә.
Разруха	۱) اختلال امور، بی نظمی؛ ۲) خرابه زاری، ویرانگی	1) Нифаг, ихтилаф, ығтишаш; 2) харабалыг, виранәлик, позғунлуг.
Разрушение	تخریب، خرابی	Дағытма, дағылма.
Разрушить, разрушать	خراب کردن، ویران کردن، منهدم کردن	Дағытмаг, йыхмаг, учуртмаг.
Разрыв	۱) قطع (روابط)؛ ۲) انفجار	1) Кәсилмә, гырылма (әлагә); 2) партлама, партлайыш.
Разрыхлять, разрыхлить	پوك کردن (زمینرا)	Юмшалтмаг (торпағы).
Разряд	۱) طبقه؛ ۲) درجه	1) Шө'бә, фасилә, дәстә; 2) дәрәчә.
Разрядить, разряжать	خالی کردن، تخلیه کردن (تفنگرا)، بیرون کردن (فشنگرا)	Бошалтмаг (түфәнки).
Разубедить, разубеждать	منصرف کردن (از)	Рә'йини (фикрини) дәйишмәк.

Разузнавать, разузнать	تحقیق کردن، سراغ گرفتن	Сорушуб билмәк, әтрафлы өйрәнмәк.
Разум	عقل	Ағыл, дүшүнчә, гәнәчаг.
Разумный	معقول، باهوش	Ағыллы, дүшүнчәли, гәнәчаглы.
Разутый	پا برهنه	Ялынаяг, аягялын.
Разучивать, разучить	۱) یاد گرفتن، ازبر کردن، حفظ کردن؛ ۲) فراموش گردانیدن	1) Әзбәрләмәк, өйрәнмәк; 2) унутдурмаг.
Разъединять, разъединить	جدا کردن (ازهم)؛ قطع کردن	Айырмаг.
Разъезд	۱) گشتیء سوار (حربی)؛ ۲) نیم ایستگاه، شاخه‌راه	Кичик сувари дәстәси (һәрби); 2) ярым станция.
Разъяснение	توضیح	Айдынлашдырма, изаһат.
Разыграть, разыгрывать	۱) نمایش دادن (تیاتر)؛ ۲) مسخره کردن، دست انداختن	Ойнамаг (сәһнәдә); әлә салмаг.
Разыскивать, разыскать	پیدا کردن، جستجو کردن، تفحص کردن	Арашдырмаг.
Район	ناحیه، بخش، حوزه	Район, саһә.
Райсовет	شورای ناحیه	Райсовет, район совети.
Рак	۱) خرچنگ؛ ۲) برج سرطان؛ ۳) سرطان (بیماری)	1)Хәрчәнк; 2)хәрчәнк бүрчү; 3) хәрчәнк хәстәлийи.
Ракета	موشك (هوائی)	Фишәнк.
Раковина	۱) صدف؛ ۲) گوش ماهی	1) Сәдәф; 2) балыггулағы.
Рама, рамка	چارچوبه	Чәрчивә.
Рана	زخم	Яра.
Раненый	زخمی	Яралы.
Ранец	روله‌بار	Чанта, арха чантасы.
Ранить	زخمی کردن، مجروح ساختن	Яраламаг.
Ранний	۱) زود؛ ۲) پیشرس	Тез, эртә; 2) вахтындан әввәл.
Раньше	۱) زودتر؛ ۲) پیشتر، سابقاً	1) Габагча, әввәлчә; 2)әввәлләри, кечмишдә.
Рапортовать	راپرت دادن	Рапорт вермәк.
Раса	نژاد	Ирг.
Раскаиваться, раскаяться	پشیمان شدن	Пешман олмаг.
Раскалённый	تفته	Гыздырылмыш, гызгын.
Раскачать, раскачивать	۱) جنبانیدن، حرکت دادن؛ ۲) تاب دادن	1) Тәрпәтмәк, һәрәкәтә кәтирмәк; 2) гыздырмаг.

Раскаяние	پشیمانی، ندامت	Пешманчылыг.
Раскладка	تقسیم (بین)	Пайлашдырма, бөлүшдүрмә
Раскол	۱) رخنه؛ ۲) اختلاف، نفاق، تفرقه	1) Ярма, ярылма, парчаланма; 2) ихтилаф, аерылма.
Раскопки	گاوشها، حفریات	Газынтылар.
Раскрепощение	۱) خلاص کردن ازمملوکیت، خلاص؛ ۲) رهائی از مملوکیت	Тәhкимчиликдән азад этмә; 2) хилас этмә, хилас олма, азад этмә, азад олма.
Раскрывать, раскрыть	۱) باز کردن؛ ۲) کشف کردن، افشا نمودن	1) Ачмаг; 2) үстүнү ачмаг, ифша этмәк.
Распаковывать, распаковать	باز کردن	Ачмаг.
Расписание	جدول (ساعات)	Чәдвәл.
Расписаться, расписываться	امضا کردن	Имзаламаг, гол чәкмәк.
Расписка	قبض رسید، رسید	Имза, гәбз.
Расплата	۱) تأدیهٔ وجه؛ ۲) تصفیهٔ حساب؛ ۳) مج. انتقام، قصاص	1) Борчу өдәмә; hесаблашма; 2) мәч., гисас.
Расплатиться, расплачиваться	۱) تأدیه کردن، پرداختن؛ ۲) تصفیهٔ حساب کردن	1) hаг-hесабы өдәмәк; 2) hесаблащмаг.
Распознавать, распознать	تشخیص دادن، تمییز دادن، شناختن	Танымаг, тә'йин этмәк.
Располагать, расположить	۱) دراختیار داشتن؛ ۲) قصد داشتن، درنیت داشتن، قرار دادن؛ ۳) جابجا کردن، مرتب کردن	1) Ихтиярында олмаг, әлиндә олмаг; 2) нийәт этмәк; 3) ерләшдирмәк; 4) ербәер этмәк.
Расположение	۱) وضع، ترتیب؛ ۲) میل، تمایل، آرزو	1) Ерләшмә, ерләшдирмә, дүзмә, дүзүлүш; 2) арзу, hәвәс.
Распорядитель	مدیر	Мүдир, идарә эдән.
Распорядиться	امر کردن، دستور دادن، فرمودن	Әмр этмәк, бинакүзарлыг вермәк.
Распоряжение	حکم، دستور، اختیار	Әмр, бинакүзарлыг.
Распределение	توزیع، تقسیم، بخش	Бөлүшдүрмә, бөлкү.
Распродажа	فروش	Сатма, сатыш.
Распространение	بسط، توسعه، انتشار	Яйма яйылма, кенишләндирмә, кенишләнмә.
Распространить, распространять	منتشر کردن، امتداد دادن، بسط دادن	Яймаг, кенишләндирмәк.

Распускать, распустить	۱) حل کردن؛ ۲) مرخص کردن؛ ۳) منحل کردن؛ ۴) منتشر کردن	1) Һәлл этмәк, әритмәк; 2) азад этмәк; 3) ләғв этмәк; 4) яймаг.
Распускаться	۱) شکوفه کردن (آوردن)، شکفته شدن؛ ۲) مرخص شدن، فاسد شدن؛ ۳) منتشر شدن؛ ۴) آب شدن، حل شدن	1) Ачылмаг; 2) бурахылмаг; 3) хараб олмаг; 4) яйылмаг; 5) әридилмәк.
Распухать, распухнуть	ورم کردن، متورم شدن	Шишмәк.
Рассадник	۱) محل تربیت گلها؛ ۲) منبع	1) Шитиллик; 2) мәнбә, очаг, ювa.
Рассвет	سپیدهٔ صبح، سپیدهٔ دم، سحر	Сүбһ тездән, алагаранлыгдан, сәһәрчағы.
Рассеивать, рассеять	۱) (بذر) افشاندن؛ ۲) پراکنده کردن، متفرق کردن	1) Сәпмәк, сәпәләмәк; 2) пәрән-пәрән этмәк.
Расселина	شکاف	Дар дәрә, ярган.
Рассердиться	متغیر شدن، خشمگین شدن، اوقات تلخ شدن	Ағылланмаг, һәрт олмаг.
Рассеянный	پریشان، پریشان حواس، پریشان فکر، حواس پرت	Фикри дағыныг, һушсуз.
Рассказ	حکایت	Һекайә, нағыл.
Рассказывать, рассказать	حکایت کردن، نقل کردن	Һекайә этмәк, нағыл әләмәк.
Расследование	تحقیق، رسیدگی	Өйрәнмә, йохлама, арашдырма.
Рассматривать, рассмотреть	۱) معاینه کردن، ملاحظه کردن؛ ۲) مطالعه کردن، بررسی کردن؛ ۳) رسیدگی کردن	1) Бахмаг, көздән, кечирмәк; 2) мүталиә этмәк; 3) диггәтлә йохламаг.
Рассортировать, рассортировывать	جور کردن	Чешидләмәк, чешидләрә айырмаг.
Рассрочка	*Продавать в р-ку* اقساط؛ (با اقساط فروختن)	Мөһләт(лә), һиссә-һиссә (сатмаг).
Расставаться, расстаться	(ازهم) جدا شدن، مفارقت کردن (از)	Айрылмаг, видалашмаг.
Расстановка	جابجا کردن — *р. слов* ترتیب کلمات	Ерләшдирмәк, ербәер этмәк *расстановка слов* сөзләрин дүзүлүшү.
Расстёгивать, расстегнуть	باز کردن، دکمه (قزن قفلی) باز کردن	Дүймәсини ачмаг.
Расстилать, расстелить	پهن کردن، گستردن	Сәрмәк, салмаг, дөшәмәк.

Расстояние	فاصله، مسافت	Ара, мәсафә.
Расстраивать, расстроить	۱) مختل کردن؛ ۲) خراب کردن؛ ۳) مضطرب کردن، مشوش کردن، پریشان کردن	1) Позмаг; 2) хараб этмәк; 3) кейфини позмаг.
Расстрел	تیرباران	Күлләләмә, күлләләнмә.
Расстрелять, расстреливать	تیرباران کردن	Күлләләмәк, күлләйә басмаг.
Расстроиться	۱) برهم خوردن؛ ۲) مختل شدن	1) Хараб эдилмәк; 2) пәришан эдилмәк, хараб олмаг, пәришан олмаг.
Расстройство	۱) اختلال؛ ۲) بی نظمی، بی ترتیبی	1) Позғунлуг; 2) позуглуг, пәришанлыг.
Рассудок	عقل، فهم	Дүшүнчә, ағыл, мүһакимә.
Рассуждать	مباحثه کردن، بحث کردن	Данышмаг, мүзакирә этмәк.
Рассчитать, рассчитывать	۱) حساب کردن، شمردن؛ ۲) اعتماد داشتن؛ ۳) تصفیهٔ حساب کردن؛ ۴) منفصل کردن	1) Һесаблашмаг, саймаг; 2) уммаг, умуд этмәк; 3) һагг-һесабыны вермәк; 4) үзүлүшмәк.
Раствор	۱) محلول؛ ۲) دکان	1) Мәһлул; 2) дүкан.
Растение	نبات	Битки
Растениеводство	تربیت نباتات	Биткичилик.
Растерзать	دریدن، پاره کردن	Парчаламаг, парча-парча этмәк.
Растерянность	دست پاچگی	Гарыхма, чашгынлыг.
Растерять	گم کردن	Итирмәк.
Расти	۱) روئیدن؛ ۲) رشد کردن، نمو کردن؛ ۳) بزرگ شدن؛ ۴) ترقی کردن، زیاد شدن	1) Узанмат, көйәрмәк; 2) бөйүмәк, етишмәк; 3) бой атмаг; 4) артмаг, инкишаф этмәк.
Растирание	۱) مالش؛ ۲) خرد کردن	1) Овма, овхалама; 2) нарынламаг.
Растирать, растереть	۱) مالیدن، مالش دادن؛ ۲) خمیر کردن، خرد کردن	1) Сүртмәк, овмаг, овхаламаг; 2) нарынламаг.
Растительность	۱) نباتات؛ ۲) مو (دربدن)	1) Биткиләр; 2) түк(бәдән).
Растолстеть	چاق شدن، فربه شدن	Йоғунлашмаг, көкәлмәк.
Расторгнуть, расторгать	فسخ کردن، لغو کردن، الغا کردن	Позмаг, ләғв этмәк.
Расторжение	الغا	Позма, позулма; ләғв этмә, ләғв эдилмә.
Расточать	تلف کردن، اسراف کردن (پولرا، وقترا)	Тәләф әләмәк (пулу), бош кечирмәк (вахты).

Растрата	اختلاس	Исраф, исрафчылыг.
Растратить, растрачивать	۱) اختلاس کردن؛ ۲) خرج کردن	1) Исраф этмәк; 2) хәрҷләмәк.
Растратчик	مختلس	Исрафчы.
Растягивать, растянуть.	۱) کش دادن؛ ۲) طول دادن؛ ۳) گستردن	1) Дартмаг, кәрмәк; 2) узатмаг; 3) сәрмәк, салмаг.
Расформировать, расформировывать.	منحل کردن	Ләғв этмәк.
Расхищение	دزدی، غارت، چپاول، اختلاس	Оғурлама, оғурланма, талама, таланма, дағытма, дағылма.
Расход	خرج، هزینه، مصرف	Хәрҷ, чыхар.
Расходиться	۱) متفرق شدن؛ ۲) ازهم جدا شدن؛ ۳) اختلاف داشتن، مغایرت داشتن، مخالف بودن؛ ۴) منشعب شدن	1) Дағылышмаг; ?) айрылмаг; 3) (фикринә) шәрик олмамаг, зидд кетмәк; 4) голлара айрылмаг.
Расходовать	۱) خرج کردن؛ ۲) مصرف کردن	1) Хәрҷләмәк; 2) ишләтмәк, сәрф этмәк.
Расхождение	مغایرت، اختلاف	Фикир айрылығы, зиддийәт.
Расцвет	۱) شکفتگی، شکوفه‌آوردن؛ ۲) رونق یافتن، انکشاف کردن، ترقی کردن	1) Чичәкләнмә; 2) артма, инкишаф этмә.
Расцветать, расцвесть, расцвести	۱) گل کردن، شکوفه کردن، شکوفه آوردن؛ ۲) رونق یافتن، انکشاف کردن	Чичәкләнмәк; артмаг, инкишаф этмәк.
Расценивать, расценить	قیمت کردن	Гиймәтләндирмәк, гиймәт гоймаг.
Расценка	۱) تعیین قیمت؛ ۲) نرخ، قیمت	1) Гиймәтләндирмә, гиймәт гойма; 2) гиймәт, нырх.
Расчёсывать, расчесать	۱) شانه کردن؛ ۲) خراشیدن	1) Дарамаг; 2) гашымаг.
Расчётливый	۱) صرفه‌جو؛ ۲) احتیاطکار	1) Гәнаәтчил; 2) әһтиятлы.
Расчленение	۱) تجزیه؛ ۲) تشریح	1) Айырма, айрылма; 2) парчалама, парчаланма.
Расшатать, расшатывать	شل کردن، متزلزل کردن	Лахлатмаг.
Расширение	۱) انبساط، توسعه؛ ۲) نشر	1) Кенишләп (дир) мә, кенәлмә; кен ер, кенәләп ер.

Расширить, расширять	۱) وسعت دادن، عریض کردن؛ ۲) توسعه دادن، انبساط کردن	1) Кенишләндирмәк; 2) кенәлтмәк.
Расшифровать, расшифровывать	کشف کردن (رمزرا)، استخراج کردن	Шифри ачмаг.
Расшифровка	کشف رمز	Шифри ачма.
Ратификация	تصویب، تصویب نامه	Тәсдиг этмә.
Ратифицировать	تصویب کردن	Тәсдиг этмәк.
Рафинад	قند	Гәнд.
Рационализация	راسیونالیزاسیون	Сәмәрәләш (дир) мә.
Рвать	۱) پاره کردن (لباسرا)؛ ۲) کشیدن (دندان)؛ ۳) چیدن (گل)؛ ۴) قطع کردن (روابطرا)؛ ۵) استفراغ (قی) کردن	1) Чырмаг; 2) чәкмәк (диш); 3) дәрмәк; 4) кәсмәк (әлагәни); 5) гусмаг.
Рвач	پولکی	Пулаки, өз мәнфәәтини күдән.
Рвение	غیرت	Чалышганлыг, гейрәт, сә'й.
Рвота	استفراغ، قی	Гусма, гусунту.
Реабилитация	اعادهٔ حیثیت	Тәмизә чыхартма, һүгугуну өзүнә гайтарма.
Реагировать	۱) عکس تأثیر؛ ۲) مواظب شدن	1) Тә'сирә чаваб; 2) бахмаг, янашмаг.
Реакционер	مرتجع	Мүртәче.
Реакция	۱) ارتجاع؛ ۲) افعال، عکس‌العمل	1) Реакция; 2) әкси-тә'сир.
Реализация	۱) اجرا؛ ۲) نقد کردن	Һәята кечирмә; 2) сат(ыл)ма
Реальный	۱) حقیقی، واقعی؛ ۲) عملی	1) Реал, һәгиги, доғру; 2) һәяти, практик.
Ребёнок	بچه، طفل	Ушаг, бала, көрпә.
Ребро	۱) ضلع؛ ۲) دنده	1) Габырға, 2) тил.
Ребята	بچه‌ها	Ушаглар, чаван оғланлар.
Ревизия	۱) بازرس، تفتیش؛ ۲) تجدید نظر (در)	Йохлама, тәфтиш; 2) бахма, ахтарма.
Ревизор	مفتش، بازرس	Мүфәттиш.
Ревматизм	باد (ورم) مفاصل، روماتیزم	Ел (хәстәлийи), ревматизм.
Ревнивый	حسود، حسودانه	Гысганч, гысганччасына.

Ревность	۱) حسودی؛ ۲) غیرت	1) Гысганчлыг; пахыллыг; 2) гейрәт, чалышганлыг.
Револьвер	ششلول، روڵور	Тапанча.
Революционер	انقلابی (انقلابیون)	Ингилабчы.
Революция	انقلاب	Ингилаб.
Регистратор	۱) ثبات، مأمور ثبت؛ ۲) کلاسور	1) Гейдчи; 2) гейд дәфтәри.
Регистрировать	ثبت کردن، ثبت رسانیدن	Гейд этмәк.
Регламент		Низамнамә, гайда, ганун.
Регулировать	۱) تنظیم کردن، منظم کردن؛ ۲) میزان کردن	1) Гайдая салмаг, низама салмаг; 2) өлчмәк.
Регулярный	منظم، مرتب	Низамлы, дүзкүн, низами, мүнтәзәм.
Редактировать	۱) تصحیح کردن؛ ۲) اداره کردن	1) Редакте этмәк; 2) рәһбәрлик этмәк.
Редактор	مدیر	Редактор.
Редакция	۱) تصحیح؛ ۲) اداره (روزنامه و یا مجلّه)	1) Редактә этмә; 2) редакция (нәшрийят бинасы).
Редиска	تربچه	Гырмызы турп.
Редкий	۱) کم پشت (موی)؛ نادر، کمیاب	1) Сейрәк; 2) азтапылан, надир.
Редколлегия	هیئت تحریریه	Редакция һей'әти.
Редут	ردوت، سنگر	Редут, сәнкәр, истеһкам.
Реестр	صورت	Сияһи.
Режим	رژیم، اصول اداره	Дөвләт гурулушу, идарә үсулу, яшайыш гайдасы.
Резать	۱) بریدن، قطع کردن؛ ۲) ذبح کردن؛ ۳) زدن (چشم‌را)؛ ۴) کندن، حك کردن، قلم زدن	1) Кәсмәк; 2) боғазламаг; гамашдырмаг; 4) газымаг, һәкк этмәк.
Резерв	احتیاط، رزرو (حربی)، قوای ذخیره	Әһтият, әһтият һиссәси, резерв (һәрби).
Резервуар	مخزن (آب)، کاسه (چراغ)	Чан, амбар.
Резец	۱) قلم حکاکی؛ ۲) ثنیه (دندان)	1) Кәски, тийә, һәккак гәләм; чалаг бычағы; 2) кәсичи диш.
Резина	لاستیك، رزین	Резин.
Резинка	۱) مدادپاك کن؛ ۲) نوار کشدار	1) Языпозан; 2) резин гайтан.

Резкий	شدید، تند، خشن	Кәскин, габа, кобуд.
Резня	آدم کشی، خونریزی، کشتار	Гырғын, бычаглашма.
Резолюция	قطعنامه، تصمیم نامه	Гәт'намә, гәрар.
Результат	نتیجه، أثر	Нәтичә, агибәт ‖ екун.
Резьба	کنده کاری، حکاکی	Ойма, газама.
Резюме	خلاصه، نتیجه	Хүласә, нәтичә.
Рейд	۱) لنگرگاه؛ ۲) تهاجم؛ ۳) تفتیش غفلتی	1) Кәмиләрин ләвбәр атдығы ер; рейд; 2) һүчум, басғын; 3) гәфилдән йохлайыш.
Рейс	سیر، خط سیر	Сәфәр, ики нөгтә арасындаки йол.
Река	رود، رودخانه، نهر	Чай.
Реквизиция	مصادره	Мүсадирә.
Реклама	اعلانات	Э'лан, плакат, реклама.
Рекогносцировка	استکشاف، تجسس، اطلاعات	Кәшфийят, ахтарыш, өйрәнмә.
Рекомендация	توصیه، معرفی	Зәманәт, төвсийә.
Рекомендовать	توصیه کردن، معرفی کردن	Зәманәт өтмәк, төвсийә этмәк.
Реконструкция	تجدید ساختمان، تجدید بنا	Енидән гурма, енидән гурулма, енидән тәшкил этмә, енидән тәшкил эдилмә.
Ректор	رئیس دانشگاه	Али мәктәб мүдири, ректор.
Религия	دین، مذهب	Дин, мәзһәб.
Рельефный	برجسته	Габарыг.
Рельс	ریل	Релс.
Ремень	۱) تسمه؛ ۲) کمری، کمربند	1) Гайыш, 2) кәмәр, тогга.
Ремесленник	صنعتکار، صنعتگر	Пешәкар, сәнәткар.
Ремесло	۱) صنعت یدی؛ ۲) شغل	Сәнәт, пешә.
Ремешок	بند چرمی	Балача (энсиз) гайыш.
Ремонт	۱) تعمیر، ترمیم؛ ۲) خرید اسب (حربی)	1) Тә'мир; 2) орду үчүн ени атлар алынмасы.
Ремонтировать	تعمیر کردن، ترمیم کردن	Тә'мир этмәк.
Ренегат	مرتد، خائن	Мүртәд, хаин.
Рента	مال‌الاجاره، عایدات سالیانه (از زمین)	Рента (кәлир).
Рентабельный	با منفعت، با صرفه	Кәлирли, газанчлы, файдалы; әлверишли, сәмәрәли.

Рентгеновский-ие лучи	اشعهٔ رنتگین، اشعهٔ مجهول	Рентген, рентген шуалары.
Реорганизация	تغییر تشکیلات، تجدید تشکیلات	Енидән гурма, еиидән тәшкил этмә.
Реорганизовать, реорганизовывать	تغییر تشکیلات دادن	Енидән гурмаг, енидән тәшкил этмәк.
Репа, репка	شلغم	Чуғундур, пазы, шалғам.
Репарация	غرامت	Мәғлуб дөвләтин галибә вердийи мүһарибә хәрчи.
Репетиция	رپتیسیون، مشق	Өйрәнмә, мешг, репетиция.
Репортёр	مخبر (روز نامه)	Мүхбир, гәзет мүхбири.
Репродуктор	بلند گو	Репродуктор, сәс учалдан прибор.
Репутация	حیثیت	Ад, мәһрәм, һейсийәт.
Ресница	مژه، (مژگان)	Кирпик.
Республика	جمهوری	Республика.
Рессора	فنر	Яй (араба вә файтон...да).
Рессурс	۱) منبع، وسیله؛ ۲) استطاعت	Вәсаит, әһтият, кәлир мәнбәи.
Реставрация	۱) تعمیر، مرمت؛ ۲) باز گشت	1) Бәрпа этмә, әввәлки шәклинә салма; 2) дөврилмиш көһнә сияси гурулушу бәрпа этмә.
Рефлекс	انعکاس، بازتاب	Рефлекс, шәкил, ин'икас.
Реформа	اصلاح، اصلاحات، تغییر أساسی	Дәйишиклик, ислаһат, реформа.
Реформатор	إصلاح کننده	Ислаһ эдән, дәйишиклик эдән.
Рецензент	منقد	Рецензия язан.
Рецензия	انتقاد، تقریض	Рецензия.
Рецепт	نسخه، نسخهٔ دارو	Рецепт, дәрман кағызы.
Речь	۱) سخن، کلام؛ ۲) سخنرانی؛ ۳) زبان؛ ٤) اقسام کلمه (صرف)	1) Данышыг, сөз, сөһбәт; 2) нитг; 3) дил; 4) грамматик гатеgория.
Решение	۱) حل؛ ۲) قرار، تصمیم، حکم	1) Һәлл, һәлл этмә, һәлл эдилмә; 2) гәрар, һөкм.
Решётка	طارمی، شبکه	Бармаглыг, шәбәкә.
Решето	غربال	Хәлбир, шадара.
Решительный	۱) قطعی؛ ۲) باعزم، ثابت قدم، شجاع	1) Гәт'и, сон; 2) чәсарәтли, чүр'әтли, гочаг.

Решить, решать	حل کردن، تصمیم گرفتن، حکم دادن	Һәлл этмәк, гәрара кәлмәк, гәт этмәк.
Ржаветь	زنگ زدن	Пасланмаг, пас атмаг, пахыр тутмаг.
Ржавчина	زنگ، زنگ زدگی	Пас, пахыр.
Рикошет	کمانه	Човума (күлләнин човумасы).
Рис	برنج، شلتوك	Дүйү, чәлтик.
Риск	مخاطره	Мүмкүн ола билән хәтәр.
Рисковать, рискнуть	خودرا بمخاطره انداختن، خودرا درمعرض خطر گذاردن	Чәсарәтләнмәк, үрәк әләмәк, кириишмәк.
Рисовать	۱) رسم کردن، نقاشی کردن، طرح کردن؛ ۲) تصور کردن، خیال کردن	1) Шәкил чәкмәк, рәсм чәкмәк; 2) тәсәввүр этмәк, хәял этмәк.
Рисунок	نقش، تصویر، طرح، شکل	Шәкил, рәсм.
Ритм	وزن	Вәзн.
Рифма	قافیه	Гафийә.
РККА	أرتش سرخ کارگران و دهاقین	Фәһлә — Кәндли Гызыл Ордусу.
Робкий	کمرو، خجالت کش، دلباخته	Горхаг, үрәксиз, чәсарәтсиз.
Ров	خندق	Хәндәк.
Ровный	۱) هموار، صاف، مسطح؛ ۲) یکنواخت؛ ۳) مساوی؛ ۴) مستقیم	1) Дүз, һамар; 2) рәван; 3) бәрабәр; 4) мүстәгим.
Рог	۱) شاخ؛ ۲) بوق، شیپور	1) Буйнуз; 2) шейпур.
Рогатка	۱) قلاب سنگ، قلاسنگ؛ ۲) مانع، موانع	1) Гушатан; сапанд; 2) маниә, әнкәл.
Рогатый	شاخدار (حیوان)	Буйнузлу
Рогожа	حصیر	Һәсир.
Род	۱) طایفه؛ ۲) خانواده، نسل؛ ۳) نوع؛ ۴) جنس	1) Тайфа, гәбилә; 2) нәсл; 3) нөв; 4) чинс.
Родильница	زائو، زن تازه زا	Заһы, тәзә доғмуш гадын.
Родильный (дом)	زایشگاه	Доғум эви.
Родина	میهن، وطن، مسقط‌الرأس	Вәтән, юрд.
Родинка	خال (بربدن)	Хал.
Родители	والدین، پدر و مادر	Валидейн, ата-ана.
Родить, рожать	زائیدن	Доғмаг.
Родник	چشمه	Булаг, гайнаг.
Родной	۱) تنی، از یك پدر و مادر؛ ۲) عزیز	1) Доғма, яхын; 2) әзиз, севимли.

Родоначальник	۱) جدّ، نیا؛ ۲) رئیس طایفه	1) Улу баба, әҷдад; 2) гәбилә башчысы.
Родословие	نسب، شجره	Нәсәб, варислик, нәсл сияһиси, шәҷәрә.
Родственник	قوم و خویش، خویش، منسوب	Гоһум.
Роды	وضع حمل، زائیمان	Доғум, доғма, азад олма.
Рожа	۱) زشت؛ ۲) شکلك؛ ۳) باد سرخ	1) Чиркин; 2) сифәт; үз; 3) гызыл ел (хәстәлик).
Рождаемость	عدّهٔ متولدین	Доғулма мигдары, доғуланларын сайы.
Роженица	مر. به *родильница*	Бах *родильница*
Рожок	۱) شیپور کوچك؛ ۲) پسانك؛ ۳) پاشنه کش	1) Кичик шейпур; 2) әмзик, 3) дабанчәкән, дабанкейдирен.
Рожь	چاودار	Човдар
Роза	گل، گل سرخ	Күл, гызыл күл.
Розница	خرده فروش	Перакәндә сатыш, хырда сатыш.
Розовый	پشت گلی، گلی	Ал, чәһрайы, күлү (рәнк).
Розыгрыш	کشیدن لاطار	Ойнама, ойнанма, удуш.
Розыск	تحقیقات	Ахтарыш, ахтарма.
Рок	تقدیر، قسمت، سرنوشت	Тале, гәза-гәдәр, гисмәт.
Роковой	۱) مقدّر؛ ۲) مهلك، خطرناك	1) Талеин яздығы; 2) мәһв эдән, фәлакәтли.
Роль	رل	Рол.
Роман	رومان	Роман.
Ромашка	بابونه (گیاه)	Чобанясдығы, бирәчичәйи.
Ромб (мат.)	لوزی	Ромб.
Ронять	۱) انداختن (چیزیرا)؛ ۲) ریختن (اشك)؛ ۳) *ронять свою репутацию* بحیثیت لطمه وارد آوردن	1) Салмаг (ерә); 2) (көз яшы) төкмәк; 3) һөрмәтдән салмаг.
Ропот	۱) شکایت؛ ۲) لند لند، غر غر، شر شر	1) Дейинмә, наразылыг; 2)уғулту, шырылты.
Роса	شبنم	Шеһ.
Роскошный	عالی، اعلا، شیك، مجلّل	Чаһ-чалаллы, тәмтәраглы, зинәтли, ә'ла, көзәл, парлаг.
Роскошь	۱) تجمل؛ ۲) احسن	1) Чаһ-чалаллы, зинәтли; 2) көзәлдир, хошдур.
Рослый	بلند، بلند قد، بلند قامت	Уча, бойлу-бухунлу.

Роспуск	۱) انحلال، تعطیل؛ ۲) مرخصی، انفعال	1) Бурахма, бурахылма; мә'зуниййәт; 2) ишдән чыхартма.
Рост	۱) رشد، نمو؛ ۲) ترقی، پیشرفت؛ ۳) قامت، قد	1) Артма, бөйүмә, күчләнмә, 2) тәрәгги, инкишаф; 3) бой, гамәт.
Ростовщик	تنزیل خور، رباخور	Сәләмчи, мүамиләчи.
Рот	۱) دهن، دهان؛ ۲) نان خور	1) Ағыз; 2) ейичи, аилә үзвү.
Рота	گروهان (حربی)	Бөлүк, рота (һәрби).
Роща	جنگل کوچك، درختستان، مشجر	Балача мешә, ағачлыг.
РСФСР	جمهوریء متحدهٔ شوروی‌ء سوسیالیستیء روسیه	Русия Совет Федератив Социалист Республикасы.
Ртуть	سیماب، جیوه	Чивә.
Рубаха, рубашка	پیراهن	Көйнәк.
Рубеж	حدّ (حدود)، مرز	Сәрһәдд, һәдд, һүдуд.
Рубин	یاقوت، لعل	Ягут.
Рубить	قطع کردن، شکستن، تبر زدن	Доғрамаг, ярмаг, чапмаг, балталамаг.
Рубль	منات	Манат.
Рубрика	قسمت، عنوان	Сәрләвһә, фәсил.
Ругань, ругательство	فحش، دشنام	Сөйүш.
Ругать	فحش دادن، بهم دیگر فحش دادن، تهمت کردن، مذمت کردن	Сөймәк, данламаг, төһмәт этмәк, мәзәммәт этмәк.
Руда	مواد معدنی	Филиз.
Рудник	معدن، کان	Мә'дән.
Рудокоп	معدنچی	Мә'дән фәһләси, газмачы.
Ружьё	تفنگ	Түфәнк.
Рука	۱) دست، بازو؛ ۲) خط	1) Әл, гол; 2) хәтт, язы.
Рукав	۱) آستین؛ ۲) لوله؛ ۳) شعبه (رودخانه)	Гол, енк (палтарда); 2) бору, труба; 3) гол (чай).
Руководитель, руковод	۱) معلم، مربی؛ ۲) مدیر، قائد، هادی، لیدر	1) Мүәллим, мүрәбби; 2)мүдир, башчы; 3) рәһбәр.
Руководить	۱) هدایت کردن، رهنمائی کردن؛ ۲) اداره کردن	1) Рәһбәрлик этмәк, йол көстәрмәк, башчылыг этмәк; 2) идарә этмәк, доландырмаг.
Руководство	۱) رهنمائی، هدایت، ریاست، مدیریت؛ ۲) کتابچهٔ دستور؛ ۲) تعلیمات	1) Рәһбәрлик, башчылыг; 2) тә'лимат.

Руководящий	رهبر، رئیس، رهنما	Рәһбәрлик эдән, башчылыг эдән.
Рукоделие	برودری دوزی، سوزن زنی	Әл иши, әл тикиши.
Рукопись	کتاب خطی	Әл язысы.
Рукоплескание	دست زدن، کف زدن	Әл чалма, алгышлама, алгыш.
Рукопожатие	فشار دست	Әл вермә, әл сыхма.
Рукоятка	دسته، قبضه	Дәстә, сап (аләтдә).
Рулевой	سکاندار، سکانگیر	Сүканчы.
Руль	سکان، رول	Сүкан.
Румын	رمانی	Румын.
Румяный	سرخ، گلگون	Гырмызы, ал.
Русло	مجرای رود، بستر رود	Чай ятағы, чайлаг.
Русский	۱) روسی؛ ۲) روس	1) Русча; 2) рус.
Русый	بور	Ачыг сары.
Рухнуть, рухнуться	۱) افتادن، فروریختن؛ ۲) برهم خوردن	1) Йығылмаг; 2) дағылмаг; учурулмаг.
Ручательство	ضمانت، تکفل، تضمین	Заминлик, зәманәт.
Ручаться	ضمانت کردن (دادن)	Замин олма.
Ручей	جو، جوی	Кичик (балача) чай.
Ручка	۱) دست کوچك، دستك؛ ۲) دسته (دستهٔ چکش)؛ ۳) دستگیره (در)؛ ۴) چوب قلم	1) Кичик әл, әлчийәз; 2) дәстә, гулп; 3) әлутан (гапыда); 4) гәләм.
Ручной	۱) دستی، یدی؛ ۲) دست‌آموز، اهلی؛ ۳) دست فروش	1) Әл (с.), гол (с); 2) әлә өйрәнмиш, әһли; 3) әлдә сатма.
Рыба	ماهی	Балыг.
Рыбак, рыболов	ماهیگیر، صیاد ماهی	Балыгчы, балыг тутан.
Рыболовство	صید ماهی	Балыгчылыг.
Рыдать	زار-زار گریه کردن	Зар-зар ағламаг, һөнкүр-һөнкүр ағламаг.
Рыло	۱) پوزه، پوز؛ ۲) زشت رو	1) Һейван сифәти, донуз бурну; 2) чиркин, чиркин сифәт.
Рынок	بازار	Базар.
Рысь	۱) یورتمه (یورتمه رفتن)؛ ۲) وشق	1) Ләһрәм, йортма (ериш); 2) вашаг, язы пишийи.
Рыть	کندن، حفر کردن	Газмаг, оймаг.
Рычаг	اهرم	Линк.

Рычать	خر-خر کردن	Нәрилдәмәк; ‖ мырылдамаг.
Рюмка	گیلاس	Гәдәһ, пиялә.
Рябой	آبله رو، آبله دار	Чопур; чилчил.
Ряд	۱) ردیف، قطار؛ ۲) صف (حربی)	Чәркә, сыра.
Рядовой	۱) معمولی، عادی؛ ۲) تابین، سرباز، نفر (حربی)	1) Ади; 2) сыра нәфәри.
Рядом	پهلوی، پهلو، بیهلو	Янашы, ян-яна.

С

С, со	با، به، همراه، نزدیك، قریب، از	1) Илә,... ла,... лә; 2) ли, лы, лу, лү; 3) бойда, екәлнйиндә; 4)... чан, ...чән,...дәк; 5)...дан,... дән.
Сабля	شمشیر	Гылынч.
Саботаж	سابوتاژ، کارشکنی	Саботаж; ишә гәсдән зиян вурма.
Сад	باغ؛ کودکستان — *детский сад*	Баҕ; *детский сад* ушаг бағчасы.
Садиться	۱) نشستن، سوارشدن، غروب کردن؛ ۲) فرو کشیدن؛ ۳) کوچك شدن	1) Отурмаг; 2) гонмаг; 3) минмәк; 4) батмаг (күнәш); 5) чөкмәк; 6) йығылмаг, көдәлмәк (парча); 7) ятмаг (тоз).
Садовник	باغبان	Бағбан.
Садоводство	باغبانی	Бағчылыг.
Сажа	دوده	Дуда, гурум.
Сажать	نشاندن، حبس کردن، خواباندن (مرغ)، گل کاری کردن	Отуртмаг, миндирмәк, һәбс этмәк, әкмәк, ятыртмаг (тоюғу).
Саженец	نهال	Шитил, тинк, әкиләчәк чаван ағач.
Сазан	کپور	Сазан (балыг).
Саквояж	جامه‌دان	Саквояж; йол чантасы.
Салазки	سورتمه	Балача хизәк, балача киршә.
Салат	کاهو	1) Каһы; 2) помидор, хияр, соған вә саирдән һазырланан емәк.

Сало	*кур-дючное сало* پیه، چربی، روغن دنبه	Пий.
Салфетка	حوله (سرسفره)، دستمال	Салфетка; емәк заманы әл силмәк үчүн дәсмал.
Сальный	روغن، پیهی؛ *сальная железа* غدهٔ شحمی	Пийли, пий; *сальная железа* пий вәзиси.
Салют	سلام نظامی، توپ سلام	Салам; саламламаг үчүн топ вә я түфәнк атма, байраг галдырма.
Сам	خود، خودش، او خود؛ خود او *я сам знаю* خود میدانم؛ *он сам*	Өзү, өзүм, өзүн,
Самец	نر	Эркәк.
Самка	ماده	Диши.
Самовольный	دلخواه، خودسر، خودسرانه	Өзбашына, ичазәсиз.
Самодержавие	سلطنت مستبده، استبداد	Мүтләгиййәт, монархия.
Самодеятельность	فعالیت شخصی	Шәхси фәалиййәт.
Самозащита	دفاع ازخود	Өзүнү горума, өзүнү мүдафиә этмә.
Самокритика	انتقاد از عملیات خود	Өзүнү тәнгид, шәхси тәнгид.
Самолёт	هواپیما، طیاره، آئروپلان	Тәйярә, аэроплан.
Самолюбие	عزت نفس	Өзүнү севмә, мәнлийини күдмә, шәрәфини сахлама.
Самомнение	خود پسندی، خودرائی، خود پرستی	Ловғалыг; иддәа, өз һагғында бөйүк фикирдә олма.
Самообразование	تحصیلات، آموزش شخصی	1) Өзү өзүндән әмәлә кәлмә; 2) өзү өз тәһсилини артырма.
Самоотверженный	فداکار	Фәдакар, чандан-башдан кечән.
Самостоятельный	مستقل	Мүстәгилл, сәрбәст.
Самотёком	خود بخود	Өзбашына ахынла, башлы-башына олараг.
Самоубийство	خودکشی، انتحار	Өзүнү өлдүрмә.
Самоуверенность	اعتماد بنفس، اعتماد بخود	Өзүнә гүррәләнмә, өзүнә күвәнмә, өзүнә инанма, өзүнә архайын олма.
Самоучитель	خودآموز (کتاب)	Өз-өзүнә тәһсил үчүн китаб, өзү өйрәдән.

Самоучка	خود آموز	Өз-өзүнә өйрәнән адам, өз-өзүнә өйрәнмиш адам.
Самочувствие	حالت	Кеф, һал, әһвал.
Самый	۱) همین *этот с.*؛ همان *в самом деле*؛ واقع درست؛ ۲) قویترین *самый сильный*	1) Өзү; 2) ән, лап; *в самом деле* доғрусу, доғрудан; 3) *на самом деле* һәгигәтән, һәгигәтдә.
Сан	مقام	Мәнсәб, рүтбә.
Санаторий	آسایشگاه	Санатори.
Сани	سورتمه، خیزك	Хизәк, киршә.
Санитар	سرباز بهداشت، پرستار	Санитар; хәстәйә гуллуг әдән кичик тибб ишчиси.
Санкция	تصویب، تصدیق، مجازات	Изн, иҷазә, тәсдиг.
Сап	کتو	Манго (һейван хәстәлийи).
Сапа	حفر، خندك	Хәндәк (һәрб).
Сапёр	مأمور استحکام، حفار، سرباز مهندس	Сапйор; һәрби-техники һиссә нәфәри.
Сапог	چکمه	Узунбоғаз чәкмә.
Сапожник	کفشدوز، چکمه دوز	Чәкмәчи.
Сарай	انبار	Амбар, мәрәк.
Саранча	ملخ	Чәйирткә.
Сатана	شیطان	Шейтан, иблис.
Сатира	هجو	Сатира, һәҷв.
Сатирик	هجو گو، هجو نویس	Сатира язан, һәҷв язан.
Сахар	قند، شکر *сахарный песок*	Гәнд, шәкәр.
Сахарница	قنددان	Гәнддан.
Сбежать	۱) پائین دویدن؛ ۲) فرار کردن	1) Энмәк, ҷәлд дүшмәк; 2) гачмаг; 3) дашыб төкүлмәк.
Сберегательная касса	صندوق پس اندازی	Әманәт кассасы.
Сбережения	پس اندازی، صرفه جوئی	Гәнаәт, әһтият.
Сбивать, сбить	۱) سرنگون کردن؛ ۲) پائین آوردن؛ ۳) تنزل دادن؛ ٤) پرت کردن؛ ٥) کوبیدن (میخ)	1) Вуруб йыхмаг; 2)ериндән чыхартмаг; 3) чашдырмаг; 4) чалмаг, чалхаламаг; 5) мыхламаг; ашағы салмаг (гиймәти).
Сближать	نزدیك کردن	Яхынлашдырмаг, йовуглашдырмаг.

Сближаться	نزدیك شدن	Яхынлашмаг, яхынлашдырылмаг.
Сбор	۱) جمع آوری: ۲) عوارض؛ *гербовый с.* حق تمبر؛ ۳) برداشت، برداشت محصول *сбор урожая*	Топлама, топланма; йыгынчаг, топланыш; верки, топланылан пул.
Сборка	۱) سوار کردن (ماشین)، مونتاژ؛ ۲) چین	1)Йыгма, гурашдырма, монтаж; 2) бүзмәләр, чин.
Сборник	مجموعه	Мәчмуә, топлу.
Сборный	۱) مخلوط، نقطهٔ اجتماع *сборный пункт*	1) Топланма, топланыш; 2) йыгма, гурашдырма.
Сборы	تهیه، تدارکات، اندوخته	Йыгышма, hазырлашма, hазырлыг.
Сбрасывать, сбросить	۱) انداختن، پرت کردن؛ ۲) برطرف کردن، برانداختن	1) Атмаг, тулламаг (ашагы, бир-бириниң үстә); 2) союнмаг, чыхартмаг.
Сбруя	یراق	Гошгу шейләри.
Сбыт	رواج، مصرف، فروش	Сатыш, әлдән чыхартма.
Свадьба	عروسی	Той.
Сваливать, свалить	انداختن، افکندن؛ *сваливать на землю* زمین زدن؛ *сваливать в кучу* روی هم ریختن	Йыхмаг, ашагы атмаг, бир ерә топламаг; башгасынын үзәринә атмаг (тагсыры).
Свалка	۱) زد و خورد؛ ۲) مزبله	1) Вурушма, далашма; 2) зибиллик, зибил чухуру.
Сварить	۱) پختن؛ ۲) جوش دادن (*тех*)	1) Биширмәк, гайнадыб биширмәк; 2) гайнаг этмәк.
Сварка	جوش دادن	Гайнаг.
Сварливый	ایرادگیر، نزاع طلب	Дейинкән, давакар, далашган.
Све́дение	اطلاع؛ *принимать к сведению* در نظر گرفتن؛ *сведение* معلومات	Мә'лумат, хәбәр, билик; *принимать к сведению* нәзәрә алмаг.
Сведе́ние	*сведение* تفریغ، تصفیه؛ *счета* تفریغ حساب، تصفیهٔ حساب	1) Екун вурма, hесаблама; 2) говушдурма, көрүшдүрмә.
Сведущий	مطلع، با اطلاع، معتبر	Мә'луматлы, биликли, билән, тәчрүбәли, хәбәрдар.

Свежий	۱) تازه؛ ۲) خنك (هوا) *на свежем воздухе* ــ در هوای آزاد	1) Тәзә, ени; 2) сәрин; *на свежем воздухе* тәмиз һавада.
Свёкла	چغندر	Чуғундур.
Свёкор	پدر شوهر	Гайната.
Свекровь	مادر شوهر	Гайнана.
Свержение	خلع	Девирмә, деврилмә; салма, йыхма.
Сверить, сверять	مطابقت کردن، مقابله کردن	Тутушдурмаг, йохламаг, мүгайисә этмәк.
Сверкать	درخشیدن	Парылдамаг, ишылдамаг, шәфәг вермәк.
Сверлить	سوراخ کردن	Бурғуламаг, бурғу илә дешмәк.
Свернут, свёртывать	۱) پیچیدن؛ ۲) جمع کردن؛ ۳) منحل کردن، خوابانیدن، *свертывать* ــ لوله کردن *трубку*	1) Бүрмәләмәк, бүкмәк; 2) йығмаг, ләғв этмәк; 3) дөндәрмәк, гайтармаг, дөнмәк; 4) буруб корламаг.
Свёрток	بسته	1) Боғча, дүйүнчә, бағлама; 2) дүрмәк.
Сверх	۱) بالا (ی)، رو (ی)؛ ۲) علاوه بر، اضافه بر، *сверх ожидание* ــ بر خلاف انتظار	1) Үстүндән, үзәриндән; 2) әлавә, артыг.
Сверху	از بالا، از سرتا ته *сверху донизу* ــ	Юхарыдан, үстдән.
Сверхурочный	فوق‌العاده، اضافه کاری	Иш вахтындан кәнар көрүлән.
Сверхштатный	غیررسمی	Штатдан харич, штатдан кәнар.
Свет	۱) نور، روشنی، روشنائی؛ دنیا، عالم، جهان؛ *выпустить в свет* ــ انتشار دادن، منتشر کردن	Ишыг дүня, аләм; аристократия; *покинуть с.* өлмәк; *выпустить в с.* нәшр этмәк.
Светило	۱) ستاره، کوکب؛ ۲) مج. استاد	1) Көй чисми; 2) чыраг; 3) мәч., даһи, бөйүк сәнәткар.
Светить	روشنائی دادن	1) Ишыг вермәк, ишыгландырмаг; 2) ишыгланмаг, парылдамаг.
Светлый	روشن	Ишыг, ишыглы; айдын, дуру, саф; шад, шән; әзиз.
Свеча	شمع	Шам.

Свидание	ملاقات، دیدار	Көрүш.
Свидетель	شاهد، گواه	Шаһид.
Свидетельство	۱) شهادت؛ ۲) تصدیقنامه، گواهی نامه، شهادتنامه	1) Шаһидлик; 2) шәһадәтнамә.
Свинец	سرب	Гургушун.
Свинина	گوشت خوك	Донуз әти.
Свинья	خوك	Донуз.
Свирепый	درنده، وحشی، بیرحم، غضبناك	1) Йыртычы, вәһши, гудурған, гәддар, гәзәбли; 2) шиддәтли.
Свистеть	سوت زدن (کشیدن)، صفیر کشیدن	Фит вермәк, фышгырыг чалмаг.
Свисток	سوت	Фит, фышгырыг.
Свобода	آزادی، فراغت	Азадлыг, сәрбәстлик.
Свободный	۱) آزاد؛ ۲) مختار؛ ۳) فارغ؛ ۴) بیکار؛ ۵) خالی؛ ۶) معاف؛ ۷) گشاد	1) Азад, сәрбәст; 2) кенбол; 3) бош.
Сводка	خلاصه، معلومات رسمی	1) Екун, хүласә; 2) мә'лумат; 3) тутушдурма.
Сводчатый	طاقدار	Таглы, таг шәкилли, гүббә шәкилли.
Своевременно	بموقع خود، بموقع، بجا	Вахтында, өз вахтында.
Своевременный	مناسب، بموقع	Вахтында олан, өз вахтында олан.
Своеобразный	مخصوص بخود	Хүсуси, оригинал, гәрибә, өзүнә мәнсуб.
Свой	خود	Өз, өзүнүн, өзүнүнки.
Свойственный	مخصوصی، مختص (به)	Өзүнә мәхсус, хүсуси.
Свойство	صفت، خاصیت، اختصاص	Хүсусиййәт, хассә, сифәт.
Свыше	بیش از، علاوه بر، متجاوز از	Юхарыдан; чох, артыг.
Связать, связывать	۱) بستن؛ ۲) قبض کردن؛ ۳) بافتن؛ ۴) بهم بستن، مربوط کردن؛ ۵) مقید کردن	Бағламаг, бәнд этмәк; әлагәдар этмәк; тохумаг.
Связка	۱) بسته، دسته؛ ۲) رباط، زرد پی (طبی)؛ ۳) رابطه	Бағлы, дәстә, шәлә; бағ, бәнд.
Связь	ارتباط، رابطه، مراوده	Әлагә, рабитә, мүнасибәт; мәнтиг; бағ, бәнд.
Священный	مقدس	Мүгәддәс.
Сгибать	خم کردن، کج کردن، تا کردن، منحنی کردن	Әймәк, бүкмәк, гатламаг.
Сглаживать	صاف کردن، هموار کردن، نرم کردن	Һамарламаг, дүзәлтмәк; үтүләмәк.

Сгорать	سوختن	Янмаг, яныб гуртармаг.
Сгущать	تکثیف کردن، غلیظ کردن، قوام آوردن، مبالغه کردن *сгущать краски*	Лахталашдырмаг, гатылашдырмаг; *сгущать краски* мәсәләни һәддән артыг шиширтмәк.
Сдавать	۱) دادن؛ ۲) تحویل دادن؛ ۳) تسلیم کردن	1) Вермәк; 2) тәслим этмәк; 3) тәһвил вермәк.
Сдаваться	تسلیم شدن	Тәслим олмаг; верилмәк, тәслим эдилмәк.
Сдача	۱) تسلیم کردن، تحویل دادن؛ ۲) بقیه (پول)	1) Вермә; 2) тәслим этмә, тәслим эдилмә; 3) пул артығы.
Сделать	مر. ـ *делать*	Бах *делать*.
Сделка	معامله	Сазиш, разылашма.
Сдельный	کار مقاطعه ـ *сдельная работа*	Көтүрә; *сдельная работа* көтүрә иш.
Сдержанный	خوددار	Тәмкинли, сәбирли, өзүнү сахлая билән; әһтиятлы.
Сдержать, сдерживать	جلوگیری کردن، وفا کردن (بقول خود)؛ ق. *дыхание* ـ نفسرا حبس کردن	Сахламаг, давам кәтирмәк; дурмаг (сөзүнүн үстүндә).
Сдобный	روغنی (نان)	Яғлы; яғ, сүд вә с. гатылмыш хәмирдән бишмиш.
Себестоимость	قیمت‌رأس‌المال، بهای خرید	Мал гиймәти.
Сев	کشت	Әкин, сәпин.
Север	شمال	Шимал.
Северо-восток	شمال خاوری، شمال شرقی	Шимал-шәрг.
Северо-запад	شمال باختری، شمال غربی	Шимал-гәрб.
Сегодня	امروز	Бу күн.
Седеть	سفید شدن (مو)	Сачы ағармаг, чаллашмаг.
Седлать	زین کردن، پالان کردن	Йәһәрләмәк.
Седло	زین	Йәһәр.
Седой	سفید مو	Сачы ағармыш.
Седьмой	هفتم، هفتمین	Еддинчи.
Сезон	فصل، موسم	Фәсил, мөвсим.
Сейф	صندوق آهنی، گاو صندوق	Металл шкаф, металл сандыг; сеиф.
Сейчас	الان، الساعه، هم اکنون	Бу саат, инди.
Секвестр	ضبط	Зәбт.

Секрет	*по секрету* سر، راز، محرمانه ـ	Сирр, бир нечә нәфәрдән ибарәт кизли дәстә.
Секретариат	دارالانشا، دبیرخانه	Катиблик, катиблəр, катиблəр heй'əти.
Секретарь	منشی، نایب	Катиб.
Секретный	سری، مخفی؛ *секретный документ* سند محرمانه ـ	Кизли, хəлвəт, мəхфи.
Секреция	ترشح	Секреция, ифразат.
Сектор	۱) قطاع دایره؛ ۲) منطقه، بخش؛ ۳) قسمت	Сектор, даирə, бөлмə, шө'бə, cahə.
Секунда	ثانیه	Санийə.
Секундомер	ثانیه شمار	Санийə өлчəн.
Секция	شعبه	Шө'бə, бөлмə.
Селёдка	ماهیء شور	Дузланмыш сийəнəк балығы.
Селезёнка	اسپرز، طحال	Далаг.
Село	ده، قصبه	Кəнд.
Сельдь	مر. ـ *Селедка*	Сийəнəк балығы.
Селькор (сельский корреспондент)	خبرگذار دهستان	Кəнд мүхбири.
Сельскохозяйственный	کشاورزی، فلاحتی، زراعتی	Кəнд тəсəррүфаты.
Сельсовет (сельский совет)	شورای دهستان	Кəнд совети.
Семейный	۱) متأهل؛ ۲) خانوادگی	Аилəли, аилə.
Семейство	خانواده	Аилə, күлфəт, фəсилə.
Семилетка	دبستان هفت ساله	Еддиллик мəктəб.
Семнадцать	هفده	Он едди.
Семь	هفت	Едди.
Семьдесят	هفتاد	Етмиш.
Семья	خانواده	Аилə, күлфəт.
Семя	۱) تخم، بذر؛ ۲) منی	Тохум; сперма.
Сено	علف خشك	Гуру от.
Сентябрь	سپتامبر (ماه)	Сентябр.
Сепаратный	جدا گانه، یك جانبه	Сепарат, айры, мүстəгилл.
Сепаратор	ماشین کره سازی	Сепаратор; айрычы аппарат вə я машын.
Сера	۱) کوگرد؛ ۲) چرك گوش *ушная сера*	Күкүрд.

Сердечный	قلبی، صمیمی	Сәмими, үрәкдән, үрәк; *сердечная болезнь* үрәк хәстәлийи.
Сердитый	خشمگین، خشمناك، کج خلق، ترشرو، گیرنده (نوشابه)	Ачыглы, һирсли.
Сердиться	رنجیدن، متغیر شدن، قهر کردن، اوقات تلخی کردن، کج خلقی	Ачыгланмаг, һирсләнмәк, чинләнмәк.
Сердце	قلب، دل	Үрәк, гәлб.
Сердцебиение	طپش قلب، زدن قلب، ضربان قلب	Үрәк дөйүнмәси, үрәк чырпынмасы.
Сердцевина	مغز	Өзәк.
Серебро	نقره، سیم	Күмүш.
Середина	وسط، میان	Орта, орталыг.
Середняк	دهقان متوسط الحال	Ортабаб, ортабаб кәндли.
Серия	سلسله، سری، رشته	Серия, группа, сыра.
Серный	گوگردی، جوهر گوگرد *серная кислота*	Күкүрд; *серная кислота* күкүрд чөвһәри.
Серп	داس	Ораг.
Серый	خاکستری (رنگ)	Боз, боз рәнкли, чал.
Серьга	گوشواره	Сырға, тана.
Серьёзный	۱) جدی؛ ۲) خطرناك، سخت؛ ۳) مهم؛ ۴) پیچیده	Чидди, мүһүмм, әһәмиййәтли.
Сессия	دوره، دورهٔ اجلاسیه	Сессия, иш дөврү.
Сестра	۱) خواهر، همشیره؛ ۲) پرستار *сестра — милосердия* خواهر شفقت	Бачы.
Сесть	مر. — *садится*	Бах *садиться*.
Сетка, сеть	۱) تور، دام؛ ۲) شبکه	Тор, шәбәкә.
Сетчатый	مشبك	Торлу, тора охшар, шәбәкәли, шәбәкәйә охшар.
Сеялка	بذر افشان	Тохумсәпән (машын).
Сеять	بذر افشاندن، کاشتن، کشت، الك *просеивать* کردن	Сәпмәк, әкмәк, әләмәк.
Сжатие	۱) فشار؛ ۲) انقباض	Сыхма, сыхылма, гысалма, ихтисар.
Сжато	مختصراً، بطور اختصار	Мүхтәсәр.
Сжать	۱) مر. — *жать*؛ ۲) مر. — *сжимать*	1) Бах *жать*; 2) бах *сжимать*.

Сжечь, сжигать	سوزاندن، خشك كردن	Яндырмаг, одламаг.
Сжимать	۱) فشار دادن؛ ۲) متقبض كردن؛ ۳) مختصر كردن، خلاصه كردن	Сыхмаг, ихтисар этмәк.
Сзади	عقب، درعقب، از عقب، ازپشت سر	Далда, архада, далдан, архадан.
Сигнал	اشاره، علامت، اخطار	Сигнал, ишарә.
Сигнализация	باعلامت خبردادن، علامت دادن، خبر دادن (ازچیزی)	Сигнализация, сигнал вермә, ишарә этмә.
Сигналист	علامتچی	Сигналчы, сигнал верән.
Сиденье	نشیمن، نشیمن گاه، نشستن	Отурма, отурачаг ери, отурма ери (стулда вә с.)
Сидеть	۱) نشستن؛ ۲) آمدن (لباس)	Отурмаг; гонмаг.
Сила	۳) قوه؛ ٤) شدت؛ ٥) نیرو؛ ٦) زور	Гүввә, күч.
Силач	زورمند	Гүввәли адам, күчлү адам, пәһливан.
Сильный	۱) قوی، با قوت، پرزور؛ ۲) سخت، شدید، تند (باد)	Күчлү, гүввәли, бәрк, шиддәтли.
Символ	نشان، علامت، نشانه، مظهر	Ишарә, әламәт.
Симметрия	قرینه	Симметрик сурәтдә, симметрик шәкилдә.
Симпатия	تمایل، علاقه، عاطفه	Рәғбәт, мейл, севкили.
Симулировать	بخود بستن، وانمودن، تمارض	Һийләкәрлик этмәк, кәләк кәлмәк, өзүнү рәнкә салмаг, өзүнү охшатмаг.
Синий	آبی، کبود	Көй, көй рәнкли.
Синтетический	ترکیبی	Синтетик, синтез үсулу илә алынмыш.
Синус	جیب (ریاضی)	Синус, бучаг функцияси.
Синька	نیل	Көй лил.
Синяк	کبودی	Көйәрмиш ер, көй ләкә (бәдәндә).
Сирена	بوق	Сирена; йүксәк сәсли, угултулу фит.
Сирень	یاس	Ясәмән.
Сирия	سوریه، شامات، شام	Шам, шамат.
Сирота	یتیم	Етим.
Система	ترتیب، اصول، اسلوب، سیستم، سلسله، رویه	Система, үсул, гайда, гурулуш, ардчыл вә принципли дүзүлүш.

Систематический	مرتب، منظم	Систематик, мүнтәзәм, ардҷыл.
Ситец	چیت	Чит.
Сито	الك	Әләк.
Ситуация	وضعیت، اوضاع	Вәзийәт.
Снять	درخشیدن	Парылдамаг, ишылдамаг, шәфәг вермәк, шад олмаг.
Снятельство	والاحضرت	Вала һәзрәт
Сказать	گفتن	Демәк, сөйләмәк, нағыл этмәк.
Сказка	قصه، افسانه	Нағыл, уйдурма.
Сказочный	افسانه‌ای	Гәрибә, көзәл, әфсанәви.
Сказываться	اثر کردن، انعکاس پیدا کردن	Ашкар олмаг, бүруз этмәк, мейдана чыхмаг.
Скакать	پریدن، جستن، تاخت کردن	1) Атылыб дүшмәк; 2) чапмаг.
Скала́	صخره، تخت سنگ	Гая.
Ска́ла	میزان، اشل	Дәрәҷә тахтасы.
Скамейка, скамья	نیمکت	Скамя, узун күрсү.
Скандал	معرکه، جنجال	Галмагал, дава, русвайчылыг.
Скарлатина	مخملك	Скарлатина.
Скат	۱) سرازیری، نشیب؛ ۲) سرسره؛ ۳) ماهی چهارگوش	1) Ямач, дағын дөшү; 2) скат (балыг).
Скатерть	رومیزی، سفره	Сүфрә, стол өртүйү.
Скачки	اسب دوانی	Чыдыр, ат ярышы, ат чапышмасы.
Скачок	پرش، جهش	Сычрайыш.
Скважина	چاك، شکاف؛ *буровая скважина* چاه نفت	Дешик, дәлик, гую (буруг гуюсу).
Скверный	بد، کثیف	Пис, ийрәнҷ, ярамаз, мурдар, налайыг.
Сквозной	*с. поезд* شفاف، ترن یکسره *с. ветер* کوران، جریان (هوا)	Кечиб кедән, бир тәрәфдән кириб о бири тәрәфдән чыхан, ики тәрәфи ачыг, ики тәрәфә чыхан, ичәрисиндән кечилән (отаг).
Сквозняк	کوران، جریان (هوا)	Ел кечән ер.
Сквозь	ازنوی، از، ازوسط	Ортасындан, арасындан, ичәрисиндән, ичиндән.
Скелет	استخوان بندی، اسکلت	Скелет.

Скидка	تخفیف	Күзәшт.
Скидывать	۱) تخفیف دادن؛ ۲) از بر کندن	Атмаг, чыхартмаг, гиймәтини азалтмаг.
Скипидар	جوهر سقز، روغن سقز، تربانتین	Скипидар, терпентин яғы.
Скиталец	(شخص) سرگردان، آواره	Сейаһ, гәриб адам.
Склад	۱) انبار، مخزن؛ ۲) طرز؛ ساختمان، طرز (ساختمان) *склад ума* — فکر	1) Амбар; 2) тәрз.
Складка	تا، چین، چین خوردگی	Гырыш, гат, бүкүк, бүкүш.
Складывать	۱) رویهم چیدن، انبار کردن؛ ۲) تا کردن؛ ۳) سلب کردن	1) Дүзмәк; 2) габлаштырмаг; 3) өһдәсиндән көтүрмәк; 4) чәмләмәк.
Склеп	مقبره (سرداب)	Сәрдаба.
Склёпка	پرچین	Пәрчим, пәрчимләмәк.
Склока	فتنه، عدم سازش	Чәкишмә, дедi-году, фитнә, фәсад, ара вурма.
Склон	دامنه، نشیب، سرازیری	Эниш, мейл, ямач. дөш.
Склонение	۱) صرف اسم؛ ۲) تمایل	Һалланма, һаллара салма, һалландырма (грам.), мейл, мейилләнмә, инһираф.
Склонность	میل (بچیزی)، تمایل	Һәвәс, мейл, арзу, мәһәббәт, һөрмәт.
Склонный	۱) مایل، متمایل؛ ۲) مستعد	Һәвәсли, мейлли, арзулу, мәһәббәти олан, һөрмәти олан.
Скоба	گیره، دستگیره	Бәнд, дәстәк, гулп.
Скобка	پرانتز، هلالین	Мө'тәризә.
Сковорода	تاوه	Тава.
Сколачивать	۱) بهم میخ زدن؛ ۲) جمع کردن	Гурашдырмаг, гайырмаг, дүзәлтмәк, йығмаг, топламаг.
Скользкий	لیز	Сүрүшкән, дәянәтсиз, э'тибарсыз.
Скольжение	سریدن	Сүрүшмә.
Сколько	چند، چقدر	Нечә, нә гәдәр.
Скончаться	درگذشتن، مرحوم شدن	Өлмәк, кечинмәк.
Скопление	تراکم، ازدحام، اجتماع	Йығма, топлама, йығылма, топланма.
Скопец	اخته، خواجه	Ахта адам, хәдим.
Скорбь	حزن، اندوه، غصه، غم	Гәм, гүссә, дәрд, матәм.

Скоро	۱) زود، تند؛ ۲) بزودی	Тез, тезликлә, яхынларда, тәләсик, аз вахтда.
Скорострельный	سریع‌الاطلاق	Тез атан (силаһ).
Скорость	سرعت	Сүр'әт, тезлик.
Скорпион	عقرب، کژدم	Әгрәб.
Скорый	سریع، تند، فوری	Сүр'әтли, ейин, ити, тәләсик.
Скот	دام، دواب، حیوانات، اغنام، احشام	Һейван, мал, мал-гара.
Скотоводство	گله‌داری، تربیت حیوانات	Малдарлыг.
Скребница	قشو	Гашов.
Скрепка	گیره	Бәнд.
Скреплять	۱) محکم کردن، بهم متصل کردن، سنجاق کردن؛ ۲) مهر کردن — *скреплять печатью*	1) Бәнд этмәк, бәркитмәк, мөһкәмләтмәк; 2) имзаламаг, тәсдиг этмәк (имза илә).
Скрещивание	جفت کردن، جفت گیری، اختلاط نژاد	Чүтләшмә, чүтләшдирмә.
Скрип	صریر، صدا	Чырылты, чырылдама.
Скрипач	ویولنزن	Скрипка чалан.
Скрипка	ویولن	Скрипка (мусиги аләти).
Скромный	محجوب، ساده	Тәвазө'лү, садә, утанчаг, сакит, динч.
Скрывать, скрыть	پنهان کردن، مخفی داشتن	Кизләтмәк, үстүнү өртмәк.
Скрытый	پنهان، مخفی، پوشیده، مستور، مکتوم	Кизли, кизләдилмиш.
Скряга	خسیس، لئیم	Симич, хәсис.
Скудный	کم، قلیل، ناقص	Аз, мүхтәсәр, чүз'и, йохсул, касыб.
Скука	ملالت، دلتنگی، اندوه	Үрәк сыхынтысы, дарыхма.
Скула	آرواده، برآمدگی گونه	Алмачыг сүмүйү, чәнәнин яны.
Скульптор	مجسمه ساز، حجا	Скулптор, һейкәлтәраш.
Скупка	خرید، احتکار	Алма, сатын алма.
Скупой	خسیس، لئیم، بخیل	Симич, хәсис.
Скучать	اندوهگین بودن، دلتنگ بودن، ملول بودن	Дарыхмаг, үрәйи сыхылмаг.
Скученный	انباشته، توده‌شده	Сых, топланмыш.
Скучный	۱) کسل کننده، کسالت آور؛ ۲) دلتنگ، افسرده	1) Дарыхдырычы, үрәк сыхынтысы верән; 2) гәмли, марагсыз.

Слабеть	ضعیف شدن، سست شدن	Зәифләмәк, күчдән дүшмәк.
Слабительное	مسهل	Ишләтмә.
Слабость	ضعف سستی، زبونی	Зәифлик, күчсүзлүк, тагәтсизлик.
Слабосильный	ضعیف، کمقوه	Күчсүз.
Слабый	ضعیف، سست	Зәиф, күчсүз, тагәтсиз, ирадәсиз, ачыг, рәнксиз, бош (ички).
Слава	جلال، شهرت، معروفیت، سربلندی	Шан, шөһрәт, шәрәф, ад, мәдһийә, шүкүр.
Славный	۱) مشهور، معروف، برافتخار؛ ۲) خوب	Шанлы, шөһрәтли, адлы, танынмыш, мәшһур, көзәл, яхшы, хоша кәлән.
Слагать	мр — *сложить*	
Сладкий	شیرین؛ خواب نوشین — *с. сон*	Ширин, дадлы, ләззәтли.
Слева	(ازطرف) چپ	Солдан, сол тәрәфдән.
Слегка	آهسته، جزئی، یك خورده، یك کمی، اندکی	Явашча, йүнкүлчә, өтәри, үздән, сәтһи.
След	۱) جای پا؛ ۲) اثر	Из, ләпир.
Следить	مراقب (مواظب) بودن، پائیدن	Күдмәк, тә'гиб этмәк, көз етирмәк, из бурахмаг, ләпир салмаг.
Следователь	باز پرس، مستنطق	Мүстәнтиг.
Следовательно	بنا برین، پس، لذا، ازاینرو	Демәли (ки), демәк (ки), буна көрә (дә), белә-ликлә, бунун нәтичәси олараг.
Следовать	۱) عقب کسی رفتن، دنبال کسی رفتن؛ ۲) پیروی کردن، متابعت کردن؛ ۳) رفتن	Изи илә кетмәк, ардынча кетмәк, нүмунә көтүрмәк, чатмаг, лазым олмаг, кечмәк, өтмәк.
Следствие	۱) نتیجه؛ ۲) تحقیقات، بازپرسی، بازجوئی	1) Нәтичә; 2) истинтаг.
Следующий	۱) آتی، آینده؛ ۲) ذیل؛ ۳) دیگر	1) Сонраки, кәләчәк; 2) изи илә кедән; 3) нәтичәси олан; 4) кечән, өтән.
Слеза	اشك	Көз яшы.
Слезать	پیاده شدن، پائین آمدن	Дүшмәк, энмәк, союлмаг (дәри).
Слепо	کور کورانه، چشم بسته	Кор-коруна, корчасына, сорушмадан—билмәдән.

Слепой	کور، نابینا	Кор.
Слесарь	سوهانکار، قفل ساز، چلنگر	Чилинкәр.
Слива	آلو	Кавалы.
Сливаться, слиться	۱) درهم ریختن؛ ۲) متصل شدن، متحد شدن، یکی شدن	Гарышмаг, бирләшмәк, төкүлмәк, гатылмаг.
Сливки	سر شیر، خامه	Сүд үзү, гаймаг.
Сличать, сличить	تطبیق دادن، مطابقه کردن، مقابله کردن	Йохламаг, тутушдурмаг.
Слишком	زیاده ازحد، بیش ازحد	Һәддән артыг, лап, олдугча.
Словарь	فرهنگ، کتاب لغت	Лүгәт.
Словесный	شفاهی، زبانی، لفظی	Дилдән, ағыздан, шифаһи.
Словно	مثل اینکه، گوئی	Санки, элә бил, күя.
Слово	۱) کلمه، واژه، لغت، حرف، لفظ؛ ۲) قول؛ ۳) نطق، سخنرانی	Сөз, кәлмә, нитг.
Слог	۱) هجا؛ ۲) انشاء، طرز انشاء	Һеча, стил, үслуб.
Сложение	۱) جمع؛ ۲) ترکیب؛ ساختمان (بدن)	Топлама, чәмләмә, үстә кәлмә, гурулуш, бойбухун.
Сложить, слагать	۱) روی هم چیدن، زمین گذاشتن؛ ۲) جمع کردن، جمع زدن؛ ۳) از خود سلب کردن (مسئولیت)؛ ۴) تنظیم (شعر)	Чәмләмәк, үстә кәлмәк, бошалтмаг, көтүрмәк (йүкү), йығмаг, галамаг, габлашдырмаг, дүзмәк, гошмаг, дүзәлтмәк (сөз, шеир), гатламаг, бүкмәк.
Сложный	۱) مرکب؛ ۲) مشکل، پیچیده	Мүрәккәб, чәтин, долашыг, гарышыг, әнкәлли.
Слой	طبقه، قشر	Гат, лай, тәбәгә.
Сломать	مر. — *ломать*	Бах *ломать*.
Слон	فیل	Фил.
Слуга	نوکر	Нөкәр.
Служащий	خدمتگزار، مستخدم، مأمور	Гуллугчу, хидметчи.
Служба	خدمت، مأموریت	Гуллуг, хидмәт иш, ибадәт.
Служить	خدمت کردن، کار کردن	Гуллуг этмәк, хидмәт этмәк, ярамаг
Слух	سمع، قوهٔ سامعه، شایعه، شنوائی	Эшитмә, эшитмә габилиййәти, сәс, сәда, хәбәр, шайиә,
Случай	اتفاق، حادثه، واقعه، سانحه، موقع، فرصت	Һадисә, вагиә, сәркүзәшт, гәза, тәсадүф, фүрсәт, иттифаг.

Случайный	اتفاقی، تصادفی	Тәсадүфи.
Случиться	پیش آمدن، اتفاق افتادن، روی دادان، رخ دادن، واقع شدن	Тәсадүф олмаг, раст кәлмәк, олмаг, үз вермәк, баш вермәк.
Случка	جفت گیری	Чүтләшдирмә, чүтләшмә.
Слушатель	۱) شنونده، مستمع، محصول؛ ۲) دانشجو	Динләйичи, мүдавим.
Слушать	گوش فرا دادن، استماع کردن	Динләмәк, гулаг асмаг.
Слышать	شنیدن	Эшитмәк, һисс, этмәк, дуймаг (ий, гоху).
Слышимость	مسموعیت	Эшидилмә габилиййәти.
Слюна	آب دهن، بذاق	Ағыз сую, түпүрчәк.
Смазать, смазывать	مالیدن، روغن زدن، روغن مالی کردن، چرب کردن	Сүртмәк, яғламаг.
Смежный	مجاور، وصل بهم، جنبی	Гоншу, янашы олан, говушуг, һәммәрз.
Смелый	شجاع، دلیر	Үрәкли, чүр'әтли, чәсарәтли, икид, гочаг.
Смена	تغییر، تبدیل تعویض، عوض، نوبت کار	Нөвбә, әвәз, дәйишик, дәйишмә, дәйишилмә.
Сменить, сменять	تغییر دادن، عوض کردن	Дәйишмәк, дәйишдирмәк, әвәз этмәк.
Смертельный	مهلك، کشنده	Өлдүрүчү, өлүмчүл, сағалмаз, ән гаты, амансыз.
Смертность	عدهٔ متوفیات، عدهٔ مردگان، مرگ و میر	Өлмәклик, өлмә дәрәчәси, өләнләрин сайы.
Смерть	مرك، فوت، وفات	Өлүм.
Смесь	اختلاط، ترکیب، مخلوط	Гарышыг, гатышыг, ашгар.
Смета	بودجه، برآورد	Смета, кәлир-чыхар чәдвәли.
Сметана	خامهٔ ترش	Сметана, туршудулмуш хама.
Сметь	جرئت کردن، جسارت کردن	Чүр'әт этмәк, чәсарәт этмәк.
Смех	خنده	Күлүш.
Смешанный	درهم، ممزوج، آمیخته، مخلوط، قاطی	Гарышдырылмыш, гатылмыш, гарышыг олан.
Смешать, смешивать	مخلوط کردن، قاطی کردن، آمیختن، درهم برهم کردن	Гарышдырмаг, гатмаг, гарышыг салмаг.
Смешной	مضحك، خنده‌آور، خنده‌دار	Күлмәли, күлүнч.
Смещение	انفصال	Әвәз этмә (әдилмә), ерини дәйишмә, вәзифәдән көтүрмә.

Смеяться	۱) خندیدن، استهزا کردن؛ ۲) مسخره کردن	Күлмәк, әлә салмаг, ришхәнд этмәк.
Смирно	خبردار، باآرامش، ساکت	Динҷ, сакит, динҷликлә, сакит-сакит.
Смирный	آرام، ساکت	Динҷ, сакит.
Смирять	رام کردن، مطیع کردن	Сакит этмәк, табе этмәк, сакитләшдирмәк.
Смола	صمغ، قیر، قطران	Гатран.
Сморкаться	گرفتن (دماغ)، فین کردن	Фынхырмаг, бурнуну силмәк.
Смородина	انگور فرنگی	Гарағат.
Смотр	سان	Бахыш, йохлама, көздән кечирмә.
Смотреть	۱) نگاه کردن، نگریستن، تماشا کردن، دیدن؛ ۲) مراقب بودن، مراقبت کردن، توجه کردن	Бахмаг, тамаша этмәк, мүайинә этмәк, нәзарәт этмәк, көз олмаг.
Смочить	تر کردن	Ислатмаг.
Смочь	توانستن	Бачармаг.
Смуглый	سبزه، سیاه چرده	Гараяғыз, гарашин, гарабуғдайы.
Смута	شورش، اغتشاش	Гарышыглыг, иғтишаш.
Смутный	تیره، غیرواضح، مبهم	Гарышыг, тутғун, буланыг, гәмли.
Смущать	خجل کردن، خجالت زده کردن، شرمگین کردن، خجالت دادن	Утандырмаг, пәрт этмәк.
Смущаться	خجالت کشیدن	Утанмаг, өзүнү итирмәк, пәрт олмаг.
Смывать, смыть	شستن	Юмаг, ююб тәмизләмәк, ююб апармаг.
Смысл	معنی، مفهوم، مفاد؛ *здравый смысль* — عقل سلیم	Мә'на, әһәмиййәт, фикир, дүшүнҷә, мәзмун.
Смычка	رابطه، وابستگی	Бәнд ери, әлагә, рабитә.
Смычок	آرشه، کمان	Яй, каманча яйы, бәнд.
Смышлёный	فهمیده، چیز فهم	Дүшүнҷәли, ганачаглы, hазырҷаваб.
Смягчать	۱) نرم کردن، ملایم کردن؛ ۲) تسکین دادن، آرام کردن، سبك کردن، تخفیف دادن	Юмшалтмаг, йүнкүлләшдирмәк.
Снабжать	تهیه کردن، تأمین کردن، تجهیز کردن	Тәҷhиз этмәк, тә'мин этмәк, тәдарүк әдиб вермәк.

Снабжение	تهیه، رساندن، تأمین	Тәчһиз этмә (әдилмә), тәчһизат.
Снаружи	ازخارج، ازبیرون	Байырдан, эшикдән, чөлдән, заһирдә, үздә.
Снаряд	گلولهٔ توپ	Топ күлләси.
Снаряжение	۱) تجهیزات؛ ۲) مهمات	Тәчһиз этмә, яраглан-дырма, тәчһизат, ләвазимат.
Сначала	اول، ازاول، در ابتدا، بدوا، نخست	Әввәлчә, габагчa, әввәлдән, башдан.
Снег	برف	Гар, *с. идет* гар яғыр.
Снежный	برفی	Гарлы, гардан олан.
Снести, сносить	۱) بردن؛ ۲) تحمل کردن، برانداختن، تخم گذاشتن — *снести яйцо*	1) Апармаг; 2) дашымаг, *снести яйцо* юмуртламаг.
Снижение	تقلیل، تخفیف	Эксилмә, ашағы дүшмә, эксилтмә, ашағы салма, алчалтма.
Снизу	از زیر، از پائین	Ашағыдан, алтдан.
Снимать, снять	برداشتن، ازبر کندن، درآوردن، عکس گرفتن، چیدن	Көтүрмәк, чыхартмаг, дәрмәк, кирә этмәк.
Снимок	عکس	Шәкил, фотошәкил.
Снисходительный	اغماض کننده، با مدارا	Мәрһәмәтли, үрәйи юмшаг, күзәштә кедән.
Сниться	بخواب آمدن، خواب دیدن	Юхуда көрмәк, юхуя кәлмәк.
СНК (Совет Народных Комиссаров)	شورای کمیسرهای ملی	Халг Комиссарлар Совети.
Снова	ازنو، ازسر، ازسرنو، مجددا، دوباره، یك دفعهٔ دیگر	Енидән, тәзәдән, башдан, енә, бир даһа.
Сноп	بافه، دسته	Дәрз.
Сносный	قابل تحمل	Әлверишли, бабат; минә.
Сношение	آمیزش، مراوده، آمدوشد، مناسبات، روابط	Әлагә, мүнасибәт.
Собака	سگ	Ит.
Собеседник	مخاطب، هم صحبت، مصاحب	Һәмсөһбәт, үзбәүз данышан.
Собирать	۱) جمع کردن، جمع آوری کردن، گرد آوردن؛ ۲) چیدن	Йығмаг, топламаг, йығышдырмаг, гурашдырмаг.

Соблазнительный	فریبنده، دلفریب، جاذب	Ширникдириҷи, тамаһландыран, алдадыҷы, ҷәзб эдиҷи.
Соблюдать	رعایت کردن، مراعات کردن	Риаїәт этмәк, көзләмәк, еринә етирмәк.
Соболезнование	همدردی، تسلیت	Башсағлығы вермә, дәрдә шәрик олма.
Соболь	خز	Самур (хәзли һейван).
Собрание	۱) مجمع، مجلس، اجتماع، جلسه؛ ۲) هیئت؛ ۳) مجموع؛ ۴) کلیات — *собрание сочинений*	Йығынҷаг, мәҷлис, күллијят (әсәрләр, ганунлар).
Собственник	مالك، صاحب	Хүсусијјәтчи, мүлк саһиби, саһибкар, ијјә.
Собственность	دارائی، مال، ملك، ملکیت	Мал-мүлк, мүлкијјәт, хүсусијјәт.
Собственный	۱) خودی، شخصی؛ ۲) اسم خاص — *собственное имя*	Хүсуси, өзүнүн; өз, шәхси, *собственное имя* хүсуси ад (грам.).
Событие	واقعه، حادثه	Һадисә, вагеә.
Сова	جغد، بوم	Байгуш.
Совать	فرو کردن	Сохмаг, дүртмәк.
Совершать	اجرا کردن، انجام دادن، مرتکب شدن	Этмәк, әләмәк, гуртармаг, битирмәк.
Совершенно	بکلی، کاملا	Билмәррә, әсла, лап, тамамилә, там мә'насилә.
Совершеннолетие	سن بلوغ، حد (سن) رشد	Һәдди-бүлуғ.
Совершенствовать	تکمیل کردن، کامل کردن	Мүкәммәлләшдирмәк, тамамлашдырмаг.
Совершенствоваться	کامل شدن	Мүкәммәлләшмәк, тамамлашмаг, мүкәммәлләшдирилмәк, тамамлашдырылмаг.
Совесть	وجدان، انصاف	Инсаф, ијҷдан.
Совет	۱) شورا، شورای کمیسرهای ملی — *Совет Народных Комиссаров*؛ هیئت وزرا — *Совет министров*؛ ۲) اندرز، نصیحت، پند، مشورت	1) Совет, *Совет Народных Комиссаров* Халг Комиссарлары Совети; 2) мәсләһәт, мәшвәрәт.
Советизация	شوروی کردن	Советләшдирмә.
Советник	مشاور، مستشار، رایزن	Мәсләһәтчи, мәшвәрәтчи.

Советовать	مشورت دادن، نصیحت دادن، صلاح اندیشی کردن	Мәсләһәт көрмәк.
Советский	شوروی؛ *Советский Союз* — اتحاد شوروی	Совет; *Советский Союз* Совет Иттифагы.
Совещание	۱) مشاوره، رایزنی؛ ۲) جلسه، جلسهٔ مشاوره	Мүшавирә, мәсләһәт, мүзакирә.
Совещательный	رایزنی، مشورتی	Мәсләһәтчи, *Совещательный голос* мәсләһәтчи сәс.
Совещаться	مشورت کردن، مشاوره کردن، رایزنی کردن	Мүшавирә этмәк, мәсләһәтләшмәк.
Совместный	۱) یکجا، مشترك؛ ۲) مشاع	Биркә, биркә апарылан, бир ердә көрүләп.
Совокупность	جمله، جمله گی، مجموع	Чәм, екун, мәчму.
Совпадать	مصادف شدن، مطابق بودن	Бир вахтда олмаг, бир вахта дүшмәк, тәсадүф этмәк, уйғун кәлмәк.
Совпадение	تصادف، اتفاق	Тәсадүф.
Современный	معاصر، متأخر، کنونی	Мүасир, зәманәйә уйғун, һал-һазырдаки, индики.
Совсем	کاملا، بکلی، هیچ، بهیچوجه	Лап, тамам, тамамилә, гәтиййән, һеч, билмәррә.
Совхоз	سوخوز، بنگاه کشاورزی دولتی شوروی	Совхоз, совет тәсәррүфаты.
Согласие	۱) رضایت، رضا، موافقت؛ ۲) اتفاق، ائتلاف	Разылыг, разылашма, ичазә
Согласно	برطبق، مطابق	...көрә, мүвафиг олараг.
Соглашатель	سازشکار	Сазишчи, разылашдырычы.
Соглашаться, согласиться	قبول داشتن، رضایت دادن، موافق شدن، موافقت نمودن	Разы олмаг, разылашмаг, разылыг вермәк, вә'дәләшмәк, бойнуна көтүрмәк.
Соглашение	موافقت، توافق نظر، قرار داد	Разылашма, разылыг, сазиш.
Согнуть	مرد — *сгибать*	Бах *сгибать*.
Согревать, согреть	گرم کردن	Гыздырмаг, иситмәк, истиләтмәк.
Содействие	مساعدت، همراهی، معاونت، معاضدت	Көмәк, ярдым, әл тутма.

Содержание	۱) مضمون، مندرجات؛ ۲) مواجب، حقوق؛ ۳) نگاه داری	Мәвачиб, мааш, донлуг, сахлама, сахланма, тутма, олма, мәзмун.
Содержать	۱) نگاهداری کردن؛ ۲) در برداشتن؛ ۳) شامل بودن، دارا بودن، حاوی بودن	Сахламаг, бәсләмәк, тутмаг, олмаг, тәркибиндә олмаг.
Содоклад	گذارش فرعی	Көмәкчи мә'рузә, әлавә мә'рузә, икинчи мә'рузә.
Содрогаться, содрогнуться	لرزیدن، بلرزه در آمدن، مرتعش شدن	Титрәмәк, үрпәрмәк, диксинмәк.
Соединение	۱) متحد نمودن، متصل نمودن، اتصال؛ ۲) ترکیب	Бирләшмә, бирләшдирмә.
Соединить, соединять	متصل کردن، وصل کردن، متحد کردن	Бирләшдирмәк, битишдирмәк, бағлама.
Сожаление	تأسف، افسوس، دلسوزی، دریغ	Тәәссүф, һейфсиләнмә, ачыма.
Сожалеть	تأسف داشتن، تأسف خوردن، افسوس خوردن، متأسف بودن	Тәәссүф этмәк, һейфсиләнмәк, ачымаг, язығы кәлмәк.
Созвать, созывать	دعوت کردن، احضار کردن، گرد آوردن	Чағырмаг, дә'вәть этмәк.
Создавать	ایجاد کردن، احداث کردن، تولید کردن	Яратмаг, төрәтмәк, гурмаг, гайырмаг, әмәлә кәтирмәк.
Создание	مخلوق، اثر	Яратма, әсәр.
Сознавать, сознать	آگاه بودن، احساس کردن، اقرار کردن، مقر بودن، اعتراف کردن، خستو بودن	Баша дүшмәк, ганмаг, анламаг, һисс этмәк, бойнуна алмаг.
Сознание	۱) آگاهی، حس، فهم، ادراك؛ ۲) اعتراف، اقرار	1) Дүшүнчә, ганачаг; 2) баша дүшмә, ганма, анлама; 3) һисс этмә, бойнуна алма.
Сознательный	۱) وظیفه شناسی، فهمیده؛ ۲) عمدی	Дүшүнчәли, ганачаглы.
Созреть, созревать	۱) رسیدن؛ ۲) بالغ شدن	Етишмәк, деймәк, еткинләшмәк.
Созыв	دعوت، احضار	Чағырыш, чағырма, чағырылма, дә'вәт этмә, дә'вәт әдилмә.
Сок	شیره، آب	Ширә, су.

Сокол	باز، قوش، شهباز	Шаһин, тәрлан.
Сократить, сокращать	۱) مختصر کردن، خلاصه کردن؛ ۲) کم کردن، تقلیل دادن؛ ۳) منقبض کردن، منفصل کردن	1) Ихтисар этмәк, ихтисара салмаг; 2) әксилтмәк, азалтмаг; 3) көдәлтмәк.
Сокращение	۱) اختصار؛ ۲) تقلیل؛ ۳) انقباض؛ ۴) انفصال	1) Ихтисар; ихтисар этмә (әдилмә); 2)әксилдилмә, әксилмә; 3) азалдылма, азалма; 4) көдәлдилмә, көдәлмә.
Сокровище	گنج	Хәзинә, дәфинә.
Сокрушать	شکستن، خراب کردن، درهم شکستن	Сындырмаг, сарсытмаг, йыхмаг, учуртмаг, бәрбад этмәк, дагытмаг, гырмаг.
Солгать	دروغ گفتن	Ялан демәк, ялан данышмаг.
Солдат	سرباز	Салдат, әскәр.
Солёный	نمکین، شور، نمك زده	Дузлу, шор.
Солидарность	موافقت، همدردی	Һәмрә'йлик, һәмфикирлик, әлбирлик.
Солидный	۱) معتبر؛ ۲) معتناء به (مبلغ)، وسیع (معلومات)؛ ۳) جا افتاده	1) Мө'тәбәр, әсаслы; 2) бөйүк, чох; 3) яшлы, һөрмәтли; 4) әсаслы, мөһкәм, давамлы.
Солить	نمك زدن، نمك پاشیدن	Дузламаг, дуза гоймаг.
Солнечный	آفتابی، آفتاب گیر	Күнәш, күнәшли.
Солнце	آفتاب، خورشید	Күнәш.
Соловей	بلبل	Бүлбүл.
Солома	کاه	Күләш.
Солонка	نمکدان	Нәмәкдан, дузгабы.
Солончак	شوره زار	Шоран, шоранлыг, шоракәт.
Соль	نمك، ملح	Дуз,
Сомкнуть	۱) بستن، هم گذاشتن؛ ۲) جمع کردن، تنك هم قراردادن	1) Юммаг, өртмәк; 2) сыхлашдырмаг.
Сомневаться	تردید داشتن، شبهه، داشتن مردد بودن، شك داشتن	Шүбһә этмәк, шүбһәләнмәк, шәкләнмәк.
Сомнение	تردید، شك، شبهه	Шүбһә, шәкк.
Сомнительный	مشکوك، قابل تردید	Шүбһәли, шәкли, шүбһә ояндыран.
Сон	خواب	Юху.
Сонный	خواب آلود	Юху кәтирән, юхладан, кей, сүст.

Соображать, сообразить	۱) ملاحظه کردن، فکر کردن؛ ۲) فهمیدن	1) Дүшүнмәк, фикирләшмәк, көтүр-гөй этмәк; 2) баша дүшмәк, анламаг, гаңмаг.
Сообразительный	زیرك، باهوش	Айыг, зирәк, тез баша дүшән, дүшүнчәли, ганачаглы.
Сообразно	مطابق، برطبق	Мүвафиг олараг, мүнасиб олараг, уйғун олараг.
Сообщать, сообщить	اطلاع دادن، باطلاع کسی رساندن	1) Хәбәр вермәк, мә'лум этмәк, билдирмәк; 2) э'лан этмәк.
Сообщение	۱) اطلاع، خبر، ابلاغیه؛ ۲) ارتباط، سرویس	1) Хәбәр, мә'лумат, хәбәр вермә (верилмә), билдирмә; 2) әлагә, йол.
Сообщник	شریك، همدست، معاون	Йолдаш, шәрик, ортаг, һәмфикир.
Сооружение	۱) ساختمان؛ ۲) بنا، عمارت	1) Бина, гурғу, тикили, тикинти, иншаат; 2) бина этмә (әзилмә), тикмә, тикилмә, гурма, гурулма.
Соответствовать	مطابق بودن، مناسب بودن، مناسبت داشتن	Уйғун кәлмәк, мүвафиг олмаг, охшамаг, бәнзәмәк.
Соотношение	تناسب	Мүнасибәт, нисбәт.
Соперник	رقیب، حریف	Рәгиб, чәкишән, конкурент.
Соперничать	رقابت کردن	Рәгабәт этмәк, чәкишмәк, конкуренция апармаг.
Сопли	آب بینی، آب دماغ	Фыртдыг, селик.
Сопоставить, сопоставлять	مقابله کردن، تطبیق دادن	Тутушдурмаг, мүгайисә этмәк.
Соприкосновение	تماس	Тохунма, тәмас этмә, әлагә, рабитә.
Сопроводить, сопровождать	همراهی کردن، مشایعت کردن	Өтүрмәк, йола салмаг, яны илә кетмәк, биркә кетмә, мүшайиәт.
Сопровождение	همراهی، درمعیت او — *в его с-и*	Мүгавимәт, гаршы дурма.
Сопротивление	مقاومت	Мүгавимәт, гаршы дурма.
Сопротивляться	مقاومت کردن	Мүгавимәт көстәрмәк, гаршы дурмаг.
Сор	خاشاك، آشغال	Зибил, сүпрүнтү.

Соратник	هم‌شغل، هم‌سلاح، همکار، همقطار	Силаһдаш.
Сорвать	۱) پاره کردن، کندن، چیدن (میوه)؛ ۲) بهم زدن	1) Гопартмаг, дәрмәк, 2) позмаг, дағытмаг (иши).
Соревнование	مسابقه، همچشمی	Ярыш.
Соревноваться	مسابقه دادن	Ярышмаг, ярыша кирмәк.
Сорить	کثیف کردن، ریختن آشغال	Зибилләмәк, зибил этмәк, корламаг, сағ-сола хәрчләмәк, дағытмаг.
Сорняки	گیاههای هرز	Алаг оту, алаг.
Сорок	چهل	Гырх.
Сороконожка	هزارپا	Гырхаяг.
Сорочка	۱) پیراهن؛ ۲) مشیمهٔ جنین (طب)	1) Көйнәк; 2) өртүк, чехол.
Сорт	۱) قسم، درجه، جنس؛ ۲) نوع	1) Нөв, чешид; 2) сорт.
Сортировка	جور کردن، درجه بندی کردن، نمره بندی کردن	Сортлашдырма, сортлара айырма, нөвләрә айырма, чешидләрә айырма.
Сосать	مکیدن، شیرخوردن	Сормаг, әммәк.
Сосед	همسایه	Гоншу
Соседний	مجاور، همجوار	Гоншулугда олан, янашы, янашыг олан.
Соседство	همسایگی، مجاورت	Гоншулуг.
Соска	پستانك	Әмзик.
Сословие	طبقه، صنف	Тәбәгә, силк.
Сосна	درخت کاج، درخت نراد	Шам ағачы.
Сосок	نك پستان	Мәмә, әмчәк, дөш киләси.
Сосредоточение	تمرکز	Бир ерә йығма, топлама, чәмләшдирмә, чәмләшдирилмә, пайланма.
Сосредоточивать	متمرکز کردن	Топламаг, йығмаг, чәмләмәк, чәмләшдирмәк.
Сосредоточиваться	۱) تمرکزفکر؛ ۲) حواس خودرا جمع کردن	1) Топланмаг, йығылмаг, чәмләнмәк, чәмләшдирилмәк; 2) фикрини топламаг, фикрини чәмләшдирмәк.
Состав	ترکیب، اعضا، عناصر	1) Тәркиб; 2) һеј'әт; 3) ашгар, дүзүм.
Составить, составлять	ترکیب دادن، تشکیل دادن، تنظیم کردن، تدوین کردن	Дүзмәк, гурмаг, дүзәлтмәк, гурашдырмаг, тәртиб этмәк, тәшкил этмәк.

Составление	۱) ترکیب؛ ۲) تنظیم، تدوین	1) Дүзмә, гурма, дүзәлтмә, гурашдырма; 2) тәртиб этмә, тәшкил этмә.
Состояние	۱) وضعیت، اوضاع، چگونگی، حالت؛ ۲) تمول	1) Вәзиййәт, hал; 2) игтидар, мүмкүнат, вар, дөвләт.
Состоятельность	استطاعت، تمول	Игтидарлылыг, варлылыг.
Состоять	مرکب بودن، عبارت بودن، شامل بودن	Ибарәт олмаг, мүтәшәккил олмаг, әмәлә кәлмәк.
Состязание	مسابقه	Ярыш, ярышма, бәhcләшмә.
Сосуд	۱) ظرف؛ ۲) عروق — *кро-веносные—ы*	Габ, дамар.
Сотня	صد	Йүз, йүз дәнә, йүз нәфәрлик дәстә.
Сотрудник	همکار، همدست، مستخدم، خدمتگزار	Әмәкдаш, иш йолдашы.
Сотрудничать	با هم کار کردن، همکار بودن	Әмәкдашлыг этмәк, бир ердә ишләмәк.
Сотрудничество	تعاون، همکاری	Әмәкдашлыг.
Сотый	صدم، صدمین	Йүзүнҹү.
Соус	خورش، سوس	Соус, емәк ширәси.
Соучастие	شرکت	Иштирак, иштирак этмәк, әли олма, әлбирлик.
Соучастник	شریك	Шәрик, иштирак әдән, әли олан, әлбир олан.
Софизм	سفسطه	Софизм.
Сохнуть	خشك شدن	Гурумаг, арыгламаг.
Сохранение	حفظ، نگاهداری، محافظت	Сахлама, мүhафизә этмә, әмәл этмә.
Социал-демократия	سوسیال دموکراسی	Социал-демократия.
Социализация	اجتماعی نمودن، مصادره	Ичтимаиләшдирмә, үмумиләшдирмә.
Социализм	سوسیالیزم	Социализм.
Социалист	سوسیالیست	Социалист.
Социалистический	سوسیالیستی	Социалистик.
Социальный	اجتماعی	Ичтимаи, социал.
Соцсоревнование	مسابقهٔ سوسیالیستی	Социализм ярышы.
Сочетать	توأم کردن، جور کردن	Уйғунлашдырмаг, бирләшдирмәк, гурашдырмаг.

Сочинение	تألیف، اثر	Әсәр, дүзәлтмә, язма, дүзмә, гурма, уйдурма, гурашдырма.
Сочинять	تألیف کردن، نوشتن، اختراع کردن، دروغ بافتن	Дүзәлтмәк, язмаг, дүзмәк, гурмаг, уйдурмаг, гурашдырмаг.
Сочный	پرآب، آبدار	Ширәли, сулу.
Сочувствие	همدردی، تسلیت، شفقت، رقت	Рәғбәт, мећрибанлыг, мейл, рәћм, дәрдә шәрик олма, ачыма, тәәссүр.
Сочувствовать	۱) همدردی کردن، دلسوزی کردن؛ ۲) موافقت کردن	1) Рәғбәт бәсләмәк, мейл этмәк; 2) рәћми кәлмәк, ачымаг, дәрдинә шәрик олмаг.
Сошник	تیغهٔ گاوآهن، دوشاخهٔ تفنگ	Чыгырачан.
Союз	۱) اتحاد، اتحادیه؛ ۲) حرف ربط	1) Иттифаг, бирлик; 2) бағлайычы (грам.).
Союзник	متفق	Мүттәфиг, иттифаг бағламыш, иттифагда олан адам.
Союзный	متحد، متفق	Мүттәфиг, иттифага дахил олан.
Спальня	اطاق خواب، خوابگاه	Ятмаг отағы, ятаг отағы.
Спасать, спасти	نجات دادن، رهائی دادن، خلاص کردن، مستخلص نمودن	Хилас этмәк, гуртармаг, ничат вермәк.
Спасибо	ممنونم، تشکرمیکنم	Сағ ол, чох разыям.
Спать	خوابیدن، خواب بودن	Ятмаг.
Спаять	لهیم کردن، متحد کردن	Ләћимләмәк, бирләшдирмәк.
Спектакль	نمایش	Тамаша, театр тамашасы.
Спекулянт	محتکر	Спекулянт, спекуляция әдән, мөћтәкир.
Спекуляция	احتکار، اسپکولاسیون	Спекуляция, әћтикар.
Спелый	رسیده	Етишмиш, дәймиш.
Сперва	اول، از اول، در ابتدا، بدواً، نخست	Әввәлчә, әввәлдән.
Спереди	درجلو، جلو، پیش، پیشاپیش	Габагдан, габаг тәрәфдән.
Спёртый	خفه	*Спертый воздух* боғунуг һава, хәфә.
Специалист	متخصص، کارشناس	Мүтәхәссис.
Специальный	مخصوص، اختصاص	Хүсуси, айрыча.
Спецификация	مشخصات	Спецификация, бир шейин чинс вә нөвүнү тә'йин этмә.

Спецодежда	لباس کار	Иш палтары.
Спешить	عجله کردن، شتاب کردن	Тәләсмәк.
Спешно	معجلا، با عجله، فوراً، فوریست	Тәләсик, тә'чили, фәврән.
Спина	پشت	Дал, арха, күрәк, бел.
Спирт	الکل، عرق دوآتشه	Спирт, араг.
Список	صورت، فهرست	Сияһи, сурәт.
Списать, списывать	استنساخ کردن، سواد برداشتن، رونوشت برداشتن	Сурәтини чыхартмаг, үзүнү көчүртмәк, һесабдан чыхартмаг.
Спичка	کبریت	Кибрит, спичка.
Сплав	همبسته، آلیاژ	Әринти, әринмиш металл гатышығы.
Сплетничать	خبر چینی کردن، بدگوئی کردن	Хәбәрчилик, гейбәт, деди-году.
Сплетник	غیبت کن، خبرچین	Хәбәрчи, сөз кәздирән, гейбәтчи, деди-годучу.
Сплочённый	متحد	Бирләшмиш, топлашмыш, мөһкәм бағланмыш, сыхылмыш, кип.
Сплошной	متصل، کامل، یك پارچه	Бүтөв, башдан-баша, тамам, фасиләсиз.
Сплошь	متصلا، کاملا، غالبا — *с. да рядом*	Бүтөв, тамам, сәлт, башдан-баша.
Спокойный	آرام، آسوده، راحت	Сакит, динч, асудә, арам, архайын.
Спокойствие	۱) آرامش، سکوت، آسودگی، راحتی؛ ۲) آسایش	1) Сакитлик, динчлик, асудәлик, арамлыг, архайынлыг; 2) асайыш.
Сполна	تماماً، کاملا، تمام و کمال	Тамамилә, тамам-камал.
Спор	۱) نزاع، مجادله، مشاجره، مباحثه، گفتگو؛ ۲) دعوا،	Мүбаһисә, бәһс, һөччәт, дейишмә.
Спорить	نزاع کردن، مجادله کردن، مشاجره کردن، مباحثه کردن	Мүбаһисә этмәк, бәһс этмәк, һөччәт этмәк, сөзә кәлмәк, дейишмәк.
Спорный	قابل بحث، متنازع فیه	Мүбаһисәли, әнкәлли.
Спорт	ورزش	Идман.
Спортсмен	ورزشکار، اسپورتمن	Спортсмен, идманчы.
Способ	طریق، طریقه، طرز، وسیله، طور، نحو	Үсул, метод, йол, гайда. чарә, васитә.
Способность	استعداد، قابلیت	Габилиййәт, бачарыг.
Способный	با استعداد، قابل	Габилиййәтли, бачарыглы.

Способствовать	مساعدت کردن، همراهی کردن، موجب شدن	Көмәк этмәк, имкан яратмаг, йол вермәк.
Справа	*с. и* — راست و از چپ، از راست، *слева*	Сағдан, саг тәрәфдән, саг яндан.
Справедливость	۱) عدالت، انصاف؛ ۲) حقانیت	Инсаф, әдаләт.
Справка	۱) استعلام، تحقیق، استفسار، مراجعه، اطلاع؛ ۲) تصدیق نامه، گواهینامه	Арайыш, мә'лумат, хәбәр, сораг.
Справляться	استعلام کردن، کسب اطلاع کردن، استفسار کردن، مراجعه کردن (به کتاب)	Хәбәр тутмаг, сорушуб билмәк, йохламаг, бачармаг, өһдәсиндән кәлмәк.
Справочник	مجموعهٔ اطلاعات	Сораг китабы.
Спрашивать, спросить	۱) پرسیدن، سؤال کردن؛ ۲) خواستن	Сорушмаг, хәбәр алмаг, истәмәк, тәләб этмәк.
Спровоцировать	تحریص کردن، تحریك کردن	Тәһрик этмәк, ара гарышдырмаг.
Спрос	طلب، تقاضا	Тәләб, тәләбат, сорушма.
Спрятать	پنهان کردن، مخفی نمودن	Кизләтмәк.
Спускать	پائین کشیدن، پائین آوردن	Эндирмә, салма, бурахма, әнмә; тәтик (силаһда).
Спускаться	پائین آمدن، پائین رفتن، فرود آمدن	Әнмәк, дүшмәк, салынмаг, бурахылмаг, әндирилмәк, дүшүрүлмәк.
Спутник	۱) همسفر؛ ۲) قمر (نجوم)	Йол йолдашы, чығырдаш, пейк (астр.).
Сравнение	مقایسه، قیاس	Мүгайисә, тутушдурма, гаршылашдырма.
Сравнивать, сравнить	مقایسه کردن، مقابله کردن، مطابقه کردن	Мүгайисә этмәк, тутушдурмаг, гаршылашдырмаг.
Сравнительно	نسبتاً، بالنسبه	Нисбәтән, . . . көрә.
Сражение	نبرد، رزم، مبارزه	Вурушма, чарпышма, дөйүшмә, дөйүш, дава, мүбаризә.
Сразу	۱) دفعتاً، یکدفعه، یکمرتبه، فوراً؛ ۲) دریك موقع، درآن واحد	1) Бирдән, бирдән-бирә; 2) биркә, бир ердә.
Срам	حیا، خجالت، افتضاح، رسوائی	Айыб, хәчаләт, биабырчылыг, рүсвайчылыг, алчаглыг, әксиклик.

Срамить	خجالت دادن، خجالت زده کردن، شرمسار کردن، مفتضح کردن، رسوا نمودن	Бнабыр этмәк, рүсвай этмәк, ләкәләмәк, сөймәк, данламаг.
Среда	۱) محیط، میان، بین؛ ۲) چهارشنبه	1) Мүһит, ара, орта; 2) чаршәнбә.
Среди	درمیان، دروسط	Арасында, ортасында.
Средний	وسط، وسطی، میانه، متوسط	Орта, бабат, миянә.
Средство	۱) وسیله، واسطه؛ ۲) علاج، دوا؛ ۳) استطاعت، ثروت؛ ٤) چاره	Васитә, үсул, йол, дәвачат, дәрман, чарә, әлач.
Срок	وعده، مدت، موعد، سررسید	Вә'дә, мүддәт, вахт, мөһләт.
Срочный	فوری، فوقی، وعده‌دار، بوعده	Тә'чили, тәләсик, вә'дәли, мүддәтли, вахты тә'йин эдилмиш.
Срыв	بهم زدن، عقیم گذاردن	Гопартма, гопардылма, дәрмә, дәрилмә, позма, позулма (иш вә с.).
Ссора	دعوا، نزاع	Далашма, савашма, күсмә, ара дәймә.
Ссорить	ایجاد نزاع، بین اشخاصرا بهم زدن	Далашдырмаг, савашдырмаг, күсдүрмәк, ара вурмаг.
Ссориться	دعوا کردن، نزاع کردن	Далашмаг, савашмаг, күсмәк, аралары дәймәк.
СССР	اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	ССРИ; Совет Социалист Республикаларынын Иттифагы.
Ссуда	۱) قرض، قرضه؛ ۲) مساعده؛ *семенная с.* — مساعدهٔ بذر	Борч.
Ссудный	استقراضی، رهنی	Борч верән, кировла борч бурахан.
Ссылать	تبعید کردن	Сүркүн этмәк, сүркүнә көндәрмәк.
Ссылаться	۱) تبعید شدن؛ ۲) اشاره کردن (بکسی)	1) Сүркүн эдилмәк; 2) бирисинә истинад этмәк, әсасланмаг.
Ссылка	۱) تبعید؛ ۲) اشاره، استناد	Сүркүн этмә, истинад, сүркүн.
Стабилизация	تثبیت، استقرار	Стабилләшдирмә, мөһкәмләшдирмә, мөһкәмләшмә, сабитләшмә.
Стабильный	ثابت	Сабит, мөһкәм, стабил.

Ставить	گذاشتن، نهادن؛ طرح کردن موضوع ـ *с. вопрос*	Гоймаг, галдырмаг, дикәлтмәк, тамашая гоймаг.
Ставка	۱) میزان؛ ۲) تعرفه؛ ۳) حقوق؛ ۴) اقامتگاه، قرارگاه؛ مواجهه ـ *очная с.*	1) Гойма; 2) аралыга гоюлан пул вә я шеј (мәрчдә): 3) мааш чәдвәли, тариф; 4) гәрарkah, штаб, истинад, *очная ставка* үзләшмә.
Стадион	ورزشگاه، میدان ورزش	Стадион, спорт вә физкултура мејданы.
Стадия	مرحله	Пилләә, дәрәчә, фаза, мәрһәлә.
Стадо	گله، رمه، دسته	Сүрү, нахыр, дәстә, гатар (гушларда).
Стаж	کارآموزی، استاژ	Стаж.
Стакан	استکان	Стакан.
Сталкивать	هل دادن	Итәләмәк, тоггушдурмаг.
Сталкиваться	تصادم، بهم خوردن، مصادف شدن، مواجه شدن	Тоггушмаг, раст олмаг, раст кәлмәк, һөчәтләшмәк, далашмаг, савашмаг.
Сталь	پولاد، فولاد	Полад.
Стандартный	معمولی، یك رقم، معین، یکنواخت	Стандарт, мүәјјән өлчүдә, нормада вә я типдә олан, бир типли.
Становиться	۱) ایستادن، برپا خاستن؛ ۲) شدن، گشتن، گردیدن، زانوزدن، بزانو درآمدن ـ *с. на колени*	Олмаг, дурмаг, даянмаг.
Станок	کارگاه، دستگاه، چرخ، ماشین	Дәзкah.
Станция	ایستگاه، استاسیون	Станция.
Старание	سعی، کوشش، پشتکار	Сә'й, чалышма, чалышганлыг, чәһд, чан яндырма.
Старательный	ساعی، کوشنده، دقیق	Сә'йли, чалышган, диггәтли, чан яндыран.
Старик	پیر مرد	Гоча киши.
Староста	کدخدا (کنخدا)، ریش سفید	Кәтхуда, катта, ковха, ағсаггал, синифком.
Старость	پیری، سالخوردگی	Гочалыг, гочалыг дөврү.
Старуха	پیرزن	Гары, гоча арвад.
Старший	۱) بزرگ، ارشد؛ ۲) رئیس	Бөјүк, баш.

Старшина	سر دسته، سر گروهبان، *с. дипломатического корпуса* شیخ‌السفرا ـ	Дәстәбашы, кәтхуда, катта, ковха, юзбашы, һей'әт башчысы.
Старый	۱) پیر، سالخورده، کهنه، قدیم، قدیمی، کهن؛ ۲) سابقی	Гоча, көһнә, гәдим.
Статистика	آمار، احصائیه	Статистика, әһсаийят.
Статуя	مجسمه	Һейкел, мүчәссәмә.
Стать	مر. ـ *становиться*	Бах *становиться*, башламаг.
Статья	ماده، مقاله، مسئله	Маддә, фәсил, мәгалә, бәһс.
Стахановец	پیرو نهضت ستاخانف	Стахановчу.
Стационарный	ثابت	Стационар, сабит.
Стачка	اعتصاب	Тә'тил, сырыма.
Стая	گله (پرنده، ماهی)	Дәстә, гатар (гушларда).
Ствол	تنه (درخت)، لوله (تفنگ)	Көвдә (ағачда), лүлә (түфәнкдә).
Стебель	ساقه	Көвдә (биткидә).
Стекать	سرازیرشدن، ریختن (مایع)	Ахыб төкүлмәк, ахыб бир ерә йыгылмаг.
Стекло	شیشه، جام، لولهٔ چراغ ـ *лампово с.*؛ ذره‌بین ـ *увеличительное с.*	Шүшә, *увеличительное стекло* зәррәбин.
Стеклянный	شیشه‌ای، شیشه‌آلات ـ *~ые из-делия*	Шүшә, шүшәдән.
Стекольщик	۱) شیشه بر؛ ۲) شیشه گر	Шүшә салан.
Стелить	پهن کردن، گستردن، فرش کردن، رخت خواب انداختن ـ *стелить по-стель*	Дөшәмәк.
Стелька	کف (توی کفش)، کفی	Ичлик (аяггабыда).
Стена	دیوار	Дивар.
Стенгазета (стенная газета)	روزنامهٔ دیواری	Дивар гәзети.
Стенограф	تند نویس	Стенограф.
Степень	۱) درجه، مرتبه، میزان؛ ۲) اندازه؛ ۳) قوه (ریاضیات)	Дәрәчә, гүввәт (мат.).
Степь	صحرا، دشت	Дүз, чөл.
Стереть, стирать	۱) سائیدن، محو کردن، پاك کردن؛ ۲) رخت شستن، رخت شوئی	1) Силмәк, сүртүб тәмизләмәк; 2) палтар юмаг.

Стеречь	پاسبانی کردن، پاییدن	Горумаг, сахламаг, кешиһини чәмәк, күдмәк.
Стесняться	خجالت کشیدن	Утанмаг, дарыхмаг, сыхыны чәкмәк, сыхылмаг, сыхышдырылмаг.
Стечение	التقاء، ازدحام، تصادف	Ахма, ахын, топланма, йығылма, тәсадүф.
Стиль	انشاء، سبك، استیل	Үслуб, стил, үсул, метод.
Стимул	مهیج، محرك	Стимул, һәвәсләндиричи сәбәб, марагландырычы васитә.
Стипендия	کمك خرج	Тәгаүд.
Стирка	رخت شوئی	Юма (палтар).
Стих	شعر، بیت	Шеир; нәзм, мисра.
Стихать	آرام شدن، ساکت شدن	Сакитләшмәк, сусмаг.
Стихийный	عنصری، آفتی	Тәбии, гаршысы алынмаз, башлы-башына олан, плансыз олан.
Стихия	عنصر، آفت، آخشیجان	Тәбиәт гүввәси.
Стихотворение	شعر	Шеир, нәзм.
Сто	صد	Йүз.
Стог	کومه (علف)	Тая (от).
Стоимость	ارزش	Дәйәр, гиймәт.
Стоить	۱) ارزیدن، قیمت داشتن؛ ۲) سزاوار بودن، لایق بودن	1) Гиймәт олмаг, отурмаг, дәймәк; 2) әһәмиййәти олмаг, ләягәти олмаг.
Стойка	۱) پیش تخته؛ ۲) پایه؛ ۳) ما هرخ رفتن (توله‌شکاری)	Пиштахта; 2) даяг, дирәк; 3) марыг, марытлама.
Стойкий	ثابت، متین، ثابت قدم	Дөзүмлү, давамлы, мөһкәм, даяныглы, сәбатлы.
Стойло	آخر، آخور	Төйлә, ахур, аракәсмә (төйләдә).
Стол	۱) میز؛ ۲) غذا؛ ۳) دفتر	1) Стол, миз; 2) емәк, сүфрә; 3) шө'бә, бюро.
Столб	ستون، تیر	Сүтун, дирәк, шалбан.
Столетие	قرن، صده، صد سالگی	Йүзиллик, әср, йүзиллик дөвр.
Столица	پایتخت، مرکز، حاکم نشین	Пайтахт, мәркәз.
Столкновение	۱) تصادم، بهم خوردن؛ ۲) زد و خورد	1) Тоггушма, мүбаһисә; 2) савашма, далашма.

Столкнуть	*сталкивать* — مر.	Бах *сталкивать*.
Столоваться	شام و نهار خوردن	Хөрәк емәк, пансион галмаг.
Столовая	سفره خانه، نهار خوری، رستوران	Емәкхана, ашхана, емәк отағы.
Столько	آنقدر، ازبس، همان قدر — *с. же*؛ همان اندازه که، *с. сколько* — همان قدر که	О гәдәр, *столько сколько* о гәдәрки.
Столяр	نجار، دروگر	Дүлкәр, нәҹҹар
Стонать	ناله کردن	Инилдәмәк, сызылдамаг, зарылдамаг.
Стопа	۱) پا، قدم؛ ۲) وتد (ادبیات)؛ ۳) بند (کاغذ)	1) Аяг, пәнчә, ләпир, из; 2) бөлкү (шеирдә).
Сторож	مستحفظ، پاسبان، کشیکچی، *тюремный с.* — زندانبان	Көзәтчи, кешикчи, гаровул.
Сторона	۱) طرف؛ ۲) ضلع، سمت، قسمت؛ ۳) جنبه، کنار	1) Тәрәф, үз, чәһәт; 2) йөн, сәмт; 3) ян, кәнар, гырыг, өлкә, ер.
Сторонник	طرفدار، هواخواه	Тәрәфдар, тәрәфкир.
Стоянка	۱) توقف؛ ۲) اقامتگاه، توقفگاه	Дүшәркаһ, дуруш ери.
Стоять	۱) استادن، واقع بودن، دوام داشتن، توقف کردن؛ ۲) دفاع کردن، حمایت کردن، پافشاری کردن — *с. на своем*	1) Дурмаг, даянмаг, олмаг, давам этмәк; 2) мүдафиә этмәк, горумаг, *стоять на своем* инад этмәк.
Страдание	رنج، عذاب، درد	Изтираб, әзаб, әзиййәт, әзаб чәкмә.
Страдать	درد کشیدن، رنج بردن	Әзаб чәкмәк, әзиййт чәкмәк, зәрәр чәкмәк, зиян чәкмәк.
Стража	پاسبان، پاسداران؛ *стоять* — کشیك کشیدن *на-е*	Көзәтчи дәстәси, кешикчи дәстәси, гаровул дәстәси.
Страна	کشور، مملکت	Өлкә, мәмләкәт, чәһәт.
Страница	صحیفه	Сәһифә.
Странный	عجیب، غریب	Гәрибә, тәәҹҹүблү, гейриади.
Странствовать	سفر کردن، سیر کردن، آوارگی	Сәяһәт этмәк, сейаһлыг этмәк, доланмаг.
Страсть	غیرت، شهوت، جنون	Әһтирас, шиддәтли һисс, шиддәтли һәвәс, шиддәтли арзу.

Стратегия	لشگرکشی، سوق‌الجیش، ستراتژی	Стратегия.
Стратосфера	ماوراء جو	Стратосфера.
Страх	ترس، هراس، بیم، وحشت، واهمه، مسئولیت	Горху, ваһимә, дәһшәт, мәс'улиййәт.
Страхование	بیمه	Сыгорта, сыгорта этмә.
Страшный	۱) هولناك، مخوف، وحشت انگیز، دهشت‌آور، موحش؛ ۲) سخت	1) Горхулу, горхунч, дәһшәтли, һейбәтли, мүдһиш; 2) бәрк, шиддәтли, чох.
Стрела	تیر	Ох, пти уч.
Стрелка	عقربك، عقربه، سوزن (راه‌آهن)	Кичик ох, әграб (саатда вә с.).
Стрелок	تفنگدار، تیرانداز، تفنگچی	Атычы, нишанчы.
Стрельба	تیراندازی	Атышма.
Стрелять	تیراندازی کردن؛ گوشم تیرمیکشد — *у меня стреляет в ушах*	Атмаг (түфәнк вә с.) *у меня стреляет в ушах* гулағым чинкилдәйир.
Стремление	آرزو، اشتیاق، تمایل	Сә'й, чидд-чәһд, чан атма, чалышма, әлләшмә, арзу, мейл.
Стремя	رکاب	Үзәнки.
Стрижка	زدن مو، مو زنی؛ چیدن پشم — *стрижка шерсти*	Гырхма, гырхылма, гырхын, вурма, дүзәлтмә, (сачы), тутма (дырнағы).
Стричь	قیچی کردن، مو زدن، کوتاه کردن مو	Гырхмаг, дүзәлтмәк, вурмаг (сачы), тутмаг, кәсмәк (дырнағы).
Строгать	رنده کردن، رندیدن، تراشیدن	Йонмаг, рәндәләмәк.
Строгий	سخت، سخت گیر، دقیق	Чидди, гәт'и, тәләбкар, забитәли, ачыглы, кәскин, шиддәтли, сәрт, ағыр.
Строевой	داخل صف، صفی؛ الوار — *строевой лес*	Низам, сыра, *строевой материал* тикинти материалы.
Строение	بنا، عمارت	Тикинти, тикили, бина, гурулуш.
Строитель	بانی، بناکننده	Тикичи, нишаатчы, гуручу.
Строительство	ساختمان، تاسیسات	Тикинти, тикили, бина, гурулуш, структура.
Строить	۱) ساختن، بناکردن؛ ۲) کوك کردن (ساز) — *настраивать*	1) Тикмәк, бина этмәк, гурмаг; 2) дүзмәк; 3) көкләмәк.

Строиться	۱) ساخته شدن؛ ۲) صف ساختن، بخط شدن، نظام گرفتن	1) Тикилмәк, бина эдилмәк, гурулмаг; 2) дүзүлмәк (чәркәйә).
Строй	۱) طرز (حکومت)، رژیم؛ ۲) صف، نظام	1) Гурулуш, гайда, низам; 2) чәркә, сыра.
Стройка	بنائی، ساختمان	Тикили, тикинти, бина, гурулуш.
Стройный	متناسب، موزون، خوش ترکیب، خوش اندام	Бой-бухунлу, гәдд-гамәтли, бичимли, низамлы, гайдалы, гәшәнк, ярашыглы (бина), һәмаһәнк, уйғун (сәс).
Строка, стро́чка	سطر	Сәтир, хәтт.
Строчка́	بخیه، لبه دوزی	Көк ери, тикиш ери, сырыг.
Стружка	تراشه	Йонгар, талаша.
Структура	ترکیب، ساختمان، شکل، سازمان	Гурулуш.
Струна	سیم، زه	Сим, тел.
Стряпать	آشپزی کردن، طبخ کردن	Биширмәк, һазырламаг (хөрәк).
Студент	دانشجو	Тәләбә, студент.
Стук	تق تق، ضربه، دق‌الباب	Таггылты, тыггылты.
Стул	۱) صندلی؛ ۲) اجابت شکم	1) Стул, күрсү; 2) гарнын вәзиййәти (бәрклийи, бошлуғу).
Ступать	قدم برداشتن، رفتن	Аяғыны басмаг, аддымыны басмаг, еримәк, аддымламаг.
Ступень	پله، مرحله، درجه	Пиллә, дәрәчә, стадия, мәрһәлә.
Ступенька	پله	Пиллә, кичик пиллә.
Стучать, стукнуть	*стучать* — کوبیدن، در زدن *в дверь*	Таггылдатмаг, тыггылдатмаг, дөймәк.
Стыд	حیا، خجالت، حجاب	Һая, абыр, ар, айыб, *гореть со стыда* хәчаләтиндән өлмәк.
Стычка	زد و خورد	Тоггушма, далашма, вурушма, чарпышма, атышма.
Стягивать	۱) بستن، کشیدن؛ ۲) جمع آوری کردن، تمرکز دادن	1) Дартмаг, чәкмәк, кәрмәк; 2) топламаг, чәмләмәк, әтрафына йығмаг.
Суббота	شنبه	Шәнбә.

Субсидия	مساعده، اعتبار	Субсидия, пул көмәйи.
Субъективный	شخصی	Суб'ектив, шәхси.
Суд	دادگاه، محکمه	Мәһкәмә, мүһакимә, диван.
Судак	سوف (ماهی)	Сиф (балыг).
Судебный	قضائی، حکم دادگاه — *с. решение*	Мәһкәмә, *судебное решение* мәһкәмәнин гәрары.
Судить	دادرسی، محاکمه کردن، قضاوت کردن، حکم کردن	Мүһакимә этмәк, дүшүнмәк.
Судно	کشتی، ناو — *Военное с.*	Кәми, ләйән.
Судопроизводство	دادگستری	Мүһакимә үсулу, мүһакимә апарма.
Судостроение	کشتی سازی	Кәми гайырма.
Судоустройство	سازمان دادگستری	Мәһкәмә гурулушу, мәһкәмә тәшкилаты.
Судоходный	قابل کشتی رانی	Кәми үзмәсинә яарлы, кәми ишләйә билән.
Судоходство	کشتی رانی	Кәмиләрин һәрәкәти.
Судьба	تقدیر، قسمت، قضا و قدر، سرنوشت	Тале, бәхт, гисмәт, фәләк.
Судья	دادرس، قاضی، حکم — *третейский судья*	Һаким, мәһкәмә сәдри.
Суждение	عقیده، رای	Дүшүнмә, мүһакимә, фикир.
Суживаться, сузиться	باریك شدن، تنگ شدن، منقبض شدن	Даралмаг, дарлашмаг, даралдылмаг, дарлашдырылмаг
Суд	شاخه	Будаг.
Сука	سگ ماده	Диши ит, ганчыг.
Сукно	ماهوت	Маһуд.
Суконный	ماهوتی	Маһуд, маһуддан.
Сумасшедший	دیوانه، مجنون، تیمارستان — *с. дом*	Дәли, ағылсыз.
Суматоха	شلوغی، هرج و مرج	Гарышыглыг, һәрч-мәрчлик.
Суметь	توانستن	Бачармаг, билмәк.
Сумка	کیسه، کیف دستی (زنانه) — *дамская сумка*	Чанта, кисә, торба.
Сумма	۱) وجه، تنخواه؛ ۲) جمع	1) Мәбләг; 2) екун, чәм.
Сумрак	تیرگی، تاریکی	Гаранлыг, торан.
Сундук	صندوق، یخدان	Сандыг.

Суп	سوپ	Суп, шорба.
Супруг	شوهر، همسر	Әр.
Супруга	زن، زوجه	Арвад.
Сургуч	لاك	Сургуч, лак.
Суровый	سخت، شدید، عبوس	Сәрт, чидди, тәләбкар, забытәли, шиддәтли, бәрк, ағыр, чод, габа.
Сустав	بند، مفصل	Ойнаг, бәнд.
Сутки	شبانه روز، شب و روز	Күн, кечә-күндүз.
Суточный	شبانه روزی، فوق‌العادهٔ سفر — *~ые (деньги)*	Күндәлик, кечә-күндүзлүк.
Суть	اصل، کنه، کنه مطلب — *суть дела*	Мәһиййәт, әсл, мәғз, әсас.
Сухарь	سوخاری، نان خشک	Сухары.
Сухой	خشک	1) Гуру; 2) һиссиз.
Сухопутный	بری، مرز خشکی — *сухопутная граница*	Гуру, *сухопутна граница* гуру сәрһәдди.
Суша	خشکی	Гуру, саһил.
Сушёный	خشکیده، خشکبار — *сушёные фрукты*	Гуру, гурудулмуш, *сушеные фрукты* гуру мейвә.
Сушить	خشک کردن، خشکانیدن	Гурутмаг.
Существенный	اصلی، اساسی، ذاتی، مهم، عمده	Әһәмиййәтли, әсас, мүһүмм, айрылмаз.
Существо	موجود، اصل، ماهیت	Вүчуд, шәхс, мәһиййәт, әсл, әсас.
Существование	وجود، هستی، زندگی	Варлыг, һәят, дирилик, яшама, һәят сүрмә, мөвчуд олма.
Существовать	وجود داشتن، وجود بودن، تحصیل معاش کردن — *добывать средства к-нию*	Яшамаг, һәят сүрмәк, мөвчуд олмаг, олмаг.
Сущий	صرف، محض، عین	Әсл, лап, доғру, сырф.
Сущность	اصل، ماهیت	Әсл, мәһиййәт, мәғз, әсас.
Сфера	۱) کره؛ ۲) مقام؛ ۳) محیط	1) Сфера, күрә, шар, шарын сәтһи; 2) даирә, саһә, әтраф, мүһит.
Схватить	۱) گرفتن، بودن، دستگیر کردن؛ ۲) مبتلا شدن؛ ۳) درك کردن	1) Тутмаг; 2) яхаламаг, гамарламаг, овучламаг; 3) лапдан хәстәләнмәк, хәстәлик тутмаг; 4) тәсадүфи эшитмәк, анламаг, сезмәк.

Схватка	زد و خورد، رزم، معرکه	Тоггушма, вурушма, дөйүшмә, тутушма, әлбәяха олма, санчы, гарын агрысы.
Схема	طرح، نقشه	Схема, үмуми нәгшә.
Сходить, сойти	۱) پائین آمدن؛ ۲) خارج شدن؛ ۳) پیاده شدن، دیوانه شدن — *сойти с ума*	1) Эшмәк, дүшмәк; 2) чыхмаг; 3) кетмәк, *сойти с ума* агльны итирмәк, дәли олмаг.
Сходиться	بر خوردن، ملاقات کردن، موافقت کردن، باهم دوست شدن	Йыгышмаг, топламаг, чәмләшмәк, раст кәлмәк, разылашмаг, баш тутмаг, уйгунлашмаг, яхынлашмаг, тутушмаг; дүзәлишмәк.
Сходство	شباهت، مثل، مانند	Охшайыш, бәнзәйиш.
Сцена	۱) صحنه؛ ۲) سن، مجلس (درتاتر)؛ ۳) واقعه، تماشا	Сәһнә, һадисә, вәг'ә
Счастливый	خوشبخت، سعادتمند	Хошбәхт, бәхтәвәр.
Счастье	خوشبختی، سعادت، اقبال	Бәхт, хошбәхтлик.
Счёт	شمار، حساب، بخرج خود — *на свой с.*؛ در این خصوص — *на этот с.*	Һесаб, сай, һагг-һесаб, һесаб вәрәгәси, *на свой счет* өз хәрчинә, *на этот счет* бу барәдә.
Счетовод	محاسب، حسابدار	Һесабдар.
Счетоводство	حسابداری	Һесабдарлыг.
Счётчик эл.	کنتور	Һесаблайычы, сайычы, һесаблайычы аләт.
Счёты	چتکه	Чөткә.
Считать, счесть	۱) حساب کردن، شمردن؛ ۲) دانستن، خیال کردن، تصور کردن	1) Саймаг, һесабламаг; 2) куман этмәк, зәнн этмәк.
США (Соединенные Штаты Америки)	کشورهای متحدهٔ آمریکا	Бирләшмиш Америка Штатлары.
Сшивать, сшить	دوختن، بهم دوختن	Бир-биринә тикмәк, бирләшдириб тикмәк.
Съедать, съесть	خوردن	Емәк, ейиб гуртармаг.
Съезд	مجمع، کنگره، کنگرهٔ شوراها — *Съезд советов*	Гурултай, йыгылма, топлашма, кәлмә (миниклә).
Съёмка	عکس برداری — (*фотогр.*)؛ نقشه برداری — (*фотогр.*). اجاره — (*наем.*)	Чәкмә, алма (шәкил, план), ичарә, кирә, ичарә этмә, кирә этмә.
Съестной	مأکول، خوراکی	Емәли, ейинти, *съестные припасы* ейинти шейләри.

Сыворотка	۱) آب پنیر؛ ۲) سرم (*мед.*)؛ مایه	1) Зәрдаб; 2) серум.
Сыграть	نواختن	Чалмаг, ойнамаг, ифа этмәк (ролу).
Сын	پسر	Оғул.
Сыпать	ریختن، پاشیدن	Төкмәк, сәпмәк, сәпәләмәк, дағытмаг, бошалтмаг, яғдырмаг, сачмаг.
Сыпь	بثورات جلدی، تب دانه	Сәпки, сәпмә.
Сыр	پنیر	Пәндир, пәнир.
Сырой	نمناك، مرطوب، تر، خیس، نجوشیده (آب)، خام (مواد)، نارس (میوه)	Нәм, рүтубәтли, чий, бишмәмиш, хам, ишләнмәмиш.
Сырость	نم، رطوبت	Рүтубәт, нәмишлик.
Сырьё	مواد خام، مواد اولیه	Хам мал.
Сытный	سیر کننده	Дойдуручу, доюмлу, тез дойдуран, гидалы.
Сытый	سیر	Тох, көк, яғлы.
Сыщик	مفتش، کار آگاه	Полиция ахтарычысы.
Сюда	اینجا، به اینجا	Бура, бурая.
Сюжет	موضوع، سوژه	Мәзмун, әсас тема.

Т

Табак	توتون، تنباکو	Түтүн, тәнбәки.
Табакерка	انفیه‌دان	Түтүнгабы, буруноту габы.
Табель	صورت، فهرست	Чәдвәл, сияһи.
Таблетка	قرص، کاشه	Ясты һәбб.
Таблица	جدول	Чәдвәл.
Табун	ایلخی	Илхы.
Табурет	چهارپایه	Кәтил, күрсү.
Тавро	داغ	Дамға.
Таджикская ССР	جمهوری شوروی سوسیالیست تاجیکستان	Тачикистан Совет Социалист Республикасы.
Таз	۱) لگن خاصره؛ ۲) طشت، لگن	1) Чанаг; 2) тас, ләйән.
Таинственный	اسرار آمیز	Сирли, кизли, анлашылмаз.

Тайна	سر، راز	Сирр.
Тайный	سری، مخفی، مستتر	Кизли, мәхфи.
Так	۱) اینطور، بدین ترتیب، همچنین؛ ۲) پس	1) Белә, элә; 2) элә дә, эләчә дә.
Также	نیز، هم، همچنین	Һабелә, һәмчинин, дәхи, дә.
Так как	چون، چونکه، زیرا، نظر باینکه، از آنجائیکه	Чүнки.
Такой	۱) چنین، چنان، اینگونه، اینطور، اینقبیل؛ ۲) اینقدر، بقدری، ازبس	Белә, бу чүр.
Такса	نرخ، تاکس	Нырх, гойулан гиймәт.
Такси	اتوموبیل تاکسی	Таксометрли автомобил.
Такт	۱) ضرب (موسیقی)؛ ۲) نزاکت؛ موقع شناسی	1) Өлчү, вәзн; 2) әдәб, нәзакәт.
Тактика	تاکتیك، رویه	Тактика.
Талант	استعداد، ذوق، قریحه، مهارت، معرفت	Бачарыг, габилиййәт, исте'дад.
Талия	کمر، میان	Бел.
Там	آنجا	Орада.
Таможня	گمرکخانه	Таможна, көмрүккхана.
Тампон	فتیله، توپی	Тыхач, килкә, пилтә.
Танец	رقص	Рәгс, оюн.
Танк	تانك، ارابهٔ جنگی	Танк.
Танцовать	رقصیدن، رقص کردن	Рәгс этмәк, ойнамаг.
Танцовщик	رقاص	Рәгс эдән, ойнаян.
Танцовщица	رقاصه	Рәггасә, ойнаян гадын.
Тара	ظرف (کالاها)	1) Тара, габ; 2) арва.
Таракан	سوسك	Гарайүйүрүк, мәтбәх бөчәйи.
Тарелка	بشقاب	Бошгаб, нимчә.
Тарелки	سنج	Синч.
Тариф	تعرفه	Тариф; 1) гиймәт чәдвәли; 2) әмәк һаггы сияһиси.
Таскать, тащить	۱) بردن، بزور بردن، حمل کردن، حمالی کردن، کشیدن؛ ۲) دزدیدن، سرقت کردن	1) Чәкмәк, сүрүмәк, дашымаг; 2) оғурламаг.

Тасовать	بر زدن	Гарышдырмаг (гумар кағызларыны).
ТАСС (Телеграфное Агентство СССР)	تاس، خبر گزاری تلگرافی اتحاد شوروی	ТАСС; Советләр Иттифагынын телеграф агентлийи.
Татарин	تاتار	Татар.
Татуировка	خال کوبی	Дөймә; бәдәндә чәкилмиш шәкил.
Тачка	۱) چرخ دستی؛ ۲) بخیه بخیه کردن	1) Биртәкәрли әл арабасы; 2) тикмә, бәхйәләмә.
Таять	آب شدن	Әримәк.
Твёрдо	بامتانت، بارسوخ، بطور محکم	Мөһкәмчә, бәрк.
Твёрдость	۱) استحکام، محکمی، سختی؛ ۲) پایندگی، متانت، استادگی، ثبات، پایداری	Мөһкәмлик, бәрклик.
Твёрдый	۱) محکم، سخت، سفت، جامد؛ ۲) ثابت، پایدار	1) Мөһкәм, бәрк; 2) сабит.
Творить	آفریدن، ایجاد کردن، نگاشتن	Яратмаг, төрәтмәк, мейдана кәтирмәк.
Творог	شیر دلمه	Кәсмик, шор (дузсуз шор).
Театр	تماشاخانه، تاتر؛ *Театр войны* میدان جنگ	Театр, *театр войны* һәрб мейданы.
Тезис	قضیه، تز	Тезис, әсас принцип, әсас фикир.
Текст	متن	Текст, мәтн.
Текстиль	منسوجات، بافته‌ها	Тохума маллары.
Текстильщик	نساج، بافنده	Тохучу.
Текучесть	۱) سیلان؛ ۲) ناثابت بودن، عدم ثبات	1) Ахма, ахычылыг; 2) гәрарсызлыг.
Текущий	جاری، روان	1) Ахан; 2) бу күнки, күндәлик, чари.
Телега	ارابه، گاری، چهار چرخه	Араба.
Телеграмма	تلگراف	Телеграмма.
Телеграф	تگراف خانه، تلگراف	1) Телеграф; 2) телеграфхана.
Телеграфист	تلگرافچی	Телеграфчы
Телёнок	گوساله	Бузов, дана.
Телескоп	تلسکوب، دوربین فلکی، دوربین نجومی	Телескоп.
Телесный	بدنی	Чисим, бәдән.

Телефон	تلفن	Телефон.
Телефонист	تلفنچی	Телефончу.
Телефонный	تلفنی؛ *телефонная станция* تلفونخانه	Телефон, *телефонная станция* телефон станциясы.
Телефонограмма	تلفنگرام	Телефонограмма.
Тёлка, телица	گوسالهٔماده	Дүйә
Тело	۱) جسم، جرم؛ ۲) نعش؛ ۳) بدن	1) Чисим; 2) бәдән.
Телосложение	اندام	Бәдән, гәдд-гамәт, бой-бухун.
Телятина	گوشت گوساله	Дана әти
Темя	موضوع، مطلب، مضمون، دامنه، زمینه	Мөвзу, мәзмун.
Темнеть	تاریك شدن	Гаралмаг, гаранлыглашмаг.
Темнота	۱) تاریکی؛ ۲) جهل، نادانی	1) Гаранлыг, зүлмәт; 2) авамлыг, чаһаләт, наданлыг.
Тёмный	۱) تاریك، تیره، سیر (رنگ)؛ ۲) جاهل، نادان	1) Гаранлыг; 2) авам, чаһил.
Темп	سرعت	Сүр'әт.
Темперамент	۱) مزاج؛ ۲) غیرت؛ ۳) احساسات	Мизаҹ, тәбиәт.
Температура	درجهٔ حرارت	Истилик дәрәҹәси, гыздырма дәрәҹәси.
Темя	فرق سر، تارك (سر)	Әмкәк, тәпә.
Тенденция	تمایل، قصد	Мейл, нийәт, гәсд.
Тенистый	سایه‌دار	Көлкәли, көлкәлик.
Тень	سایه	Көлкә.
Теория	نظریه، تئوری، فرضیه	Нәзәрииә.
Теперешний	کنونی، فعلی	Индики, һазырки.
Теперь	حالا، اکنون	Инди.
Теплеть	گرم شدن	Истиләшмәк, исинмәк, гызышмаг.
Теплица	گرمخانه	1) Үстү өртүлү шитиллик, шүшәбәнд; 2) исти булаг.
Тепло, теплота	گرمی، گرما، حرارت؛ ۱) صمیمیت، مهربانی	1) Исти, истилик, меһрибанлыг, сәмимииәт.
Тёплый	۲) گرم، ۳) صمیمی	1) Исти; 2) меһрибан, сәмими.

Тереть	۱) مالیدن، سائیدن؛ ۲) رنده کردن	1) Сүрмәк; 2) әзмәк, дөймәк.
Терзать	۱) دریدن؛ ۲) عذاب دادن، آزردن، اذیت کردن	1) Дидмәк, йолмаг; 2) инчитмәк, әзиййәт вермәк.
Термин	اصطلاح	Истилаһ.
Термометр	گرماسنج، میزان‌الحراره	Термометр.
Терпеливый	بردبار، صبور، صابر	Сәбирли, дөзүмлү.
Терпение	صبر، حوصله، تحمل	Сәбр, дөзүм.
Терпеть	طاقت‌آوردن، تحمل کردن، صبر نمودن، صدمه کشیدن	Сәбр этмәк, дөзмәк, давам кәтирмәк.
Терпимость	گذشت، اغماض؛ *дом терпимости* فاحشه خانه ـ	Сәбрлик, дөзүмлүлүк, давамлылыг.
Терпимый	قابل تحمل، تحمل پذیر، قابل گذشت	Сәбр эдилә билән, дөзүлә билән.
Терраса	ایوان، مهتابی، پاگرد	Сәки, мейданча, эйван, артырма.
Территориальный	ارضی	Территориал.
Территория	خاك، خطه، اراضی	Территория, өлкә, торпаг, ер.
Террор	ترور	Террор.
Терять	۱) گم کردن، مفقود کردن، ازدست دادن؛ ۲) خسارت دیدن، ضرر کردن	Итирмәк.
Тесёмка	بند، نوار	Бафта.
Теснота	۱) تنگی، ضیق؛ ۲) ازدحام	Дарысгаллыг, сыхлыг.
Тесный	تنگ، باریك	Дар, дарысгал, сых.
Тесто	خمیر	Хәмир.
Тесть	پدرزن	Гайната.
Тётка	۱) عمه؛ ۲) خاله	1) Биби; 2) хала.
Тетрадь	دفتر	Дәфтәр.
Техник	تکنیسین، متخصص فنی	Техник.
Техника	فن، تکنیك	Техника.
Техникум	هنرستان، مدرسهٔ متوسطهٔ فنی	Техникум, орта сәнәт мәктәби.
Технический	فنی، تکنیکی	Техники.
Течение	جریان؛ درعرض (ظرف) یك ماه ـ *в течение месяца*	Чәрәян, ахын, *в течение месяца* бир ай әрзиндә.

Течь	۱) ریختن، سرازیرشدن، جاری بودن، جریان داشتن؛ ۲) چکیدن، آب پس دادن؛ ۳) گذشتن	1) Ахмаг; 2) су вермәк, өзүндән су кечирмәк; 3) кечмәк, өтмәк.
Тигр	ببر	Пәләнк.
Тигрица	ماده ببر	Диши пәләнк.
Тип	نوع، تیپ	Тип, нүмунә.
Типография	چاپخانه، مطبعه	Мәтбәә, чапхана
Тираж	۱) استقراع، قرعه‌کشی؛ ۲) عدد چاپ، تعداد نسخ	Тираж; 1) займун ойнанмасы; 2) чап сайы.
Тиран	ظالم، ستمکار، قهار، بیدادگر	Ганичән, залым, гәддар.
Тире	خط، ربط	Тире.
Тиски	منگنة	Мәнкәнә.
Титул	۱) لقب؛ ۲) عنوان	Титул, ләгәб.
Тиф	*брюшной т.* — حصبهٔ مطبقه *сыпной т.* — حصبهٔ محرقه، تیفوس	Тиф, яталаг.
Тихий	۱) آهسته، یواش، نرم، ملایم؛ ۲) آرام، ساکت	1) Яваш, аста; 2) динч, сакит, мүлайим.
Тихо	۱) آهسته، یواشکی؛ ۲) آرام، آسوده	1) Яваш, явашча; 2) сакитчә, сакит.
Тише	یواشتر، آرامتر، آهسته‌تر	Даһа яваш, даһа сакит, сакит! сус!
Тишина	سکوت، آرامش، سکون	Сакитлик, сәссизлик.
Ткань	۱) نسج؛ ۲) بافت، منسوج	1) Тохума; 2) парча. Тохумаг.
Ткать	بافتن، نساجی کردن	Тохучу.
Ткач	بافنده، نساج	
Товар	کالا، جنس، مال، مال‌التجاره، متاع	Мал, әмтиә.
Товарищ	۱) رفیق؛ ۲) نائب، معاون	1) Йолдаш; 2) көмәкчи; 3) муавин.
Товарищество	۱) رفاقت، ۲) شرکت	1) Иолдашлыг; 2) ширкәт.
Товарообмен	مبادلهٔ کالا	Әмтиә мүбадиләси.
Тогда	۱) آنگاه، آنوقت؛ ۲) پس، در این صورت	Онда, о вахт, о заман.
То-есть	یعنی	Йә'ни.
Тождественный, тожественный	عینی، عین، مساوی، نظیر	Эйни, охшар.

Тождество, тожество	عینیت، تساوی	Эйнииjjәт, эjнилик, бир-бириnә охшама, охшарлыг.
Тоже	هم، نیز	Дә, да, дәхи.
Ток	۱) جریان، (برق)؛ ۲) خرمن گاه	1) Чәрәjан; 2) хырман.
Токарь	خراط	Харрат.
Толк	۱) معنی؛ ۲) شعبه (مذهب)	1) Мә'на; 2) файда, газанч, хеjир; 3) jол, истигамәт.
Толкать	۱) تکان دادن، هل دادن: تنه زدن؛ ۲) تحریك کردن	1) Итәләмәк, тәкан вермәк; 2) тәhрик этмәк, hәрәкәтә кәтирмәк.
Толкование	تفسیر، تعبیر	Изаhат, тәфсир.
Толковать	۱) تفسیر کردن، تعبیر کردن؛ ۲) حالی کردن؛ ۳) گفتگو کردن، صحبت کردن	1) Изаh этмәк, баша салмаг; 2) jозмаг; 3) сөhбәт әләмәк, данышмаг.
Толкотня	ازدحام	Басабас, итәләшмә,
Толочь	کوبیدن	Дөjмәк, әзмәк (hәвәнкдә).
Толпа	ازدحام، جمعیت	Издиhам, чамаат.
Толстеть	چاق شدن	Көкәлмәк.
Толстый	فربه، کلفت، چاق، ضخیم	Jоғун, көк, галын.
Толчок	تکان	Тәкан.
Толщина	کلفتی، ضخامت	Галынлыг.
Только	۱) فقط، تنها؛ ۲) ولی، اما	Анчаг, ялныз.
Том	جلد (کتاب)، مجلّد	Чилд.
Томат	گوجه فرنگی	Томат, памидор.
Томиться	۱) اشتیاق چیزیرا داشتن، در انتظار بودن؛ ۲) غصه خوردن	1) Jорулмаг, үзүлмәк, әлдән дүшмәк; 2) интизарыны чәкмәк, гүссәләнмәк.
Тон	۱) آهنگ صدا، لحن؛ ۲) پرده (موسیقی)	Тон, сәс.
Тонкий	۱) نازك، باریك؛ ۲) لطیف، ظریف، دقیق	1) Назик, инчә; 2) ләтиф, зәриф.
Тонна	تن (وزن)	Тонна.
Тоннаж	ظرفیت، بارگیری	Тоннаж, (кәминин) jүк тутуму.
Тонуть	غرق شدن	Батмаг, боғулмаг.
Топать	پاکوبیدن، پایمال کردن	Аjгларыны ерә дөjмәк, таптамак, таппылдатмаг.

Топить	۱) گرم کردن، آب کردن؛ ۲) غرق کردن، سوزاندن *т. печь* – بخاری	1) Яндырмаг, гыздырмаг; 2) эритмәк; 3) батырмаг, боғмаг.
Топливо	سوخت	Яначаг.
Топограф	نقشه بردار	Топограф.
Топография	نقشه برداری	Топография.
Топор	تبر	Балта.
Топот, топотня	صدای پا	Тапылты, аяг сәси.
Топтать	پایمال کردن	Тапдаламаг, аягламаг.
Торги	مزایده، مناقصه	Мүзаидә, һәррач, үмуми сатыш.
Торговать	بازرگانی، داد وستد، تجارت نمودن	1) Алвер этмәк; 2) гиймәт данышмаг.
Торговаться	چانه زدن	1) Гиймәт данышмаг; 2) мүбаһисә этмәк.
Торговец	بازرگان، تاجر	Алверчи, сөвдәкәр, тачир.
Торговля	بازرگانی، تجارت، داد وستد	Алвер, тичарәт.
Торгпред	نمایندهٔ بازرگانی – *(торговый представитель)*	Тичарәт нүмайәндәси.
Торгпредство	نمایندگی بازرگانی	Тичарәт нүмайәндәлийи.
Торжественный	باشکوه، باجاه و جلال، تشریفاتی، باطنطنه	Тәнтәнәли.
Торжество	جشن، طنطنه	Шәнлик, шадлыг.
Тормоз	۱) ترمز؛ ۲) مانع	1) Тормоз; 2) әнкәл, манеә.
Торопить	شتا بانیدن، تعجیل کردن	Тәләсдирмәк, гыснамаг.
Торопливый	عجول، دست پاچه	Тәләсән, тәләсик, чәлд.
Торпеда	اژدر، مین متحرك، توربیل	Торпеда.
Торпедировать	اژدر زدن	Торпедләмәк.
Торф	تورب (گیاه پوسیدهٔ باطلاقی که برای سوختن بکار برده میشود)	Торф.
Тоска	دل واپسی: دلتنگی	Гәм, гүссә, кәдәр.
Тот, та, то	آن، همان – *тот же*؛ هردو – *и тот, и другой*؛ هیچ کدام – *ни тот, ни другой*	О; *тот человек* о адам.
Тотчас	فوراً، بلافاصله	Дәрһал, тез.
Точильщик	تیز گر، چاقو تیز کن	Бычаг итиләйән (адам).

Точить	۱) تیز کردن؛ ۲) خراطی کردن	1) Итиләмәк; 2) йонмаг; 3) оймаг, дешмәк.
Точка	۱) نقطه؛ ۲) تیز کردن	1) Нөгтә; 2) итиләмә.
Точность	دقت، درستی، صحت	Дөғрулуг, дүрүстлүк.
Точный	دقیق، صحیح	Дөғру, дүрүст, дәгиг.
Точь-в-точь	همانند، عیناً، مثل...	Эйнилә, нөгтәси-нөгтәсинә, лап.
Тошнота	تهوّع، (حالت) تهوع	Үрәк буланмасы.
Тощий	لاغر	Арыг, зәиф, чылыз.
Трава	علف، گیاه	От.
Трагедия	تراژدی، فاجعه	1) Трагедия, фачиә, драма; 2) бөйүк бәдбәхтлик, фәлакәт, мүсибәт.
Традиция	تواتر، عنعنه، آداب، عادات	1) Ән'әнә; 2) әфсанә, рәвайәт.
Траектория	خط سیر، مسیر	Траектория, күллә вә сәйрәнин кетдийи йол.
Трактор	تراکتور	Трактор.
Тракторный	تراکتوری؛ کارخانهٔ تراکتور سازی — *тракторный завод*	Трактор; *тракторный завод* трактор заводу.
Тральщик	کشتیء مین جمع کن، کشتیء مین بردار	Мина тутан кәми; трал кәмиси.
Трамбовка	جادّه کوبی	Тохмаг.
Транзитный	ترانزیتی	Транзит.
Трансляция	انتقال (رادیو)، نقل صوت	Трансляция, радио верилиши.
Транспорт	نقلیه، باربری، وسائط نقلیه	Нәглийят, нәглийят васитәләри.
Транспортировать	حمل کردن، حمل و نقل	Дашымаг, апармаг; кечирмәк.
Траншея	خندق رابط، سنگر	Узун хәндәк, сәнкәр.
Трата	صرف، اتلاف، خرج	1) Хәрч; 2) итирмә, итки.
Тратить	۱) صرف نمودن، خرج کردن؛ ۲) تلف کردن	1) Хәрч этмәк, хәрч гоймаг; 2) сәрф этмәк, ишләтмәк.
Траур	۱) لباس عزا، لباس ماتم؛ ۲) سوگواری، عزا داری	Яс, матәм.
Трахома	تراخم، جوش پلك	Трахома (көз хәстәлийи).
Требование	۱) تقاضا، درخواست، مطالبه؛ ۲) ادعا	1) Истәмә, тәләб этмә; 2) тәләб, тәләбнамә.

Требовать	طلبیدن، تقاضا کردن، درخواست کردن، خواستن، خواستار شدن	Истәмәк, тәләб этмәк.
Тревога	۱) تشویش؛ ۲) اضطراب، نگرانی، خطر، آشوب آگاهی خطر، آژیر — *об-ъ явление тревоги*	1) Һәйәчан, тәшвиш, вәлвәлә; 2) горху, тәһлүкә.
Тревожить	مضطرب کردن، زحمت دادن	1) Һәйәчана кәтирмәк. тәшвишә салмаг; 2) нараһат этмәк.
Трезвый	۱) هشیار، مسلك؛ ۲) صحیح	Айыг, көзүачыг, ишкүзар, ағыллы.
Трение	سایش، اصطکاك	1) Сүртмә, сүртүнмә; 2) наразылыг, чәкишмә.
Тренировка	ورزیدگی، ورزیده کردن، آتترنمان	Тә'лим, мешг.
Треножник	سه‌پایه	Үчаяг, сачаяғы.
Трепать	۱) زدن، حلاجی کردن؛ ۲) ژولیده کردن، وراجی کردن، پرچانگی کردن — *т. языком*	1) Дидмәк, чырпмаг; 2) көһнәлтмәк, кейиб йыртмаг.
Трепач	گزافگو، وراج	Чәрәнчи.
Трепет	۱) لرزه، لرزش؛ ۲) ترس	1) Титрәмә, әсмә; 2) горхма.
Треск	طرق و طروق	Чатырты, патырты, курултү.
Трескаться	شکاف خوردن، ترکیدن، ترك خوردن، موبرداشتن	Чатламаг, ярылмаг.
Третейский суд	حکمیت	Мүнсифләр мәһкәмәси.
Третий	سوم، سومین، ثالث	Үчүнчү.
Треть	یك ثلث	Үчдә бир (һиссә).
Треугольник	مثلث، سه‌گوشه	Үчбучаг.
Трещать	۱) طرق و طروق کردن؛ ۲) شکافته شدن	Чатырдамаг, таггылдамаг.
Трещина	ترك، شکاف	Чатлаг, чатламыш ер, ярыг.
Три	سه	Үч.
Трибуна	کرسیء خطابه، تریبون	Трибуна, хитабәт күрсүсү.
Трибунал	محکمه، دادگاه، دیوان داوری	Трибунал, мәһкәмә.
Тридцатый	سی‌ام	Отузунчу.

Тридцать	سی	Отуз.
Трижды	سه دفعه، سه بار	Үч дәфә, үч кәрә, үч йол.
Трико	پارچهٔ کش باف، تریکو	Трико, тохунма парча.
Трикотаж	بافته، کش باف	Трикотаж, тохунма шейләр.
Тринадцатый	سیز دهم، سیز دهمین	Он үчүнчү.
Тринадцать	سیزده	Он үч.
Триста	سیصد	Үч йүз.
Триумф	فتح، نصرت، فیروزی، ظفر، موفقیت	Триумф, гәләбә, галибийәт.
Трогательный	مؤثر، رقت آور، رقت انگیز	Тә'сирли, тә'сир эдән, һәйәҹан оядан.
Трогать, тронуть	۱) دست زدن؛ ۲) متأثر ساختن، برقت آوردن	1) Тохунмаг, дәймәк, әл вурмаг; 2) тә'сир этмәк.
Трогаться	۱) حرکت کردن؛ ۲) متأثر شدن	1) Тәрпәнмәк, һәрәкәт этмәк, йола дүшмәк, мүтәәссир олмаг.
Трое	سه نفر	Үч нәфәр.
Тройной	سه گانه، سه لای	Үч гат.
Тропа	راه باریك، کوره‌راه	Чығыр.
Тростник	نی	Гамыш.
Трость	چوب دستی، تعلیمی، عصا	Әл ағачы.
Тротуар	پیاده‌رو	Секи.
Трофей	غنیمت جنگی	Гәнимәт, галибиййәт ядикары.
Труба	۱) لوله؛ ۲) شیپور	1) Бору; 2) шейпур.
Трубач	شیپور زن	Шейпур, шейпур чалан.
Трубить	شیپور زدن	Шейпур чалмаг.
Трубка	۱) لوله؛ ۲) چبق، پیپ	1) Кичик бору; боручуг; 2) чубуг, гәлян.
Труд	۱) کار کوشش؛ ۲) زحمت؛ ۳) اثر، تألیف	1) Иш: 2) зәһмәт, әмәк; 3) әсәр.
Трудиться	۱) کار کردن، کوشیدن؛ ۲) زحمت کشیدن	1) Иш көрмәк; 2) чалышмаг, зәһмәт чәкмәк.
Трудность	سختی، مشقت	Чәтинлик.
Трудный	مشکل، دشوار، سخت، پرزحمت	Чәтин, ағыр, зәһмәтли, әзиййәтли.
Трудовой	زحمتکش، مربوط به زحمت وکار	Әмәкчи, зәһмәткеш.
Трудолюбивый	پشت کار، ساعی، کاردوست	Ишләк, чалышган.

Трудолюбие	پشت‌کار	Чалышганлыг.
Трудоспособность	استعداد کار	Иш бачарыгы, әмәк габилиййәти.
Трудящийся	زحمتکش، رنجبر	Зәһмәткеш, әмәкчи.
Труп	۱) نعش، جنازه؛ ۲) لاشه	1) Мейит, нә'ш; 2) чәмдәк, леш.
Труппа	هیئت (بازیگران)	Труппа, (артистләр) дәстәси.
Трус	ترسو، جبون، بزدل	Горхак, горхак адам.
Трусики	تنکه	Гыса туман.
Тряпка	کهنه، پارچهٔ کهنه	Әски, чындыр.
Трясина	باطلاق	Батаглыг.
Трясти	تکان دادن، تکاندن	1) Силкәләмәк; 2) титрәтмәк.
Туалет	۱) توالت، آرایش؛ ۲) لباس؛ ۳) میز توالت	1) Бәзәк, кейим, палтар; 2) бәзәк мизи.
Туберкулёз	سل، دق	Вәрәм, дыгр, назик азар.
Туго	۱) محکم، سفت؛ ۲) یواش، آهسته؛ ۳) بزحمت، بسختی	1) Бәрк, мөһкәм, тарам; 2) дар; 3) чәтин, агыр.
Туда	به‌آنجا	Ора, орая.
Туз	تك خال، آس	Ас, тәк хал (гумар кагызында).
Туземец	بومی	Ерли.
Туловище	تنه	Көвдә.
Туман	۱) مه، دومان؛ ۲) تومان	1) Түмән (Иран пулу); 2) думан; тутгунлуг.
Тунеядец	مفت خور	Мүфтәхор.
Туннель	تونل	Түннел.
Тупик	بن بست	1) Далан; 2) чыхылмаз вәзийәт, чәтин вәзийәт.
Тупой	۱) کند؛ ۲) منفرج؛ ۳) کند ذهن	1) Кут; 2) мә'насыз; 3) коразеһин.
Тур	دور	Дөвр.
Турбина	توربین	Турбина.
Туризм	سیاحت، جهانگردی	Туризм, сейаһлыг.
Турок	ترك	Түрк.
Турчанка	زن ترك	Түрк гадыны.
Тусклый	تیره، تار	Донуг, тутгун, думанлы, сөнүк
Тут	اینجا	Бурада.
Туфли	کفش، ارسی	Туфли.

Тухлый	گندیده	Чүрүк, ийләнмиш, лах.
Тухнуть	۱) خاموش شدن؛ ۲) گندیدن، متعفن شدن، فاسد شدن	1) Сөнмәк, чүрүмәк, ийләнмәк, хараб олмаг.
Туча	ابر (بارانی)	Гара булут, яғыш.
Туша	تنه، جسد حیوان، شقه گوشت	Чәмдәк, леш.
Тушить	۱) خاموش کردن؛ ۲) فرو نشاندن، خواباندن	1) Сөндүрмәк, кечирмәк; 2) мәч. боғмаг.
Тщательный	دقیق، ساعی	1) Әтрафлы, һәртәрәфли; 2) диггәтли, чидди.
Тщеславие	خودستائی، خود فروشی، پرمدعائی، مباهات، مناعت	Шөһрәтпәрәстлик, шөһрәт дүшкүнлүйү.
Тщетный	بیهوده	Бош, мә'насыз.
Ты	تو	Сән.
Тыква	کدو	Габаг, куду.
Тыл	عقب، پشت‌سر، پشت جبهه	Арха,
Тысяча	هزار	Мин.
Тысячный	هزارم	1) Мининчи; 2) минлик.
Тьма	۱) تاریکی؛ ۲) مج. جهالت، نادانی	1) Гаранлыг, зүлмат; 2) мәч. чәһаләт, наданлыг.
Тюк	عدل، لنگه (بار)	Тай.
Тюлень	خوك دریائی	Суити.
Тюльпан	گل‌لاله	Лалә.
Тюрьма	زندان، محبس، بازداشتگاه	Дустагхана, һәбсхана.
Тюфяк	توشگ (دشگ)	Дөшәк.
Тяга	۱) جریان؛ ۲) کششی؛ تمایل	1) Чәкмә, дартма, дарты гүввәси; 2) һава чәрәяны; 3) мейл, һәвәс.
Тягостный	سنگین، طاقتفرسا	Ағыр, чәтин, әзиййәтли.
Тяготение	۱) جاذبه؛ ۲) تمایل	1) Чәкмә, чәкилмә, дартма, дартылма; 2) мейл, чазибә.
Тяжёлый, тяжкий	۱) سنگین؛ ۲) وزین، کمر شکن؛ ۳) مشکل، سخت	1) Ағыр; 2) чәтин, әзиййәтли.
Тяжесть	۱) سنگین؛ ۲) ثقل؛ ۳) بار	1) Ағырлыг; 2) йүк.
Тянуть	۱) کشیدن؛ ۲) تعلّل کردن، معوّق گذاردن، بتاخیر انداختن	1) Чәкмәк, дартмаг; 2) узатмаг.

У

У	پهلوی، نزدیك، در، پیش، از، نزد	1)Дә, да,янында; 2) *у меня* мәним; 3) *убежать* качыб кетмәк; 4) *урезать* бир һиссәни кәсмәк; 5) *уварить* бишириб-гуртармаг.
Убавить, убавлять	کم کردن، کسر کردن، کوچك کردن، کوتاه کردن	Азалтмаг, әксилтмәк, көдәлтмәк.
Убаюкивать	لای‌لای گفتن	1) Лай-лай дейиб ятыртмаг; 2) архайын этмәк.
Убегать, убежать	فرار کردن، گریختن، گریزان بودن	Гачмаг, качыб кетмәк.
Убедительный	قانع کننده، مقنع	Инандырычы, гане әдичи.
Убедить, убеждать	متقاعد کردن، معتقد کردن	Инандырмаг, гане этмәк.
Убеждение	عقیده، اعتقاد، مسلك	Э'тигад, әгидә, мәсләк.
Убежище	پناهگاه، ملجأ، پناه	Сығынаг, сығыначаг.
Убивать, убить	کشتن، هلاك کردن، بقتل رساندن، تلف کردن، شکار نمودن	Өлдүрмәк.
Убийство	آدم کشی، قتل	Өлдүрмә, гәтл.
Убийца	آدم کش، قاتل	Гатил, адам өлдүрән.
Убирать, убрать	۱) برداشتن، جمع کردن؛ ۲) تزیین کردن، جمع وجور کردن	1) Топламаг, йығмаг, йығышдырмаг; 2) тәмизләмәк, силиб-сүпүрмәк.
Убитый	کشته شده، مقتول	Өлдүрүлмүш.
Убогий	مستمند، پست، محقر، فقیر، مسکین	Фағыр, мискин, йохсул, касыб.
Убой	کشتار، ذبح، سلاخی	Кәсмә, кәсилмә.
Уборка	۱) جمع آوری، برداشت محصول؛ ۲) برداشت	1) Йығма, топлама; 2) силсүпүр, тәмизлик, сәлигә.
Уборная	مستراح، خلا، مبال، آبدست، آبریز	1) Туалет отағы; 2)аягйолу.
Уборщица	خدمتکار (زن)	Сүпүркәчи гадын.
Убыток	زیان، ضرر، خسارت	Зәрәр, зиян, итки.
Уважаемый	محترم، سرافراز	Һөрмәтли, мөһтәрәм.
Уважать	احترام کردن، محترم داشتن، مراعات کردن	Һөрмәт этмәк, эһтирам этмәк.

Уважение	احترام؛ باحترام، بپاس — *из уважения*	Һөрмәт, әһтирам.
Уважительный	موجه	Үзүрлү.
Уведомление	آگهی، اطلاع، اخطار، ابلاغیه	Хәбәр, билдириш, мә'лумат, хәбәрдарлыг.
Увеличение	ازدیاد، افزایش، توسعه، اضافه فزونی	Артырма, чохалтма, бөйүтмә.
Увеличивать, увеличить	افزودن، زیادکردن، اضافه کردن، توسعه دادن، بزرك کردن	Артырмаг, чохалтмаг, бөйүтмәк.
Уверенность	اطمینان، اعتماد	Инанма, э'тимад, йәгинлик.
Уверить, уверять	اطمینان دادن، باوراندن، معتقد کردن	Инандырмаг, йәгин этдирмәк.
Увёртка	تعلل، سرپیچی، اززیربار دررفتن	Һийлә, кәләк.
Увидать, увидеть	دیدن، دیدار نمودن، مشاهده کردن	Көрмәк.
Увиливать	طفره زدن (از)	Сивишмәк, яхасыны гуртармаг.
Увлекательный	فریبنده، جاذب، دلکش	Мараглы, чазибәли.
Увлекаться	مجذوب شدن، سرگرم شدن، خاطرخواه شدن	Марагландырылмаг, чәлб эдилмәк, чәзб эдилмәк, мәфтун эдилмәк.
Увлечение	خاطرخواهی، سرگرمی، ذوق و شوق بردن	Мараг, һәвәс.
Уводить	بردن	Апармаг.
Увозить	بردن، حمل کردن، نقل کردن	Апармаг, дашымаг.
Уволить, увольнять	منفصل کردن، مرخص کردن، معذور داشتن	Ишдән чыхартмаг, вәзифәдән көтүрмәк.
Увольнение	انفصال، اخراج، مرخصی، عزل	Ишдән чыхма, ишдән чыхардылма, вәзифәдән көтүрмә, вәзифәдән көтүрүлмә.
Увы	حیف، افسوس	Һейф! әфсус! языг!
Увязать, увязывать	بستن، وفق دادن، ارتباط دادن	1) Бағламаг, сарымаг; 2) уйғунлашдырмаг.
Угадывать	دریافتن، پس‌بردن، ملتفت شدن، حدس زدن	Тапмаг, дуймаг, билмәк.
Угар	بوی ذغال، بخار ذغال	Дәм.
Угасать	خاموش شدن	Сөнмәк.

Углекоп	معدنچی، کارگر (کان) ذغال سنك	Газмачы, даш көмүр чыхаран фәһлә.
Углерод	گاز کاربنیك	Карбон.
Угломер	زاویه یاب	Бучагөлчән.
Углубить, углублять	عمیق کردن، عمیقتر کردن، ژرف کردن	Дәриләштирмәк.
Угнетать	فشار دادن، تعدی کردن، ظلم کردن	Зүлүм этмәк, инчитмәк, әзиййәт вермәк.
Угнетение	بیدادگری، فشار، تعدی، ظلم	Зүлүм, әзиййәт.
Угнетённый	مظلوم، اسارت زده	Мәзлум, әзилмиш.
Уговаривать	متقاعد کردن، گول زدن، رام کردن، موافق کردن	Йола кәтирмәк, гандырмаг.
Угодный	مورد پسند	Ярар, лайиг.
Угол	گوشه، زاویه	Бучаг, күнч, кушә тин.
Уголовный	جنائی، جزائی	1) Чани, чинайәткар; 2) чинайәт.
Уголь	ذغال	Көмүр.
Угостить, угощать	پذیرائی کردن، مهمان کردن	Гонаг этмәк.
Угощение	سور، مهمانی	Гонаг этмә, гонаглыг.
Угрожать	تهدید کردن	Һәдәләмәк, горхутмаг.
Угроза	تهدید، خط	Һәдә, горху.
Угрозыск (уголовный розыск)	ادارهٔ آگاهی	Чинайәт ахтаран идарә.
Угрызение	نیش، عذاب	Әзаб, әзиййәт.
Угрюмый	عبوس	Гарагабаг, тутгун, гашгабаглы.
Удаваться	موفق شدن، میسر شدن، بجائی رسیدن، نتیجه دادن	Баш тутмаг, гисмәт олмаг.
Удалить, удалять	دور کردن، خارج کردن، تبعید کردن، قطع کردن، کشیدن (دندان)	Узаглашдырмаг, чыхартмаг, харич этмәк, кәнар этмәк (дини).
Удаляться	دور شدن، کناره گیری نمودن	Узаглашмаг, кәнара чәкилмәк.
Удар	ضربه، صدمه، لطمه	Зәрбә.
Ударение	تکیهٔ صدا، تکیهٔ کلام	Вургу.
Ударить, ударять	زدن، نواختن، صدمه وارد آوردن.	Вурмаг, зәрбә эндирмәк.
Ударник	۱) کارگر پیش قدم؛ ۲) سوزن جنگی	1) Зәрбәчи; 2) чахмаг ийнәси (түфәнкдә).
Ударный	پیش قدم، مقدم	Зәрбәли, тә'чили.

Удача	موفقیت	Мүвәффәгиййәт, бәхт, хошбәхтлик.
Удачный	خوب، مناسب، موفقیت آمیز	Мүвәффәгиййәтли, әлверишли.
Удваивать, удвоить	دوبرابر کردن، مضاعف کردن	Икигат артырмаг, икигат әләмәк.
Удел	۱) سهم، قسمت: ۲) نصیب، سرنوشت	1) Пай, hиссә; 2) гисмәт, бәхт.
Удельный вес	۱) وزن مخصوص؛ ۲) موقعیت	1) Хүсуси чәки; 2) мовге.
Уделять	سهم دادن، لطف کردن، التفات کردن	Айырыб вермәк, бөлүб вермәк.
Удержание	جلوگیری، نگاهداری، کسر	Тутма, сахлама.
Удержать	نگهداری کردن، باز داشتن، جلوگیری کردن، کسر کردن	Тутмаг, сахламаг, габағыны алмаг, мане олмаг.
Удивительный	حیرت انگیز، تعجب آور، عجیب، غریب، شگفت آور	Тәәччүблү, гәрибә.
Удивление	تعجب، حیرت، شگفتی	Тәәччүб, hейрәт.
Удивлять	متعجب ساختن، متحیر کردن، حیران کردن، دوچار شگفتی نمودن	Тәәччүбләндирмәк, hейрәтә салмаг, hейран этмәк.
Удивляться	متعجب شدن، حیران شدن	Тәәччүб этмәк, hейрәт этмәк, hейран галмаг.
Удобный	مناسب، راحت، مساعد	1) Раhат; 2) әлверишли мүнасиб.
Удобрение	کود دادن، کود	1) Күбрә; 2) күбрәләмә.
Удобство	آسایش، رفاهیت، راحتی، وسایل آسایش	1) Раhатлыг; 2) әлверишли шәраит, мүнасиб шәраит.
Удовлетворение	رضایت خاطر، رفع احتیاج	Кифайәтләндирмә, кифайәтләнмә.
Удовлетворительный	رضایتبخش، قانع کننده، مقنع	Кафи, кифайәтләндиричи. гәнаәтбәхш.
Удовлетворить	راضی کردن، قانع نمودن، خوشحال ساختن، خوشنود ساختن	Кифайәтләндирмәк, разы салмаг, гане этмәк, мәмнун этмәк.
Удовольствие	حظ، لذت، خوش، کامروائی	hәзз, зөвг, ләззәт, кейф.
Удод	هد هد، شانه بسر	hоп-hоп, шанапипик.
Удостоверение	تصدیق، گواهینامه، تصدیقنامه، شهادتنامه	1) Тәсдиг этмә, тәсдиг әдилмә; 2) шәhадәтнамә, вәсигә.
Удостоверить, удостоверять	تصدیق کردن، گواهی دادن	Тәсдиг этмәк, шәhадәт вермәк.

Удочка	چنگال ماهیگیری	Тилов, гармаг.
Удушливый	خفه کننده (هوای خفه)	Боғучу.
Уединение	تنهائی، انزوا، گوشه گیری	Тәклик, ялғызлыг.
Уезд	دهستان، بلوك	Гәза.
Уезжать	رفتن (سواره)	Кетмәк.
Уж	کوره مار	Су иланы.
Ужас	هراس، دهشت، خوف، هول، وحشت	Дәһшәт, һөвл.
Ужасный	مهیب، وحشتناك، دهشت انگیز، موحش، وحشت آور، مدهش، سخت، شدید	Дәһшәтли, горхунч.
Уже, уж	دیگر؛ *я уже* — من دیگر گفتم *сказал*	Даһа артыг.
Ужин	شام	Шам, ахшам емәйи.
Ужинать	شام خوردن	Шам әләмәк, ахшам емәйи емәк.
Узаконить	صورت قانون دادن	Гануниләшдирмәк, гануна салмаг.
Узбек	ازبك	Өзбәк.
Узбекская ССР	جمهور شوروی سوسیالیستی ازبکستان	Өзбәкистан Социалист Совет Республикасы.
Узда	لگام، لجام، عنان، دسته جلو	Йүйән.
Узел	گره، بند، بقچه، بسته	1) Дүйүн; 2) дүйүнчә, боғча.
Узкий	تنگ، باریك	Дар, энсиз.
Узловатый	پر گره، گرهدار	Дүйүнлү, дүйүн-дүйүн.
Узнавать	شناختن، مطلع شدن	Танымаг, билмәк, өйрәнмәк.
Узник	زندانی، محبوس، اسیر	Дустаг.
Узор	نقشه، نقش و نگار	Нахыш.
Узурпатор	غاصب	Гәсбкар.
Уйма	گزاف، مقدار زیاد	Чох, сайсыз-һесабсыз.
Уйти	رفتن، بیرون رفتن، مصرف ماندن	1) Кетмәк; 2) сәрф олунмаг.
Указ	فرمان، حکم	Фәрман, буйруг, гәрар.
Указание	دستور، اشاره	1) Көстәриш; 2) көстәрмә, ишарә этмә.
Указатель	اشاره کننده، دستور دهنده، هادی	Көстәричи.

Указать, указывать.	نشان دادن، اشاره کردن، دلالت نمودن، هدایت کردن	1) Көстәрмәк; ишарә этмәк.
Укладывать, уложить	باربندی کردن، باربیچی کردن، گنجاندن	Йығмаг, габлашдырмаг, ерләшдирмәк.
Уклон	تمایل، انحراف	1) Әйинти; 2) мейл, тәмайүл.
Уклонение	انحراف (از)، میل کردن	Мейл этмә.
Укол	نیش، تزریق	Ийнә, ийнә вурмаг.
Укор, укоризна	سرزنش، ملامت، توبیخ، طعن	Данлаг, мәзәммәт, сәрки, тә'нә.
Украинец	اهل اکرانی	Украйналы.
Украсить, украшать	آراستن، زینت دادن	Бәзәмәк, зинәтләндирмәк.
Украшение	آرایش، زینت، تزیین	Бәзәк, зинәт.
Укрепить, укреплять	استوار کردن، محکم کردن، تقویت دادن، مستحکم کردن	Бәркитмәк, мөһкәмләтмәк.
Укрепление	استحکام، تحکیم، تقویت، تشدید	Истеһкам, гала.
Укрупнять	بزرك کردن، توسعه دادن	Бөйүтмәк, кенишләндирмәк.
Укрывать, укрыть	پوشیدن، پنهان کردن، مستور داشتن، مخفی نمودن	Кизләтмәк, өрт-басдыр әләмәк, өртмәк.
Уксус	سرکه	Сиркә.
Укус	گزیدگی، نیش	Дишләмә, санчма.
Укусить	گاز گرفتن، دندان گرفتن، نیش زدن	Дишләмәк, гапмаг, санчмаг, чалмаг, вурмаг.
Уладить, улаживать	درست کردن، تنظیم	Дүзәлтмәк, гайдая салмаг.
Улей	کندو (عسل)	Ары пәтәйи, ары кәндиси.
Улетать, улететь	پریدن، پرواز کردن	Учмаг, учуб кетмәк.
Улетучиваться	جیم شدن، تبخیر شدن	Учмаг, бухарланмаг.
Улика	برگه	Сүбут, дәлил.
Улитка	حلزون	Илбиз.
Улица	کوچه، خیابان	Күчә, байыр.
Уличать, уличить	۱) اثبات گناه، افشاء دروغ؛ ۲) درحین عمل دستگیر کردن، برگه بدست گرفتن	Тагсырыны сүбут әләмәк, күнаһыны ашкара чыхартмаг.
Улучшать, улучшить	بهتر کردن، اصلاح کردن	Яхшылашдырмаг, ислаһ этдирмәк.
Улучшение	بهبودی، اصلاح	Яхшылашдырма, яхшылашма, ислаһ эдилмә, ислаһ этмә.

Улыбаться, улыбнуться	لب خند زدن، تبسم نمودن	Күлүмсәмәк, күлүмсәнмәк.
Улыбка	لب خند، تبسم	Күлүмсәмә, тәбәссүм.
Ультиматум	اولتیماتوم، اتمام‌حجت	Ултиматум, гәт'и тәләб.
Ум	عقل، هوش، فهم	Ағыл, фәрасәт.
Умалять, умалить	کم کردن، کوچك کردن، کاستن	1) Азалтмаг, әксилтмәк, кичилтмәк.
Умелый	ماهر	Бачарыглы, габилиййәтли, мәһарәтли.
Уменье	مهارت، استعداد، لیاقت	Бачарыг, габилиййәт, мәһарәт.
Уменьшать, уменьшить	کم کردن، کاستن، کسر کردن، کوچك کردن، تخفیف دادن	Азалтмаг, әксилтмәк, кичилтмәк.
Уменшение	کسر، کاهش، کم کردن	Азалтма, әксилтмә, кичилтмә.
Умеренный	اعتدالی، معتدل، ملایم	Орта, мүлайим, мө'тәдил.
Умереть, умирать	مردن، فوت شدن، وفات کردن، در گذشتن	Өлмәк.
Уместить	جا دادن، گنجانیدن	Ерләшдирмәк, сыгышдырмаг.
Уместно	بجا، بموقع، مناسب	Еринда, мәгамында.
Уметь	توانستن، بلند بودن	Бачармаг, әлиндән кәлмәк.
Умножать, умножить	زیاد کردن، ضرب کردن	Чохалтмаг, артырмаг, вурмаг.
Умножение	ضرب	Чохалма, вурма.
Умный	خردمند، باهوش، هوشمند، عاقل	Ағыллы, ганачаглы.
Умолять	التماس کردن	Ялвармаг, анд вермәк.
Умственный	دماغی، فکری	Әгли, зеһни.
Умывальник	روی شوئی، دست شوئی	Әлүзүјән.
Умывать, умыть	شستن، شستشو دادن	Әлүзү јумаг.
Умысел	نیت، قصد	Гәсд, нијјәт.
Умышленный	عمدی	Гәсдли, гәсдлә эдилән.
Унаследовать	بارث بردن، بمیراث بردن	Вәрәсә олмаг.
Унести, уносить	بردن	Апармаг.
Универсальный	عمومی	Универсал, һәртәрәфли, һәр шејә ираән.
Университет	دانشگاه، دارالفنون	Университет.
Унижать	پست کردن، تحقیر کردن، خوار کردن، ذلیل کردن، توهین نمودن	Алчалтмаг, һөрмәтдән салмаг.
Унижение	پستی، تحقیر، خواری، ذلت	Алчалма, алчалтма.

Унифицировать	یکی نمودن، متحدالشکل کردن، یکنواخت ساختن	Бирләшдирмәк, үмумиләшдирмәк.
Уничтожать	نابود کردن، ازمیان بردن، معدوم کردن	Məhв этмәк, йох этмәк, тәләф этмәк.
Уничтожение	انهدام، معدوم ساختن، نابود کردن	Məhв этмә, йох этмә, тәләф этмә.
Унтер-офицер	گروهبان، وکیل	Кичик забит.
Унывать	افسرده شدن، مأیوس شدن	Руһдан дүшмәк, мә'юс олмаг.
Унылый	دلتنگ، افسوده خاطر	Руһдан дүшмүш, мә'юс.
Упадок	زوال، انحطاط	Дүшкүнлүк, мә'юслуг.
Упаковка	باربندی، لفاف	Габлашдырма, йығыб бағлама.
Упаковывать	باربستن، درکاغذ پیچیدن	Габлашдырмаг, йығыб бағламаг.
Упасть	افتادن، زمین خوردن، پرت شدن	Йыхылмаг, дүшмәк.
Упираться	تکیه کردن، استناد کردن	Дирәнмәк, сөйкәнмәк.
Уплата	پرداخت، تأدیه، کارسازی	Вермә, өдәмә, верилмә, өдәнмә.
Уплатить	پرداختن، تأدیه کردن، ادا کردن	Вермәк, өдәмәк.
Уплотнять, уплотнить	تنگ کردن، فشردن	Сыхлашдырмаг, кипләшдирмәк.
Уполномоченный	نماینده، وکیل	Мүвәккил, вәкил.
Упоминать	یاد آوردن، ذکر کردن، نام بردن	Яда салмаг, хатырлатмаг.
Упомянутый	نام برده، مذکور، پیش گفته	Ады чәкилән, зикр олунан.
Упор	تکیه، تکیه گاه	Даяг, дирәк.
Упорный	لجوج، سرسخت	Инадчыл, тәрс.
Упорядочивать, упорядочить	ترتیب دادن، مرتب کردن، منظم کردن	Низама салмаг, гайдая салмаг, йолуна гоймаг.
Употребить, употреблят	بکاربردن، استعمال کردن	Сәрф этмәк, ишләтмәк.
Употребление	استعمال، متداول نمودن	Сәрф этмә, ишләтмә.
Употребляться	متداول بودن، بکار رفتن، مورد استعمال بودن	Ишләнмәк, сәрф олунмаг, ишләдилмәк.
Управделами	مدیر دفتر	Ишләр мүдири.
Управление	اداره	Идарә.
Управлять	اداره کردن	Идарә этмәк.
Управляющий	مدیر، پیشکار	Мүдир, идарә әдән.

Упражнение	ورزش، تمرین، مشق	Мешг, өйрәнмә, чалышма.
Упразднение	نسخ، الغا	Ләғв, ләғв этмә, ләғв эдилмә.
Упразднить, упразднять	ملغی کردن، نسخ کردن، موقوف کردن	Ләғв этмәк.
Упрёк	سرزنش، ملامت	Данлаг, мәзәммәт, тә'нә.
Упрекать	سرزنش کردن، ملامت کردن	Данламаг, мәзәммәт этмәк.
Упростить, упрощать	تسهیل کردن، ساده کردن، آسانتر کردن	Садәләшдирмәк, асанлашдырмаг.
Упругий	قابل ارتجاع، کشدار، فنری	Эластики.
Упряжь	یراق اسب	Гошгу, гошгу тагымы.
Упрямый	لجوج، لجباز، سرسخت	Инадчыл, тәрс.
Упускать, упустить	ول کردن، رها کردن، ازدست دادن، فروگذار کردن	Бурахмаг, гачыртмаг.
Ура	هورا	Ура! hурра!
Уравнивать, уравнять	مساوی کردن، تسطیح	Бәрабәрләшдирмәк, тәнләшдирмәк.
Уравнительный	تعادلی	Бәрабәрләшдиричи.
Уравниловка	برابری	Бәрабәрчилик.
Уравновешенный	موزون، ثابت	Таразлашдырылмыш.
Ураган	طوفان، صرصر	Гасырға, шиддәтли күләк.
Урегулирование	تنظیم، میزان کردن	Низама салма, дүзәлтмә.
Урегулировать	تنظیم کردن، میزان کردن	Низама салмаг, дүзәлтмәк.
Урна	جعبه	Габ, гуту.
Уровень	تراز، میزان، جدول، سطح	Дәрәчә, сәвиййә.
Уродливый	زشت، بدگل، بدترکیب	Эйбәчәр, кифир, идбар.
Урожай	محصول	Мәhсул.
Урок	درس، درس عبرت	Дәрс, ибрәт.
Урон	تلفات، ضایعات، ضرر	Итки, зәрәр, зиян.
Уронить	انداختن (ازدست)	Салмаг, дүшүрмәк.
Усаживать	نشاندن	Отуртмаг, әкмәк.
Усваивать	یادگرفتن، فراگرفتن	Мәнимсәмәк, йийәләнмәк.
Усердие	اهتمام، پشت کار	Сә'й, чәhд, гейрәт.
Усиление	تقویت، تزیید، تشدید	Күчләндирмә, күчләнмә, гүввәтләндирмә, гүввәтләнмә.

Усиливать, усилить	تقویت کردن، قوت دادن، شدت دادن، تزیید، قوی کردن	Күчләндирмәк, гүввәтләндирмәк.
Усилие	سعی، کوشش، جدیت، جهد	Күч, зор, сә'й.
Ускорение	شتاب، تسریع	Сүр'әтләндирмә, тә'чил.
Ускоренный	سریع، معجل، تسریع شده	Сүр'әти артырылмыш, сүр'әтләндирилмиш.
Ускорить, ускорять	به سرعت افزودن، سرعت دادن، تسریع نمودن	Сүр'әтини артырмаг, сүр'әтләндирмәк.
Условие	شرط، وضع، قرار داد	Шәрт, шәраит.
Условиться	قرار گذاشتن، قرار دادن، موافقت کردن، شرط نمودن	Шәртләшмәк, сөзләшмәк.
Условный	شرطی	Шәрти, шәртли.
Усложнить, усложнять	پیچاندن، مشکل کردن، پیچیده کردن	Чәтинләшдирмәк.
Услуга	خدمت	Хидмәт, гуллуг.
Услышать	شنیدن	Эшитмәк.
Усмирение	تسکین، خوابانیدن، فرونشاندن	Сакитләшдирмә, асайиш.
Усмотрение	ملاحظه، صلاحدید	Рә'й, мүлаһизә.
Уснуть	بخواب رفتن	Ятмаг, юхуя кетмәк.
Усовершенствовать	تکمیل کردن	Мүкәммәлләшдирмәк.
Успевать	موفق شدن، فرصت کردن، رسیدن	1) Мүвәффәг олмаг; 2) өзүнү чатдырмаг, етишмәк.
Успех	موفقیت، کامیابی، کامروائی، پیروزی	Мүвәффәгиййәт.
Успешный	موفقیت آمیز، بانتیجه	Мүвәффәгиййәтли.
Успокаивать	تسلی دادن، آرام کردن، ساکت کردن	Сакитләшдирмәк, раһат әләмәк, овундурмаг.
Уста	۱) دهن؛ ۲) لبان، لبها	1) Ағыз; 2) додаглар.
Устав	آئین نامه، نظامنامه	Устав, низамнамә.
Уставать, устать	خسته شدن	Йорулмаг.
Усталость	خستگی	Йорғунлуг, әзкинлик.
Усталый	خسته	Йорғун, әзкин.
Устанавливать, установить	وضع کردن، برقرار کردن، نصیب کردن، بکار گذاشتن، درست کردن	Гурмаг, дүзәлтмәк, тәшкил этмәк.
Установка	نصب، مقصد، مقصود، دستور، دستگاه	Гурма, дүзәлтмә, тәшкил этмә.
Установление	تعیین، وضع، برقراری، استقرار	Гурма, гурулма, дүзәлмә, дүзәлтмә, тәшкил этмә.

Устарелый	کهنه، منسوخ، متروك، مندرس	Көһнәлмиш, көһнә.
Устный	زبانی، شفاهی	Ағыздан дейилән, шифаһи.
Устойчивый	پایدار، ثابت، مستحکم، استوار	Сәбатлы, мөһкәм, даянығлы.
Устраивать, устроить	تشکیل دادن، برپا کردن، مرتب کردن، درست کردن	Гурмаг, тикмәк, дүзәлтмәк, һазырламаг, тәшкил этмәк.
Устранение	رفع، دفع، برطرف کردن	Кәнар этмә, узаглашдырма.
Устранить, устранять	رفع کردن، برطرف کردن	Кәнар этмәк, узаглашдырмаг.
Устрашать, устрашить	ترسانیدن، تهدید کردن	Горхутмаг, һәдәләмәк.
Уступать	واگذار کردن، گذشت کردن	Күзәшт этмәк, күзәштә кетмәк.
Уступка	گذشت	Күзәшт.
Устье	دهنه، منصب	Чай ағзы.
Усы	سبیلها	Бығлар.
Усыновить	بفرزندی قبول کردن، بفرزندی برداشتن	Өвладлыға көтүрмәк, оғуллуға гәбул этмәк.
Усыпить, усыплять	خواباندن، بیهوش کردن	Ятыртмаг, юхуя вермәк.
Утаивать	پنهان کردن، مخفی کردن، مستور داشتن	Кизләтмәк, үстүнү өртмәк.
Утварь	اثاثیه	Аваданлыг, әв шейләри.
Утвердительный	مثبت	Тәсдиг әдичи, мүсбәт.
Утвердить	تصویب کردن، مستقر کردن	1) Тәсдиг этмәк; 2) бәркитмәк, мөһкәмләндирмәк.
Утверждение	تصویب کردن، مستحکم کردن	1) Тәсдиг этмә, тәсдиг әдилмә, тәсдиг; 2) мөһкәмләтмә, мөһкәмләнмә.
Утёс	صخره	Гая, сылдырым гая.
Утешать	تسلّی دادن، دلداری دادن	Тәсәлли вермәк, овундурмаг.
Утилизировать	استفاده کردن، قابل استفاده نمودن	Истифадә этмәк, файда көтүрмәк.
Утильсырье	مواد خام مورد استفاده	Файдалы тулланты.
Утихать	خاموش شدن، ساکت شدن، آرام گرفتن	Явашымаг, сакитләшмәк.
Утка	۱) اردك، مرغابی؛ ۲) خبرچینی	1) Өрдәк; 2) шайиә.

Утолять, утолить	فرو نشاندن تشنگی (عطش)، سیر کردن	Сөндүрмәк, ятыртмаг.
Утомительный	خسته کننده، ناگوار	Йоручу, үзүчү, ағыр.
Утомление	خستگی	Йорғунлуг, үзкүнлүк.
Утонуть, утонать	غرق شدن، مستغرق شدن	Боғулмаг, суда батмаг.
Утопить	غرق کردن	Боғмаг, суя атмаг.
Утопленник	مغروق	Суда боғулмуш.
Уточнение	تصریح	Айдынлашдырма, айдынлашма, мүәййәнләшмә.
Утрата	فقدان، زیان، باخت، ازدست دادن	Итки, зәрәр.
Утренний	بامدادی، صبحگاهی	Сәһәрки, сәһәр, *утреннее время* сәһәр чағы.
Утро	صبح، بامداد، بامدادان — *утром*	Сәһәр, сүбһ.
Утроба	رحم، بطن	Ғарын, бәтн.
Утрудить, утруждать	زحمت دادن	Зәһмәт вермәк, әзиййәтә салмаг.
Утюг	اتو	Үтү.
Ухаживать	۱) پرستاری کردن؛ ۲) عشق بازی کردن؛ ۳) مواظبت کردن	1) Гуллуг этмәк; 2) әшгбазлыг этмәк.
Ухо	گوش	Гулаг.
Уход	۱) رفتن، حرکت؛ ۲) مواظبت؛ ۳) نگاهداری	1) Кетмә, кедиш; 2) гуллуг этмә, бахма.
Уходить	بدر رفتن، بیرون رفتن، مصرف شدن	Бах *уйти*.
Ухудшать, ухудшить	بدتر کردن	Писләшдирмәк, хараблашдырмаг, позмаг.
Ухудшаться	بدتر شدن	Писләшмәк, хараблашмаг.
Уцелеть	سالم (بی‌عیب) ماندن	Саламат галмаг, бүтөв галмаг.
Участвовать	شرکت داشتن، شریك بودن	Иштирак этмәк.
Участие	شرکت، اشتراك، همکاری، شرکت جستن	Иштирак, иштирак этмә.
Участник	۱) اشتراك کننده؛ ۲) شریك	1) Иштирак эдән, иштиракчы; 2) шәрик, ортаг.
Участок	بخش، قطعهٔ زمین	Парча (ер), сahә.
Участь	نصیب، قسمت، سرنوشت	Бәхт, тале', гисмәт.

Учащийся	دانش‌آموز، شاگرد، محصل	Мәктәбли, мәктәбдә охуян.
Учёба	تحصیل، تحصیلات، آموزش	Дәрс, тәһсил, тә'лим.
Учебник	کتاب‌آموزش، کتاب درس	Дәрс китабы.
Учебный	تحصیلی، مشقی	Дәрс, тәдрис.
Учение	۱) تحصیل آموزش، مشق؛ ۲) تعلیمات، مسلك	1) Өйрәнмә, тә'лим; 2) нәзәрийјә.
Ученик	دانش‌آموز، شاگرد	Шакирд, мәктәбли.
Учёный	۱) دانشمند، عالم، فاضل، هنرمند؛ ۲) آموخته	1) Алим; 2) өйрәдилмиш, тә'лим алмыш.
Учесть, учитывать	درنظر گرفتن، بحساب آوردن	Нәзәрә алмаг, һесаба алмаг.
Учёт	آمار، احصائیه، درنظر گرفتن	Учет, һесаба алма.
Учётчик	آمارگر	Һесаб тутан.
Училище	آموزشگاه، مدرسه	Мәктәб.
Учитель	آموزگار، معلم، دبیر	Мүәллим.
Учительница	معلمه، آموزشکار زن	Мүәллимә.
Учить	آموختن، یاد دادن، تعلیم دادن، مشق دادن، درس دادن	Өйрәтмәк, тә'лим вермәк, охутмаг.
Учиться	تحصیل کردن، یادگرفتن، آموختن	Охумаг; өйрәнмәк.
Учредительный	تأسیسی؛ *учредительное собрание* مجلس مؤسسان	Тә'сис әдичи, *учредительное собрание* мәчлиси-мүәссисан.
Учредить	تأسیس کردن	Тә'сис этмәк, әсасыны гоймаг.
Учреждение	۱) تأسیس؛ ۲) مؤسسه، بنگاه	1) Тә'сис этмә, бина этмә; 2) мүәссисә.
Ушиб	صدمه، گوفتگی، ضرب	Зәдә, әзик.
Ушибить	صدمه زدن، ضرب زدن، کوفتن	Зәдәләмәк, әзмәк.
Ушко	حلقه، ته سوزن	Гулп, әл ери.
Ушной	گوشی (متعلق بگوش)؛ *ушная боль* گوش درد	Гулаг; *ушная боль* гулаг ағрысы.
Ущелье	دره، تنگه، دربند	Дар дәрә, кечид.
Ущемлять	فشار دادن، لاگذاردن	Әзмәк, сыхмаг.
Ущерб	زیان، خسارت، ضرر، آسیب	Зәрәр, зиян.
Ущипнуть	نیشگون گرفتن	Чимдикләмәк.
Уют	رفاه، راحتی	Көзәл шәраит, сәлигә, рaһатлыг.
Уязвить, уязвлять	نیش زدن	Яра вурмаг, санчмаг.

Уяснить, уяснять	روشن کردن، توضیح دادن، ایضاح کردن، پی بردن	Айдынлашдырмаг, анлатмаг, баша салмаг.

Ф

Фабзавком (фабрично-заводской комитет)	کمیتهٔ کارخانه	Фабрика-завод комитети.
Фабзавуч, ФЗУ (фабрично-заводское училище)	آموزشگاه صنعتی	Фабрика-завод мәктәби.
Фабрика	فابریك، کارخانه	Фабрика.
Фабрикаты	مصنوعات	Фабрикатлар.
Фаза	۱) شکل، صورت؛ ۲) دوره، مرحله	1) Фаза, 2) дөвр, момент, мәрһәлә.
Фазан	قرقاول، تذرو	Гырговул.
Факел	مشعل	Мәш'әл.
Факт	۱) حقیقت؛ ۲) واقعه	1) Факт; һәгигәт, һәгиги; 2) һадисә, вагиә.
Фактический	حقیقی، واقعی	Һәгиги.
Фактор	عامل	Фактор, амил.
Фактура	بارنامه، فاکتور	Фактура.
Факультет	دانشکده، فاکولته	Факултет.
Фальсификация	تقلب، جعل، ساختکاری	1) Уйдурма, сахталашдырма; 2) сахта шей, гәлб шей.
Фальшивый	۱) ساخته، جعلی، قلب، مصنوعی؛ ۲) دورو، ریاکار	1) Сахта, гәлб; 2) икиүзлү, риякар, яланчы.
Фамилия	۱) فامیل، نام خانوادگی، نام و نشان؛ ۲) دودمان، نسل، نژاد	1) Фамилия; 2) нәсл; аилә.
Фанатик	متعصب، فاناتیك	Фанатик, мөвһуматчы.
Фанера	تختهٔ سه‌لائی	Фанера.
Фантазировать	خیال بافتن، ازخود درآوردن	1) Хүляя далмаг; 2) уйдурмаг, өзүндән дүзәлтмәк.
Фантазия	۱) خیال، تخیل، تصور؛ ۲) هوس، هواو هوس	1) Тәсәввүр; 2) хәял, хүля; 3) уйдурма, ялан; 4) гәрибәлик.

Фантастический	۱) غریب، عجیب؛ ۲) خیالی موهوم، افسانوی	1) Гәрибә, тәәччүблү, әчайиб, гейри-тәбии, олмазын, әфсанәви; 2) хәяли.
Фармацевт	داروساز، دواساز	Әчзачы.
Фартук	پیش بند، پیش دامن	Дөшлүк, өнлүк.
Фарфор	۱) چینی؛ ۲) چینی آلات	1) Фарфор, чини; 2) чини габлар, чини мә'мулат.
Фарш	دلمه، قیمه	Ич; гиймә.
Фасад	نما (عمارت)	Фасад, бинанын габаг тәрәфи.
Фасоль	لوبیا، باقلا	Лобя, пахла.
Фасон	برش، فرم، طریقه	Фасон, бичим; ‖ təhər.
Фашизм	فاشیزم	Фашизм.
Фашист	فاشیست	Фашист.
Фаэтон	درشکه، فایتون	Файтон.
Февраль	فوریه	Феврал, феврал айы.
Федерация	اتحاد، فدراسیون	Федерация.
Фейерверк	آتشبازی	Фишәнк, атешбазлыг.
Фельдмаршал	سپهبد، فلدمارشال	Фелдмаршал.
Фельдфебель	استوار (درجهٔ نظامی)	Фелдфебел.
Фельдшер	پزشکیار، معین پزشك	Фелдшер.
Феодализм	ملوك‌الطوایفی، فئودالیزم	Феодализм, дәрәбәйлик.
Ферма	۱) مزرعه؛ ۲) استخوان بندی (فنی)	1) Ферма; 2) чаты.
Фетр	نمد، فتر	Фетр, кечә.
Фехтование	شمشیر بازی	Гылынч тә'лими.
Фея	پری	Пәри.
Фиалка	بنفشه	Бәнөвшә.
Фибра	۱) لیف؛ ۲) فیبر	1) Лиф; 2) фибра.
Фига	انجیر	Әнчир.
Фигура	۱) شکل، صورت؛ ۲) اندام؛ ۳) ذات، شخصی، سیما	1) Көрүнүш, шәкил, фигура; ‖ hәрәкәт (рәгсдә); 2) бәдән, әндам; 3) шәхс, сима, зат.
Физик	فیزیکدان، عالم فیزیك	Физик.
Физика	فیزیك	Физика.
Физический	بدنی، جسمانی	Физики, *физические опыты* физика тәчрүбәләри.
Физкультура	تربیت بدنی، ورزش	Бәдән тәрбийәси.

Фиксировать	۱) ثابت کردن؛ ۲) معین کردن	1) Тәсбит этмәк; ‖ гейд этмәк; 2) мүәййән этмәк.
Фиктивный	ساخته، مصنوعی، بدلی، غیر حقیقی	Сахта, уйдурма, гондарма.
Филиал	شعبه	Филиал, шө'бә.
Философ	فیلسوف، حکیم	Философ.
Философия	فلسفه، حکمت	Фәлсәфә.
Философствовать	فلسفه بافتن	1) Фәлсәфә илә мәшғул олмаг, философлуг этмәк; 2) әлламәлик этмәк, кәлампәрдазлыг этмәк.
Фильм	فیلم	Филм.
Фильтрование	تقطیر، تصفیه، پالایش	Сүзмә, сүзүлмә.
Финансировать	مساعدت مالی، کمك مالی کردن	Пул бурахмаг, пулла тә'мин этмәк.
Финансы	مالیه، دارائی	Пул, малиййә вәсаити.
Финик	خرما	Хурма.
Фининспектор (финансовый инспектор)	مفتش مالیه، باز رس دارائی	Малиййә инспектору.
Финотдел	شعبهٔ مالیه، شعبهٔ دارائی	Малиййә шө'бәси.
Финплан	نقشهٔ مالی	Малиййә планы.
Фирма	تجارتخانه، فیرم	Фирма, мүәссисә.
Фисташка	پسته	Пүстә.
Фитиль	فتیله	Фитил, пилтә.
Флаг	پرچم، بیرق	Байраг.
Флакон	شیشه، شیشهٔ (عطر)	Шүшә, этир шүшәси.
Фланг	جناح، پهلو	Чинаһ, ганад.
Фланговый	جناحی، پهلوئی	Чинаһда олан, чинаһдан кәлән.
Флейта	نی، فلوت	Флейта, ней.
Флиртовать	لاس زدن	Әшгбазлыг этмәк.
Флот	بحریه، ناوگان	Флот.
Флотилия	ناوگروه	Кичик һәрби кәмиләр дәстәси.
Флюгер	بادنما	Флюгер.
Флюс	پیله (دندان)	Судур.
Фляга, фляжка	قمقمه	Гумгума, дәббә.
Фойэ	اطاق تنفس، سالون تنفس	Фойә.
Фокус	۱) کانون؛ ۲) حقه بازی؛ ۳) حقه، نیرنگ	1) Көзбағлыча, һоггабазлыг; 2) очаг; 3) кәләк; ‖ һогга.

Фокусник	حقه باز	Һоггабаз.
Фон	زمینه	1) Фон, әсас рәнк; 2) мәч., мүһит.
Фонарь	فانوس	Фәнәр.
Фонд	ذخیره، اندوخته	Фонд.
Фонтан	فواره	Фәвварә, фантан.
Форма	۱) شکل، صورت، ترکیب؛ ۲) وجه، صیغه؛ ۳) قالب؛ ۴) فرم؛ فرم نظام، لباس نظامی — *военная форма*	1) Шәкил, форма, сурәт; 2) гайда, үсул; 3) рәсмиййәт, рәсми көрүнүш; 4) гәлиб.
Формальность	فورمالیته	Рәсмиййәтчилик.
Формат	قطع؛ ‖ نمونه	Өлчү; ‖ үлкү.
Формировать	۱) متشکل ساختن؛ ۲) تشکیل دادن	1) Мүәййән шәклә салмаг; 2) тәшкил этмәк.
Формула	فرمول، قاعده، صیغه	Формула.
Формулировать	تصریح کردن، فرمول بندی کردن	Ифадә этмәк, һысача көстәрмәк.
Формулировка	۱) فرمول بندی؛ ۲) فرمول	1) Ифадә этмә, ифадә әдилмә, гысача көстәрилмә; 2) формула.
Форпост	پیش قراول	Форпост, аванпост, габаг пост.
Форсировать	۱) تسریع کردن؛ ۲) تعجیل در حرکت (نظامی) از رودخانه گذشتن — *ф. реку*	1) Күчләндирмәк, сүр'әтләндирмәк; 2) дөйүшә-дөйүшә кечмәк (һәрби).
Форт	برج، دژ	Гала, бурч.
Фортепиано	پیانو	Фортепиано.
Фортификация	فن استحکام، ساختن استحکامات	Фортификация.
Форточка	روزنه	Нәфәслик, пәнчәрә көзү.
Фосфат	فوسفات، نمك آسید فوسفوریك	Фосфат.
Фотограф	عکاس	Фотограф, шәкил чәкән.
Фотографировать	عکس برداشتن، عکس انداختن	Шәкил чәкмәк (*фотоаппараты илә*).
Фотография	۱) عکاسی؛ ۲) عکس؛ عکاسخانه	1) Шәкил чәкмә (*фотоаппараты*); 2) шәкил; 3) фотография, шәкил чәкилән ер.
Фраза	جمله، عبارت	Чүмлә.
Фракция	فراکسیون	Фракция.
Франция	فرانسه	Франса.
Француженка	زن فرانسوی	Франсыз (гадын).

Француз	فرانسوی	Франсыз.
Фрахт	کرایه	Кирә, кирә һаггы.
Фрахтовать	کرایه کردن	Кирә этмәк, ичарә этмәк.
Фронт	جبهه، پیشانی	Чәбһә.
Фрукт	میوه	Мейвә.
Фугас	مخرب (نظامی)؛ *ф. бомба* — بمب مخرب	Фугас.
Фундамент	پایه، پی، شالوده، بنیان، بنیاد	Бинөврә, өзүл, әсас.
Фундаментальный	محکم، اساسی	Мөһкәм, әсаслы.
Функционировать	کار کردن، عمل کردن	Ишләмәк, ишдә олмаг.
Функция	کار، عمل، وظیفه	Иш, вәзифә.
Фунт	۱) گروانکه؛ ۲) پوند (لیرهٔ انگلیس)	1) Кирвәнкә; 2) фунт (инкилис пулу).
Фураж	علیق	Әләфийят, мал еми.
Фуражка	کاسکت (کلاه)	Фуражка, папаг.
Фургон	گاری	Фургон.
Фургонщик	گاریران، گاریچی	Фургончу.
Футбол	فوتبال	Футбол.
Футляр	قاب، جلد	Футляр, габ, гуту.
Фуфайка	پیراهن کش	Юн көйнәк, исти көйнәк.
Фюзеляж	تنه (هواپیما)	Фюзеляж, аэропланын чанағы.

X

Халат	۱) لباس کار، پیراهن کار؛ ۲) لباس صبح؛ ۳) خلعت	1) Халат; 2) чапан; 2) хәләт.
Халатность	سهلنکاری، غفلت، لاقیدی، مسامحه، بی‌مبالاتی	Сәһләнкарлыг.
Халтура	کار سرسره	Башдансовма иш, халтура.
Хандрить	غصه خوردن، اندوهگین بودن	Гәмкин олмаг, ганы гара олмаг.
Ханжа	ریاکار، خشکه مقدس	Яланчымө'мин, риякар.
Ханжество	ریاکاری	Яланчымө'минлик, риякарлыг.

Хаос	بی نظمی، هرج و مرج، شلوغی	Гарышыглыг, гармагарышыглыг, һәрчмәрчлик, интизамсызлыг.
Характер	۱) خلق، اخلاق، سیرت، خو؛ ۲) نوع، جنبه	1) Хасиййәт; 2) хүсүсиййәт.
Характеризовать	توصیف کردن	Характеризә этмәк.
Характерный	مخصوص بخود	Характер, хүсүси.
Харчи	جیره، خوراك	Емәк, гида, әрзаг.
Хвалить	تعریف کردن، تحسین کردن	Тә'рифләмәк, тә'риф этмәк.
Хвастаться	لاف زدن، بخود بالیدن	Өйүнмәк, өзүнү тә'риф этмәк.
Хватать	۱) گرفتن، ربودن؛ ۲) برداشتن؛ ۳) کفایت کردن، کافی بودن	1) Тутмаг, гамарламаг; 2) алмаг, көтүрмәк; 3) кифайәт этмәк, чатмаг.
Хвататься	۱) بدست گرفتن، چنگ زدن؛ ۲) چسپیدن، متوسل شدن	Япышмаг, бәрк тутмаг.
Хватить	۱) کفایت کردن، کافی بودن؛ ۲) سخت زدن، ضربه زدن	1) Кифайәт этмәк, чатмаг; 2) вурмаг, илишдирмәк.
Хвойный	خاردار، درختهای خانوادهٔ کاج	Ийнә ярпаглы.
Хворать	بیمار بودن، ناخوش بودن، کسالت داشتن	Нахошламаг, хәстәләнмәк, кефсиз олмаг.
Хвост	۱) دم؛ ۲) نوبه	1) Гуйруг; 2) нөвбә.
Хижина	کلبه	Кома, дахма.
Хилость	ضعف، ناتوانی	Зәифлик, сысгалыг.
Хилый	ضعیف، نحیف، علیل، ناتوان	Зәиф, сысга
Химизация	شیمیائی کردن	Химизация.
Химик	شیمی دان	Кимячы.
Химия	شیمی، کیمیا	Кимя.
Хинин	گنه گنه	Кинә, хинин.
Хирург	جراح	Чәррah.
Хирургия	علم جراحی	Чәррahлыг.
Хитрость	حیله، حیله گری، مکر، نوطئه	Һнйлә, кәләк, бичлик.
Хитрый	موذی، حیله گر، حیله باز، نیرنگ باز	Һнйләкәр, кәләкбаз.
Хищение	سرقت، غارتگری، اختلاس، چپاول	Оғурлама, талама; ‖ исраф.
Хищник	۱) دد؛ ۲) حیوان درنده؛ ۳) غارتگر	1) Йыртычы һейван; 2) таланчы.
Хладнокровие	خون سردی	Союгганлылыг.

Хладнокровный	خون سرد، آسوده خاطر، آسوده دل	Союгганлы, сакит.
Хлам	آشغال، ژنده پاره	Чыр-чындыр, зир-зибил.
Хлеб	۱) نان؛ ۲) غله؛ ۳) معاش	1) Чөрәк; 2) тахыл; 3) газанч.
Хлебозаготовка	تهیئه غله، تدارك غله	Тахыл тәдарүкү, тахыл hазырлыгы.
Хлебопашец	زارع، کشاورز، برزگر	Әкинчи.
Хлебопекарня	خبازی، نانوائی، نانواخانه	Чөрәкчихана.
Хлебосол	مهمان نواز	Гонагчыл адам, гонаг севән.
Хлев	آغل، طویله	Пәйә, ағыл.
Хлопать, хлопнуть	۱) کف زدن، دست زدن؛ ۲) بضرب زدن؛ *хлопать ушами* — سردرنیاوردن	1) Әл чалмаг; 2) бәрк вурмаг, *хлопать ушами* көзләрини дөймәк.
Хлопковод	پنبه کار	Памбыгчы.
Хлопководство	پنبه کاری	Памбыгчылыг.
Хлопкоочистительный	پنبه پاك کنی؛ کارخانهٔ پنبه پاك کنی — *хлопкоочистительный завод*	Памбыгтәмизләйән, *хлопкоочистительный завод* памбыг тәмизләйән завод.
Хлопкопрядение	پنبه ریسی	Памбыг әйирмә.
Хлопок	پنبه	Памбыг.
Хлопотать	۱) سعی و کوشش کردن، زحمت کشیدن، تقلا کردن اقدام کردن، دست و پا کردن؛ ۲) شفاعت کردن	1) Чалышмаг, әлләшмәк, вурнухмаг; 2) васитәчилик этмәк, хаһиш этмәк.
Хлопоты	زحمت، کوشش، سعی	Әлләшмә, гайгы, нараһатлыг.
Хлопчатник	بوتهٔ پنبه	Памбыг колу.
Хлопчатобумажный	پنبه‌ای نخی	Памбыг, иплик, *хлопчатобумажная ткань* памбыг парча.
Хлынуть	۱) جاری شدن؛ ۲) ریختن؛ ۳) فواره زدن	Фышгырмаг, фысгырмаг.
Хлыст	شلاق	Шаллаг.
Хмель	۱) رازك، لبلاب؛ ۲) مستی	1) Мая сармашыгы; 2) хумарлыг, кефлилик.
Хмурый	۱) عبوس، اخمو؛ ۲) تیره، گرفته	1) Гашгабаглы, сымсыгыны салламыш; 2) тутгун.

Хныкать	زار زدن، زاری، ونگ زدن، تق-تق کردن	Зарылдамаг, инилдәмәк.
Ход	۱) حرکت، سیر؛ ۲) جریان، رواج؛ ۳) معبر، رهگذر؛ ۴) نوبت (درشطرنج)	1) Һәрәкәт; ‖ кедиш, инкишаф; 2) йол, кечәчәк; 3) оюн.
Ходатайство	تقاضا، درخواست، عریضه	Бинакүзарлыг, хаһиш.
Ходатайствовать	وساطت کردن	Васитәчилик этмәк.
Ходить	۱) گشتن، راه رفتن؛ ۲) رفتن؛ ۳) حرکت کردن؛ ۴) پوشیدن، دربرداشتن؛ ۵) رواج داشتن	1) Еримәк, кәзмәк; 2) кетмәк; 3) ишләмәк, һәрәкәт этмәк; 4) кеймәк; 5) ишә кетмәк, пула кетмәк (мал).
Ходкий	رائج، متداول	Ишә кедән, пула кедән, яхшы сатылан.
Ходули	چوب پا	Ағачаяг.
Ходьба	راه رفتن، رهروی	Еримә, кеймә, кетмә; ‖ ериш, һәрәкәт.
Хозорган (хозяйственный орган)	بنگاه اقتصادی	Тәсәррүфат органы.
Хозрасчет (хозяйственный расчет)	محاسبهٔ اقتصادی	Тәсәррүфат һагг-һесабы.
Хозяин	۱) صاحب؛ ۲) خانه دار، میزبان؛ ۳) آقا	1) Саһиб, йийә; 2) эв йийәси; 3) аға.
Хозяйка	۱) کدبانو؛ ۲) خانم صاحبخانه؛ ۳) خاتون، خانم، بانو	1) Саһиб, йийә (гадын); 2) эв йийәси (гадын) 3) ханым.
Хозяйничать	۱) خانه داری کردن؛ ۲) امرو نهی کردن، سیادت کردن	1) Саһиблик этмәк, идарә этмәк; 2) ағалыг этмәк.
Хозяйственный	۱) اقتصادی؛ ۲) صرفه‌جو	1) Тәсәррүфат, *хозяйственные органы* тәсәррүфат органлары; 2) тәсәррүфатчы, эвә бахан, эвдар.
Хозяйство	۱) اقتصاد؛ ۲) خانه‌داری — *домашнее хозяйство*	1) Тәсәррүфат; 2) эвдарлыг.
Холера	وبا	Вәба, овма.
Холить	ناز پروردن	Назыны чәкмәк.
Холм	تپه، تل، ارتفاع	Тәпә.
Холод	سردی، سرما، برودت	Союг.
Холодильник	سرد خانه، یخدان، یخچال	Бузхана.
Холодно	۱) سرد؛ ۲) سرداست	1) Союг; 2) союгдур.
Холодный	سرد، خنك	Союг, шахта.

Холостой, холостяк	۱) مجرد، عزب؛ ۲) فشنگ خالی — *х. патрон*	1) Субай оғлан; 2) күлләсиз бош.
Холст	کرباس	Галын кәтан, киш.
Хомут	خاموت	Хамыт, боюндуруг.
Хор	گروه خوانندگان، کر	Хор.
Хоронить	۱) دفن کردن؛ ۲) پنهان کردن، چال کردن	1) Бүсдырмаг, дәфн этмәк; 2) кизләтмәк.
Хорошенький	قشنگ، زیبا، نیکو	Гәшәнк, көзәл, яхшы.
Хорошеть	قشنگ شدن، نیکو شدن، زیبا شدن	Яхшылашмаг, гәшәнкләшмәк, көзәлләшмәк.
Хороший	خوب، نیکو، خوش	Яхшы.
Хорошо	۱) خوب؛ ۲) خوب است	Яхшы.
Хотеть	خواستن، میل داشتن	Истәмәк, арзу этмәк.
Хоть	۱) اقلا، کاش؛ ۲) اگرچه	1) Бари, һеч олмазса; 2) лап, истәйирсән, истәсән.
Хотя	اگرچه، گرچه، و لو، هرچند که	Һәрчәнд.
Хохлатый	کاکلدار، کاکلی	Кәкилли.
Хохол	کاکل	Кәкил.
Хохот	قاه قاه، خنده، قهقهه	Гәһгәһә.
Храбрость	شجاعت، دلیری، دلاوری، جوانمردی	Гочаглыг, шүҹаәт, ҹәсарәт, икидлик.
Хранение	نگاهداری، حفظ، محافظت	Сахлама, сахланма, горума, горунма.
Хранилище	انبار، محل محافظت	Амбар, мүһафизә ери.
Хранить	نگاهداشتن، حفظ کردن	Сахламаг, горумаг.
Храпеть	خر خر کردن، خرنه کشیدن	Хорулдамаг, хорна чәкмәк.
Хребет	۱) ستون فقرات، تیره پشت؛ ۲) سلسلهٔ جبال، رشتهٔ کوه	1) Бел сүмүйү; 2) дағ силсиләси, сыра дағлары.
Хрен	ریشهٔ خردل	Хәрдәл, гатыготу.
Хрестоматия	منتخبات (اشعار، حکایات، ادبیات)	Мүнтәхәбат.
Хризантема	گل داودی	Хризантема, пайызкүлү.
Хрипеть	خر خر کردن	Хырылдамаг.
Хриплый	گرفته، خشن (صدا)	Хырылтылы.
Христианство	مذهب مسیحی، مسیحیت	Христианлыг.
Хромать	لنگیدن	Ахсамаг.
Хромой	لنگ، شل	Ахсаг.
Хроника	۱) تاریخ، وقایع؛ ۲) اخبار	1) Тарих; 2) дахили хәбәрләр.

Хронический	مزمن (بیماری)	Узун сүрән; ‖ даими, әбәди.
Хрупкий	۱) تر؛ ۲) نازك؛ ۳) شکننده	1) Көврәк, тез сынан; 2) назик, зәриф.
Хрусталь	بلور، بلورآلات	Биллур.
Хрустеть	خش خش کردن	Хырчылдамаг, шыгылдамаг.
Хрюкать	خر خر کردن (صدای خوك)	Хорылдамаг (донуз).
Хрящ	غضروف، استخوان نرم	Гыгырдаг.
Худеть	لاغر شدن	Арыгламаг.
Худо	بد، تباه، بداست	Пис, бед.
Художественный	۱) صنعتی؛ ۲) بدیعی؛ آموزشگاه هنرهای زیبا ـ *художественная школа*	1) Бәдии; 3) инчә, зәриф, *художественные школы* инчәсәнәт мәктәбләри.
Художник	نقاش	1) Рәссам; 2) сәнәткар.
Худой	۱) لاغر، نحیف؛ ۲) بد؛ ۳) مج. ژنده شده، کهنه	1) Арыг; 2) пис; 3) мәч., йыртыг, көһнә.
Худший	بدترین	1) Даһа пис; 2) ән пис.
Хуже	بدتر	Даһа пис.
Хулиган	اوباش، الواط	Хулиган, дәләдуз.

Ц

Царапать	خراشیدن، ناخن زدن	Чырмагламаг; чызмаг.
Царапина	خراش	Чырмаг ери.
Царизм	تزاریزم	Чаризм.
Царить	۱) سلطنت کردن؛ ۲) حکفرما بودن	1) Падшаһлыг этмәк, чарлыг этмәк; 2) һөкмранлыг этмәк, һөкмфәрма олмаг.
Царский	همایونی، تزاری	Чар, падшаһ, *царский указ* чар (падшаһ) фәрманы.
Царство	۱) سلطنت؛ ۲) حکمرانی	1) Чарлыг, падшаһлыг; 2) һөкмранлыг; һөкмфәрмалыг.
Царь	تزار	Чар, падшаһ.
Цвести	۱) نشو و نما؛ ۲) گل کردن، شکوفه کردن؛ ۳) آباد شدن؛ خرم شدن	1) Көйәрмәк; 2) күл ачмаг; чичәкләнмәк; 3) чаванлашмаг; сағламлашмаг.

Цвет	۱) رنگ؛ ۲) گل	1) Рәнк; 2) күл, чичәк.
Цветник	گلزار، گلستان، گلکار	Күллүк, чичәклик, күлүстан.
Цветной	رنگین، ملون، الوان، رنگا ـ رنگ	Әлван, рәнкли.
Цветоводство	گلکاری	Күлчүлүк, чичәкчилик.
Цветок	گل	Күл, чичәк.
Цветущий	خرم، آباد	Чичәкләнән, чичәк кими ачан.
Цейхгауз	اسلحه خانه، قورخانه	Чәббәхана, цейхһауз.
Целебный	بهبودی بخش، شفادهنده، گوارا	Мүаличә эдән, шәфа верән.
Целевой	۱) اختصاصی: ۲) مقصود، مطلوب، منظور	1) Мәгсәдли; мүәййән мәгсәд үчүн олан; 2) мәгсәд олан.
Целесообразный	صلاح، مفید	Әлверишли, мәгсәдә уйғун.
Целиком	بکلی، تماماً، کاملا	Тамамилә, бүтүнлүклә.
Целиться	نشان گرفتن، نشانه‌روی، هدف گیری	Нишан алмаг, нишанәйә көтүрмәк.
Целовать	بوسیدن، بوسه دادن، ماچ کردن	Өпмәк.
Целое	۱) تمام، کل، یگانه؛ ۲) عدد ц. число ـ صحیح	1) Там; бүтөв; 2) там әдәд.
Целость	تمامیت، بی عیبی، دست نخوردگی	Тамлыг, тамамлыг, бүтөвлүк; ‖ тохунулмазлыг.
Целый	۱) تمام؛ ۲) سالم؛ ۳) بی‌عیب	1) Там; тамам; бүтөв; 2) әлдәйилмәмиш; корланмамыш; 3) сағ; сағлам.
Цель	۱) هدف، نشانه، سیبل؛ ۲) مقصود، منظور، مراد	1) Һәдәф; нишанә; 2) мәгсәд.
Цельность	تمامیت	Екпарәлик, бүтөвлүк.
Цельный	۱) یك پارچه؛ ۲) خالص	1) Екпарә; бүтөв; бир маддәдән олан; 2) халис, саф.
Цемент	سیمان، ساروج	Цемент.
Цена	بها، قیمت، نرخ	Гиймәт, дәйәр.
Цензура	سانسور	Цензура.
Ценить	قیمت کردن، قدردانی کردن (از کسی)، قدردانستن	Гиймәт гоймаг, гиймәт вермәк.
Ценный	۱) پربها، پرقیمت، قیمتی، ذی قیمت، بهادار؛ ۲) مهم	1) Гиймәтли; дәйәрли; ‖ баһалы; 2) әһәмиййәтли.

Центнер	سنتنر	Центнер.
Центр	مرکز، کانون	Мәркәз.
Централизация	مرکزیت، تمرکز	Мәркәзләшмә, мәркәзләшдирмә, мәркәзләшдирилмә.
Центральный	۱) مرکزی؛ ۲) عمده	1) Мәркәзи; 2) әсас; мүһүм.
Цеп	خرمن کوب، گندم کوب	Тохмаг, пая (тахыл дөймәк үчүн).
Цепенеть	مبهوت شدن	Кейимәк, гуруюб галмаг.
Цепляться	چسپیدن، چنگ زدن، محکم گرفتن	Илишмәк; ‖ япышмаг.
Цепочка	زنجیر کوچك، زنجیرساعت	Зәнчир; ‖ назик зәнчир, саат зәнчири.
Цеппелин	زیپلن، کشتی هوائی	Цеппелин, дирижабл.
Цепь	۱) زنجیر؛ ۲) رشته، سلسله	1) Зәнчир; 2) сыра, силсилә.
Церемониал	تشریفات، آئین	Мәрасим, тәшрифат.
Церемониться	۱) تعارف کردن؛ ۲) نازپروردن	1) Ресмийәт көзләмәк, тәшрифат көзләмәк; 2) наз чәкмәк, назыны чәкмәк.
Церемония	۱) تشریفات، آئین؛ ۲) تعارف؛ ۳) ناز؛ ۴) سرمونی	1) Мәрасим, рәсмийәт, тәшрифат; 2) әдәб, нәзакәт.
Церковь	کلیسا	Килсә.
Цех	قسمت، شعبه، صنف	Цех.
Цивилизация	تمدن	Мәдәнийәт.
Цикл	سیکل، دوره	Цикл.
Циклон	گردباد	Циклон, гасырға, боран.
Цилиндр	سیلندر، استوانه	Цилиндр.
Цинизм	بی‌حیائی، بیشرمی، وقاحت	Цинизм, һаясызлыг, утанмазлыг.
Цинк	روی، زنگ	Цинк.
Цирк	سیرك	Цирк.
Циркулировать	۱) رواج داشتن؛ ۲) دوران داشتن؛ ۳) منتشر شدن، شیوع یافتن	1) Дөвр этмәк, дөврән этмәк; 2) кәзмәк, долашмаг; 3) яйылмаг.
Циркуль	پرکار	Пәркар.
Циркуляр	بخشنامه، متحدالمال	Циркуляр, әмр, сәрәнчам.
Цитадель	ارك، قلعه، دژ	Гала, далдаланачаг.
Цитата	نقل قول	Цитата.

Циферблат	صفحهٔ ساعت	Циферблат.
Цифра	رقم، عدد، آمار، پیکر	Рәгәм.
ЦК (Центральный Комитет)	کمیتهٔ مرکزی	МК (Мәркәзи комитә).
ЦК ВКП(б) (Центральный Комитет Всесоюзной Коммунистической Партии (большевиков))	کمیتهٔ مرکزی حزب کمونیست (بولشویك) اتحاد شوروی	ҮК(б)П МК Үмумиттифаг Коммунист (большевикләр) Партясынын Мәркәзи Комитети.
Цыган	کولی	Гарачы.
Цынга	اسقربوط (بیماری بی‌ویتامینی)	Цынга, скорбут.
Цыновка	حصیر	Һәсир.
Цыплёнок	جوجه	Ҹүчә.
Цыпочки	نوك پنجه؛ نوك پنجه راه رفتن — *ходить на цыпочках*	Бармаг үчү; *ходить на цыпочках* бармаглары үчүнда кәзмәк.

Ч

Чад	دود، بوی سوخته	Бухар, дәм, түстү.
Чадра	چادر	Чадра.
Чай	چائی	Чай.
Чайка	یاغو (مرغ دریائی)	Марты гушу.
Чайная	چایخانه، قهوه خانه	Чайхана.
Чайник	قوری	Чайдан.
Чародей	جادوگر، ساحر	Сеһрбаз, чадукәр, тилсимчи.
Час	ساعت	Саат
Часовой	۱) ساعتی؛ ۲) نگهبان، کشیکچی، قراول	1) Саат; 2) гаровулчу, гаровулда дуран әскәр.
Часовщик	ساعتساز	Саатсаз.
Частичный	جزئی	Гисмән, ярымчыг.
Частный	خصوصی، شخصی، استثنائی	Хүсуси, шәхси.
Часто	۱) غالباً، اغلب، بارها، خیلی، بسا از اوقات؛ ۲) بطور انبوه، نزدیك یك دیگر	1) Чох вахт; ‖ тез-тез; 2) сых, сых-сых.
Частый	۱) انبوه، تنگ هم؛ ۲) مکرر؛ ۳) تند، زود، سریع، پی در پی	1) Сых, галын; 2) чох, түнд; 3) тез-тез, далбадал.

Часть	۱) بخش، قسمت، جزء، سهم؛ ۲) حصه، شعبه	1) Һиссә, пай, гисмәт; 2) шө'бә.
Часы	ساعت	Саат.
Чахотка	سل، دق	Вәрәм, дыг.
Чаша	کاسه	Каса, пиялә.
Чашечка	۱) فنجان کوچك؛ ۲) کاسهٔ گل (گیاه شناسی)	1) Кичик финчан; 2) касачыг (бот.).
Чашка	فنجان؛ *ч. весов* — کفهٔ ترازو	1) Финчан; ‖ каса; 2) таразы көзү; 3) диз гапагы.
Чаща	عمق جنگل	Мешәнин сых ери.
Чаяние	امید، انتظار، چشم داشت	Умуд, диләк, арзу.
Чванство	تکبر	Ловгалыг.
Чей, чья, чьё	مال که، از آن که	Кимин, киминки.
Чек	چك	Чек.
Чеканить	۱) سکه زدن، ضرب زدن؛ ۲) قلم زدن	1) Зәрб этмәк, кәсмәк; 2) дөймәк.
Чеканка	۱) ضرب سکه؛ ۲) نقش، حك	1) Зәрб этмә, кәсмә; 2) нахыш.
Челнок	۱) ماسوره؛ ۲) قایق کوچك	1) Мәкик; 2) кичик гайыг.
Человек	آدم، انسان، نفر، مرد، شخص	Адам, инсан.
Челюсть	آرواره، فك	Чәнә, әнк.
Чемодан	جامه‌دان، چمدان	Чамадан.
Чемпион	قهرمان، شامپیون	Чемпион, пәһливан, гәһрәман.
Чепуха	حرف مفت، مزخرف، حرف بی‌معنی، جفنگ	Чәфәнкият.
Червонец	چرونس	Червон.
Червы	دل (خال گنجفه)	Гырмызы тохмаг хал (гумар кагызында).
Червь, червяк	کرم	Гурд.
Чердак	زیر شیروانی	Чардаг.
Чередование	تناوب	Нөвбәләшмә, нөвбәләшдирмә, нөвбәләшдирилмә.
Чередоваться	بتناوب کار کردن	Нөвбәләшмәк, бир-бирини әвәз этмәк.
Через	۱) از ـ از میان، از بین، از روی، از بالای؛ ۲) بعداز، پس از؛ ۳) توسط؛ *через* — دو روز در میان *каждые два дня*	1) Үстүндән, ортасындан, ичиндән; 2) васитәсилә; 3) көрә, сәбәбинә; 4) сонра, кечәндән сонра; ‖ дән, дан; *через каждые два дня* һәр ики күндән бир.

Череп	كاسهٔ سر، جمجمه	Кәллә.
Черепаха	لاك پشت، سنگ پشت	Чанаглы баға, тысбаға.
Чересчур	از حد گذشته، زیاده از حد، بحد افراط	Һәддән артыг, артыг дәрәчәдә.
Черешня	گیلاس (میوه)	Килас.
Черкес	چرکز	Чәркәз.
Чернеть	سیاه شدن	Гаралмаг.
Чернила	مرکب، جوهر	Мүрәккәб.
Чернильница	دوات	Мүрәккәбгабы.
Чернить	۱) سیاه کردن؛ ۲) لکه دار کردن	1) Гаралтмаг; 2) гарамаг, ләкәләмәк.
Черновик	مسوده، چرك نویس	Гара, үзү ағардылмамыш язы.
Чернозём	خاك سیاه	Гараторпаг.
Чернокожий	۱) سیاه پوست؛ ۲) زنگی	1) Гара дәрили; 2) зәнчи.
Чернорабочий	عمله	Фәһлә, гара фәһлә.
Чернослив	آلوی سیاه	Гара кавалы.
Чёрный	سیاه، مشکی	Гара.
Черпать	۱) کشیدن (آب)؛ ۲) بدست آوردن	1) Көтүрмәк, чәкмәк (су); 2) алмаг, тәпламаг.
Черта	خط، حدّ، مرز؛ *черты лица* خطوط سیما	1) Хәтт, чызыг; 2) һәдд, сәрһәд, даирә; 3) сифәт, әламәт, хүсусиййәт.
Чертёж	نقشه، طرح	Чизки, рәсм.
Чертёжник	نقشه کش، طراح	Чизки чәкән.
Чертить	رسم کردن، ترسیم کردن، طرح کردن	Чизки чәкмәк, чызыг чәкмәк.
Черчение	ترسیم، رسم، نقشه کشی	Чизки чәкмә, рәсм-хәтт.
Чесать	۱) شانه زدن؛ ۲) خاراندن	1) Дарамаг (юн вә с.); 2) гашымаг.
Чеснок	سیر	Сарымсаг.
Чесотка	جرب، خارشك	Готурлуг.
Чествовать	جشن گرفتن (باافتخار کسی)، تبریك گفتن	Тәнтәнә илә тәбрик этмәк, һөрмәт этмәк, әһтирам көстәрмәк.
Честность	درستکاری، درستی	Намуслулуг, шәрәфлилик, сәдагәтлилик, сәмимилик, дүзлүк.
Честный	درست، درستکار، باشرف، شرافتمند، باوجدان	Намуслу, шәрәфли, сәдагәтли, сәмими, дүз,
Честь	شرف، شرافت، افتخار	Намус, шәрәф,

Четверг	پنجشنبه	Чүмә ахшамы, пәнчшән-бә.
Четверо	چهار نفر	Дөрд нәфәр.
Четвёртый	چهارم	Дөрдүнчү.
Четверть	ربع، یك چهارم، یك ربع	Дөрдә бир, чәтвәр.
Чётки	تسبیح	Тәсбиһ.
Чёткий	۱) خوانا؛ ۲) واضح	1) Дүрүст, дәгиг; 2) айдын, ачыг.
Чётный	جفت، عدد جفت	Чүт, чүт әдәд.
Четыре	چهار	Дөрд.
Четыреста	چهار صد	Дөрд йүз.
Четырнадцать	چهار ده	Он дөрд.
Чехол	جلد، لفافه، روپوش مبل	Габыг, үз.
Чечевица	عدس	Мәрчин, мәрчимәк.
Чешуя	فلس، پولك	Пул (балыгда).
Чиж	سهره (سحره)	Яланчыбүлбүл.
Чин	درجه، رتبه	Рүтбә, дәрәчә, мәнсәб.
Чинить	۱) تعمیر کردن؛ ۲) تیز کردن، رفو کردن؛ ۳) ایجاد کردن	1) Чәртмәк, йонмаг; 2) ямамаг, тә'мир этмәк; 3) яратмаг.
Чиновник	مأمور، خدمتگذار (مستخدم) دولتی	Мә'мур.
Чирей	دمل	Чибан.
Численность	عده، مقدار، اندازه	Сай, сан, мигдар, гәдәр.
Числитель	صورت کسر (حساب)، برخهٔ شمار	Сурәт (мат.).
Числиться	بشمار آمدن	Һесабланмаг, һесаба алынмаг.
Число	۱) عدد، شمار؛ ۲) تاریخ، از آن جمله — *в том числе*	1) Әдәд, сай, сан; 2) тарих, күн; *в том числе* о чүмләдән.
Чистильщик	واکسی	Чәкмә силән.
Чистить	۱) تمیز کردن، پاك کردن؛ ۲) پوست کندن (میوه) واکس زدن کفش — *ч. бо-тинки*	1) Тәмизләмәк, силмәк; 2) габыг соймаг.
Чистка	۱) تنظیف، تصفیه، پاك کردن، تمیز کردن؛ ۲) پوست کندن	1) Тәмизләмә, тәмизләнмә, силмә, силинмә; 2) габыг сойма.
Чисто	۱) پاك، تمیز، پاکیزه؛ ۲) گویا	1) Тәмиз; ‖ сәлигәли, яхшы; 2) элә бил, санки.
Чистописание	خوشنویسی، رسم‌الخط	Һүсн-хәтт.

Чистосердечный	صمیمی، صاف و ساده، از روی صمیمیت	Сәмими, саф гәлбли.
Чистота	۱) تمیزی، نظافت، پاکیزگی؛ ۲) دقت؛ ۳) خالص بودن	1) Тәмизлик; 2) диггәт; 3) сафлыг, сәмимилик.
Чистый	۱) پاکیزه، تمیز، نظیف؛ ۲) بی آلایش، خالص، واضح، آشکار	1) Тәмиз; 2) халис, саф; 3) ачыг, айдын.
Читальня	قرائتخانه	Гираәтхана.
Читатель	خواننده، قارء	Охучу.
Читать	خواندن، قرائت کردن	Охумаг.
Читка	خواندن، قرائت	Охума, гираәт.
Чихать	عطسه زدن	Асгырмаг.
Член	۱) کارمند، عضو؛ ۲) جمله (حساب)	1) Үзв; 2) һәдд (мат.).
Членский	کارمندی، حق (عضویت) کار مندی — *ч. взнос*	Үзвлүк; *членский взнос* үзвлүк һаггы.
Чорт	شیطان	Шейтан.
Чрево	شکم، بطن	Гарын.
Чрезвычайный	فوق العاده	Фөвгәл'адә.
Чрезмерный	مفرط، افراطی	Һәдсиз-һесабсыз, һәддән артыг.
Чтение	قرائت، مطالعه	Охума, оху, гираәт.
Чтить	احترام کردن	Һөрмәт этмәк, әһтирам этмәк, саймаг.
Что	۱) چه، چه طور؛ ۲) چند	1) Нә, нәчә; 2) нәчәйә.
Чтобы	برای اینکه، تا، که، محض اینکه، تا اینکه	Үчүн, өтрү, ки, мәгсәдлә.
Что-либо, что-нибудь	چیزی، یك چیزی	Бир шей.
Чувствительный	۱) حساب؛ ۲) شدید	1) Һәссас; 2) бәрк, кәскин, шиддәтли.
Чувство	۱) حس، احساس؛ ۲) هیجان	1) Һисс, дуйғу; 2) әһтирас; 3) һәйәчан.
Чувствовать	احساس کردن، حس کردن	Һисс этмәк, дуймаг.
Чугун	چدن	Чугун.
Чудак	شخص عجیب، احمق، أبله	Гәрибә адам.
Чудесный	۱) شگفت انگیز، عجیب، غریب، حیرت انگیز، بدیع؛ ۲) قشنگ، زیبا، اعجاز آور	1) Гәрибә, әчайиб; 2) көзәл, фүсүнкар.
Чудный	بسیار خوب، قشنگ، زیبا، حیرتبخش	Көзәл, гәшәнк, һейрәтләндиричи.

Чудо	معجزه، اعجاز	Мө'чүзә.
Чудовищный	۱) بزرك؛ ۲) مدهش، وحشت آور	1) Ири, нәһәнк; 2) бәдһейбәт, мүдһиш.
Чуждый	بیگانه، غریب، خارجی، خلاف	Яд, өзкә, ябанчы.
	اجنبی، خارجی	Яд әлли.
Чужой	۱) بیگانه، غریب، خارجی؛ ۲) مال دیگری	Өзкә, яд.
Чулан	صندوقخانه، پستو، پسینه	Амбар.
Чулок	جوراب، جوراب ساقه بلند	Чораб.
Чума	طاعون، طاعون حیوانی	Таун, чума.
Чуткий	۱) حساس؛ ۲) سبك خواب	1) һәссас; 2) айыг, сайыг.
Чуть	۱) بمحض اینکه، کم مانده بود که، یك قدری، یك خورده؛ ۲) فوراً	1) Азча, аз гала, бир аз; 2) кими, дәрһал.
Чутьё	۱) شامه، حس؛ ۲) ذوق، غریزه	Дуйғу, һисс, һәссаслыг.
Чучело	۱) حیوان کاه اندود؛ ۲) مترس	1) Мүгавва; 2) уюг.

Ш

Шаблон	نمونه، الگو، قالب	1) Үлкү, гәлиб, һазыр форма.
Шаг	قدم، گام	Аддым.
Шагат, шагнуть	قدم زدن، قدم نهادن، گام برداشتن	Аддымламаг, аддым атмаг.
Шайка	۱) گروه دزدان؛ ۲) لگن	1) Гулдур дәстәси, оғру дәстәси.
Шакал	شغال	Чаггал.
Шалить	بازیگوشی کردن، شیطنت کردن	Дәчәллик этмәк, надинчлик этмәк.
Шалость	بازیگوشی، شیطنت	Дәчәллик, надинчлик, шылтаглыг.
Шалун, шалунья	بازیگوش، شیطان	Дәчәл, надинч.
Шаль	شال	Шал, бөйүк юн өрпәк.
Шампанское	شامپان (شراب)	Шампан шәрабы.
Шанс	امکان، احتمال، شانس	Шанс, күман, умуд.
Шапка	کلاه، شاپو	Папаг.
Шапочник	کلاهدوز	Папагчы.

Шар	گوی، کره	Күрә, кирдә чисим, юмру чисим.
Шарик	گلوله، گوی، گلبول فون	Күрәчик.
Шарикоподшипник	یاتاقان ساچمه، کاسه ساچمه	Дийирчәкли ятаг.
Шарлатанство	شیادی، حقه بازی، شارلاتانی	Шарлатанлыг, фырылдагчылыг, һиләкәрлик.
Шарф	شال گردن، دستمال گردن	Шәрф.
Шасси	شاسی، ارابهٔ فرود (هواپیما)	Шасси.
Шататься	۱) جنبیدن، تکان خوردن؛ ۲) نوسان؛ ۳) متزلزل بودن، لق بودن، تلو تلو خوردن؛ ۴) ولگردی کردن	1) Вейлләнмәк; 2) лахламаг, сәндәләмәк; 3) йырғаланмаг.
Шатёр	خیمه، چادر	Чадыр, алачыг.
Шаткий	متزلزل، لق، نا استوار	Лах, лахлаян, тәрпәнән.
Шафран	زعفران	Зә'фәран.
Шахматы	شطرنج، صدرنج	Шаһмат оюну.
Шахта	کان، چاه معدن	Мә'дән гуюсу, газма.
Шахтёр	معدنچی	Газмачы.
Шашка	۱) شمشیر؛ ۲) مهره بازی دامکا — *игра в шашки*	1) Шашка, гылынч; 2) дама; *играть в шашки* дама ойнамаг.
Швед	سوئدی، اهل سوئد	Швед, швеция әһли, исвечли.
Швейный	خیاطی، دوزندگی، صنایع دوزندگی — *швейная промышленность*	Тикиш; *швейная фабрика* тикиш фабрикасы.
Швейцар	دربان	Гапычы.
Швейцарец	سویسی، اهل سویس	Швейцариялы, исвечрәли.
Швея	خیاطه، دوزنده (زن)	Дәрзи гадын.
Швырять, швырнуть	۱) پرتاب کردن، پرت کردن، انداختن؛ ۲) اسراف (درپول)، ول خرجی	1) Тулламаг, тулазламаг; 2) исраф этмәк, чох хәрчләмәк.
Шевелиться, шевельнуться	۱) تکان خوردن؛ ۲) جنبیدن	Тәрпәнмәк, әсмәк, гымылданмаг.
Шедёвр	شاهکار	Шедевр, гәшәнк вә көзәл әсәр.
Шейка	۱) دسته (ساز)؛ ۲) گلو (بطری)	1) Кичик боюн; 2) боғаз.
Шелест	خش خش	Хышылты.
Шёлк	۱) ابریشم؛ ۲) دیبا پرند، پرنیان	Ипәк.

Шелковица	درخت توت	Тут ағачы.
Шелководство	ابریشمکاری	Ипәкчилик.
Шелкопряд	کرم ابریشم	Ипәкгурду, барама гурду.
Шелкоткацкий	حریر بافی، کارخانهٔ حریر بافی — *шелкоткацкая фабрика*	Ипәк тохуян; *шелкоткацкая фабрика* ипәк тохуян фабрика.
Шелуха	پوست	Габыг, назик габыг.
Шептать, шепнуть	۱) زیر گوش گفتن، نجوا کردن؛ ۲) خش خش برگ (درخت)	1) Пычылдамаг, пычылты илә данышмаг; 2) хышылдамаг (ярпаг).
Шеренга	صف، ردیف، قطار	Сыра, чәркә.
Шероховатый	۱) ناهموار، درشت؛ ۲) غیر سلیس	1) Кәлә-көтүр, наһамвар; 2) ағыр, сәлис олмаян.
Шерсть	پشم	Юн.
Шест	چوب، دیرك	Пая, йоғун чубуг.
Шествие	۱) حرکت، نمایش؛ ۲) دسته؛ ۳) تشییع	1) Еүриш, нүмайиш; 2) дәстә.
Шестерня	چرخ دندانه دار	Дишли чарх.
Шестеро	شش نفر	Алты нәфәр.
Шестидневка	شش روزه (هفتهٔ مرکب از شش روز)	Алтыкүнлүк.
Шестнадцатый	شانزدهم، شانزدهمین	Он алтынчы.
Шестнадцать	شانزده	Он алты.
Шестой	ششم، ششمین	Алтынчы.
Шесть	شش	Алты.
Шестьдесят	شصت	Алтмыш.
Шестьсот	ششصد	Алты йүз.
Шеф	حامی، رئیس	1) Һами; 2) башчы, идарә башчысы.
Шефство	حمایت کردن	Һамилик.
Шея	گردن، بعهدهٔ خود گرفتن، گردن گرفتن — *взять на свою шею*	Боюн; *взять на свою шею* өз өһдәсинә көтүрмәк.
Шибкий, шибко	جلد، تند، سخت	Күчлү, бәрк.
Шкура	پوست	Дәри, көн.
Шлагбаум	چوب راهدار خانه	Шлагбаум, кечидләри ачыб бағламаг үчүн эниб-галхан тир.
Шлак	تفالهٔ آهن	Поса.
Шланг	لولهٔ لاستیکی و پاکتان	Шланг, брезент вә я резин бору.

Шлем	کلاه‌خود	Дәбилгә, дәмир папаг.
Шлифовать	جلا دادن، پرداخت دادن، صیقل زدن	Пардахламаг, чилаландырмаг.
Шлюз	آب بند، بند آب، سدّ	Шлюз, суюн габағыны кәсмәк вә я ачмаг үчүн гапы.
Шлюпка	کرجی، زورق	Гайыг, лодка.
Шляпа	شاپو، کلاه تمام لبه	Шляпа, папаг.
Шляпка	۱) مر. — *шляпа*؛ ۲) سر (میخ)	1) Бах *шляпа*; 2) баш (мыхда).
Шляться	ولگردی کردن	Вейлләнмәк.
Шнур, шнурок	۱) بندکفش، قیطان؛ ۲) سیم	1) Гайтан, бағ; 2) электрик мәфтили.
Шило	۱) درفش؛ ۲) نیشتر، خار	1) Биз; 2) нештәр, тикан.
Шина	دورهٔ چرخ، لاستیك	Шин.
Шинель	شنل، بالا پوش سپاهی	Шинел, әскәри үст кейим.
Шипеть	فش فش کردن، جز جز کردن	Фышылдамаг, көпүкләнмәк.
Шиповник	گل‌سرخ (وحشی)	Итбурну (күл).
Шипучий	کف کرده، جوشنده	Фышылдаяи, көпүкләнән.
Ширина	پهنا، عرض	Эн.
Ширма	تجیر، پاراوان، پرده	Ширма, аракәсмә, ара пәрдәси.
Широкий	پهن، پهناور، عریض، گشاد، وسیع، فراخ	Энли, кениш.
Широкоплечий	شانه پهن، چهار شانه	Энликүрәк, энликүрәкли.
Широта	عرض، پهنا، وسعت	1) Эн, эн даирәси, 2) кенишлик.
Шить	دوختن	Тикмәк.
Шитьё	دوخت، خیاطی	Тикиш.
Шифр	رمز	Шифр, кизли язы үчүн шәрти ишарәләр.
Шифрованный	رمزی	Шифрли.
Шишка	ورم، برآمدگی	1) Шиш, ур, фыр (ағачда); 2) әзкил.
Шкала	مقیاس	Шкала, чәдвәл.
Шкатулка	صندوقچه	Мүчрү, сандыгча.
Шкаф	قفسه، دولابچه، گنجه، اشکاف	Шкаф, долаб.
Школа	دبستان، دبیرستان، مدرسه، آموزشگاه	Мәктәб.
Школьник	دانش آموز، محصل	Мәктәбли, шакирд.

Шнуровать	بستن بند (کفش)	Гайтанламаг, гайтанла багламаг.
Шов	درز، بخیه	Тикиш ери, тикиш.
Шовинизм	افراط درتعصب ملی	Шовинизм, гаты милләт чилик.
Шомпол	۱) سنبهٔ تفنگ؛ ۲) سیخ	1) Сүмбә; 2) шиш.
Шопот	نجوی (نجوا)، زیر گوشی	Пычылты.
Шорник	سراج	Сәррач.
Шорох	خش خش	Хышылты.
Шоссировать	شوسه کردن، کوبیدن جادّه	Шоссе йолу чәкмәк.
Шофёр	شوفر	Шофер, автомобил сүрән.
Шпага	شمشیر	Шпага, гылынч.
Шпала	تراورس	Шпал.
Шпилька	سنجاق مو، سنجاق زلف	Баш санчагы.
Шпинат	اسفناج	Испанаг.
Шпион	جاسوس، سخن چین	Часус.
Шпионаж	جاسوسی	Часуслуг.
Шпора	مهمیز؛ *шпоры — петуха* سیخ پای خروس	Маһмыз.
Шпорить	مهمیز زدن (به اسب)	Маһмызламаг (аты).
Шприц	آب دزدك	Шприц, дәрман вурмаг үчүн ийнә.
Шрам	جای زخم، اثر زخم	Чапыг, яра ери.
Шрапнель	شراپنل	Шрапнел, картечли топ күлләси.
Шрифт	حروف چاپ	Мәтбәә һәрфләри.
Штаб	ستاد، ارکان حرب	Штаб, гошун һиссәләрини идарә эдән орган.
Штамп	مهر، استامپ	1) Штапм, дамга; 2) гәлиб.
Штаны	شلوار	Туман.
Штат	۱) کارکنان، پرسنل، اعضا؛ ۲) کشور، مملکت	1) Штат; бир идарәнин хидмәтчиләр һей'әти; 2) мүстәгилл наһийә (АБШ-да).
Штатный	غیر نظامی، کشوری، شخصی؛ خدمتگذار دولت	Штатлы, штатда нәзәрә алынмыш.
Штемпелевать	مهر زدن	Штемпел вурмаг, дамға вурмаг, мөһүр вурмаг.
Штемпель	مهر	Штемпел, дамға, мөһүр.

Штепсель	کلید (برق)، پریز الکتریك	Штепсел.
Штиль	سکون، آرامش (دریا)	Сакит һава, хай һава, куләксиз һава.
Штольня	تونل کان، تونل معدن	Лағым йолу, мә'дән галлереясы.
Штопать	رفو کردن	Көзәмәк, ямамаг.
Штопор	۱) پیچ (بطری)؛ ۲) وری (پرواز خوبی)	1) Бурғу, пробка чыхардан; 2) аэропланын башы ашағы учмасы.
Штора	پردهٔ پنجره	Эниб-галхан пәнчәрә пәрдәси.
Шторм	طوفان، انقلاب دریا، طلاطم	Дәниз фыртынасы
Штраф	جریمه، جزای نقدی	Чәримә.
Штрафовать	جریمه کردن	Чәримә этмәк.
Штрейкбрехер	اعتصاب شکن	Штрейкбрехер, фәһләләрин тә'тилини позан адам.
Штриховать	خط کشیدن، سایه زدن (در رسامی)	Чизкиләмәк, хәтләр чәкмәк.
Штудировать	مطالعه کردن، دقت کردن	Чалышыб өйрәнмәк.
Штука	۱) دانه، تا، عدد؛ ۲) چیز؛ ۳) حیله، فریب	1) Әдәд, дәнә; 2) шей; 3) һийлә, фырылдаг.
Штукатурить	سفید کاری	Суваг чәкмәк, мала чәкмәк.
Штурм	حمله، هجوم، یورش	Һүчум, һәмлә.
Штурман	ناو بر	Штурман.
Штык	سرنیزه	Сүнкү.
Шуба	پوستین، پولتوی خز	Хәз палто, күрк.
Шум	همهمهٔ هیاهو، داد و فریاد، غوغا	Сәс, күй, курултy.
Шумовка	کفگیر	Кәфкир.
Шурин	برادر زن	Гайын.
Шуршать	صدا کردن، خش خش کردن	Хышылдамаг.
Шустрый	چابك، چالاك، زرنگ	Зирәк, чәлд, дирибаш.
Шут	مسخره، لوده، دلخك	Тәлхәк, масхарачы.
Шутить	شوخی کردن، مسخره کردن، سربسر گذاشتن، مزاح کردن	Зарафат этмәк.
Шутка, шуточка	شوخی، مزاح	Зарафат.
Шутливый	شوخ	Зарафатчы.
Шхуна	بلم، زورق بادی، کرو	Шхун (кәми).

Щ

Щавель	ترشك (گیاه)	Гузугулағы, туршәнк.
Щадить	رحم کردن، رحمت آوردن، گذشت کردن	Рәһм әләмәк, бағышламаг.
Щевень	خرده سنگ	Чынгыл, гырма даш.
Щеголять	خود آرائی، جلوه گری، پز دادن	1) Ловғаланмаг, өзүнү көстәрмәк; 2) гәшәнк кейинмәк.
Щедрый	۱) سخی، سخاوتمند، کریم؛ ۲) فراوان	1) Сәхавәтли, әлиачыг; 2) бол, фираван.
Щека	گونه، رخساره	Янаг.
Щекотливый	۱) غلغلگی؛ ۲) باریك؛ ۳) حساس	1) Гыдығы кәлән адам; 2) чәтин, долашыг.
Щёлкать	۱) بشکن زدن، تلنگرزدن؛ ۲) چه چه زدن	1) Шаггылдатмаг, чаггылдатмаг; 2) чәһ-чәһ вурмаг (гуш); 3) бәрк вурмаг; 4) чыртма вурмаг, чыртыг вурмаг.
Щелчок	تلنگر	Чыртма, чыртыг.
Щель	شکاف، چاك، رخنه	Ярыг, чатдаг, дешик.
Щенок	توله سگ، سگ توله	Күчүк, ит баласы.
Щепетильный	۱) دقیق، نازك طبع؛ ۲) وسواسی	1) Хырдачы; 2) дәгиг, зәриф.
Щепка	تراشه، تکهٔ چوب	Талаша, йонгар.
Щетина	موی خوك	Донуз түкү, чот түк, гыл.
Щётка	برس؛ *платяная* — ماهوت پاك کن *щетка*; *зубная щетка* — مسواك	Шотка.
Щипцы	*щипцы* — انبر، گازانبر، قند گیر *для сахара*	1) Маша; 2) кәлбәтин; гәнд доғраян.
Щит	سپر	Галхан, сипәр.
Щука	لوف (ماهی)	Дурна балығы.
Щупальце	شاخك (حشرات)	1) Буйнуз (бөчәкләрдә); 2) чайнаг (һейванларда).
Щупать	لمس کردن	Әлләмәк.

Э

Эвакуация	تخلیه	Көчмә, көчүртмә, бошалма, бошалтма.
Эвакуировать	تخلیه کردن، خارج کردن	Бошалтмаг, көчүртмәк.
Эволюция	تکامل تدریجی	Тәкамүл, тәдричи инкишаф.
Эгоизм	خود خواهی، خود پرستی	Худбинлик.
Эгоист	خود بین، خود خواه، خود پرست	Худбин.
Экватор	خط استوا	Экватор.
Эквивалент	معادل	Эквивалент, эйни гий мәтли кәмиййәт.
Экзамен	آزمون، امتحان	Имтаһан.
Экзаменовать	امتحان کردن، آزمون کردن	Имтаһан этмәк.
Экзема	زرد زخم، اکزما	Экзема, сөвда.
Экземпляр	نسخه	Нүсхә.
Экипаж	۱) درشکه؛ ۲) سرنشینان، نفرات (کشتی، هوا پیما، تانك)	1) Араба, файтон; 2) кәми, тәйярә вә танк командасы.
Экономика	اقتصاد	Игтисадийят.
Экономист	اقتصادی دان، متخصص اقتصادی	Игтисадийятчы.
Экономить	صرفه جوئی کردن، پس انداز کردن	Гәнаәт этмәк.
Экономия	۱) صرفه جوئی، پس انداز؛ ۲) اقتصاد	1) Гәнаәт; 2) игтисад.
Экономный	صرفه جو	Гәнаәтчи, гәнаәткар.
Экран	پردهٔ سینما، حائل	Экран, кино пәрдәси.
Экскаватор	ماشین حفر کننده، حفار	Экскаватор, торпаг газан машын.
Экскурсант	سیاح، جهانگرد	Экскурсант, экскурсиячы, сәйаһ.
Экскурсия	سیاحت، جهانگردی	Экскурсия, сәяһәт.
Экспансия	بسط، توسعهٔ (مرز، نفوذ و غیره)	Кенишләнмә, яйма, яйылма.
Экспедиция	۱) هیئت اعزامی؛ ۲) مسافرت؛ ۳) لشگر کشی	Экспедиция; 1) көндәрмә, йоллама; 2) көндәричи шө'бә (почта вә с.); 3) элми тәдгиги сәяһәт; 4) сәфәр.
Эксперимент	تجربه، آزمایش (علمی)	Элми тәчрүбә.

Эксперт	خبره، متخصص	Хибрә.
Экспертиза	معاینه، تحقیق، رسیدگی	Муайинә.
Эксплоататор	استفاده‌چی، استثمارکننده	Истисмарчы.
Эксплоатация	استثمار، استفاده، بهره‌برداری، استخراج	Истисмар.
Экспонат	نمونه (درنمایشگاه)	Экспонат, көстәрилән шей.
Экспорт	فرستاده‌ها، صادرات	Экспорт, харичи өлкәләрә мал көндәрмә.
Экспресс	ترن (قطار) سریع‌السیر	Экспресс, сүр'әт гатары.
Экспромт	بدیهه	Бәдиһә.
Экспроприация	مصادره	Мүсадирә.
Экстренный	فوق‌العاده، فوری	1) Фөвгәл'адә; 2) тә'чили, тез.
Эластичный	کشدار، الاستیك	Эластик, йыгылыб ачыла билән.
Элеватор	۱) سیلوه، انبارغله؛ ۲) ماشین بار بردار	Элеватор; 1) йүк галдыран машын; 2) механикләшдирилмиш тахыл амбары.
Элегантный	قشنگ، ظریف، باسلیقه	Шик кейимли, сәлигәли, гәшәнг.
Электрификация	الکتریسیته نمودن	Электрикләшмә, электрикләшдирмә.
Электрический	الکتریکی؛ چراغ برق — *электрическая лампа*; جریان الکتریسیته — *электрический ток*	Электрик; *электрический ток* электрик чәрәяны.
Электричество	قوهٔ برق، الکتریسیته	Электрик, электрик ишыгы, электрик гүввәси.
Электротехник	متخصص برق، تکنیسین برق	Электротехник, электротехника мүтәхәссиси.
Элемент	عنصر، پیل (باطری)	Үнсүр.
Элементарный	مقدماتی، ابتدائی	Ибтидаи, садә, ади.
Эмалировать	لعاب زدن، مینا سازی	Миналамаг.
Эмаль	مینا، لعاب، کاشی	Мина, эмал.
Эмансипация	آزادی، آزاد کردن	Азадлыг, табеликдән азад олма.
Эмблема	نشان، نشانه، علامت	Нишан, әламәт.

Эмигрант	مهاجر	Мүһаҷир, эмигрант.
Эмиграция	مهاجرت	Мүһаҷирәт, эмиграция.
Энергичный	جدّی، فعال، باانرژی	Чалышган, зирәк, сә'йли.
Энергия	۱) انرژی؛ ۲) جدّیت، فعالیت، غیرت	1) Энергия, күч, гүввә; 2) чиддилйәт, фәалиййәт.
Энтузиазм	غیرت، شوق، ذوق، حرارت	Рүһ йүксәклийи.
Энциклопедия	انسیکلوپیدی، دائرةالمعارف، قاموس	Энциклопедия, гамус.
Эпидемия	بیماری همه گیر	Эпидемия, йолухучу хәстәликләр.
Эпизод	حادثه، واقعه، سرگذشت	Һадисә, сәһнә.
Эпос	اشعار رزمی	Дастан.
Эпоха	دوره، عهد، عصر، روزگار، مرحلة	Дөвр.
Эра	تاریخ	Эра, тарих, дөвр.
Эсер (социалист революционер)	سوسیال - رولوسیونر	Эсер, социал-революционер.
Эскадра	۱) اسکادر؛ ۲) بخش (ناوگان)	Эскадра; 1) дәниз донанмасы; 2) һава донанмасы.
Эскадрилья	۱) اسکادریل؛ ۲) گردان هوائی	Эскадриля, бирләшмиш бир нечә тәйярә дәстәси.
Эскадрон	اسواران	Эскадрон, атлы гошун ротасы.
Эскалатор	پلهٔ متحرك	Эскалатор, һәрәкәт эдән пилләкән.
Эскиз	طرح، مدل	Эскиз, 1) модел, нүмунә; 2) гыса очерк.
Эссенция	جوهر، اسانس	Эссенция, чөвһәр.
Эстонец	استونی	Эстонялы.
Эстрада	سکوی صحنه	Сәһнә, мейданча.
Эта, это, этот	این	Бу.
Этаж	طبقه، مرتبه، اشکوبه	Мәртәбә, гат.
Этажерка	قفسه	Гәфәсә.
Этап	مرحله، منزل	1) Мәнзил, дүшәркә; 2) ятаб.
Этика	علم اخلاق، اتیك	Әхлаг, әхлаг һаггында нәзәрииййә.
Этикетка	برچسب، اتیکت	Этикет, малын үстүнә япышдырылан кағыз.
Этнография	نژاد شناس	Этнография, халгшүнаслыг.

Эффективный	موثر	Тә'сирли.
Эфес	دستهٔ شمشیر، قبضه	Гылынч дәстәси, хәнҷәр дәстәси.
Эфир	اتر، اثیر	Эфир, этер.
Эффект	اثر، نتیجه	Тә'сир, нәтичә.
Эхо	انعکاس صدا	Экс-сәда.
Эшелон	۱) ستون پله، قسمت متوالیه؛ ۲) قطار راه‌آهن (لشگری)	Эшелон; 1) дүзүлмүш әскәри hиссә; 2) гошун дашыян гатар.

Ю

Юбилей	جشن سالانه	Юбилей.
Юбка	دامن (زنانه)، پاچین	Юбка, туман.
Ювелир	جواهری، جواهرساز، جواهر فروش	Зәркәр, гаш-даш сатан.
Юг	جنوب	Ҷәнуб.
Юго-восток	جنوب خاوری	Ҷәнуб-шәрг.
Юго-запад	جنوب باختری	Ҷәнуб-гәрб.
Южный	جنوبی	Ҷәнуби.
Юмор	خوش مزگی، فکاهت، شوخی	Мәзhәкә.
Юмористический	فکاهی، بامزه	Мәзhәкәли.
Юность	جوانی	Кәнчлик, чаванлыг.
Юноша	جوان، نوباوه؛ *юноши* — نو باوگان	Кәнч оғлан, чаван оғлан.
Юношество	جوانی، جوانان، سن بلوغ	Кәнчлик, чаванлыг; ‖ кәнчләр, чаванлар.
Юный	جوان	Кәнч, чаван.
Юридический	حقوقی، قضائی	hүгуг; *ю. факультет* hүгуг факултети.
Юрисдикция	حقوق محاکمات	Мүhакимә hүгугу.
Юрисконсульт	مشاور حقوقی، رایزن حقوقی	Юрисконсулт.
Юриспруденция	علم حقوق	hүгугшүнаслыг, юриспруденция.
Юрист	حقوق دان، قانون دان	hүгугшүнаc, юрист.
Юстиция	دادگستری، عدلیه	Әдлийyә, юстиция.

Я

Я	من	Мән.
Яблоко	سیب، تخم چشم — *глазное яблоко*	Алма.
Яблоня	درخت سیب	Алма ағачы.
Явиться, являться	۱) حاضر شدن، رسیدن، وارد شدن؛ ۲) ظاهر شدن، آشکار شدن، پیدا شدن، پدیدار شدن، هویدا گردیدن	1) Кәлмәк; ‖ тәгдим олунмаг; 2) көрүнмәк.
Явка	حضور	Кәлиш, кәлмә.
Явление	۱) ظهور، پیدایش؛ ۲) واقعه؛ ۳) مجلس (درنمایش)	1) Тәзаһүр, кәлмә, көрүнмә; 2) һадисә; 2) шәкил (сәһнәдә).
Явный	واضح، آشکار، علنی، بارز	Ачыг, айдын, ашкар; ‖ шүбһәсиз.
Ягнёнок	بره	Гузу.
Ягода	دانه، حبه، میوه	Киләмейвә.
Яд	زهر، سم	Зәһәр.
Ядовитый	زهردار، سمی، زهرآلود	Зәһәрли.
Ядро	۱) مغز، هسته؛ ۲) گلوله (توپ)	1) Нүвә; 2) бүтөв ләпә (гозда); 3) шар шәкилли топ күлләси.
Язва	۱) قرحه، خوره، سیاه زخم — *сибирская язва*؛ ۲) مج. زننده، نیشدار	1) Хора, яра; 2) мәч., ачыдил, әтиачы адам.
Язвительный	زننده، طعنه آمیز، نیشدار	Ачы, зәһәрли.
Язвить	طعنه زدن، نیش زدن	Ачыламаг, зәһәрләмәк.
Язык	زبان، لسان	Дил.
Язычник	بت پرست، مشرك	Бүтпәрәст.
Яичко	۱) تخم، تخم مرغ؛ ۲) بیضه تخمدان	Юмуртачыг.
Яичник		
Яичница	نیمرو، خاکینه	Гайғанаг.
Яйцо	۱) تخم، تخم مرغ؛ ۲) سلسول ماده	Юмурта.
Якобы	گویا	Куя, санки.
Якорь	لنگر	Ләвбәр.
Яма	چاله، چاه، گودال، حفره	Чала, чухур, оюг.
Январь	ژانویه	Январ, январ айы.
Янтарь	کهربا	Кәһрүба.
Японец	ژاپونی	Япон.

Япония	ژاپن	Япония.
Яркий	روشن، درخشان، زننده	1) Парлаг; 2) айдын, ачыг.
Ярлык	اتیکت، برچسب	Ярлыг.
Ярмарка	بازار مکاره	Ярмарка.
Ярмо	۱) یوغ؛ ۲) بار	1) Боюндуруг; 2) йүк.
Яровой	بهاره (کشت)	Язлык.
Яростный	غضبناك، خشمگین	Гәзәбли, ачыглы.
Ярость	خشم، غضب، غیظ	Гәзәб, ачыг, гейз.
Ярус	۱) طبقه، مرتبه؛ ۲) ایوان	1) Мәртәбә; 2) тәбәгә, гат.
Ясли	۱) آخور؛ ۲) شیر خوارگاه	1) Ахур; 2) ясли.
Ясность	وضوح، صراحت	Айдынлык, ачыглыг, ашкарлыг; ‖ парлаглыг.
Ясный	۱) بدیهی، واضح، صریح؛ ۲) روشن، صاف، بازه نورانی	1) Айдын, ачыг, ашкар; 2) парлаг.
Ястреб	قرقی	Гырғы.
Ячейка	۱) سلول، حجره؛ ۲) حوزه (سیاسی)	Өзәк.
Ячмень	۱) جو؛ ۲) گل مژه (طبی)	1) Арпа; 2) итдирсәйи.
Ящерица	سوسمار، بزمجه	Кәртәнкәлә.
Ящик	صندوق، جعبه، کشو	Гуту, ешик.

EB_1944_AKS_1164

EB_1944_AKS_1164

Баки, Азәрнәшр мәтбәәси. Сифариш № 227. ФГ 08289. Тираж 1.000.

26 адына Китаб сарайы, Әли Байрамов күчәси № 1.